KOLMAPÄEV, 10. VEEBRUAR 2010

ISTUNGI JUHATAJA: GIANNI PITELLA

asepresident

1. Istungi algus

(Istung algas kell 8.30)

- 2. Hiljutine maavärin Haitis (esitatud resolutsiooni ettepanekud): vt protokoll
- 3. Olukord Iraanis (esitatud resolutsiooni ettepanekud): vt protokoll
- 4. Olukord Jeemenis (esitatud resolutsiooni ettepanekud): vt protokoll
- 5. Inimkaubandus (esitatud resolutsiooni ettepanekud): vt protokoll
- 6. Kopenhaagenis toimunud kliimamuutuste alase tippkohtumise tulemused (esitatud resolutsiooni ettepanekud): vt protokoll
- 7. Rakendusmeetmed (kodukorra artikkel 88): vt protokoll
- 8. Horvaatia 2009. aasta eduaruanne endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2009. aasta eduaruanne Türgi 2009. aasta eduaruanne (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühine arutelu nõukogu ja komisjoni avalduste üle järgmistes küsimustes:

- Horvaatia 2009. aasta eduaruanne [2009/2767(RSP)];
- endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2009. aasta eduaruanne [2009/2768(RSP)];
- Türgi 2009. aasta eduaruanne [2009/2769(RSP)].

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Lugupeetud juhataja! Sooviksin alustuseks kinnitada nõukogu eesistuja kindlat pühendumist Euroopa Liidu laienemisele. Järgime oma töös selles küsimuses 2006. aasta detsembris Euroopa Ülemkogu heaks kiidetud uut konsensust laienemise kohta ning nõukogu 8. detsembri 2009. aasta järeldusi, millele Euroopa Ülemkogu samuti oma heakskiidu andis.

Nagu on rõhutatud selle täiskogu resolutsioonis, mida me nüüd arutama hakkame, on käesoleva aasta esimene pool äärmiselt oluline Horvaatiaga peetavate läbirääkimiste jaoks. Nendega on jõutud lõppfaasi, kuid paljugi on veel teha, enne kui jõuame rahuldava tulemuseni. Peame käsitlema selliseid keerulisi peatükke nagu konkurents, kalandus, kohtusüsteem ja põhiõigused, keskkond ning välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika. Lisaks peame ajutiselt sulgema mõned finantsmõjudega peatükid.

Seepärast ootab meid ees palju tööd. Uus volinik Štefan Füle, kes on minu endine kolleeg ajast, mil olin Euroopa minister – ning ma sooviksin teda tervitada ja õnnitleda ametisse nimetamise puhul –, saab olema Horvaatia puhul laienemisküsimusega väga hõivatud, sest me kavatseme juba järgmisel nädalal korraldada ministrite tasandil esimese valitsustevahelise konverentsi, et avada kalanduse ja keskkonna peatükid, mis on kaks väga olulist peatükki ja, nagu te võite ette kujutada, nõuavad need ääretult suurt tööd ja pühendumist.

Lubage mul meelde tuletada järeldusi Horvaatia kohta, mille nõukogu võttis vastu detsembris. Loomulikult te teate neid järeldusi, kuid ma sooviksin rõhutada mõningaid punkte. Nõukogu kiitis Horvaatiat viimastel aastatel tehtud märkimisväärsete jõupingutuste ja üldiste suurte edusammude eest. Lisaks osutas ta mitmele finantsmeetmele seoses Horvaatia ühinemisläbirääkimistega ning märkis, et läbirääkimistega jõutakse lõppfaasi.

Nõukogu rõhutas, et tuginedes juba saavutatud edule, peab Horvaatia ikka veel märkimisväärselt parandama põhivaldkondi, näiteks kohtusüsteemi, avalikku haldust ning võitlust korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastu. Lisaks peab ta tagama vähemuste hulka kuuluvate isikute õigused, sealhulgas põgenike tagasipöördumise ja sõjakurjategijate üle kohtumõistmise, et veenvalt tõestada oma tegevust neis valdkondades.

Lisaks nimetas nõukogu Horvaatia koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga, kuigi nõukogu leidis, et vajalikud on täiendavad edusammud. Usume, et suudame selles valdkonnas saavutada enamat.

Loomulikult tervitasime ka Horvaatia ja Sloveenia vahel piirivaidluse lahendamiseks sõlmitud kokkulepet vahekohtu kasutamise kohta. Kokkulepe allkirjastati 4. novembril Stockholmis ning Horvaatia parlament ratifitseeris selle 20. novembril. Nõukogu julgustas Horvaatiat tuginema juba tehtule, et lahendada kõik kahepoolsed lahendamata küsimused, eelkõige piirivaidlused.

Nõukogu tervitas ka asjaolu, et detsembris, st natuke enam kui kuu aega tagasi, loodi töörühm, mille eesmärk on ette valmistada Horvaatia ühinemislepingu eelnõu. Lõpetuseks on riigi lõplikuks integratsiooniks ELiga valmistumisel äärmiselt oluline läbivaadatud ühinemispartnerluse rakendamine. Nagu ma juba ütlesin, ootab meid ees suur hulk tööd.

Kuna tegemist on ühise aruteluga Horvaatia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Türgi üle, sooviksin märkida, et Lääne-Balkani riigid on üks Euroopa Liidu peamisi prioriteete. Stabiilsus selles piirkonnas on meile eluliselt tähtis ning 2010. aastal saame selle piirkonna muutumisel näha mitmeid verstaposte: edusammud ühinemise taotlemisel – nagu me just arutasime –, värske hoog stabiliseerimis- ja assotsiatsioonilepingute võrgustikule, tihedam regionaalne koostöö ning edusammud liberaalsema viisarežiimi suunas

Teame, et liiduga ühinemise väljavaade – mida me nimetame Lääne-Balkani riikide Euroopa väljavaateks – on kõige tähtsam stabiilsuse ja reformi tagamise võimalus neis riikides. Tegemist on kahtlemata väljavaatega, tõelise väljavaatega, kuid mitte automaatse õigusega.

Liikudes edasi endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi juurde, sooviksin alustuseks esitada kokkuvõtte riigi üldisest olukorrast ning viitan Euroopa Parlamendi resolutsioonile, mille raportöör oli Zoran Thaler. Resolutsioonis antakse väga hea ülevaade dünaamilisest olukorrast, mis on endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi jaoks täis võimalusi. Selles rõhutatakse paljusid riigi ees seisvaid ülesandeid: õigusaktide laialdane mittejärgimine, korruptsioon, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni ning demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo soovituste rakendamine, rahaliste vahendite eraldamine mõjusale detsentraliseerimisele, juurdepääs õigusemõistmisele, naiste suurem osalemine poliitikas, toetus tsiviilühiskonna organisatsioonidele, püsivalt kõrge töötus, keskkonnaprobleemid jne.

Resolutsioonis rõhutatakse läbirääkimiste avamise ajakava olemasolu tähtsust ning samuti seda, kui oluline on ühine soov leida võimalikult kiiresti vastuvõetav lahendus riigi nime küsimusele, mille üle käivad praegu vaidlused Kreekaga.

Sooviksin esitada mõned märkused sündmuste kohta, millele te oma resolutsioonis olete osutanud, näiteks kohalikud valimised märtsis ja aprillis – mida OSCE pidas kehtestatud standarditele vastavaks – ning 2009. aasta juulis toimunud stabiliseerimis- ja assotsiatsiooninõukogu kuues kohtumine, mille käigus me jõudsime järeldusele ja mis näitasid, et riik täidab tõesti oma kohustusi, mille ta oli selle lepingu alusel võtnud. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on jätkanud tööd suhetega Euroopa Liiduga ning seepärast märkis Euroopa Komisjon, et riik on teinud tõelisi edusamme, ning soovitas avada ühinemisläbirääkimised.

Nõukogu tunnistas eelmise aasta detsembri järeldustes komisjoni osutatud edusamme ning nõustus küsimust järgnevatel kuudel uuesti arutama. Nagu te teate, on Euroopa Parlament võtnud need nõukogu 8. detsembri 2009. aasta järeldused teadmiseks.

Lisaks hakkas 19. detsembril endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kodanike suhtes kehtima viisavabadus kooskõlas Schengeni süsteemiga.

Peaksime nimetama ka mõnda konkreetset punkti seoses endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga: rahvustevahelised suhted, erimeelsused Makedoonia slaavlaste vahel riigi vanameelsuse üle ning erimeelsused arvamustes suhete üle naaberriikidega. Kõiki neid teemasid kajastatakse Euroopa Parlamendi resolutsiooni eri osades.

Kokkuvõttes sooviksin öelda, et mõni küsimus nõuab suurt tähelepanu, mitte ainult pelgalt õigusaktide vastuvõtmist ja kohaldamist; mõni küsimus jääb Ohridi raamlepingu kohaldamisalasse, mõni on puhtalt riigisisene küsimus ning mõni seotud naaberriikidega.

Euroopa institutsioonid usuvad, et endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi tulevik sisaldab Euroopa Liidu liikmesust ning et see tuleb saavutada täieliku riigisisese integratsiooni kaudu kooskõlas Ohridi raamlepinguga. See on see, mida Euroopa Liit usub praegu ja ka tulevikus.

Lõpetuseks sooviksin kasutada võimalust käsitleda lähemalt Türgi läbirääkimiste olukorda ning esitada eesistujariigi Hispaania kava selles tähtsas laienemisküsimuses.

On tähtis – ning ma soovin seda juba alguses rõhutada –, et me jätkaksime läbirääkimisi Türgiga ja teeksime seda plaanipäraselt. Varasemate eesistujariikide tööle tuginedes loodame veenda kõiki vajaduses jätkata võimaluse korral seda protsessi.

Läbirääkimistega on jõutud faasi, mida võiks kirjeldada mõnevõrra komplitseeritud või problemaatilisena ning mis nõuab, et Türgi kahekordistaks jõupingutusi kehtestatud tingimuste täitmiseks. Meid ootab ees hulk tehniliselt raskeid läbirääkimispeatükke. On siiski oluline – ning ma soovin ka seda juba alguses rõhutada –, et Türgi teeks edusamme Euroopa Liitu käsitlevates reformides.

Nagu uus volinik väga hästi teab, keskendub tehniline töö praegu neljale läbirääkimiste peatükile: riigihanked; konkurents; toiduohutus ning veterinaar- ja fütosanitaarpoliitika ning sotsiaalpoliitika ja tööhõive. Peame rõhutama, et energeetikapeatükk on samuti tähtis ning see on muutunud eriti oluliseks pärast Nabucco kokkuleppe allkirjastamist.

Viimasel osaistungjärgul arutles Euroopa Parlament Türgi ja eelkõige riigi demokratiseerimise üle. Valitseb vastuolu ühelt poolt demokraatliku algatuse protsessi, nagu Türgi valitsus seda nimetab, ja teiselt poolt mõne murettegeva otsuse vahel, nagu näiteks põhiseaduskohtu hiljutine otsus partei keelustamise kohta, mida ka siin resolutsioonis on mainitud ning mis on väga tundlik teema.

Tehtud edusammudele vaatamata on seepärast selleks, et Türgi täidaks täielikult Kopenhaageni kriteeriumid, vajalikud täiendavad jõupingutused mitmes valdkonnas, mis hõlmavad kõikide usukogukondade väljendusvabadust, pressivabadust ja usuvabadust nii õigusaktides kui ka praktikas, omandiõiguse austamist, ametiühingute õigusi, vähemuste hulka kuuluvate isikute õigusi, tsiviiljärelevalvet sõjavae üle, naiste ja laste õigusi ning diskrimineerimisvastaseid ja soolise võrdõiguslikkuse meetmeid. Seda on selgesõnaliselt käsitletud nii Euroopa Parlamendi resolutsioonis kui ka nõukogu 8. detsembri järeldustes.

Sooviksin mainida veel mõnda nõukogu järelduste aspekti. Näiteks rõhutas nõukogu, et Türgi peab pühenduma jäägitult headele naabrussuhetele ja vaidluste rahumeelsele lahendamisele kooskõlas ÜRO hartaga, paludes vajaduse korral abi Rahvusvaheliselt Kohtult. Seetõttu kutsus Euroopa Liit Türgit – nagu me oleme seda teinud ka Türgiga peetavate kahepoolsete kohtumiste käigus – vältima mis tahes ähvardusi, lahkhelisid või tegevust, mis võiks ohustada heanaaberlikke suhteid ja vaidluste rahumeelset lahendamist.

Samuti väljendas nõukogu sügavat kahetsust, et Türgi ei ole veel rakendanud assotsiatsioonilepingu lisaprotokolli, nn Ankara protokolli, ega ole teinud piisavalt edusamme, et normaliseerida oma suhted Küprose Vabariigiga.

2010. aasta esimesel poolel on meil Türgi assotsiatsiooninõukogus ja assotsiatsioonikomitees võimalik hinnata meie suhete arengut; see on hea võimalus käsitleda olulisi probleeme, näiteks poliitilised kriteeriumid, riigi õigusaktide kohandamisel tehtud edusammud ning Euroopa Liidu õigustiku rakendamine.

Lisaks oleme kavandanud mitu poliitilist dialoogi võimaldavat kohtumist ministrite tasandil ja poliitikakujundajate vahel, mis annab meile võimaluse vaadelda meie suhteid laiemas rahvusvahelises kontekstis. Seoses sellega ootab nõukogu, et Türgi toetaks vastavalt asjakohastele ÜRO julgeolekunõukogu resolutsioonidele ja kooskõlas liidu aluspõhimõtetega ÜRO raames käimasolevaid läbirääkimisi küsimuses, millele ma just osutasin, nimelt seoses Küprose probleemiga.

Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Ootan huviga teie seisukohti ning vastan kõigile teie märkustele või küsimustele, mille soovite mulle esitada.

Juhataja. - Annan nüüd sõna volinik Fülele. Ühtlasi soovin teda õnnitleda, sest ta on ametis esimest päeva.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Alustuseks on mul hea meel, et minu esimene ametlik ülesanne pärast mõni tund tagasi aset leidnud ametisse asumist on siin, Euroopa Parlamendis. Lisaks pean

seda suurepäraseks sündmuste käiguks, et esimene arutelu selles täiskogus uue komisjoniga toimub just laienemise küsimuses. Kolmandaks on mul hea meel selle üle, et Euroopa Parlament väljendas kolmes raportis suurt toetust laienemisele.

Resolutsioonid annavad tunnistust Euroopa Parlamendi pühendumusest Horvaatia, endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Türgi ühinemisvõimalustele. See on kindel märk, et laienemine kuulub jätkuvalt Euroopa Parlamendi prioriteetide hulka, ning mina koos oma kolleegidega teen omalt poolt kõik, et seda edulugu jätkata. Olen väga rõõmus, et minu sõber riigisekretär López Garrido kinnitas just nõukogu ja selle eesistujariigi täit toetust sellele protsessile.

Horvaatia puhul hindan ma Euroopa Parlamendi õiglast ja tasakaalustatud aruannet ning soovin tänada raportöör Hannes Swobodat. Aruandes rõhutatakse Horvaatia edusamme ühinemiskriteeriumide täitmisel, kuid tunnistatakse samas jõupingutusi, mis on siiski veel läbirääkimiste lõpetamiseks vajalikud. Seega kinnitab teie aruanne veel kord sõnumit ning toetab komisjoni tööd. Lubage mul rõhutada, et läbirääkimiste lõpetamine 2010. aastal on võimalik, kui Horvaatia suudab täita kõik olulised eesmärgid. Seega on nüüd ilmselgelt Horvaatia kord tegutseda.

Horvaatia on viimastel aastatel kõvasti arenenud, kuid lahendamist vajavad veel mitu olulist probleemi. Selles oleme ühel meelel. Horvaatia peab keskenduma eelkõige oma kohtusüsteemi ja avaliku halduse täiendavale reformile, korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse vastasele võitlusele, vähemuste õiguste austamisele, sealhulgas põgenike tagasipöördumisele, aga ka sõjakohtu istungitele ja täielikule koostööle endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga.

Meid muudavad positiivseks hiljuti korruptsiooniga võitlemisel tehtud edusammud. Loodame, et eksimuste uurimisega kaasnevad konkreetsed tulemused. Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga tehtava koostöö suhtes kinnitas peaprokurör Brammertz, et koostööd ei tehta ikka veel täiel määral. Ta tunnistas siiski hiljuti astutud positiivseid samme, näiteks sellise rakkerühma loomine, mille eesmärk on muuta uurimine tulemuslikumaks. Loodan, et rakkerühma töö kannab peagi konkreetseid vilju. Lõpetuseks, 2009. aasta novembris Sloveenia ja Horvaatia vahel kahepoolsete piiriküsimuste lahendamiseks allkirjastatud kokkulepe vahekohtu kasutamise kohta on muutnud läbirääkimisteprotsessi aktiivsemaks, mida peaks Horvaatia saama minu arvates ära kasutada, suurendades oma püüdlusi veel lahendamata küsimustele vastuste leidmisel.

Endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile oli 2009. aasta reformiprotsessi mõttes hea. Tänu kõikide peamiste poliitiliste jõudude konsensusele suutis riik saavutada edu põhivaldkondades. Ta saavutas viisavabaduse ning komisjon sai teha ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks. Mul on rõõm näha, et Euroopa Parlament ja komisjon on üksmeelel läbirääkimiste alustamise suhtes, nagu väljendati ka Thaleri konstruktiivses ja tulevikku vaatavas aruandes. Nüüd on riigi ülesanne säilitada reformitempot.

Kuigi riik täitis poliitilised kriteeriumid, on ikkagi veel palju teha. Edu tagamiseks on äärmiselt oluline ühine arusaam tulevikust ning tulemuslik poliitiline dialoog poliitiliste jõudude vahel. Jätkuvalt on vaja teha jõupingutusi eelkõige selleks, et täielikult rakendada Ohridi raamleping ning parandada rahvustevahelisi suhteid, tagada õigusriik ja sõltumatu kohtusüsteem ning tuua edukalt kohtu ette kõrgetasemelised korruptsioonijuhtumid.

Majanduskriis ei ole jätnud riiki puutumata. Kahjuks oli riigis juba enne üks kõrgemaid töötuse määrasid Euroopas. Nüüd on rohkem kui kunagi varem vaja mõistlikku makromajanduslikku juhtimist ja aktiivseid tööturumeetmeid, et töötust ohjata ja seejärel vähendada.

Nagu teie olen ka mina veendunud, et ühinemisläbirääkimiste alustamine on võtmeks riigi reformitempo säilitamisel. Samavõrra oluline on asjaolu, et see suurendab laiema piirkonna Euroopa väljavaadet. Seepärast on see Euroopa Liidu strateegilistes huvides. Selle sõnumi edastan ma liikmesriikidele ja endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile, et protsessiga jätkata.

Türgi puhul sooviksin tänada raportöör Ria Oomen-Ruijteni järjepidevate jõupingutuste eest saavutada Türgit käsitlevas aruandes õiglane ja tasakaalus lähenemine. Komisjon on jätkuvalt pühendunud Türgi ühinemisprotsessile, sest see protsess aitab suuresti kaasa poliitilisele ja majandusreformile.

Kõige olulisemaks jääb töö poliitiliste kriteeriumidega ning seda eelkõige seoses põhivabadustega. Viimastel aastatel on läbi viidud mitmeid põhjapanevaid reforme. Mõni neist näis paar aastat tagasi peaaegu võimatuna. Eelmisel nädalal tühistati turvaprotokoll, mis lubas sõjaväel julgeolekuohtude korral loata sekkuda. See on põhjapanev saavutus tsiviilsektori ja sõjalise sektori vahelistes suhtes. Kavatseme põhjalikult jälgida selle rahusobituse raames võetavaid järelmeetmeid. Samuti on paljutõotavad sõltumatu inimõiguste institutsiooni

loova seaduse eelnõu esitamine ning kauaoodatud korruptsioonivastase strateegia esitamine, mille Türgi valitsus võttis põhimõtteliselt vastu 21. jaanuaril.

Jätkame valitsuse algatatud demokraatliku avanemise toetamist. Selle algatuse eduks on vaja kõikide poliitiliste jõudude ja ühiskonnasegmentide osalus ja toetus. Komisjon on siiski mures, sest põhiseaduskohus otsustas lõpetada kurde toetava partei (Demokraatliku Ühiskonna Partei, DTP) tegevuse parlamendis. Samuti on meil kahju detsembri lõpus riigi kaguosas toimunud arreteerimiste pärast. Mõistame hukka samal ajal toimunud terrorirünnakud. Ükski neist arengutest ei soodusta tegelikult demokraatliku avanemise edukat läbiviimist.

Hannes Swoboda, *esitaja*. – (*DE*) Lugupeetud juhataja, esiteks sooviksin ma tänada nõukogu ja hr Fület avalduste eest eelkõige Horvaatia kohta. Need avaldused näitavad, et nii nõukogul kui ka komisjonil jagub otsustavust viia see protsess lõpule niipea kui võimalik. Ka mina nõustun volinik Fülega, et vajalikku head tahet ja asjakohast poliitikat silmas pidades on võimalik läbirääkimised Horvaatiaga lõpetada sel aastal. Loomulikult vastutab ka Horvaatia eelkõige otsustavate sammude võtmise eest.

Sooviksin praegu öelda, et Horvaatia on teinud märkimisväärseid edusamme ning seda eelkõige viimastel kuudel ja seoses korruptsiooniga. Horvaatia on näidanud, et keegi ei jää seadustest väljapoole ega ole vabastatud korruptsioonivastastest meetmetest. See edastab olulise sõnumi. Lisaks on Horvaatia jõudnud kokkuleppele Sloveeniaga ning ratifitseerinud selle kokkuleppe parlamendis suhteliselt kiiresti, mis näitab laiapõhjalist pühendumist vajalike nõuete täitmisele. Loodan, et sama asi juhtub peagi ka Sloveenias. Olen veendunud, et Sloveenia valitsus toetab kokkulepet täiel määral, ning ma loodan, et riigisisesed poliitilised probleemid lahendatakse peagi ja kokkulepe ratifitseeritakse.

Siiski on veel vaja teha tööd. Juba on öeldud, et korruptsioonivastane võitlus on tähtis element. Olukord ei muutu siiski üleöö. Selles valdkonnas on palju lahendamata küsimusi, kuid olen kindel, et valitsus ja asjakohased riiklikud organid soovivad jätkata seda võitlust, kasutamata seejuures poliitilist mõju.

Kohtusüsteemi reform ei ole pelgalt korruptsiooniga võitlemine, vaid hõlmab ka paljusid teisi küsimusi, näiteks kohtunike koolitamist. Horvaatia peab astuma mitmeid samme, et luua kaasaegne kohtusüsteem, ning ma loodan, et see juhtub varsti.

Endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga tehtava koostöö puhul kirjeldas volinik Füle olukorda täpselt ja kompleksselt. Härra Brammertz on välisasjade komisjonile kinnitanud, et paljugi on juba ära tehtud. Kindral Gotovina vastu algatatud menetluses on vaja vaid leida mõned dokumendid, kuid härra Brammertz isiklikult ütles, et ta ei tea, kas need dokumendid on veel alles või on need juba hävitatud. Võib-olla ei olnud mõnda neist kunagi olemaski. Sellest olenemata loodan, et Horvaatia teeb selles suhtes kõik endast oleneva. Soovin, et volinik Füle nimetatud rakkerühmale pakuksid laialdast tuge teiste riikide eksperdid, andmata samas automaatselt eelnevat heakskiitu Horvaatia tehtud jõupingutustele. Usun siiski, et selles valdkonnas on juba saavutatud märkimisväärset edu. Loodan, et mõned üksikud problemaatilised küsimused saavad järgmistel nädalatel või kuudel lahendatud, et veenda härra Brammertzit, et temaga tehakse täielikku koostööd.

Ka põgenike tagasipöördumise või riigisiseselt ümberasustatud isikute küsimuses on juba väga palju ära tehtud. Üksikasjade tasandil on siiski mõned probleemid, mida on suhteliselt raske lahendada. Kui inimesed on põgenenud majadest, mis neile ei kuulunud ja kus nad olid üürnikud, näiteks endises Jugoslaavias olnud sotsiaalmajadest, on keeruline korraldada nende tagasipöördumist ja tagada, et neil oleks jälle kodu. Kuigi paljud inimesed soovivad põhimõtteliselt tagasi pöörduda, ei pruugi majanduskriisi ja töötuse tõttu olla nende massiline tagasipöördumine kõrge töötuse määraga piirkondadesse tegelikult otstarbekas.

On tõsi, et selles valdkonnas on juba saavutatud märkimisväärset edu. Olen veendunud, et praegune valitsus, ning ma loodan ka, et opositsioon, teeb viimaste sammude astumiseks koostööd. Viimastel kuudel on Horvaatias üha selgemaks saanud, et ühine lähenemine Euroopa küsimustele on otsustav tegur. Peab olema laiapõhjaline soov lahendada veel allesolevad probleemid ning sisemistele erimeelsustele vaatamata teha selgeks, et tee viib Euroopasse ja et Horvaatia peab sinna jõudma võimalikult kiiresti.

(Aplaus)

Zoran Thaler, *esitaja.* – (*SL*) 2009. aasta oli endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile kui kandidaatriigile hea aasta. Seda on kinnitanud Euroopa Liidu Komisjon ja kaks eesistujariiki – kõigepealt Rootsi ja nüüd ka Hispaania. Ja seda olen ka mina oma raporti projektis öelnud.

Skopjes asuvad ametiasutused on ühinemispartnerluse põhiprioriteete – mida üldiselt teatakse kui mõõtemärke – käsitlenud ja need täitnud. Teiseks, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik oli piirkonnas esimene riik,

kes täitis kõik viisavabastuse nõuded. Ta tegi seda eelmise aasta juuliks ning viisavabadus jõustus 19. detsembril. Riik on lahendanud piirivaidluse Kosovoga ning teinud edukat koostööd selliste piirkondlike algatuste suhtes nagu Kesk-Euroopa vabakaubandusleping (CEFTA) ja Kagu-Euroopa koostööprotsess. Lisaks on tehtud edukat koostööd Haagis asuva endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. Eelmisel nädalal kiitis endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi parlament heaks resolutsiooni Srebrenica kohta.

Mida me soovime kõnealuse resolutsiooniga ja minu aruandega endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi edusammude kohta parlamendis saavutada? Ennekõike soovime aidata. Me soovime aidata endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil liikuda edasi stabiilsuse teel Euroopa Liidu suunas. Peaksime meeles pidama, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik oli ainus endise Jugoslaavia vabariik, kellel õnnestus vältida Miloševići sõdasid.

Teiseks tahame aidata kaasliikmesriiki Kreekat ja seeläbi ka Euroopa Liitu tervikuna, sest me ei tohi unustada, et iga riik kasvab jõudsalt ainult sel määral, mil teevad seda tema naaberriigid. See on empiiriline tõsiasi, mida on võimalik tõestada. Seepärast kutsun üles meie sõpru Kreekas püüdma lahendada see probleem Skopjes asuva valitsusega ning muutma oma hoiakut põhjaosa piiride suhtes leebemaks. Kutsun Kreekat üles olema Balkani riikide tõeline, õiglane ja salliv juht, mentor ja sponsor. Tänapäeva Balkani riigid vajavad seda.

Seoses sellega sooviksin eriti tervitada algatust "Agenda 2014", mille valmistas ette Papandreou uus Kreeka valitsus. Kiidusõnad selle algatuse eest! Toetan Kreekat täielikult. Tehkem kõik selle eesmärgi saavutamiseks. Näidakem üles solidaarsust nii meie kaasliikmesriigi Kreekaga kui ka endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga. Solidaarsus peab olema vastastikune.

Me ei tohi unustada, et Balkani riigid on kui jalgrattasõit. Seni, kuni ratas liigub ja väntab muudkui edasi, on kõik enam-vähem hästi, kuid kui see peaks peatuma, kui tekib takistus või kui satutakse ummikusse, siis me kukume; meie kõik. Kui peatuksime praegu, siis rahu, stabiilsus, julgeolek ja sotsiaalne ühtekuuluvus laguneksid.

Kokkuvõtteks lubage mul rõhutada veel ühte asjaolu. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on olnud kandidaatriik alates 2005. aastast. Me kõik peame olema teadlikud oma otsuste või nende mittelangetamise tagajärgedest. Kui külastan Skopjet, selgitan neile alati, et nad vastutavad lahenduse leidmise eest oma naabri Kreekaga.

Pöördugem siinkohal Skopjes, Ateenas ja Sofias asuvate ametiasutuste ning ka eesistujariigi Hispaania, volinik Füle, välisasjade kõrge esindaja Catherine Ashtoni ning Euroopa Parlamendi poole palvega: lubage meil vastavalt igaühe võimalustele teha kõik, et aidata kaasa selle probleemi lahendamisele. Just nii suudame luua teistsugused ja paremad Balkani riigid võrreldes viimasel 20 aastal nähtuga.

Ria Oomen-Ruijten, *esitaja.* – (*NL*) Lubage mul alustuseks tervitada soojalt volinik Fület: õnnitlen teid ametissenimetamise puhul ning ootan kannatamatult kindlapõhjalist koostööd teiega.

Lugupeetud juhataja! Sooviksin tänada kõiki oma kaasparlamendiliikmeid, kelle konstruktiivne abi aruande koostamisel on teinud võimalikuks konsensuse saavutamise enamikus valdkondades. Samuti sooviksin rõhutada, et minu eesmärk selle parlamendi raportöörina on luua olukord, kus me edastaksime selgesõnalise, tasakaalustatud ja ladusa sõnumi. Usun, et suudame seda vaid juhul, kui saavutame enamuse heakskiidu.

Tegelikult on mul Türgile kolm sõnumit. Esiteks, ja nii algab ka raport, avalik arutelu, seejärel põhiseadus ning õigusaktide jõustamine. Alustan avaliku aruteluga, demokraatliku avanemisega. Täiesti objektiivsest vaatepunktist me tervitame laiapõhjalist arutelu, mille Türgi valitsus algatas eelmisel aastal seoses kurdide ja aleviitide õigustega, sõjaväe rolliga jne.

Lugupeetud juhataja! Eelmise aasta detsembris põhiseaduskohtus langetatud otsus kinnitas siiski, et terrorirünnakud toimuvad jälle. Leidis aset Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP) liikmete arreteerimislaine ning Türgi parlamendiliikmeid varitseb ikka veel arreteerimisoht. Alates suvest toimunud avatud ja positiivne arutelu paistab seega enneaegselt lõpule jõudvat. Austatud juhataja! Rahva esindajana austan ma loomulikult seaduslikke otsuseid, kuid mõistan ka seda, et põhiseaduskohus on erakondade keelustamisega öelnud, et Türgi peaks nüüd entusiastlikult lähtuma sellest, mida Euroopa Nõukogu ja Veneetsia komisjon on öelnud. Sel juhul palun Türgil seda teha eesmärgiga tagada, et selline õnnetu olukord ei tekiks uuesti.

Lugupeetud juhataja! See toob mind järgmise kohtuotsuse juurde, nimelt selle otsuse juurde, millega tühistati sõjaväekohtu jurisdiktsiooni piiranud seadus. Parlamendiliikmetena ei ole meil õigust otsust kritiseerida, kuid see näitab taas kord, et nende otsuste aluseks olev põhiseadus on puudulik selles mõttes, et – ja ma

püüan seda sõnastada ettevaatlikult – igal juhul võimaldab see langetada selliseid otsuseid. Seepärast nõuame taas kord, et Türgi esitaks viivitamata oma põhiseaduse läbivaadatud versiooni, sest see on üks asi, mis võib tuua kaasa Türgi ühiskonna uuendamiseks nii vajalikud tegelikud reformid.

Lugupeetud juhataja! Minu kolmas põhimõtteline punkt käsitleb vastuvõetud õigusaktide rakendamist ja jõustamist. Naiste õiguste, usuvabaduse ja kriminaalkurjategijate väärkohtlemise valdkonnas tuleb kehtestatud standardeid järgida kogu Türgis. Austatud juhataja! Seepärast kutsun ma üles pöörama jõustamisele täiendavat tähelepanu.

Asun nüüd muudatuste juurde. Küprose küsimuses püüdsin jõuda variraportööriga selgele ja laiapõhjalisele kompromissile. Türgi peab teadma, et lisaprotokoll, mille suhtes kokkulepe saavutati, tuleb viivitamata vastu võtta. Punktis 34 olen kutsunud kõiki osapooli tagama, et Küprose jaotamise suhtes jõutakse lahenduseni. Seega selle punktiga palun ma konkreetselt, et Türgi edastaks positiivseid signaale.

Lugupeetud juhataja! Uues punktis 48 rõhutame, et mõlemat juhti tuleb julgustada, et neil oleks vaprust jõuda saare suhtes peagi lahenduseni. See on äärmiselt vajalik. Ütleksin proua Cornelissenile, et kuigi teie muudatus naistevastase vägivalla kohta on tõenäoliselt natuke ülemäärane, siis ka Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon toetab seda, nagu oli ka oodatud.

Lugupeetud juhataja! Lõpetuseks sooviksin veel kord rõhutada, et ka sel aastal on minu eesmärk koostada raport, mis sisaldab väga selget, väga kriitilist, aga samas ka tasakaalustatud sõnumit. Usun, et kui võtame selle raporti vastu suure enamuse toetusel, leiame ka hea lahenduse Türgi jaoks riigi uuendamisel ja riigi kodanike jaoks jõukaks muutmisel.

Bernd Posselt, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Lugupeetud juhataja! Meil on nõukogu ja komisjoni suhtes selged ootused. Ootame, et sellel aastal viidaks lõpule läbirääkimised Horvaatiaga ning alustataks läbirääkimisi Makedooniaga. See tähendab, et me tunnistame, et vähemusrühmade poliitika neis kahes riigis on parem kui paljudes Euroopa Liidu liikmesriikides ning et mõlema riigi kõik vähemused ja rahvusrühmad on oma riigi valitsuses esindatud. Volinik Füle, vabandage mind, et ma nii ütlen, aga põgenike tagasipöördumise küsimust on Horvaatias käsitletud selliselt, et seda võiks teistele riikidele eeskujuks tuua. Seepärast sooviksin selgelt öelda, et loomulikult peame neile riikidele selgitama, et nad peavad ikka veel jõupingutusi tegema. Kuid öelda, et pall on vaid Horvaatia väljakupoolel, on täiesti vastuvõetamatu. Horvaatia on ratifitseerinud piirilepingu ning ma sooviksin ühineda härra Swobodaga, kutsudes üles Sloveenia parlamenti tegema sedasama. Nõukogu ei ole veel avanud kolme läbirääkimispeatükki. Sooviksin kutsuda Ministrite Nõukogu Hispaania esindajat üles tagama, et need peatükid avataks Hispaania eesistumise ajal. Kui Horvaatiat koheldakse õiglaselt, võimaldab see tal lõpetada läbirääkimised sel aastal.

Mis puudutab kohutavat Makedoonia blokaadi seoses nime küsimusega, siis selles suhtes ei ole pall samuti mitte ainult Makedoonia väljakupoolel. Vastutus lasub hoopis ELi liikmesriigil, kes on alustanud rahvusvahelise õigusega vastuolus olevat blokaadi. Sooviksin praegu selgeks teha, et EL peab käituma usaldusväärsel viisil ehk teisisõnu, me peame nõudma teistelt teatavaid asju, kuid peame ka ise standardeid järgima; vastasel juhul kaotame usaldusväärsuse. Leian, et meie jaoks on oluline teha tööd selleks, et jõuda sel aastal pärast pikka ja keerulist teed parlamendis hääletuseni Horvaatia liikmesuse üle. Siis võivad vaatlejad siia tulla, nagu tulid siia Tšehhi, Sloveenia ja Ungari vaatlejad, kelle me avasüli vastu võtsime. Loodan, et Euroopa valimised võivad Horvaatias toimuda kas järgmisel või ülejärgmisel aastal ning et Horvaatiast valitud parlamendiliikmed ühinevad meiega siin parlamendis ja aitavad ette valmistada teiste Lõuna-Euroopa riikide ühinemist ning Makedoonia oleks selles rivis esimene.

Kristian Vigenin, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*BG*) Lugupeetud juhataja! Lugupeetud volinik Füle, soovin ühineda teistega ja õnnitleda teid kui Euroopa Komisjoni uut liiget ning öelda, et tegemist võib olla tegelikult tähtsa märgiga, et just sel päeval on selles parlamendis esimese uut komisjoni kaasava arutelu teemaks laienemine.

Tegelikult ei pea me kordama, et laienemine on osutunud üheks Euroopa Liidu kõige edukamaks poliitikaks ning see on ka kinnitust saanud. Soovin teile igati edu. Meie parlament annab parima, et toetada teid neis jõupingutustes, sest meie siin Euroopa Parlamendis oleme tegelikult selle turvalisust, jõukust ja kodanike õigusi pooldava piirkonna ehk Euroopa Liidu laienemise kõige suuremad pooldajad.

Seoses sellega arvan, et kolme raportööri avaldused tõstsid esile tõsist tööd, mida tegi välisasjade komisjon ja nemad ise isiklikult. Soovin neid tänada selle eest ning öelda, et need kolm raportit, mida me täna arutame, võeti välisasjade komisjonis vastu ääretult suure enamuse heakskiidul. Usun, et nii juhtub ka täna.

Tahan rõhutada, et soovime oma raportite kaudu edasi anda väga selge sõnumi ka kolmele riigile – kuigi üldine arutelu leevendab meie sõnumit tõenäoliselt teataval määral –, et me oleme protsessile jätkuvalt pühendunud, kuid et on teemasid, mida ei saa vältida ja millega seoses need kolm riiki peavad samme astuma. Need teemad on peamiselt seotud asjaoluga, et Euroopa Parlament ei saa ega kavatse silma kinni pigistada terve rea küsimuste puhul, mis on seotud põhiõiguste kaitset, pressivabadust ja ühinemisvabadust ning samuti vähemuste õiguste kaitset, heanaaberlikke suhteid jne toetavate Kopenhaageni kriteeriumide täitmisega.

Sooviksin peatuda lühidalt kolmel teemal, mis minu arvates on äärmiselt tähtsad edusammude tegemiseks kolme riigi ühinemisel liiduga. Esiteks, Horvaatia puhul on selge, et liikmesuse saavutamiseks on uks selle riigi jaoks juba avatud. Sloveeniaga saavutatud kokkulepe on äärmiselt tähtis, kuid me kutsume üles selle ratifitseerimisele niipea kui võimalik, et see annaks võimaluse lõpetada läbirääkimised Horvaatiaga käesoleva aasta lõpuks.

Makedoonia puhul loodame, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik näitab üles vajalikku paindlikkust. Lisaks loodame, et Kreeka uus valitsus leiab lahenduse nimeküsimusele, nii et Makedooniale võiks käesoleva aasta jooksul teada anda läbirääkimiste alustamise kuupäeva.

Türgi puhul ei saa vältida Küprose küsimust. Kuni selles küsimuses ei ole tehtud edusamme, ei saa Türgi loota märkimisväärsele edule integratsiooniprotsessis.

Ivo Vajgl, ALDE fraktsiooni nimel. – (SL) Horvaatiat käsitleva resolutsiooniga, mille Euroopa Parlament kavatseb täna vastu võtta, tunnustame, et see riik on teinud edusamme Euroopa Liiduga ühinemiseks vajalike kriteeriumide täitmisel, viies läbi demokraatliku süsteemi reforme ja ühtlustades oma õigusakte liidu õigustikus sisalduvate nõuetega. See asetab Horvaatia kindlalt etteotsa nende riikide seas, kellel on võimalus saada Euroopa Liidu täieõiguslikuks liikmeks. Samuti annab see Horvaatiale võimaluse lõpetada läbirääkimised juba sel aastal, nagu oleme öelnud ka oma raportis.

Meil on hea meel märkida, et Horvaatia uus peaminister Kosor on kiiresti ja edukalt astunud samme valdkondades, kus me oleme siiani kõige suuremaid probleeme täheldanud: korruptsiooni- ja organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus, haldusreformi programmi rakendamine, sõjakuritegude käsitlemine ning juriidilise või põhiseadusliku kaitse tagamine rahvus- või muudele vähemustele.

Allkirjastades piirivaidluste lahendamiseks vahenduskokkuleppe oma naabri Sloveeniaga, ei likvideerinud Horvaatia uus valitsus mitte ainult takistust läbirääkimiste protsessis, vaid sillutas ka teed teiste küsimuste lahendamiseks. On oluline, et Horvaatia jätkab piirivaidluste käsitlemist oma naabritega ning tagab, et neid läbirääkimisi peetakse heas usus ja vastavalt *pacta sunt servanda* põhimõttele.

Peaksin ka rõhutama, et kõnealune resolutsioon, mille koostamine toimus minu kolleegist parlamendiliikme ja raportööri Swoboda suurepärasel juhendamisel, on objektiivsel ja positiivsel moel esile tõstnud ka probleemsed valdkonnad, kus Horvaatial on veel palju vaja ära teha. Näitena võib tuua koostöö Haagi kriminaalkohtuga, senised jõupingutused korruptsioonigajuhtumite kohtu ette toomisel, majanduse ja rahanduse ümberkorraldamise ning suurema pühendumuse ja siiruse Horvaatia serblaste tagasipöördumiselt takistuste kõrvaldamisel. Horvaatia on ka nende kodumaa.

Horvaatia ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi edusamme käsitlevaid positiivseid raporteid tuleks näha ka kui lõplikku märki, et EL on avatud laienemisele Lääne-Balkani riikidesse, ning kui kinnitust seoses nende riikidega, sealhulgas Türgiga võetud kohustustele, tingimusel et nad täidavad kõik asjakohased kriteeriumid. See sõltub siiski suuresti neist. Lõpetuseks lubage mul soovida meie uuele volinikule Fülele edu. Tean, et ta saab suurepäraselt hakkama.

Franziska Katharina Brantner, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – Lugupeetud juhataja! Sooviksin fraktsiooni Verts/ALE nimel alustuseks tervitada selle täiskogu nimel volinik Fület. Meil on hea meel teiega koos töötada ning ootame meie tulevast koostööd kannatamatult. Samuti sooviksin tänada härra Swobodat hea koostöö eest Horvaatia raporti koostamisel. Arvan, et protsessi käigus toimus hea koostöö, ning ma tänan oma kolleege.

Sooviksin lihtsalt öelda, et meile oleks meeldinud, kui see arutelu oleks toimunud tervikuna, nii et oleksime hommikul arutlenud kõigi kolme riigi üle, kuid seda eraldi osades. Leiame, et see oleks olnud mõistlikum, selle asemel et neid omavahel segada, kuid see on lihtsalt kõrvalmärkus.

fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon on selle poolt, et Horvaatia liituks Euroopa Liiduga kiiresti, ning on väga rõõmus riigi tehtud suurte edusammude üle. Horvaatia kiire ühinemine edastab tähtsa sõnumi seoses julgeolekupoliitikaga kõigile Lääne-Balkani riikidele. See tähendab, et Euroopa

riigipeade või valitsusjuhtide poolt Thessalonikis kõikidele Lääne-Balkani riikidele antud lubadus liikmesuse kohta on ikka veel jõus. Selle lubaduse usaldusväärsus ja kehtivus kujutavad endast tohutut stiimulit kõikidele piirkonna riikidele rakendada kaugeleulatuvaid reforme, mis muudavad need riigid turvalisemaks, stabiilsemaks ja jõukamaks.

Horvaatia puhul on oluline mainida, et sealset avalikku teenistust tuleb tugevdada ja muuta läbipaistvamaks. Siinkohal on otsustavaks teguriks mitte ainult uute õigusaktide vastuvõtmine, vaid ennekõike õigusaktide administratiivne rakendamine. Meie fraktsioonis Verts/ALE sooviksime selles valdkonnas näha paremaid tulemusi. Usume, et ainus lahendus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevuse probleemidele on uute õigusaktide ja direktiivide järjepidev rakendamine. Sama kehtib ka kohtusüsteemi ning eriti tähtsa peatüki kohta, mis käsitleb kohtusüsteemi ja mille suhtes ei ole veel läbirääkimisi peetud. Horvaatia valitsuse avaldused on muidugi hea asi, kuid neile peavad järgnema teod, mis parandavad kohtute olukorda reaalselt. Sooviksime ka selles valdkonnas näha rohkem läbipaistvust ja vähem poliitilist mõju.

Seepärast esitame neli muudatusettepanekut, mille üle ma kutsun teid üles hääletama. Esimene neist käsitleb korruptsioonivastast võitlust. Soovime, et käsitletaks eelkõige ka ehitus- ja linnaplaneerimissektorit, sest just neis valdkondades sõlmitakse mahukamad riigihankelepingud.

Teiseks soovime, et punktis 19 osutataks asjaolule, et homode ja lesbide olukord on halb. Neisse vähemusrühmadesse kuuluvaid inimesi on korduvalt rünnatud. Nüüdseks oleme saanud Horvaatia valitsuselt kinnituse, et mõnda neist juhtumitest uuritakse. Leiame, et see on väga positiivne märk, ning soovime julgustada Horvaatia ametiasutusi kiirendama diskrimineerimisvastase seaduse rakendamist.

Lõpetuseks sooviksin öelda, et meil puudub ülevaade Horvaatia uuest energiapoliitikast. Seepärast kutsume teid üles toetama meie muudatusettepanekut nr 7. Ootame kannatamatult Horvaatia peatset ühinemist Euroopa Liiduga.

Charles Tannock, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon toetab Euroopa Liidu laienemist. Lisaks suuremast ühisturust tulenevale kasule otsime – erinevalt mõnest selle täiskogu liikmest – võimalust leevendada föderalistlikke ambitsioone Euroopa Liidu südames. Kandidaadid peavad siiski järgima rangeid ja nõudlikke standardeid Kopenhaageni kriteeriumides sätestatud kujul.

Seepärast kiidame täiel määral heaks komisjoni põhjaliku kava kandidaatide liikmesuseks ettevalmistamisel ja komisjoni soovi õppida varasematest laienemisest, eelkõige viimasest laienemisest, mis hõlmas Bulgaariat ja Rumeeniat, kus esinesid märkimisväärsed probleemid organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni valdkonnas. Horvaatia on Islandi kõrval – kui viimane kiidetakse kandidaadina heaks – kahtlemata riik, kes on kõige rohkem valmis liituma Euroopa Liiduga, ning tema ühinemine aitab stabiliseerida Lääne-Balkani riike. Tunnistades, et piirivaidlus Sloveeniaga on jätkuvalt lahendamata, ei arva me siiski, et kahepoolsed vaidlused võiksid põhjustada viivitusi Horvaatiale liikmestaatuse saamisel. Itaalia ju ei takistanud Sloveenial ühineda, olenemata tol hetkel pooleliolevatest piiriküsimusi ja vähemusi käsitlevatest vaidlustest.

Nagu komisjoni raportist selgub, on Horvaatia teinud ka mõningaid märkimisväärseid edusamme läbirääkimiste vahe-eesmärkide saavutamisel ning riigi pühendumine ELi ootuste täitmisele on jätkuvalt suur. Ka Makedoonia on nüüd jõudnud taas järje peale liikmesuse saavutamisel ning me tervitame tema ning Serbia ja Montenegro viisavabadust ELiga ning toetame seda, et nõukogult palutaks kohe luba avada Makedooniaga läbirääkimised liikmesuse üle.

Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon usub, et peaaegu koomiline vaidlus Kreekaga nime üle tuleks lahendada mõistlikult ja kiiresti. President Ivanov on aidanud kiirendada Makedoonia ELi ambitsioone ning me loodame, et tema soovile kohtuda Kreeka vastvalitud presidendiga vastatakse sõbralikult ja heanaaberlike suhetega. Samas Türgi taotlus saada ELi liikmeks on jätkuvalt problemaatiline ja seda eelkõige inimõiguste valdkonnas. Hiljutine õudusttekitav juhtum, kus teismeline tüdruk maeti poistega rääkimise pärast elusalt, annab vaid hoogu neile, kes ütlevad, et Türgile ei ole kohta Euroopa Liidus. Riigi suutmatus tunnustada Küprost või rakendada Ankara protokolle ning samuti Armeeniaga suhete taastamise lepingu ratifitseerimisega viivitamine tekitab pettumust.

Lõpetuseks, Montenegro parlamendi püsiraportöörina sooviksin lisada, et olles seda riiki hiljuti külastanud, on see minu arvates õigel teel kandidaadistaatuse poole ning ma loodan, et see juhtub võimalikult kiiresti.

Lisaks sooviksin ka mina kasutada võimalust ja õnnitleda Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsiooni poolt volinik Fület tema eile toimunud valimisjärgse ametissenimetamise puhul ning minu fraktsioon teeb temaga täielikku koostööd teda ees ootavate väljakutseterohkete ülesannete raames.

Takis Hadjigeorgiou, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*EL*) Soovime algusest peale rõhutada, et oleme Türgi integreerimise poolt. Mõtleme seda tõsiselt ja usume sellesse. See on vajalik ja peamiselt Türgile endale, et kaitsta kõikide vähemuste õigusi, vähendada valimiskünnist parlamendis koha saamiseks ning kaitsta tööõigusi, näiteks streigiõigust ja kollektiivlepinguid.

Kurdide probleemile poliitilise lahenduse leidmine, Armeenia genotsiidi tunnistamine, naaberriikidega suhete normaliseerimine ja Küprose okupeerimine on mõned teemad, mida Türgi peab käsitlema. Nagu nõukogu rõhutas, peab Türgi kiiresti ja viivituseta järgima täielikult ja diskrimineerimata Ankara lepingu lisaprotokolli.

Rahvusvahelist õigust eirates takistab Türgi teostada Küprose Vabariigil oma suveräänseid õiguseid tema kinnises majandusvööndis. Sellest tulenevalt väidame, et ei nõustu seisukohaga, et asjakohane energeetikapeatükk peaks avatama.

Kokkuvõtteks sooviksin mainida mõne liikme kavatsust hääletada muudatusettepaneku poolt, millega kutsutakse kõiki huvitatud isikuid üles aitama lahendada Küprose küsimus. Olen kindel, et kõik aitavad. Kas sellega siiski ei muudeta lubamatult kõik võrdselt vastutavaks, st ohver ja okupeerija võrdselt vastutavaks? Kui soovime lahendust Küprose küsimusele, peame rõhutama Türgi kohustusi. Peame rääkima avameelselt Türgiga, kelle integratsiooni me, lubage korrata, toetame. Kuid me toetame Türgi integreerumist Euroopa Liiduga, mitte Euroopa Liidu integreerumist Türgiga.

Bastiaan Belder, *fraktsiooni EFD nimel*. – (*NL*) Riskides taas kord ärritada Türgi diplomaate – tuletage meelde nende reaktsiooni mitmele Euroopa Parlamendi muudatusettepanekule –, palun tungivalt, et nõukogu ja komisjon lisaks peagi Türgi ametiasutustega toimuvate läbirääkimiste päevakavva järgmised viis punkti.

- 1. Anda juriidilise isiku staatus kõigile Türgi usukogukondadele fundamentaalne eeltingimus usuvabaduse saavutamiseks Türgis.
- 2. Lõpetada kohe Türgi kristlaste vastu suunatud avalikud vihakampaaniad, mis toimuvad selle varjus, et õpikutes ja kohalikus meedias lubatakse kasutada kahekordselt negatiivset mõistet misjonäritegevus, justkui Türgi kristlased oleksid määratluse järgi riigiõõnestajad ja võtnud eesmärgiks riigi kukutamise.
- 3. Lõpetada kohe mitteislami vähemuste silmatorkav diskrimineerimine, kui täidetakse tähtsaid tsiviil- ja sõjalistel ametikohti Türgi valitusasutustes.
- 4. Efektiivsed valitsusmeetmed kasvava antisemitismi vastu Türgi avalikus elus. Türgi akadeemik rääkis hiljuti mürgitatud atmosfäärist. Mul on hea meel, et atmosfäär on ikka veel piisavalt avatud, et akadeemik saab avalikult sellist asja öelda. Seepärast on vaja efektiivsetid valitsusmeetmeid Türgis kasvava antisemitismi vastu ning selles suhtes peaks eelkõige peaminister Erdoğan võtma enda kanda juhtiva rolli.
- 5. Lõpetuseks, viia suhted Iraani Islamivabariigiga rangelt kooskõlla Teherani ja selle vastuolulist tuumaprogrammi käsitleva üleatlandilise poliitikaga. Türgi peab konkreetselt välja ütlema, milline on tema seisukoht üha kiireloomulisemas Teherani tuumaprogrammi küsimuses. NATO liikme ja ELi kandidaatriigina peab Türgi otsustama. Ta peab tegema selge valiku.

Kutsun nõukogu ja komisjoni üles võtma minu mainitud Kopenhaageni kriteeriume ja Türgit käsitlevat kiiret kriitikat tõsiselt ning volinik, taas kord, soovin teile kõike paremat teie uues ametis. Ootan huviga konstruktiivseid konsultatsioone ning usun ka, et teie võtate Kopenhaageni kriteeriume tõsiselt ning et me saame seeläbi teha tööd, et uuendada Türgit, mis on riik, mida ka mina tahan austada.

Barry Madlener (NI). – (*NL*) Lugupeetud volinik Füle! Tere tulemast täiskogusse! Lugupeetud juhataja! Minu erakond Hollandi Vabaduspartei (PVV) on otsustanud tegutseda selles parlamendis iseseisvalt. Kõnealuses küsimuses oli meil suurepärane koostöö Vaba ja Demokraatliku Euroopa fraktsiooniga ja Morten Messerschmidtiga, kellele sooviksin edastada oma südamliku tänu.

Austatud juhataja! Esiteks sooviksin ma öelda, et PVV ei poolda laienemist – ei Horvaatiasse, Makedooniasse ja kindlasti mitte Türgisse. Küprose okupeerimine Türgi poolt on ebaseaduslik ja kogu see saal usub seda ning ikkagi sõlmime me Türgiga suhteid, mõistmata teda selle okupeerimise pärast tõsiselt hukka. Me ei rakenda Türgi suhtes peaaegu mingeid sanktsioone. Minu arvates on selline käitumine nõrk ning seepärast olen esitanud muudatusettepaneku, mis mõistab selle okupatsiooni hukka ja käsib Türgil viia oma väed viivitamatult Küproselt välja. Seepärast loodan, et toetate seda muudatusettepanekut.

Kõige tipuks on pressivabadus Türgis suure surve all. Kui ma külastasin Türgit, jäeti pressiga kohtumine isegi ära. Peame selle kindlalt hukka mõistma ning seepärast olen esitanud muudatusettepaneku nr 16.

Kallid kolleegid! Nüüd jõuame Iraani, võrukaelast riigini. Islami diktaator Ahmadinejad terroriseerib oma enda rahvast, tahab kustutada Iisraeli kaardilt ja kuulutab seda avalikult, töötab kaugmaarakettide kallal, viib korrapäraselt läbi raketikatseid ning hakkas eile rikastama uraani, mis sobib tuumarelvade jaoks. Lugupeetud kolleegid! Võime vaid väljendada oma põlgust selle suhtes. Türgi, kes tahab ühineda ELiga, peab Iraani valitsust suureks sõbraks ning tuleb selle pärast tõsiselt hukka mõista ning seepärast olen esitanud muudatusettepaneku nr 17. Ma loodan teie toetusele.

Järgmiseks sooviksin mainida läbirääkimisi Türgiga. Türgi, kes peab Iraani oma sõbraks, okupeerib Küprost, ahistab kristlasi, rikub naiste õigusi, on Islami Konverentsi Organisatsiooni (OIC) liige, tegutseb inimõiguseid piirava šariaadiseaduse alusel ja on islamiriik, ei tohi kunagi ühineda Euroopa Liiduga. Me ei tohiks lasta sel juhtuda ning seepärast olen esitanud muudatusettepanekud nr 18 ja 19, mille eesmärk on lõpetada ühinemisläbirääkimised. Seega ma loodan, et te toetate kõiki minu muudatusettepanekuid.

Eduard Kukan (PPE). – Lugupeetud juhataja! Esiteks soovin õnnitleda Zoran Thalerit aruande esitamise puhul ning tänada teda ja kõiki teisi kolleege nende konstruktiivse töö eest selle resolutsiooni ettepaneku koostamisel. Siirad tervitused volinik Fülele ning ma soovin talle edu tulevases töös.

Euroopa Rahvapartei leiab, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik arenes viimasel aastal positiivses suunas väga palju. Edu, mida see riik saavutas enamiku kriteeriumide täitmisel, et alustada ELiga ühinemise läbirääkimisi, on tõepoolest ühtviisi oluline kui ka märkimisväärne. Asjaolu, et komisjon on soovitanud avada endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga läbirääkimised, tuleks näha selgesõnalise sõnumina, et see riik on õigel teel.

Seepärast peaks Euroopa Parlament kindlalt toetama seda soovitust ning edastama selle resolutsiooni vastuvõtmisega positiivse sõnumi riigile ja isegi kogu piirkonnale. Loodan, et Euroopa Ülemkogu kinnitab komisjoni otsust ja kõnealuses resolutsioonis sisalduvat üleskutset ning annab nõusoleku alustada lähitulevikus viivitamata läbirääkimisi endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga. Lisaks usun, et kuni see juhtub, tehakse edusamme ka nime küsimust käsitlevatel läbirääkimistel ning suhted naaberriikidega paranevad.

Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik peaks väljakutse vastu võtma ning näitama, et ta on valmis täitma Kopenhaageni kriteeriume, ning selle alusel tuleks hinnata tema soovi saada ELi liikmeks.

Raimon Obiols (S&D). - (ES) Arvan, et täna hääletusel olev Türgi edusamme Euroopa Liiduga ühinemisel käsitlev raport on positiivne. See on otsekohene ja seda võib natuke kritiseerida, kuid samas on see tasakaalus raport ning ma tänan raportöör Oomen-Ruijtenit selle eest.

Ilmselgelt oleks meie fraktsioon pööranud suurt rõhku teatavatele aspektidele. Oleme siiski saavutanud laia konsensuse, sest usume, et see saal peaks raportit toetama võimalikult suurel määral.

Peame edastama selles küsimuses selge sõnumi. See peaks olema positiivne ja näitama üles head tahet, kuid samas peaks see olema ka karm, et kiirendada läbirääkimiste protsessi ja stimuleerida Türgis uuendamist ja demokraatlikke reforme. Peame selles küsimuses end selgelt väljendama: peame saama lahti läbirääkimiste protsessis valitsevast pikatoimelisusest ja otsustusvõimetusest.

Arvamusküsitluste kohaselt on üldsuse toetus Türgi ühinemisele kahanenud ning üldsuse arvamust tuleb muuta. Ainus viis selle saavutamiseks on tagada, et läbirääkimised ja reformid jätkuvad, Euroopa Liit näitab end kohustusi austavana ning väldib edastamast vastuolulisi sõnumeid, mis tekitavad ebakindlust. Loomulikult peab ka Türgi astuma otsustavaid samme reformide suunas.

Ees seisab kaks stsenaariumi: jagamiste, vastasseisude ja usaldamatuse paheline voor või tõsiste ja karmide, kuid ühemõtteliste läbirääkimiste tõhus voor.

Kui see raport aitab kas või natukene kaasa nende eesmärkide saavutamisele, siis võime minu arvates rahul olla.

Jorgo Chatzimarkakis (ALDE). - (*DE*) Lugupeetud juhataja! Delegatsiooni juhina sooviksin kõigepealt tänada Zoran Thalerit väga tasakaaluka raporti eest. Skopje on läbi viinud reforme ning on nüüd teel Euroopa Liiduga ühinemise poole. Me tervitame seda väga ning meil on selle üle väga hea meel. Viisavabadus oli ehk kõige selgem ja nähtavam märk. See oli meie koostöö vahe-eesmärk. Nimetatud eesmärk sai täidetud vaid tiheda koostöö tulemusel ELi liikmesriikidega. See näitab avatust, suhtlust ja koostööd.

Me ei tohi siiski unustada, et Makedooniale anti kandidaatriigi staatus neli aastat tagasi ning alates sellest ajast oleme endalt pidevalt küsinud, millal see riik lõpuks ühineb Euroopa Liiduga. Kutsun kõiki osapooli

üles tagama, et praegu tähelepanu keskmes olev nimekonflikt lahendataks. Peame ära kasutama uut hoogu, mille andsid protsessile nõukogu detsembris langetatud otsus ja Kreeka uus valitsus. See hoog väheneb iga päevaga. Sooviksin osapooltele selgitada, et kui keskendume nüüd muudele teemadele, näiteks finantskriisile, siis lükatakse eesmärki, milleks on Makedoonia ühinemine, veelgi kaugemasse tulevikku. Loomulikult ei soovi me, et selline asi juhtuks, ning just seepärast peame jätkuvalt tegema kõik endast oleneva selles valdkonnas.

Marije Cornelissen (Verts/ALE). – (NL) Viimase kuue kuu jooksul olen kasutanud iga võimalust reisida Balkani riikidesse ja Türgisse ning rääkida sealsete inimestega. On ülitähtis tegelikult näha, mis toimub kohapeal ühinemist silmas pidades: suured poliitilised läbimurded, aga ennekõike ka täiesti praktilised muutused, mis toovad kasu sealsetele elanikele.

Näiteks Montenegros tunnistatakse lõpuks ometi homoseksuaalsuse olemasolu. Türgis on naiste varjupaikadel viimaks ometi õnnestunud luua head suhted politseiga. Need on vaid paar näidet. Peaksime olema entusiastlikud selle suhtes, mida neis riikides on saavutatud ja mis läheb hästi, kuid samas peame väljendama väga selgelt, mis veel tegemist vajab.

Euroopa Parlament ja liikmesriigid peavad jätkuvalt nõudma protsessi alguses sätestatud kriteeriumide täitmist. Peame siiski vältima ka ühinemisprotsessi võimu vähendamist lisatakistuste püstitamise näol.

Sooviksin keskenduda hetkeks Makedooniale. Me kõik oleme nõus, et kahepoolne nimeküsimus tuleb lahendada. Samuti nõustume, et EL peab selles protsessis pakkuma kõikvõimalikku tuge. Kahepoolsed probleemid ei tohiks iseenesest takistada ühinemisprotsessi. See kehtib Makedoonia, aga samavõrd ka Horvaatia, Serbia, Türgi, Kosovo ja Islandi kohta. Seal elavate inimeste jaoks on ühinemise võimalus liiga tähtis, et seada selle eelduseks kahepoolse erimeelsuse lahendamine.

Seepärast palun teile kõigil hääletada ka meie muudatusettepaneku nr 4 poolt, mille eesmärk on lisada Makedooniat käsitlevasse raportisse uus punkti 30 alapunkt 2. Lisaks palun teil kõigil nende kolme raporti puhul tõesti meeles pidada, kui tähtis ühinemisprotsess tegelikult on.

Tomasz Piotr Poręba (ECR). – (*PL*) Lugupeetud juhataja, volinik! Esiteks soovin õnnitleda teid, hr Füle, teie valimise puhul sellele ametikohale. Olen kindel, et meie koostöö Euroopa Liidu laienemise küsimuses on viljakas ja tõhus. Olen kindel, et te viite enne aasta lõppu lõpule Euroopa Liidu läbirääkimisteprotsessi Horvaatiaga. Ma olen veendunud, et alustate varsti ka läbirääkimisteprotsessi Makedooniaga. Loodan, et ka see leiab aset käesoleval aastal.

Oma kõnes sooviksin rõhutada Horvaatia erilist rolli Euroopa Liidu tulevase liikmesriigina ning seda eelkõige meie ühiste väärtuste ja meie mandri julgeoleku kontekstis. Väärtustame asjaolu, et Horvaatia väed on NATO raames kohal Kosovos ja Afganistanis. Lisaks võtab umbes 300 Horvaatia sõdurit, diplomaati ja politseinikku osa rahvusvahelise julgeoleku abijõudude (ISAF) operatsioonidest kolmes Afganistani piirkonnas. Meie uus liitlane on vapralt toetanud terrorismivastast võitlust mitmel NATO missioonil. Olen veendunud, et Horvaatia kuulumine Euroopa Liitu aitab kaasa stabiilsuse jätkumisele selles Euroopa osas, millele alles mõned aastad tagasi sai osaks julm konflikt ja etniline puhastamine.

Kui Horvaatia viib lõpule kõik reformid, suudab ta lõpetada läbirääkimised Euroopa Liiduga enne aasta lõppu. See on hea eesmärk ning ma kutsun kõiki üles toetama selle täitmiseks tehtavaid jõupingutusi. Peaksime hindama asjaolu, et Zagreb on läbi viinud mitmeid reforme, eelkõige kohtusüsteemi ja avaliku halduse valdkonnas ning samuti korruptsiooni- ja organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses. Horvaatia toomine Euroopa Liidu liikmesriikide perre on osa meie strateegiast ehitada üles demokraatlik ja jõukas manner. Selle Balkani riigi näide kinnitab, et Euroopa Liidu laienemise protsess on tugev stiimul poliitilisteks ja majanduslikeks reformideks liikmesust soovivates riikides. Pidagem seda meeles ka siis, kui vaatame oma idanaabrit Ukrainat.

Niki Tzavela (EFD). – (EL) Austatud juhataja! Viimaste aastate jooksul on Türgi mitmepalgeline välispoliitika tekitanud segadust nii rahvusvahelises kui ka Türgi ühiskonna ilmalikus kogukonnas. Kuhu Türgi suundub? Kas ta liigub multikultuurse Euroopa või üleislamistliku riigi suunas?

Ehk võin ma täiskogule meelde tuletada selle riigi käitumist Iraani suhtes, tema vastuvõetamatut diplomaatilist suhtumist Iisraeli, vaidlust Egiptusega Gaza piiride üle ning Türgi valitsuse hiljutist otsust kaotada sissesõiduviisad seitsme Araabia riigi puhul. Nagu me teame, asuvad paljudes neist ekstremistlikud islamiühendused, kelle liikmed võivad nüüd kergesti siseneda Euroopasse ja Läände. Eelkõige on Türgi ilmalikku kogukonda vihastanud just viisade kaotamise küsimus.

Kui me kehtestame uued sanktsioonid Iraani vastu, on Türgi seisukohavõtt ÜRO Julgeolekukomitees esimene samm, et selgitada tänapäeva Türgi tulevikku, ning siis saame kõnelda Türgist selles saalis teistmoodi.

Philip Claeys (NI). – (NL) Arusaadavatel põhjustel on Euroopa üldsus rangelt Türgi kui Euroopasse mittekuuluva ja islamistliku riigi ühinemise vastu. Komisjoni eelmine koosseis lubas, et läbirääkimised Türgiga peatatakse, kui selgub, et Türgi ei täida oma demokraatlikke kohustusi, ning et läbirääkimised peaksid toimuma Türgi reformiprotsessiga samas tempos. Kumbagi neist lubadustest ei ole täidetud.

Vastupidi, aegajalt on avatud uusi peatükke, samas muudab Türgi edusammude tegemise asemel olukorda hoopis halvemaks. Erakonnad keelustatakse, kurdi linnapead arreteeritakse ning kristlasi hirmutatakse, nende kallal kasutatakse vägivalda ja neid koheldaks ametiasutustes eelarvamustega. Kristlastest kirjanikud ja akadeemikud peavad minema pakku. Ma ei ole veel käsitlenud selliseid nähtuseid nagu pealesunnitud abielud ja nn aumõrvad.

Millise tähtaja annab komisjon Türgile tunnustada kõiki Euroopa Liidu liikmesriike? Kuna peab Türgi hakkama järgima Ankara protokolli? Millal lõpetatakse Küprose ebaseaduslik sõjaline okupatsioon?

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). - (ES) Lugupeetud juhataja! Sarnaselt oma kolleegidele soovin ka mina õnnitleda volinik Fület ametisse asumise puhul ning ma loodan, et ülimalt positiivne mulje, mille ta jättis väliskomisjoni istungil, leiab tema volituste jooksul kinnitust, eelkõige laienemise tundliku teema puhul.

Sooviksin öelda paar sõna Türgi kohta. Esiteks soovin õnnitleda raportöör Oomen-Ruiitenit komisjoni saavutatud suurepäraste tulemuste puhul.

Tema raport, mis käsitleb 2008. ja 2009. aastat, ei üle- ega alahinda küsimusi; selles rõhutatakse Türgi poolt Kopenhaageni tingimuste ja kriteeriumide täitmisel tehtavaid jõupingutusi.

Minu arvates tuleks neid jõupingutusi siiski käsitleda Türgi praegust seisu ja poliitilist olukorda arvestades: seitse aastat peaminister Erdoğani mõõdukat islamistlikku valitsust, kusjuures valimised peaksid toimuma 2011. aasta juulis; riik, mis kubiseb raske käega lajatamise juhtumitest; Emasya protokolli tühistamine, mis andis sõjaväele üle suure võimu; ning eelkõige otsus, millega keelustati Türgis Demokraatliku Ühiskonna Partei.

Volinik, selline seis tähendab, et Türgi juhtumit tuleb käsitleda väga ettevaatlikult. Türgi peab täitma Kopenhaageni kriteeriumides sisalduvad tingimused ja nõuded ning loomulikult peab ta järgima Ankara protokolli. Ja volinik, selle konkreetse seisu ja olukorra puhul ei ole tarvis öeldagi, et kui edastatakse mis tahes vale signaal, võib sel olla väga tõsine tagajärg Euroopa Liidu julgeolekule, eelkõige kui võimuloleval erakonnal ei ole 3/5 enamust, mis on parlamendis põhiseaduse muutmiseks vajalik. Selline signaal võib tugevalt kaasa tuua muret tekitava segaduse juba niigi ebastabiilses riigis, mis on Lääne strateegiline partner Atlandi liidu raames.

Peame oleme läbirääkimisprotsessis eriti ettevaatlikud, et mitte teha vigu.

Richard Howitt (S&D). – Lugupeetud president! Esiteks lubage mul avalikult edastada minu personaalsed õnnesoovid volinik Fülele. Ajasime teid teie esimesel tööpäeval varakult jalule ning ma arvan, et see ei jää ainukeseks korraks, mil seda teeme.

Türgis valitseb üldsuse seas märkimisväärne skeptitsism selles, kas EL täidab oma lubadusi, ning nagu te astute vastu skeptitsismile meie üldsuse seas ELis, on teie kui voliniku ülesanne olla õiglane ja objektiivne – ning jah, niimoodi on võimalik võita üldsuse usaldus. Aga ka muuta laienemine positiivseks ja murda üldsuse skeptilisus ning meie fraktsioon toetab teid sel teel.

Türgi puhul on sotsialistide ja demokraatide fraktsioon ühinemise ja reformi poolt. Komisjoni eduaruandes öeldakse, et reformidega on jätkatud, kuid neid tuleks kiirendada. Oleme sellega nõus. Seega lubage mul selle viieks aastaks valitud parlamendikoosseisu esimese raporti puhul keskenduda oma avamärkustes sellele, kuidas meie kui parlament peaksime Türgiga käituma. Raportöörile soovin öelda, et ma hindan teie siirast pühendumust konsensuse leidmisele selles täiskogus ning ma tänan teid koostöö eest. Loodan, et tulevikus püüate saavutada enne fraktsioonide nõusoleku, kui esitate täiskogul muudatusettepanekuid komisjonis kokkulepitud kompromissidesse, sest meie erimeelsused on väikesed.

Kuid teie kui raportööri ja selle parlamendi tõeline väljakutse on tagada, et kasutaksime oma mõjuvõimu, et saavutada aastast aastasse ühtlane progress Türgi juhtimisel ühinemise suunas, ning see nõuab juhtimist nii siin kui ka selles riigis.

Oma Küprose kolleegidele sooviksin öelda, et me mõistame seda ebaõigluse valu, mida te tunnete. Oleme oma fraktsioonis püüdnud teiega saavutada täielikku konsensust, kuid sellel otsustaval ajal soovime võtta seisukoha, mis toetab leppimispüüdlusi, et pakkuda õiglust mõlemale kogukonnale, ega soovi kummagi poole seisukohast mõista nende püüdluste tulemust eelnevalt hukka.

Teistele siin täiskogus sooviksin öelda, et me vajame konstruktiivset kriitikat Türgi kohta. Oleme ju kriitilised tegelased. Kuid Türgi vastastele selles arutelus soovime öelda, et te olete vähemuses. Paljusid teist motiveerib religioosne sallimatus islami vastu ja te soovite saada endale poliitilisi eeliseid, levitades meelega valesid hirme sisserände kohta. Need väited on jõledad ja eemalepeletavad ning seda olete ka teie.

Lõpetuseks sooviksin öelda Türgi ühinemist soovivale enamusele selles täiskogus, et me peame oma soovi aina kordama. Keeldujate kime hääl ei tohi meie häält summutada. Loodame, et meie Türgi kaaslased teevad oma ühiskonnas jätkuvalt valulikke muudatusi, millel on suur mõju nende siseriiklikule poliitikale.

Need reformid on omamoodi head, kuid need, kes ütlevad siin parlamendis, et soovivad ühinemist: me peame nende vaeva tasuma, pidades kinni oma lubadustest, avades ja sulgedes peatükke vastavalt tulemustele, täites nõukogu antud lubadusi, käitudes ise heas usus.

Norica Nicolai (ALDE). – (RO) Käsitlen oma kõnes ainult Makedooniat, sest ma tahan rõhutada, et raport näitab positiivseid muutusi Makedoonia olukorras ja toetab poliitilist otsust alustada selle riigiga läbirääkimisi.

Ma ei hakka mainima raporti tasakaalukust ja seda, mil viisil selles kirjeldatakse üksikasjalikult positiivseid ja negatiivseid tegureid, millega riik maadleb.

Sooviksin rõhutada kahte asja. Hääletused ja arvamusküsitlused Makedoonias näitavad, et see riik on kõige euro-optimistlikum selles piirkonnas. Arvan, et elanikkonna toetus on eeltingimus edukaks läbirääkimisprotsessiks. Teiseks leian ma, et Euroopa Liidu liikmesriigina peab Kreeka aru saama ajalooga leppimise Euroopa mudelitest ning tegema kõik endast sõltuva, tagamaks, et vaidlus Makedoonia nime üleei takistaks selle riigi liikumist Euroopa suunas, sest mis tahes teistsugune suhtumine on vastuolus Euroopa vaimu ja saatusega.

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Esiteks soovin tervitada ja õnnitleda volinik Fület.

Esmaspäeval peeti Istanbulis Hrant Dinki väidetavate mõrvarite üle 12. kohtuistung. Esimest korda leidsid ametnikud selle kohtuasja jooksul, et kohus püüdis südamest tõde jalule seada ja et süüdistaja tõstis esile seose selle kohtuasja – Hrant Dinki väidetavate mõrvarite kohtuasja – ja teiste pooleliolevate kohtuasjade – näiteks Ergenekon võrgustiku kohtuasja – vahel.

See asjaolu on äärmiselt oluline, sest siin on kohtu all iga poliitmõrv, sallimatus ühiskonnas ja valitsev karistamatus. Lisaks on see nende poliitiliste mõrvade ohvrite perekondade ilmekalt väljendatud seisukoht, kui nad Türgi "sügavale riigile" (derin devlet) osutades kuulutasid end Hrant Dinki "sügavaks perekonnaks". Räägin teile seda kõike seepärast, et asjad arenevad, ja seepärast, et Türgi kodanikuühiskonnas valitseb soov demokraatiat ja õigusi edendava reformi järele ja liikumine selle poole ning see liikumine on eriti võimas.

Tahan ka esile tõsta ühte teist näidet, mis on praegu ajalehtede esikaantele jõudnud – perekonna au kaitsvaid kuritegusid on juba mainitud – ning selleks on 16-aastane tütarlaps, kes leiti kanaaedikusse maetuna ja kelle perekonnanõukogu oli süüdi mõistnud poistega rääkimise eest. See on kohutav ja see on kuritegu. Selle perekonna liikmed tuleb ilmselgelt vangi panna.

Tõsiasi on, et mõned aastad tagasi ei jõudnud need kuriteod ajalehtedesse. Seepärast on mul praegu hea meel näha, et Türgi ühiskond ei salli enam neid nn aukuritegusid, mis on tegelikult lihtsalt barbaarsed kuriteod. Türgi ühiskond on üleminekufaasis, isegi segaduses, ning ma arvan, et Türgi üle arutledes peame oleme äärmiselt teadlikud, et mis tahes reform selles riigis mõjutab sügavalt suhteid kodanike, riigiaparaadi, Türgi ajaloo ja demokraatia vahel. Need on lausa äärmiselt olulised elemendid.

Usun, et meie protsess peab oleme täiesti siiras. Praegu meie protsessi siirust kinnitatakse ning see vastab meie võimele toetada keerulisi, kriitilisi ja ajaloolisi protsesse Küprosel. Praegu peab EL Küprosele selgelt ütlema, et oleme valmis toetama ja garanteerima – kasutades selleks kõiki, sealhulgas majanduslikke ja rahalisi vahendeid – mis tahes kokkulepet põhja ja lõuna vahel ning et me soovime tagada, et miski ELi õiguse

olemuses ei saa takistada konsensuse saavutamist Küprosel. Peame siirduma edasi. Ka Türgi ELi liikmesuse tulevik sõltub sellest küsimusest.

Geoffrey Van Orden (ECR). – Lugupeetud juhataja! Ei juhtu just sageli, et ma nõustuksin Hélène Flautre'iga, kuid ma olen nõus paljude tema poolt just tehtud avaldustega. Esiteks, kas ma võiksin paluda meie suhtumisel Türgisse rohkem ausust. Olen kindel, et me kõik soovime häid suhteid Türgiga ning paljud meist, tõenäoliselt enamik, soovivad näha Türgit ühel päeval sellise Euroopa Liidu liikmena, mis on erinev täna kujundatavast Euroopa Liidust. Seda sellepärast, et mõned leiavad, et Türgi ühinemine muudaks vältimatult ELi projekti laadi, juhtides seda antud kujul soovimatu poliitilise integratsioonini, millele nad nii väga vastu on.

Mul on komisjonile paar küsimust. Mis on saanud läbirääkimistest Türgiga? Miks on avatud nii vähe peatükke? Miks ei ole ajal, mil kõikides meie riikides valitsevad tõsised mured seoses energiavarustuse kindlusega ning Türgil on geograafiliselt selline võtmepositsioon, mis võimaldab Kaspia merest torujuhtmeid vedada, ikka veel avatud energeetikapeatükk? Ning kohe kättejõudvate presidendivalimistega Küprosel ja käimasolevate liitmiskõnelustega on Küpros vägagi meie mõtetes. Türgi üle ei saa selles saalis vist kunagi arutleda, viitamata samas Küprosele, kuid võib-olla oleks kasulikum, kui Türgi pideva kritiseerimise asemel vaevuks EL pakkuma talle selles küsimus rohkem tuge. Miks me pöördume vaid Türgi poole palvega kasutada oma mõjuvõimu, samas kui Kreekal ja Küprose Vabariigil, kes mõlemad on ELi liikmed, on samuti äärmiselt oluline roll?

Olen nõus, et Türgi vägesid Põhja-Küprosel tuleks olulisel määral vähendada. Tegelikult teen ma Türgi emissaridele pidevalt ettepanekuid, et vägede ühepoolne vähendamine oleks kartmatu usaldust loov meede, kuid me kõik teame, et kui Annani kava oleks ellu viidud, oleks kohalolevaid Türgi vägesid vähendatud pelga 650ni ning Kreeka vägede arvu 950ni. On ennekuulmatu, et rahvusvahelise kaubanduse avamiseks Põhja-Küprosega ei ole tehtud reaalseid samme. Miks ei ole Euroopa Liit pidanud oma 2004. aasta mais antud lubadust lõpetada Põhja-Küprose isolatsioon?

Küpros paistab silma kõikidest maailma kohtadest, kus EL võiks tegelikult kasulik olla ja head mõju avaldada – kuid ikkagi ei ole me kohal. Ärgem süüdistagem Türgit ELi sisemiste raskuste pärast.

Charalampos Angourakis (GUE/NGL). – (*EL*) Austatud juhataja! Meie vastuseis Euroopa Liidu laienemisele on kooskõlas meie vastuseisuga minu riigi Kreeka integratsioonile Euroopa Liitu ja võitlusega vabastada see imperialistlikust masinavärgist.

Kogu laienemisprotsessi eesmärk on tugevdada NATOt ja Lääne-Balkani riikide okupatsiooni NATO poolt, suurendada Kososvo eraldumist ja destabiliseerida Bosnia ja Hertsegoviina selle kaudu, vaidlustada Euroopa Liidu poolt piirkonna piirid ja stabiilsus, avaldada sundi Serbia elanikkonna suhtes ja tekitada uusi vaidlusi ja vastuseisu Balkani riikides.

Sest nn kahepoolsed küsimused ei ole tegelikult üldsegi kahepoolsed. Need on hoopis rahvusvahelised küsimused ning seepärast käsitlebki neid ÜRO. Samas valitseb Balkani riikides uskumatu kriis, mille on ilmselgelt põhjustanud reformid, mida nende riikide inimesed peavad taluma Euroopa Liiduga ühinemiseks.

See protsess on kooskõlas Ankara järeleandmatusega Küprose küsimuses, *casus belli* põhimõttega Egeuse mere piirkonnas, millele aitab kaasa piirkonna piire vaidlustav Frontex ning ametiühinguliikumise tõhus keelustamine ja muud demokraatiavastased korraldused Türgis.

See on järjekordne põhjus, miks me toetame integratsiooni vastu olevaid töötajaid neis riikides, et nad saaksid võidelda oma õiguste eest.

Lorenzo Fontana (EFD). - (*IT*) Lugupeetud juhataja! Austatud kolleegid! Eesistujariigid Rootsi ja Hispaania on muutnud Türgi kuulumise Euroopa Liitu prioriteetseks teemaks, nagu see oleks juba ette ära otsustatud küsimus.

Me ei arva, et Türgi liikmesus oleks realistlik või kohane mitmel põhjusel. Esiteks, Türgi ei asu geograafiliselt Euroopas. Teiseks, Türgi muutub üha islamistlikumaks ning Ankara on tegelikult suurima rahvusvahelise pan-islamistliku organisatsiooni OIC juhtliige. Kolmandaks, usuvähemusi kiusatakse taga ja nende alaväärsus on juurdunud ühiskonda. Neljandaks, Türgi eitab jätkuvalt ametlikult 1,5 miljoni Armeenia kristlase genotsiidi ning okupeerib Küprost nii sõjalises kui poliitilises mõttes, rikkudes sellega rahvusvahelist õigust.

Lisaks peame meeles pidama, et kui Türgi kuulub Euroopa Liitu, on meie piiririikideks Iraak, Iraan ja Süüria. Lõpetuseks ei tohi me unustada, et Türgi oma 90 miljoni elanikuga on 2030. aastaks Euroopa Liidu kõige suurema rahvastikuarvuga riik. See tähendab, et tal oleks kõige enam liikmeid Euroopa Parlamendis ja kõige märkimisväärsem häälte arv Euroopa Liidu nõukogus. Euroopa tasakaal oleks kindlasti häiritud.

Diane Dodds (NI). – Lugupeetud juhataja! Nagu paljud minu kolleegid siin saalis täna hommikul on teinud, palun ka mina ausust ja realismi eelkõige Türgit käsitlevas arutelus. Ma ühinen nende kolleegidega, kes on palunud proaktiivset tuge Küprosele, et jõuda Türgiga mingigi lahenduseni.

Soovin juhtida meie tähelepanu väga kiiresti sellega seotud ühele aspektile, mis on minu tähelepanu pälvinud. Nimelt kimbatusele, mis valdab paljusid kodanikke, keda ma esindan ja kes on kandnud suurt finantskahju Türgis aset leidnud kinnisvarapettuste tõttu. Alates juulis Euroopa Parlamendi liikmeks saamisest on minuga ühendust võtnud paljud valijad, kes on investeerinud kinnisvarasse märkimisväärseid rahasummasid, mis ulatuvad 50 000 eurost 150 000 euroni, ning kes on seejärel sellest investeeringust ilma jäänud ning paljudel juhtudel tundub tegemist olevat häbitu petturliku tegevusega. Palun, et komisjon uuriks seda asja ja käituks selles osas proaktiivselt.

Elmar Brok (PPE). – (DE) Austatud juhataja! Lugupeetud Diego López Garrido! Volinik! Siiani on laienemispoliitika olnud edukas, kuigi nagu me viimase ringi puhul nägime, peame põhjalikumalt keskenduma nende riikide sisemistele arengutele seoses õigusriigi, korruptsiooni ja muude sarnaste küsimustega. Usun, et see toimub praeguste läbirääkimiste puhul. Minu arvates oleme Horvaatia puhul saavutanud märkimisväärset edu ning võime protsessi kiiresti lõpule viia. Loomulikult on siiski oluline, et igal juhul täidetaks Kopenhaageni kriteeriumid, sealhulgas nõue integreeruda Euroopa Liiduga, sest me peame olema teadlikud meie peade kohal varitsevatest riskidest.

Peame täitma Lääne-Balkani riikidele antud lubadused, kuid üksikjuhtudel võib tee olla pikk. Peame sellest teadlikud olema, et me ei tekitaks valesid lootusi. Teisest küljest on selge, et Euroopa väljavaade on väärtuslik ja võib-olla ainus kättesaadav vahend teatava surve avaldamiseks, eesmärgiga tagada, et neis riikides jätkuks sisemiste reformide protsess ning seda nii turu kui ka poliitilise süsteemi küpsuse osas.

Türgi valmistab mulle muret, kui vaatan tema käitumist Berliiniga ja kui mõtlen Küprose, usu- ja arvamusvabaduse, erakondade keelustamise ja muude samalaadsete küsimuste peale. Võin endalt vaid küsida, kas võetakse viimased vajalikud sammud – mentaliteedi ja mitte vormi seisukohast – eesmärgiga tagada, et Türgi saaks liikmeks, ning kas me võime olla kindlad, et Euroopa Liit suudab Türgi integreerida.

Volinik Füle, teil on tähtis võimalus, sest teil on suurem vastutusala, mis hõlmab laienemispoliitikat ja naabruspoliitikat. Mõlemad neist on seotud Euroopa väljavaatega, kuid nende poliitikate puhul kasutatakse erinevaid vahendeid. Seepärast on teil huvitav töö ning ma loodan väga, et te naudite seda.

Michael Cashman (S&D). – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel ühinemisaruannete üle ning ma sooviksin rääkida konkreetsemalt Makedooniast ja Horvaatiast ning seejärel Türgist. Mul on hea meel esineda oma silmapaistva sõbra Elmar Broki järel, kes mainis Kopenhaageni kriteeriume. Kas ma võin veel kord kinnitada, et Kopenhaageni kriteeriumid ei kuulu vaidlustamisele, eriti kui me räägime vähemuste õigustest ja inimõigustest, ning Makedoonia ja Horvaatia ei saa seega hakkama ühenduse õigustiku järgimisega ning seda eelkõige seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vältimise küsimuses.

Ütleksin neile kahele riigile, et ühinemisprotseduur kujutab endast võimalust viia oma õigus kooskõlla ühenduse õigusega ning selgitada oma kodanikele selle vajadust ning et kui te juba selle klubiga liitute, siis ärge liituge sellise klubiga, mis põhineks à la carte menüül. Jõustame õigustikku karmilt ning eelkõige artiklit 19, mis annab liidule õiguse võidelda diskrimineerimisega – ja see on väga oluline loetelu – rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, vanuse, puuete, või seksuaalse sättumuse alusel. Miks see tähtis on? Sest ühte inimest võib diskrimineerida iga erineva põhjuse alusel ning võtmata selle ühe inimese puhul selles osas midagi ette muudame mõttetuks kõik hea, mille oleme teinud teistele. Seepärast ütlen, et lesbide, geide ja biseksuaalsete isikute õigused ei kuulu vaidlustamisele. Juurutage diskrimineerimisvastased õigusaktid kohe. Mis tahes tsivilisatsiooni arengu näitajaks ei ole see, kuidas ta kohtleb oma vähemusi, vaid see, kuidas ta kohtleb vähemusi, kes moodustavad enamuse.

Türgi puhul on tehtud edusamme ning mul on hea meel tsiteerida Ban Ki-mooni, kes ütleb, et Küprose puhul on samuti tehtud edusamme. Meie siin parlamendis peaksime selle üle head meelt väljendama. Diane Doddsil on õigus: kui me soovime osaleda lahenduse leidmises, peame olema absoluutselt ausad ja lähendama vaidluse pooli teineteisele. Kuid taas kord pean ütlema, et diskrimineerimisvastase võitluse puhul soovin, et nad teeksid täiendavaid jõupingutusi.

Mittediskrimineerimise nõue sisaldub põhiseaduses, kuid seda tuleb kajastada ka muudes õigusaktides ning seda eelkõige seoses lesbide, geide ja biseksuaalsete inimestega ning transseksuaalidega, kes mõrvatakse sageli just nende transseksuaalsuse pärast. Seega lubagem Türgil jätkata seda teed samadel tingimustel ja samade nõuete alusel. Kui me õõnestame ühinemispõhimõtteid, ei jää meile alles enam ühtegi põhimõtet.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (*DE*) Austatud juhataja! Lubage mul alustuseks öelda, et ma olen üsna üllatunud, et kõikidest inimestest just Michael Cashman – kellest ma väga lugu pean – Ühendkuningriigist tuletab meile meelde, et Euroopa Liiduga ühinev riik peaks olema kaasatud liidu igas võimalikus aspektis ega tohiks valida *à la carte* lähenemist. See tundub mulle üsna kummaline.

Sooviksin siiski arutleda Türgi teema üle. Teised sõnavõtjad on öelnud, et Türgi on arenev ühiskond ning see vastab tõele. Aususe mõttes peame siiski selgitama, et tegemist ei ole lineaarse liikumisega Euroopa väärtuste suunas. Türgi liigub kord edasi, kord tagasi. Lubage mul tuua relvajõudude näide. Meil on loomulikult hea meel määruse üle, mis takistab relvajõududel sekkuda poliitilise loata. See on hea. Kuid põhiseaduskohtu otsus näitab asjade teist külge ning see takistab relvajõudude liikmetele esitada süüdistust tsiviilkohtus. See ei ole muidugi hea.

Hr Cashman, kui me vaatame sõnavabaduse ja arvamusvabaduse näidet, siis vastab tõele, et elav arutelu toimub mitmetel teemadel, mis varem olid tabu, sealhulgas vähemuste ja seksuaalvähemuste õiguste üle. Arvame, et see on väga hea. Kuid samal ajal on keelustatud YouTube ning kehtivad õigussätted, mis loovad sõna- ja arvamusvabaduse küsimuses õiguslikku ebakindlust tekitava raamistiku ning see küsimus on eriti oluline Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioonile. Lisaks käib "erasõda" Doğani rühmituse vastu. Sellest kõigest on väga kahju.

Teine näide on naiste roll. Loomulikult on tore, et meedias arutatakse nn aumõrvu, mis on barbaarsed kuriteod, kuid kas me tõesti usume, et Türgi ühiskond liigub võrdsuse puhul lineaarselt Euroopa väärtuste ülevõtmise poole? Ma ei usu seda.

Sooviksin öelda ühtteist ka selle kohta, mida minu kolleeg Richard Howitt ütles. Vastab tõele, et meil on protsess – läbirääkimiste protsess –, mida peame läbi viima heas usus. Kuid tegemist ei ole siiski automaatse protsessiga. Selle protsessi jooksul ei vastuta me mitte ainult ühineva kandidaatriigi ees. Meie peamine vastutus lasub Euroopa Liidu ees. Meie laienemispoliitika peab olema usutav ning me peame lähenema ühinevatele kandidaatriikidele ausalt ja usutavalt. Pean ütlema, et mulle teeb mõnikord muret, et valitseb üksmeel roheliste fraktsiooni – kes soovivad tugevat Euroopat ja laienemist niipea kui võimalik – ja selliste liikmete nagu Geoffrey van Ordeni vahel, kes soovivad uued riigid liitu tuua niipea kui võimalik, et nõrgestada Euroopa Liitu. See näib mulle väga kummaline.

On olemas ühinemisvõimalus, kuid ühinemine leiab aset alles siis, kui täidetud on kõik kriteeriumid.

(Kõneleja nõustus vastama sinise kaardi tõstnud parlamendiliikme küsimusele vastavalt parlamendi kodukorra artikli 149 lõikele 8)

Michael Cashman (S&D). – Austatud juhataja! Minu kolleeg Alexander Graf Lambsdorff esitas süüdistuse Ühendkuningriigi vastu. Paluksin tal selgitada sellele täiskogule, kuidas Ühendkuningriik rikub oma lepingulisi kohustusi.

Alexander Graf Lambsdorff (ALDE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Ma ei öelnud, et Ühendkuningriik rikub oma lepingulisi kohustusi. Osutasin vaid tõsiasjale, et Ühendkuningriik otsustas mitte osaleda teatavates tähtsates Euroopa integratsiooniga seotud poliitikavaldkondades, näiteks Schengen, euro, sotsiaalharta ja – kui ma õigesti aru sain –, siis ka põhiõiguste harta. Need on kõik valdkonnad, mida ei saa just vähetähtsateks pidada.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja!. Esiteks soovin ma öelda Alexander Graf Lambsdorffile, et ma ei ole nõus tema süüdistustega. Te ütlesite, et Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon soovib laienemist iga hinna eest. On üsna selge, et oleme laienemise poolt, sealhulgas loomulikult Türgisse ja Balkani riikidesse, kuid seda ainult kõikide kriteeriumide täitmise korral. Türgi küsimuses soovin öelda, et olenemata kõikidest probleemidest, millele täna on viidatud, usun ma, et Türgi valitsus soovib jätkata. Näiteks on siseministeerium tühistanud protokolli, mis siiani lubas relvajõududel sekkuda julgeolekuküsimustesse sõltumatult. See on väga oluline. Loodan, et enamik sellest täiskogust toetab meie muudatusettepanekut nr 10, mis käsitleb ühinemise eesmärgi suunas liikumist. Ainult nii suudab EL säilitada oma usaldusväärsuse seoses antud lubadusega, milleks on ühinemiseesmärk, kui kõik kriteeriumid on täidetud.

Makedoonia küsimuses on saavutatud edu paljudes valdkondades. Tunnustan seda ning mul on selle üle hea meel. Viidates siiski ühele punktile, mida Michael Cashman juba mainis, ei ole siiski õige, et valitsus kehtestab diskrimineerimisvastased õigusaktid, mis ei hõlma seksuaalse sättumuse küsimust. Selline on Euroopa õigus.

Inimõigused ei kuulu vaidlustamisele ning ma loodan, et enamik selles täiskogus hääletab nende ühiste, meie muudatusettepanekus sisalduvate Euroopa inimõiguste poolt.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Austatud juhataja! Volinik! Soovin õnnitleda Teid, volinik Füle, ning öelda, et ma loodan, et olete volinikuna sama hea kui olite kandidaadina. Teie kuulamine oli esmaklassiline. Soovin kinnitada Alexander Graf Lambsdorffile, et Geoffrey van Orden armastab Euroopat väga. Ta ei soovi siiski, et eurobürokraatia tuleks selle Euroopa ja tema kodanike vahele.

Räägime täna laienemisest ning on hea, et me seda teeme, sest – ja ärgem varjakem seda – Euroopa Liit läbib teatavat institutsionaalset kriisi ning seega üks viis sellest väljumiseks on Euroopa Liitu laiendada. See võib anda meile teatavat energiat, teatavat jõudu, seega tasub riskida selle tee valimisega. Euroopa selle Balkani hinguseta ei ole Euroopa. Euroopa kultuuri ja Euroopa ajalooga Euroopa riigi Horvaatia ühinemine tuleks lõpule viia niipea kui võimalik. Kuid mõelgem realistlikult ka sellistele riikidele nagu Serbiale, Montenegrole, Makedooniale ning Bosnia ja Hertsegoviinale võimalikult kiiresti liikmesuse andmise üle. See on midagi tõesti väga tähtsat. Türgi liikmesus on palju kaugemal ning ei juhtu kindlasti mitte järgmise kümne aasta jooksul.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL). – (EL) Austatud juhataja! Asjaolu, et Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete / Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioonina oleme Euroopa Liidu laienemise poolt ja seda eelkõige Lääne-Balkani riikidesse, ei tähenda, et me ei oleks mures kahe asja pärast.

Esiteks, siin ei looda mitte sotsiaalse ühtsuse ja solidaarsuse Euroopat, vaid hoopis turuna toimivat Euroopat, ning teiseks, teataval määral on laienemispoliitika ja rahvusvahelise õiguse vahelised seosed problemaatilised. Viitan siinkohal raportile endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi kohta, kus raportöör ei lahenda ühepoolselt nimeküsimust, nagu seda tehakse punktis 17, vaid väldib süstemaatiliselt selle väitmist, et lahendust otsitakse ja seda peab tegema ÜROs. See viide muudab probleemi rahvusvaheliseks probleemiks, sest tõepoolest ei ole tegemist kahepoolse probleemi, vaid rahvusvahelise probleemiga, ning edastab täpsema sõnumi, kui vaid lootuse, et probleem laheneb iseenesest.

Võite küll öelda, et oh ajad, oh kombed, aga asjaolu, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik osaleb – ma kordan osaleb – ELi sõjalisel missioonil Afganistanis, peetakse tähtsaks tunnuseks kehva majanduse ja väheste sõjaliste ressurssidega endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi puhul, nagu ka asjaolu, et vastupidiselt ÜRO resolutsioonile 1244/1999 tunnistab ta ühepoolselt Kosovot.

Ma ütleks, et poliitiline laienemine koos laienemispoliitika ja rahvusvahelise õiguse vaheliste problemaatiliste suhetega on iseenesest problemaatiline.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Sooviksin alustuseks öelda, et me pean Horvaatiat ja Makedooniat käsitlevaid raporteid heaks ja hästi koostatuteks ning leian, et me peaksime rõõmustama raportööride töö üle ja toetama raportite vastuvõtmist.

Türgi puhul on mul tunne, et me mängime selles valdkonnas peitust. Türgi ametiasutused teavitavad küll näiliselt muutuste suunas tehtud jõupingutustest, kuid tegelikus elus on ühiskonnas vähe muutunud. Isad müüvad ikka veel oma tütreid või vahetavad neid karja vastu. Mehed, kes ostavad endale naise, kohtlevad neid orjadena.

Usun kindlalt, et ühiskondade lähenemise protsess saab olema keeruline ja pikaldane ning see ei saa olema kerge ei meile ega Türgi ühiskonnale. Seepärast arvan, et antud juhul peame varuma kannatust ja olema valmis pikkadeks läbirääkimisteks, kuid nende läbirääkimiste käigus peame käituma korrektselt ja auväärselt ning rääkima ausalt kõikidest probleemidest. See on nii meie kui Türgi inimeste huvides ning kui probleem on edukalt lahendatud, on see saavutus nii Euroopa kui Türgi jaoks.

Ioannis Kasoulides (PPE). – Lugupeetud juhataja! Euroopa Rahvapartei fraktsioonis pooldavad kõik, et järgitaks komisjoni soovitust alustada ühinemisläbirääkimisi endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga. Lisaks teame, et nende läbirääkimiste alustamiseks peavad endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik ja Kreeka jõudma kokkuleppele nime küsimuses.

See küsimus on Kreekas tõeline poliitiline probleem. Ükski Kreeka valitsus ei suuda püsima jääda, kui läbirääkimisi lubatakse alustada, ilma et selles küsimuses oleks saavutatud kokkulepe. Selline poliitiline tegelikkus. Olenemata sellest, kuidas kolleegid seda küsimust hindavad, peame andma endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile sõbralikku ja paindlikku nõu, kui soovime olla head nõuandjad. Kui nimeküsimusele tähelepanu ei pöörata ja nimetatakse seda näiteks koomiliseks, muutume halbadeks nõuandjateks endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi jaoks ega aita kaasa eesmärgi täitmisele.

Türgi peaks teadma, kui suur on Türgi toimik nii suure elanikkonnaga riigi puhul. See hõlmab ELi suutlikkust sellise laienemisega toime tulla, eelarvepiiranguid jne, seega Türgi peaks mõistma, kuivõrd lihtsam – ning takistuste- ja külmutatud peatükkide vabam – oleks tema ühinemine Küprose probleemita. Ta peab tegelema garantiide küsimusega, vägede kohalolekuga ja ühepoolse sõjalise sekkumise õigusega, mida Küpros ei vaja.

Victor Boştinaru (S&D). – Lugupeetud juhataja! Tervitan jõupingutusi ja edu, mida Horvaatia on saavutanud Euroopa Liiduga ühinemise teel. See on kindlasti suur samm edasi kogu Lääne-Balkani piirkonna integreerumisel Euroopasse. Loodan, et 2010. aasta saab Horvaatia ja ka Lääne-Balkani riikide jaoks olema väga hea, kuid ma sooviksin rõhutada ka vajadust kaaluda ja nõuetekohaselt käsitleda pagulaste ja riigi siseselt ümberasustatud isikute küsimust.

Heitke pilk ÜRO pagulaste ülemvoliniku viimasele raportile. Nagu te teate, kirjutasid Horvaatia, Bosnia ja Hertsegoviina, Serbia ning Montenegro 2005. aastal Sarajevos alla kokkuleppe ehk nn Sarajevo deklaratsiooni. Kokkuleppe eesmärk oli piirkonnas valitsenud konflikti tõttu tekkinud pagulaste ja riigi siseselt ümberasustatud inimeste väga suure arvu probleemi lahendamine. Selles küsimuses ei ole siiski veel lahendust leitud. Sooviksin väga, et Horvaatia kinnitaks lõpuks oma valmisolekut uuendada Sarajevo deklaratsioonis võetud kohustusi ning kõrvaldada minu arvates äärmiselt tundlik olukord ning teha seda vähemalt enne ühinemist.

Tervitan rõõmuga komisjoni võetud kohustust käivitada sel kevadel läbirääkimised uuesti ning ma kordan teie ees veel kord, et see probleem tuleks lõplikult lahendada enne Horvaatia liitumist ELiga.

Kokkuvõtteks üks märkus Türgi kohta: Türgit hinnates kutsun teid üles mitte laskma end mõjutada eelarvamustest, mis põhinevad usul, etnilisel kuuluvusel ja klišeedel.

Lena Ek (ALDE). – (*SV*) Lugupeetud juhataja! Selle parlamendi Horvaatia delegatsiooni asejuhina ootan ma kannatamatult päeva, mis selle parlamendi ridades istuvad Horvaatiast valitud parlamendiliikmed. Horvaatia on liikmesuse saavutamiseks maha käinud pika maa ja võtnud vastu mitmeid raskeid otsuseid, et Euroopa nõudmistega hakkama saada. Enne liikmesuse saavutamist tuleb siiski saavutada kokkulepe tähtsate põhipunktide osas.

Mulle on väga südamelähedane detsentraliseerimise küsimus. Teisisõnu, poliitilised otsused tuleks teha rahvale võimalikult lähedal. Kui lisame neljanda otsuste langetamise tasandi, nagu ELi liikmesuse puhul juhtub, on äärmiselt tähtis, et inimesed teaksid, millised otsused võetakse kohalikul, piirkondlikul, riiklikul ja ELi tasandil. Selles küsimuses näitab eduaruanne, et paljugi vajab veel tegemist.

Teisteks lahendamata nõrkadeks kohtadeks on õiguskindlus, korruptsioonivastane võitlus ja naiste olukord tööturul – neis valdkondades peab Horvaatia võtma täiendavaid meetmeid. Näen siiski, et ääretult palju on juba ära tehtud ning et ka uus Horvaatia valitsus pöörab neile küsimustele suurt tähelepanu. Ma tõesti loodan, et ei lähe kaua, mil meie Horvaatia kolleegid liituvad meiega siin parlamendis.

Michail Tremopoulos (Verts/ALE). – (*EL*) Austatud juhataja! Sooviksin esile tõsta, et Balkani riigid püüavad täna, nagu nad tegid seda kogu 20. sajandi jooksul, saavutada tasakaalu natsionalismi raske pärandi ja vajaduse vahel ühtse Euroopa väljavaate järele lähitulevikus.

Tänane endist Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki käsitleva resolutsiooni ettepanek püüab anda ülevaate sellest õrnast tasakaalust. Ettepanek ei saa sellega siiski adekvaatselt hakkama. Surve alustada läbirääkimisi viivitamatult tekitab hirmu, et edastatakse vale sõnum nimeküsimuste kõnelustele. Teisest küljest võib läbirääkimiste alguse määramata ajaks edasilükkamine taas kord soodustada samavõrd ebaproduktiivset käitumist.

Mõned muutused on positiivsed. Sooviksin siiski rõhutada, et mis tahes natsionalismi vorm kahjustab kõigepealt seda riiki ennast. Kreeka peab ise saavutama oma tasakaalu. Kreeka makedoonlasena kutsun üles saavutama paremat enesevalitsemist. Nime üle käivates vaidlustes vajame kahte erinevat enesemääratlust, mis mõlemad kasutavad kooseksisteerimiseks nime "Makedoonia". Seda liiki kompromiss kiirendaks vastastikuse usalduse tekkimist, mis on eluliselt oluline ökoloogilise kriisi, samas kui lähinaabreid tuleb näha vajalike koostööpartneritena selle vastu võitlemisel.

Edvard Kožušník (ECR). – (CS) Tahaksin alustuseks tänada kõiki oma kolleege tervikliku raporti esitamise eest. Samas soovin tervitada uut volinikku ja soovida talle edu tõeliselt huvitava portfelli käsitlemisel. Mul on ainult kolm märkust, sest paljugi on selle arutelu jooksul juba ära öeldud. Minu arvates peaksime keskenduma ka asjaolule, et laienemist kui sellist tuleb mõista ühe võimaliku lahendusena Euroopa Liidu majanduskasvu taastamisel ning me ei tohiks seda meelest lasta. Minu teine märkus on seotud sõnaga "laiaulatuslik". Leian, et peame lähenema Balkani riikide küsimusele laiaulatuslikult ega saa keskenduda vaid

ühele konkreetsele riigile, olgu selleks siis Horvaatia või Makedoonia. Selle asemel peaksime keskenduma laiaulatuslikule lähenemisviisile, mis hõlmaks selliseid riike, nagu näiteks Serbia. Ka Türgi puhul peame ütlema selgelt "jah" või "ei", sest ei ole võimalik Türgile puru silma ajada ja lubada võimalikku tulevast liikmesust. Peame ütlema selgelt "jah" või "ei".

Willy Meyer (GUE/NGL). – (ES) Lugupeetud juhataja! Volinik! Nõukogu eesistuja! Euroopa Liit peaks praegu põhjalikult jälgima läbirääkimisi, mis toimuvad kõrgeimal tasemel Küprose kahe kogukonna juhtide vahel.

Türgil on neis läbirääkimistes väga negatiivne roll. Ta ei toeta mõistlikku lahendust ning seepärast peab Euroopa Liit edastama selgesõnalise ja üheselt mõistetava sõnumi: Türgi ei saa jätta Küprosele 40 000 sõdurit, kes okupeerivad selle riigi põhjaosa, rikkudes sellega rahvusvahelist õigust. Türgi ei saa jätkata ÜRO julgeolekunõukogu resolutsiooni rikkudes Famagusta linna okupeerimist. Ta ei saa jätkuvalt saata saare põhjaossa ümberasujaid, kes lämmatavad Türgi küproslastest elanikkonda. Türgi on praegu valinud just sellise tee.

Euroopa Liit, komisjon, nõukogu ja parlament peavad Türgile edastama ühemõttelise sõnumi. Kui Türgi jääb oma seisukoha juurde, ei saa ta kunagi ühineda Euroopa Liiduga. Just sellise sõnumi peab edastama selles Küprose kui Euroopa Liidu liikmesriigi taasühendamist käsitlevate läbirääkimiste kriitilises punktis.

Nikolaos Salavrakos (EFD). – (*EL*) Austatud juhataja! Ma ei jäta kahe silma vahele asjaolu, et Türgi on suur riik, mis lisaks raportis nimetatud sisemistele sotsiaalsetele probleemidele käitub minu arvates siiski väga vastuoluliselt oma välispoliitikas.

Seega, kuigi Türgi valitsus püüab end näidata mõõdukana, paistavad riigi relvajõud olema vaenulikud Kreeka suhtes, rikkudes pidevalt Kreeka õhuruumi Egeuse mere piirkonnas, kui ka pidevalt tülitades Frontexit. Tuleks märkida, et olenemata asjaolust, et Kreeka ja Türgi on NATO liikmed ja ka liitlased, ähvardab Türgi Kreekat casus belli põhimõttega, laiendades oma territoriaalvett ja keeldudes tunnustamast Küprose riiki, kes on Euroopa Liidu liige.

Lõpetuseks tundub, et Türgi valitsus ei suuda praegu tagada rahva suveräänsust riigis ning kavatseb uut liiki Ottomani ühendust, nagu selgus Sarajevos novembri alguses toimunud kohtumisel, millel osales minister Davutoglu. Lisaks pean kummaliseks Türgi valitsuse suhtumist Iraani, mis on vastuolus rahvusvahelise üldsuse ja Euroopa Liidu tunnustatud vaadetega.

Lisaks ei tohiks me jätta kahe silma vahale asjaolu, et vastuolus teekaardiga võimaldab ja võib-olla julgustab Türgi ebaseaduslike immigrantide liikumist oma territooriumi kaudu Euroopa Liidu riikidesse ega järgi oma kohustusi anda Küprose laevadele dokkimisõigust ja lennukitele maandumisõigust.

Gunnar Hökmark (PPE). – Lugupeetud juhataja! Soovin tänada Hannes Swobodat Horvaatiat käsitleva raporti eest. Selles tunnustatakse Horvaatia valitsuse jõupingutusi ja saavutusi. Arvan, et on tähtis ära märkida, et see riik jõuab nüüd liikmesusele lähemale, mis rõhutab – ja ma ütlen seda nõukogu eesistujale –, et on oluline viia läbirääkimised Horvaatiaga lõpule 2010. aasta jooksul.

Kuid minu arvates väärib lisaks esiletõstmist sõnum, et Horvaatia jõupingutused ei ole tehtud meie jaoks. Need muudavad Horvaatia paremaks riigiks ja paremaks ühiskonnaks oma kodanike jaoks ning sellega muutub Horvaatia paremaks naabriks ja annab oma panuse Euroopasse, sest võitlus organiseeritud kuritegevuse või korruptsiooni vastu peab toimuma piiriüleselt ning meie jaoks on soodne näha Horvaatia saavutatud edu.

Sama kehtib ka teiste kandidaatriikide suhtes. Kõik meile nähtavad edusammud on tehtud Euroopa kasuks ning ma pean ütlema, et võttes arvesse laienemisprotsessis omandatud kogemusi, on meil saavutatu puhul väga vähe kahetseda. Türgist, Makedooniast või teistest Lääne-Balkani riikides rääkides peaks meil olema sama vaatenurk. Kui nad viivad läbi reformid, muutuvad nad naabriteks. Kui sulgeme ukse, võtame riski tekitada uusi probleeme ja uusi ohte Euroopa väärtustele. Peaksime rõhutama vajadust koos edasi liikuda, et saavutada parem Euroopa laienemine, mis põhineks väärtustel, mida me täiel määral toetame.

Luigi Berlinguer (S&D). - (*IT*) Austatud juhataja! Kallid kolleegid! Horvaatiaga läbirääkimiste lõpetamine 2010. aastal on teostatav eesmärk ning Hannes Swoboda raport uurib tasakaalustatult meie edusamme ja veel vajalikke samme.

Justiitsvaldkond on nüüd see, mis vajab tugevatoimelist reformi. Sellest ei piisa, kui viiakse läbi vajalikud süsteemireformid, võetakse vastu uusi õigusakte ja tehakse vastavalt nõutule koostööd endise Jugoslaavia rahvusvahelise sõjakohtuga.

Rõhutan vajadust ehitada üles tõeline õiguskultuur ja -mentaliteet kooskõlas Euroopa standarditega. Selleks on äärmiselt oluline kohtusüsteemi sõltumatus, mis on keskne küsimus, ning samuti rahukohtunike koolitamine, värbamine ja nende karjäär, ehk siis teiste sõnadega asjaolu, et valitsus ei tohi kohtunike suhtes kehtestada mingeid tingimusi. Kutsun komisjoni üles kaaluma vajadust tugevatoimeliste meetmete järele, millega käsitletaks neid küsimusi läbirääkimiste lõppetapis.

Andrew Duff (ALDE). – Austatud juhataja! Lubage mul edastada tervitused volinik Fülele. Nagu me teame, on president Christofiase ja president Talati vahelised kõnelused kriitilises seisus. Nende edukuseks tuleb kokkulepe saavutada avaliku arvamuse heakskiidul. Hädasti oleks vaja tekitada usaldust. Türgi peaks edastama sõnumeid. Kahjuks tundub, et kaubandusküsimusi käsitlev toimik on täiesti blokeeritud, seega on vägede väljaviimisega alustamine raske, kuid arukas samm üldsuse toetuse saamiseks lõunas ja põhjas, eesmärgiga näidata, et lõpliku kokkuleppe saavutamise võimalus on tegelikult reaalne.

Me kõik mõistame, et kui Küprose probleemi ei lahendata nüüd, on võimalus teha Türgi ühinemise suhtes edusamme tõepoolest väike. Praegu on aeg tegutseda. Ma tõesti loodan, et komisjon kavatseb oma vastuses arutelule vastata neile kõnelejatele, kes tõstatasid Küprose küsimuse.

Mario Mauro (PPE). - (IT) Lugupeetud juhataja! Austatud kolleegid! Soovime toetada Horvaatia liikmesust ning just seepärast kutsume Horvaatia ametasutusi tagama, et Itaalia kodanikele II Maailmasõja lõpus natsionaliseeritud varad, mis ikka veel kuuluvad riigile või munitsipaalinstitutsioonidele, olenemata Euroopa õigusaktides sisalduvatest nõuetest, tuleb tagastada nende seadusjärgsetele omanikele.

Soovime toetada endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi liikmesust ning seepärast kutsume üles järgima konsensuse meetodit, mis moodustab ühe osa Euroopa Liidu ajaloost, ning kutsume Euroopa institutsioone pakkuma oma poolehoidvat toetust kõikide liikmesriikide seisukohtadele seoses põhjustega, mis on ikka veel teel takistuseks.

Soovime olla Türgiga ausad. Ria Oomen-Ruijteni aruandel on omad plussid: selles ei eitata, et tee on täis raskusi, ning raport on eelarvamustevaba, käsitledes Kopenhaageni kriteeriumeid, kui kindlaksmääratud pidepunkte. Seepärast teeb parlament õigesti, kui mõistab jõuliselt hukka inimõiguste rikkumised ja demokraatia puudumise.

Kuid siin saalis ei tohiks leiduda neid, kes muudavad selle liikmesuse taotlemise tee peaaegu et paradoksaalseks. Neid võib leida paljude valitsuste esindajate hulgast, kes lubavad igal ametlikul kohtumisel seda, mis on nende huvides, ning eitavad seda väljaspool saali. Tuginedes Ria Oomen-Ruijteni raportile, on siiski kasulik tugevdada priviligeeritud partnerluse vahendeid, sest me ootame arenguid, mis ei tuleneks mitte eelarvamustest, vaid ühenduse õigustiku sisu täielikust ja vastutustundlikust omaksvõtmisest.

ISTUNGI JUHATAJA: RODI KRATSATSAGAROPOULOU

asepresident

Kinga Göncz (S&D). – (*HU*) Sooviksin kommenteerida Horvaatiat ja Makedooniat käsitlevaid raporteid. Minu arvates on oluline märkida, et Kagu-Euroopa riikide ühinemisprotsessis tehtavad edusammud on suurel määral ka Euroopa Liidu huvides, sest piirkonna stabiilsus, õitseng ja reformimise edenemine ei ole tähtis üksnes kandidaatriikidele, vaid ka Euroopa Liidule. Mõlema riigi puhul on areng naabrussuhteid puudutavates küsimustes seiskunud. Minu hinnangul on nende küsimuste lahendamisel äärmiselt tähtis, et nii kandidaatriigid kui ka Euroopa Liidu liikmesriigid kasutaksid oma poliitilist arukust, julgust ja vastastikust head tahet. Nii oli see Horvaatia puhul ja ma loodan siiralt, et eesistujariigi Hispaania pühendunud tegutsemine toob kiiremini edu Makedoonia ja Kreeka küsimuses. Eesistujakolmiku kolmanda liikmena sooviks Ungari protsessi jätkata ja sellele kaasa aidata.

Nadja Hirsch (ALDE). – (DE) Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahaksin õnnitleda Štefan Fület volinikuks nimetamise puhul. Sooviksin õnnitleda ka raportöör Swobodat raporti eest, mis käsitleb Horvaatia edusamme väga tasakaalustatult. Samal ajal tuuakse seal selgelt välja valdkonnad, kus Horvaatial on vaja veel pingutada, et ühinemisprotsess lõpule viia.

Märkimist väärib ka see, et eelmise aasta sügisel tehtud Eurobaromeetri uuringus toodud statistiliste andmete kohaselt ei ole 84% horvaatidest oma riigi demokraatiaga rahul. See näitab, et lisaks kohtureformidele on

vaja parandada ka vähemuste olukorda. Samuti on oluline tagada ajakirjandusvabadus. Need reformid tuleb algatada ja ellu viia ning eelkõige peab reforme toetama ka elanikkond. Formaalselt võib kriteeriume kindlasti täita väga kiiresti, kuid protsessi peab olema kaasatud kogu elanikkond, kes peab Horvaatia ühinemise ELiga heaks kiitma.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Türgi ühinemine Euroopa Liiduga on põhjustanud teatavates ringkondades palju vastuolusid. Et ühinemisprotsess toimuks vastastikuses mõistmises, tuleb tagada selle kvaliteet. Uute liikmete vastuvõtmine toimub rangetel, kuid selgetel tingimustel, mis on arusaadavad ja vastuvõetavad mõlemale poolele, ning see kehtib ka Türgi kohta.

Tahaksin tänada raportöör Ria Oomen-Ruijtenit laiahaardelise raporti eest Türgi edusammude kohta 2009. aastal. Sel aastal on raport kriitilisem ja kahjuks juhib õigusega tähelepanu Türgi vähesele arengule, eriti kodanikuvabaduste ja kohtusüsteemi vallas. Siiski ei olnud seisak demokratiseerimisprotsessis eelmisel aastal ainus probleem. Seega on vaja olla kriitiline nendes valdkondades, kus edusamme ei tehtud või kus olukord halvenes, kuid näidata samas, et me väärtustame muutusi paremuse suunas. Ühest küljest ei pöörata tähelepanu vajadusele tugevdada õigusriigi põhimõtteid, kuid põhiseadus just neil põhinebki ja seepärast peaks see olema esmatähtis. Teisest küljest teeb Türgi suuri pingutusi seoses alanud läbirääkimistega. Samuti on mul hea meel toimunud muutuste ja Türgi soovi üle reformidega jätkata, et täita Kopenhaageni kriteeriume.

Siiski ei piisa vaid heast tahtest. Ankaral on Euroopa Liiduga ühinemise teel lahendada veel palju probleeme, mis ei ole sugugi lihtsad. Ma usun, et Türgi ületab kõik takistused, ja soovin edu riigi reformimisel.

Debora Serracchiani (S&D). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Horvaatia ühinemine Euroopa Liiduga rõhutab Euroopa identiteeti, mis suudab väljendada uue Euroopa ühiseid väärtusi, seejuures pigem ühendades oma liikmete eripärasid, kui vaadates neist lihtsalt mööda.

Horvaatia Vabariik on teinud nõutud normide järgimiseks hinnatavaid edusamme, eelkõige näiteks võideldes organiseeritud kuritegevusega uute maffiavastaste meetmete abil, kuid 2010. aasta läbirääkimiste lõpuleviimiseks on vaja teha veelgi suuremaid pingutusi, esmajoones õiguse alal.

Horvaatia Vabariigi asutused saaksid astuda edasisi samme 1952. aastal Pariisis allkirjastatud Euroopa inimõiguste konventsiooni protokolli nr 1 nõuete täitmiseks, kui nad kaaluksid riigistatud varade tagastamist õigusjärgsetele omanikele.

Sophia in 't Veld (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Kõigepealt tahaksin samuti tervitada siin parlamendis volinik Fület.

Raportöör on esitanud väga tasakaalustatud resolutsiooni projekti. Türgi on tõepoolest palju edasi arenenud, kuid siiski on vaja kiiremas korras tegelda mitmesuguste mureküsimustega. Tuleb teha lõpp kohutavale aumõrvade nähtusele, samuti transseksuaalsete isikute mõrvamisele. Alles eile kuulsime taas ühest transseksuaalse naise tapmise juhtumist Antalyas. Türgi valitsus peab kiiremas korras tagama karistuse transseksuaalsete isikute mõrvamise eest.

Lisaks palun veel kord Türgi valitsusel tagada ühinemisvabadus ja lõpetada pidevad katsed sulgeda lesbide, geide, bi- ja transseksuaalide organisatsioonid. Resolutsioonis nõutakse õigusega usu- ja sõnavabaduse tagamist. Liberaalide jaoks on need kaks vabadust meie demokraatia keskmes ning nende tagamine on ELiga ühinemise vaieldamatu eeltingimus.

Paludes Türgil ELi norme täita, peame siiski olema kindlad, et ka meie ise neid täidame. See on usaldusväärsuse ja moraalse autoriteedi küsimus. Homofoobia, kohustusliku usundiõpetuse ja ajakirjandusvabaduse piirangute vastu tuleb võidelda sama palju ka praegustes liikmesriikides.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Nagu on rõhutatud ka Ria Oomen-Ruijteni raportis, andis Türgi 2009. aastal selge lubaduse viia ellu reforme ja hoida oma naabritega häid suhteid. Lisaks on Türgi ametivõimud julgustanud avalikku arutelu teatavates reformimise seisukohast võtmetähtsusega valdkondades, näiteks kohtu roll, rahvusvähemuste õigused ja sõjaväe roll riigi poliitikaelus.

Teisest küljest näitas Nabucco kokkuleppe allkirjastamine Türgi osalust gaasi tarnekindluse tagamisel Euroopas. Seda näitasid ka Türgi läbirääkimised Euroopa Energiaühendusega ühinemiseks.

Türgi on näidanud, et ta mängib piirkonnas võtmerolli, luues normaalsed suhted Armeeniaga ning parandades suhteid Iraagi ja Kurdistani piirkondliku valitsusega. Kindlasti ei tohiks unustada ka Türgi koostööd Musta

mere sünergia raames, mis sai alguse kolm aastat tagasi eesmärgiga edendada Musta mere piirkonna riikide stabiilsust ja reforme.

Lisaks tahaksin meelde tuletada mõnd peamist põhjust, mis toetab Türgi ühinemist Euroopa Liiduga. Türgi kuulub vaieldamatult Euroopa perekonda ja on tsivilisatsioonide vahelises dialoogis tähtis partner. Ilmaliku, demokraatliku ja tänapäevase Türgi lähendamine Euroopa Liidule on meie ühenduse jaoks kindlasti väärtuslik.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Mul on väga hea meel, et laienemisportfelli eest vastutab volinik Füle, kes Euroopa tsentristide hulka kuuluva poliitikuna suudab kõige paremini mõista Kagu-Euroopa ja Lääne-Balkani riikide suurt koormust, mis on tingitud rahvusrühmade konfliktidest ja kahepoolsetest vaidlustest naabrusküsimustes. Lääne-Balkani riigid ja Balkani maad ei ole kunagi olnud stabiilsed, välja arvatud sellel lühikesel perioodil, mil Jugoslaavias oli võimul Josip Broz Tito. Ühinemine Euroopa Liiduga on ainus võimalus piirkonda stabiilseerida. Seda tõestasid 2004. ja 2007. aasta ühinemised, mis mõjusid väga hästi näiteks Ungari ja Rumeenia suhetele.

Samal ajal tahaksin juhtida volinik Füle ja Euroopa Parlamendi tähelepanu asjaolule, et kõik rahvusrühmadevahelised probleemid, olulised küsimused ja naabrussuhted tuleb lahendada enne ühinemist, sest pärast ühinemist puudub Euroopa Liidul võim niisuguste küsimustega tegelda. Võtame näiteks Lätis elavate venelaste lahendamata probleemi või Slovakkia, kus Fico valitsuse poliitika tagajärjel on halvenenud suhted slovakkidest enamuse ja ungarlastest vähemuse vahel.

Seepärast on Lääne-Balkani riikide puhul, kus niisugused probleemid on isegi keerulisemad, eriti oluline need riikide vahel lahendada. Horvaatia on Ungari naaberriik ja seega on äärmiselt tähtis, et Horvaatiast saaks võimalikult kiiresti Euroopa Liidu liige. On väga oluline, et Horvaatia kannaks oma vastutust sõja osas ning lubaks pagulastel tagasi pöörduda. See on väga tähtis küsimus. Võimalikult kiiresti tuleks alustada läbirääkimisi Makedooniaga. Seda märkis oma suurepärases raportis ka Zoran Thaler. Mis puudutab Türgit, siis kuni kurdidele ei tagata võimalikult laias tähenduses autonoomsust ning kuni ei lahendata naiste ja seksuaalvähemuste õigustega seotud probleeme ja Türgi ei vabanda Armeenia genotsiidi eest, ei saa Türgist saada Euroopa Liidu liiget.

Metin Kazak (ALDE). – (FR) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Peaksin õnnitlema Ria Oomen-Ruijtenit põhjaliku töö eest. Siiski näib mulle, et Türgit käsitleva eelmisel aastal vastu võetud ja sel aastal esitatud dokumendi vahel on erinevusi.

Euroopa Parlament rõhutas oma 2009. aasta resolutsioonis Küprosel toimuvaid läbirääkimisi, kuid ei seadnud ühtegi eeltingimust seoses kolooniate ega Famagusta olukorraga. Neid küsimusi käsitletakse kuues läbirääkimiste peatükis ning see toimub ÜRO egiidi all. Seepärast arvan, et kui parlament võtab niisuguse tugeva ühepoolse seisukoha, võib see läbirääkimisi kahjustada ja muuta meid erapoolikuks.

Nagu endine volinik rõhutas 16. novembril 2006, on Famagusta tagastamine selle õiguspärastele elanikele küsimus, mida tuleb käsitleda ÜRO egiidi all osana Küprose üldise probleemi lahendamisest.

Tahaksin tuua veel ühe näite nõukogu järeldustest. 2004. aastal väljendas Küprose türgi kogukond selgelt soovi ELiga ühineda. Nõukogu otsustas selle kogukonna isoleerimise lõpetada ja lihtsustada Küprose taasühendamist, soodustades Küprose türgi kogukonna majanduslikku arengut.

(Aplaus)

György Schöpflin (PPE). – Lugupeetud juhataja! Tahaksin tervitada volinik Fület ja ministrit. Kõigil on hea meel Horvaatia edusammude üle ühinemisprotsessi lõpuleviimisel. Valitsemise võtmetähtsusega valdkonnad tuleb kohandada ühenduse õigustiku nõuetele ning mõni muudatus – väljendugem selgelt – on tõenäoliselt vastuolus traditsioonide ja ootustega. Seega nõuab ümberkujundamise üle läbirääkimine olulist poliitilist tahet.

Lubage lisada, et jõupingutused on vaeva väärt, eriti sellise suhteliselt väikse riigi nagu Horvaatia jaoks, ning sama kehtib ka teiste Lääne-Balkani riikide puhul. ELi liikmesus – usun, et võime pidada seda enesestmõistetavaks – annab hulga eeliseid poliitilises, majanduslikus, kultuurilises ja julgeoleku tähenduses.

Kõige suurem kohanemisega seotud probleem peitub siiski mujal. Üks asi on muuta võimustruktuure, kuid hoopis teine küsimus on muuta ühiskonna hoiakuid millegi hoopis erineva suhtes, nagu on Euroopa Liidus loodud vorm ja sisu. Need kaks küsimust jäävad üksteisest sageli kaugele ning kindlasti on ühiskonnas üpris mõjukaid isikuid, kes näevad uutes eelistes üksnes halba.

Ärgem loogem illusioone. Horvaatia ametivõimud ei pea üksnes viima lõpule läbirääkimisi Euroopa Liiduga, vaid samal ajal ka tegema kõik, et muuta ühiskonna hoiakuid. See võib osutuda kõige raskemaks ülesandeks.

Maria Eleni Koppa (S&D). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Need kolm raportit, mille üle täna arutleme, väljendavad Euroopa Parlamendi kindlat seisukohta jätkata laienemisprotsessi. Siiski leidub olulisi erinevusi.

Lubage kõigepealt õnnitleda Hannes Swobodat Horvaatiat käsitleva raporti eest. Meil on hea meel, et see riik ühineb peagi Euroopa Liiduga.

Mis puudutab Türgit, siis Ria Oomen-Ruijteni väga tasakaalustatud raporti sõnum on sama, mis eelnevatel aastatel. Türgi peab täitma kõiki oma lepingulisi kohustusi, nagu on teinud kõik eelmised kandidaatriigid. Ühinemine on ja peab olema lõppeesmärk. Siiski ei saa me teha Türgi ühinemise puhul erandit. Türgi on suur riik, kes peab kiitma heaks pideva reformimise, inimõiguste austamise, aitama kaasa Küprose probleemi lahendamisele, hoidma heanaaberlikke suhteid ning lõpetama Euroopa Liidu liikmesriigi suhtes ähvardava poliitika – need sammud toovad ta liidule lähemale.

Mis puudutab endist Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki, sisaldub Zoran Thaleri raportis riigi kohta positiivne sõnum. Kreeka omakorda kutsub endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi liidreid üles astuma läbirääkimistelaua taha heas usus, et leida ÜRO raames kõigile vastuvõetav lahendus. Kreeka valitsus teab, et protsess vajab uut hoogu, ja on teinud kindla otsuse, et probleem tuleb lahendada. Me loodame näha ka teise poole samasugust siirast seisukohta.

Andrey Kovatchev (PPE). – (*BG*) Lugupeetud juhataja! Tere tulemast parlamenti, volinik Füle. Soovin teile teie töös palju edu. Sooviksin tänada Hannes Swobodat, Zoran Thalerit ja Ria Oomen-Ruijtenit tasakaalustatud ja objektiivsete raportite eest.

Euroopa Parlament on korduvalt väljendanud oma poliitilist soovi, et Lääne-Balkani riigid ühineksid Euroopa Liiduga, ning valmisolekut aidata neil kiiresti liikmesuse kriteeriume täita. Horvaatia täidab peagi kriteeriumid. Loodan siiralt, et selle riigiga sõlmitakse ühinemisleping juba käesoleval aastal. Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on teinud edusamme, et täita kriteeriumid ühinemiseelse protsessi alustamiseks. Eelduste kohaselt kinnitab Euroopa Ülemkogu veel kord Euroopa Komisjoni eelmise aasta lõpus tehtud otsust ja algatab ühinemisprotsessi. Usun, et selleks peab endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik tegema veelgi suuremaid pingutusi, lahendamaks oma naabritega probleemid Euroopa stiilis. Kui Skopje ametivõimudel on poliitilist tahet mitte kasutada ajalugu, kas kauget või hiljutist, et õigustada praegusi poliitilisi ja riiklikke kavatsusi, on võimalik saavutada kompromiss. Ajalugu peab meid ühendama, mitte lahutama. Ajaloolased võivad teha teaduslikke järeldusi, kuid nad ei tohi takistada ühegi kandidaatriigi ühinemist Euroopa Liiduga. Vihkamisele õhutamist ei tohi sallida. Eelkõige pean ma silmas kooliõpikuid. Need ei tohi sisaldada peatükke, mis õhutavad vaenu teiste liikmesriikide vastu.

Balkani maade vastu usalduse suurendamine ei peitu üksnes viisanõude kaotamise kavas, mis on käimas ning mille üle on mul väga hea meel, kuid minu arvates ka teatavate Balkani maade ühiste ajalooliste tähtpäevade ja kangelaste mälestamises. Ma loodan, et liikmesriikide asjaomased asutused võtavad raportites tehtud soovitusi arvesse. Soovin Horvaatiale, Makedooniale ja Türgile Euroopa Liiduga ühinemisel palju edu.

Evgeni Kirilov (S&D). – Lugupeetud juhataja! Peaksime jätkama Lääne-Balkani riikide ELi liikmeks saamise väljavaate toetamist. Kogu protsess toetab stabiilsust ning me ei tohiks lasta sellel aeglustuda.

ELi ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi parlamentaarse ühiskomisjoni delegatsiooni viisanõuete lihtsustamise raportöörina leian, et viisavaba režiimi kehtestamine riigis oli selle elanike jaoks väga oluline julgustav samm. Viimases komisjoni aruandes rõhutatakse, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on arenenud mitmes valdkonnas, ja see on kiiduväärne.

Mina tulen naaberriigist Bulgaariast ja nii Bulgaaria kui ka teised naaberriigid näevad teatavaid murettekitavaid suundumusi. Minu arvates ei peaks kõnealune probleem olema esikohal. Makedoonia ülesehitamine algas pärast Teist maailmasõda ja nüüd peab suur osa elanikkonnast end makedoonlasteks. Siiski peame oma väärtusi hoidma: me ei saa lubada riigi ülesehitust, kui sellega seguneb natsionalistlik retoorika või märkimisväärne kaugesse minevikku tagasiulatuva ajalooga manipuleerimine. Lisaks ei tohiks rahvusliku identiteedi kinnitamine viia ksenofoobiani kodanike suhtes, kes tunnistavad oma Bulgaaria päritolu. Need inimesed kannatavad sõnalise ja füüsilise väärkohtlemise all ning neid võidakse isegi kunstlikel põhjustel seaduslikult taga kiusata.

Marietta Giannakou (PPE). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Tahaksin õnnitleda volinikku ja soovida talle palju edu selles väga olulises valdkonnas, mille ta üle võttis.

On tõsiasi, et Euroopa saab ning tal on õigus laienemist jätkata. Eelkõige Lääne-Balkani riikides, kuna sealsetel elanikel on õigus paremale tulevikule ja oma osale tegelikest Euroopa väärtustest.

Siiski tuleks märkida, et eriti endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi jaoks oleks parem, kui riik ei kasutaks Euroopa Liidu liikmeks saamise vahendina ajalugu valikuliselt ja segi paisatuna. Ta peab harjuma ÜRO menetluste läbiviimisele kaasa aitama ja lahendama oma probleeme diplomaatia, mitte propaganda abil. Seega tuleb kutsuda endist Jugoslaavia Makedoonia Vabariiki üles tegutsema, kui ta soovib lähitulevikus liiduga ühineda.

Soovin õnnitleda Ria Oomen-Ruijtenit Türgit käsitleva suurepärase raporti eest, samuti soovin õnnitleda Hannes Swobodat ja loomulikult Zoran Thalerit, hoolimata sellest, et ma ei ole nõus tema seisukoha teatavate aspektide ja raportiga.

Peame tingimata mõistma, et kui saavutatakse kompromissid, mis ei kajasta tõde ja tegelikkust, korduvad probleemid tulevikus. Teisest küljest, mis puudutab Türgit, tahaksin öelda, et areng on toimunud, kuid pole tehtud ühtegi sammu, mis lubaks öelda, et Türgi lahendab oma probleeme diplomaatiliselt, s.t viies oma väed Euroopa Liidu liikmesriigist Küprosest välja või tehes sellega algust.

Wolfgang Kreissl-Dörfler (S&D). – (*DE*) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Tahaksin samuti õnnitleda teid, volinik Füle, uue ametissenimetamise puhul ning soovin edu selle väga tähtsa ülesande täitmisel.

Te tegite juba parlamendikomisjonile selgeks, et läbirääkimised Türgiga käivad tema ühinemise, mitte hullumeelse privilegeeritud partnerluse idee üle, mida selle toetajad ei ole kunagi sobival moel avalikkusele tutvustanud. Siiski tegite selgeks – ja see on väga tervitatav –, et kumbki pool, nii Türgi kui ka Euroopa Liit, peab oma kohustusi ja ülesandeid täitma. Käesoleval juhul, härra Posselt, kehtib põhimõte *pacta sunt servanda*. Teile peaks see eelmise mõjuka liidri kasutatud fraas tuttav olema.

Minu jaoks on väga tähtis veel üks punkt. Loomulikult on Türgil veel palju teha, kuid ka Euroopa Liidul, olgu siis tegemist Küprose küsimuse, vähemuste õiguste rakendamisega Türgis või poliitiliste ja sõjaliste aspektidega. Siiski on üks asi selge. Protsess ei ole kunagi sirgjooneline. Teame seda Euroopa Liidu ajaloo põhjal. Piisab, kui vaadata Lissaboni lepinguga seotud protsesse ja menetlusi. Türgi protsessis on alati nii edu kui ka tagasilööke.

Veel on selge, et kui Türgi on kõik nõuded täitnud ja saab ühenduse õigustiku vastu võtta, saab temast teine riik. Siiski kaasnevad Lissaboni lepinguga ka Euroopa Liidus püsivad muutused. Peaksime sellest teadlikud olema. Nagu ma ütlesin, peavad mõlemad pooled oma kohustusi täitma.

Alojz Peterle (PPE). – (*SL*) Kui Euroopa Liit tahab tõepoolest rahvusvahelisel areenil omale mõjuvõimsamat rolli, peab ta tugevdama oma rolli ka Euroopas. See tähendab ühtse Euroopa projekti lõpuleviimist Kagu-Euroopas. Me ei vaja üksnes Euroopa väljavaadet, vaid ka dünaamilisust ja stiimuleid.

Mul on hea meel võimaluse üle tunnustada kõigi arutluse all oleva kolme riigi edusamme ja õnnitlen raportööre Ria Oomen-Ruijtenit, Zoran Thalerit ja Hannes Swobodat hea töö eest. Erilist heameelt tekitab asjaolu, et kõik kolm riiki on pööranud suurt tähelepanu suhete arendamisele oma naabritega.

Mainiti ka Sloveenia ja Horvaatia vahelist vahekohtu kokkulepet. On selge, et Horvaatia ja Sloveenia valitsused näevad kõnealuse kokkuleppe võtmeküsimust täiesti erinevas valguses, mis ei tekita just vastastikust usaldust. Kutsun mõlemat valitsust üles kasutama kahepoolseid võimalusi, et leppida kokku kokkuleppe ühtses tõlgendamises ja kiirendada heanaaberlike suhete teket, mis võiks aidata viia ühinemisprotsessi eduka lõpuni.

Õnnitlen siiralt volinik Fület vastutusrikka rolli võtmise eest ja soovin talle palju edu nende ambitsioonikate eesmärkide saavutamisel. Soovin ka eesistujariigile Hispaaniale palju edu ja arukust.

Emine Bozkurt (S&D). – (*NL*) Naabrid hoolitsevad üksteise eest ja üksteisele on toeks. Kui naaberriikide suhted on head, tuleb see kasuks ka sealsetele elanikele. Türgi ja Küpros on naabrid. Kui nad vaatavad üle piiri teisele poole, ei näe nad mitte teineteist, vaid Küprose türgi kogukonda, kes on kahe poole vahele surutud.

Et kõik Küprose elanikud saaksid taas tõepoolest koos elada, on vaja lahendust, mis nõuab mõlemalt naabrilt oma osa täitmist. ÜRO peasekretär Ban Ki Moon väljendas eelmisel nädalal usku, et Küprose probleemile on tõenäoliselt võimalik leida lahendus. Parlament peab tegema suurt tööd, et Küprose olukorra muutmisele positiivselt kaasa aidata, otsides konstruktiivselt lahendusi ja kõrvaldades takistusi, mitte neid tekitades. Jah,

Türgi on vaja panna lahenduse leidmise lihtsustamiseks pingutusi tegema. Just seda nõutakse hääletamisele pandavas raportis. Siiski ei pea ainuüksi Türgi pingutama. Kõik mõjutatud pooled peavad oma osa täitma, luues positiivse keskkonna, kus on võimalik leida usaldusväärne lahendus. Just seda me kõik kokkuvõttes soovime – lahendust.

Et oleks võimalik läbirääkimistega alustada, peame olema toetavad ka kandidaatriigi Makedoonia suhtes, pidades silmas tema nime küsimust. Liikmesriikidena peame hoolikalt jälgima, et me ei oleks üks osa probleemist, vaid aitaks kaasa lahenduse leidmisele.

Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on palju edasi arenenud ning võib olla eeskujuks teistele Balkani maadele, andes võimaluse suurendada piirkonnas stabiilsust. Peame siinkohal pingutama, et ELi kõige olulisemad eksporttooted – demokraatia, inimõigused, rahu ja turvalisus – oleksid edukad.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (*SK*) Horvaatia näitab oma kindlat tahet ühineda ELiga, astudes selgeid samme kriteeriumide täitmise suunas. Poliitilist tahet on kajastanud nii avaliku halduse ja kohtusüsteemi reformid kui ka võitlus korruptsiooni ja organiseeritud kuritegevusega. On suurenenud kohtusüsteemi läbipaistvus, vähenenud pooleliolevate kohtumenetluste ja ülemäära pikkade menetluste arv. Üks oluline tegur on sõjakuritegude jätkuv paljastamine, milles Horvaatia teeb täielikult koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga. Horvaatia näitab head taset oma õigusaktide ühtlustamisel ühenduse õigustikuga. Käimas on olulised õiguslikud ja institutsionaalsed muutused, mille eesmärk on võidelda organiseeritud kuritegevuse ja maffiaga ning tugevdada piiriülest koostööd naaberriikide õiguskaitseasutustega.

Horvaatia pangandussektor on usaldusväärne, investoritel on usaldus riigi majanduse vastu ning on säilitatud makromajanduslik stabiilsus. Endiselt on vaja täiendada väiksemahuliste erastamiste programme ja vähendada riigi sekkumist majandusse. Minu arvates on eriti kiiduväärt horvaatide ja serblaste lepitamine, vähemuste õiguste kaitse parandamine ja pagulaste lõimimine, sh eluasemete ülesehitamine. Seepärast kutsun Horvaatiat tungivalt üles jätkama poliitilise vastutuse arendamist ning pidama avalikku arutelu liikmesuse ja ühinemise tagajärgede üle, sest üksnes üks kolmandik elanikkonnast peab praegu ELiga ühinemist kasulikuks. Samuti sooviksin õnnitleda uut volinikku Fület ja tervitada teda uues ametis.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – Lugupeetud juhataja! Tervitan volinik Fület ja sooviksin ka õnnitleda kolme tasakaalustatud raporti autoreid. Pole kahtlust, et ELi liikmesuse väljavaade on sundinud Türgit liikuma paremuse poole. Lõppude lõpuks on see moslemiriik ainulaadne, kuna tegi esimesed sammud Euroopa väärtustega kohanemiseks peaaegu sada aastat tagasi ja mitmesugustest ajaloolistest sündmustest hoolimata ei pöördunud ta teelt kõrvale. Türgi on idapoolsetest riikidest kõige läänelikum ja läänepoolsetest riikidest kõige idalikum, seega ei mängi ta ainulaadset rolli üksnes Euroopa, vaid ka üldisel tasandil.

Ankara peab reforme kiirendama, püüdma otsida otsusekindlamalt lahendust Küprose probleemile ning astuma edasisi samme Armeeniaga lepituse saavutamiseks. Siiski toetan tugevalt sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni seisukohta, et Türgi ELi liikmesuse väljavaadet ei tohiks muuta ükski *Ersatzlösung* ega muud alternatiivid.

Francisco José Millán Mon (PPE). – (ES) Lugupeetud juhataja! Ma tervitan volinikku. Käesoleval aastakümnel on laienemispoliitika ühes euroga olnud Euroopa Liidu kõige suuremaid saavutusi. Seda poliitikat ei tohiks peatada. Lisaks ei saa me murda lubadusi, mida oleme kandidaatriikidele andnud, kuigi peaksime kinni pidama ka konsolideerimise ja tingimuslikkuse tuntud põhimõtetest.

Me ei tohiks unustada ka Euroopa Liidu integratsioonisuutlikkust ega vajadust arutleda kodanikega laienemise ning selle eeliste ja tagajärgede teemal.

Arvestades ajaliste piirangutega, teen vaid mõne lühida märkuse. Põhimõtteliselt peaksid kandidaatriigid lahendama eelisjärjekorras kõik territoriaalsed vaidlused ja muud sarnased küsimused, mis neil võivad omavahel või liikmesriikidega olla tekkinud, et hiljem mitte aeglustada liidu toimimist.

Türgi puhul tahaksin iseäranis rõhutada, kui oluline on hoida või isegi kiirendada reformide tempot. See on vajalik ka Türgi enda jaoks.

Väljendan samuti heameelt seoses Nabuccoga Türgi võetud hiljutise kohustuse üle, mis on Euroopa energiaallikate mitmekesisuse seisukohast väga tähtis. Pean siiski tunnistama, et olin mõneti üllatunud žestist, mille Türgi valitsus tegi sügisel Iraani ametivõimude toetamiseks. Ma usun, et kandidaatriigi välispoliitika peaks olema kooskõlas liidu omaga.

Lisaks lugesin eelmisel nädalal intervjuud Türgi Euroopa asjade ministriga, kes paistis soovitavat, et Türgi kaotaks viisad selliste riikide jaoks nagu Süüria, Liibanon ja Liibüa. See üllatas mind, sest kandidaatriik peaks ka oma viisapoliitikat Euroopa Liidu omale lähendama, mitte liikuma vastassuunas.

Sooviksin sellele teabele kinnitust.

Antigoni Papadopoulou (S&D). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Ria Oomen-Ruijten on teinud tohutut tööd, et esitada tasakaalustatud raport, ning me täname teda selle eest. Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni muudatusettepanekud 13 ja 14 lõhuvad seda tasakaalu ning seepärast nõuan tungivalt nende vastu hääletamist.

Küprose teemal toimunud kõnelustes on Türgi Mehmet Ali Talati kaudu esitanud vastuvõetamatuid ettepanekuid ning on oma seisukohtades järeleandmatu ja maksimalistlik. Seepärast on vale kutsuda kõiki pooli üles käimasolevaid läbirääkimisi toetama. Pool, kellele tuleb rohkem survet avaldada, on Türgi kui okupeeriv riik. Türgi peab viivitamata kõik oma väed välja viima ja lõpetama okupeerimise ning Küprose türgi kogukonna pantvangis hoidmise, kuna just Türgi, mitte Küprose kreeka kogukond, vastutab Küprose türgi kogukonna isoleerimise eest. Türgi peab tagastama sissepiiratud Varosha linna ning kaotama ebaseaduslikud asulad ja Küprose kreeka kogukonna valdustesse tungimise.

Türgi käes on võti Küprose probleemi lahendamiseks ja ühinemisprotsessi edendamiseks. Väike riik Küpros ei palu rohkem ega vähem kui lahendust, mis oleks eranditult kooskõlas Euroopa õigustiku ja ÜRO resolutsioonidega. Küproslased ei ole Ottomani või mõne muu koloonia teise klassi kodanikud. Me oleme Euroopa kodanikud, kellel on Euroopa õigused.

Doris Pack (PPE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! On viimane aeg, et EL alustaks viimaks läbirääkimisi Makedooniaga. Makedoonia on tingimused täitnud ja ootab läbirääkimisi juba 2005. aastast. Kreeka suhtes on teised 26 liikmesriiki näidanud üles nii palju solidaarsust, et ta ei peaks panema nüüd vetot läbirääkimiste alustamisele naaberriigi Makedooniaga. Kõnealune küsimus on puhtalt kahepoolne, isegi kui ÜRO on seoses sellega oma abi pakkunud.

Horvaatia kohta tahaksin öelda, et see riik võitleb korruptsiooni vastu niisugusel määral, et teised riigid, sh mõni ELi riik, peaks temalt eeskuju võtma. Teiseks on minu arvates pagulaste tagasipöördumise küsimusega, mida kolleeg Boştinaru just mainis, tegeldud eeskujulikult. Nagu kolleeg Swoboda ütles, ei saa paljusid küsimusi lahendada nii, nagu me ette kujutame.

Kolmandaks tahaksin juhtida tähelepanu koostööle Haagis asuva rahvusvahelise sõjakuritegude tribunaliga. Horvaatia andis üle kõik oma tagaotsitavad sõjakurjategijad juba aastaid tagasi. Kodusõja dokumendid, mille esitamist nõuti, ei ole enam kättesaadavad või ei ole neid kunagi eksisteerinud. Seetõttu on nendes küsimustes vaja ratsionaalset seisukohta. Valitsus üritab dokumente leida ja on selleks loonud töörühma, kuid ta ei saa teha midagi rohkemat kui otsida. Kui ta midagi ei leia, tuleb astuda samm edasi, pidades silmas asjaolu, et Horvaatia on tribunaliga juba aastaid koostööd teinud ja seetõttu on tingimusi suurel määral täitnud. Ma loodan väga, et peatükk varsti avatakse, nii et läbirääkimised Horvaatiaga oleks võimalik lõpule viia selle aasta lõpuks.

Ismail Ertug (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja, nõukogu eesistuja! Härra Füle, tahaksin soovida teile tulevases töös palju edu. On raske eirata Küprose küsimuse ambivalentsust. Meie Euroopa Liidus ei tohiks ilmseid ebameeldivaid küsimusi kõrvale jätta või püüda teha nägu, et neid ei ole olemas. Me ei ole oma lubadust täitnud. See on tõsiasi ja me peame topeltstandardite probleemi lahendama.

Me teame, et Ankara protokolli tuleb Küprose küsimuses kindlasti rakendada. Siiski on ka selge, nagu väitis nõukogu 2004. aastal, et Põhja-Küprose isoleerimisele tuleb lõpp teha. Mul on hea meel, et Lõuna-Küpros pakub Põhja-Küprosele vajalikku tuge, kuid see ei olnud Euroopa Liidu kavatsus. Tema soov oli, et kogu ELis peaks igaüks isoleerimisele lõpu tegema. Et selles valdkonnas lõplik takistus kõrvaldada, peame astuma sammu edasi ja isoleerimise lõpetama.

Tunne Kelam (PPE). – Lugupeetud juhataja! Uue komisjoni jaoks – ning siinkohal tervitan soojalt volinik Fület – on nüüd aeg uuendada ELi võetud laienemise kohustust, viies käesoleval aastal lõpule ühinemisläbirääkimised Horvaatiaga ja alustades läbirääkimisi Makedooniaga.

Viimane on teinud muljetavaldavaid edusamme, hoolimata mitmesugustest probleemidest, ning teda tuleks ergutada jätkama. Tahaksin kutsuda mõlemat poolt üles nimetatud küsimuse lahendama avatud ja suuremeelses Euroopa stiilis, mida toetas eile ka president Barroso.

Ka Türgi on saavutanud olulist edu. Kui vaatame Ukrainat, saame aru, kui erinevad võivad olla ühinemise väljavaated. Türgi on tervitatav liikmena Kopenhaageni kriteeriumide täitmise alusel. Uus volinik ei tohi kaotada aega ning peab panema Türgi oma väed Küproselt välja viima ja Ankara protokolli rakendama. Minu arvates võiks see olla läbirääkimiste jätkamise tingimus. Oleksin Türgi ühinemisega rahul, kui Ankarasse oleks kristliku kiriku ehitamine sama lihtne kui mošee ehitamine Brüsselisse.

Jürgen Klute (GUE/NGL). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Tahaksin kommenteerida Türgi küsimuses kahte aspekti. Üldiselt arutletakse rahvusrühmade konfliktide üle ja seda õigusega. Kõnealuses valdkonnas on endiselt vaja tööd teha ja püsivad teatavad raskused. Siiski vaatavad inimesed tavaliselt mööda asjaolust, et Türgis on endiselt suuri probleeme seoses ametiühingute ja töötajate õigustega. Türgi valitsus on endiselt vastu ametiühingutele – kasutades teatavates olukordades isegi politsei jõudu –, kes toetavad oma liikmeid, s.t Türgi töölisi. See juhtus hiljuti ettevõtte Tekel töötajatega seotud vaidluses. See on üks märkustest, mida sooviksin teha. Demokraatlik ühiskond peab kaitsma töötajate ja ametiühingute õigusi ning oluline on nende õiguste eest võidelda. Ka EL toetab neid õigusi, eelkõige oma rollis sotsiaalse Euroopa Liiduna.

Teine tegur on erastamine. Türgi kohandab end ELiga ning see hõlmab ka erastamise valdkonda. Tekeli töötajaid, kellest 12 000 praegu streigib, ähvardab erastamise tõttu töökoha kaotamine või on nad selle juba kaotanud. Siiski ei tööta tubakatööstuses üksnes Tekeli töötajad. Ligikaudu 500 000 inimest, kes töötasid Kagu-Türgis tubakakasvatajana, on viimastel aastatel töö kaotanud. Selle tagajärjel on Türgist kui ühest suuremast tubakatootjast ja -eksportijast saanud importija. Nädal tagasi oli mul võimalus käia Ankaras ja rääkida Tekeli töötajatega. Kui töökohtade kaotamine ja tervete tööstussektorite hävitamine erastamise tõttu jätkub, kaotavad Türgi elanikud oma entusiasmi ELiga ühineda. Seetõttu peame keskenduma ELi sotsiaalsele aspektile. Sooviksin seda veel kord rõhutada.

Krzysztof Lisek (PPE). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Volinik Füle, tervitan teid soojalt, nagu me kõik, ning soovin teile püsivust järgnevateks ametisoleku aastateks. Ma tean, et me ei tohiks rääkida uue ametiaja lõpust selle esimesel päeval. Loomulikult soovin ma, et teid ootaks ees veel teisigi ametiaegu, härra Füle, kuid minu soov on, et kui te võtate praeguse ametiaja lõpus siin taas sõna, kohtute meiega uues, laienenud Euroopa Liidus, mis koosneb võib-olla isegi 30 liikmesriigist.

Härra Füle, lisaks teie tööle oluliste riikidega, millest me täna räägime, sooviksin paluda teil pöörata tähelepanu ka teistele riikidele, kes unistavad Euroopa Liidu liikmeks saamisest. Nagu mina tulete teiegi riigist, kes just Euroopa Liiduga ühines, ning ma leian, et teie, mina ja kõik uutest liikmesriikidest pärit parlamendiliikmed mõistame, kui oluline oli meie ühiskondade jaoks hetk, mil Euroopa Liiduga ühinesime. Soovime seda ka teistele riikidele, millest täna räägime.

Poolakana on mul väike unistus, millega tahaksin oma kõne lõpetada. Soov, et Horvaatia, kes on praegu läbirääkimistel kõige edukam riik, oleks võimeline ühinema Euroopa Liiduga Poola eesistumisperioodi ajal, mis ei ole enam väga kaugel.

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Rõhutan veel kord, et Türgit käsitlev raport ei ole raport Türgi edusammude, vaid ebaõnnestumiste kohta. EL kutsub Türgit üles tegema suuremaid pingutusi vähemuste õiguste valdkonnas, kuid selle asemel, et kurdide probleemi lahendada, mida ta lubas teha, kavatseb Türgi keelustada kurdimeelse Demokraatliku Ühiskonna Partei (DTP). Neljandat aastat järjest ei ole Ankara valitsus rakendanud assotsieerimislepingu lisaprotokolli, vaid kutsub oma suursaadikute kaudu suuremaid ELi liikmesriike Küprose küsimust lahendama. Minu arvates ei ole põhjust tähistada kauaoodatud läbirääkimisi Vahemere saare üle, kuna kõige uuem Küprose türgi kogukonna ettepanek on teatavates punktides vastuolus praeguse konsensusega. See tähendab, et tegelikult on see tagasiminek.

Nii palju siis loodetud positiivsetest tulemustest, mida eesistujariik Hispaania lubas. Türgi ei kuulu Euroopasse geopoliitiliselt ega religioosses või kultuurilises tähenduses. Inimõigused, vähemuste õigused ja rahvusvaheline õigus on Türgi jaoks võõrad. Leian, et ainus aus vastus, mis oleks kooskõlas ELi kodanike sooviga, on lõpetada ühinemisläbirääkimised ja võtta eesmärgiks privilegeeritud partnerlus.

Georgios Koumoutsakos (PPE). – (*EL*) Lugupeetud volinik, tervitame teid ja soovime teile teie töös palju edu. Täna arutleme muu hulgas ka Türgi edusammude üle Euroopaga ühinemisel. Eile arutlesime teatavate euroalasse kuuluvate riikide raske majandusliku olukorra üle, eriti Kreeka kriitilise olukorra üle.

Need kaks arutelu kattuvad ühes punktis – neil on ühine põhjus. See ühine põhjus on Kreeka tohutud püsivad kaitsekulutused, mis moodustavad ligikaudu 5% tema SKPst ja on eraldatud sõjalisteks kulutusteks – ja mitte seepärast, et Kreeka seda tahaks. Loomulikult kulutatakse osa sellest Kreeka kohustuste täitmiseks NATO liikmena. Siiski on suurem osa kulutustest vajalik, et tegelda naaberriigi ja kanditaatriigi Türgi poliitikaga.

Türgi ametlik poliitika ehk *casus belli* seisneb Kreeka ähvardamises sõjaga ning tegemist ei ole üksnes ähvardustega paberil. Türgil on kombeks rikkuda Kreeka õhuruumi ning isegi lennata üle asustatud Kreeka saartest Egeuse mere idaosas.

See peab lõppema ning Euroopa Parlament peab saatma Ankarale tugeva sõnumi. Kui toimub paranemine, saab Türgi ühinemine ELiga taas hoo sisse, kuid lisaks sellele peab Türgi täitma loomulikult ka kõiki muid kohustusi.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Lugupeetud juhataja! Naabruspoliitikas on liidu eesmärk olnud alati stabiilsuse levitamine liidust väljapoole, mitte ebastabiilsuse sissetoomine.

Seepärast kutsun liikmesriike ja kandidaatriike üles mitte arendama liidu tasandil kahepoolseid konflikte. Advokaadina tahaksin meelde tuletada, et Kreeka ja endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vahelise vahelepinguga, mis allkirjastati 1995. aastal, nõustus Kreeka mitte seisma vastu endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi taotlustele ühineda rahvusvaheliste või piirkondlike organisatsioonidega, kui see toimub ÜRO antud nime all, s.t endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigina. Liidu institutsioonid viitavad sellele riigile kui endisele Jugoslaavia Makedoonia Vabariigile. Need sätted on rahvusvahelise õiguse tähenduses õiguslikult siduvad. Seetõttu puudub Kreekal õiguslik alus takistada riigi ühinemisprotsessi. Otsuseid tuleb teha kandidaatriigi tulemuste põhjal.

Seoses sellega toetan arutelusid tehtud edusammude ja valdkondade üle, milles tuleb veel edasi liikuda. Peame rääkima saavutustest ja teostama põhjalikku järelevalvet reformide elluviimise üle. Saavutatud tulemuste põhjal tegi komisjon ettepaneku, et riigile määrataks läbirääkimiste alguskuupäev. Ma ühinen komisjoniga ja kutsun nõukogu üles määrama oma 2010. aasta märtsi tippkohtumisel ühinemisläbirääkimiste alguskuupäeva.

Eleni Theocharous (PPE). – (*EL*) Lugupeetud juhataja, volinik! Isegi kui täna võetakse vastu väga tugev Türgit pooldav resolutsioon, ei kao selles riigis olulised puudused demokraatia alal, kuna rikutakse häbitult miljonite inimeste inimõigusi ning okupeeritakse Küprose Vabariiki, mis on Euroopa Liidu liikmesriik.

Siiski nõuavad Küprose puhul paljud, et nii ohver kui ka süüdlane tuleb teha võrdselt vastutavaks. Me ei saa aktsepteerida kuritegevust ja relvastatud vägivalda ning kutsume kõiki kaasatud pooli üles – kuid tegema mida? Me ei saa kuulata demokraatia pühakojas, Euroopa Parlamendis, selliseid sobimatuid väljendeid nagu Põhja- ja Lõuna-Küpros ning rääkida Põhja-Küprose valimistest, kus 70% nn valimiskogust moodustavad ebaseaduslikud kolonistid.

On selge, et kui probleemi lahendamisel ei austata Küprose kodanike inimõigusi, on ohus kogu Euroopa Liidu väärtuste süsteem. Loomulikult kõnelused jätkuvad, kuid need on takerdunud Türgi maksimalistlike nõuete tõttu. Et me hindame pigem Türgit kui teisi riike, kutsume Türgit üles lihtsustama kõneluste protsessi, astudes kaks endastmõistetavat sammu: esiteks alustades kohe okupeeriva väe väljaviimist ning teiseks tagastades okupeeritud Famagusta linn selle seaduslikele elanikele.

Giovanni Collino (PPE). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Me tunnustame Horvaatia viimastel aastatel tehtud edusamme Euroopa Liidu liikmesuse nõuete täitmiseks. Toetame avaldust, mille minister López Garrido täna hommikul tegi.

Siiski jääb alles üks lahendamata küsimus, millega tuleb tegelda Horvaatia ja Itaalia kahepoolsete suhete üle peetavatel läbirääkimistel ning mis võib ühinemisprotsessile varju heita. Ma pean silmas seda, et itaallased, kes olid sunnitud oma maa pärast Teist maailmasõda pagulastena maha jätma, ei ole saanud rahalist ja moraalset hüvitist kannatatud kahju eest, samuti ei ole neile antud tagasi konfiskeeritud vara.

Nüüd, mil Horvaatia püüab ühineda Euroopa Liiduga, kutsun teda üles kiirendama protsessi, et leida sellele kurvale ja endiselt lahendamata probleemile lepitav, konstruktiivne ja õnnelik lõpp.

Kutsume Horvaatiat üles tagama õigused neile, kes on seda juba nii kaua oodanud, ja tegema seda kooskõlas Euroopa õigusega.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – Lugupeetud juhataja! Tahan teha Türgi kohta lühikese märkuse.

Türgis esineb inimõiguste vallas endiselt väga tõsiseid probleeme. Üks esiletorkavaid küsimusi on rahvusja usuvähemuste – kurdide, kristlaste, aleviitide kogukonna jt – õiguste tagamine. Nende vähemuste õigusi rikutakse pidevalt. Küpros ja Kreeka on Euroopa Liidu jaoks äärmiselt tähtsad ja jäävad ka selleks. Seega, lugupeetud volinik, peame oma Türgi partneritele selgeks tegema, et väga keeruline on rääkida Türgi lõimumisest Euroopaga, kui Türgi usu- ja rahvusvähemuste probleemid ei ole lahendatud.

Kyriakos Mavronikolas (S&D). – (*EL*) Lugupeetud juhataja! Tänasel arutelul peame jõudma Türgi suhtes selgele seisukohale, pidades silmas, et ta ei ole võtnud konkreetseid meetmeid probleemide lahendamiseks naaberriikidega.

Võttes Küprose küsimuses eelkõige arvesse, et oleme kuulnud ettepanekuid lisada raportisse Küprose türgi kogukonna isoleerimise probleem, leian, et Euroopa Liit võiks ja peab tegutsema ÜRO resolutsioonide raames. See tähendab, et ebaseaduslikult okupeeritud maid ei saa tunnustada; vastupidi, igasugust abi tuleb anda seaduslikul alusel nagu praegu.

Samal ajal peaks Türgi oma väed välja viima, et kõrvaldada oluline takistus üldistelt jõupingutustelt, mida tehakse Küprose türgi kogukonnaga suhtlemise raskuste ületamiseks.

Jelko Kacin (ALDE). – (*SL*) Õnnitlen kõiki raportööre tasakaalustatud raportite puhul ning teile, lugupeetud volinik, soovin uute ülesannete täitmisel palju edu.

Tahaksin rõhutada, et Euroopa Liidu liikmesriigid ei suhtle Lääne-Balkani riikidega parimal võimalikul moel. Mõni neist pakub välja ebareaalseid kuupäevi. Aasta 2014, mida mõni teist täna välja pakkus, tekitab petlikku lootust ja ebareaalseid ootusi ning eksitab kõnealuste riikide poliitikuid ja avalikku arvamust. Me saame tugevdada euroopameelseid jõude üksnes siis, kui võtame vastu reaalse seisukoha ja käitume sellele vastavalt. Valed lubadused teevad kahju nii neile kui ka meile. Olgem ausad, korrektsed ja usaldusväärsed.

Konrad Szymański (ECR). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Mõistan, kui keeruline on Türgi sotsiaalses olukorras Ankara valitsusel võtta midagi ette demokraatia ja inimõiguste parandamiseks. Ma hindan seda, kuid tahaksin juhtida tähelepanu probleemile, millele on käesoleval arutelul liiga vähe rõhku pandud. Pean silmas usuvabadust, mis on Türgis endiselt piiratud, eelkõige kristlaste puhul. Türgis on usukogukondadel endiselt takistusi seoses oma õigusliku seisundiga. Kristlikel kogukondadel on sihtasutuste seaduse kehtestamisest hoolimata tõsiseid probleeme konfiskeeritud vara tagasisaamisel. Oikumeenilisel patriarhaadil on piiratud õigused vaimulike koolitamisel ja oikumeenilise patriarhi valimisel. Olen raportöörile väga tänulik raportis kõigi nende aspektide väljatoomise eest. Samal ajal avaldan kahetsust, et minister López Garrido kõnes seda küsimust täielikult eirati. Härra López Garrido, mul on teile isiklik märkus: ideoloogiat ja inimõigusi ei tohi segi ajada.

John Bufton (EFD). – Lugupeetud juhataja! Tahaksin kõnelda Türgi teemal.

Tunnen muret selle üle, et 2003. aastal väitis Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei, mille liige ma olen, siin parlamendis, et uutest liikmesriikidest Ühendkuningriiki saabuvate rändajate probleemil on kohutavad tagajärjed. Ma kardan, et kui Türgi ühineb, antakse 70 miljonile inimesele luba Ühendkuningriiki tulla. Ühendkuningriigis ei ole ruumi. Meil on tööta miljonid inimesed. Surve meie avalikele teenustele on uskumatu. Mõte Türgi ühinemisest ei ole sugugi meeldiv.

Meile ei jäetud valikut. Meie riigi elanikele ei antud võimalust Lissaboni lepingu üle hääletada. Meil on oma riigis kindlasti vaja arutada, kas me peaksime Euroopa Parlamendis olema esindatud või mitte. Ma kardan, et Türgi ühinemine on õlekõrs, mis murrab kaameli selja. Olen veendunud, et me oleme praegu punktis, kus kogu Euroopa olukord võib kokku variseda euro tõttu jne. Türgi ühinemine muudab asjad palju-palju hullemaks.

Volinik, täna on teie esimene tööpäev. Lubage mul teile midagi olulist öelda. Võtke seda kuulda minult kui Ühendkuningriigi Walesi kodanikult: me ei soovi Türgi ühinemist.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Seoses Türgi ühinemisega tuleb selgitada ühte peamist küsimust: millisena me soovime Euroopa Liitu näha? Kas ühised Euroopa väärtused on meile endiselt tähtsad? Need väärtused põhinevad kristlikul õpetusel, olenemata aktiivselt religioossete inimeste osakaalust. Kas me peame Euroopa kultuuripärandit oluliseks ühtseks jõuks? Kui vastus on "jah", ei ole Türgil Euroopa Liidus kohta. Loomulikult peaks meie eesmärk olema luua Türgiga võimalikult head partnerlussuhted. Teine tähtis tegur on see, et Türgi ühinemine looks pretsedendi. Iisraeli välisminister väitis, et Iisrael on kannatlik, ent ka nemad soovivad saada kindlasti Euroopa Liidu liikmeks. Pean ütlema, et ka Iisraelil ei ole Euroopa Ühenduses kohta.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Vähemuste kaitsmisel on Horvaatia ja Makedoonia teinud edusamme, kuid need riigid ei ole selles vallas veel kaugeltki kõige paremaid tulemusi näidanud. Mida me saame ette võtta? Euroopa Liit võiks julgustada neid riike, olles vähemuste kaitsmisel eeskujuks, kuid mis tegelikult Euroopa Liidus

toimub? Oleks hea, kui Prantsusmaa ja teised ratifitseeriksid piirkondlike ja vähemuskeelte harta, kui Slovakkia lõpetaks oma vähemusi diskrimineerivad meetmed (vt keeleseadus) ning kui Kreeka tunnistaks, et tema territooriumil elavad vähemusrühmad, ja tagaks nende kui üksikisikute ja kogukondade õigused. Rumeenias koostatakse loodetavasti vähemusi käsitlev seadus, kuigi me ei ole veel kaugeltki sealmaal, et sõjaväe tippjuhtide hulgas oleks vähemuste esindajaid, ning autonoomiat kardetakse rohkem kui 14. Transnistria Vene armeed. Parlament võiks julgustada praeguseid liikmesriike näitama eeskuju, luues vähemuste kaitsmise normid, mis oleksid kohustuslikud kogu liidu territooriumil.

Danuta Jazłowiecka (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja, volinik! Aasta 2009 pidi rahvusvahelise kriisirühma koostatud aruande kohaselt olema otsustava tähtsusega Türgi lõimumisel Euroopa Liiduga. Pidi toimuma kas läbimurre ühinemisläbirääkimistel või kõneluste lõppemine. Praegu on kõnelused teatavates ühinemisega seotud valdkondades ikka veel käimas. Eesistujariik Hispaania soovib väidetavalt Ankara võimalikult kiiret ühinemist ühendusega, kuid on üha selgemaid märke sellest, et Ankara on muutmas oma kohta maailma tasandil ning tema ühinemine ühendusega ei ole prioriteet. Viisade kaotamine Jordaania, Liibüa, Iraani ja Süüria jaoks, suhete halvenemine Iisraeliga, suhete tugevdamine Sudaaniga, kokkuleppe allkirjastamine diplomaatiliste suhete alustamiseks Armeeniaga ning vastastikusel mõistmisel põhinevate suhete lõpetamine Küprosega – kõik see näitab, et Ankara võtab üha selgema suuna koostöö tegemiseks oma naabritega, isegi kui see halvendab tema positsiooni ühinemisläbirääkimistel.

Siiski tähendab energiajulgeoleku küsimus ja Türgi oluline geograafiline asukoht, et ta muutub aegamööda Euroopa huvide tagamisel hädavajalikuks. Seega ei pruugi minna kaua, kuni Türgi ühinemine Euroopa Liiduga on tähtsam meile kui Türgile endale. Seepärast kutsun komisjoni ja nõukogu üles muutma Türgi väljavaateid Euroopa Liiduga ühinemiseks.

Alf Svensson (PPE). – (SV) Lugupeetud juhataja! Usun, et äärmiselt oluline on tunnustada ja rõhutada läbirääkimistesse kaasatud kandidaatriikide tehtud edusamme. Olen veendunud, et see on väga tähtis puhtalt psühholoogilises tähenduses. Peale selle ei saa eitada, et läbirääkimised ELiga on loonud paremad tingimused kõnealuste riikide elanikele. Läbirääkimised on iseenesest positiivne nähtus.

Olen kindel, et meie kõigi arvates peab Türgi tegema suuri pingutusi ning usu-, sõna- ja ajakirjandusvabadus on enesestmõistetavad. Siiski on minu arvates vaja selgeks teha, et läbirääkimised Türgiga ei ole üksnes läbirääkimised Türgi rahvaga, vaid Türgi kujutab endast teatud mõttes ka võtit või silda juurdepääsuks kogu piirkonnale. Seepärast tuleb meeles pidada, et ELi suhted piirkonnaga halvenevad märkimisväärselt, kui uks jälle suletakse.

Chrysoula Paliadeli (S&D). – Lugupeetud juhataja! Soovin, et mul oleks aega selgitada parlamendiliikmetele põhjuseid, miks Kreeka rahvas on nii tundlik endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi nime küsimuses. Kahjuks oleks selleks vaja rohkem aega kui üks minut.

Lugu, mis ulatub tagasi 1940. aastatesse, on kurb ja lõppes kreeklastest vale kujutluse loomisega. Võin kinnitada, et kreeklased ei ole natsionalistid ega ekspansionistid. Nad on vastu üksnes sellele, et kasutatakse nime, mis on osa nende iidsest ajaloolisest ja arheoloogilisest traditsioonist.

Ma mõistan, et endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on uue sõltumatu riigina hilises etnogeneetilises etapis. Skopje tõsimeelsed teadlased ei toeta oma peaministri natsionalistlikke suundumusi. Nad eelistavad pigem vaikida kui astuda vastu trendikale fraasile, mis võib luua pingeid, millele osutatakse õigusega ka Thaleri raportis.

Sooviksin, et parlament ja uus komisjon püüaksid aidata kõnealust küsimust lahendada, mitte ergutades endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsuse natsionalistlikke suundumusi, vaid toetades Kreeka seisukohta, mille abil võideldakse sõbraliku kompromissi eest, mis võiks lõppkokkuvõttes rahuldada endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi elanikke rohkemgi kui Kreeka elanikke.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (*LT*) Tänased arutelud on näidanud, et kuigi parlamendiliikmete seas esineb erinevaid arvamusi Türgi edusammude kohta, oleme tõenäoliselt kõik nõus, et ELi liikmesuse peamine eeltingimus on oluliste reformide nõuetekohane elluviimine. Leian, et praegu on liiga vara konkreetseid kuupäevi määrata, kuid me peame Türgi edusamme jälgima ja temalt neid nõudma, sest hiljutised sündmused seoses poliitiliste parteide tegevuse keelamisega tekitavad muret ega näita Türgi pühendumust austada tsiviilja poliitilisi vabadusi ning õigusi. Siiski peame andma Türgile võimaluse oma meetmed läbi vaadata ning ma loodan, et tulevikus saab Türgist demokraatlik ja vaba riik.

Petru Constantin Luhan (PPE). – (*RO*) Horvaatia on ELiga ühinemisel jätkuvalt kõige edasijõudnum Lääne-Balkani riik. Ta võib olla piirkonna riikidele ühinemise väljavaadete puhul eeskujuks seoses ühinemiskriteeriumide ja -tingimuste täitmisega.

Mul on hea meel riigisisese reformi alal saavutatud arengu üle, mis on välja toodud ka 2009. aasta eduaruandes. Ühinemiskriteeriumide täitmise meetod, iseäranis peatüki 23 alla kuuluvate õiguse ja põhiõiguste alal, on selle riigi jaoks oluline verstapost Euroopa standardite poole pürgimisel.

Me toetame Horvaatia ühinemist Euroopa Liiduga tingimusel, et see põhineb ühinemiskriteeriumide rangel täitmisel, sh täielikul koostööl endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga.

Horvaatia lõpetab ühinemisläbirääkimised käesoleval aastal. Täna arutlusel olev raport on viimane eduaruannet käsitlev Euroopa Parlamendi raport. Me oleme veendunud, et järgmisel aastal on meil võimalus hääletada Horvaatia Euroopa Liiduga ühinemise lepingu üle, mis on positiivne signaal kogu piirkonnale.

Milan Zver (PPE). – (*SL*) Lugupeetud volinik, õnnitlen teid uue ameti puhul ning loodan, et olete sellel alal edukas.

Mul on väga hea meel, et kõik kolm raportit on positiivsed ja raportööride arvates on kõnealused riigid teinud edusamme uuendamise osas, nagu me seda Euroopa seisukohast näeme. Kõige olulisem on, et kõik kolm riiki vastaksid inimõiguste kõrgetele standarditele. Euroopa peab seoses sellega olema range ja nõudma tungivalt, et need riigid parandaksid suhteid oma naabritega.

Tahaksin veel rõhutada, et ma ei toeta Horvaatiat käsitlevat raportit, eelkõige seepärast, et Horvaatia ei kohtle Sloveeniat õiglaselt.

Iuliu Winkler (PPE). – (RO) Euroopa Liidu kõige tõhusam laienemisalane välispoliitika seoses Lääne-Balkani riikidega on laieneda sellesse piirkonda. See tagaks rahu ja viiks demokraatia piirkonda, mille mainet iseloomustab hiljutise ajaloo tõttu kahjuks võrdlus Euroopa Liidu püssirohutünniga.

Samal ajal on uute Lääne-Balkani riikide kõige tõhusam välispoliitika kuuluda Euroopa Liidu stabiilsesse ja jõukasse piirkonda. Meil on selles protsessis vaja vahendeid. Seepärast tunnen heameelt Horvaatiat ja Makedooniat käsitlevate eduaruannete üle, mis on väärtuslikud vahendid.

Samuti usun, et on vaja majanduslikke vahendeid, millega kaasneb piirkondlik, majanduslik ja kaubanduslik koostöö, sh investeeringud, mis on juba osutunud tulemuslikuks. Leian, et Euroopa Komisjon ning Horvaatia ja Makedoonia valitsus peaksid neid vahendeid kaaluma.

(Sõnavõtja küsis proua Flautre'ilt küsimuse sinise kaardi menetluse alusel (kodukorra artikli 149 lõige 8).)

Barry Madlener (NI). – (*NL*) Sooviksin küsida Türgi delegatsiooni juhilt proua Flautre'ilt ühe küsimuse. Ma ei tea, kas ma saan seda nüüd teha – seepärast tõstsin oma sinise kaardi. Kas ma tohin proua Flautre'ilt ühe küsimuse küsida?

Proua Flautre, tahaksin teilt küsida Türgis toimuvate kohutavate aumõrvade kohta. Kas te olete nõus, et peaksime nõudma aumõrvade ulatusliku uurimise läbiviimist Türgis? Minu kodumaal, Hollandis, pannakse türklaste seas toime šokeerivalt palju aumõrvu, samamoodi ka Saksamaal, ning ma usun, et see on vaid jäämäe tipp ja Türgis toime pandavate aumõrvade hulk on tohutu. Kas me võime paluda volinik Fülel korraldada uurimine Türgis toimuvate aumõrvade kohta?

(Hélène Flautre nõustus sinise kaardi menetluse alusel (kodukorra artikli 149 lõige 8) esitatud küsimusele vastama.)

Hélène Flautre (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Jah, küsimus, kuid milline küsimus! Kellele ja mis eesmärgil see on esitatud? Ma usun, et meie delegatsioon, mille liige olete ka teie, härra Madlener, on pühendunud ja pühendub jätkuvalt inimõigustele ja soolisele võrdõiguslikkusele ning kõigile algatustele, mis tehakse naistevastase vägivallaga võitlemiseks.

Mainisin seda just oma kõnes. Olen veendunud, et nn aumõrvad, mis on perekonna või suguvõsa tasandil organiseeritud kuriteod, on äärmiselt taunitavad, ning praegu on rõõm näha, et mitte keegi Türgis ei lepi enam selle arhailise kuritegevusliigiga.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (ES) Lugupeetud juhataja, austatud kolleegid! Tänan teid ulatusliku arutelu eest, mille käigus keskenduti Euroopa Parlamendi esitatud suurepärastele resolutsioonidele, ning sooviksin õnnitleda nende autoreid Hannes Swobodat, Zoran Thalerit ja Ria Oomen-Ruijtenit.

Minu arvates võime öelda, et enamik teist on rääkinud laienemisprotsessi kui Euroopa integratsiooni olulise osa poolt. Nagu ütles Elmar Brok, on laienemine olnud Euroopa Liidu jaoks edukas, ning ka teised parlamendiliikmed tõid välja mõne näite laienemisprotsessi edukuse kohta. See on ka oluline liikumisel demokraatliku reformi suunas ning nende riikide demokraatia süvendamisel, kes kas liiguvad Euroopa Liidule lähemale, on juba alustanud oma ühinemist Euroopa Liiduga või kellel on selleks väljavaateid. Nagu rõhutas Mario Mauro, kaasneb ühinemisega alati kohustus täita Kopenhaageni kriteeriumid – mis on veel üks laiaulatusliku konsensuse saavutamise tingimus – ja seega näidata täielikku austust inimõiguste vastu.

Nõustun täielikult Michael Cashmaniga, et riik paistab silma just vähemuste, mitte enamuse kohtlemisega, kuigi ka viimane on oluline. Seepärast peaksime just nii hindama inimõiguste austamist ja selle tulemusena Kopenhaageni kriteeriumide täitmist.

Veel üks üldise heakskiidu saavutamise põhjus oli see, et Lääne-Balkani riikide jaoks on Euroopa väljavaade peamine arengu osis – nagu rõhutasid Marietta Giannakou ja Iuliu Winkler –, ja seda mitte üksnes nende riikide, vaid ka Euroopa Liidu huvides, nagu ütles Kinga Göncz.

Horvaatia puhul jõuti üldisele kokkuleppele vajaduses avada võimalikult kiiresti uued peatükid, kuid peab ütlema, et praegu on 35 peatükist avatud juba 28 ning 17 nendest on ajutiselt suletud. Eesistujariik Hispaania jätkab koostöös Euroopa Ülemkogu ja nõukoguga tööd selle nimel, et teha läbirääkimistel uusi edusamme ja jõuda peagi lõppfaasi. Seepärast märkisin enne, et Horvaatiaga peetavad ühinemisalased kohtumised algavad viivitamata.

Loodame, et liikmesuse läbirääkimiste kava lõpetatakse käesoleval aastal, nagu raporti autor Hannes Swoboda ette pani ja mõned parlamendiliikmed nõudsid, sh Gunnar Hökmark, Luigi Berlinguer ja Krzusztof Lisek, kes avaldas lootust, et Horvaatia võiks Euroopa Liiduga ühineda juba Poola eesistumisperioodi ajal.

Seega on Horvaatia puhul toimunud areng, nagu rõhutas ka Tomasz Piotr Poręba. Siiski on veel vaja tööd teha; näiteks esineb puudujääke õiguse valdkonnas, millele viitas ka Debora Serracchiani.

Seetõttu leiame, et oleme jõudnud Horvaatia ühinemise osas olulisse lõppetappi, ning loodame, et läbirääkimised viiakse peagi lõpule ja Horvaatia ühineb liiduga võimalikult kiiresti pärast asjakohaste Euroopa Liidu aluslepingute ratifitseerimist.

Rääkides Makedooniast, siis keskendus arutelu peamiselt tema nime probleemile. Ilmselgelt ei kuulu nimi Kopenhaageni nõuete hulka, kuid head naabrussuhted mängivad kõigi kandidaatriikide riikliku poliitika kujundamisel peamist rolli.

Nii kandidaatriigid kui ka liikmesriigid peavad seetõttu näitama niisugustes küsimustes üles ülimat osavõtlikkust. Me ei tohi unustada, et läbirääkimiste alguspunkt on ühehäälsus, s.t praeguste liikmesriikide ühehäälne nõusolek.

Lahendus, mida toetasid enne Bernd Posselt, Ioannis Kasoulides, Marije Cornelissen, Jorgo Chatzimarkakis, Kinga Göncz ja Chrysoula Paliadeli, peitub nii ÜRO egiidi all toimuvates läbirääkimistes kui ka endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ja Kreeka vahelistes kahepoolsetes suhetes. Kuigi see on loomulikult väga tähtis küsimus, ei võta Euroopa Liit ise osa niisugustest ÜRO raames toimuvatest aruteludest.

Seepärast pole praegu võimalik täpselt öelda, millal konflikt lahendatakse. Siiski võin kindlalt väita, et eesistujariik Hispaania ühineb teistega ja õnnitleb peaminister Gruevskit ja peaminister Papandreoud vahetu dialoogi uuendamise puhul. See näitab mõlema peaministri juhtimisoskusi ning tekitab kahtlemata avatud atmosfääri ja hoiaku, millele Michail Tremopoulos oma sõnavõtus viitas.

Usume, et endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsus suudab läbirääkimisi edasi viia. ELiga ühinemise väljavaade on kogu riigi, samuti nii riigi suuremate kui ka väiksemate rahvusrühmade jaoks olnud alati väga tähtis

Ka Türgit käsitleti väga paljudes sõnavõttudes ning tahaksin alustuseks öelda, et läbirääkimised jätkuvad mõistlikus tempos, neid ei ole peatatud. Ütlen seda vastuseks Geoffrey Van Ordeni märkusele läbirääkimiste kiiruse kohta.

Loodame avada järgmised läbirääkimiste peatükid Hispaania eesistumisperioodi ajal. Mainisin mõnda neist, kuid loomulikult ei saa me ennustada läbirääkimiste kiirust, sest need sõltuvad Türgi reformide edenemisest ning sellest, kas Türgi täidab kriteeriumid. Lisaks, nagu te kõik teate, on ühinemisprotsessis iga juhtumi puhul, igas etapis ja iga peatüki puhul vaja ühehäälset nõusolekut.

Inimõiguste kaitsmine ja Kopenhaageni kriteeriumide täitmine on teema, mida paljud sõnavõtjad mainisid ja millele viitas oma raportis selgelt ka Ria Oomen-Ruijten. Tuleb öelda, et Türgi peab selles vallas rohkem pingutama. Ta peab tegema suuremaid jõupingutusi. Ütlen seda vastuseks Bastiaan Belderile, José Ignacio Salafrancale ja teistele ning Charalampos Angourakisele ja Jürgen Klutele, kes kõnelesid inimõiguste ja põhivabaduste edendamisest.

Neil on õigus, kuid õige on ka, et läbirääkimiste protsess on jätkuvalt Euroopa Liidu peamine vahend toimuva arengu mõjutamiseks, ja kuigi edusamme on tõepoolest tehtud, ei ole need piisavad. Seda märkisid oma sõnavõttudes ka teised parlamendiliikmed, näiteks Raimon Obiols, Hélène Flautre, Ulrike Lunacek, Cristian Dan Preda ja Zigmantas Balčytis. Minu arvates peame seda endale teadvustama, kui koostame tasakaalustatud hinnangut Türgiga peetavate läbirääkimiste kohta.

Ka Küprost käsitleti üsna paljudes sõnavõttudes. Küpros on järgmiste kuude jooksul kindlasti otsustava tähtsusega teema. Peab ütlema, et käimasolevad läbirääkimised saare kahe kogukonna liidrite vahel on positiivsed ja on loodud usalduslikum õhkkond.

On enesestmõistetav, et Küprose küsimuse lahendamine kõrvaldaks selle takistuse või kõik takistused või vähemalt mõne takistuse, mis võib aeglustada Türgi edu ühinemisel. Mis ka ei juhtuks, saadaks selle probleemi lahendamine kogu piirkonnale siiski olulise positiivse märguande, mille peamine eesmärk on lepitus, nagu märkis õigusega Richard Howitt.

Loomulikult nõustume kõik, et Türgi peab järgima lisaprotokolli. Türgit on selleks korduvalt üles kutsutud ja iga kord, kui peame Türgiga dialoogi, tuletab nõukogu talle meelde kohustust, mida tuleb täita. 8. detsembril 2009 võttis nõukogu vastu järeldused, milles oli sätestatud, et kui kõnealuses küsimuses ei toimu edasiminekut, säilitab nõukogu 2006. aastal vastu võetud meetmed ning see mõjutaks püsivalt läbirääkimiste üldist edu.

Maria Eleni Koppa ja Nikolaos Salavrakos viitasid ka teistele vahejuhtumitele: õhuruumi rikkumine ja Egeuse merel toimunu. Seega kordan, et naabrussuhted on Türgi läbirääkimistel saavutatud edu mõõtmisel hädavajalik nõue. Nõukogu 8. detsembri järeldustes, mida ma mitmel korral olen maininud, saadeti Türgile vastavasisuline sõnum. Kinnitan, et eesistujariik jätkab probleemi tähelepanelikku jälgimist, vajaduse korral kõigil tasanditel.

Igal juhul, lugupeetud juhataja, on eesistujariigi seisukoht Türgiga peetavatel läbirääkimistel täiesti selge. Me oleme nõus uuendatud laienemiskonsensusega, mille kohta langetas nõukogu otsuse 2006. aasta detsembris. See tähendab, et läbirääkimiste eesmärk on kindlasti Türgi tulevane ühinemine Euroopa Liiduga.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Olen väga tänulik, et sain juba nii vara võimaluse osaleda teie arvamuste vahetuses kandidaatriikide üle. Oma kuulamise ajal lubasin, et tulen teid siia kuulama ja teilt nõu saama, ning tänane arutelu oli selge tõend parlamendi suutlikkusest, tarkusest ja läbinägelikkusest.

Lubage mul teha kaks üldist märkust. Esiteks võtan ma kuulamiste ajal antud lubadusi väga tõsiselt. Mind ei huvita kahe monoloogi pidamine, vaid dialoog parlamendiga tõelises Lissaboni lepingu vaimus.

Lubage teha veel üks üldine märkus, millele ma oma kuulamisel mitu korda viitasin. Kõnelustel kandidaatriikide ja võimalike kandidaatriikidega rõhutan ma alati nelja põhimõtet. Esiteks, Kopenhaageni kriteeriumide range täitmine, kusjuures need kriteeriumid ei ole läbiräägitavad. Teiseks, põhivabaduste ja -õiguste range järgimine, sh usulised ja vähemuste õigused ning loomulikult naiste õigused. Kolmandaks peab protsess olema aus ja kajastama mõlema poole usaldusväärsust kõigil tasanditel. Neljandaks, ma ei alahinda kunagi integratsioonisuutlikkuse küsimust.

Horvaatia puhul rõhutatakse nii parlamendi resolutsioonis kui ka komisjoni seisukohas, et Horvaatia võib arvestada parlamendi ja komisjoniga kui usaldusväärsete liitlastega. Kui riik suudab täita kõik olulised tingimused, olen veendunud, et ühinemisläbirääkimised võib käesoleval aastal lõpule viia. Komisjon ja mina oleme veendunud, et nii praegune eesistujariik kui ka tulevased eesistujariigid ja Euroopa Parlament toetavad Horvaatiat selle eesmärgi saavutamisel.

Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi puhul lubage taas kord rõhutada, et riik sai komisjonilt soovituse alustada ühinemisläbirääkimisi tänu oma saavutustele. Siiski seisab riik jätkuvalt silmitsi paljude pakiliste ülesannetega, sh poliitilised kriteeriumid. Nagu arutelu käigus rõhutati, on praegu võimalus probleem lahendada, ja ma olen täielikult pühendunud käimasolevate kõneluste toetamisele.

Türgi puhul teame, et nii Türgil kui ka Euroopa Liidul on veel käia keeruline tee, mida arutelul paljud ka selgelt rõhutasid. Siiski tean, et Türgi valitsus on endiselt pühendunud demokraatliku avatuse saavutamisele.

Kes oleks võinud veel viis aastat tagasi arvata, et Türgi ühiskond ja poliitikud arutavad avatult ja tõhusalt kurdide küsimust, tsiviilvalitsuse ja sõjaväe suhteid, Halki seminari taasavamist või suhteid Rumeeniaga?

Sellest hoolimata olen jätkuvalt mures ajakirjandusvabaduse ja meedia pluralismi piirangute pärast. On vaja edasisi õiguslikke muudatusi ajakirjanike, inimõiguste aktivistide ja poliitikute kaitsmiseks tagakiusamise ja mittevägivaldsete arvamuste avaldamises süüdimõistmise eest.

Seoses ühinemisläbirääkimistega on julgustav samm olulise keskkonda käsitleva peatüki avamine eelmise aasta detsembris. Tänu sellele on avatud peatükke nüüd kokku 12. Ma loodan, et käesoleval aastal saame avada veel rohkem peatükke. Siiski peab Türgi nõutavate sihteesmärkide täitmiseks rohkem pingutama. Seepärast on oluline jätkata rangelt vajalike ettevalmistuste tegemist.

Komisjon kiidab heaks ka dialoogi tugevdamise Türgiga rände alal. See peaks viima konkreetsete tulemusteni, eelkõige tagasivõtu ja piirikontrollide osas. Vastuseks ühe teie kolleegi küsimusele lubage öelda, et komisjon on teadlik hiljutistest sündmustest seoses Türgi viisanõude kaotamisega Liibanoni ja Süüria jaoks. Nende küsimuste eest vastutav komisjoni peadirektor külastab Ankarat järgmisel nädalal, et pidada kõnelusi. See on üks küsimusi, mida ta sel puhul arutab, ning ma koostan nende arutelude kohta aruande.

Et mult seda nõuti, siis lubage samuti lisada komisjoni järgmine seisukoht. Kõigi komisjoni kavandatud ja võetud meetmete eesmärk on alati olnud Küprose türgi kogukonna isoleerimise lõpetamine, et lihtsustada Küprose taasühendamist kooskõlas nõukogu 2004. aasta aprilli järeldustega. Me võtame vastu 259 miljonit eurot sisaldava abipaketi, et tagada Küprose türgi kogukonna jätkusuutlik sotsiaalne ja majanduslik areng ning täielik osalus Euroopa Liidus pärast probleemi lahendamist ja Küprose taasühendamist. Eraldusjoone määrus lihtsustab Küprose türgi ja kreeka kogukonna vahelisi majanduslikke ja isiklikke suhteid. Kaubandusmäärust Küprose türgi kogukonna kaubavahetuse eritingimuste kohta peab nõukogu veel kaaluma.

Tulles tagasi Türgi juurde, siis reformiprotsess jätkub ning Euroopa Liit peaks protsessi ja progressi edaspidi ergutama. Komisjon on jätkuvalt pühendunud Türgi ühinemisprotsessile. Meie võimendav mõju Türgis muutub usaldusväärsemaks ja tugevamaks, kui meie võetud kohustused jäävad üheselt mõistetavaks.

Ootan järgmiselt viielt aastalt viljakat ja tihedat koostööd.

(Aplaus)

Juhataja. – Sain aruteluks väliskomisjonilt kolm ettepanekut kodukorra artikli 100 lõike 2 alusel⁽¹⁾.

Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub täna.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Luís Paulo Alves (S&D), kirjalikult. – (PT) Kõnealuses raportis tunnustatakse positiivseid samme, mida alates 2005. aastast kandidaatriigiks olev Türgi on teinud ELiga ühinemise suunas, kuigi temalt nõutakse tungivalt reformide kiirendamist. Tuletan meelde, et 2006. aasta detsembris läbirääkimised osaliselt peatati, sest riik keeldus kohaldamast Küprose suhtes ELiga loodud tolliliidu kokkulepet. Konflikt Küprosega tuleb lahendada ja riik peab jätkama oma edusamme, pidades silmas demokraatiat ja inimõiguste kaitsmist, võitlust korruptsiooni vastu, ajakirjandusvabaduse parandamist, vajadust poliitilise läbipaistvuse ning sujuvama ja tõhusama kohtusüsteemi järele, sugu, seksuaalset sättumust, rahvus- ja usuvähemusi käsitlevate diskrimineerimisvastaste seaduste tugevdamist ning avaliku teenistuse reformimist. Türgi valitsus näitab endiselt poliitilist tahet reforme jätkata ning on tugevdanud riigis märkimisväärselt põhivabadusi ja demokraatlikku arengut. Seepärast peame läbirääkimistel edasi minema, et tagada Türgi ühinemine, kuna riik mängib tähtsat rolli Iisraeli ja Palestiina konfliktide vahendajana ning Iraagi ja Iraani üksmeele loomise platvormina.

Mara Bizzotto (EFD), kirjalikult. – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Raport sisaldab kindlasti huvitavaid punkte, isegi nende jaoks nagu mina ja paljud teist, kes on Türgile ELi liikme staatuse andmise vastu. Raporti sisu illustreerib Türgi mõningaid tõsiseid puudujääke ELiga ühinemise peamiste tingimuste täitmisel. Väliskomisjoni resolutsiooni ettepaneku teatavad peatükid on samuti üpris ranged. Need dokumendid ei ole vastu Türgi teoreetilisele tulevasele ühinemisele ELiga. Siiski on mul väga hea meel dokumentides sisalduvate järelduste üle, et parlament kavatseb Türgi edusammude puudumise teatavaks

⁽¹⁾ Vt protokoll.

teha. Need, kes samamoodi nagu mina on vastu Ankara ühinemisele ELiga, leiavad selles kinnitust oma tavapärastele vastuväidetele ühinemise kohta: Türgit iseloomustavad endiselt põhivabaduste piiramine, inimõiguste rikkumised, agressiivne hoiak Küprose ja Kreeka suhtes ning rahvus- ja usuvähemuste diskrimineerimine. Need kõik on probleemid, millest Euroopa ei saa mingil juhul mööda vaadata. Sellele kõigele lisandub tavapärane mure Türgi ja Euroopa kultuuriliste ja geograafiliste erinevuste tõttu ning probleemide tõttu, mis võivad tekkida ligi 80 miljoni elanikuga riigi ühinemisest. Need tegurid tugevdavad veelgi minu kindlat veendumust, et Türgi ühinemine Euroopaga ei ole õige, kuna Euroopa ühtsuse aluseks on eelkõige kristluse põhimõtted.

Robert Dušek (S&D), kirjalikult. – (CS) Ühest küljest on Türgi demokratiseerimisprotsessi viis ja ulatus ning ELile lähemale liikumise protsess pöördeline. Teisest küljest ei saa Türgi tulevast ELiga ühinemist käsitlev arutelu jääda ühekülgseks. Iga laienemine hõlmab eelarvega seotud kaalutlusi selle kohta, kas antud riigi ühinemine ELiga annab panuse või domineerib rahaline kahju. Kardan, et praeguses olukorras, kus on tegemist ühise põllumajanduspoliitika ja seetõttu ka Euroopa eelarve kriisiga, ei saa me lubada ühineda riigil, kus seitse miljonit elanikku teenib elatist põllumajandusega (ELis on vastav näitaja 10,4 miljonit). Võrdluseks: praegustes tingimustes moodustaksid Türgile mõeldud kulutused aastani 2025 ligikaudu kümme miljardit eurot, samal ajal kui idalaienemise raames moodustaksid need kõigi kümne uue liikmesriigi jaoks kokku ligikaudu kaheksa miljardit. Türgi põllumajandustootjatele mõeldud otsetoetused ja maaelu arenguga seotud maksed ning turutoetus määraksid kehtiva õiguskorra alusel hukatusele Euroopa põllumajanduse ja põllumajandustootjad. Pidades silmas selle kandidaatriigi tohutut pindala, elanike arvu ja majanduslikku olukorda, seaks Türgi ühinemine ELiga eelarvele tohutu koormuse ning ELi SKP elaniku kohta väheneks 9%. Nendel põhjustel peame Türgi ühinemist ELiga ja sellega seotud ühise põllumajanduspoliitika reforme veel kord ja põhjalikumalt arutama.

Martin Kastler (PPE), kirjalikult. – (DE) On kiiduväärt, et Makedoonias on uus demokraatia edenenud kõigis ühiskonna ja ärivaldkondades. Mul on väga hea meel selle üle, et 2009. aasta märtsis toimunud presidendija kohalike omavalitsuste valimised kulgesid sujuvalt. See on märk kogu piirkonna üha suuremast demokratiseerimisest, mis kajastus Makedoonias. Makedoonia on täitnud kõik viisaeeskirjade liberaliseerimise kriteeriumid ja seetõttu on alates 19. detsembrist 2009 riigi kodanikel viisavaba staatus. See on oluline samm edasi. Siiski peab Makedoonia ellu viima veel mitmeid reforme. Loodan väga, et saame kasutada ELi idalaienemise esimeses etapis saadud kogemusi Makedoonia toetamiseks ühinemisprotsessis. Selle all pean ma silmas institutsionaalsete reformide elluviimist, mille puhul poliitilised sihtasutused ja mitmed vabaühendused on nii palju saavutanud. Seoses muutuste ja ELi standarditega peaksime tugevdama koostööd kahes valdkonnas. Nendeks on avaliku halduse, kohtu- ja politseisüsteemi reformimine. Isiklikult sooviksin, et Makedoonia ja Kreeka vaheline vaidlus nime küsimuses lõppeks lähitulevikus. On oluline, et Euroopaga ühinemiseks tehtavad edusammud ei seiskuks kahepoolsete erimeelsuste tõttu.

Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz (PPE), *kirjalikult.* – (*PL*) Horvaatia peaks oma geopoliitilise asukoha ja ajalooliste suhete tõttu kahtlemata Euroopa Liiduga võimalikult kiiresti ühinema. Hoolimata mitmesugustest pingetest naabritega ja kodusõja ajal tekkinud rahvusrühmade konfliktidest ei suuda ma integreeritud ja ühtset Euroopat ilma Horvaatiata ette kujutada. 2004. aastal alanud läbirääkimised kujutasid endast lootustandvat arengut ning kui ei teki takistusi, peaksid need käesoleval aastal lõpule jõudma, pidades silmas, et lõpule on vaja viia 28 valdkonda. Horvaatia ühinemine NATOga 2009. aasta aprillis on kindlasti tugevdanud tema õigust ühineda ELiga. Ajalooliselt tuntud nn Balkani katlas tagab stabiliseerimise üksnes Horvaatia ühinemine. Loodan, et kui ma 2012. aasta alguses Euroopa Parlamendis istet võtan, on mul võimalik suruda kätt ka Horvaatia kolleegidel.

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) Kiidan heaks Horvaatia edusammud, eriti korruptsiooni vastu võitlemisel. Asutustes tuleb võtta korruptsioonivastaseid meetmeid. Lisaks on vaja muuta põhihoiakut ning elanikke tuleb rohkem teavitada korruptsioonist, mis on kahjuks endiselt osa Horvaatia igapäevaelust. Pidades silmas Horvaatia suhteid oma naabritega, siis on hea meel näha, et on tekkinud väljavaade jõuda Sloveeniaga piirivaidluses kompromissile. Loodan ka, et Horvaatia poolt Kosovo tunnustamine ei suurenda Lääne-Balkani riikides pinget, eelkõige Serbiaga, kes praegu arusaadavalt muret üles näitab. Võttes arvesse Horvaatia silmnähtavaid edusamme ning minu veendumust, et Horvaatia on kultuuriliselt, poliitiliselt ja ajalooliselt osa Euroopast, hääletan ma resolutsiooni ettepaneku poolt. Kui Horvaatia täidab kõik tingimused, usun, et tal on võimalus Euroopa Liiduga peatselt ühineda.

Kristiina Ojuland (ALDE), *kirjalikult.* – (*ET*) Lugupeetud eesistuja! Viidates oma pöördumisele 20. jaanuaril, tunnen ma huvi, milliseid meetmeid on Türgi valitsus nõukogu ja komisjoni andmetel rakendanud, kaasamaks elanikkonda demokratiseerimisprotsessi ja Euroopa Liiduga ühinemiseks vajalike reformide läbiviimisesse. Türgi 2009. aasta arenguaruanne toob välja vajakajäämisi Kopenhaageni kriteeriumite täitmisel erilise rõhuga

ET

poliitilistel kriteeriumitel, mis hõlmavad demokraatia ja õigusriigi toimimist, inimõigusi ning vähemuste õiguste kaitset. Arenguaruandes on märgitud, et laienemiseelse abi instrumendi kaudu eraldati Türgile möödunud aastal 567 miljonit eurot. Eraldised on suures osas suunatud poliitiliste ja kohtusüsteemi puudutavate reformide elluviimiseks ning kodanikuühiskonna arendamiseks. Samas on selgitatud, et antud instrumendi kasutamine on detsentraliseeritud, mis tähendab, et eraldatud abi haldavad Türgi võimud, lähtudes komisjoni akrediteeringust. Olles huvitatud Türgi liitumisläbirääkimiste võimalikult kiirest läbiviimisest, mis eeldab seniste vajakajäämiste kõrvaldamist, peaks nõukogul ja komisjonil olema täpne ülevaade konkreetsetest Türgi valitsuse tegevustest, mida viimane eesmärgi saavutamise nimel teostab. Komisjon on oma kodulehel näitlikult küll välja toonud projektid laste tööjõu kasutamise lõpetamiseks, põhihariduse omandamiseks, puuetega inimeste kaasamiseks ühiskonda ja usaldustelefoni loomiseks koduvägivalla all kannatavatele naistele Türgis, kuid kas need tegevused on piisavad vajalike reformide peatseks edukaks lõpuleviimiseks vajaliku laiapõhjalise avalikkuse toetuse tekitamiseks? Lähtudes arenguaruande sisust, milliseid täiendavaid meetmeid või projekte on ette nähtud, et ületada probleemsetes valdkondades ilmnenud takistused võimalikult kiiresti?

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Kui mitmed Kesk- ja Ida-Euroopa riigid ühinesid Euroopa Liiduga suure laienemise päeval, 1. mail 2004, lõppes viimaks Euroopa jagunemine raudse eesriidega. Mitte kõik Kesk- ja Ida-Euroopa riigid ei ühinenud sel päeval Euroopa perekonnaga. Siis sai ka selgeks, et suur laienemine peaks jätkuma mitme teise selle piirkonna riigi ühinemisega. 2007. aastal said Euroopa Liidu liikmesriigiks Rumeenia ja Bulgaaria. Siiski ei saa nende riikide ühinemisega pidada Euroopa Liidu laienemist lõppenuks.

Praegu on ELiga ühinemisele kõige lähemal Horvaatia. Toetan täielikult Horvaatiaga peetavate läbirääkimiste võimalikult kiiret lõpuleviimist, et riik saaks Euroopa Liiduga esimesel võimalusel ühineda. Kutsun mõlemat poolt üles võimalikult paindlikele läbirääkimistele ja näitama üles tahet kokkuleppele jõuda. Lisaks kutsun Horvaatiat üles suurendama jõupingutusi ühenduse nõuete täitmisel niisugustes valdkondades nagu avaliku halduse korraldamine ja kohtusüsteem ning parandama organiseeritud kuritegevuse ja korruptsiooni vastu tõhusa võitlemise mehhanisme. Lisaks tahaksin ka mina kutsuda Horvaatiat üles näitama maksimaalselt head tahet koostöös endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga.

Siiri Oviir (ALDE), kirjalikult. – (ET) 2005. aastal Türgiga alustatud läbirääkimiste protsessi lõppemise eeldusena tuleb Türgil täita kõiki Kopenhaageni kriteeriume ning ta peab igati vastama ELi integratsioonivõimele. Tõepoolest, Türgi on hakanud teostama talt oodatavaid reforme, arendama heanaaberlikke suhteid ja viima ennast järk-järgult vastavusse ELi liikmesuse kriteeriumitega. Ma toetan tehtut ja toetan Türgi liitumist ELiga, muidugi juhul, kui liitumise eeldused on täidetud hinnaalanduseta. Täna tekitab mulle muret aga see, et viimasel ajal on positiivseid sõnumeid läbiviidud reformide osas hakanud nappima ning ikka veel on Türgis tõsiseid probleeme õigusnormide rakendamisel, seda eriti nende osas, mis sätestaksid naiste õigused, mittediskrimineerimise, sõna- ja usuvabaduse, nulltolerantsi piinamise suhtes ja korruptsioonivastase võitluse. Kutsun Türgit üles jätkama ja tõhustama jõupingutusi, et täita täielikult Kopenhaageni kriteeriumid ning konsolideerida Türgi ühiskond vajalike reformide toetuseks, lähtudes kõikide inimeste võrdsusest – sõltumata soost, rassilisest või etnilisest päritolust, usutunnistusest või veendumustest, puudest, vanusest või seksuaalsest sättumusest.

Rovana Plumb (S&D), *kirjalikult.* – (*RO*) Usun, et laienemisprotsessi jätkumine on mõlema poole, nii ELi kui ka Türgi huvides. Seepärast peab Türgi reforme jätkama, et täita võetud kohustused.

Lubage tuua siinkohal mõni näide. Ühtlustatakse soolist võrdõiguslikkust käsitlevaid õigusakte, kuid rakendamiseks on vaja suuremaid pingutusi, et vähendada meeste ja naiste vahelisi erinevusi, pidades silmas nende osalemist tööturul, poliitikas ja otsuste tegemises, samuti nende juurdepääsu haridusele. Areng on toimunud keskkonnakaitses, eriti tänu Kyoto protokolli allkirjastamisele praegusel kliimamuutuse mõjudega kohanemise ajastul. Siiski on veel vaja palju tööd teha seoses veekvaliteedi, looduskaitse ja geneetiliselt muundatud organismidega (GMOd).

Kiidan heaks Türgi edusammud, kuid toetan samal ajal Ankarale esitatud nõuet teha reformimisel suuremaid pingutusi, et Türgi saaks Euroopa klubiga ühineda.

Bogusław Sonik (PPE), *kirjalikult.* – (*PL*) Üks oluline Kopenhaageni kriteerium, mida tuleks kahtlemata täita, et Türgist saaks Euroopa Liidu liikmesriik, on inimõiguste austamine. Tahaksin juhtida tähelepanu naiste õiguste üldteada rikkumistele.

Peaaegu iga päev teatatakse ajakirjanduses järjekordsetest naiste mõrvamistest, mida tuntakse aumõrvade nime all. Praegu käsitletakse ajakirjanduses 16aastase Medine Memi mõrva, mille panid julmalt toime tema

isa ja vanaisa. On šokeeriv, et need kaks inimest võtsid tüdruku elu, kuna ta rääkis poistega, kuid veelgi šokeerivam on jälgi teo toimepanemise viis. Lahkamistulemused näitavad, et Medine, kes maeti kanakuuri alla, oli matmise ajal veel elus ja kuni lõpuni teadvusel. Sureva teismelise kujuteldamatud kannatused pidid korvama perekonna au määrimise. On hirmutav, et Medine juhtum ei ole üksikjuhtum, vaid see on levinud ja barbaarne nähtus. Tüdruk, kes oma elu pärast kartis, oli oma kartustest korduvalt politseile teada andud, kuid edutult, sest ta saadeti iga kord koju tagasi.

Mõrva, mis on põlvkondade vältel juurdunud sügavalt Türgi traditsiooni, peetakse meeste puhul tihtipeale kiiduväärseks, kuna nad tegutsevad eelduste kohaselt oma perekonna häbistatud au taastamise nimel. Riik, kes ei ole veel suutnud seda probleemi lahendada, jääb Euroopast jätkuvalt kõrvale, sest Euroopa seisab põhiväärtuste kaitsmise eest. See erinevus on ühise identiteedi loomisel suur takistus.

Traian Ungureanu (PPE), kirjalikult. - (RO) Loodan, et käesoleva aasta hindamisaruanne kannustab Türgit parandama oma välispoliitika kooskõlastamist ELi omaga. Musta mere piirkond peaks olema esmatähtis ala, kus Türgi ELi peamise partnerina aitab saavutada Euroopa eesmärke, mis moodustavad ühe osa Musta mere sünergiast.

Sama tähtis on Türgi kaasatus ELi energiajulgeoleku tagamisse. Eelmisel aastal pooldasin Türgi osalust Nabucco projektis valitsustevahelise kokkuleppe allkirjastamise kaudu. Siiski väljendasin ka sügavat muret Türgi kavatsuse üle teha koostööd Venemaaga South Streami projekti raames. Seepärast nõuan Türgilt tungivalt selget pühendumist Nabucco projekti rakendamisele.

Tunnen heameelt raportööri üleskutse üle ühtlustada Türgi ja ELi energiapoliitika, eelkõige avades ühinemisläbirääkimiste energiat käsitleva peatüki ja kaasates Türgi Euroopa Energiaühendusse.

ISTUNGI JUHATAJA: GIANNI PITTELLA

asepresident

9. Hääletused

38

ET

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on hääletamine.

(Hääletuse tulemused ja muud üksikasjad: vt protokoll)

- 9.1. Tagasipööratud maksustamismehhanismi mittekohustuslik ja ajutine kohaldamine teatavate pettuse ohvriks langeda võivate kaupade ja teenuste tarnete suhtes (direktiivi 2006/112/EÜ muutmine) (A7-0008/2010, David Casa) (hääletus)
- 9.2. Marginaliseerunud kogukondadele ette nähtud elamumajandusmeetmete abikõlblikkus (A7-0048/2009, Lambert van Nistelrooij) (hääletus)

Pärast hääletust:

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! Mul ei ole hääletusmasinaga mingeid probleeme; ma tahtsin lihtsalt teha ühe ettepaneku. Mõnel kolleegil on tavaks mitte lugeda ette nimeliste hääletuste numbreid. Kuna nimelisi hääletusi toimub meil nüüd palju ja meil on olemas ka imetoredad ekraanid, siis ma teeksin ettepaneku, et te võtaksite selle tava üle.

Juhataja. – Tänan teid lahke nõuande eest. Ma tegin seda selleks, et teil oleks kogu teave olemas, aga kuna te saate neid numbreid ise lugeda, siis ma neid enam ette ei loe.

***

9.3. Maksustamisalane halduskoostöö (A7-0006/2010, Magdalena Alvarez) (hääletus)

Sharon Bowles (ALDE). – Austatud juhataja! Arvamus, mis on praegu Euroopa Parlamendis hääletusel seoses komisjoni ettepanekuga võtta vastu direktiiv maksustamisalase halduskoostöö kohta, ei mõjuta lõplikku seisukohta, mille Euroopa Parlament võtab vastu seoses Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 291 rakendamisega ja tagajärgedega nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusest 1999/468/EÜ tulenevate menetluste

jaoks, eriti mis puudutab kontrolliga regulatiivmenetlust, ega mõjuta ka seisukohta, mille Euroopa Parlament võib vastu võtta seoses delegeeritud õigusaktidega, mida käsitletakse muudes õigusaktides.

9.4. Vastastikune abi maksude, tollimaksude ja teiste meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel (A7-0002/2010, Theodor Dumitru Stolojan) (hääletus)

9.5. Hiljutine maavärin Haitil (B7-0087/2010) (hääletus)

9.6. Olukord Iraanis (B7-0086/2010) (hääletus)

- Enne hääletust:

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE). - (*ES*) Lugupeetud juhataja! Enne kui me hakkame hääletama seda resolutsiooni Iraani kohta, tahaksin ma parlamendiliikmetele vaid teada anda, et hiljuti üritati rünnata Itaalia saatkonda Teheranis ning sarnased vahejuhtumid leidsid aset ka teiste liikmesriikide, näiteks Saksamaa, Prantsusmaa, Ühendkuningriigi ja Hollandi saatkonna juures.

Austatud juhataja! Resolutsiooni projekti lõikes 24 kutsutakse üles looma Euroopa Liidu delegatsiooni Teheranis. Meie fraktsioon ei tahaks, et seda lõiget, mida on kasutatud ka muudes Euroopa Parlamendi resolutsioonides, tõlgendataks nende sündmustega leppimisena. Seetõttu ma paluksin volinik Fülel paruness Ashtonile edasi öelda, et asjaolusid, mida ma just mainisin, tuleks sellest resolutsioonist tulenevate volituste rakendamisel meeles pidada. Ma arvan, et kolleeg Gahler taotleb suulise muudatusettepaneku lisamist resolutsiooni tekstile, et Iraanis oleks võimalik kaitsta liikmesriikide diplomaatilisi huve.

Michael Gahler (PPE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Seda on fraktsioonidega arutatud. Ma loen teksti ette inglise keeles.

– Is concerned about the nature of demonstrations held in front of EU embassies in Tehran on 9 February as being orchestrated by the Basij militia, and calls on the Iranian authorities to guarantee the safety of diplomatic missions; (on mures liikmesriikide saatkondade ees Teheranis 9. veebruaril 2010 Basij relvarühmituse poolt dirigeeritud demonstratsioonide olemuse pärast, ja kutsub Iraani ametivõime üles tagama diplomaatiliste missioonide turvalisus;)

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

Pärast hääletust:

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – Austatud juhataja! Ma tahaksin äsja vastu võetud Iraani käsitleva resolutsiooni autorite nimel paluda, et Euroopa Parlamendi teenistused tõlgiksid selle teksti ka pärsia keelde, et Iraani valitsus ja rahvas saaksid täielikult aru sellest selgest sõnumist, mille Euroopa Parlament täna edastas.

(Aplaus)

Juhataja. – Tänan teid selle kasuliku ettepaneku eest. Me edastame selle vastavale teenistusele.

9.7. Olukord Jeemenis (B7-0021/2010) (hääletus)

9.8. Inimkaubandus (hääletus)

9.9. Kopenhaagenis toimunud kliimamuutuste alase tippkohtumise tulemused (B7-0064/2010) (hääletus)

– Enne hääletust:

Jo Leinen, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Pärast Kopenhaagenis toimunud kliimakonverentsi pettumustvalmistavat lõpptulemust tahab Euroopa Parlament selle resolutsiooniga selgelt väljendada, et kliima kaitsmisele puudub alternatiiv ja et liikudes järgmise konverentsi poole, mis peetakse Mehhikos, peame pigem suurendama kui vähendama oma jõupingutusi selles valdkonnas.

Ma räägin lühidalt. Euroopa Parlamendi sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni muudatusettepanek 6 väljendas sedasama mõtet. Et see oli aga eksitavalt sõnastatud, siis me võtame selle tagasi. Sellegipoolest toetame muudatusettepanekuid 1 ja 9, mille esitasid Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon ning Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsioon ja milles kutsutakse Euroopa Liitu üles enne Mehhikos toimuvat tippkohtumist rohkem tegutsema. Kliima kaitsmine ei tohi seisma jääda. Paluksin teie toetust.

Rachida Dati (PPE). – (FR) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Seoses minu esitatud muudatusettepanekuga 21 tahaksin kõigepealt tänada kõiki kolleege, kes toetasid mind muudatusettepaneku esitamisel, mis näeb ette ELi piiridel süsinikumaksu kehtestamise põhimõtte.

Samuti tahaksin veel kord öelda, et me ei tohi oma kaaskodanikega rääkides olla silmakirjalikud: kui me teeme valimiskampaaniat, siis ei saa me öelda, et Euroopa Liit kaitseb neid – nende ettevõtteid ja töökohti –, ent olles kord valituks osutunud, seda lubadust unustada. Ma tahaksin lihtsalt märkida, et see muudatusettepanek võimaldas mul arutelu algatada ja ma võtan selle nüüd tagasi, et arutelu jätkuks nõukogus.

Juhataja. – Muudatusettepanek on seega tagasi võetud.

- Enne muudatusettepaneku 10 hääletust:

Satu Hassi (Verts/ALE). – Lugupeetud juhataja! Roheliste esitatud muudatusettepanek 10 ei ole vastuolus muudatusettepanekuga 1. Muudatusettepanek 1 räägib sellest, et meie eesmärk peaks olema suurem kui 20%. Muudatusettepanek 10 – meie muudatusettepanek – puudutab 40 protsendilise vähendamise tingimuste selgitamist. See lisandub muudatusettepanekule 1 ega ole sellega vastuolus, nii et muudatusettepanek 10 tuleks hääletusele panna.

Juhataja. – Ametnikud ei ole teie seisukohaga nõus, aga ma tahaksin küsida asjaomase parlamendikomisjoni esimehe arvamust.

Jo Leinen, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*DE*) Ma olen proua Hassiga nõus. See on uus idee ja me peaksime selle üle hääletama.

9.10. Heade maksuhaldustavade edendamine (A7-0007/2010, Leonardo Domenici) (hääletus)

9.11. Sooline võrdõiguslikkus Euroopa Liidus aastal 2009 (A7-0004/2010, Marc Tarabella) (hääletus)

9.12. CITES-konventsiooni osaliste konverentsi peamised eesmärgid (hääletus)

- Enne muudatusettepaneku 12 hääletust:

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (*IT*) Me ei hääletanud originaalteksti üle.

Juhataja. – Me võtsime muudatusettepaneku 7 vastu ja see lõige langeb ära. Nii et mõnikord on presidentuuril õigus!

Gay Mitchell (PPE). – Austatud juhataja! Kas me võiksime uuesti hääletada, sest mõned inimesed arvasid, et hääletatakse seda lõiget, millele kolleeg äsja viitas? Kas me oleme siin selleks, et hääletada, milleks meid valitigi, või mitte? Palun pange see uuesti hääletusele, et inimesed saaksid teha õigeid otsuseid.

Juhataja. – Me ei saa pretsedenti luua; hääletamist ei saa korrata. Igal juhul on vahe 1 30 häält. See ei ole väike vahe. Ma ei usu, et hääletamise tulemus kordamisel muutuks.

9.13. Horvaatia 2009. aasta eduaruanne (B7-0067/2010) (hääletus)

- Enne muudatusettepaneku 35 hääletust:

Hannes Swoboda, *autor*. – (*DE*) Austatud juhataja! Ma pidasin aru Roheliste / Euroopa Vabaliidu fraktsiooni esindaja Brantneriga ja soovitan hääletada esimese osa poolt ning teise osa vastu, vastupidiselt meie koostatud loetelule.

9.14. Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2009. aasta eduaruanne (B7-0065/2010) (hääletus)

- Enne muudatusettepaneku 18 hääletust:

Ulrike Lunacek, *fraktsiooni Verts*/ALE *nimel*. – Lugupeetud juhataja! Selles muudatusettepanekus viidatakse asjaolule, et Skopjes asuv valitsus on esitanud diskrimineerimisvastase seaduse eelnõu, milles seksuaalne sättumus on diskrimineerimise aluste seast välja jäetud. See on lihtsalt vastuvõetamatu, kuid ma ei taha anda kellelegi võimalust hääletada selle inimõigusi puudutava muudatusettepaneku vastu endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi nimeprobleemi tõttu, mistõttu ma palun asendada sõnad "Makedoonia valitsus" sõnadega "endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsus".

(Parlament nõustus suulise muudatusettepanekuga.)

– Enne muudatusettepaneku 4 hääletust:

Zoran Thaler, *autor.* – Austatud juhataja! Muudatusettepaneku 4 puhul pakun ma Kreeka kolleegidega sõlmitud kokkuleppe tõttu välja, et vastupidiselt hääletusettepanekule hääletaksime vastu.

9.15. Türgi 2009. aasta eduaruanne (B7-0068/2010) (hääletus)

- Enne muudatusettepaneku 13 hääletust:

Ria Oomen-Ruijten, *autor*. – Lugupeetud juhataja! Tahaksin vaid juhtida teie tähelepanu asjaolule, et lõike 35 kohta esitatud muudatusettepanek 20 võetakse tagasi.

10. Selgitused hääletuse kohta

Suulised selgitused hääletuse kohta

Raport: Lambert van Nistelrooij (A7-0048/2009)

Alfredo Antoniozzi (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tahaksin südamest õnnitleda Lambert van Nistelrooijd tema raporti puhul, mida ma kindlalt toetan.

Ma olen varem mitmesuguste algatuste ja küsimuste kaudu uurinud, kas oleks võimalik kasutada Euroopa Liidu vahendeid sotsiaaleluasemete tagamiseks kõige vaesematele ja tõrjutumatele elanikkonna rühmadele – neile, keda kohalikud omavalitsusüksused liigitavad sissetulekute järgi, näiteks suuremates pealinnades ja suurtes linnapiirkondades.

Eluasemetega seotud olukord on paljudes suuremates Euroopa linnades muutunud tõesti kriitiliseks, eriti nõrgemate ühiskonnaliikmete seas. Seetõttu on Lambert van Nistelrooij raport kahtlemata asjakohane, kuid minu arvates tuleks meil minna kaugemale ja suurendada sotsiaaleluasemetega seotud kiireloomuliste küsimuste lahendamiseks mõeldud vahendeid.

Raport: Magdalena Alvarez (A7-0006/2010)

Zigmantas Balčytis (S&D). – Lugupeetud juhataja! Ma toetasin seda raportit, sest minu arvates on see samm edasi võitluses maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumisega Euroopa Liidus. Hoolimata sellest, et liikmesriigid on väljendanud valmisolekut teha maksustamise valdkonnas koostööd, ei ole käegakatsutavaid tulemusi saavutatud. ELis pannakse toime väga palju maksupettusi ning sellel on liiga palju negatiivseid tagajärgi nii meie majandusele kui ka kodanikele.

Ma olen väga rahul kavandatud uuendustega, eriti direktiivi reguleerimisala laiendamisega kõikidele maksuliikidele, sealhulgas sotsiaalkindlustusmaksetele, automaatse teabevahetusega ja liikmesriikidevahelise maksustamisalase koostöö tugevdamisega, ning loodan, et need uuendused annavad konkreetseid tulemusi võitluses maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumisega.

Raport: Leonardo Domenici (A7-0007/2010)

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Austatud juhataja! Ma sooviksin rääkida Leonardo Domenici raportist. Minu arvates on märkimisväärne, et me oleme siin Strasbourgis andnud nii tugeva toetuse meetmetele, mis parandavad läbipaistvust ja teabevahetust, võimaldades liikmesriikide maksuametitel tulemuslikumalt tegutseda. Kahju, et selle sammu tegemiseks läks vaja majanduskriisi. Achilleuse kannaks on maksuparadiisid mitmesugustes saareriikides, millest mitmed saavad koguni ELi vahenditest toetust. Meie ülesanne on niisiis selle küsimusega tegeleda, kasutades ELi kogu mõjukust. Üksikute liikmesriikide katsed sõlmida kahepoolseid lepinguid ei ole toonud mingeid konkreetseid tulemusi, mida kinnitab asjaolu, et 2004. aastal läks kõnealune nähtus 27 liikmesriigile maksma 2,5% Euroopa Liidu SKPst.

Raport: Magdalena Alvarez (A7-0006/2010)

Daniel Hannan (ECR). – Lugupeetud juhataja! Valitsusi hoiab kõige tõhusamalt tagasi väline konkurents. Riik saab tõsta makse ainult teatud tasemeni, millest alates hakkab raha liikuma välismaale ja riigi tulud hakkavad kahanema. Milton Friedman on selle kohta öelnud nii, et valitsustevaheline konkurents maksustamisel ja teenuste osutamisel on täpselt sama tulemuslik kui konkurents äriühingute ja üksikisikute vahel. Seetõttu on väga kahju, et Euroopa Liit eelistab maksude ühtlustamist ja suurte kulude eksportimist ühest riigist teise.

Üks teema, mis hiljutistel volinikukandidaatide kuulamistel esile kerkis, oli soov tagada Euroopa Liidule kindel tuluallikas ja ühtlustada maksud. See selgitab, miks Euroopa Liidu osakaal maailma SKPs kahaneb: 20 aastat tagasi oli see 36%, praegusel ajal 25% ja 10 aasta jooksul väheneb 15%ni.

Hea uudis on see, et valijaskonnale niisugune asi ei meeldi. Sarnaselt Massachusettsi elanikega ei soovi ka eurooplased maksustamist ilma esinduseta. Ma olen kindel, et nad hääletavad valimistel vastavalt.

Syed Kamall (ECR). – Austatud juhataja! Seda pealkirja lugedes ütleks enamik inimesi, et koostöö tundub olevat mõistlik asi. Kes võiks koostööle vastu olla? Seda niikaua, kuni neile saab selgeks, mida ELis ja ELi tasandil maksustamisalase koostöö all sageli mõeldakse.

Võtame näiteks sellise südika riigi nagu Kaimanisaared. Erinevalt roheliste ja sotsiaaldemokraatide unistusest hoida arenguriike vaesuses, et me saaksime saata neile oma abiraha ja leevendada valge keskklassi süütunnet, on see riik reaalselt püüdnud ise vaesusest välja pääseda – ja mitte sõltudes seejuures banaanidest või suhkrust, vaid sellistest kõrgetasemelistest teenustest nagu finantsteenused. Ent kui Kaimanisaared üritavad seda teha, hakkavad inimesed – poliitikud – kogu Euroopa Liidus nurisema. Kaimanisaared ei püüa vältida mitte maksustamist, vaid topeltmaksustamist. ELi liikmesriikide kodanikud maksavad ju oma kodumaal makse. On aeg see imperialism lõpetada.

Raport: Theodor Dumitru Stolojan (A7-0002/2010)

Daniel Hannan (ECR). – Lugupeetud juhataja! Kui hakata vaatama, millistes riikides elavad maailma kõige jõukamad kodanikud, s.t millistes riikides on suurim SKP elaniku kohta, siis ilmneb hämmastaval kombel, et paljud neist riikidest on väga väikesed. Esimese 10 seas domineerivad pisiriigid: Liechtenstein, Luksemburg, Brunei, Jersey jne.

Esimene suurriik, mille me jõukate riikide nimekirjast leiame, on Ameerika Ühendriigid, mida tähelepanuväärsel kombel valitsetakse osariikide konföderatsioonina, mille osadel on tohutu seadusandlik ja maksustamisautonoomia. Seetõttu oli eile äärmiselt kurb kuulda, kui Euroopa Ülemkogu uus eesistuja rääkis vajadusest Euroopa majandusliku juhtimise järele seoses Kreeka finantskriisiga. Just siis, kui valitsus muutub suuremaks ja kaugeneb, muutub ta ebaefektiivsemaks, raiskavamaks ja korruptiivsemaks. Kui kolleegid selles kahtlevad, siis ma soovitan neil enda ümber ringi vaadata.

Resolutsiooni ettepanek B7-0072/2010

Iva Zanicchi (PPE). -(IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Dramaatiline maavärin Haitil ei raputanud ägedalt mitte üksnes selle õnnetu riigi maad, vaid ka meie kõigi südametunnistust.

Rahvusvahelise üldsuse suur toetus Haiti rahvale on suurepärane näide solidaarsusest ja inimlikkusest. Euroopa Liit reageeris sellele tragöödiale kiiresti, võttes koheseid pikaajalisi rahalisi kohustusi enam kui 300 miljoni euro ulatuses. Nendele kohustustele võib lisada üle 92 miljoni euro suuruse summa, mille ulatuses liikmesriigid on juba lubanud abi anda.

Sellega seoses rõhutaksin suure uhkustundega Itaalia operatiivset ja tõhusat tegutsemist humanitaarabi andmisel, sealhulgas lennukikandja Cavour saatmist Haitile. Peale nüüdisaegsete meditsiinivahendite toodi selle laevaga kohale 135 tonni abi Maailma Toiduprogrammilt ja 77 tonni abi Itaalia Punaselt Ristilt.

Tänan teid, lugupeetud juhataja. Ma tahtsin seda punkti rõhutada.

Vito Bonsignore (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! 200 000 hukkunut, 250 000 raskelt vigastatut, 3 miljonit inimest, keda maavärin otseselt mõjutas, ja veel 2 miljonit inimest, kes vajavad toiduabi – need on Haitit tabanud kohutava katastroofi sünged tagajärjed.

Euroopa Liit on täitnud oma kohust ja teeb seda edaspidigi. EL on suurim rahvusvaheline abi andja. Sellest hoolimata tahan märkida, et meie ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ei sõitnud Haitile kohe, et meie abi koordineerida. Meile oleks meeldinud, kui ta oleks kiiresti sinna läinud, et oma tööd teha. Me oleksime soovinud näha teda Haitil inimesi abistamas.

Itaalia välisminister Franco Frattini on teinud ettepaneku, et Haiti kui maailma ühe vaesema riigi võlad tuleks tühistada. Ma kutsun Euroopa Parlamenti üles seda ettepanekut toetama ja ellu viima, s.t kutsuma kõiki võlausaldajariike üles toetama Itaalia ettepanekut Haiti võlgade tühistamise kohta.

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Ehkki võib-olla hilinemisega, oleme lõpuks võtnud vastu resolutsiooni, mis käsitleb konkreetseid meetmeid Haiti abistamiseks. Need meetmed peavad keskenduma selle kohutavalt vaesunud saareriigi pikaajalisele ülesehitamisele. Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide ja ELi parlamentaarse ühisassamblee aseesimehena, kes vastutab inimõiguste eest, pean ma oluliseks, et Euroopa abi oleks eelkõige suunatud tuhandete Haitil orvuks jäänud laste pikaajalise tervishoiu ja hariduse tagamisele. Lisaks peame vältima lastega kaubitsemise ohtu. Mulle teeb siiski muret, et ajakirjandusväljaannetes räägitakse haitilaste protestidest, sest kõikidest jõupingutustest hoolimata pole neil endiselt peavarju ega küllalt toitu ja vett. Ma olen ka nördinud, et välisasjade kõrge esindaja paruness Ashton ei ohverdanud oma nädalavahetust selleks, et varakult Haitile jõuda. See ei ole hea algus Euroopa Liidu paremale välispoliitikale pärast Lissaboni lepingu ratifitseerimist.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Austatud juhataja! On väga tähtis, et Euroopa Liit kui suurim majanduspiirkond osaleks aktiivselt Haiti katastroofipiirkonna abistamisel pärast maavärinat. Selliseid maavärinaid on vaid harva võimalik ennustada. Nad on ootamatud. Seega oodatakse meilt, rahvusvahelise kogukonna liikmetelt, solidaarsust ja hoolt ligimeste eest.

Öeldakse ju, et me oleme niisama tugevad kui meie nõrgim lüli. Nüüd mõõdetakse ka Euroopa Liidu solidaarsust. Me peame aktiivselt osalema nõrgima lüli – Haitil elavate ligimeste – eest hoolitsemises ja tagama, et Euroopa Liidu abi jõuaks nendeni, kes seda vajavad, ja oleks tõhus. Abi ja rahalise toetuse kasulikkust hinnatakse just nende kriteeriumide alusel.

Muidugi peavad abistamisse olema kaasatud ka liikmesriigid – ja nad ongi, nagu ka paljud kristlikud kogukonnad, kellel on Haiti rahvaga otsesidemed. Nii saame tagada, et abi jõuaks nendeni, kes seda vajavad.

Diane Dodds (NI). – Lugupeetud juhataja! Reedel möödub üks kuu Haitit laastanud maavärinast. Hukkunuid arvatakse nüüd olevat 230 000 ja vigastatuid on 300 000. See peaks sundima meid tegema kõik, mis meie võimuses, et tagada ellujäänutele nende elu ja riigi ülesehitamiseks vajalik abi. Seetõttu ma toetasin resolutsiooni ühisettepanekut, kuid soovin ära märkida, et ma olen vastu ELi kodanikukaitse üksuse loomisele.

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja! Seda resolutsiooni puudutava arutelu käigus nägime taas, kuidas Euroopa Parlament eelistab näivust reaalsusele ja sümboolsust tegelikkusele. Pikalt räägiti vajadusest tähistada Haitile antav abi ELi lipuga ja määratleda ELi kodanikukaitse üksuse põhimõte. Paruness Ashton sai suure kriitika osaliseks, kuna ta ei olnud kohal Euroopa Liitu esindamas.

Vahepeal andsid ameeriklased muidugi reaalset abi, tehes seda erakordselt operatiivselt. Ja kuidas neid selle eest tänati? Üks Prantsuse minister süüdistas neid Haiti okupeerimises. Me kuuleme Euroopa Parlamendis alatasa, et Ameerika teeb kõike valesti. Kui ta sekkub, siis on ta imperialistlik. Kui ta ei sekku, siis pooldab ta isolatsiooni.

Ma tahaksin kõrvale astuda ja küsida, kas Euroopa Liidul ei ole kodule lähemal palju pakilisemaid muresid kui see, kas märgistada Kariibi mere piirkonnas mingeid asju lippudega või mitte. Kreeka on rahalise kokkuvarisemise äärel. Me kavatseme lubada päästepaketti, minnes ilmselgelt vastuollu aluslepingute artikliga 125. Alles siis, kui me oleme oma kodus asjad korda teinud, võib meil olla õigus teistele ettekirjutusi teha.

Resolutsiooni ettepanek B7-0078/2010

Miroslav Mikolášik (PPE). – (*SK*) Inimõiguste olukord Iraanis halveneb üha – hoolimata Euroopa Parlamendi 22. oktoobri resolutsioonist Iraani kohta, mis minu arvates ei tekitanud loodetud moraalset survet. Ma leian, et iseäranis šokeerivad ja kahetsusväärsed on alaealiste kurjategijate hukkamised; praeguseks arvatakse Iraanis olevat hukatud ligi 140 alaealist. Kui hiljutistest näidetest rääkida, siis 2009. aasta detsembris hukati 17aastane Mosleh Zamani.

Kahjuks tundub, et laste hukkamise keelustamine ei ole rahvusvahelises poliitikas esmatähtis eesmärk. Iraani ei ole pandud vastutama selliste kohutavate tegude jätkamise eest, ehkki Iraani Islamivabariik on allkirjastanud lapse õiguste konventsiooni ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti. Seetõttu tahaksin teha üleskutse, et Euroopa Liit astuks konkreetseid ja otsustavaid samme ning kasutaks täielikult ära Lissaboni lepingust tulenevad uued võimalused.

Marco Scurria (PPE). - (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tahaksin midagi öelda, sest nagu varem mainiti, rünnati eile Teheranis Itaalia ja teiste riikide saatkondi.

Seepärast peaksid Euroopa Parlament ja Euroopa Liit kaaluma võimalust väljendada solidaarsust meie riigi ja teiste riikide suhtes, keda see rünnak puudutas, ning võimalusel teha seda ametlikul tasandil. Samuti leian, et me peaksime edastama selge sõnumi, mistõttu esitan nüüd ametlikult taotluse, et Euroopa Liit ei osaleks Iraanis islamirevolutsiooni aastapäeva tähistamisel, väljendamaks selgelt meie seisukohta Iraani valitsusele.

Ma ütlen seda itaallaste jaoks erilisel päeval – täna on mälestuspäev. Seetõttu kannan mina nagu paljud itaallased – loodetavasti teiegi, austatud juhataja – seda kolmevärvilist rosetti, et mälestada neid paljusid itaallasi, kes olid kunagi sunnitud sel päeval oma kodudest lahkuma.

Sellega tahan ma väljendada oma solidaarsust nendega, kes võitlevad demokraatia ja vabaduse eest Iraanis. Niisiis kutsun ma meie institutsioone üles mitte minema islamivabariigi aastapäeva tähistamisele.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) On tähtis, et me andsime oma tänase hääletusega selgelt teada, et me nõuame Iraani tuumaprogrammi allutamist rahvusvahelisele kontrollile, kuigi Iraani parlament blokeerib tuumarelvade leviku tõkestamise protokolli ratifitseerimist. Nõukogu eesistuja peab tagama, et see küsimus võetaks Julgeolekunõukogu järgmise kohtumise päevakorda. Mul on hea meel üksmeelse seisukoha üle, et paruness Ashton peab avaldama protesti Itaalia saatkonna juures toimunud intsidendi suhtes, sest see ei puuduta ainult Itaaliat, vaid kogu Euroopa Liitu. Meie tänane avaldus näitab ka seda, et komisjon, nõukogu ja Euroopa Parlament räägivad ühel häälel. Olen rahul, et me oleme ühel meelel selles, et kaubandusleping Iraaniga tuleb seada sõltuvusse julgeoleku ja inimõigustega seotud kohustustest.

Salvatore Tatarella (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Euroopa saatkondade, eelkõige Itaalia saatkonna vastu suunatud rünnakud ja Itaalia peaministrile adresseeritud ähvardused on äärmiselt kahetsusväärne intsident, mis tuleb hukka mõista. Igasuguse riigisisese opositsiooni süstemaatiline represseerimine tundub olevat muutunud valdavamaks, ja Iraani Islamivabariigi tuumaprojekt tekitab veelgi rohkem muret.

Osaliselt on kõik see osutunud võimalikuks lääne ootame-vaatame-hoiaku ja liiga salliva suhtumise tõttu. Nüüd, kui president Obama väljasirutatud käsi on tagasi lükatud, pole läänel muud võimalust kui ähvardada sanktsioonidega ja rakendada viivitamatult neid sanktsioone, mis on tulemuslikud ja karmid, ent siiski valikulised, et need ei mõjutaks rahvast.

Ma tean väga hästi, et Venemaa ja Hiina on sanktsioonide vastu, kuid Euroopa Liit peab tegema kõik endast oleneva, et veenda neid riike nõustuma sanktsioonidega, mis on alternatiiviks sõjaväe saatmisele sellesse riiki.

Hannu Takkula (ALDE). – (*FI*) Lugupeetud juhataja! On täiesti ilmne, et olukord Iraanis on muutunud väga teravaks. Pärast presidendivalimisi on korraldatud meeleavaldusi, kus opositsiooni koheldi väga karmilt; rikutakse inimõigusi, ja lisandub tuumarelvaoht, mis ohustab Lähis-Idas eelkõige Iisraeli, ent ühtaegu ka kogu Euroopat.

Tundub, et Euroopa Liit ei ole suuteline Iraaniga rääkima. Võib-olla on see tingitud kultuurilistest erinevustest, sest šiiitlik teoloogia ja Euroopa humanism, valgustusajastujärgne mõtlemine on üksteisest vägagi erinevad. Järelikult tuleb meil leida teine tee.

Igal juhul peame selgelt väljendama ja kaitsma euroopalikke väärtusi ka oma suhetes Iraaniga. Lisaks tuleb pingutada, et teha Iraanile selgeks meie mängureeglid. Need on demokraatia, inimõigused ja sõnavabadus. Nüüd, mil me oleme selle resolutsiooni üle hääletanud, on väga oluline, et see tõlgitaks ka pärsia ja araabia keelde kui peamistesse Iraanis kõneldavatesse keeltesse, nii et kõigile oleks mõistetav, millist korda ja tegevussuunda sooviks Euroopa Liit selles piirkonnas näha.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (PL) Austatud juhataja! Ma toetasin Iraani käsitlevat resolutsiooni, sest Iraan on maailma ja Euroopa jaoks üks suuremaid probleeme ja katsumusi. Samas ei pooldanud ma muudatusettepanekuid, mille esitasid mõned kolleegid, kes tahavad Iraani määratleda lääne vaenlasena. Me peaksime hindama selle riigi võimast kultuuri ja ajalugu. Iraani praegune valitsus ilmselt eitab seda tähelepanuväärset ajalugu ja kultuuri. Me peaksime Iraani tulevases valitsuses nägema partnerit. Me saame pidevalt uusi teateid hukkamiste ja surmaotsuste kohta. Peame ilmutama elementaarset inimlikku solidaarsust nendega, kes tahavad paremat Iraani – Iraani, kes on lääne partner, mitte vaenlane.

Gianni Vattimo (ALDE). - (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tahan teatada, et jäin Iraani käsitleva resolutsiooni hääletamisel erapooletuks peamiselt kahel põhjusel.

Esimene neist on konkreetne. Resolutsioonis lähtutakse vaikimisi eeldusest, et valimistel, mis tõid võidu president Ahmadinejadile, pandi toime pettusi. Seda ei ole kuidagi tõendatud; pealegi ütles sellise positsiooniga mees nagu president Lula hiljuti, et tema arvates on need väited naeruväärsed.

Teine põhjus on see, et Iraani ähvardab pidev USA ja Iisraeli sõjalise sekkumise oht ning me ei ole seda arvesse võtnud. Mulle tundub, et tasakaalustatud resolutsioon, mille eesmärk on edendada rahu selles piirkonnas, ei tohiks juba ette õigustada võimalikku sõda.

Resolutsiooni ettepanek B7-0029/2010

Siiri Oviir (ALDE). – (*ET*) Ma toetasin käsitletavat resolutsiooni, sest ka mina leian, et Euroopa Liidu tänane inimkaubandusealane õiguslik raamistik ei ole olnud küllalt tulemuslik ja seda olemasolevatki ei ole rakendatud piisavalt. Me peame selle teemaga ikka ja jälle tegelema.

On kahetsusväärne, et inimkaubanduse probleemi olulisusest ei ole aru saanud veel 16 liikmesriigi parlamendid, sealhulgas, pean ütlema, ka minu koduriigi oma, ning nad ei ole pidanud vajalikuks nõukogu 2005. aasta inimkaubanduse vastaste meetmete konventsiooni ratifitseerimist ja rakendamist. Loodan, et täna heaks kiidetud resolutsioon annab signaali ja tuletab neile meelde, kui oluline on keskenduda inimkaubanduse vastasele võitlusele ning ohvrite vältimisele.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Ma tahaksin kasutada võimalust ja kiita Edit Bauerit ja Simon Busuttili, kes pidasid visalt läbirääkimisi kompromisside üle, võimaldades mul hääletada selle raporti poolt. Mul on hea meel, et isegi sotsiaaldemokraadid pidasid oma sõna. See raport lahendab Euroopa Rahvapartei programmist pärinevad tundlikud teemad, milleks on näiteks nende toetamine, kes abistavad kaubitsemise eesmärgil ära kasutatavaid inimesi, ning elamislubade andmise, tööturule juurdepääsu ja perekonna taasühinemise tingimuste määratlemine.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (*PL*) Austatud juhataja! Me elame 21. sajandil ja peame end tsiviliseeritud rahvasteks, kuid inimkaubanduse probleem on endiselt lahendamata ja koguni süveneb. Inimkaubanduse ohvrid on enamasti naised ja lapsed, ning kurjategijatele ette nähtud karistused ei ole piisavalt karmid, et neid sedalaadi tegevusest hoiduma sundida. Euroopa peab astuma otsustavamaid samme, et seda häbiväärset tegevust piirata. Seetõttu ma toetasin resolutsiooni, milles kutsutakse üles töötama välja tõhusaid vahendeid võitluseks selle nähtuse vastu ning paremini kooskõlastama liikmesriikide ja Euroopa Liidu eriasutuste tegevust, et saavutada positiivseid tulemusi.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Lugupeetud juhataja! Inimkaubandus on alati suunatud inimsuse vastu. On väga oluline, et Euroopa Liit võtaks lõpuks konkreetseid meetmeid inimkaubanduse tõkestamiseks.

Loomulikult hääletasin selle resolutsiooni poolt, kuid mind paneb muretsema, mida see praktikas tähendab. Ehk oleme sellise resolutsiooni sõnastanud üksnes oma südametunnistuse rahustamiseks? Nii ei tohiks olla, sest me vajame konkreetseid meetmeid.

Inimkaubandus on endiselt tõsine probleem ka Euroopa Liidu sees. Me peame tegema kõik võimaliku, et võidelda inimkaubanduse vastu, mis puudutab peamiselt naisi ja lapsi. Seoses sellega loodan, et Euroopa Liit ja ka liikmesriigid astuvad konkreetseid samme ja hakkavad tegutsema. Nagu ma ütlesin, on inimkaubandus

alati suunatud inimsuse vastu, inimväärikus on aga väärtus, mille puhul ei saa järeleandmisi teha. Meie, eurooplased, peame seda alati ja igas olukorras kaitsma.

Resolutsiooni ettepanek B7-0064/2010

Marisa Matias, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*PT*) Austatud juhataja! Tahaksin öelda, et me oleksime väga soovinud võtta Kopenhaageni kliimakonverentsi küsimuses vastu tugevama resolutsiooni kui see, mida me täna hääletasime. Me hääletasime siiski poolt, sest meie arvates on äärmiselt oluline, et Euroopa Parlament väljendaks suurt rahulolematust kokkuleppega, mis Kopenhaageni kliimakonverentsi tulemusena sõlmiti. See kokkulepe ei ole siduv, kuigi sisaldab kaudset lubadust jõuda selle aasta jooksul siduva kokkuleppeni. Kuid probleem süveneb, aeg kaob käest ja me peame seda lubadust täitma hakkama.

Seetõttu tahaksin teha üleskutse, et Euroopa Liit lõpetaks teiste riikide kasutamise ettekäändena. Väga lihtne on hoiduda tegutsemast, tuues ettekäändeks selle, et teised ei tee midagi. Me oleme võtnud aktiivse hoiaku ja peaksime sellekohaselt tegutsema. Vabanduste otsimine on vastutustundetu ja õigustamatu. On palju asju, mida me saame teha oma tugeva positsiooni säilitamiseks. Näiteks tuleks kujundada ümber ELi eelarve, tagamaks, et meil on olemas oma vahendid kliimamuutusega võidelda. Seda pole seni tehtud. Teiseks tuleks eraldada täiendavaid rahalisi vahendeid arenguriikide abistamiseks, selle asemel et olemasolevat humanitaarabi vähendada või humanitaarabi andmisest sootuks loobuda. Vastasel juhul on tegemist küünilise püüdega lahendada kliimamuutusega seotud probleeme viisil, millega ühtaegu tekitatakse ja eiratakse teisi probleeme, mis ohustavad ellujäämist. Lisavahenditeta ei ole lisaprobleeme võimalik lahendada.

Seega peame võtma endale kohustuse tegutseda. Me ei saa seda enam edasi lükata. Me asusime Kopenhaagenis kindlale seisukohale. Käitugem sellele vastavalt, sest tegemist on reaalsete inimeste tõeliste probleemidega, millega me peame tegelema juba praegu. Seetõttu võtame endale täna selle vastutuse.

Alajos Mészáros (PPE). – Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel võimaluse üle seda resolutsiooni toetada.

Kopenhaageni tippkohtumine oli mitmes mõttes pettumus. Euroopa Liit ei suutnud ilmutada ühtset ja tõhusat hoiakut kliimamuutusega tegelemise suhtes ega tugevdada oma juhtivat poliitilist positsiooni selles valdkonnas. Seetõttu on selle resolutsiooni vastuvõtmine minu arvates ülimalt oluline, sest nii näitame Euroopa Liidu vankumatut tahet ja sihikindlust olla maailmas kliimamuutuse vastu võitlemisel esirinnas. Me peame tõhustama ja edendama edasisi meetmeid kliimamuutuse piiramisel.

Peter Jahr (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja! Mina isiklikult leian, et võitluses kliimamuutuse vastu on täiesti vale keskenduda ainult CO₂ heitkoguste vähendamisele. Esiteks unustavad paljud inimesed, et kliimamuutuse põhjuste uuringud on alles lapsekingades, ning teiseks on täiesti vale ja ebateaduslik käsitada kliimamuutust nähtusena, millel on ainult üks põhjus. See tähendab, et üksnes CO₂-le keskendumine ei muuda maailma paremaks paigaks.

Minu arvates on olulisem pöörata põhitähelepanu ressursside säästmisele. Fossiilkütuste tarbimise piiramise ning taastuvate toorainete ja energiaallikate kasutamise suurendamisega saame vähendada oma mõju keskkonnale, parandada energiatõhusust ning luua parema maailma oma laste ja lastelaste jaoks. Ressursside tõhusam ja säästvam kasutamine on meie ühiskonna ja keskkonna jaoks märksa kasulikum lähenemisviis kui pelk CO₂ heitkoguste vähendamine – hoolimata selle kulukusest.

Anja Weisgerber (PPE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Kopenhaagenis toimunud kliimaläbirääkimised olid Euroopa Liidu jaoks pettumus, nagu juba mainitud. Tulemus oli kaugel ELi seisukohast ja sellest seisukohast, mida on vaja kliima kaitsmiseks. Ainus positiivne tulemus oli kaheastmelise eesmärgi tunnustamine, sest see võib viia vajalike vähendamiskohustuste võtmiseni.

Nüüd tuleks endalt küsida, mida me saame läbirääkimiste läbikukkumisest õppida ja mida me peaksime edasi tegema. On oluline võtta teatav järelemõtlemisaeg ja vaadata kriitiliselt üle see tee, mida mööda me liikusime. Me peame endalt küsima, kuidas saavutada edu koostöös teiste riikidega. Kuidas me võiksime tagada, et Euroopa Liit oleks läbirääkimistelaua taga ka siis, kui USA, Hiina ja India asuvad kompromissis kokku leppima? Kuidas me saaksime arenguriikidega ja areneva majandusega riikidega tulemuslikumalt läbirääkimisi pidada? Kas on vajalik, et need läbirääkimised toimuksid ÜRO egiidi all?

Lõpetuseks tahaksin öelda, et mul oli väga hea meel võimaluse üle hääletada selle resolutsiooni poolt, sest minu arvates rõhutab see endistviisi Euroopa Liidu teerajajarolli. Nüüd tuleb vastata nimetatud küsimustele ning jätkata oma teed, nii liidu sees kui ka rahvusvahelisel areenil.

ET

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Kopenhaageni kliimamuutusealase tippkohtumise tulemusi käsitleva resolutsiooni eelnõu valmimisele eelnes mitme parlamendikomisjoni liikmete põhjalik töö ja see resolutsioon on seotud tõelise pikaajalise keskkonnahoiupoliitikaga, mis on kooskõlas Euroopa Liidu majanduslike eesmärkidega globaliseeruvas maailmas. Ma tahan siiski taunida tervet rida vastutustundetuid muudatusettepanekuid, mille esitasid sotsiaaldemokraadid ja rohelised, eriti katseid suurendada heitkoguste vähendamise kokkulepitud pikaajalisi eesmärke 40%-ni, tuumaenergia keelustamist ja Euroopa Liidu üleminekumaksu seoses kliimamuutusega. Mulle ei meeldi ka see, et Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon esitab kliimamuutuse teemat vähetähtsa küsimusena, ning panen pahaks absurdset kriitikat Taani peaministri aadressil; teda tulnuks hoopis tänada Kopenhaageni tippkohtumise hoolika ettevalmistamise eest.

Albert Deß (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja! Ma hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku vastu, sest minu arvates on sellest puudu olulisi andmeid. Viimasel ajal tuleb aina rohkem teateid selle kohta, et kliimateadlased on andmeid võltsinud. Me peaksime seda arutama ja oma seisukohad teatavaks tegema.

Et ei tekiks mingit vääritimõistmist, tahaksin selgitada, et ma olen juba aastaid olnud pühendunud fossiilkütuste kasutamise piiramisele ja seega meie poolt keskkonnale avaldatava mõju vähendamisele. Teisalt ei saa ma aru sellest paanikast, mis sõnaga "kliimamuutus" seostub. Olen oma pika poliitikukarjääri jooksul palju näinud. 1980ndate alguses räägiti, et 2000. aastaks ei ole Saksamaal alles enam ühtki puud, kuid ometi on Saksamaa nüüd rohelisem kui kunagi varem. On tõsi, et kliima muutub, kuid see on toimunud kogu ajaloo vältel ning jätkub ka tulevikus. Sel põhjusel hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku vastu.

Daniel Hannan (ECR). – Lugupeetud juhataja! Oma esimesel pressikonverentsil pärast ametisse nimetamist väljendas Euroopa Ülemkogu eesistuja Herman Van Rompuy rõõmu selle üle, et 2009. aasta oli esimene ülemaailmse valitsemise aasta, ja avaldas lootust, et just Kopenhaageni tippkohtumisel tehakse samm ülemaailmse majandusliku juhtimise suunas meie planeedil.

On kahetsusväärne, et paljud inimesed on hakanud kasutama keskkonnateemat selleks, et saavutada muid eesmärke – eesmärke, mille keskmes on soov võtta võim ära riikides valitud poliitikutelt ja koondada see rahvusvahelise tehnokraatia kätte.

Tragöödia ei seisne üksnes selles, et me muutume vähem demokraatlikuks, vaid ka selles, et me kaotame üksmeele, mis meil keskkonnaprobleemidega tegelemise küsimuses võis olla. Olgu vasak-või parempoolsed, konservatiivid või sotsiaaldemokraadid – me suudame jõuda üksmeelele selles, et energiaallikaid tuleb mitmekesistada ja et saasteaineid ei tohiks atmosfääri paisata. Sellest hoolimata rakendatakse praegu ainult riikliku ja korporatiivse juhtimise põhimõtteid. Neidsamu põhimõtteid, mis on poliitiliselt ja ühiskondlikult läbi kukkunud, rakendatakse nüüd keskkonna puhul. Keskkonnakaitse on tõepoolest liiga tähtis teema, et see võiks olla vasakpoolsete pärusmaa.

Syed Kamall (ECR). – Austatud juhataja! Euroopa Parlamendis peetavates aruteludes kurdavad paljud parlamendiliikmed selle üle, et Euroopa Liitu ei võetud hiljuti Kopenhaagenis peetud läbirääkimistel kuulda.

Ehk peaksime mõtisklema selle üle, miks see nii oli. Vaatame kas või meie enda käitumist siin Euroopa Parlamendis. Kõigepealt – Euroopa Parlamendil on kaks hoonet. Me tuleme Strasbourgis kokku ning seda hoonet köetakse ja hoitakse valgustatuna ka siis, kui meid siin ei ole. See on ülim silmakirjalikkus. Vaadakem kulutuste katmise korda – see soodustab parlamendiliikmete taksode ja autojuhiga autode kasutamist, samal ajal kui ühistranspordiga seotud kulutusi ei kompenseerita. See on silmakirjalikkus. Vaadake Euroopa Parlamendi hooneid öösel – need on valgustatud, ja hästi valgustatud. Mõelgem ühisele põllumajanduspoliitikale, mida paljud parlamendiliikmed toetavad. See poliitika ei kahjusta mitte üksnes arenguriikide majandust, vaid ka keskkonda.

Niisiis, enne kui me hakkame ülejäänud maailmale loengut pidama, tuleb oma kodus kord majja lüüa.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (*FI*) Austatud juhataja! Ma toetasin muudatusettepanekut 43, milles kutsuti kõiki üles võtma arvesse hiljutisi kliimaskandaale. Tagajärgedele mõeldes on need skandaalid palju tõsisemad, kui Euroopa Parlament tahaks uskuda. Meil peab olema võimalik usaldada sõltumatuid teadusuuringuid; vastasel juhul puudub meie poliitikal igasugune alus.

Olen kliimamuutuse küsimusega tegelenud kõik need kümme aastat, mis ma olen olnud Euroopa Parlamendi liige. Olen aktiivselt tegutsenud selle nimel, et heitkogustega kauplemise õigusaktide kaudu töötataks välja Euroopa kliimapoliitika. See poliitika ei peaks olema mitte üksnes auahne, vaid ka ratsionaalne, nii et me

tegeleks lihtsalt heitkoguste ühest kohast teise suunamisega. Meie praegune strateegia on bürokraatlik ja ebaefektiivne: me ei tegutse teerajajatena ja me ei tohiks endistviisi jätkata.

Kõige halvem on see, et Euroopa Liit ei jälgi, mis on kliimauuringute vallas toimumas. Me oleme esitanud paanikalahendusi, mis põhinevad moonutatud teabel. Valeandmed valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma raportis on nii tõsine probleem, et me peaksime nõudma Rajendra Pachauri tagasiastumist ekspertrühma juhi kohalt ning uuesti hindama, mida me teame inimtegevusest tingitud kliimamuutuse kulgemise kohta ja kui tulemuslikud on olnud meie sellekohased poliitilised meetmed.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Lugupeetud juhataja! Euroopa Parlamendi resolutsioon näitab, et selles valdkonnas – nagu ka paljudes teistes – ei suuda meie institutsioon kriitiliselt hinnata neid dogmasid, mida meile peale surutakse.

Tõepoolest, paljude ekspertide arvates on globaalse soojenemise kurikuulus hokikepikujuline eksponentkõver tegelikult graafiline väljamõeldis. Liustikud ei sula kõikjal. Igal juhul, vastupidiselt valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma teatele ei sula nad Himaalajas. Veetase ei tõuse ja vesi ei ujuta Bangladeshi üle, kaugel sellest. Gangese deltas kasvab veetase uhtsetete tõttu. Jääkarusid, kes kuulukse olevat välja suremas, pole kunagi olnud nii arvukalt kui praegu. Külmade ja soojade perioodide vaheldumine on sõltumata inimtegevusest meie ajaloos toimunud mitu korda, ka üsna hiljuti. See vaheldumine on ilmselt astronoomilise päritoluga ja see ei ole tingitud väidetavatest kasvuhoonegaasidest.

Kuni neile küsimustele pole vastatud, saame vaid järeldada, et tegemist on suurejoonelise ideoloogilise dogmaga, millega tahetakse õigustada maailmavalitsuse sisseseadmist.

Giommaria Uggias (ALDE). - (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma sooviksin põhjendada oma seisukohta muudatusettepaneku 12 hääletamisel, millega ma väljendasin selgelt, et l'Italia dei Valori on tuumaenergia tootmise vastu.

Selles keerulises küsimuses väljendasime oma vastuseisu juba valimiskampaania ajal ja lisasime selle oma manifesti. Me püüdleme sihikindlalt selle eesmärgi suunas oluliste meetmete kaudu, milles leppisime kokku oma viimasel kongressil Itaalias. Oleme alustanud võitlust, et saavutada rahvahääletuse korraldamine Itaalia valitsuse seaduse vastu, millega eirati varasemal rahvahääletusel enamiku itaallaste väljendatud seisukohta.

Me teeme seda, sest soovime puhast tulevikku ja taastuvenergiat, mis põhineb päikese- ja tuuleenergial. Eelkõige teeme seda seetõttu, et – nagu ma enne ütlesin – mõjule pääseks Itaalia rahva tahe, mitte aga Itaalia parlamendi tillukese vähemuse soov.

Raport: Leonardo Domenici (A7-0007/2010)

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja! Just siis, kui Massachusettsis hääletati ülemäärase maksustamise ja reguleerimise vastu, kiitlesid meie Euroopa Komisjoni liikmekandidaadid oma plaanidega ühtlustada Euroopa Liidus maksustamist ja luua Brüsseli jaoks omaette tuluallikas. Kuidas selgitada seda Ameerika Ühendriikide ja Euroopa Liidu erinevust?

Näib, et põhjust tuleb otsida kahe valitsemiskorra aluspõhimõtetest. Ameerika Ühendriigid loodi tänu sellele, et rahvas astus vastu kaugel asuvale ja autokraatlikule valitsusele ning kõrgetele maksumääradele. Euroopa Liit aga on – oma asutamislepingu artikli 1 esimesel real – seadnud eesmärgiks luua aina tihedamalt seotud liit. Seda tehes vastandub ta konkurentsile – välisele survele, mis on peamine valitsusi piirav jõud. Seetõttu me näemegi nüüd seda liidu alusdoktriinidest tulenevat sallimatust maksukonkurentsi suhtes, mille ettekäändeks tuuakse võitlus maksuparadiiside vastu; maksuparadiiside all aga mõeldakse tegelikult riike ja piirkondi, kus on loodud tõhusam süsteem ja kehtestatud väiksemad maksud. Õigupoolest on maksukonkurents – maksuparadiisid, kui te siiski tahate neid piirkondi nii nimetada, – peamine võimalus tagada, et valitsemissektor oleks väike, kodanikkond aga suur ja vaba.

Syed Kamall (ECR). – Lugupeetud juhataja! Praegusel ajal tekib paratamatult küsimus, milleks kogu see keskendumine maksuküsimustele, maksustamisalasele koostööle ja maksuhaldusele?

Vastuse leidmiseks tarvitseb vaid vaadata, mis toimub paljudes liikmesriikides. Meil on liikmesriike, kus on tekkinud suured võlad. Minu kodumaal Ühendkuningriigis on valitsus kulutanud raha, mida tal ei ole, ja on nüüd sunnitud lappima tohutut eelarveauku. Juba enne finantskriisi oli meil liikmesriike, kes teadaolevalt ei kogunud oma kodanikele vajalike avalike teenuste rahastamiseks piisavalt makse. Me kulutame maksumaksjate raha ka selleks, et toetada ebaõnnestunud ja halvasti hallatud äriühinguid ning kehvasti juhitud panku.

Niisiis, mida me peaksime tegema? Meil tuleks edendada kõikide minu mainitud probleemidele lahenduse leidmist. Samas ei tohiks me kunagi unustada, et maksukonkurents on väga hea asi, sest see sunnib valitsusi kulutama vähem meie raha ja pakkuma oma kodanikele teenuseid tõhusamalt.

Vicky Ford (ECR). – Austatud juhataja! Euroopa Parlament hääletas täna dokumenti, mis käsitleb maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist. Minu fraktsioon seda dokumenti ei toetanud. Kuigi ma pooldan täielikult mitut kavandatavat meedet maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise tõkestamiseks, läheb see dokument neist meetmetest palju kaugemale ning see teeb meile muret kolmel põhjusel.

Esiteks, meetmete võtmist maksupetturite vastu ei tohiks ära kasutada kogu Euroopa Liidus maksude suuremaks ühtlustamiseks nende puhul, kes oma makse ausalt maksavad. Euroopa Parlament on juba pikka aega kaitsnud liikmesriikide õigust kehtestada ise oma riigis kohaldatav ettevõtte tulumaksu määr ja me peaksime seda õigust ka edaspidi kaitsma.

Teiseks soovitatakse selles dokumendis kehtestada maksustamisvaldkondadele ELi tasandi maks. Me oleme alati vastu olnud Euroopa Parlamendi plaanidele kehtestada üleeuroopalised maksud.

Kolmas küsimus on teabe jagamine. Jah, me peaksime mõningat teavet omavahel jagama, kuid me peaksime alati mõtlema, kui palju ja mis eesmärgil teavet jagada ning millist kasu see toob, ja me ei tohiks arvata, et kõik asjaolud on täpselt sarnased.

Raport: Marc Tarabella (A7-0004/2010)

Astrid Lulling, fraktsiooni PPE nimel. – (FR) Lugupeetud juhataja! On kahetsusväärne, et naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni innukas enamus näeb visalt vaeva selle nimel, et lisada meie seisukohale Euroopa Liidus soolist võrdõiguslikkust käsitleva Euroopa Komisjoni aastaaruande kohta ülemääraseid avaldusi ja nõudmisi, mis ei ole naiste jaoks kasulikud ja kahjustavad muu hulgas nende võimalusi leida tööd.

Kuigi mõni nende avaldustest võib olla kantud headest kavatsustest, ei tohiks me unustada, et liigne kaitse töötab kaitsmisele vastu. Kuid meie fraktsiooni jaoks on taas kord komistuskiviks õigus tasuta abordile, mida esitatakse hõlpsa pereplaneerimise vahendina.

Meie fraktsioon ei vaidle vastu arvamusele, et naistel peab olema kontroll oma seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle. Me leiame ka, et just noori neide tuleb paremini teavitada seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud küsimustest. Kuid samas lauses nõutakse rasestumisvastaste vahendite lihtsat kättesaadavust ja abordi tegemise võimalust – see näitab, et kõnealuse teksti autorid ei tee vahet nende kahe teenuse vahel ja asetavad need pereplaneerimise mõttes samale pulgale. Me ei ole sellega nõus.

Pealegi on seaduslike abortide küsimus subsidiaarsuse põhimõtte kohaselt liikmesriikide pädevuses. Seega ei pea Euroopa Liit sellesse teemasse sekkuma. Me nägime palju vaeva, et jõuda raporti autori Marc Tarabellaga üksmeelele, pidades silmas vajadust võidelda kõigi diskrimineerimisvormide vastu, mida ei ole veel kõrvaldatud.

Mul on kahju, et naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjoni enamus – ja paraku ka Euroopa Parlamendi enamus – on püüdnud puhuda lõkkele poliitilisi ja ideoloogilisi vaidlusi, selle asemel et keskenduda sellele, mis peaks olema meie tegevuse peamine eesmärk: püüda saavutada meeste ja naiste võrdne kohtlemine ning võrdsed võimalused. Kahjuks ei saa meie fraktsioon neil põhjustel selle raporti poolt hääletada.

Filip Kaczmarek (PPE). – (*PL*) Austatud juhataja! Ka mina hääletasin selle raporti vastu, ehkki ma pooldan soolist võrdõiguslikkust. Ma ei saa nõustuda sellega, et raportis käsitatakse aborti kui konkreetset õigust ja – nagu kolleeg Lulling ütles – pereplaneerimise vahendit. Minu kodumaal ei mõisteta aborti selliselt. Olen veendunud, et suhtumine aborti on iga riigi siseasi. Samuti on ohtlik, et raport rikub subsidiaarsuse põhimõtet ning teeb seda vales küsimuses.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on oluline teema. Selles küsimuses on palju saavutatud, kuid endiselt on valdkondi, kus naisi koheldakse meestest halvemini. Naised teenivad endiselt meestest vähem, neil on suurem oht langeda vaesusesse ja keerulisem arendada akadeemilist või ärialast karjääri. Euroopa Parlamendi raport toob need probleemid esile ja rõhutab vajadust võtta konkreetseid meetmeid, et tagada meeste ja naiste võrdõiguslik osalemine tööturul ja hariduselus.

Kahjuks ei saanud ma seda raportit siiski toetada. Ma hääletasin selle raporti vastu, sest see sisaldab sätteid, mille eesmärk on muuta abort Euroopa Liidus üldiselt kättesaadavaks. Esiteks, see temaatika kuulub nende

küsimuste hulka, mis on eranditult liikmesriikide otsustada. Teiseks, soovimatute raseduste küsimus on väga suur probleem, kuid me ei saa kehtestada õigusakti, mis käsitab aborti kui rasedusest hoidumise tasuta vahendit. Samuti ei saa ma nõustuda sellega, et abort vabastaks inimesed kohustusest mõelda seksuaalselt aktiivseks muutumise tagajärgedele ja neist tulenevale vastutusele. Ma arvan, et inimelu on rohkem väärt.

Tiziano Motti (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Me seadsime täna eesmärgiks tugevdada naiste rolli Euroopa Liidus.

See resolutsioon sisaldab mitut mõtet, millega ma olen kahtlemata nõus, ja ma pean ütlema, et paljud neist on seotud minu enda poliitilise tegevusega, eriti mis puudutab juurdepääsu tööturule ja naiste kaitset igasuguse vägivalla eest.

Samas pean ma märkima, et sellest resolutsioonist on saanud supp, millesse oskuslik kokk on püüdnud lisada – või õigemini ongi juba lisanud – väga mitmesuguseid koostisaineid. Lubage mul selgitada: resolutsioonis räägitakse vägivallast ja kaitsest vägivalla vastu. Sellele järgneb üks rida rasestumisvastaste vahendite ja raseduse katkestamise – abordi – kohta; need kaks teemat on tegelikult väga erinevad ja neid tuleb väga erinevalt käsitleda. Näiteks abordi puhul peaksime mõtlema ja keskenduma sellele, et elu on püha.

Seetõttu ei olnud mul võimalik selle resolutsiooni poolt hääletada ja ma pidin jääma erapooletuks. Ma arvan, et see hoolikalt välja töötatud strateegia, mille eesmärk on saavutada poliitikute ja ajakirjanduse üksmeel, ei ole tegelikult Euroopa naiste huvides.

Siiri Oviir (ALDE). – (ET) Härra president! Mina vastupidi eelkõnelejatele olin nende 381 saadiku hulgas – ja see on 10 korda suurem kui naiste õiguste komisjoni liikmete arv –, nende hulgas, kes toetasid selle eelnõu vastuvõtmist aktina. Võrdõiguslikkus, võrdsed võimalused ja tasakaalustatus sugude vahel igapäevaelus on tegelikult ju meie kõigi huvides. Naiste ja meeste võrdõiguslikkus ei ole ju mitte eesmärk iseeneses, vaid eeltingimus Euroopa Liidu üldeesmärkide saavutamiseks, oma potentsiaali ratsionaalseks ärakasutamiseks.

See, et me täna juba 40 aasta vältel sellest räägime, annab tegelikult ju tunnistust sellest, kui keeruline ja mitmetahuline on see teema, kuidas nende küsimuste lahendamine vajab integreerunud poliitikat. Ja vähe on tegelikult järjekordse paberil strateegia vastuvõtmisest, seetõttu tahan ma rõhutada, mis oli rõhutatud ka raportis, rakenduse ja järelevalve üliolulisust.

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Ka mina ei toetanud Marc Tarabella vastuolulist ja tasakaalustamata raportit, mis käsitleb soolist võrdõiguslikkust, ning mul on kahju, et peale Euroopa Rahvapartei fraktsiooni hääletas 381 parlamendiliiget selle raporti poolt. Ehk nad ei lugenud seda läbi? Mitme raportis sisalduva ettepanekuga sekkutakse liikmesriikide ainupädevusse, eelkõige perekonda pooldava poliitika ja eetiliselt tundlike valdkondade puhul. Pealegi – kas nad tõepoolest tahavad asutada mingisuguse uue institutsiooni naistevastase vägivalla seireks Euroopa Liidus ja seda institutsiooni rahastada? Kas nad tõesti ei tea, et Euroopa Liidul on olemas vahendid, vastav amet ja õigusaktid nii meeste kui ka naiste inimõigustest kinnipidamise jälgimiseks? Kas nad tõepoolest usuvad, et me vajame kõikide Euroopa kodanike suhtes kehtiva ja siduva ELi põhiõiguste harta kõrvale naiste õiguste hartat? Raportis viidatakse ka nn Barcelona eesmärkidele, kuigi need on vastuolus ekspertide soovitustega, sest imikud ja väikelapsed vajavad alalist hoolt perekonnas ning neid ei tohiks Barcelona soovitusi järgides lastesõime jätta. Lastesõime tuleks kasutada viimase hädaabinõuna. Raportis sisalduvad soovitused ei pruugi olla siduvad, kuid inimlik rumalus on nakkav ja Euroopa Parlament ei tohiks seetõttu selliseid asju toetada. Ainult 75 parlamendiliiget jäi erapooletuks ja mul on hea meel, et 253 rahvapartei liiget hääletas selle raporti vastu.

Daniel Hannan (ECR). – Austatud juhataja! Rooma lepingus on selle teema kohta üks lause. Selles öeldakse, et mehed ja naised peavad saama võrdse töö eest võrdset tasu. See kõlab üsna lihtsalt. Me kõik arvame, et saame aru, mida see tähendab.

Ent järgnenud aastakümnetel on Euroopa Kohus oma aktiivse tegevuse käigus sellele fraasile järk-järgult andnud sellise laia tähenduse, mille peale ükski mõistlik inimene ei tuleks. Esiteks otsustas ta, et 'võrdne tasu' tähendab võrdseid pensioniõigusi, võrdset puhkust jne. Siis määratles ta 'võrdse töö' samaväärse tööna. Kuidas peaks tööandja seda hindama? Kas ta peab vaatama, kui palju keegi tundub vaeva nägevat? Kas ta peab võtma arvesse ka sobiva kvalifikatsiooniga kohataotlejate olemasolu? Suurbritannia South West Trainsi juhtumis laiendati tähendust veel samasooliste liitude abikaasade õigustele. Nüüd me räägime reproduktiivõigustest.

Kõik sellised küsimused on vaieldavad. Te võite olla seisukohal, et riik ei peaks reguleerima tööandjate ja töövõtjate vahelisi lepinguid, või arvata, et meil on sellist õigusakti vaja. Ent – ükskõik kumba seisukohta te

ka ei pooldaks – see vaidlus peaks toimuma valitavate esindajate vahel, kelle puhul me saame hääletada poolt ja vastu. On ennekuulmatu, et niisuguseid asju kehtestab meile kohus. Üliagar kohus on nuhtlus; üliagar kõrgeim kohus on türannia.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Eks mu perekonnanimi ole üsna keeruline ka – Skrzydlewska – ja ma olen harjunud sellega, et vaid vähesed suudavad seda õigesti hääldada.

Me hääletasime täna raporti üle, mis käsitleb soolist võrdõiguslikkust Euroopa Liidus aastal 2009. Kuid peale sätete, mis puudutavad probleeme seoses naiste diskrimineerimisega ja nende keerulisema olukorraga tööturul, sisaldab see raport sätteid, milles kutsutakse liikmesriike üles soodustama kõigi naiste võimalust teha aborti ning kasutada seksuaal- ja reproduktiivtervise teenuseid. Tahaksin rõhutada, et abordiga seotud küsimuste üle otsustab iga liikmesriik ise. Seetõttu olin ma lõpphääletusel selle raporti vastu, sest kui me võitleme naiste ja meeste võrdse kohtlemise õiguse eest, siis ei tohiks seda õigust minu arvates seada sõltuvusse seksuaalküsimustega seotud valikutest.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja! Ma olen väga rahul, et kristlikud demokraadid Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist hääletasid selle kohutava ideoloogilise raporti vastu, mille sotsiaaldemokraadid, kommunistid, rohelised ja ka liberaalid läbi surusid. Selle raportiga rünnatakse sündimata laste õigust elule ja rikutakse subsidiaarsuse põhimõtet. Eriti hirmutav on minu jaoks see, kuidas liberaalid on muutunud vasakpoolsete käsualusteks ja läinud vastuollu subsidiaarsuse põhimõttega.

Sedasorti raport kahjustab meie mainet meie riikide elanike ja kandidaatriikide seas. Meid kahjustavad ka mõned ideoloogilised elemendid Horvaatia ja Makedoonia eduaruannetes. Seetõttu tuleb meil inimestele selgitada, mis on ühenduse õigustik – mida ma täielikult toetan –, millised on Euroopa Liidu vastutusvaldkonnad ja millise ohtliku ideoloogilise absurdiga on siin tegemist. Ma jätkan Itaalia kolleegi metafoori nii: supp on kahtlemata hea, kuid ärgem pangem sinna tsüaniidi.

Resolutsiooni ettepanek B7-0069/2010

Daniel Hannan (ECR). – Lugupeetud juhataja! Lubage mul rääkida üks lugu kahe Aafrika riigi kohta. 1978. aastal keelustati Kenyas elevantide jahtimine; selle otsuse tulemusena hävisid sealsed elevandikarjad peaaegu täielikult. Umbes samal ajal, 1979. aastal, otsustati Rodeesias – nagu seda riiki tollal nimetati –, et elevandid on selle inimese omand, kelle maadel nad rändavad. Selle tulemusena kasvas elevantide arv plahvatuslikult.

Meie siin Euroopa Parlamendis ei mõtle elevantidest nii nagu aafriklased. Elevandid ei ähvarda meid, nad ei sõtku jalge alla meie saaki, nad ei lõhu meie külasid ega ohusta inimeste tervist. Ainus viis tagada, et kohalikud elanikud ei käituks loogiliselt ega likvideeriks ohtlikku nuhtlust, on anda neile stiimul käsitada seda taastuva loodusvarana. See ongi see, millega Rodeesia – nüüdne Zimbabwe – edukalt hakkama sai. Keskkonnapoliitika peaks tunnistama Aristotelese põhilist mõttetarkust, et sellest, mis ei kuulu kellelegi, ei hooli keegi.

Resolutsiooni ettepanek B7-0067/2010

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (*SL*) Ma pooldan Horvaatia saamist Euroopa Liidu liikmeks, kuid see ei tohiks toimuda Sloveenia riiklike huvide arvel. Ma viitan muidugi Sloveenia ja Horvaatia piiritülile. See ei ole pelgalt abstraktne nähtus, vaid mõjutab inimeste elusid.

Euroopa Parlament on siin, Strasbourgis, kutsunud Sloveenia parlamenti üles ratifitseerima vahekohtu kasutamise kokkulepe võimalikult kiiresti. See tähendab muidugi sekkumist Sloveenia parlamendi pädevusse. Teiseks huvitaks mind, kas keegi on endalt küsinud, miks Sloveenia ei ole veel seda kokkulepet ratifitseerinud. Ma tahaksin siinkohal märkida, et 2007. aasta augustis ütlesid kõik parlamendifraktsioonid, et mis tahes lahendus peab olema kooskõlas õigluse põhimõttega.

Loomulikult paneb mind ka imestama, miks peaks keegi üldse selle põhimõtte vastu olema. Ometigi ei ole seda põhimõtet vahekohtu kasutamise kokkuleppes sätestatud. Ma hääletasin kõnealuse resolutsiooni vastu, sest see ei peegelda seda põhimõtet.

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Mul oli täna hea meel toetada raportit Horvaatia peamiste edusammude kohta Euroopa Liiduga ühinemiseks valmistumisel. Tšehhide ja horvaatide vahel on pikaajalised sidemed: kümned tuhanded pered külastavad seda riiki igal aastal ja neil on seal sõbrad. See on niisiis meie jaoks suurepärane raport, sest sellest nähtub, et Horvaatia on valmis järgmisel aastal Euroopa Liidu liikmeks saama. Loodan, et ühinemislepingu ratifitseerimist ei mõjuta EL-27 sisemised poliitmängud, milleks Lissaboni leping annab võimaluse, ning et Sloveenia ja Horvaatia parlamendid leiavad oma piirivaidlustele õiglase lahenduse.

Resolutsiooni ettepanek B7-0065/2010

Zuzana Roithová (PPE). – (*CS*) Austatud juhataja! Ma räägin lühidalt. See on järjekordne hea raport Balkani riikide jaoks, sest Makedoonia teeb edusamme poliitiliste kriteeriumide täitmisel, mis on eeltingimuseks ühinemiskõneluste alustamisele ja ELiga viisavabaduse kehtestamisele. Hiljutised valimised aitasid sellele kaasa. Neist ilmnes selgesti, et selle riigi kodanikud tahavad järgida rahvusvahelisi standardeid ja pooldavad rahumeelset kooseksisteerimist. Ma usun ka, et demokraatlikel institutsioonidel õnnestub tugevdada läbirääkimisi Kreekaga, et leida mõlemat poolt rahuldav lahendus probleemsetele küsimustele.

Resolutsiooni ettepanek B7-0068/2010

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Ma teen taas lühidalt. Ma tahaksin öelda, et me oleme võtnud vastu väga avameelse raporti selle kohta, kuidas Türgi võib vastutustundlikult muuta oma õigusakte, järgides ELi kriteeriume, ent milles nenditakse ka, et veel on täitmata poliitilised kriteeriumid inimõiguste vallas, eriti seoses naiste ja usuliste vähemustega, ning lahendamata on ka Küprose küsimus. Sellest hoolimata toetas Euroopa Parlamendi liikmete enamus mõni aasta tagasi ühinemiskõneluste alustamist. Mul on hea meel, et Türgi liigub demokraatia ja Euroopa poole, ent ma tahaksin veel kord öelda, et majandussuhete seisukohalt oleks olnud parem lahendus luua privilegeeritud partnerlus, mitte aga lubada suure, 70-miljonilise rahvaarvuga Türgile ühinemist. Selline lahendus oleks ka ausam, arvestades, et kardetavasti ei kiideta ühinemislepingut tulevasel rahvahääletusel niikuinii heaks.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Mul on hea meel, et Euroopa Parlament lükkas suure ja selge häälteenamusega tagasi sotsiaaldemokraatide ja roheliste katse seada eesmärgiks Türgi täisliikmelisus. Protsess peab jääma avatuks ja – selgemalt väljendudes – selles tuleb kohe eesmärgiks seada kohandatud eristaatus või privilegeeritud partnerlus.

Türgi ei ole Euroopa riik, kuid ta on meie kõige olulisem partner Euroopa naabruses. Seetõttu soovime tihedat koostööd, kuid – ma ütlen seda vastuseks Wolfgang Kreissl-Dörflerile, kes selle küsimuse ennist tõstatas – ilma et Türgi ühineks Euroopa institutsioonidega, ja ilma täieliku liikumisvabaduseta. Sellegipoolest soovime tihedat majanduslikku ja poliitilist koostööd. See on väga täpne mõiste ja ma usun, et seda ideed on võimalik rakendada, sest enamik inimesi nii Türgis kui ka Euroopa Liidus ei poolda täisliikmestaatust. Seepärast oleks mõistlikum mitte raisata rohkem oma jõupingutusi, vaid keskenduda üksnes partnerluse eesmärgile.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (*SK*) Iga riik, kes teeb jõupingutusi Euroopa Liiduga ühinemiseks, peab peale demokraatia ja inimõiguste austamise miinimumnõuete formaalse täitmise samastuma nendega ka seesmiselt.

2009. aasta eduaruandest ilmneb, et Türgil on veel pikk tee käia. Türgi võib olla kohustunud reforme ellu viima, tagama heanaaberlikke suhteid ning liikuma järk-järgult ELi standardite ja väärtushinnangute suunas, kuid neljandat aastat järjest ei ole ta rakendanud Euroopa Liidu ja Türgi assotsiatsioonilepingu sätteid.

Minu arvates on lubamatu kaaluda sellise riigi liikmelisust, kus rikutakse naiste õigusi ning usu-, mõtte- ja sõnavabadust, kus on lubatud piinamine, diskrimineerimine ja korruptsioon ning kus sõjavägi ikka veel sekkub poliitilisse ellu ja välispoliitikasse. Reformid peaksid hõlmama ka valimissüsteemi reformi, st 10% künnise alandamist, et tagada parem pluralistlik demokraatia.

Kirjalikud selgitused hääletuse kohta

Raport: David Casa (A7-0008/2010)

Sophie Briard Auconie (PPE), *kirjalikult.* – (FR) David Casa raport, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi käibemaksuga arvete esitamise eeskirjade aspektist, võeti vastu väga suure häälteenamusega; minagi hääletasin selle raporti poolt. Selle süsteemi abil lihtsustatakse käibemaksuga arvete esitamise eeskirju Euroopa Liidu nõuete ulatuslikuma ühtlustamise ja elektrooniliste arvete laialdasema kasutuse kaudu. Direktiivi jõustumine aitab vähendada ettevõtete halduskoormust ja tõhustada võitlust käibemaksupettuste vastu.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult*. – (*PT*) See ettepanek käsitleb tagasipööratud maksustamismehhanismi mittekohustuslikku, katselist kohaldamist teatavate pettuse ohvriks langeda võivate kaupade ja teenuste tarnete suhtes. Komisjoni sõnul on see vajalik, sest käibemaksupettusi pannakse endiselt toime märkimisväärsel arvul. Komisjonile on teada ka niisuguse pettuse kahtluse juhtumeid, mis on seotud kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemisega.

Sellest teabest lähtuvalt tehakse Euroopa Parlamendi raportis ettepanek, et liikmesriigid, kes otsustavad kõnealuse mehhanismi kohaldamise kasuks, peaksid olema kohustatud kohaldama seda mehhanismi ka kasvuhoonegaaside saastekvootidega kauplemise süsteemi puhul.

Leiame, et see katselist laadi ettepanek võib olla kasulik, mistõttu me toetame Euroopa Parlamendi muudatusettepanekuid, eriti ettepanekut aruande kohta, milles antakse hinnang "mehhanismi kohaldamiseks võetava meetme üldise mõjususe ja tõhususe ning meetme kulude-tulude suhte kohta, et uuesti hinnata, kas meetme rakendusala laiendamine või suurendamine on asjakohane.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – See raport käsitleb olulisi pettustega seotud probleeme, muu hulgas kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise valdkonnas. Komisjon peab andma aru tagasipööratud maksustamismehhanismi tõhususe üle, et oleks võimalik teha kindlaks, kas oleks asjakohane laiendada seda mehhanismi ka muudele valdkondadele.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Direktiivi 2006/112/EÜ vastuvõtmine oli oluline samm võitluses maksudest kõrvalehoidumise vastu. Kõigist oma headest omadustest hoolimata ei olnud see direktiiv aga küllalt tõhus, et tõkestada sellist käibemaksupettuste liiki nagu nn karussellpettus. Liikmesriikide maksutulud on märkimisväärselt vähenenud just seda liiki maksupettuse tõttu, mis on olnud üks levinumaid pettusemeetodeid. Praeguse majanduskriisi ajal on võitlus maksupettuste vastu tavalisest veelgi olulisem, sest maksutulude vähenemine on tõsine probleem. Me peame tegema kõik võimaliku pettuste tõkestamiseks. See mõjutab märkimisväärselt seda, kuidas me reageerime praegusele ülemaailmsele kriisile, ent ka meie võimalusi viia ellu asjakohast sotsiaalpoliitikat.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Ma olin üks esimesi komisjoni ettepaneku aluseks oleva mõtte toetajaid.

Me oleme majandus- ja rahanduskomisjonis Euroopa Komisjoni dokumenti analüüsinud ja mõnevõrra parandanud. Ma olen raportööriga ühel meelel eelkõige tagasipööratud maksustamismehhanismi vabatahtliku kohaldamise täpsustamise ja aruandekohustuste puhul. Liikmesriikidel peaks tõepoolest olema võimalik valida, kas nõuda aruandlust tehingupõhiselt või kõikide tehingute puhul ühiselt.

Kõnealune ettepanek suurendab heitkogustega kauplemise süsteemi saastekvootide kaitset petiste eest, vähendades samal ajal ausate ettevõtjate halduskoormust.

Lisaks leian, et Euroopa Parlamenti tuleks täiel määral teavitada tagasipööratud maksustamismehhanismi ajutise rakendamise tulemustest.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult.* – (*NL*) Ma hääletasin täie veendumusega David Casa raporti poolt. Eelarvekontrollikomisjoni esimese aseesimehena ja 2008. aasta septembris vastu võetud käibemaksupettuste-teemalise raporti koostajana olen ma korduvalt öelnud, et käibemaksupettuste vastu tuleb tõhusalt võidelda, sest need on liikmesriikide tulude ja siseturu tõrgeteta toimimise seisukohast oluline probleem. Käibemaksupettuste üks levinumaid ja eriti tõsiseid vorme on nn karussellpettus. Saamatajäänud maksutulu moodustab hinnanguliselt 20-100 miljardit eurot aastas. See on tohutu summa, mis majanduskriisi ajal leiaks kindlasti kasulikku rakendust.

Selles valdkonnas tegutsevad kurjategijad on erakordselt leidlikud. Hiljuti on tulnud päevavalgele, et nad panevad pettusi toime ka heitkogustega kauplemise süsteemis. Heitkogustega kauplemise süsteemis üksnes elektrooniliselt toimuvat saastekvootide ülekandmist maksekohustuslaste vahel käsitatakse teenuse osutamisena ja see on maksustatav teenuse saaja asukohas. Kauplejad ostavad süsinikukvoote muudelt liikmesriikidelt käibemaksuvabalt ja müüvad need seejärel oma liikmesriigis ettevõtjatele hinnaga, mis sisaldab käibemaksu. Vaheltvõtvad ettevõtjad ei tasu käibemaksu riigikassale. Sedalaadi kuritegevuse tõkestamine on hädavajalik.

Viktor Uspaskich (ALDE), kirjalikult. – (LT) Ma olen rahul tagasipööratud maksustamismehhanismi kohaldamisega käibemaksu puhul. Siiski on selles minu arvates üks viga. Näiteks: isik A müüs kauba isikule B. Isik B müüs kauba edasi isikule C. Isik C müüs kauba lõpptarbijale või isikule, kes ei ole käibemaksukohustuslane. Isik A ei maksa käibemaksu, sest tema ei ole viimane müüja. Käibemaksu maksab ainult isik C, kes müüb kauba lõpptarbijale. Asja tuum on see, et isikut B ei maksustata üldse, kuigi tema äritegevus seisneb odavalt ostmises ja kallimalt edasimüümises. Seetõttu peaks isik B riigikassale tasuma käibemaksu hinnavahelt. Kirjeldatud süsteem on mitmes mõttes kasulik, ent ühe erandiga: keegi ei taotle riigikassalt käibemaksu tagasimaksmist, ent kui isik C on pettur, siis tema kui viimane müüja lihtsalt ei maksa käibemaksu. Teisisõnu: käibemaksu puhul tagasipööratud maksustamismehhanismi kohaldamisel ei teki

negatiivset jääki, sest keegi ei taotle käibemaksu tagasimaksmist. Minu arvates on seda süsteemi väga lihtne hallata, sest riikide maksuinspektsioonid saavad üsna hõlpsasti kaupade hinnavahed kindlaks teha. Kui ma eksin, siis oleksin väga tänulik kirjaliku vastuse eest minu soovitatud süsteemi sobivuse või ebasobivuse kohta.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Resolutsiooni eesmärk on muuta nõukogu käibemaksudirektiivi 2006/112/EÜ, et ajutiselt kohaldada tagasipööratud maksustamismehhanismi, tõkestamaks pettusi, mis on seotud saastekvootidega kauplemisega ja teatavate pettuse ohvriks langeda võivate kaupade tarnetega. Maksupettused on suur probleem siseturu tõrgeteta toimimise seisukohalt ning need seavad ohtu liikmesriikide maksutulud. Seetõttu on paljud liikmesriigid taotlenud luba petuskeemide tõkestamiseks, kasutades teatavate pettuse ohvriks langeda võivate sektorite ja kaupade puhul tagasipööratud maksustamismehhanismi. Kõige levinum pettusevorm on see, et käibemaksukohustuslasena registreeritud tarnija esitab tarnitud kauba eest käibemaksuga arve ja seejärel "kaob käibemaksu maksmata. Kauba ostjale (kes on samuti registreeritud käibemaksukohustuslane) jääb aga nõuetekohane arve, mis võimaldab tal käibemaksu tagastamist nõuda. Kõnealuselt kaubalt ei laeku seega käibemaksu riigikassale, ent riigikassa peab järgmisele käibemaksukohustuslaste ahelas olevale ettevõtjale tagastama tolle makstud käibemaksu. Nii kaotab asjaomane liikmesriik kahekordselt. Seetõttu hääletasin ma selle õigusloomega seotud resolutsiooni poolt.

Raport: Lambert van Nistelrooij (A7-0048/2009)

54

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Elamispinna tagamine kodanikele, eriti ebasoodsas olukorras inimestele, kes elavad äärmises vaesuses ja on ühiskonnast tõrjutud, peaks olema üks meie ühiskonna peamisi eesmärke. Struktuurifondidest antava rahalise toetusega saaks tuntavalt kaasa aidata liikmesriikide pingutustele selle probleemi lahendamisel. Nii Euroopa Parlament kui ka nõukogu on korduvalt kutsunud komisjoni üles võtma meetmeid, et edendada selliste kogukondade ühiskonda kaasamist. Tänase hääletuse tulemusena oleme saanud uue muudetud määruse, mis võimaldab kõigil 27 liikmesriigil kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendeid selleks, et renoveerida või asendada eluasemeid marginaliseerunud kogukondades, toetades nii kõige ebasoodsamas olukorras olevaid ühiskonnarühmi.

Mara Bizzotto (EFD), kirjalikult. – (IT) Ma pean märkima, et selles raportis ei öelda, kellele on kavandatavad meetmed suunatud; viidatakse 'marginaliseerunud kogukondadele', kuid täpsustamata on jäänud selle väljendi sisu, mis võib juba sotsioloogilises mõttes tähendada paljusid erinevaid asju. Täpsemalt viidatakse ainult romidele, ent need viited sisaldusid juba komisjoni ettepanekus. Raportis sisalduv nõue, et viide romidele ei tohi välistada teiste sotsiaalselt tõrjutud rühmade abistamiseks meetmete võtmist, ei paku mingit garantiid, et Euroopa Regionaalarengu Fondist elamumajandusmeetmete võtmiseks eraldatavaid vahendeid kasutatakse teiste erakordselt raske majandusliku, tööalase või perekondliku olukorra tõttu sotsiaalselt tõrjutud isikute abistamiseks. Lõpetuseks: Euroopa Parlamendile esitatud raporti kohaselt peaks komisjonil olema õigus määrata kindlaks kriteeriumid, mille alusel otsustatakse, millist osa Euroopa Regionaalarengu Fondi vahenditest võib kasutada marginaliseerunud kogukondade abistamiseks. See säte tundub andvat komisjonile laia ainuisikulise kaalutlusõiguse nimetatud kriteeriumide määratlemisel, millest tegelikult sõltub kõnealuse meetme ulatus ja sisu, samal ajal kui Euroopa Parlamendile ei näi olevat ette nähtud mingit võimalust tegutsemiseks ja oma seisukohtade väljendamiseks. Oodates selle raporti edasist arutelu Euroopa Parlamendis ja pidades silmas, et tegemist on esimese lugemisega, jään ma erapooletuks.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Ma toetan kõnealust raamkokkulepet, sest koostöö Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel on erakordselt vajalik Euroopa Liidu stabiilsuse tugevdamiseks ja tegevuse tulemuslikkuse suurendamiseks. Kokkuleppega nähakse ette, et kui Euroopa Parlamendile on esitatud õigusloomega seotud algatuse taotlus, peab komisjon ühe kuu jooksul vastama ja ühe aasta jooksul koostama asjakohase Euroopa Liidu õigusakti. Kui komisjon keeldub taotletud õigusakti ette valmistamast, peab ta oma otsust üksikasjalikult põhjendama. Seni võis Euroopa Liidu õigusakte algatada üksnes komisjon, kuid Lissaboni lepingu järgi on nüüd ka Euroopa Parlamendi liikmete enamusel õigus Euroopa Liidu õigusakte ette valmistada. Euroopa Parlament ja komisjon teevad juba esimestest etappidest peale tihedat koostööd kõikide kodanike algatatud õigusloomega seotud algatuste taotluste puhul. Rahvusvaheliste lepingute sõlmimisel kaasatakse aruteludesse Euroopa Parlamendi eksperdid. Kokkuleppega antakse Euroopa Parlamendile õigus osaleda vaatlejana teatavatel Euroopa Liidu rahvusvahelistel läbirääkimistel ja õigus saada rohkem teavet rahvusvaheliste lepingute kohta.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Mul on hea meel hääletada Euroopa Regionaalarengu Fondi käsitleva määruse muutmise poolt, mille eesmärk on laiendada fondi vahendite arvelt võetavaid elamumajandusmeetmeid nii, et nendega abistataks marginaliseerunud kogukondi kõikides liikmesriikides. Seni võis elamumajandusmeetmeid võtta vaid linnade arenduse ja olemasolevate hoonete renoveerimise

jaoks. Minu arvates on selline kriteerium ebamõistlik ja diskrimineeriv, arvestades, et enamik sellistest inimestest elab maapiirkondades turvakodudes. Nii on ka Portugalis. Need inimesed vajavad abi kõige enam ja neid ei tohiks asukoha tõttu meetmete kohaldamisalast välja arvata. Mul on hea meel Euroopa Parlamendi muudatusettepaneku üle, mis toetab territoriaalset ühtekuuluvust.

Erinevalt komisjoni algsest ettepanekust, milles nähti ette kõnealuste meetmete rakendamine üksnes uutes liikmesriikides, laiendatakse uue määruse rakendamisala siiski kõikidele liikmesriikidele, vältides nõnda mõttetut vahetegemist Euroopa marginaliseerunud perede vahel. Tegemist on üleüldise probleemiga, mis mõjutab tuhandeid peresid üle kogu Euroopa! Portugalis on olukord praeguse majanduskriisi ja paljude perekondade äärmise vaesuse tõttu eriti raske.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Ma toetan seda raportit, millega laiendatakse marginaliseerunud kogukondadele ette nähtud elamumajandusmeetmete abikõlblikkust Euroopa Regionaalarengu Fondile. Uute eeskirjade kohaselt saavad kõik liikmesriigid kasutada marginaliseerunud leibkondade elamistingimuste parandamiseks neid ELi vahendeid, mis alates 2004. aastast ühinenud liikmesriikidele olid seni kättesaamatud. Elamufondi füüsiline lagunemine ei võimalda elanikel kasutada õigust inimväärsetele elutingimustele ning takistab märkimisväärselt integratsiooni ja sotsiaalset ühtekuuluvust. See määrus võimaldab eluasemete renoveerimise projekte ellu viia Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite toel, kuid eraldatuse ohu vältimiseks peavad algatused moodustama osa laiemast sotsiaalsest lõimimisest, mis hõlmab ka tervishoiu-, haridus- ja sotsiaalvaldkonda.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Euroopa Komisjon soovib muuta Euroopa Regionaalarengu Fondi käsitleva määruse sätteid, et võimaldada uutel liikmesriikidel kasutada fondi vahendeid elamumajandusmeetmete võtmiseks, abistamaks maapiirkondades elavaid marginaliseerunud kogukondi.

Seda muudatust kohaldatakse ainult uute liikmesriikide puhul – me ei tohi unustada, et nende riikide maapiirkondades elavad suured marginaliseerunud sisserännanute kogukonnad. See õigustab Euroopa Regionaalarengu Fondi käsitlevale määrusele erireegli lisamist.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Püüdes võidelda vaesuse vastu ja parandada kõige ebasoodsamas olukorras olevate elanikkonnarühmade elutingimusi, kelle halba olukorda on tõsine kriis viimastel aastatel veelgi teravdanud, peab Euroopa Liit kaitsma ja edendama jätkusuutlikku sotsiaalse kaasamise poliitikat. Sageli tekitavad ja suurendavad kehvad elamistingimused peale hügieeniprobleemide ka eraldumise ja marginaliseerumise ohtu. Elamistingimused on iga kodaniku eneseväärikuse ja sotsiaalse väärtuse tunnetamise seisukohalt väga olulised. Hariduse, tervise ja tööhõive kõrval on elamistingimustel oluline roll stabiilse elu rajamisel, kujundamisel ja kindlustamisel nii üksikisiku kui ka perekonna tasandil.

Samas on oluline tagada, et Euroopa Liidus vastavate meetmete võtmise strateegiates ei tehtaks inimeste vahel vahet soo, rassi või rahvuse alusel. Et Euroopa ühiskond oleks paremini tasakaalustatud, on samavõrd hädavajalik vältida getode või teatavate ebasoodsas olukorras olevate või marginaliseerunud kogukondadega seostatavate tsoonide tekkimist ja laienemist. Sotsiaalse kaasamise poliitika peab olema suunatud kõige suuremas puuduses olevatele inimestele, tegemata Euroopa kodanike vahel mingitki vahet.

David Martin (S&D), *kirjalikult.* – See määrus võimaldab liikmesriikidel seostatult ja mõistlikult kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendeid. Tehes olemasolevad vahendid kättesaadavaks marginaliseerunud kogukondade abistamiseks, kellest paljud elavad maapiirkondades ja turvakodudes ning kellele senised eeskirjad ei laienenud, aitab see uus määrus oluliselt kaasa Euroopa majanduse elavdamise kava täitmisele.

Erminia Mazzoni (PPE), kirjalikult. – (IT) Selgitan põhjuseid, miks ma hääletasin järgmiste muudatusettepanekute poolt. Esiteks oli minu arvates vaja laiendada ettepaneku geograafilist kohaldamisala kõigile 27 ELi liikmesriigile, sest probleemid, mida me tahame selle määruse abil lahendada, on olemas kogu Euroopa Liidus. Seega ei ole mõtet piirata määrust üksnes 12 uuele liikmesriigile. Teiseks pidasin ma õigeks taastada artikli 7 lõpuosa eelmine versioon ("Komisjon võtab vastu ..., mitte "Komisjon võib koostada ...), et Euroopa Komisjon saaks jätkata talle määrusega antud esialgse kohustuse täitmist meetmete kriteeriumide hindamise ja määramise valdkonnas, et tagada poliitika tõhusus ja lisaväärtus, võttes arvesse ka kulusid.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*FR*) Eluasemetega seotud olukord ELis on muutunud kriitiliseks. Me vajame Euroopa poliitikat, mis tagab kõigile inimväärse eluaseme; me vajame siduvat ja edumeelset ELi eluasemepoliitikat. Muidugi pidi Euroopa Parlament võtma seisukoha ebatervislike eluasemete renoveerimise ja asendamise üle ning agulite inimväärsete elamispindadega asendamise üle, kuid on sama tähtis ja hädavajalik, et EL kuulutaks võimaluse elada inimväärsetes elamistingimustes üheks põhiliseks

inimõiguseks. Tal on see kohustus ja selle kohustuse täitmiseks vajalikud vahendid. EL ei saa lubada endale sotsiaalselt vähearenenud piirkonnaks muutumist.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Selle raporti vastuvõtmine on väga oluline, sest sellega muudetakse Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite kasutamist, abistamaks sotsiaalselt tõrjutud ühiskonnaliikmeid olenemata sellest, kas nad elavad linnas või maal.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Ma hääletasin selle raporti poolt ning tahan rõhutada, et selline Euroopa Liidu fondide kasutamist käsitlevate tekstide korrapärane ülevaatamine on teretulnud. Paljud vastavates määrustes sätestatud piirangud ei ole praeguses majanduslikus ja sotsiaalses olukorras enam sobivad, vaid tarvis on uusi meetmeid. Veel üks näide, mille võib selles kontekstis tuua, on Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite kasutamise tingimuste leevendamine eluasemete energiatõhususe parandamisega seoses, mille Euroopa Parlament kiitis heaks eelmisel kevadel.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Praegune ülemaailmne majanduskriis on Euroopa Liidule suur proovikivi ning see eeldab temalt kiireid, paindlikke ja tulemuslikke meetmeid.

Euroopa ühtekuuluvuspoliitika, mille maht programmiperioodil 2007–2013 on 347 miljardit eurot, on reaalmajanduses suurim investeeringute allikas, aidates Euroopal ja selle piirkondadel kriisi ületada ning taastada enesekindlus ja optimism.

Ma olen nõus vajadusega lahendada marginaliseerunud kogukondade eluasemete küsimus, muutes Euroopa Regionaalarengu Fondi määrust. Kuna kehtivaid õigusnorme ei saa kohaldada marginaliseerunud kogukondadele, täidetakse see lünk esitatud muudatusettepanekuga, et tegeleda asjakohasemalt kõnealuse elanikkonna halbade elutingimuste probleemiga.

Uue meetmega järgitakse subsidiaarsuse põhimõtet, laiendades uute liikmesriikide võimalusi marginaliseerunud kogukondadele abi ja eluasemete tagamisel viisil, mida liikmesriigid peavad asjakohasemaks, ning säilitatakse sealjuures integreeritud lähenemisviis meetme rakendamise minimaalse tingimusena.

Aldo Patriciello (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma tunnustan Lambert van Nistelrooijd selle suurepärase teksti eest, mille ta esitas. Seda raportit on veelgi parandatud regionaalarengukomisjoni mitme muudatusettepanekuga, mis võimaldavad kõnealust meedet laiendada kõikidele Euroopa Liidu liikmesriikidele.

Täna esitatud tekst annab meile võimaluse täita paljude inimeste oma kodu unistus. Kindlasti näitame seda tehes kodanikele, et Euroopa Parlament suudab leida lahendusi probleemidele, mille piiride avamine ja inimeste vaba liikumine on enesega kaasa toonud. Seetõttu hääletan ma selle raporti poolt.

Maurice Ponga (PPE), kirjalikult. – (FR) Mul on hea meel, et Lambert van Nistelrooij raport kiideti täna suure häälteenamusega heaks (558 poolt ja 57 vastu). Selle raporti vastuvõtmisega edastab Euroopa Parlament kodanikele tugeva sõnumi ja aitab lahendada sotsiaalseid probleeme, millest on teada andnud eelkõige Eurocities. Raportis nähakse ette võimalus kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendeid olemasolevate hoonete renoveerimiseks ja asendamiseks ning uute hoonete rajamiseks, et aidata nii maal kui ka linnas elavaid marginaliseerunud kogukondi kõigis 27 liikmesriigis.

Meetme laiendamine ELiga aastatel 2000–2007 ühinenud 12 liikmesriigilt kõikidele liikmesriikidele võimaldab lahendada teatud marginaliseerunud kogukondade ebatervislike elamistingimustega seotud probleeme kõikjal Euroopa Liidus. Seega on võimalik panna paika integreeritud ja jätkusuutlik lähenemine ELi tasandil. Lisaks sobitub see laiendamine ideaalselt eesmärgiga, mis on seatud vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise Euroopa aasta 2010 raames. Mul on hea meel, et Euroopa Parlament hääletas nende muudatusettepanekute poolt, ja ma loodan, et see meede on asjaomaste piirkondade jaoks kasulik vahend kõnealuste kogukondade kiireloomulise ja olulise probleemi lahendamisel.

Marie-Thérèse Sanchez-Schmid (PPE), kirjalikult. – (FR) Ma olen seda raportit algusest peale toetanud, eriti meetmete laiendamist kõikidele ELi liikmesriikidele. See võimaldab 27 liikmesriigil kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendeid, et rahastada marginaliseerunud kogukondadele uute eluasemete ehitamist ning olemasolevate hoonete renoveerimist ja asendamist.

Euroopat tabanud ja kõiki liikmesriike mõjutava tõsise majanduskriisi ajal on eluasemeprobleemid veelgi teravnenud. Euroopa Liit pidi sekkuma ja kasutama kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid, et aidata halbades

tingimustes elavaid inimesi, eriti marginaliseerunud kogukondi, kelle puhul varem Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendeid kasutada ei saanud.

Tänu muudatuseettepanekutele, mille regionaalarengukomisjonis esitasid valimisliidu Majorité présidentielle liikmed, võivad fondi vahendeid peale ELi uute liikmesriikide kasutada ka ülejäänud liikmesriigid, sest nemadki on vastamisi samade probleemidega. Asjaomastel piirkondadel on edaspidi võimalik asendada sotsiaalselt tõrjutud kogukondade ebatervislikud eluasemed ning töötada välja kõikehõlmavad, seostatud ja püsivad lahendused nende kogukondade eluasemeprobleemidele.

See raport annab ELile konkreetsed vahendid oma kodanike toetamiseks. Loodame, et me astume seeläbi sammukese lähemale sotsiaalsele Euroopale Liidule, mis on inimestele lähedal.

Nuno Teixeira (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Raportiga, mille me täna heaks kiitsime, muudetakse Euroopa Regionaalarengu Fondi käsitlevat määrust, laiendades fondi vahendite kasutamist elamumajanduses marginaliseerunud kogukondadele; seni võis fondi vahendeid kasutada ainult linnade arendamise algatustes. Muudatusettepanekud, mille ma koos kolleegidega esitasin ja mis täna Euroopa Parlamendis kinnitati, tähendavad seda, et ka vanad liikmesriigid, mitte ainult uued – nagu oli kavandatud komisjoni esialgses ettepanekus – saavad kasutada seda uut Euroopa Regionaalarengu Fondist pärinevat rahastamisallikat.

Ma püüdsin ka ära hoida pretsedenti, et vanad liikmesriigid, sealhulgas Portugal, jäetakse sellest rahastamisvõimalusest ja tulevikus ehk ka teistest ühenduse abi kasutamise võimalustest ilma. Kordan veel, et Euroopa Liidu liikmeks olemise aeg ei tohiks olla struktuurivahendite jaotamise kriteerium ning et pärast 2013. aastat rakendatav ühtekuuluvuspoliitika peaks endistviisi keskenduma solidaarsuse põhimõttele ja eesmärgiks tuleks seada territoriaalne ühtekuuluvus. See on äärmiste piirkondade, näiteks Madeira jaoks eluliselt tähtis. Samuti tuleb eesmärgiks seada suurem paindlikkus, läbipaistvus ja tulemustele orienteeritud lähenemisviis, millega väärtustatakse ühenduse abi eeskujulikult kasutanud piirkondi, mitte ei karistata neid.

Viktor Uspaskich (ALDE), *kirjalikult.* – (*LT*) Et tõhustada Euroopa Liidu vahendite kasutuselevõttu elamute ja muude hoonete renoveerimiseks ning arvestades liikmesriikide tavasid ja raskusi kaasrahastamisel, tuleks teha ettepanek, et liikmesriikide valitsused looksid ühise fondi, kuhu kogutaks raha kaasrahastamise katmiseks riiklike vahenditega. Teisisõnu, kuni kaasrahastamise katab riik, peavad hoonete valdajad ja koduomanikud maksma sama summa, mida nad maksid kuni renoveerimiseni. Asi on selles, et tihti ei ole hoonete valdajatel ja koduomanikel võimalik kaasrahastamist oma vahenditest tagada ega saada selleks ka pangalaenu. Ma olen rahul kõnealuse algatuse teise põhipunktiga, st renoveerimiseks mõeldud vahendite suunamisega maapiirkondadesse.

Külades on enamikus eramajades autonoomne küte, st kütte eest ei tasuta tsentraliseeritult. Seetõttu tuleks määrata mingil kindel igakuine summa, mis ajapikku kataks nende majade kaasrahastamise. See hõlbustaks liikmesriikide jaoks maal asuvate hoonete renoveerimise seaduslikku kaasrahastamist.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Kõnealune määrus võimaldab kasutada Euroopa Regionaalarengu Fondi rahalist toetust elamumajandusmeetmete võtmiseks, et abistada marginaliseerunud kogukondi uutes liikmesriikides. Enamik neist kogukondadest elab maapiirkondades ja turvakodudes (nii maa- kui ka linnapiirkondades). Neil ei ole võimalik Euroopa Regionaalarengu Fondi toetust kasutada. Elamumajandusmeetmeid võib võtta linnade arendusel ja olemasolevate hoonete renoveerimisel. Toetus elamumajandusmeetmete võtmiseks maapiirkondades või kehvade elamispindade asendamiseks linna- või maapiirkondades ei ole Euroopa Regionaalarengu Fondi kriteeriumide kohaselt abikõlblik. Et vältida põhjendamatut diskrimineerimist, ei tohiks romidele kui sihtgrupile ettenähtud meetmetega jätta kõrvale teisi inimesi, kes on sarnases sotsiaalmajanduslikus olukorras. Lisaks, kuna sellised meetmed moodustavad vaid keeruka probleemi ühe osa, tuleks neid võtta riigi tasandil seostatud ja mitmemõõtmelise kava raames, tuginedes tihedatele partnerlussuhetele ning võttes arvesse aspekte, mis seonduvad hariduse, sotsiaalküsimuste, integratsiooni, kultuuri, tervishoiu, tööhõive, julgeolekuga jms. Ettepaneku eesmärk on tagada vastuvõetavad elutingimused integreeritud lähenemisviisiga.

Raport: Magdalena Alvarez (A7-0006/2010)

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumisega rünnatakse õiglasema, tugevama ning sotsiaalse ja majandusliku arengu seisukohalt võrdsema Euroopa rajamist. Selliste pettuste tagajärjed on muutunud veelgi ilmsemaks ja tõsisemaks praeguse ränga majandus- ja finantskriisi ajal, kui vajadus teha riiklikke investeeringuid ja kulutusi sotsiaalpoliitikale on liikmesriikide eelarveid märkimisväärselt nõrgestanud ja kurnanud. Väärib märkimist, et majanduspettuste rahaline maht on Euroopa Liidus üle 200 miljardi euro aastas, moodustades rohkem kui 2% SKTst.

Seoses avatud turu ning kaupade ja inimeste vaba liikumisega on kontrolli- ja järelevalvemehhanismid muutunud üha keerukamaks, arvestades liikmesriikide võõrandamatut õigust suveräänsusele. Olukorra muudab veelgi halvemaks see, et südametunnistuseta ettevõtjad, keda enamasti motiveerib võimalus majanduskriisiga seoses hõlptulu teenida, kasutavad maksustamise vältimiseks aina keerulisemaid ja leidlikumaid meetodeid.

Selle ettepaneku eesmärk on tugevdada ELi liikmesriikide vahelist maksustamisalast halduskoostööd, sest Euroopa integratsiooni protsessis on ilmnenud selge tasakaalustamatus vastu võetud õigusaktide ning kontrolli- ja järelevalvemehhanismide vahel.

Ilda Figueiredo (**GUE/NGL**), *kirjalikult.* – (*PT*) Meil on mõningaid kahtlusi selle ettepaneku sõnastuses, mille eesmärk on laiendada direktiivi reguleerimisala selliselt, et liikmesriikide vaheline koostöö "hõlmab igat liiki makse", ning seoses asjaoluga, et "direktiivi kohaldatakse ka liikmesriigile või liikmesriigi allüksusele või avalik-õiguslikele sotsiaalkindlustusasutusele makstavate kohustuslike sotsiaalkindlustusmaksete suhtes".

Me ei ole nõus sellega, et ühe liikmesriigi ametnikele antaks volitused tegutseda teiste liikmesriikide territooriumil, ja peame seega õigeks Euroopa Parlamendi ettepanekut, et seda võiks teha üksnes juhul, kui asjaomaste liikmesriikide vahel on sellekohane kokkulepe.

Meil on kahtlusi ka üksikisikute maksukäitumist puudutava automaatse teabevahetuse nõude suhtes vaatamata mõningatele viidetele andmekaitsele, seda eriti Euroopa Parlamendi raportis.

Me kavatseme tähelepanelikult jälgida nende küsimuste edaspidist käsitlemist.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Ehkki ma olen seisukohal, et ELi liikmesriikidel peaks säilima kontroll oma maksusüsteemide üle, on selge, et maksudest kõrvalehoidumise tõkestamiseks tuleb teha koostööd kogu ELis ja ka kolmandate riikidega. Usun, et täna kokku lepitud kompromissist saab kasulik vahend võitluses maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu.

Astrid Lulling (PPE), *kirjalikult.* – (*FR*) Ma hääletasin resoluutselt Magdalena Alvareze raporti vastu, mis käsitleb maksustamisalast halduskoostööd. Minu arvates on kahetsusväärne, et võitlus kodanikuvabaduste eest, mille esirinnas Euroopa Parlament peaks olema, on muutlik ja ebajärjekindel.

Kui päevakorda kerkib kehaskannerite kasutuselevõtmine või SWIFT-leping Ameerika Ühendriikidega, siis võtavad isikuvabaduste visad kaitsjad häälekalt sõna, isegi kui see tähendab diplomaatiliste pingete tekitamist.

Ent kui jutuks tuleb pangaandmete kaitse, muutub valge äkki mustaks.

Igakülgne automaatne teabevahetus, mis on Alvareze ja Dominici raportite aluseks, on skanner, mis kisub teid iga nurga alt paljaks; see on SWIFT-leping veelgi suuremas mastaabis.

Seda vastuolu ei saa õigustada isegi mitte tõhususega.

Euroopas iga mitteresidenti puudutavate kõikide andmete automaatne vahetamine toob kaasa haldamatu andmevoo. Pretsedent hoiuste maksustamise valdkonnas peaks häirekellad helisema panema.

Ja neile sõpradele, kes on mures liigse bürokraatia pärast, mis selle ettepanekuga võib kaasneda, ütlen, et ainus lahendus on olla põhimõtteliselt selle vastu, et mitte hiljem üllatuda katastroofiliste tagajärgede pärast.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Pärast varasemate õigusaktide vastuvõtmist, millega maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise tõkestamine kuulutati Euroopa Liidu üheks esmatähtsaks eesmärgiks, on selles valdkonnas heaks kiidetud mitu õigusloomealast ettepanekut. Maksustamisalane halduskoostöö on maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise tõkestamise strateegia oluline osa. Tulemuslik võitlus maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettuste vastu mõjutab oluliselt liikmesriikide eelarveid, arvestades seda, kui palju on riikidel jäänud saamata maksutulusid, mis on vajalikud üldist huvi pakkuvate avalike kulutuste tegemiseks, eelkõige tervishoiu, hariduse ja teaduse vallas.

Maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettustega rikutakse maksustamisalase võrdsuse põhimõtet nende kodanike ja ettevõtete kahjuks, kes täidavad oma maksukohustusi, ning põhjustatakse konkurentsimoonutusi, mis kahjustavad turgude tõrgeteta toimimist. Praegusel kriisiajal on veelgi enam vaja kasutada ära kõik meie käsutuses olevad vahendid, et tõkestada maksudest kõrvalehoidumist ja maksupettusi, leidmaks vahendeid kriisi mõju leevendamisega seotud erakorraliste kulude katmiseks ja vähendamaks suuri eelarvepuudujääke nii palju kui võimalik.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Kõnealuse ettepaneku muudavad oluliseks Euroopa Liidus toimunud maksupettuste ülirasked tagajärjed (hinnanguliselt üle 2% SKTst) liikmesriikide eelarvetele, õiglase maksustamise põhimõttele, mida maksupettused õõnestavad, ja turgude toimimisele, sest maksupettustega moonutatakse konkurentsi.

Komisjoni ettepanek on edasiminek olukorras, kus on vajadus tõhusamate koostöövahendite järele, et võidelda maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu ELi tasandil. Ettepanek direktiivi vastuvõtmise kohta on hüpe nii kvantitatiivsest kui ka kvalitatiivsest seisukohast. Kvantitatiivsest seisukohast, sest see loob uued kohustused; kvalitatiivsest seisukohast, sest see laiendab ja täpsustab olemasolevaid kohustusi.

Ettepaneku kohaselt hõlmatakse koostööga kõik otsesed ja kaudsed maksud, välja arvatud käibemaks ja aktsiisimaksud, ning eelneva taotluse alusel teabe andmise asemel nähakse ette automaatne teabevahetus maksuametite vahel.

See ettepanek tähendab, et me võime maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise tõkestamiseks tugineda tõhusamatele koostöömeetmetele, luues usaldusväärse, kergesti kasutatava ja tulemusliku süsteemi. See aitab meil saavutada vajaliku maksustamisalase lõimumise, mis on Euroopa projekti oluline osa ja veel üks samm teel maksupoliitika tõelise ühtlustamiseni.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Nagu teisedki Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete | Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsiooni liikmed, hääletasin ma selle raporti poolt. Raporti eesmärk on tõhustada võitlust maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise vastu, mis on meie liikmesriike mõjutavat majanduskriisi arvestades väga vajalik. Nende küsimustega tegelemine on meie arvates esmatähtis, pidades silmas majanduskriisi, millega liikmesriigid on silmitsi, ja asjaolu, et eelarvedistsipliin muudab väikseimate liikmesriikide olukorra aina raskemaks.

Mõningate hinnangute kohaselt moodustavad maksupettused 200 miljardit eurot ehk 2% SKTst ning ületavad kaks korda Euroopa Liidus majanduse elavdamise kava rakendamisel kulutatavaid summasid.

Lisaks tõstetakse Euroopa Parlamendi raportis esile vajadus tõhustada andmekaitset. See on oluline põhimõte, sest raportis käsitletakse teavitamist ja andmete vahetamist.

Me ühineme raportis komisjonile ja nõukogule tehtava üleskutsega selgitada Euroopa Parlamendile, kuidas on arvesse võetud Euroopa Parlamendi seisukohta ja milliseid edusamme on tehtud seoses liikmesriikidevahelise koostööga maksupettuste ja maksudest kõrvalehoidumise tõkestamisel.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Kõnealuse direktiivi eesmärk on tõhustada maksustamisalast halduskoostööd. Rohkem kui kunagi varem on meil just nüüd vaja üksteist selles valdkonnas aidata. Maksumaksjate liikuvus, piiriüleste tehingute arv ja finantsinstrumentide üleilmastumine on oluliselt kasvanud. Liikmesriikidel on raske maksusummasid täpselt hinnata. See kasvav probleem mõjutab maksusüsteemide toimimist ja tingib topeltmaksustamise; see aga soodustab maksupettusi ja maksudest kõrvalehoidumist, samal ajal kui vastutus kontrollimise eest lasub riiklikel ametiasutustel. See seab ohtu siseturu tõrgeteta toimimise. Automaatne teabevahetus liikmesriikide vahel kavatsetakse muuta kohustuslikuks juhatajate tasude, dividendide, kapitali kasvutulu, kasutustasude ja nende elukindlustustoodete puhul, mida ei hõlma muud teabevahetust käsitlevad ühenduse õigusaktid ega muud sarnased meetmed, samuti pensionide ning kinnisvaraomandi ja sellest saadava tulu puhul. Selleks et parandada teabevahetust eri riiklike ametiasutuste vahel, tehakse ettepanek viia sisse selliste juhtumite jälgimine, mille korral liikmesriik on keeldunud teavet edastamast või haldusuurimist alustamast. Kõik need meetmed aitavad võidelda maksupettuste vastu, mistõttu ma hääletasin selle õigusloomega seotud resolutsiooni poolt.

Raport: Theodor Dumitru Stolojan (A7-0002/2010)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) On kummaline, kui komisjon tunnistab, et "vaba liikumist käsitlevad EÜ asutamislepingu sätted muudavad liikmesriikide jaoks raskeks küsida tagatisi nende territooriumil tasumisele kuuluvate maksude tasumiseks".

Kas me võiksime siis öelda, et järjestikuste eeskirjade vastuvõtmise asemel, mis hiljem osutuvad 'ebapiisavaks', arvestades ka seni saavutatud 'nõrku tulemusi', tuleks lihtsalt tegeleda probleemi põhjustega ja muuta vaba liikumist käsitlevaid eeskirju?

Me oleme kahtleval seisukohal selle ettepaneku rakendamise suhtes, milles öeldakse: "Vastastikuse sissenõudmisabi reguleerimisala tuleks peale juba praegu hõlmatute laiendada ka teistele maksudele ja

tollimaksudele, sest mis tahes maksu või tollimaksu mittetasumine mõjutab siseturu nõuetekohast toimimist. Reguleerimisala tuleks laiendada ka kohustuslikele sotsiaalkindlustusmaksetele."

Me ei ole nõus sellega, et ühe liikmesriigi ametnikele antaks volitused tegutseda teiste liikmesriikide territooriumil, ja peame seega õigeks Euroopa Parlamendi ettepanekut, et seda võiks teha üksnes juhul, kui asjaomaste liikmesriikide vahel on sellekohane kokkulepe.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Nii inimeste kui ka kapitali suurem liikuvus on ELi alus ja see põhimõte on väga edukalt toiminud. Sellel on siiski ka teatud varjuküljed, näiteks petturite paremad võimalused vältida maksude maksmist. On ilmne, et olemasolevad vastastikuse abi süsteemid on osutunud ebapiisavaks, ja tänane hääletus peaks endaga kaasa tooma kauaoodatud edusammud kõnealuses valdkonnas.

Petru Constantin Luhan (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Maksunõuete sissenõudmisega seotud olukord ei ole Euroopa Liidus just hea. Statistika järgi on sissenõudmise üldine määr ainult 5%. Sissenõudmise tulemuslikkuse suurendamiseks on vaja tihedamat koostööd liikmesriikide vahel. Seetõttu toetasin ma ettepanekut üksteisele selles valdkonnas vastastikust abi osutada. Loodan, et meil õnnestub tõepoolest kõrvaldada olemasolevate meetmete puudused, mis on tinginud puuduliku läbipaistvuse ja kooskõlastamise riikide vahel ning tekitanud põhjendamatuid viivitusi sissenõudmisel.

Uues direktiivis tahetakse selgemalt määratleda normid, mille alusel liikmesriikide pädevad asutused abi osutavad, ning osapoolte õigused ja kohustused. Täitemeetmete või ettevaatusabinõude võtmise hõlbustamiseks koostatakse ühtsed juriidilised dokumendid, et vältida teiste liikmesriikide asutuste väljastatud juriidiliste dokumentide tunnustamise ja tõlkimisega seotud probleeme. Komisjon toetab liikmesriikidevahelist head koostööd ja tagab alalise järelevalve võimalike kaebuste üle seoses selles direktiivis sätestatud teabevahetuse või liikmesriikide vahelise vastastikuse abiga.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Liikmesriigid esitavad maksudega seotud nõuete sissenõudmisel aina rohkem vastastikuse abi taotlusi, ent sissenõudmise tulemuslikkus on väga väike (tulemusliku sissenõudmise määr on ainult 5%). Seega tuleb nõukogu direktiivi 1976/308/EMÜ muuta. Me vajame seda resolutsiooni, et lahendada probleemid: aeglus, ebavõrdsus, kooskõlastamise puudumine ja läbipaistmatus.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Praegust maksude, tollimaksude ja teiste meetmetega seotud nõuete sissenõudmise süsteemi iseloomustavad aeglus, ebavõrdsus, kooskõlastamise puudumine ja läbipaistmatus. Seega tuleb meetmeid võtta ühenduse tasandil, et tõhustada ja parandada sissenõudmisabi liikmesriikide vahel

Selleks on tehtud ettepanek koostada ühtsed juriidilised dokumendid, mis võimaldavad võtta täitemeetmeid või ettevaatusabinõusid, et vältida probleeme seoses teise liikmesriigi juriidiliste dokumentide tunnustamise ja tõlkimisega, ning teavitamise ühtne standardne vorm, millega teavitatakse nõuetega seotud dokumentidest teise liikmesriigi territooriumil.

Nõuetega seotud juriidilistest dokumentidest ja otsustest teavitamise ühtse tüüpvormi kasutuselevõtmine lahendab teisest liikmesriigist pärit juriidiliste dokumentide tunnustamise ja tõlkimisega kaasnevad probleemid. Selline dokument on vajalik kaubanduse arenguks ühenduses ja siseturu tugevdamiseks.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Nõukogu direktiivi eesmärk on põhjalikult muuta maksude, tollimaksude ja teiste meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel osutatava vastastikuse abi süsteemi toimimist. Sissenõudmist käsitlevaid riiklikke sätteid kohaldatakse ainult oma riigi territooriumil. Haldusasutused ei saa väljaspool oma liikmesriigi territooriumi makse ise sisse nõuda. Samal ajal suureneb isikute ja kapitali liikumine ning petturid kasutavad asutuste pädevuste territoriaalset piiratust ära, et tekitada maksejõuetust riikides, kus neil on maksuvõlad. Vastastikuse sissenõudmisabi kord sätestati kõigepealt nõukogu direktiivis 1976/308/EMÜ vastastikuse abi kohta teatavate lõivude, tollimaksude, maksude ja muude meetmetega seotud nõuete sissenõudmisel (kodifitseeritud direktiiviga 2008/55/EÜ). See õigusakt ei osutunud siiski piisavaks, et vastata siseturu nõudmistele, kuna see on viimase 30 aasta jooksul arenenud. Seetõttu tuleb praegu kehtiv direktiiv tunnistada kehtetuks ning näha ette täiustatud sissenõudmisabi süsteem siseturu piires, mis tagab kiired, tulemuslikud ja ühtsed menetlused kogu Euroopa Liidus. Seetõttu hääletasin ma selle resolutsiooni poolt.

Resolutsiooni ettepanek RC-B7-0072/2010

John Stuart Agnew, David Campbell Bannerman, Derek Roland Clark ja William (The Earl of) Dartmouth (EFD), kirjalikult. – Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei toetab täielikult hädaabi andmist ning

on šokeeritud inimohvrite pärast ja tunneb kaasa kõigile, keda see katastroof on puudutanud. Siiski ei saa me toetada seda, et EL kulutab sadu miljoneid maksumaksjate raha ning oma militaristlike ja diplomaatiliste ambitsioonide tõttu püüab välistada võimalust, et kriisi sekkuksid demokraatlikud ja aruandekohustuslikud rahvusriigid.

Muidugi julgustame valitsusi ja üksikisikuid andma hädaabi ja raha, et aidata kannatanuid ja toetada Haiti ülesehitamist. Kuid seda tuleb teha avalikkuse jaoks läbipaistvalt ning seda ei peaks tegema salatsevad, suurejooneliste rahvusvaheliste ambitsioonidega bürokraadid, keda rahvas ei ole valinud.

Liam Aylward (ALDE), *kirjalikult.* – (*GA*) Ma hääletasin selle resolutsiooni poolt ning pooldasin Haiti pikaajaliseks toetamiseks Euroopa Liidu rahalise abi andmist, mida hallatakse koostöös Haiti kohalike omavalitsuste ja elanikega. Seda raha tuleb kasutada selleks, et likvideerida Haitis valitseva vaesuse algpõhjused, aidata sel riigil tugevdada oma demokraatliku struktuuri ja ehitada üles jätkusuutlik majandus.

Õnneks on olukord Haitis viimasel ajal paranenud ning humanitaarabi jaotatakse tulemuslikult ja tähtsuse järjekorras – tänu rahvusvaheliste organisatsioonide, valitsusväliste organisatsioonide ja Haiti rahva koostööle ja tegevuse kooskõlastamisele.

Sebastian Valentin Bodu (PPE), kirjalikult. – (RO) Haitis valitsev olukord paneb proovile Euroopa Liidu, nagu ka kogu rahvusvahelise kogukonna solidaarsuse. Eelseisval ELi tippkohtumisel tuleb välja töötada kindel, korralikult kooskõlastatud ja üksmeelne lahendus, et täita Haiti ülesehitamise ja abi vajadused, mis on tingitud nüüdisajaloo ühe suurema loodusõnnetuse tagajärgedest. Komisjon peab vastama Euroopa Parlamendi üleskutsele ja taotlusele esitada konkreetne ettepanek ELi kodanikukaitse üksuse loomiseks, mis suudab kiiresti reageerida loodusõnnetustele kõikjal maailmas.

Haiti õppetundi ei tohi unustada. Euroopa Liit peab nüüd näitama, et ta teab, mida tähendab solidaarsus, ning et ta on kohanev ja paindlik institutsioon, kes teeb praegustest kurbadest sündmustest oma järeldused. Euroopa Liidul on olemas kõik andmed ja vahendid, et osaleda Haiti pikaajalises ülesehitamises. Tegevust tuleb kooskõlastada Ameerika Ühendriikide ja Kanadaga, nii et kogu rahvusvaheline üldsus tegutseks ühtselt. Ajaloost ja loodusest muserdatud Haiti rahvas peab saama rahvusvaheliselt üldsuselt vajalikud vahendid, et õppida ennast ise aitama.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Mul on hea meel ELi otsuse üle anda Haitit jaanuaris tabanud maavärinas kannatanud Haiti rahvale abi. Enne maavärinat elas 70% Haiti elanikest allpool vaesuspiiri ja riigi välisvõlg moodustas 890 miljonit USA dollarit. Rahvusvahelise üldsuse ülesanne on nüüd anda oma panus Haiti ülesehitamise strateegia väljatöötamisse, mis oleks jätkusuutlik nii lühiajalises, keskpikas kui ka pikas perspektiivis.

Praegu on kriitiline aeg, kui rahvusvahelise abi andjad, Haiti ametiasutused ja kodanikuühiskonna esindajad peavad Haiti ülesehitamiseks tehtavad jõupingutused kooskõlastama, ning mul on hea meel G7 riikide hiljutise otsuse üle kustutada Haiti võlad, sealhulgas võlad mitmepoolsete krediidiasutuste ees. Me peame tingimata aitama sel riigil maavärina tagajärgedest toibuda, kuid rahvusvaheline üldsus peab kasutama seda võimalust ka selleks, et aidata kõrvaldada majanduslik, sotsiaalne ja poliitiline ebavõrdsus Haitis.

Carlos Coelho (PPE), kirjalikult. – (PT) Maavärin, mis tabas Haitit 12. jaanuaril 2010, tapnud tuhandeid inimesi ning tekitanud kohutava hävingu ja kaose, nõuab meie kõigutamatut solidaarsust Haiti rahvaga. Mul oli rõõm ja au osaleda Euroopa Parlamendi selle resolutsiooni koostamisel. Esiteks tahaksin ma väljendada oma siirast tänu spetsialistidele, kelle suuremeelne ja kiire töö järelevalve- ja teabekeskuse kaudu on aidanud päästa elusid ning leevendada kohalike elanike kiireloomulisi vajadusi arstiabi, vee, hügieenitarvete, riietusesemete järele. See näitab, et investeeringutel, mida Euroopa Parlament on aastate jooksul nõudnud, võib olla praktiline ja positiivne mõju.

Teisalt, nagu ka pärast Aasia tsunamit, tuleb meil juhtunust teha oma järeldused. Võttes arvesse Michel Barnier' 2006. aasta raportit, peaks komisjon nüüd võimalikult kiiresti esitama õigusloomega seotud ettepanekud ELi ühtse, sõltumatu ja alalise kodanikukaitse üksuse loomiseks, mis on võimeline korraldama päästeoperatsioone ja tagab abi andmise ning taastamis- ja arendustööde elluviimise seostatud viisil. Samuti tahaksin tänada liikmesriike, valitsusväliseid organisatsioone ja kodanikuühiskonda humanitaarabi eest, mida nad on pakkunud.

Lara Comi (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Maavärin, mis Haitit 12. jaanuaril laastas, tappes 200 000 ja vigastades ligikaudu 250 000 inimest, ajendas Euroopa Liidu liikmesriike ja kogu rahvusvahelist üldsust ühiselt Haiti ülesehitamisele praktiliselt kaasa aitama.

Kooskõlastatud tegevus osutus lühiajalises plaanis tulemuslikuks ning komisjon ja liikmesriigid on juba otsustanud eraldada märkimisväärseid summasid. Minu arvates on oluline suunata neid ühiseid jõupingutusi nii, et ülesehitustöö oleks keskpikas ja pikas perspektiivis jätkusuutlik ning et sellest saaks eelkõige kasu Haiti elanikkond.

Ma ühinen rahvusvahelistele humanitaarorganisatsioonidele tehtud üleskutsega vältida suurel hulgal maavärina tõttu orvuks jäänud laste sattumist inimkaubanduse ohvriks. Seepärast tuleks minu arvates töötada välja plaan selle hädaolukorra jälgimiseks, tagamaks, et kõige nõrgemate ühiskonnarühmade esmavajadused oleksid Euroopa ja Ameerika Ühendriikide eesmärkide seas esikohal.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Ma toetasin seda resolutsiooni ettepanekut Haiti maavärina kohta, mille tõttu hukkus 200 000 inimest ja 250 000 inimest sai vigastada. Ma avaldan siirast kaastunnet haitilastele ja teistest rahvusest inimestele, rahvusvaheliste organisatsioonide, sealhulgas ÜRO ja Euroopa Komisjoni töötajatele, selle tragöödia ohvrite perekondadele ning väljendan solidaarsust nendega. Tahaksin tunnustada tööd, mida mõningad Euroopa Liidu liikmesriigid on teinud ELi kodanikukaitse mehhanismi kaudu ja mida kooskõlastas järelevalve- ja teabekeskus. Toetan ka ettepanekut asuda hindama Euroopa tegutsemist Haiti humanitaarkriisi lahendamisel, et komisjon saaks esitada ettepanekud selle kohta, kuidas suurendada ELi suutlikkust sarnastele õnnetustele tulevikus kiiresti reageerida.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) 12. jaanuar 2010 läheb Haiti ajalukku kui kõige kohutavam päev, mida see riik on kunagi pidanud üle elama. Vaesusest ja mahajäämusest juba niigi vaevatud inimesi ja riiki tabas ootamatult tohutu ulatusega, halastamatu ja tappev loodusõnnetus.

Kümned tuhanded hukkunud statistilistes andmetes, mis olid aegunud juba nende edastamise hetkel, ning ahastus ja meeleheide inimeste silmis, kes kaotasid kõik, mis neil oli, oli enam kui piisav põhjus selleks, et rahvusvaheline üldsus ja kogu maailma kodanikuühiskond asuks kiiresti tegutsema. Ma tunnustan nende jõupingutusi.

See solidaarsuselaine näitab heas valguses kõiki, kes on oma panuse andnud, kuid tähtis on, et abistamine jätkuks ka siis, kui maailma tähelepanu pöördub mõnele teisele riigile.

Hoolimata rahvusvahelistest jõupingutustest on riigi ülesehitamine võimalik vaid juhul, kui valitsejad ja kodanikud ise suudavad ohjad enda kätte haarata ja oma ülesandeid täita.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Hädaolukord, mis tabas Haitit pärast selle aasta 12. jaanuaril toimunud suurt maavärinat, paneb proovile inimeste- ja riikidevahelise solidaarsuse. Arvestades oma ajalugu ja kultuurilist identiteeti, rääkimata tähtsusest maailmamajanduses, peab Euroopa Liit toimima eeskujuna ning edendama haitilastele abi andmist ja Haiti kui maailma ühe vaeseima riigi ülesehitamist. Me peame kiiremas korras võimaldama rahalisi ja logistilisi vahendeid, mis aitavad vähendada nende inimeste kannatusi, keda see tragöödia on puudutanud, ning tagama inimeste elementaarsete elutingimuste kiire taastamise. Kuid kõigepealt tuleb kindlaks teha ja tagada Haiti jätkusuutliku arengu soodustamiseks vajalikud tingimused, et kõrvaldada äärmine vaesus, mis mõjutab tohutut hulka inimesi selles riigis. Peale kasumliku põllumajanduse, industrialiseerimise ja toodete turustamise jätkusuutliku arengutsükli stimuleerimise on minu arvates hädavajalik toetada keskkonna parendamise jõulise strateegia rakendamist, sest Haiti on rabav ja drastiline näide selle kohta, kui laastavat mõju kliimamuutus võib inimkonnale avaldada. Seepärast hääletasin ma poolt.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Selles dramaatilises olukorras, mis kaasnes tohutu hävinguga Haitis, vajame kiiret, tulemuslikku ja tegelikku solidaarsuse väljendust, mis aitab leevendada Haiti elanike kannatusi. Samuti tuleb tagasi lükata ja hukka mõista igasugused katsed kasutada Haiti rahva tragöödiat riigi sõjaliseks okupeerimiseks ning ühemõtteliselt kaitsta Haiti suveräänsust ja sõltumatust; see on midagi, mis kõnealusest dokumendist puudub. On kahetsusväärne, et see resolutsioon on märksa hilisem teatud riigipeade ja ÜRO ametnike avaldustest kümnete tuhandete USA sõdurite saatmise kohta Haitisse. Haiti ja tema elanikud vajavad tuletõrjujaid, arste, haiglaid ja esmatarbekaupu.

EL aga väljendab resolutsioonis heameelt "nõukogu otsuse üle saata Haitisse 350 sõjaväepolitseinikku". Tasuks meenutada kiiret abi, mida Haitile on andnud sellised riigid nagu Kuuba, kes saatis viivitamatult 400 arsti, et päästa elusid, ennetada epideemiaid, ehitada arstiabi andmiseks vajalikku infrastruktuuri ja jagada esmatarbekaupu, ning Venezuela, kes pakkus võlgade kustutamist ja kütust.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Meie arvates tuleb praegu pakkuda kogu humanitaarabi, koostööd ja ülesehitustöödeks vajalikku toetust, mida Haiti elanikud väärivad, arvestades nende väärikust

ja vaprust. Kahjuks raisati liiga palju aega kaitsele ja kõik ei ole sujuvalt kulgenud. Me oleme juba hukka mõistnud selle, et teatud osapooled, eriti Ameerika Ühendriigid, on olnud huvitatud pigem sõdurite kaudu oma sõjalise kohaloleku suurendamisest selles riigis kui Haiti rahvast.

On kahetsusväärne, et vastu võetud resolutsiooniga ei kaitsta jõulisemalt Haitit ja tema rahvast. Resolutsioon oleks olnud hea võimalus taunida igaüht või iga riiki, kes püüab sellest katastroofist kasu lõigata, asudes uuskolonialismi teele. Selline eesmärk näib ilmnevat tuhandete Põhja-Ameerika relvastatud sõdurite Haitisse saatmisest hoolimata asjaolust, et enamik Haiti elanikkonnast elab vaesuses, olles rahvusvaheliste kontsernide ja välisriikide, eelkõige Ameerika Ühendriikide sekkumise ohvrid.

Me väljendame endiselt siirast solidaarsust Haiti rahvaga.

Sylvie Guillaume (S&D), *kirjalikult*. – (FR) Ma toetasin seda resolutsiooni, rõhutamaks, et Euroopa Liit peab ilmutama solidaarsust ja abistama seda riiki, mida maavärin peaaegu kuu aega tagasi laastas. Pärast hädaabi andmist tuleb välja töötada pikaajalise abistamise viisid, eriti kõige haavatavamate inimeste ja valitsusstruktuuride puhul, kellel ei ole praegu muud võimalust kui anda oma volitused üle USA vägedele. Lõpetuseks: Euroopa peab sellistest sündmustest tegema oma järeldused ning tagama, et ta suudab tulevikus kiiremini ja tõhusamalt reageerida ning anda optimaalset humanitaarabi inimestele, kes seda kõige enam vajavad.

Richard Howitt (S&D), kirjalikult. – Tööparteid esindavad Euroopa Parlamendi liikmed avaldavad sügavaimat kaastunnet kõigile neile Haiti inimestele, kelle elu see katastroofiline maavärin purustas, ning me toetame täielikult rahvusvahelist abitegevust. Selle resolutsiooni poolt hääletades oli meie selge eesmärk edastada sõnum, et Euroopa Parlament ja tööpartei esindajad on hävitatud infrastruktuuri, kogukondade ja elude taastamise pikaajalises töös Haiti rahva kõrval. Eriti suurt rõõmu teeb meile see, et resolutsioonis osutatakse Suurbritannia ja teiste G7 riikide otsusele tühistada Haiti rahvusvahelist võlga puudutavad nõuded ning kutsutakse teisi riike seda eeskuju järgima.

Me ei ole aga nõus resolutsiooni lõikega 24, sest meie arvates peaks igasugune ettepanek suurendada ELi suutlikkust katastroofidele reageerimisel tuginema laiaulatuslikele konsultatsioonidele ja aruteludele ning seda ei tuleks teha ühe humanitaartragöödia kontekstis ja vahetult sellise tragöödia järel, kui kohutav see ka poleks. Muu hulgas riivatakse selle lõikega ELi liikmesriikide praegust vabatahtlikku tegevust. Me ei peaks pisendama riikide reageerimisvõimekust, arvestades eriti seda, et Ühendkuningriigi alaline reageerimisrühm asus tegutsema juba ühe tunni möödudes Haiti maavärinast.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Viimastel nädalatel oleme kõik näinud kohutavaid kaadreid olukorrast, millesse Haiti rahvas on sattunud. Nagu iga suure loodusõnnetuse puhul, on ajakirjanduse ja meedia tähelepanu lühiajaline ning pealkirjades hakatakse peagi kajastama midagi muud. Poliitilised liidrid ei tohiks nii kiiresti edasi liikuda ja seetõttu on hea, et Euroopa Parlament püüab hoida Haiti katastroofi päevakorras tähtsal kohal. Selles resolutsioonis tunnustatakse nii ELi institutsioonide kui ka liikmesriikide organisatsioonide senist tööd. Tuleb loota, et ELi kõrge esindaja võtab täielikult teadmiseks need konkreetsed probleemid, millele Euroopa Parlament täna tähelepanu juhtis.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), kirjalikult. – Haiti ametiasutuste teatel on maavärina tõttu saanud surma üle 230 000 inimese. Seega on see katastroof isegi suurem kui 2004. aasta tsunami Aasias. Pärast hädaabi andmist tuleks põhitähelepanu järk-järgult suunata Haiti pikaajalise arengu tagamisele. Haiti kui maailma üks vaesemaid riike oli täiesti ettevalmistamata sellise suurusjärgu katastroofi tagajärgedega tegelemiseks. Mul on väga hea meel hiljutiste lubaduste üle kustutada Haiti võlad ning ma kutsun kõiki abi andvaid riike pikaajalisele ja jätkusuutlikule ülesehitustööle kaasa aitama. Lõpetuseks: mõned kolleegid pidasid küsitavaks paruness Ashtoni otsust mitte külastada Haitit vahetult pärast maavärinat. See kriitika on õigustatud juhul, kui tema visiidi tulemuseks oleks olnud mingi reaalne abi haitilastele. Kui see oleks aga olnud kõigest reklaamitrikk, mille eesmärk on näidata ELi kohalolu, siis oli Catherine Ashtoni otsus täiesti õige.

Eija-Riitta Korhola (PPE), *kirjalikult.* – (*FI*) Austatud juhataja! Ma hääletasin Haitit puudutava resolutsiooni poolt. Haiti maavärinast tingitud inimlikud kannatused on tohutud: sajad tuhanded on surnud või vigastatud ja Port-au-Prince on peaaegu täielikult hävinud. Kõrvalist abi vajab hinnanguliselt kaks kuni kolm miljonit inimest.

Peale ohvrite sugulastele kaasa tundmise peavad eurooplased nüüd ka tegutsema. ELi ulatuslik ja kiire abi on kahtlemata hädavajalik. Uue välisteenistuse aeglane reageerimine on õigustatult hämmingut tekitanud. Ilmselgelt peab ELi kõrge esindaja tulevikus tagama, et Euroopa Liit tegutseks kiiremini ja kooskõlastatumalt. Haiti vajab abi pikka aega. Haavu tuleb ravida ja kodud ükshaaval üles ehitada.

Filosoof Ludwig Wittgenstein on öelnud, et ükski kannatus pole suurem kui see, mida tajub üksikisik. Ma arvan, et ta mõtles sellega midagi niisugust: maailmas pole suuremat teadvuse ühikut kui üksikisiku teadvus. Valu ei saa kokku liita. Pole olemas summeeritud teadvust, mis tajuks kannatusi rohkem kui üksikisik. Masside kannatus on alati üksikisiku kannatus. Selles peitub ka lootus. Ema Teresa olevat öelnud, et kui ta oleks kunagi mõelnud massidele, siis poleks ta midagi saavutanud. Kui mul õnnestub aidata üht inimest, siis aitan ma suurimat võimalikku üksust: ühe inimese kogu maailma.

Petru Constantin Luhan (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Ma leian, et EL peab Haiti riigi toetamisel edendama paremat kooskõlastamist ja suuremat nähtavust. Praegu on suurimaks katsumuseks logistilised kitsaskohad (piiratud võimalused maandumiseks ja kaupade mahalaadimiseks Port-au-Prince'i lennuväljal) ning vajadus leida lahendus, et abistada neid, kes on ikka veel ilma koduta, pidades eriti silmas lähenevat vihmaperioodi.

Me peame mõtlema ka tulevikule ja sellele, kuidas sellistes olukordades kiiremini ja tulemuslikumalt tegutseda. Ma toetasin seda resolutsiooni, sest selles kutsutakse rahvusvahelise koostöö, humanitaarabi ja kriisiohjamise volinikku üles tagama, et Euroopa Liidul oleks kriisiolukordades juhtroll, kasutades Lissaboni lepinguga loodud kohustusi tulevaste kriiside korral Euroopa Liidu meetmete tõhusamaks koordineerimiseks.

Peale selle on ülioluline, et Euroopa täitevvõim esitaks Euroopa Parlamendile võimalikult kiiresti ettepanekud ELi kodanikukaitse mehhanismil põhineva ELi kodanikukaitse üksuse loomiseks. See võimaldab Euroopa Liidul koguda kokku hädaabi andmiseks vajalikud vahendid 24 tunni jooksul pärast õnnetuse toimumist.

David Martin (S&D), *kirjalikult.* – Haitit eelmisel kuul laastanud maavärin tekitas tohutut kahju ning rahvusvahelise kogukonna abimeetmed peavad olema pikaajalised ja sihipärased. Mul on hea meel, et EL on reageerinud kiiresti, otsustades esialgu abina eraldada 196 miljonit eurot. Toetan resolutsioonis sisalduvat nõudmist, et ELi tegevus humanitaarabi andmisel oleks tõhus ja kooskõlastatud, tagamaks Haiti pikaajaline abistamine ja ülesehitamine.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Haitit 12. jaanuaril 2010 tabanud maavärin tappis väga palju inimesi ja mõjutab endiselt ligikaudu 3 miljoni inimese igapäevaelu. Need inimesed vajavad hädasti humanitaarabi. ELi välispoliitika roll on nüüdseks selgemalt määratletud; väärtused, mida EL püüab edendada, on muu hulgas suunatud sellele, et tagada maailmas rahu ja julgeolek ning kaitsta inimõigusi. Seega peaksime tervitama kõiki jõupingutusi, mida liikmesriigid on teinud, et aidata Haitil tulla sellest katastroofist välja täielikult toimiva demokraatliku riigina, mille majandus suudab elanikke toetada. Me peaksime ka meeles pidama, et Haiti elanikud ja valitsus peavad alati olema kogu ülesehitusprotsessi lahutamatu osa.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Ma jäin Haitit käsitleva resolutsiooni RC-B7-0072/2010 hääletamisel erapooletuks, sest minu arvates tuleks sellesse piirkonda sõjaväe asemel saata selliseid tsiviilspetsialiste nagu arstid, arhitektid ja tuletõrjujad. Haiti suudab saavutada vajaliku poliitilise, majandusliku ja sotsiaalse stabiilsuse üksnes juhul, kui riigi vabadus on kaitstud välise sekkumise eest. Finantsinstitutsioonid nagu Maailmapank ja Rahvusvaheline Valuutafond ning Haiti kaubanduspartnerid peaksid viivitamatult tühistama Haiti välisvõla.

Lisaks toetan ma meetmeid, mida on võtnud algatusega Bolivari Alternatiiv Ameerika Rahvastele ühinenud riigid (rahaline abi humanitaarabi fondi kaudu, energiaalane toetus ning põllumajandus- ja tööstusalgatuste edendamine) ning mis näitavad riikidevahelist vennalikku solidaarsust. Erapooletuks jäädes oli minu eesmärk rõhutada, et Haiti ülesehitamise aluseks ei tohi olla abi militariseerimine, vaid selle asemel tuleb kõrvaldada Haiti vaesuse põhjused, milleks on näiteks välisvõlg, mille kustutamisele ma üles kutsun.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. - (DE) Juba enne maavärinat oli Haiti vaene riik, kus enam kui kahe miljoni inimese puhul ei olnud kohaliku toiduga varustamine tagatud ja kus sajad tuhanded orvud elasid tänavatel või lastekodudes. Haiti elanike jaoks on kahtlemata oluline tagada riigi infrastruktuuri ja institutsioonide ülesehitamine pikemas perspektiivis. Ometi ei tohi unustada, et abi jaotamine ei kulge praegu ladusalt ning et paljud naised ja lapsed on väga ohtlikus olukorras. Me peame selles olukorras tegutsema ettevaatlikult. See resolutsiooni ettepanek näib enamikku probleeme asjakohaselt käsitlevat ja seetõttu hääletasin selle poolt.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Haitit selle aasta jaanuaris tabanud maavärin on üks 21. sajandi suurimaid humanitaarkatastroofe. Katastroof on seda suurem, et see hävitav maavärin tabas maailma üht vaeseimat riiki. Selle tragöödia tõttu on Haitile pööratud kogu maailma silmad. Humanitaarabi ei tohi piirduda saare ülesehitamisega, vaid see peab hõlmama ka sealsete sotsiaalsete suhete ümberkorraldamist inimväärikuse austamise ja sotsiaalse õigluse vaimus. Selleks tuleks Haitile anda tagastamatut abi ning lisaks anda sellele riigile ja ühiskonnale n-ö nullist alustamise võimalus.

Seetõttu toetan üleskutset tühistada Haiti välisvõlg ja olen vastu lahendustele, mis rahvusvahelise "abi tulemusena Haiti võlgu suurendavad. Kõiki neid tegureid arvesse võttes otsustasin ma toetada seda Euroopa Parlamendi resolutsiooni ühisettepanekut Haiti hiljutise maavärina kohta.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Ma hääletasin Haiti hiljutist maavärinat puudutava resolutsiooni ühisettepaneku poolt.

Eelkõige nõustun ma lõigete 4, 8 ja 9 sisuga, eriti nende osadega, milles märgitakse, et ELi prioriteet peab olema abistamine taastamispüüdlustes ja humanitaarolukorra parandamine, keskendudes vähekaitstud rühmadele, nagu naised ja lapsed, ning peavarju, meditsiinirajatiste, logistilise abi ja toidu tagamisele, ja me palume kõigil liikmesriikidel olla valmis täitma ÜRO palveid anda täiendavat abi; me kiidame heaks komisjoni võetud esialgse kohustuse anda 30 miljonit eurot humanitaarabi; me tunneme heameelt G7 riikide otsuse üle tühistada Haiti rahvusvahelist võlga puudutavad nõuded ja palume ka Rahvusvahelisel Valuutafondil tühistada riigi tasumata võlg; ning me rõhutame, et maavärinajärgset hädaabi tuleb anda annetustena, mitte võlgu tekitavate laenudena.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Loodusõnnetuse korral peab humanitaarabi kohale jõudma viivitamatult. Haitis oli vaid USA võimeline pakkuma tõhusat humanitaarabi ilma bürokraatlike viivitusteta. Samuti on ilmselge, et kõige kiiremad ja tõhusamad humanitaarabiasutused on need, mida meie väljapaistev parlament oma resolutsioonides korrapäraselt taunida tavatseb: katoliku kirik ja kristlike organisatsioonide humanitaarabi algatused. Selles resolutsioonis, mida ma täielikult toetan, kutsub Euroopa Parlament rahvusvahelist üldsust üles tagama, et Haiti elanikud ja valitsus oleksid taastamisprotsessi põhiosalised, sest nii saavad nad vastutada oma ühise tuleviku eest. Euroopa Parlamendi liikmed toetavad ka ELi jõupingutusi edendada toiduainete tootmist kohapeal, taastades kahjustatud infrastruktuure ja tehes väiketalupidajatele kättesaadavaks vajalikud materjalid (seemned, väetised ja tööriistad) – eelkõige pidades silmas märtsis algavat kevadist külvihooaega, mis moodustab riigi toiduainete tootmisest 60%. Nüüd, kui rahvusvaheline kogukond investeerib maavärinakindla infrastruktuuri rajamisse, tahaksin ma rõhutada, et kannatada on saanud ka pühakojad ning et rahvusvahelisi rahalisi vahendeid tuleks eraldada ka kirikute ja vaimulike seminaride taastamisele.

Resolutsiooni ettepanek B7-0078/2010

John Stuart Agnew, Andrew Henry William Brons, David Campbell Bannerman, Derek Roland Clark ja William (The Earl of) Dartmouth (EFD), kirjalikult. – Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei on sügavalt mures Iraanis valitseva olukorra pärast ning kutsub kummalgi poolel olevaid valitsusi üles leidma diplomaatilist ja ennekõike rahumeelset lahendust poliitilise ja humanitaarolukorra jätkuvale halvenemisele selles riigis. EL ei tohi sekkuda, sest see vaid teravdab niigi pingelist olukorda. Kui läbirääkimisi ei juhi rahva valitud poliitikud, vaid ELi bürokraadid, kel puudub aruandekohustus, siis sellel on halvad tagajärjed nii Iraani kui ka ülejäänud maailma jaoks. Läbirääkimisi tuleks pidada koostöös teiste riikide valitsustega ja läbirääkimised ei või olla EL peale surunud. On palju riike, kes soovivad jääda neutraalseks, näiteks Iirimaa, ja kui EL esindab neid riike kõnealuses küsimuses, siis kahjustab see tõsiselt nende demokraatial põhinevat poliitikat.

Mário David (PPE), kirjalikult. – (PT) Ma hääletasin selle dokumendi poolt, lähtudes vastutustundest ja lootes, et see resolutsioon kannab vilja. Tahaksin kiita Euroopa Parlamendi eri fraktsioone ühtsuse saavutamiseks tehtud jõupingutuste eest, mis võimaldasid Euroopa demokraatia kantsil rääkida ühel häälel ja toonitavad selle resolutsiooni tugevalt pragmaatilist suunitlust. Resolutsioonis tehakse ettepanekuid võimaluste, lahenduste ja konkreetsete meetmete kohta ELi ja Iraani režiimi suhetes. Seda silmas pidades tahaksin rõhutada vajadust a) mõista jõuliselt hukka ettevõtted, kes varustavad Iraani ametivõime tsensuuriks ja järelevalveks kasutatava tehnikaga, kusjuures Euroopa ettevõtete puhul tuleks selline tegevus keelata; b) taotleda – õigemini nõuda –, et Iraani ametivõimud peaksid kinni Viini konventsioonist ja austaksid diplomaatilisi norme; c) kehtestada täiendavaid sanktsioone Iraani organisatsioonide või ametnike suhtes, kes tegutsevad välismaal ja kes vastutavad vabaduste piiramise ja repressioonide eest Iraanis, ning nende suhtes, kes on seotud Iraani rahvusvaheliste kohustuste rikkumisega tuumaküsimuses; ja d) kõigest hoolimata jätkata Iraaniga dialoogi, eelkõige kodanikuühiskonna tasandil.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult*. – (*PT*) Ma hääletasin Iraanis valitsevat olukorda käsitleva resolutsiooni poolt, kuna mind panevad muretsema jätkuvad inimõiguste rikkumised Iraanis, eriti seoses ühinemis-, sõna- ja teabevabadusega, ning kuna ma toetan Iraani rahva demokraatlikke soove.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Viimastel kuudel on Iraani kohta teatavaks saanud kaks uudist ja kumbki neist ei ole paraku julgustav. Esimene neist puudutab tuumaenergia saamiseks uraani rikastamisel tehtud

edusamme, ning teine on seotud repressioonidega Mir Hossein Mousavi juhitud mõõduka tiiva vastu, kes on vaidlustanud viimaste presidendivalimiste tulemused. Need kaks uudist on juba üksikult võttes küllalt ärevusttekitavad, kuid ühiselt annavad nad põhjust suuremaks murelikkuseks.

Mida võib öelda selle ebastabiilse riigi kohta, kus üha äärmuslikumaks muutuv valitsus tapab, piinab ja vangistab vastaseid, kes valitsuse vastu tänavatel protesteerivad, ning kus samal ajal viiakse tuumaenergia saamiseks visalt ellu uraanirikastusprogrammi?

Rahvusvahelist üldsust ei veena ajatollade fundamentalistliku režiimi kinnitused, et tema kavatsused on head ja et tuumaenergiat soovitakse rahumeelsetel eesmärkidel, ning Iraanis nähakse – põhjendatult – kasvavat ohtu.

Peale Iraani mõõdukate jõhkra represseerimise hukkamõistmise peavad Euroopa Liit ning tema liitlased ja teised rahvusvahelised osapooled astuma samme Teherani suhtes kehtestatud sanktsioonide tugevdamiseks ja karmistamiseks, välistamata mis tahes kooskõlastatud jõupingutusi selle ohu vastu võitlemisel.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Me kaitseme sõnavabadust ja demokraatiat ning nõustume vajadusega väljendada muret Iraanis viimastel kuudel toimunud sündmuste pärast, eriti seoses massiliste repressioonidega Iraani julgeolekujõudude poolt. Kuid kavandatud tekstis ei väljendata seda muret parimal võimalikul viisil.

Meie arvates ei tohiks olukorra arenemise pärast muret väljendades eirata suurt ohtu Iraani suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele ning diplomaatilise ja sõjalise tegevuse laienemist, mille taga on Ameerika Ühendriikide valitsus, sealhulgas Ameerika Ühendriikide vägede koondamist kõnealusesse piirkonda. Me ei tohiks unustada, et see kõik ohustab ka Iraani rahva õigusi ning neid jõude, kes endiselt pingutavad selle nimel, et tagada Iraanis demokraatia, areng ja sotsiaalne õiglus. Vastu võetud tekstis seda ei mainita.

Õigus otsustada Iraani edaspidise kursi üle kuulub ainuüksi Iraani rahvale ning Iraani poliitilistele ja ühiskondlikele jõududele. Sooviksime väljendada solidaarsust Iraani demokraatlike organisatsioonide ja inimestega, kes võitlevad sotsiaalse õigluse ja progressi eest oma riigis.

Sylvie Guillaume (S&D), *kirjalikult.* – (*FR*) Ma toetasin resolutsiooni, milles mõistetakse hukka Iraani hoiakud seoses tema kavatsustega tuumaenergiasektoris ning rünnakutega sõnavabaduse vastu, mille ohvriks iraanlased iga päev langevad. Iraani ametivõimude vägivalla kasutamine meeleavaldajate suhtes on vastuvõetamatu, nagu ka ajakirjanduse tsenseerimine ja teabe saamise takistamine.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Praegune segadus Iraani ühiskonnas, režiimi vastaste ja rahva süstemaatiline represseerimine, ajakirjandus- ja sõnavabaduse piiramine, surmanuhtluse rakendamine ning tuumaprogrammi jätkuv arendamine rahvusvahelise üldsuse vastu on äärmiselt murettekitav. Veelgi rohkem ärevust tekitab uudis, et eelmisel kuul katsetas Iraan edukalt uut pikamaaraketti, ohustades seeläbi piirkondlikku ja ülemaailmset julgeolekut. Euroopa Parlamendi delegatsiooni planeeritud visiidi hiljutine tühistamine näitab samuti selgelt, et see riik ei ole valmis koostööd tegema. Seega tuleb Iraani režiimi poliitika hukka mõista.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult*. – (DE) On palju riike, kus demokraatia ja inimõigused on ohus. EL peab jätkama oma püüdlusi selle olukorra muutmiseks, kasutades üleskutseid ja muid sarnaseid meetodeid. Iraani tegevus ja katsed saada tuumariigiks ei tohiks meid üllatada. See tuleneb muu hulgas Ameerika Ühendriikide valest poliitikast. Praegust olukorda saab leevendada üksnes diplomaatiliste vahenditega, kuid EL ei tohi lasta end sellega seoses Ameerika Ühendriikidel ära kasutada. Resolutsiooni ettepanekus märgitakse, et olulist edu ei ole saavutatud ja et dialoog on ainus lahendus. Ma olen sellega nõus.

Sławomir Witold Nitras (PPE), kirjalikult. – (PL) Tahaksin väljendada oma toetust resolutsioonile, mille eesmärk on teha selgelt teatavaks Euroopa Liidu seisukoht põhiliste inimõiguste austamise kohta Iraanis. Olen nördinud – nagu enamik meist – selle üle, kuidas on koheldud Iraani opositsiooni. Mohammed Reza Alizamani ja Arash Rahmani surmamõistmine poliitilise tegevuse eest on minu arvates vastuolus kõikide tänapäeval maailmas kehtivate standarditega. Mul on hea meel, et EL on selles küsimuses oma arvamuse väga selgelt välja öelnud. Samas tahaksin väljendada kahetsust, et sama tugev reaktsioon ei järgnenud sellele, kui Venemaal aeti 31. jaanuaril 2010 laiali opositsiooni korraldatud meeleavaldused Moskvas ja Peterburis ning meeleavalduste korraldajad võeti vahi alla; nende hulgas oli ka Oleg Orlov, kes juhib eelmisel aastal Sahharovi auhinna saanud organisatsiooni Memorial. Ma arvan, et ELi kõrge esindaja reaktsioon peaks selles küsimuses olema niisama jõuline nagu Iraani puhul ja see peaks olema ka kooskõlas Euroopa Parlamendi presidendi, härra Buzeki tugeva kriitikaga Venemaa võimude suhtes.

ET

Franz Obermayr (NI), kirjalikult. – (DE) On äärmiselt oluline, et me alustaksime Iraaniga uuesti dialoogi. Seetõttu on mul väga kahju, et ELi delegatsiooni visiit Iraani on edasi lükatud, ja loodan, et see küsimus laheneb peagi. Kahtlemata puudub Iraanis praegu piisav austus inimõiguste ja demokraatia suhtes. Sellest hoolimata ei ole Iraani suhtes kehtestatud sanktsioonide karmistamine õige tee. Ka Iraani valitsuse vastased on karmimate sanktsioonide kehtestamise vastu, sest need mõjutaksid ennekõike selle riigi elanikkonda. Peale selle rakendab EL taas topeltstandardeid. Kui tegemist on oluliste majanduspartneritega nagu Hiina või India, vaatab EL hea meelega olukorrale läbi sõrmede. Seetõttu jäin ma erapooletuks.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Ma hääletasin Iraani käsitleva resolutsiooni poolt, arvestades eelkõige hiljutisi rünnakuid, sealhulgas eilseid rünnakuid Itaalia ja Prantsusmaa saatkonna vastu.

Euroopa Liit peab selgesti teatavaks tegema oma ühtse seisukoha Teherani režiimi suhtes. Iraani ametivõimudel on oma roll ohtliku sallimatuse ja hirmutamise õhkkonna tekitamisel Euroopa Liidu teatud liikmesriikide suhtes. Rünnak saatkondade vastu panid toime need, kes soovivad kärpida demokraatia tiibu ja kes on vabaduse vastu.

Loodan, et Euroopa institutsioonid võtavad selge seisukoha ja mõistavad juhtunu võimalikult kiiresti hukka ning teevad otsuse Iraani suhtes võetavate diplomaatiliste meetmete kohta.

Geoffrey Van Orden (ECR), kirjalikult. – Euroopa Konservatiivid ja Reformistid toetasid seda tugevat resolutsiooni Iraani kohta. Me pooldame jõulisi rahvusvahelisi meetmeid vastuseks Iraani kasvavale tuumavõimekusele. Seetõttu on äärmiselt kahetsusväärne, et Euroopa Parlament ei kasutanud võimalust toetada rahvusvahelisi üleskutseid täiendavate sanktsioonide kehtestamiseks. Samuti tuleks täpsustada, et õnneks ei ole Teheranis ELi saatkondi. Seal on riikide saatkonnad.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Iraani Islamivabariik kaebab endistviisi moslemite halva kohtlemise üle kogu maailmas. Ometi ei lõpeta mullad kristlaste tagakiusamist ega mõista hukka seda, kuidas koheldakse kristlasi. Kristlusse pöördumist käsitatakse ususalgamisena ja selle eest karistatakse surmanuhtlusega. Kahjuks puudub Euroopa Parlamendil julgus, et mõista hukka kristlastest märtrite olukord Iraanis. Paavst Johannes Paulus II on öelnud, et tagakiusamine hõlmab usklike ja kogu religioosse kogukonna diskrimineerimise mitmesuguseid vorme. Samaaegu sellise diskrimineerimisega tunnistatakse sageli õigust usuvabadusele ja veendumuste vabadusele – seda nii konkreetsete riikide õigusaktides kui ka rahvusvahelist laadi avaldustes. Peale vanglate, koonduslaagrite, sunnitöölaagrite ja riigist väljasaatmise kasutatakse tänapäeval vähem tuntud, kuid rafineeritumaid karistusviise: mitte vägivaldset tapmist, vaid teatud mõttes ühiskondlikku tapmist – mitte üksnes vanglasse või laagrisse isoleerimise teel, vaid ka sotsiaalse diskrimineerimise või isikliku vabaduse alalise piiramisega. Kui Euroopa Parlament tahab oma üleskutset inimõiguste tagamise kohta tõsiselt võtta, peaks ta asuma selgemale seisukohale Iraanis tagakiusatavate kristlaste suhtes.

Resolutsiooni ettepanek B7-0021/2010

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Esineb oht, et Jeemenist saab uus Afganistan: Al Qaeda meelepäraseim väljaõppelaager ning fundamentalistide ja terroristide kasvulava kogu islamimaailmas.

Sotsiaalne, poliitiline ja majanduslik allakäik või isegi täielik kokkuvarisemine, mida näitavad kodusõda ja täielik valitsuse puudumine, mis võiks tõhusalt kontrollida kogu seda territooriumi, on muutnud riigi kohaks, kus ei kehti seadused ega kord, mis võiksid peatada nende vägivalla ja äärmusluse puhangute ilmnemise ja kasvu.

See tähendab, et on vaja rohkem tähelepanu ja otsustavust rahvusvaheliselt üldsuselt Jeemeni küsimuse lahendamisel ning et sellele riigile antav abi tuleks hoolikalt suunata selle elanike elutingimuste tõhusale parandamisele.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Üldine olukord Jeemenis valmistab kogu maailmale tõsist muret ning viimaseid terroristide ähvardusi arvestades peab EL võtma üha aktiivsema rolli, et takistada Jeemenit muutumast veel üheks läbikukkunud riigiks rahvusvahelises üldsuses.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Terrorismivastase võitluse kese on langenud Jeemenile, mis on islamiterroristide kasvulava. Vaesusega võitlemine ja suurenev sõjaline abi ei kaota Jeemeni probleeme. Lahenduseks on anda rohkem arenguabi, et panna mõne džihaadi värbaja jalge all pind kõikuma. Lõppkokkuvõttes ei tohi EL lasta end asetada USA laekuri rolli. Selle asemel peab ta asuma erapooletu

vahendaja kohale, et tagada dialoog ja sillutada teed pikaajalise poliitilise lahenduse saavutamiseks. Selles resolutsiooni ettepanekus võetakse samasugune hoiak, mille tõttu ma hääletasin selle poolt.

Geoffrey Van Orden (ECR), kirjalikult. – Kuigi ma nõustun selle Jeemeni olukorda käsitleva resolutsiooni põhisisuga ja osalesin selle koostamisel, ei saa ma nõustuda sellega, et resolutsioonis viidatakse kooskõlastavale rollile, mis antakse tulevasele Euroopa välisteenistusele Jeemeni puhul. Palusin viited Euroopa välisteenistuse kohta raporti koostamise etapis kõrvaldada, aga teised fraktsioonid keeldusid. Euroopa välisteenistus tuleneb otseselt Lissaboni lepingust, see on leping, mida ma heaks ei kiida ning millel puudub demokraatlik õiguspärasus. Euroopa välisteenistuse raames luuakse ELi saatkondade võrgustik ning ELi kõrge esindaja / komisjoni asepresidendi valvsa silma all hakkab ta vastutama ELi sõjalise ja välispoliitika väljatöötamise ning elluviimise eest.

Olen olnud pikka aega selle vastu, et ELil oleks osa neis kahes poliitikavaldkonnas. Usun siiralt, et need peavad jääma suveräänsete liikmesriikide ainueelisõiguseks.

Resolutsiooni ettepanek B7-0029/2010

John Stuart Agnew, David Campbell Bannerman, Derek Roland Clark ja William (The Earl of) Dartmouth (EFD), kirjalikult. – Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei on täielikult inimkaubanduse vastu, kuna see on orjuse nüüdisaegne vorm. Kutsume üles kehtestama rangeimad karistused kogu maal nendele kurjategijatele, kes sellise kuriteo toime panevad, ning tõsised meetmed sellise tegevuse väljajuurimiseks. Ent me ei saa toetada seda, et EL kasutab inimkaubandust ettekäändena, et ühtlustada sisserände- ja piiripoliitikat valitud valitsuste arvamust arvestamata. Tuleb lasta valijaskondadel valimiskasti kaudu ja valitud poliitikutel otsustada riigi poliitika üle nendes küsimustes ja mitte lubada ELil järjekordset poliitikavaldkonda enda kätte haarata, mis kaotab demokraatliku kontrolli. Kui ELis ei oleks piirid avatud ning igal riigil oleks oma sisserändepoliitika, siis oleks rasket organiseeritud kuritegevust ja inimkaubandust palju lihtsam välja juurida.

Liam Aylward (ALDE), *kirjalikult.* – (*GA*) Hääletasin selle resolutsiooni ettepaneku poolt, sest me peame tagama, et nii praktilisest kui ka moraalsest küljest peetaks prioriteetseks inimkaubanduse küsimuse lahendamist ja selle küsimuse lahendamist, kuidas seda kaubandust kasutatakse tööturul ressursina.

Lissaboni lepingu alusel on Euroopa Liidul nii volitused kui ka võimalus tugevdada Euroopa poliitikat seoses inimkaubandusega. Nagu ütlesin selle resolutsiooni arutelu ajal, tuleb see küsimus asetada päevakorras väga tähtsale kohale. Kuna Euroopa Liidul on oluline roll üleilmsetes kaubandusküsimustes ning ta on kohustatud kaitsma inimõigusi, siis on tal kohustus võidelda inimkaubanduse ja eelkõige lapstööjõu kasutamise vastu.

Zigmantas Balčytis (S&D), kirjalikult. – Inimkaubandus on üks kõige hirmsamaid ja raskemaid kuritegusid. Võitlus ei saa olla tõhus ilma ühtse poliitilise seisukohata, mis keskendub ennetamisele, ohvrite kaitsele ja tõhusatele sanktsioonidele kaubitsejate suhtes. Vaba liikumine ELis on toonud meie kodanikele märkimisväärset kasu, ent samal ajal avanud mitmed teed kaubitsejatele. Kümned tuhanded noored naised ja lapsed uutest liikmesriikidest satuvad igal aastal inimkaubanduse ohvriks. Euroopa Parlamendil on väga oluline roll inimkaubanduse vastu võitlemisel. Meie ülesanne on tagada, et ennetamine, kaitse ja ohvrite toetamine oleksid poliitiliselt tähtsal kohal. Me peame nõudma, et liikmesriigid rakendaksid täielikult ELi poliitikat ja muid dokumente inimkaubanduse kohta, ning tagama, et kehtestatakse rangemad karistused ja sanktsioonid.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Hääletasin selle resolutsiooni poolt, sest Euroopa Liit peab võitlema ebaseadusliku sisserände ja inimkaubanduse vastu. Suureneva tööpuudusega kasvab nende inimeste arv, kes võivad sattuda inimkaubanduse ohvriks või keda võidakse kasutada sunniviisilisel tööl. Eelkõige need inimesed, kes on oma maal kaotanud töökoha, kes on kaotanud lootuse paremale elule, püüavad mujal edu saavutada. Sellist olukorda võivad kuritegelikud jõugud ära kasutada. Põhiline inimkaubanduse valdkond, mis hõlmab lapsi, eelkõige tüdrukuid, ja naisi, ei ole mitu aastat muutunud. Seksuaalne ärakasutamine orjusesarnastes tingimustes on eriti valdav Ida-Euroopas, mis on justkui läände suunduva inimkaubanduse transiittee. Me peame koostama strateegia inimkaubanduse vastu võitlemise meetmete kohta, mille puhul enamik tähelepanu pühendatakse inimkaubanduse vastasele võitlusele, selle ennetamisele, ohvrite kaitsmisele ja karistustele. Kõik liikmesriigid peavad võtma rangeid meetmeid, et võidelda inimkaubanduseg vastu, tagades riikide õigusnormide kooskõlastamise. Peame püüdlema tihedama koostöö poole kõikide huvitatud poolte vahel inimkaubanduse küsimuses.

Carlos Coelho (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) See nüüdisaegne orjuse vorm on viimastel aastatel muret tekitavalt kasvanud ning muutunud organiseeritud kuritegevuse vallas kolmandaks kõige tulutoovamaks tegevuseks.

ET

ÜRO 2009. aastal tehtud hinnangu kohaselt on inimkaubanduse ohvriks langenud 270 000 inimest ning Europol ei täheldanud seksuaalse ärakasutamise eesmärgil toimuva naiste kaubanduse vähenemist, märkides sunniviisilise töö eesmärgil veetud inimeste arvu kasvu. See on vastuvõetamatu ning seaduseaukudel ei tohi lasta seda tegevust lihtsustada. Me vajame kiiret, üleilmset, põhjalikku ja kooskõlastatud reaktsiooni, olgu see siis õiguslik või tegevusega seotud. Seoses Lissaboni lepingu jõustumisega kutsun komisjoni üles esitama esimesel võimalusel uus ettepanek, millega muudetakse sellise ühtse Euroopa poliitika koostamine, mille eesmärk on võidelda tõhusalt inimkaubanduse vastu, üheks komisjoni peamiseks prioriteediks. See ettepanek peaks hõlmama küsimuse kõiki tahke, sealhulgas küsimusi, mis on seotud päritolu-, transiidi- ja sihtriikidega, inimestega, kes värbavad, transpordivad ja kasutavad ohvreid ära, ning muude vahendajate, klientide ja kasusaajatega.

Samal ajal peame tagama, et ohvritele ja tunnistajatele pakutakse vahetu abi kaudu piisavat kaitset. Tuleb pingutada ka selle nimel, et saada võimalikult palju kasu vahenditest, mida kahjuks kasutatakse selles valdkonnas jätkuvalt liiga vähe selliste asutuste poolt nagu Europol, Eurojust ja Frontex.

Vasilica Viorica Dăncilă (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Usun kindlalt sellesse ning toetan seda, et tuleb luua alaline platvorm Euroopa Liidu tasandil, mis tagab, et inimkaubanduse poliitika hõlmab selliseid aspekte, mis on seotud nii sotsiaalsete küsimuste ja sotsiaalse lõimumisega kui ka sobivate ja tõhusate programmide vastuvõtmisega, et toetada ohvrite sotsiaalset taasintegreerumist, sealhulgas tööturu ja sotsiaalkindlustussüsteemiga seotud meetmeid.

Lena Ek, Marit Paulsen ja Olle Schmidt (ALDE), kirjalikult. - (SV) Meie arvates on eelistatav lõigete 13 ja 15 esialgne sõnastus, mis puudutab vahetegemist inimkaubanduse ohvrite ja ebaseaduslike sisserändajate vahel ning elamislubasid inimestele, kes on langenud inimkaubanduse ohvriks, aga me hääletame nende lõigete muudatusettepanekute poolt, et saavutada kompromiss. Selle kompromissi tulemusena antakse inimkaubanduse ohvritele ajutised elamisload ning piirivalveasutused muutuvad teadlikumaks inimkaubanduse küsimustest. See on esimene samm. Eelistame, et see resolutsioon võetakse praegu vastu, ning jätkame tööd selles suunas, et inimkaubanduse ohvritele antakse alalised elamisload.

Ioan Enciu (S&D), *kirjalikult.* – (*RO*) Hääletasin Euroopa Parlamendi resolutsiooni poolt, mis käsitleb inimkaubanduse tõkestamist, kuna arvan, et on väga oluline tugevdada võitlust inimkaubanduse vastu, mis on võtnud hoiatavad mõõtmed ning on tõsine põhiliste inimõiguste rikkumine.

Direktiivi eelnõu, mis esitatakse lähiajal Euroopa Parlamendile aruteluks, peab sätestama ranged karistusmeetmed Euroopa tasandil iga isiku vastu, kes on seotud seda laadi kaubandusega. Tuleb teha muudatus liikmesriikide õigusnormidesse seoses sanktsioonide ühtlustamisega, et tagada kaubitsejatele maksimumkaristuste kehtestamine, kuna praegu erinevad need riigiti väga palju.

Sellest seisukohast on vaja ka piiriülest lähenemisviisi, et tegeleda selle nuhtlusega, suurendades koostööd päritolu- ja transiidiriikidega, millest mõnes kehtivad inimkaubitsejatele vaid tühised trahvid. Samal ajal tuleb tagada kaitse ja abi inimkaubanduse ohvritele, eelkõige naistele ja lastele, kes andmete kohaselt moodustavad ligikaudu 80% kõikidest ohvritest.

Edite Estrela (S&D), kirjalikult. – (PT) Hääletasin selle resolutsiooni poolt, mis käsitleb inimkaubanduse tõkestamist, toetades vajadust, et komisjon ja nõukogu peavad tagama, et selle ebameeldiva probleemi vastane võitlus oleks nende prioriteetide seas jätkuvalt tähtsal kohal, isegi majandus- ja finantskriisi ajal. Liikmesriigid, kes ei ole seda veel teinud, peaksid täielikult rakendama riigi tasandil kõik ELi meetmed inimkaubanduse kohta ning ratifitseerima esimesel võimalusel muud õiguslikud vahendid selles vallas, et tagada suurem kaitse ja abi inimkaubanduse ohvritele.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Inimkaubandus on tänapäeval ohvrite jaoks ebainimlik nüüdisaegne orjuse vorm. Selle toimepanijate jaoks, kuritegelike organisatsioonide jaoks, kes tegelevad prostitutsiooni ja seksuaalse ärakasutamise, ebaseadusliku adopteerimise, sunniviisilise töö, ebaseadusliku sisserände ja ebaseadusliku organikaubandusega, on see suurt tulu toov tegevus.

Kahjuks on see hirmus tegelikkus ka Euroopa Liidus. Seepärast kutsun Euroopa Komisjoni üles võtma rangeid ja kindlaid meetmeid, et võidelda inimkaubanduse vastu. Kasutada tuleb järgmist kolmest osast koosnevat lahendust: i) piisav ohvrite kaitse, kes on enamasti naised ja lapsed, tagades nende kõige põhilisemad õigused, nagu õigus elule ja vabadusele, füüsiline ja moraalne puutumatus ning seksuaalne enesemääratlemine; ii) ennetavad meetmed, et uurida ja lammutada võrgustikke, mis edendavad inimkaubandust ja saavad sellelt kasu, ning lõpuks iii) karm karistamine inimkaubanduse ja inimeste ärakasutamise eest mis tahes kõlvatul eesmärgil ning toimepandud kuritegudele vastavad karistused.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Nagu on märgitud vastuvõetud resolutsioonis, peab viivitamata võtma "inimkaubanduse vastaseid meetmeid, kasutades inimõigustel põhinevat terviklikku lähenemisviisi, milles keskendutakse inimkaubanduse vastasele võitlusele ning ohvrite vältimisele ja kaitsele; võtma kasutusele ohvripõhise lähenemisviisi, mis tähendab, et tuleb tuvastada kõik võimalikud ohvrite rühmad, asuda nende heaks tegutsema ja neid kaitsta; pöörates eritähelepanu lastele ja muudele riskirühmadele;".

Meil on siiski kahju, et meie poolt selle resolutsiooni kohta esitatud muudatusettepanekud tagasi lükati, kuigi nendes keskenduti inimkaubanduse põhjustele ja sellega võitlemise viisidele, eelkõige järgmisele:

- võitlus tööpuuduse, kõrvalejäetuse ja vaesuse vastu kui inimkaubanduse peamiste põhjuste vastu, rõhutades kiiret vajadust majandus- ja sotsiaalpoliitika muudatuste järele, et muuta esmatähtsaks sotsiaalsete ja tööõiguste tugevdamine, töökohad, kus tagatakse töötajate õigused, head avalikud teenused ning majanduslik ja sotsiaalne areng;
- koostöö tugevdamine ja solidaarsus rändajate päritoluriikidega, eelkõige aidates kaasa nende majanduse arengule, paremale teadmiste kättesaadavusele, nende võla kustutamisele ning finantstehingute maksustamisele.

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Me hääletasime selle inimkaubandust käsitleva resolutsiooni vastu, ehkki inimkaubandus on üks kõige põlastusväärsemaid kuritegusid üldse. Tegime seda esiteks seetõttu, et te kasutate seda poliitiliselt ära, et suurendada veelgi Brüsseli Euroopa, selle institutsioonide ja arvukate ametite volitusi, mis sellegipoolest näitavad jätkuvalt oma ebatõhusust. Teiseks ja peamise põhjusena tegime seda seepärast, et te kasutate tähelepanu, mis tavaliselt pööratakse ohvritele, uue väljapressimisvahendina mõju avaldamiseks sisserändega seotud küsimustele: sotsiaalne ja õigusabi, automaatne elamisluba, juurdepääs tööturule, perekondade taasühendamise lihtsustatud kord ja sotsiaalne heaolu. Kõike seda võimaldataks olenemata sellest, kas ohver teeb või ei tee ametiasutustega koostööd, et aidata neil kaubitsejad tabada ja võrgustikud lammutada. Seega iga ebaseaduslik sisserändaja ei pea Euroopasse pääsemiseks tegema muud, kui ütlema, et ta on sellise võrgustiku ohver, mis pressib temalt välja tuhandeid eurosid. Järelikult, mida iganes teie selle kohta arvate, nõuavad ebaseaduslikud sisserändajad oma staatust ning seda heaolu ning teie annate neile selle! Te olete vastutustundetud!

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Hääletasin inimkaubanduse tõkestamist käsitleva resolutsiooni poolt, mille esitasid Euroopa Parlamendi vasakpoolsed ja tsentristlikud fraktsioonid, sest me peame kõva ja selge häälega kinnitama, et inimkaubanduse ohvrid, kellest enamik on naised ja lapsed, peaksid saama tingimusteta kaitset ja abi. Nendel ohvritel peaks olema eelisõigus tasuta õigusabile, kaubitsejate vastased karistused peaksid olema rangemad ning tuleks leida viise, kuidas vähendada klientide nõudlust teenuse järele. See on vastuvõetamatu naistevastase vägivalla vorm ning tuleks võtta ühiseid meetmeid, et sellist kaubandust ära hoida, kaitsta inimkaubanduse ohvreid ning mõista süüdi sellise vägivalla toimepanijad.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Samal ajal kui paljud inimesed elavad ELis piisavalt mugavat elu, on reaalsus see, et kogu ELis ja sealhulgas kõige jõukamates piirkondades elavad paljud inimesed orjuses. Inimkaubanduse otsene piiriülene iseloom tähendab, et see on valdkond, kus ELi institutsioonidel on võtmeroll, ning seetõttu avaldan heameelt täna arutatava resolutsiooni üle.

Lívia Járóka (PPE), kirjalikult. – (HU) Inimkaubandus on üks kõige tõsisemaid inimõiguste rikkumisi ning see võib esineda mitmes vormis, alates seksuaalsest ärakasutamisest ja sunniviisilisest tööst kuni elundikaubanduse ja koduse orjuseni, seejuures ohvriteks on eelkõige naised ja lapsed. Praegune Euroopa Liidu õigusraamistik inimkaubandusega võitlemiseks on ebapiisav, seega on väga oluline, et Euroopa Liit võtaks Lissaboni lepinguga antud volitustele tuginedes palju rangemaid meetmeid selle nähtuse vastu, pidades eelkõige silmas riskirühmade, eriti laste, kaitset ja abistamist. Selles mõttes on ettepanek luua inimkaubanduse vastase võitluse ELi koordinaator tervitatav ning asjaolu, et ettepanekus kutsutakse liikmesriike üles kehtestama hirmutavad karistused, mis kajastavad selle kuriteo raskust, on samuti teretulnud. Väga olulise muudatusena on resolutsiooni ettepanekus sätestatud ka see, et ohvri nõusolek ärakasutamisega ei ole süüdimõistmise puhul oluline ning et ohvrile tuleb abi anda, olenemata sellest, kas ta soovis selles protsessis osaleda või mitte.

Samuti on tähtis kaasata kodanikuühiskonda nii palju kui võimalik institutsioonilisse tegevusse, et kaotada inimkaubandus, ning algatada kõige suuremas ohus rühmade teavitamise ja teadlikkuse suurendamise kampaaniad. Loodetavasti rakendavad liikmesriigid peagi selle integreeritud lahenduse, mis hõlmab ennetamist, sanktsioone ja ohvrite kaitset, oma õigusnormides ning astuvad asjaomaste õigusaktide ratifitseerimisega suure sammu nüüdisaegse orjuse kaotamise suunas.

ET

Filip Kaczmarek (PPE), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja! Ma kiitsin inimkaubanduse tõkestamise resolutsiooni vastuvõtmise heaks. Inimkaubandus on üks kõige halvemaid asju, mida inimesed saavad üksteisele teha. See on hirmutav, kui levinud see jube nähtus on. Ma ei suuda leida ühtegi põhjendust ega leevendavat asjaolu nende jaoks, kes sellisel viisil trambivad jalge alla need väärtused, mis on meile nii olulised. Inimkaubandus on vabaduse, väärikuse ja võrdsuse eitamine. Loodan, et Euroopa Parlament aitab kaasa inimkaubanduse piiramisele ja edaspidi selle täielikule kaotamisele.

Timothy Kirkhope (ECR), *kirjalikult.* – Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon on ühisel arvamusel, et inimkaubandus on vastuvõetamatu ning tuleks peatada. Ent meil on tõsiseid kahtlusi, kas sellest resolutsioonist piisab, et lahendada algpõhjused, mis toovad kaasa inimkaubanduse, ning seega otsustasime vastu hääletada. Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon leiab, et see resolutsioon järgib nii-öelda ohvrikeskset seisukohta, mis näeb ette selle, kuidas liikmesriigid peaksid kandma hoolt isikute eest, kes on sattunud inimkaubanduse ohvriks, eeldades seega, et inimkaubanduse esinemine on paratamatu. Ent Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsioon on koos Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooniga kirjutanud alla resolutsioonile, milles kutsutakse üles suuremale koostööle liikmesriikide, politsei ja piirivalveasutuste vahel, mille puhul saab kaitsta isikuandmeid ja mille puhul võib ohvrite eest hoolt kandmise üle otsustada iga liikmesriik ise.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (FR) Kõik orjanduse vormid, nii "nüüdisaegsed" kui ka muud, on ülimalt laiduväärsed. See resolutsioon väärib seega tunnustust, kuna sellega üritatakse kaitsta vägivalla ohvreid ebainimliku kasuahnuse eest ning sotsiaalsete ja psühholoogiliste kannatuste eest, mida see põhjustab. Ent siiski on kahetsusväärne, et selles piirdutakse varimajanduse kuritegelike võrgustike ohvritega, kuna inimkaubandusel on ka seaduslik vastaspool, mis ei ole vähem põlastusväärne.

Neoliberalism, mis oma kasumiahnusega, töötajate pideva teineteise vastu ässitamisega ning ümberpaigutamistega tekitab samuti nii vaimset kui ka füüsilist vägivalda kodanike suhtes. See sunnib neid nende tahte vastaselt ümber asuma ning paneb neid sellistesse raskustesse, mille tulemusel tööga seotud enesetappude arv suureneb. Kas selline kodanike orjastamine, nende muutmine pelgalt tasakaalustavaks teguriks ebatõhusas ja ebaterves süsteemis, töövahendiks, mis teenib finantseliidi huve, näitamata üles mitte mingit hoolimist nende elu suhtes ning seades ohtu nende elu, pole mitte samaväärne inimeste omamisega, mis on tegelikult orjandus? Kuigi kuritegevuse vastu tuleb tõepoolest võidelda, tuleb sama palju võidelda institutsioonide väärtegude vastu ning muuta Euroopa Liit selliseks liiduks, kus kodanikud on vabad.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Inimkaubandus rikub kõige põhilisemaid inimõigusi ning on selline orjuse vorm, mis tugineb seksuaalsele ja tööjõu ärakasutamisele. Rahvusvahelised hinnangud näitavad, et inimkaubandus on kolmandal kohal kõige tulutoovamate ebaseadusliku kaubanduse vormide hulgas. Nüüd, kui Lissaboni leping on jõustunud, on Euroopa Liidu tegevust õigusalase ja politseikoostöö vallas selgelt tugevdatud. Inimkaubanduse vastane võitlus peab olema üks Euroopa Liidu põhieesmärke ning Euroopa Parlamendi kui kaasseadusandja roll tähendab, et tal on selles vallas keskne ülesanne. Inimkaubanduse vastane võitlus peaks seega olema jätkuvalt üks ELi põhiprioriteete ka majandus- ja finantskriisi ajal.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Inimkaubandus on üks selle sajandi alguse kõige suurem nuhtlus. Neid, kes nimetavad seda nüüdisaegseks orjuse vormiks, ei saa süüdistada liialdamises. See on tegevusala, mis on erakordselt kasumlik, ning seda juhivad ohtlikud organiseeritud kuritegelikud jõugud. Toetan täielikult resolutsiooni ettepanekut (B7-0029/2010) inimkaubanduse tõkestamise kohta, mille on esitanud Euroopa Parlamendi fraktsioonide ulatuslik koalitsioon. Minu arvates on Euroopa Komisjon kohustatud töötama välja tegevuskava, et inimkaubandus tõhusalt kõrvaldada. Samal ajal toetan täielikult resolutsiooni esitajate üleskutset nimetada inimkaubanduse vastase võitluse ELi koordinaator õigusküsimuste, põhiõiguste ja kodakondsuse voliniku alluvusse. Loodan, et see annab uue tõuke, et tugevdada inimkaubanduse vastast tegevust.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), *kirjalikult.* – (*RO*) Inimkaubandus on kasvav turg, võrreldav tänapäeval narko-või relvakaubandusega, ning see on nähtus, mis on levinud üle kogu maailma, aga on teravam probleem vähearenenud riikides. ÜRO töörühma aruande kohaselt on inimkaubanduse ohvrid erineva sotsiaalse taustaga, alates väga jõukatest kuni vaeseimate elanikkonnarühmadeni, parima haridusega inimestest täiesti kirjaoskamatuteni, väga noortest kuni eakamate naisteni välja. Me peame teavet paremini kooskõlastama, et võidelda tõhusamalt selle kasvava nähtuse vastu. Seoses sellega oleks kasulik, kui Eurojust, Europol ja Frontex avaldaksid igal aastal ühisaruande inimkaubanduse kohta. Kui Euroopa Liit soovib olla inimõiguste austamisel eeskujuks, siis ta peaks aktiivsemalt osalema koostöös kolmandate riikidega, et aidata teha lõpp sellele nähtusele. Lisaks esineb vajadus inimkaubandusega võitlemisele suunatud programmide parema

rahastamise järele ning tõhusama koostöö järele liikmesriikide institutsioonide vahel, kes on seotud inimkaubanduse vastase võitlusega.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (*PL*) Inimkaubandus on kõige häbematum inimõiguste rikkumise vorm. Selle nüüdisaegse orjuse ohvrite arv suureneb aasta-aastalt. Selle kuritegevuse vormi avastamise määr on väga madal. Seepärast toetan Euroopa Parlamendi resolutsiooni inimkaubanduse tõkestamise kohta. Inimkaubanduse vastu tuleb võidelda, kasutades kõiki võimalikke vahendeid, alustades põhjalikust ja kõikehõlmavast teabekampaaniast, et näidata selle nähtuse ulatust ja muuta ühiskond selle küsimuse suhtes tundlikuks. Juhuslike ja üksikute teabekildude edastamine inimkaubanduse juhtude kohta, mis on avastatud, ei ole piisav. Iga kord on oluline anda selle tegevuse vastases võitluses osalevate institutsioonide aadressid.

2010. aasta jaanuaris õigusabi keskuse ja La Strada fondi esitatud raport pealkirjaga "Kesk- ja Ida-Euroopast tuleneva naistega kauplemise tõkestamine – Teavitamine, ennetamine, kindlaksmääramine, sekkumine" märgitakse, et Poolas ei kohaldata menetlusi, et tagada inimkaubanduse ohvritele nende õigused. Üks suuremaid probleeme on pikale veninud töö sellega, et lisada karistusseadustikku ajakohane inimkaubanduse mõiste määratlus. 2005. aastal kirjutati Varssavis alla Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastaste meetmete konventsioon. Juristidel võttis lausa kolm aastat, et see ratifitseerida. Praegu ei ole meil ikka veel inimkaubanduse mõiste seaduslikku määratlust, mis takistab ettevalmistavaid ja kohtumenetlusi ning seega ka inimõiguste järgimist Poolas.

Søren Bo Søndergaard (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*DA*) Minu poolthäält ei tohiks siiski vaadata kui toetust resolutsiooni muudatusettepanekutele, mis hõlmavad liikmesriikide poolt ELile suuremate volituste andmist, eelkõige järgmist:

- lubades ELil kehtestada rangemad karistused selles valdkonnas;
- viidates Lissaboni lepingule, mis tugevdab ELi tegevust kriminaalasjades, ning
- kehtestades kõrgemal tasandil õigusraamistiku selles valdkonnas.

Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*SV*) Hääletasin inimkaubandust käsitleva resolutsiooni B7-0029/2010 poolt, kuna see puudutab väga tähtsat teemat ning osutab mitmele asjale, mida tuleb teha inimkaubanduse vastases võitluses. Ent minu toetust resolutsioonile ei tohiks vaadelda kui toetust nendele ettepanekutele resolutsioonis, mis hõlmavad seda, et liikmesriigid annavad rohkem volitusi ELile, näiteks lubades ELil kehtestada rangemad karistused selles valdkonnas, viidates Lissaboni lepingule, mis tugevdab ELi tegevust kriminaalasjades, ning kehtestades kõrgemal tasandil õigusnormid selles valdkonnas.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin resolutsiooni poolt, kuna olen isiklikult seotud inimkaubanduse vastase võitlusega Slovakkias. Käivitasin kampaania "Kas tead, kus su laps praegu on?". Lisaks võttis naiste õiguste komisjon vastu muudatusettepaneku arutelu käigus, mis käsitles eelarvemenetlust, et käivitada mitmeaastane meediakampaania teemal "Kas tead, kus su laps praegu on" tihedas koostöös kodanikuühiskonna organisatsioonidega, et suurendada teadlikkust vanemate vastutuse vallas, parandada laste kaitset kõikide vägivalla vormide eest ning võidelda tõhusamalt lastega kauplemise vastu. See uus resolutsioon, mille üle mul on siiralt hea meel, koosneb viiest olulisest osast: üldosa, teabe kogumine, ennetamine, süüdimõistmine ning ohvrite kaitse, toetamine ja abistamine. Komisjoni kutsutakse üles tegema algatusi, eelkõige teabe ja ennetamise kohta, et teha kindlaks inimkaubanduse algpõhjused ning inimkaubandust hõlbustavad tegurid päritolu- ja sihtriikides. Loodan sellele, et vanemad muutuvad teadlikumaks tõsisest vanemlikust vastutusest oma laste ees, et hoida ära laste ja noorte sattumine inimkaubanduse ohvriks.

Resolutsiooni ettepanek RC-B7-0064/2010

John Stuart Agnew ja William (The Earl of) Dartmouth (EFD), *kirjalikult.* – Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei arvates on keskkonnakaitse tähtis. Samal ajal kui vaidleme teaduslike eelduste üle, millel Kopenhaageni kõnelused põhinesid, ei ole meil mingeid vastuväiteid riigi tasandil keskkonnakaitseks võetud meetmetele.

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin selle resolutsiooni poolt, kuna usun, et EL peab looma uue arenguparadigma, et käsitleda kliimamuutust. Järgmine eelarve muudetud versioon peab tagama piisavad vahendid meetmete jaoks, mis suudavad lahendada selle olulise probleemi. Me ei saa unustada oma kohustust võidelda kliimamuutuse vastu. Meie kui eurooplased peame üritama saavutada eesmärki vähendada 2010. aastaks süsinikdioksiidi heitkoguseid rohkem kui 20% võrra. Koostöö teiste partneritega maailmas

on samuti oluline, et saavutada põhjalik, kõikehõlmav ja õiguslikult siduv leping kooskõlas eesmärgiga hoiduda suuremast kliimasoojenemisest kui 2 °C. Arvan ka seda, et ELis tehtud algatused keskkonnasäästliku majanduse, energiajulgeoleku ja energiasõltuvuse vähendamise toetamiseks ning edendamiseks peavad jääma prioriteediks. EL võiks võtta oma poliitikasuundade puhul eeskuju minu kodupiirkonnast, Assooridest, kus ligikaudu 30% energiast saadakse juba taastuvatest energiaallikatest.

Zigmantas Balčytis (S&D), *kirjalikult.* – (*LT*) Nii Euroopa kui ka ülejäänud maailm panid Kopenhaageni konverentsile väga suuri lootusi. EL oli valmis juhtima seda kohtumist ning naasma õiguslikult siduva lepinguga, aga kohtumine lõppes väga vähese selgusega selles suhtes, kuidas kliimavastane võitlus peaks edasi arenema. Kopenhaageni kokkulepe, milles ei ole sätestatud sihikindlaid eesmärke ega kohustusi, on ebarahuldav tulemus. ELi kaugeleulatuvate sihtidega 20-20-20 kava võib jääda vaid kättesaamatuks unistuseks, kui seda küsimust ei lahendata üleilmsel tasandil. EL koos oma välisteenistusega peab võimalikult vara asuma juhtima strateegiat, mis käsitleb diplomaatiat kliimamuutuse vallas, ning tagama eelkõige, et Euroopa kõneleks teiste riikidega peetavates kõnelustes ühel häälel ning jääks põhimõttelisele seisukohale, nii et esimesel võimalusel saaks sõlmida rahvusvahelise siduva kliimamuutuse kokkuleppe.

Maria Da Graça Carvalho (PPE), kirjalikult. – (PT) Avaldan heameelt selle üle, et võeti vastu resolutsiooni ettepanek osaliste 15. konverentsi (COP 15) tulemuste kohta, mille kaasesitaja ma olen, ning eri fraktsioonide vaheliste läbirääkimiste tulemuste üle, kuna need esindavad aina kasvavat üldist huvi selles valdkonnas, mille puhul on eesmärgiks jätkusuutlik tulevik. Tahaksin veel kord väljendada oma pettumust Kopenhaageni tippkohtumise tulemuste üle ning kutsun ELi üles võtma endale uuesti juhtiv roll kliimamuutuse vastases võitluses ning aidata saavutada õiguslikult siduv kokkulepe koos mõõdetavate, arusaadavate ja kontrollitavate vähendamiseesmärkidega COP 16-l, mis toimub sel aastal Mehhikos.

Kui Euroopa tööstus soovib olla konkurentsivõimelisem ning luua rohkem töökohti, siis on väga oluline investeerida jätkusuutlikku tulevikku, mis hõlmab kliima kaitset, energiajulgeolekut ning energiasõltuvuse vähendamist ja ressursside tõhusat kasutamist. Seda silmas pidades kutsun tööstusriike üles investeerima rohkem uue tehnoloogia valdkonna teadusuuringutesse eesmärgiga vähendada nii süsinikdioksiidi heitkoguseid kui ka tuua kaasa tõhusam ja säästvam loodusvarade kasutamine.

Nikolaos Chountis (GUE/NGL), kirjalikult. – (EL) Ettepanek sisaldab kasulikke elemente, näiteks keskmise ja pikaajalise tähtajaga eesmärkide teadvustamist ning arenguriikide ebamäärast ja vähest rahastamist. Ent ma loobusin hääletamast, sest kõik minu fraktsiooni muudatusettepanekud, millega sooviti täiendavaid meetmeid süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks 2020. aastaks vähemalt 40% võrra õiguslikult siduva kokkuleppe alusel, tuumaenergia kui "keskkonnasõbraliku" energia kõrvalejätmist, rohkem rahalist abi vaestele ja arenguriikidele arengu ja tehnosiirde toetamiseks ning sotsiaalselt elujõulist keskkonnasäästlikku majandust, mis suudab tugevdada investeeringuid ja tööhõivet ning parandada elukvaliteeti, hääletati maha. Lisaks loobusin hääletamast seepärast, et oluline muudatusettepanek, millega sooviti kehtestada 0,01%-line maks finantstehingutelt, mis võiks tuua sisse 20 000 miljonit eurot aastas, et aidata arenguriikidel võidelda ja kohaneda kliimamuutusega, lükati tagasi. Me ei saa minna Mehhikosse ebamäärase ja masendava Kopenhaageni kokkuleppega. Me peame kliimamuutuse poliitika põhjalikult läbi vaatama, et saavutataks nõuetekohane kokkulepe eelseisvatel läbirääkimistel. Seda saab saavutada vaid Kopenhaagenis tehtud vigade tunnistamise ja parandamise kaudu, mida Euroopa Parlamendi resolutsioon ei tee.

Spyros Danellis (S&D), *kirjalikult.* – (*RO*) Asjaolu, et Kopenhaageni tippkohtumist kirjeldatakse üldiselt kui laiduväärset läbikukkumist seoses püüdlusega sõlmida üleilmne kokkulepe kasvuhoonegaaside heitkoguste piiramiseks, mis soojendavad Maa kliimat, näitab ilmekalt vaid kooskõlastamise täielikku puudumist ELi liikmesriikide seas USA ja arenguriikide suhtes.

Kopenhaageni kokkuleppega ei kehtestata isegi eesmärki seoses üleilmse temperatuuritõusu vastuvõetava ülempiiriga. Ent ma loodan, et saavutatakse hea tulemus ning Euroopa kindel seisukoht kliimamuutuse mõju piiramise osas kohtumisel, mis toimub järgmise aasta veebruaris, kui maailma riikidel palutakse esitada oma kavad selle kohta, kuidas nad kavatsevad 2020. aastaks heitkoguseid vähendada.

Mário David (PPE), kirjalikult. – (PT) Hääletasin Kopenhaageni konverentsi tulemusi käsitleva ühisresolutsiooni poolt, kuna laias laastus nõustun kavandatavate meetmete sisuga ja eelkõige kahega neist. Esimene neist on kindel vajadus, et EL kõneleks rahvusvahelistel läbirääkimistel ühel häälel, sest ainult siis saame kindlustada maailmas juhtrolli selle olulise küsimuse lahendamisel. Sellel küsimusel on tagajärjed ka tulevastele põlvkondadele ning seega nõuab see kindlaid, suunavaid, vahetuid ja mõistlikke meetmeid, nagu EL on võtnud teistes küsimustes, näiteks finantskriisi puhul. Selle eesmärgi saavutamiseks on vaja uut

kliimadiplomaatiat. Mitte üksnes ELi, vaid ka Hiina ja Ameerika Ühendriikide jõupingutused on sel puhul olulised, nagu on selgitatud dokumendi lõigetes 5 ja 15.

Teine punkt, mida ma soovin rõhutada, on see, et arenguriigid ja areneva majandusega riigid peavad võtma vastu kliimamuutuse eeskirjad, mida kohaldatakse ELi liikmesriikides. Seda silmas pidades oleme mina ja mõned minu kolleegid toetanud süsinikdioksiidiheite maksu kehtestamist kolmandatest riikidest toodete importimisel, nii et see mõte võib areneda selleni, et seda tulevikus kaalutakse, mis on minu arvates väga oluline samm.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin Kopenhaageni kliimamuutuste tippkohtumise tulemusi käsitleva resolutsiooni ettepaneku poolt. Osaliste 15. konverentsi (COP 15) tulemus valmistas pettumuse. Euroopa Liit peab seega igati pingutama välisdiplomaatias ning kõnelema ühel häälel, et tagada õiguslikult siduv rahvusvaheline leping kliimamuutuse kohta, mis lubaks üleilmset temperatuuritõusu maksimaalselt 2 °C võrra.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Pärast Kopenhaageni kliimamuutuste konverentsi patiseisu on oluline, et Euroopa Liit ei kalduks kõrvale teekonnast, mida mööda ta siiani on käinud, seoses sellega, et võtta tõsine kohustus tagada jätkusuutlik areng ning üritada vähendada süsinikdioksiidiheidet, kahjustamata Euroopa tööstust.

Uus kliimapoliitika ei tohi – eriti üldise kriisi oludes – jätta kõrvale majanduslikku tõhusust ega seada mingil juhul küsimärgi alla Euroopa riikide majanduslikku jätkusuutlikkust. Sel põhjusel kutsun üles järgima uut seisukohta energiapoliitikas, sellist, mis põhineb keskkonnasäästlikul energial, meile kättesaadavate loodusvarade tõhusamal kasutamisel ning suurtel investeeringutel teadusuuringutesse ja keskkonnasõbralikumasse tehnoloogiasse, et saaksime säilitada Euroopa konkurentsivõime ning luua töökohti säästva arengu raames.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) ELil on alati olnud juhtroll rahvusvahelistel kliimamuutuse teemalistel läbirääkimistel. Ent sellele kõrgele eesmärgile vaatamata oli viimane kliimakonverents Kopenhaagenis läbikukkumine kõigi nende jaoks, kes soovisid saavutada siduva kokkuleppe. See tulemus pole kaugeltki sarnane ELi seisukohaga selles küsimuses ega ka sellega, mida on vaja kliima kaitsmiseks. Arvestades Kopenhaageni tippkohtumise pettumust valmistavat tulemust, soovib Euroopa Parlament saata selge signaali Euroopa üldsusele ja maailmale selle kohta, et ta on endiselt pühendunud kliimamuutuse vastasele võitlusele. Teeme praegu ettevalmistusi järgmiseks konverentsiks Mehhikos, kus tuleks teha suuremaid jõupingutusi, et kõik pooled võtaksid kohustusi. Me ei saa korrata samu vigu, mis esinesid Kopenhaagenis. Peame endalt küsima, mis läks valesti nende läbirääkimiste ajal, ning mõtlema sellele, kuidas toimida, kui peame kaasama USA, Hiina ja India.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Arutatav resolutsioon ei anna kriitilist hinnangut põhjustele, miks Kopenhaageni kohtumine läbi kukkus, aga seda tuleks teha. Selle asemel et analüüsida tõsiselt rolli, mida EL ise mängis selles läbikukkumises, otsib suurem osa Euroopa Parlamendist jätkuvalt patuoinast, pidades selleks näiteks Hiinat (kelle süsinikdioksiidiheide atmosfääri on elaniku kohta poole väiksem kui ELis) ning nüüd ka ALBA riike. See seisukoht põhineb vaid kõige silmapaistvamate poliitikute pimedusel ja poolehoiul ning õõnestab ja nõrgestab seda, mis Kopenhaagenis tegelikult juhtus. Väga oluline on see, et selles nõutakse turuinstrumentide tõhusust, näiteks heitkoguste lubadega kauplemine, eirates samal ajal nende ebatõhusust ning loomuvastasust, mida nende kasutamisel on juba täheldatud. Ütlen veel kord, et vajalik arutelu nii-öelda paindlike mehhanismide üle, näiteks puhta arengu mehhanism, jäetakse kõrvale.

Samal ajal eiratakse vajadust austada arenguriikide suveräänsust nn kohanemisstrateegiate määratlemisel ja elluviimisel. Ei ole võimalik saavutada õiglast ja jätkusuutlikku lahendust kliimamuutuse probleemile ega muudele keskkonnaprobleemidele, kui meil on ebaloogiline süsteem, mis on need probleemid ise põhjustanud. Me vajame hoopis muud majanduslikku ja sotsiaalset mudelit, mis on kapitalismi vastu.

Adam Gierek (S&D), kirjalikult. – (PL) See resolutsioon on tunnistajaks faktile, et need, kes usuvad valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma vaadetesse, ei ole mitte millestki aru saanud. COP 15 peamine puudus oli see, et ei hinnatud kolmandate riikide ja arenguriikide ning ka mõne ELi riigi tundlikkust nii-öelda kliimaõiguse suhtes. Ei hinnatud asjaolu, et kaks suurimat suurriiki, USA ja Hiina, konkureerivad teineteisega nii majanduslikult kui ka sõjaliselt, ning asjaolu, et suured plaanid piirata süsinikdioksiidi heitkoguseid põhinesid inimtekkelise kliimasoojenemise näitel, millel ei ole eriti teaduslikku usaldusväärsust. Valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma muret tekitavaid väiteid tuleks pidada väga vastutustundetuks, kuna neil põhinevad poliitilised ja majanduslikud otsused mõjutavad paljusid tulevasi põlvkondi. Need otsused ei tohi seega põhineda nende inimeste arvamusel, kes kasutavad tegelikkuses väidet, mis on juba

varem tõestatud – teooria, et inimkond on see, kes põhjustab globaalse soojenemise. Valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma teaduslike tulemuste usaldusväärsust vähendavad sellised asjad nagu Climategate'i afäär, üleilmsete temperatuurisuundumuste võltsimine (Venemaa ja Austraalia) ning Glaciergate'i afäär.

Seepärast tuleks kõik õigusnormid, mis ei soodusta Euroopa majanduse arengut ja põhinevad valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma väidetel, viivitamata läbi vaadata. Kliimamuutuse küsimuses, mis on niivõrd oluline kogu inimkonna jaoks, on saabunud aeg, et Euroopa Komisjon tugineks oma meetmete puhul oma kliimauuringute metaanalüüsile, mille peaks viima läbi klimatoloogide meeskond, mis ei sõltu komisjoni arvamustest ja on täiesti vaba poliitilisest survest. Need kaks viimast sätet puuduvad resolutsioonist ning seepärast hääletasin selle vastuvõtmise vastu.

Robert Goebbels (S&D), kirjalikult. – (FR) Hääletasin resolutsiooni vastu, kuna see sisaldab liiga palju soovunelmaid. Nägime Kopenhaagenis, kuidas ülejäänud maailm suhtub liidu "juhtrollis" olemisse, kui on tegemist kliimamuutusega. Niinimetatud Kopenhaageni kokkuleppe läbirääkimisi pidas president Obama Hiina, India, Brasiilia, Lõuna-Aafrika ja veel mõne riigiga, seejuures Barrososid, Sarkozysid ja teisi isegi ei kutsutud. Selle asemel et panna meie majanduse ja kodanike õlule uus koormus, investeerigem tulevikutehnoloogiasse. Eelmisel aastal sai Hiinast maailma juhtiv tuulegeneraatorite seadmete ja fotogalvaaniliste elementide eksportija. Euroopa peab selles tehnoloogialahingus ühinema, selle asemel et võtta endale ühine karistus, mis ei avalda muljet kellelegi väljaspool Euroopat ega leia ühtegi järgijat.

Sylvie Guillaume (S&D), *kirjalikult*. – (FR) Minu hääl selle resolutsiooni kohta väljendas mu pettumust selle kokkuleppe pärast, millele Kopenhaagenis 2009. aasta lõpus viimaks jõuti. See kokkulepe on minu arvates ebapiisav, tagasihoidlike eesmärkidega ja selles pole mitte ühtegi kvantifitseeritud kohustust. Avaldan kahetsust ka selle pärast, et minu fraktsiooni esitatud muudatusettepanekut kehtestada aastas 0,01%-line maks finantstehingutelt selleks, et rahastada kliimamuutuse vastu võitlemise püüdlusi vaeseimates ja kõige otsesemalt mõjutatud riikides kokku 20 miljardi euroga aastas, ei võetud vastu. Pealegi, kui EL tahab omada mingit kaalu sellistes rahvusvahelistes läbirääkimistes nagu need, siis ta peab õppima kõnelema ühel häälel, et mitte jääda ilma võimalusest omada üleilmses kliimamuutuses võtmerolli. See saavutatakse kõrgete eesmärkide seadmise kaudu, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid üle 20% aastaks 2020.

Ian Hudghton (Verts/ALE), kirjalikult. – Kopenhaageni tippkohtumisel jäeti väga suurel määral kasutamata võimalus seoses püüdlustega lahendada kliimamuutuse küsimus. Minu kodumaa Šotimaa on võtnud vastu kõige ulatuslikumad kliimamuutuse alased õigusnormid maailmas, samal ajal kui Šoti valitsuse viimase aja koostöö Maldiivide valitsusega on eeskujuks rahvusvahelistele kokkulepetele. Täna arutatavas resolutsioonis kutsutakse üles pidama kahepoolseid kohtumisi Euroopa Parlamendi ja liikmesriikide parlamentide vahel, et võimaldada saavutada üksmeel. Ootan, et ka Šoti parlament kaasataks mõnele sellistest kohtumistest, arvestades tema juhtivat seisundit maailmas.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*FR*) See resolutsioon sisaldab parempoolsete fraktsioonide, kes sellele alla kirjutasid, mõnda mitte vähetähtsat edusammu: valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma töö mainimine, mis viitab kliimamuutusele; üleskutse tagada kodanikuühiskonna suurem kaasamine Mehhiko konverentsi töösse; üleskutse ELile suurendada oma eesmärke, et vähendada kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2020. aastaks rohkem kui 20%. Nendest sammudest siiski ei piisa ning süsinikdioksiidituru üleskiitmine tähendab seda, et need kaotavad igasuguse usutavuse. Abi, mida pakutakse lõunapoolsetele riikidele, kelle ees meil on kliimavõlg, ei piisa.

Samamoodi on väljapakutud eesmärk liikuda kasvuhoonegaaside heitkoguse 30%-lise vähendamise suunas 2020. aastaks kaugel valitsustevahelise kliimamuutuste ekspertrühma soovitatud 40%-st. Lisaks sellele ei viidata Boliivia presidendi Evo Morales Ayma algatusele korraldada rahvaste maailmakonverents kliimamuutuse teemal. Ent see on tänini ainus asi, milles tehakse maailma riikidele ettepanek järgida oma õigusi ökosüsteemile ning luua kliimaõiguse kohus.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Suured lootused paljukiidetud Kopenhaageni tippkohtumise suhtes on purunenud. Riigid, kellel on selles küsimuses suurim vastutus, ei saavutanud üksmeelt kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamise vallas. See probleem, mis valmistab muret kogu maailmas, vajab kiiret lahendust. Tagatud peab olema rohkem läbipaistvust ning kodanikuühiskonna suurem roll konventsiooniosaliste 16. konverentsil (COP 16) Mehhikos. EL peab olema võimeline võtma juhtrolli kliimamuutuse vastases võitluses. Kõik riigid alates USAst kuni nii-öelda arenevate majandustega riikideni, sealhulgas Hiina, kes on suured saastajad, peavad samuti täitma oma kohustusi selles võitluses, milles on aina vähem ruumi uutele

võimalustele. Siin on kaalul inimkonna jätkusuutlik tulevik. Kui õigel ajal ei tehta midagi, siis võime jõuda punkti, kust tagasiteed ei ole.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Loobusin hääletamast resolutsiooni RC-B7-0064/2010 üle, mis käsitleb Kopenhaageni kliimamuutuste konverentsi, kuna minu arvates kukkus see läbi, arvestades seda, et Kopenhaageni kokkulepe ei ole õiguslikult siduv ega kehtesta üleilmseid heitkoguste vähendamise eesmärke. Tippkohtumisel ei tunnistanud arenenud riigid kliimavõlga, mis neil on arenguriikide ees, ega väljendanud kahetsust kasutatavate turumehhanismide (süsinikdioksiidiheitega kauplemine) kahjulike tagajärgede pärast. Hääletamisest loobumisega soovin väljendada oma sügavaimat pettumust tippkohtumise tulemuse üle, mis ei vastanud kaugeltki meie kodanike ootustele.

Euroopa Liit peab lõpuks ometi võtma vastutuse ning tegema kõik võimaliku, et vähendada 2020. aastaks süsinikdioksiidi heitkoguseid 40%. Seepärast usun, et peame pakkuma välja uue majandusliku ja sotsiaalse mudeli, et vaidlustada kapitalism. Avaldan heameelt Boliivia presidendi Evo Moralese otsuse üle pidada rahvaste maailmakonverents kliimamuutuste ja emakese Maa õiguste teemal.

Wojciech Michał Olejniczak (S&D), kirjalikult. – (PL) Kopenhaageni kliimamuutuste tippkohtumist pidas enamik vaatlejaid õigustatult läbikukkunuks. On keeruline hoiduda muljest, et Kopenhaagenis mängisid maailma liidrid riskantset mängu ega üritanud töötada välja parimat kokkulepet, vaid püüdsid süüdistada teist poolt kokkuleppe puudumise pärast. See on muret tekitav, et EL ei olnud ühise seisukoha väljatöötamisele vaatamata suuteline kasutama seda platvormina teiste riikidega kokkuleppe sõlmimiseks. Euroopa Liit peab tegema jõupingutusi, et tagada Mehhikos toimuva COP 16 konverentsi edukas tulemus. Kliimakokkuleppel, mida EL peaks edendama, peab olema kolm olulist joont: see peab olema õiguslikult siduv, näitama üles solidaarsust ning olema sihikindel. ELi tippkohtumise ajal Sevillas tehtud otsusesse, mille kohaselt EL ei piira oma heitkoguseid 2020. aastaks rohkem kui 20% võrra võrreldes 1990. aastaga, tuleks suhtuda ettevaatusega.

Korratud on tingimust vähendamiseesmärgi tõstmiseks 30%-ni, mis tähendab, et teised riigid peavad esmalt seda kinnitama. Ent praegu tundub rahvusvaheline olukord olevat selline, nagu saaks vaid EL anda tõuke suuremateks vähendamisteks. Mitte keegi ei asu siin ELi asemele ning EL ei tohi loobuda edendamast üleilmselt radikaalseid vahendeid globaalse soojenemise vastases võitluses. EL peab tegema kättesaadavaks 7,2 miljardit eurot ning kasutama seda riikide jaoks, mis on kõige vähem arenenud ning kõige rohkem kliimamuutusest ohustatud.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) Tuleb võtta õppetund Kopenhaageni tippkohtumise läbikukkumisest: see on Euroopa Parlamendi prioriteet selle resolutsiooni puhul, mille poolt ma hääletasin. Me teame, mis on valesti: ÜRO meetod ei toimi enam, Ameerika Ühendriigid ja Hiina on käitunud nagu vastased võitluses kliimamuutuse vähendamise eest ning Euroopa Liit pole suutnud kõnelda ühel häälel. Kuigi me teame, mis on valesti, peame siiski pakkuma välja parandusmeetmed, et võiksime jõuda kokkuleppele Cancúnis 2010. aasta novembris.

Oma juhtrolli säilitamiseks peab Euroopa näitama üles uuenduslikku hoiakut kliimaküsimuse suhtes ning pakkuma midagi muud kui tühipaljas eesmärk vähendada üleilmselt heitkoguseid kasvuhoonegaaside heitkoguste turu väga spekulatiivse süsteemi kaudu – see on vahend, mille USA valitsus on pealegi just kõrvale jätnud. On aeg minna üle teistsugusele meetodile ning pakkuda välja nii-öelda tehnoloogiline sild tööstusriikide ja -piirkondade ning väikeriikide vahel, mis on peamiselt kliimamuutusest mõjutatud. Tuleb lisada kõrgete eesmärkidega meetmed seoses puhta tehnoloogiaga, hoonete ja transpordisüsteemide energiatõhususega ning keskkonnasäästlike töökohtade edendamisega, mis annavad lootust homseks, lootust sõlmida leping eesseisval Cancúni tippkohtumisel ning suuremaid lootusi ühtsele seisukohale maailmas.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Kopenhaageni kliimamuutuse konverentsil ei leitud lahendust ega suudetud saavutada ühtegi lõplikku resolutsiooni ega otsust, mis käsitleks heitkoguste piirangute kohaldamisala või ulatust või rahalisi vahendeid, mida sel eesmärgil kasutatakse. Ent ma ei arva, et see oli lüüasaamine, kuigi see kindlasti ei vastanud ELi ootustele. Need ootused olid ebaratsionaalsed nii kasvuhoonegaaside heite vähendamise väljapakutud mahu poolest kui ka kliimamuutuse vastu võitlemisega seotud rahaliste ootuste poolest. Lisaks sellele oldi ka pisut ülbe, nõudes juhtrolli kliimavastase võitluse protsessis. Minu arvates oleme endiselt etapis, kus siduvate ja lõplike otsuste tegemine pole soovitav. Seda muu hulgas seetõttu, et meil ei ole ikka veel usaldusväärseid teaduslikke andmeid kliimamuutuse kohta ja inimkonna rolli kohta selles protsessis. Viimasel ajal oleme olnud tunnistajaks ekspertide ja teadlaste vahelistele vaidlustele sel teemal, mis kinnitab, et nad ei ole kõik samal seisukohal globaalse soojenemise mõju kohta. Lisaargument lõppotsuse edasilükkamise toetuseks on majanduskriis, mis sunnib riike rohkem säästma ja kulusid kärpima. Keerulisel majanduslanguse ajal on vaja esmatähtsana käsitleda sotsiaalseid küsimusi, nagu

tööpuudus ja ühiskonna vaesumise vastane võitlus, ettevõtluse toetamine ja muud meetmed majanduskasvu kiirendamiseks.

Peter Skinner (S&D), *kirjalikult.* – Kuigi Kopenhaageni tippkohtumise lõplikku tulemust peeti pettumust valmistavaks, on ilmselgelt palju asju, mis sunnib edasi pingutama. Meil lihtsalt ei ole muud võimalust kui tegutseda ühiselt selles küsimuses.

Kuna Euroopa Liidul on jätkuvalt keskne roll järgmiseks Mehhikos peetavaks konverentsiks valmistumisel, siis tuleb igati pingutada, et saavutada poliitiline tunnustus üleilmsel tasandil. Kodanikud teevad oma otsuse kliimamuutuse ettepanekute toetuseks mitmete teadlaste ja teiste vaatlejate välja toodud teemade alusel. Need, kes tuginevad vaid viha ja vaenu õhkkonna loomisele, aitavad vähe kaasa, et kujundada argumente enda kasuks.

ELi valitsuste poolt minister Ed Milibandi juhtimisel vastu võetud hoiak on leidnud toetust ja annab tõsist lootust sõlmida kokkulepe. Euroopa Parlament peab jätkama selle lähenemisviisi toetamist.

Bart Staes (Verts/ALE), *kirjalikult.* – (*NL*) Hääletasin selle resolutsiooni poolt, kuna see kutsub üles võtma kindlama hoiaku läbirääkimistes globaalse kliimapoliitika üle. Lisaks sellele ei ole rahvusvahelise kokkuleppe puudumine põhjuseks, et lükata veelgi edasi ELi poliitikameetmeid, et viia ellu ELi varasemad lubadused kärpida ELi heitkoguseid 2020. aastaks 20% võrra.

Euroopa Parlament kordab oma eesmärki suurendada seda vähendamist 30%-ni. See on hea, et Euroopa Parlament märgib selgelt, et keskkonnasäästliku majanduse, energiajulgeoleku ja energiasõltuvuse vähendamise toetamiseks ja motiveerimiseks tehtud algatused muudavad aina lihtsamaks kohustuse võtmise saavutada 30%-line vähenemine.

Oluline on see, et õpiksime Kopenhaagenis toimunud läbikukkumisest. Seega peame taluma olulist enesekriitikat, et EL ei suutnud saavutada usaldust läbirääkimiste ajal teatavate varasemate lubaduste kaudu, et valitsused rahastavad rahvusvaheliselt kliimameetmeid arenguriikides. Seega on tähtis ka tunnistada, et ELi ühine toetus jõupingutustesse saavutada heite vähenemine ja rahastada arenguriikide kohanemisvajadusi 2020. aastaks ei saa olla väiksem summa kui 30 miljardit eurot aastas. Loodan, et Mehhikos saavutatakse edukas tulemus.

Thomas Ulmer (PPE), *kirjalikult.* – (*DE*) Hääletasin resolutsiooni vastu. Kahjuks lükati mitu head muudatusettepanekut tagasi. Inimeste reaalsustaju seoses kliimakaitsega näib olevat haihtunud. Kriitilised märkused ja õige teadustöö kliimakaitse vallas on kõrvale jäetud, samal ajal kui on kiidetud heaks see, et Euroopa tegutseb üksi. Mina ei pea seda meie kodanike jaoks vastutustundlikuks poliitikaks.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Loobusin hääletamast Euroopa Parlamendi resolutsiooni üle, mis käsitleb Kopenhaageni tippkohtumist, sest see ei anna vastust tippkohtumise läbikukkumisele, isegi kui Euroopa Parlament on selgelt mõistnud hukka Euroopa Liidu vajakajäämised selle puhul.

Väidetavalt on võetud mõned kiiduväärt meetmed, näiteks need, millega kutsutakse komisjoni üles olema edasipüüdlikum seoses kasvuhoonegaaside heitkogustega ning võimaldama piisavat rahastamist nende gaaside kõrvaldamiseks.

Teised muudatusettepanekud ei ole vastuvõetavad, kuna need jätavad reguleerimise turu ülesandeks heitkoguste lubade, puhta arengu mehhanismi jms kaudu. Lisaks sellele on esitatud taotlus, et Euroopa Liit asuks läbirääkimistesse Ameerika Ühendriikidega eesmärgiga luua üleatlandiline süsinikdioksiiditurg.

Lõpetuseks avaldan kahetsust, et lükati tagasi üleskutse töötada välja keskkonnasäästlik Tobini maks, millest saadav tulu oleks aidanud arenguriikidel võidelda kliimamuutuse vastu.

Meil pole kestvat, tõsist ega ühtset lahendust kliimamuutusele selle tekitanud süsteemi peamistes põhimõtetes. Euroopa Liidul on kohustus liikuda edasi ja olla eeskujuks, olenemata teiste riikide seisukohast. Ta saab seda teha, kui suudab tagada endale vajalikud vahendid.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Kopenhaageni konverents kukkus läbi. Ent see kokkulepe on esimeseks sammuks, mis toob enamiku pooltest kokku ning annab aluse kohustuseks vähendada, rahastada, mõõta, levitada ja kontrollida meetmeid, et leevendada kliimamuutust ja võidelda metsade maharaiumise vastu. Resolutsiooni toetuseks avaldasin soovi luua rahvusvahelisel tasandil kliimadiplomaatia peamise eesmärgiga kaitsta maailma. Euroopa Parlament on teatanud ka seda, et liidu ühine toetus jõupingutustele

vähendada kliimamuutust ja aidata arenguriikidel kohaneda ei tohiks olla väiksem kui 30 miljardit eurot aastas alates praegusest kuni 2020. aastani, teades, et see arv võib suureneda, kui hangime uusi teadmisi kliimamuutuse tõsiduse ja kaasnevate kulude kohta. Lisaks keskkonnavaldkonna esikohale seadmisele ei tohi me unustada Euroopa tööstust. Seepärast pean Euroopa tööstuse konkurentsivõime jaoks oluliseks, et ka teised tööstusriigid väljaspool ELi teeksid samasuguseid jõupingutusi ning arenguriigid ja arenevate majandustega riigid kohustuksid tagama mõistliku vähendamise. Heitkoguste vähendamise eesmärgid peavad olema mõõdetavad, märkimisväärsed ja kontrollitavad igaühe jaoks, kui soovime, et eksisteerib kliimaõigus.

Iva Zanicchi (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Hääletasin Kopenhaageni kliimamuutuste konverentsi tulemusi käsitleva resolutsiooni ettepaneku poolt, olgugi et mõningase segadusega.

Kopenhaagenis, kus ma osalesin Euroopa Parlamendi delegaadina, sõlmiti õiguslikult mittesiduv kokkulepe. Selles kokkuleppes ei puudu vaid asjakohane reaktsioon rahvusvahelisele kliimamuutuse vastasele võitlusele, vaid see ei paku ka lahendust probleemile, mis on seotud rahvusvahelise konkurentsi moonutatud tingimustega. Need tingimused töötavad Euroopa ettevõtete kahjuks, mis erinevalt oma peamistest konkurentidest teistest riikides, nagu Ameerika Ühendriigid ja Hiina, peavad juba täitma sihikindlaid heitkoguste vähendamise eesmärke.

Minu arvates peab Euroopa Liit tegutsema, et määrata kindlaks tõhus strateegia, pidades silmas eesseisvaid rahvusvahelisi kohtumisi; strateegia, mille eesmärk on edendada keskkonnasäästlikku tehnoloogiat, energiatõhusust ja taastuvaid energiaallikaid; strateegia, mis loob tõeliselt tõhusa üleilmse kliimamuutuse vastu võitlemise süsteemi – süsteemi, mis ei toeta moonutusi rahvusvahelises konkurentsis.

Raport: Leonardo Domenici (A7-0007/2010)

78

ET

Nessa Childers (S&D), kirjalikult. – Loobusin hääletamast Domenici raporti üle, ehkki see sisaldas suuremalt jaolt mõistlikke ettepanekuid. On vaja jätkuvat üksikasjalikku arutelu eri teemadel, mis selles tõstatatakse. Ühest küljest on vaja tagada, et erinevad juriidiliste isikute maksustamise korrad ei laseks ettevõtetel hoiduda oma kohustustest toetada ühiskonda osaga oma kasumist juriidiliste isikute õiglase maksustamise korra kaudu. Ent eraldi tähelepanu tuleb pöörata negatiivsele mõjule, mida juriidilise isiku tulumaksu ühine konsolideeritud maksubaas võib avaldada väikestele riikidele, nagu Iirimaa, kelle õitsengu ja tööhõive tase sõltub suures osas riigi suutlikkusest meelitada ligi välisinvesteeringuid.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Hääletasin heade maksuhaldustavade edendamist käsitleva raporti poolt, mis on võti maailmamajanduse taasülesehitamiseks. See nõuab läbipaistvust, teabevahetust, piiriülest koostööd ja ausat maksualast konkurentsi. Ma laidaksin maha maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise, et tagada konkurentsieelis maksunorme järgivatele ettevõtetele, ning vähendaksin survet valitsustele alandada ettevõtete maksumäärasid, mis nihutab maksukoormuse töötajate ja väikese sissetulekuga majapidamiste õlgadele, sundides samal ajal tegema kärpeid avalikes teenustes. Igasugune Euroopa leping juriidilise isiku tulumaksu ühise konsolideeritud maksubaasi kohta peab võtma arvesse geograafiliselt äärepoolsete ELi piirkondade, nagu Iirimaa, vajadusi ning nende suutlikkust meelitada ligi välismaiseid otseinvesteeringuid. Juriidilise isiku tulumaksu ühise konsolideeritud maksubaasi puhul ei ole tegemist ühtse maksumääraga. Ettevõtete maksustamine on iga liikmesriigi ainupädevuses. Juriidilise isiku tulumaksu ühise konsolideeritud maksubaasi mõte on luua ühine õiguslik alus nende ettevõtete kasumi arvutamiseks, millel on esindused vähemalt kahes liikmesriigis. Juriidilise isiku tulumaksu ühise konsolideeritud maksubaasi kohta on raportis öeldud, et parlament "tuletab meelde, et juriidilise isiku tulumaksu ühise konsolideeritud maksubaasi kehtestamine aitaks võidelda ELis topeltmaksustamise ja siirdehindadega seotud probleemidega konsolideerimisgruppide sees". Ma avaldan heameelt Iiri valitsuse ettepaneku üle reguleerida Iirimaa selle aasta eelarve eelnõus rahvusvaheliste korporatsioonide poolt siirdehindade määramist.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*PT*) Avaldame heameelt selge väite üle raportis, et parlament "mõistab täielikult hukka maksuparadiiside rolli maksustamise vältimise, maksude tasumisest kõrvalehoidumise ning kapitali väljavoolu soodustamises ja sellest kasu saamises; nõuab seetõttu liikmesriikidelt tungivalt, et nad seaksid võitluse maksuparadiiside, maksude tasumisest kõrvalehoidumise ja kapitali ebaseadusliku väljavoolu vastu prioriteediks".

Samuti toetame väidet, et "koos pingutustega OECD juhitud algatuste raames" jäävad need tulemused "maksuparadiisidest ja *offshore*-keskustest tingitud probleemide lahendamiseks ebapiisavaks ja neile peavad lisanduma otsustavad, tõhusad ja järjekindlad meetmed", ning isegi, et "G-20 praeguseks võetud kohustused ei ole piisavad maksude tasumisest kõrvalehoidumise, maksuparadiiside ja *offshore*-keskustega seotud probleemide lahendamiseks".

Kõige olulisem asi on siiski mitte taandada seda vaid heade kavatsusteni, vaid pigem võidelda tõhusalt maksuparadiiside ja offshore-keskuste vastu ning need kaotada, eriti kui teatavatel juhtudel esineb mõningaid vaidlusi seoses avaliku sektori eelarvepuudujäägiga, mille eesmärk on viia ellu ja isegi edendada seda sama neoliberalistlikku poliitikat, mis jätab töötajad ja inimesed taas kriisi kätte vaevlema.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult*. – (*FR*) Teie jaoks ei ole head maksuhaldustavad vaid pettuse vastane võitlus, talutav maksustamine ega riiklike vahendite hea kasutamine. Tegemist on maksumaksja, eelkõige Euroopa maksumaksja korrapärase tagakiusamisega ning automaatse teabevahetusega tema pangakontode kohta, ilma et ta oleks pannud toime mingeid õigusrikkumisi. Seejuures ei räägi ma siin suurtest ettevõtetest ega väga rikastest üksikisikutest, kellel on alati võimalus võrgusilmast pääseda, vaid keskmisest eurooplasest.

Teie sõnavõtt maksuparadiiside kohta on silmakirjalik: te võitlete Liechtensteini ja Kariibi mere piirkonna maksuparadiiside vastu, ent ei ütle sõnagi Euroopa suurima maksuparadiisi, Londoni, või Ameerika Ühendriikide maksuparadiiside kohta. Samuti ei ütle te sõnagi selle kohta, mis laseb nendel paradiisidel eksisteerida: maksupõrgud, mis praegu iseloomustavad enamikku Euroopa liikmesriike, kes on hädas võlgade ja puudujäägiga. Kuna avaliku sektori kulutused on märgatavalt suurenenud, et saada hakkama teie majanduspoliitika sotsiaalsete tagajärgede ning massilise sisserände pööraselt suurte kuludega. Kuna liikmesriigid ei suuda enam oma võlga rahastada, ilma et nad kasutaksid abinõuna turge või järgiksid nende tingimusi, mis tähendab, et praegu kulub sellisel riigil nagu Prantsusmaa 15–20% eelarvekuludest ainuüksi intressimaksetele. Meid ei kasutata sellise poliitika puhul moraalse alibina.

Marian Harkin (ALDE), *kirjalikult.* – Juriidilise isiku tulumaksu ühise konsolideeritud maksubaasi kasutamine, et võidelda topeltmaksustamise vastu, on justkui sepavasaraga pähkli purustamine. Topeltmaksustamise vastu võitlemiseks on olemas palju tõhusamaid viise. Seepärast hääletasin põhjenduse 25 vastu.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Praegune majanduskriis on toonud esile mitu olulist valdkonda, kus tuleb teha ümberkorraldusi Euroopas ja maailmas laiemalt. Head maksuhaldustavad on väga oluline element tugeva majanduse puhul ning ELil on võtmeroll nendes küsimustes rahvusvahelise hea halduse edendamisel.

Arlene McCarthy (S&D), *kirjalikult.* – Maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise tõttu jääb hinnangute kohaselt igal aastal saamata 200 miljardit eurot – raha, mis röövitakse jõuka maailma maksumaksjatelt ja kõige suuremat puudust kannatavatelt inimestelt arenguriikides. Selle nuhtlusega tuleb võidelda ning minu delegatsioon toetab seda raportit, mis saadab kindla sõnumi, et Euroopa Parlament ei salli pettust, maksudest kõrvalehoidumist ega maksuparadiise, mis tegutsevad karistamatult.

Eelkõige avaldan heameelt selge väite üle, et meie eesmärk peab olema tagada, et automaatne teabevahetus muutuks üldreegliks. Uuringud näitavad, et see on kõige tõhusam viis võidelda maksudest kõrvalehoidumise vastu ja kaitsta maksutulu. Need, kes on nende üleskutsete vastu, tegutsevad jõukate üksikisikute ja korporatsioonide kitsa eliidi huvides ning nende arvukate isikute vastu, kes maksavad makse ja loodavad teenustele, mille eest nad maksavad.

Raportis viidatakse kavandatava juriidilise isiku tulumaksu ühise konsolideeritud maksubaasi eesseisvale mõjuhinnangule. Kuigi meil ei ole vastuväiteid edasise analüüsi suhtes, tahaks minu delegatsioon näha tugevaid tõendusmaterjale, enne kui ta on valmis kaaluma selle ettepaneku toetamist. Raportis palutakse analüüsida ka võimalikke maksuparadiiside vastaste sanktsioonide variante, mida me toetame, ilma et see mõjutaks lõplikku seisukohta.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hea maksuhaldus on vajalik, et anda tagatised sellistes väga olulistes valdkondades nagu läbipaistvuspõhimõtted, teabevahetus ja aus maksukonkurents. Finantskriis on avaldanud aina rohkem survet kõigele, mis on seotud maksudest kõrvalehoidumise ja maksupettuse vastase võitlusega ning võitlusega maksuparadiiside vastu. Ajal, mil miljonid inimesed kogu maailmas kannatavad kriisi mõju all, oleks mõttetu võidelda nendega, kes oma kohustusi ei täida. See algatus saadab olulise signaali ELilt kolmandatele riikidele, edastades sõnumi, et EL võitleb tõhusalt kõige vastu, mis on seotud maksuparadiisidega. Maksuparadiiside vastu võitlemine kogu maailmas ei ole vaid maksuõigluse küsimus, vaid eelkõige sotsiaalse õigluse küsimus.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult* – (*IT*) Me peame rakendama hea halduse poliitikat nii Euroopa Liidus sees kui ka väljaspool, ning lisaks seisma vastu ebaõiglasele maksukonkurentsile, eriti riikides, kus on maksuparadiisid. Läbipaistvus ja füüsiline teabevahetus on ausa konkurentsi ja maksukoormuse õiglase jaotumise alustalad.

Lisaks sellele on hea maksuhaldus oluline eeltingimus, et säilitada finantsturgude terviklikkus. Ettepanekud halduskoostöö ja taastumiseks vajaliku vastastikuse abi kohta, mida me sellel täiskogu istungil vastu võtame, juhivad meid selles suunas. Rahvusvahelisel tasandil on üks vahendeid, mida EL saab kasutada, et edendada häid maksuhaldustavasid kolmandates riikides, pidada nendega läbirääkimisi maksupettuse vastaste kokkulepete üle, mis hõlmavad teabevahetuse sätet.

Viie riigi avaldused, kellega ELil on hoiuseid käsitlev kokkulepe (Monaco, Šveits, Liechtenstein, Andorra ja San Marino) on oluline samm täieliku tasakaalustamatuse olukorra lõpetamise suunas. Sellistele avaldustele peab siiski järgnema õiguslikult siduvate kokkulepete sõlmimine. EL peab tegutsema ka kui juhtiv jõud selles sektoris, olles heaks eeskujuks ning järgides seda, mida G-20 tippkohtumine on juba algatanud.

Aldo Patriciello (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Heade maksuhaldustavade teema on olnud alati väga tähtis, aga on muutunud veelgi asjakohasemaks alates ulatuslikust majandus- ja finantskriisist, mis meie maailmajagu ligikaudu kaks aastat tagasi tabas.

Viimastel aastatel on seda teemat arutatud Euroopa ja rahvusvahelistel tippkohtumistel, võttes eelkõige arvesse võitlust maksudest kõrvalehoidumise ja maksuparadiiside vastu. Kindlasti näeme komisjoni pühendumust ja tahet, aga me peame kahtlemata ellu viima tõsist poliitikat, et takistada maksudest kõrvalehoidumist variettevõtete poolt, kes hiilivad maksuseadustest kõrvale vaid hiireklikiga Internetis.

Olen kindel, et hea halduse põhimõte, mis tugineb läbipaistvuse ja teabevahetuse põhimõttele, võib olla alus, et saavutada Euroopa Liidu esmatähtis eesmärk võidelda maksuparadiiside, maksudest kõrvalehoidumise ja ebaseadusliku kapitali väljavoolu vastu.

Euroopa Liit peab rääkima ühehäälselt ka rahvusvahelisel areenil ning võitlema OECD standardite parandamise eest, et saavutada automaatne teabevahetus, selle asemel et vahetada teavet taotluste alusel. Sel põhjusel hääletan raporti poolt.

Evelyn Regner (S&D), *kirjalikult.* – (*DE*) Hääletasin häid maksuhaldustavasid edendava raporti poolt, sest olen arvamusel, et tõhus võitlus maksupettuse ja maksudest kõrvalehoidumise vastu on kõige tähtsam. Lisaks sellele peame ületama ministrite nõukogu blokaadi maksuküsimustes ning tugevdama head haldust maksustamisvaldkonnas.

Raportid: Magdalena Alvarez (A7-0006/2010), Leonardo Domenici (A7-0007/2010)

Robert Goebbels (S&D), *kirjalikult.* – (*FR*) Olen maksudest kõrvalehoidumise valdkonnas rahvusvahelise koostöö poolt, aga kahtlen, kas halduskoostöö, mis toob kaasa Euroopa kodanike varasid puudutavate kõikide andmete automaatse vahetuse, on parim viis saavutada õiglane maksustamine. Kinnipidamine allikalt kõikide finantstehingute puhul oleks palju tõhusam meetod.

See kinnipidamine allikalt peaks olema lõplik maks. Sellest võiks saada Euroopa ressurss. Nii-öelda hea haldus, mida Euroopa Parlament soovitab, laotab üksipulgi laiali kodanike eraelu kõik tahud. See hävitab isikuandmete kaitse, mida Euroopa Parlament soovib paradoksaalselt kaitsta SWIFTi toimikus. Nimetatud põhjustel ma ei hääletanud nende raportite poolt.

Raportid: Magdalena Alvarez (A7-0006/2010), Theodor Dumitru Stolojan (A7-0002/2010), Leonardo Domenici (A7-0007/2010)

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Ehkki maksupettuste vastu tuleb võidelda, ei tohiks me unustada, et pettused üksi ei oleks põhjustanud praegust majanduskriisi. See on kapitalismi struktuuri kriis ning selle juured on nimetatud süsteemi – mille häid külgi Euroopa liidrid pimesi taevani ülistavad – alustes. Ma hääletan selle teksti poolt, sest mõistan hukka isikliku kasu tagaajamise ühise heaolu arvelt. Sellele põhimõttele rajanevad nii maksupettused kui ka euroopalik neoliberalism, mis on palju rohkem süüdi aastatuhande arengueesmärkide saavutamata jäämise pärast kui pettused, olgu need eesmärgid nii tagasihoidlikud kui tahes.

Käibemaks, mille kasutamist kõnealuses tekstis samuti toetatakse, on selle süsteemi üks puudusi. See on maailma kõige ebaõiglasem maks, sest selle maksu puhul kohaldatakse kõigi kodanike suhtes ühesugust maksumäära, olenemata neoliberalismi iseloomustavast sissetulekute suurest erinevusest. Kahetsusväärne on asjaolu, et tekstis ei käsitleta põhiprobleemi ega püüta võtta Euroopa poliitika päevakorda küsimust, mis puudutab ühise heaolu nimel loodud rikkuse õiglast jaotumist.

Raport: Marc Tarabella (A7-0004/2010)

John Stuart Agnew ja William (The Earl of) Dartmouth (EFD), *kirjalikult.* – Ehkki Ühendkuningriigi Iseseisvuspartei usub soolisse võrdõiguslikkusesse, lükkame me tagasi ELi mis tahes püüdlused seda valdkonda õiguslikult reguleerida. Usume, et riiklikud meetmed on siinkohal sobivamad.

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin Marc Tarabella raporti poolt, sest usun, et sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu aluspõhimõtteid, mida tunnustatakse Euroopa Liidu lepingus ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas, kuid mida ei rakendata ikka veel ühtselt.

Raportis püütakse rõhutada, et vaatamata meeste ja naiste palga erinevusele, kutsealasele eraldatusele ja soolistele stereotüüpidele tuleb juurutada võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõte, mis on sätestatud ühenduse aluslepingutes alates 1957. aastast. Selles toonitatakse, et Euroopa Liidus ja maailmas valitsev majandus-, finants- ja sotsiaalkriis mõjutab kahtlemata naisi, nende töötingimusi, kohta ühiskonnas ja soolist võrdõiguslikkust Euroopa Liidus.

John Attard-Montalto (S&D), kirjalikult. – Soovin selgitada oma hääletust Tarabella raporti üle, mis käsitleb soolist võrdõiguslikkust Euroopa Liidus aastal 2009. Selles oli mitu muudatusettepanekut, millega viidati otseselt või kaudselt abordile. Malta on abortide vastu. Suuremad erakonnad on selle teema suhtes üksmeelsed. Enamik ühiskonnast jagab samuti seda seisukohta. Lisaks sellele on olulised ka usulised ja moraalsed aspektid.

Regina Bastos (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Oma aruandes soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009 toob Euroopa Komisjon esile, et soolised erinevused seisnevad peamiselt töö- ja pereelu ühitamises, kutse- ja valdkonnaalases eraldatuses, palgaerinevuses ning naiste madalas tööhõivemääras. Praegune majandus-, finants- ja sotsiaalkriis on soolisi erinevusi veelgi suurendanud. Hääletasin raporti vastu, sest usun, et seda moonutati niisuguste teemade kaasamisega nagu abordi tegemise võimalus ja võimalus saada abordi teemal tasuta nõustamist. Need on väga tundlikud küsimused ja vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele on need iga liikmesriigi pädevuses.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Hääletasin selle raporti poolt, sest arvan, et kui majandus-, finants- ja sotsiaalolud on keerulised, on Euroopa Liidu ühe tähtsaima aluspõhimõtte – soolise võrdõiguslikkuse – rakendamine olulisem kui kunagi varem. Kõik liikmesriigid peavad tagama, et mõlemast soost töötajad saaksid võrdse töö eest võrdset tasu. Soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks tuleb meil tagada, et mehed ja naised vastutaksid võrdselt pereelu ja majapidamise eest. Väga oluline on see, et isapuhkus sätestataks direktiivis võimalikult kiiresti, et luua isadele tingimused aitamaks lapsi hooldada. Inimkaubanduse ohvrid on peamiselt naised. Seetõttu kutsun ma üles neid liikmesriike, kes ei ole veel ratifitseerinud Euroopa Nõukogu inimkaubanduse vastaste meetmete konventsiooni, tegema seda kiiremas korras.

Carlo Casini (PPE), *kirjalikult. – (IT)* Andsin vastuhääle resolutsioonile soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009, ehkki ma suurema osaga selle sisust nõustun, sest me ei saa nõuda ühe elanikkonnarühma võrdõiguslikkust, jätmata sealjuures teise rühma sellest ilma.

Viitan lõikele 38, millega tagatakse väidetavalt naiste õigused, andes neile võimaluse teha aborti. Kõige väiksemate ja kaitsetumate inimolendite hävitamist sündimata laste näol ei saa pidada naiste väärikuse ja vabaduse kindlustamiseks. Sellega tahetakse töötada välja eluvastast vandenõud, kasutades selleks äraproovitud petmisviise. Me peame paljastama selle tõelise olemuse.

Tõeliselt õiglaste nõudmiste ühendamine väga ebaõiglaste väidetega ning sõnade tähenduse väänamine on kavalad nipid, mis on Euroopa Parlamendi hääletustel osutunud tõhusaks, kuid minul ei ole sellega midagi pistmist. Me ei saa rääkida abordi traagilisusest, mis väärib nii poliitikute kui ka moraalijüngrite tähelepanu, tunnustamata ka vastsündinute õigusi või nõudmata vähemasti piisavate teadmiste andmist elu austamise kohta ning tagamata toetust nendele naistele, kelle raseduse kulg on raske või kes on soovimatult rasestunud, et nad saaksid võimaluse jõuda loomuliku tulemuseni, sünnituseni.

Françoise Castex (S&D), kirjalikult. – (FR) Mul on hea meel, et see ELi soolist võrdõiguslikkust käsitlev raport vastu võeti. Raportis rõhutatakse pakilist vajadust ühenduse algatuse järele, et võidelda tõhusalt naiste vastu suunatud vägivalla vastu. Selle resolutsiooni vastuvõtmine kätkeb endas ka kaht küsimust, mis on minu arvates väga olulised. Esiteks soovitus isapuhkuse kehtestamise kohta Euroopa tasandil. Kui tööhõives tagatakse võrdõiguslikkus, on vaja see tagada ka ühiskonna- ja pereelus. Selles resolutsioonis rõhutatakse komisjoni kohustust reguleerida kõnealust valdkonda õiguslikult. Hääletuse kõige olulisem saavutus on aga asjaolu, et sellega kinnitatakse taas õigust teha aborti. Seda õigust ei ole pärast 2002. aastat mitte üheski Euroopa õigusaktis ühe Euroopa parempoolse erakonna vastuseisu pärast kinnitatud. Naistel peab olema

kontroll seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle. Kahtlemata on vaja veel palju ära teha, et tagada teabe ja rasestumisvastaste vahendite tegelik kättesaadavus ja anda tõepoolest võimalus abordi tegemiseks. Tarabella raportit tuleb aga kasutada nimetatud valdkonna Euroopa õigusakti kehtestamise lähtepunktina.

Nessa Childers (S&D), kirjalikult. – Mina andsin täna poolthääle sellele raportile, mis on oma olemuselt edasipüüdlik, sest sellega edendatakse soolist võrdõiguslikkust ja seda ka niisugustes valdkondades nagu isapuhkus, lapse hooldamine, koduvägivald ja palgaerinevus. Sellega suurendatakse ka üldist teadlikkust nii naiste kui ka meeste seksuaaltervise küsimustes. See ei ole aga õigusakti ettepanek. See on eeskätt põhimõtteid käsitlev avaldus, mida ma kerge südamega toetan. See ühtib põhimõtetega, mille on omaks võtnud kogu Euroopa töö- ja sotsiaaldemokraatlikud erakonnad. Siinkohal tuleb märkida, et aborditeenuste osutamine on täielikult iga liikmesriigi ainupädevuses. See raport ei muuda seda seisukohta ega saagi muuta.

Mário David (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Ma andsin vastuhääle raportile soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus aastal 2009, sest usun, et seda rikuti niisuguste teemade kaasamisega nagu abordi tegemise võimalus ja võimalus saada abordi teemal tasuta nõustamist. Need on väga tundlikud küsimused ja vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele on need iga liikmesriigi pädevuses.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Toetan kindlalt seda raportit. Sooline võrdõiguslikkus on pikka aega olnud Euroopa Liidu aluspõhimõte. Hoolimata nimetatud valdkonnas saavutatud edusammudest, on ebavõrdsust siiski veel palju. Sugudevahelised erinevused tööhõivemääras vähenevad, kuid naised töötavad siiski sagedamini osalise tööajaga ja/või tähtajaliste lepingute alusel ning on koondunud enamasti vähetasustatud töökohtadele. Kogu Euroopas töötab osalise tööajaga neli korda rohkem naisi kui mehi. Palgaerinevus, mis on 17,4%, ei ole alates 2000. aastast peaaegu üldse vähenenud. Et teenida kalendriaastaga sama palju kui mees, peab naine töötama keskmiselt kuni järgmise aasta veebruari lõpuni, seega 418 kalendripäeva. Üleilmse majandus-, finants- ja sotsiaalkriisi tagajärjel kannatavad naised mitmekordselt. Naiste osakaal on suurem avalike teenuste – hariduse, tervishoiu- ja sotsiaalabi valdkonnas, kus on iseäranis suur oht töökohtade vähenemiseks. Lisaks sellele peavad naised, kes kasutasid lastehoiu-, eakate inimeste abistamise, laste koolitöös juhendamise ja muid sarnaseid teenuseid, nende teenuste kulude vähendamise tõttu oma töökohast loobuma ja ise nende ülesannetega toime tulema.

Robert Dušek (S&D), kirjalikult. – (CS) Marc Tarabella raportis tuuakse selgelt esile suurimad takistused soolise võrdõiguslikkuse saavutamisel. Ma tean, et mõned parlamendiliikmed ei võta soolise ebavõrdsuse ja sellega seotud naiste vastu suunatud diskrimineerimise teemat tõsiselt. Mina olen aga nendest probleemidest teadlik. Üleilmne majanduskriis on olukorda veelgi halvendanud ning näib, et sünnitushüvitise ja sotsiaalteenuste kulude vähendamise kaudu on eelarvepoliitikas ettevõetud kärbete ohvriks toodud just naised. Arvestades seda, et naisi ohustab tavapäraselt vaesus ja väike sissetulek rohkem, sest nad katkestavad või lõpetavad oma kutsealase tegevuse, et luua perekond, seada esikohale oma abikaasa karjäär või hoolitseda laste ja eakate eest, teeb raportöör ettepaneku võtta kasutusele asjaomased vahendid olukorra parandamiseks. Kolleeg Tarabella ütleb õigesti, et võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõttest, mis on ühenduse aluslepingutes sätestatud alates 1957. aastast, ei ole kinni peetud ning mõnes liikmesriigis ei maksta naistele ikka veel meestega võrdse töö eest võrdset tasu.

Lisaks sellele on ELis palju poliitikavaldkondi, mille eesmärk on lastega perede abistamine, kuid milles ei ole nimetatud lastega üksikemasid või -isasid. Õigustatud on samuti nõue reguleerida õiguslikult isapuhkuse tasu maksmist Euroopa tasandil. Perekonnaelu ja kodutöödega seotud vastutuse õiglane jagamine naise ja mehe vahel aitab olukorda lahendada. Nimetatud põhjustel nõustun ma 2009.–2010. aasta raporti hinnangutega ning seepärast hääletasin selle vastuvõtmise poolt.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Hääletasin Tarabella raporti, mis käsitleb soolist võrdõiguslikkust Euroopa Liidus aastal 2009, poolt, sest selles pakutakse soolise võrdõiguslikkuse kohta välja konkreetseid ja uuenduslikke meetmeid ning põhimõtteid. Arvan, et ettepanek koostada direktiiv, mis käsitleb naiste vastu suunatud vägivalla kõigi vormide ennetamist ja nende vastu võitlemist, ning ettepanek kehtestada Euroopa tasandil isapuhkus on väga olulised soolise võrdõiguslikkuse edendamiseks ning selleks, et tagada perekonnaeluga seotud vastutuse õiglasem jagamine meeste ja naiste vahel.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. – (PT) Midagi on valesti, kui parlament nõuab austust, kuid ei saa seda.

Niisugused otsustavad ja tõsised teemad nagu kõnealune väärivad meie tähelepanu, arutelu ja võimalikult suure ühisosa leidmist. Ma arvan, et seda ei olegi nii raske saavutada. Siiski on vastuseisu tekitavate meetmete kehtestamine salaja ja nimetatud teemade varjus muutumas kahetsusväärseks tavaks. Taas on parlament tegutsenud kõige äärmuslikumate küsimuste käsitlemisel üksnes kõlakojana.

Ma pean lükkama otsustavalt tagasi püüde edendada abordi küsimuse liberaliseerimist ning mitte hoolida inimelust ja -väärikusest, mida tehakse soolise võrdõiguslikkuse toetamise ettekäändel. Samuti ei poolda ma õigusvastast katset need teemad ühendada ning kahjustada liikmesriikide volitusi niisugustes küsimustes.

See kinnisidee laiendada seksuaal- ja reproduktiivtervise mõistet, et kaasata sellesse abordi tegemine, ning samas abordi sundkorras kehtestamine igal pool näitab, missuguseid salakavalaid meetodeid kasutavad need, kes püüavad tegelikkust ilustada. Need südametunnistuse vaigistamiseks mõeldud ilustavad sõnad ei muuda naiste vastu suunatud vägivalda vähem jõhkraks ja karmiks ega seda strateegiat vähem taunimisväärseks.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) ÜRO peasekretär Kofi Annan ütles kord, et naiste vastu suunatud vägivald on tõenäoliselt kõige häbiväärsem inimõiguste rikkumine. See ei tunne geograafilisi, kultuuri ega rikkuse piire. Kuni see jätkub, ei saa me öelda, et teeme tõelisi edusamme võrdõiguslikkuse, arengu ja rahu suunas. Kahjuks peavad tema sõnad paika rohkem kui kunagi varem. Sooline diskrimineerimine püsib praegu arenenud riikides ja Euroopas sellepärast, et tegemist on struktuurilise probleemiga, mis põhjustab võimaluste suurt ebavõrdsust. Sooline ebavõrdsus püsib praegu ikka veel hariduse, keelekasutuse, kodutööde jaotumise vallas, juurdepääsu osas tööle ja tööülesannete täitmise puhul. Usun, et töölevõtmine ja töökohal edutamine ning töö tegemine, olenemata sellest, kas seda tehakse era- või avalikus sektoris või isegi poliitika valdkonnas, peaks tuginema üksikisiku oskustele ja omadustele, hoolimata tema soost. Hääletasin siiski resolutsiooni vastu niisuguste tundlike teemade käsitlemise pärast nagu seda on abordi tegemise võimalus, mis on liikmesriikide ainupädevuses.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Selle resolutsiooni vastuvõtmine parlamendis oli otsustava tähtsusega – kuigi parempoolsed konservatiivid soovisid seda mitte teha –, sest selles on sätestatud naiste jaoks olulised õigused. Hoolimata teatavatest puudustest, õnnestus raportiga tuua esile sisulisi küsimusi, nagu vajadus emapuhkusega seotud isapuhkuse järele, seksuaal- ja reproduktiivõiguste küsimus, vajadus tõhustada võitlust ebavõrdsuse ja diskrimineerimise vastu töökohal ning võitlust naiste ja tüdrukute vastu suunatud vägivalla ja inimkaubanduse vastu. Ning küsimust seoses paljusid naisi ohustava vaesusega ning ohtliku ja vähetasustatud töö taunimisega.

Oluline oli taas kord näidata üles toetust ideele, et naistel peab olema kontroll seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle, eelkõige tänu rasestumisvastaste vahendite lihtsale kättesaadavusele ja abordi tegemise võimalusele.

See resolutsioon on iseäranis oluline, kuna see võeti vastu vahetult enne rahvusvahelise naistepäeva sajanda aastapäeva ja Pekingi platvormi 15. aastapäeva tähistamist. Loodame, et seda hakatakse ka tegelikkuses rakendama.

Bruno Gollnisch (NI), *kirjalikult.* – (FR) Jah, naised puutuvad kokku eriomaste probleemidega. Nagu siin parlamendis ikka, oli kavatsus hea, kuid selle elluviimise käigus jõuti kallutatud analüüsi ja huupi tehtud ettepanekuteni.

Raportis maalitakse Euroopa ühiskonnast pilapilt, mida iseloomustab igapäevane ja järjepidev vaenulikkus naiste suhtes: parandusmeetmed on ilmselgelt seksistlikud, sest nendega püütakse aidata neid sektoreid, kus töötavad peamiselt mehed, ning samamoodi on seda ka range eelarvepoliitika, sest see puudutab avalikku sektorit, kus on ülekaalus naised. Võrdluseks olgu toodud, et siin ei räägita mitte midagi sellest, millist mõju avaldab asjaolu, et Euroopas elab suur hulk sisserändajaid, kelle kultuurist ja tavadest tulenevalt on naistel ühiskonnas madalam staatus. See on kaugel meie väärtustest ja tõekspidamistest.

Samuti ei räägita sellest, millist mõju avaldab teie jutt täielikust ebavõrdsusest: naised kaotavad järk-järgult oma eriomased ja seadusjärgsed sotsiaalsed õigused, mille nad on saanud tänu emarolli tunnustamisele. Lisaks sellele ei räägita ka isapuhkuse tasust, mis on ainus viis, kuidas anda naistele võimalus valida töö- ja pereelu vahel või neid kahte ühitada.

Ja lõpetuseks, kui ma näen, kuidas kolleegid kaotavad meeleheitehoos aru ja kehtestavad piiriülese, massilise ja kõigile kohustusliku võimaluse teha aborti, mis kroonitakse kollektiivse enesetapu kursil oleva Euroopa põhiväärtuseks, siis hakkan ma tahes tahtmata kahetsema, et nende emad aborti ei teinud.

Jacky Hénin (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (FR) Ehkki ma olen kindlalt kõikide negatiivsete ELi meetmete vastu – ja neid on palju –, toetan ma neid, kui nendega liigutakse õiges suunas. Seega esitatakse siin raportis (eriti Euroopa Komisjonile) tungiv üleskutse seoses naiste ebavõrdse kohtlemise, isapuhkuse kehtestamise, naiste vastu suunatud vägivallaga võitlemise aasta väljakuulutamise ning rasestumisvastaste vahendite lihtsa kättesaadavuse ja abordi tegemise võimalusega. Selles rõhutatakse ka, et naistel peab olema võimalus saada abordi teemal tasuta nõustamist.

Ma hääletasin saavutatud edusammude pärast raporti poolt, kuid need edusammud peavad olema tegelikkuses nähtavamad.

Seda enam on mul aga kahju, et parlamendi enamus keeldus toetamast Euroopa naiste õiguste harta koostamist ning Euroopa sugudevahelise vägivalla seirekeskuse asutamist ja rahvusvahelise võrdse töötasu päeva kehtestamist. Samuti ei ole siinne parlament püüdnud põhjalikult käsitleda asjaolu, millest tuleneb see ebavõrdsus, mida hõlmavad juba ainuüksi turumajandussüsteemi põhimõtted, mida Euroopas iga päev järgitakse.

Ian Hudghton (Verts/ALE), *kirjalikult.* – Ehkki sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu põhiõigus, mida tunnustatakse Euroopa Liidu lepingus, on paljudes valdkondades ebavõrdsus jätkuvalt lubamatult suur. Selge on see, et need tohutud probleemid ei kao kuhugi ning seega tuleb ELi institutsioonidel teha tublit tööd, et selgitada need küsimused välja ja leida neile lahendused, olenemata nende esinemiskohast liidus.

Gunnar Hökmark, Christofer Fjellner ja Anna Ibrisagic (PPE), kirjalikult. – (SV) Täna, 10. veebruaril 2010 andsid Rootsi konservatiivid vastuhääle raportile soolise võrdõiguslikkuse kohta aastal 2009 (A7-0004/2010). Ehkki me toetame raportööri soovi parandada Euroopas soolise võrdõiguslikkuse olukorda, ei arva me, et seda oleks õige teha liikmesriikide suveräänsusesse sekkumise kaudu, nõudes neilt eelarve analüüsimist võrdõiguslikkuse seisukohalt, kutsudes neid üles sotsiaaltoetusi mitte vähendama ning kehtestades õigusaktide kaudu kvoote. Võrdõiguslikkus tuleb saavutada üksikisiku tasandil, suurendades võimalusi parandada ise oma olukorda, mitte aga Euroopa tasandi õigusaktide kaudu või poliitiliste žestide kaudu, nagu eriteemaliste päevade väljakuulutamine, täiendavate ELi asutuste loomine ja ELi naiste õiguste harta koostamine. Meil on olemas juba kodanikuvabadusi ja inimõigusi käsitlev ELi harta, mida edendati Lissaboni lepinguga ja mis hõlmab ka naisi. Peame astuma subsidiaarsuse põhimõtte eest välja. Lõpphääletuses hääletasime seetõttu raporti vastu, ehkki selles on mõistagi punkte, millega me nõustume. Me toetame näiteks täielikult avaldust selle kohta, et naistel peab olema kontroll seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle.

Monica Luisa Macovei (PPE), *kirjalikult*. – Andsin poolthääle põhjendusele X ja suuremale osale lõikest 38, jäädes selle ühe lõike suhtes erapooletuks järgmistel põhjustel:

üldiselt tuleks austada naistel seksuaal- ja reproduktiivõigusi, eriti soolise võrdõiguslikkuse kontekstis, mis on tagatud ka ELi põhiõiguste hartas (artikkel 23).

Ma arvan aga, et naised peaksid õppima ise ennast soovimatu raseduse eest kaitsma. Teisiti öeldes, kui rasestumisvastased vahendid ja erialane nõustamine on hõlpsasti kättesaadavad, on abordi tegemise võimalust raskem õigustada.

Paljud minu valijad Rumeenias oleksid pettunud, kui ma teistmoodi hääletaksin. Lisaks sellele – nagu näitas muu hulgas ka 2006. aastal Rumeenia presidendi tellimusel koostatud aruanne – on minevik meil veel elavalt meeles ja me mäletame kommunistliku partei karme meetmeid, millega taheti tagada partei kontroll naiste eraelu üle. Paljud naised surid ebaseadusliku, arsti abita läbiviidud abordi tagajärjel.

Erminia Mazzoni (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Toetan täielikult selle resolutsiooni liikumapanevat jõudu, sest selle resolutsiooni väärtus on asjaolu, et see põhineb eeldusel, et demograafilisi muutusi käsitlev arutelu ja arutelu, mis kätkeb endas tööturul majandus- ja finantskriisi tagajärgedega tegelemiseks vajalikke meetmeid, on omavahel seotud.

Arvestades, et meie analüüs Lissaboni eesmärkide saavutamise edusammude kohta ei ole kuigi julgustav, väljendame heameelt resolutsioonis esitatud üleskutse üle kiirendada liikmesriikides õiguslike muudatuste tegemist, karmistada rikkumismenetlust ja julgustada naisi osalema rohkem tööturu kesksetes sektorites, kus võetakse arvesse nende saavutusi seoses väljaõppega.

Samas pean rõhutama, et olen täielikult vastu sellele hävitavale püüdele propageerida abortide ühiskonda, tagades sealjuures niisugused soodustingimused nagu raseduse katkestamise võimalus, ning seda väljendasin ma ka hääletuse ajal.

Eeldus, et naistel peab olema kergem teha aborti, et nad saaksid õiguse seksuaalvabadusele, ei ole mitte ainult vastuolus üldiste tõekspidamiste, vaid ka põhjenduses Z toodud põhimõtetega, mille kohaselt on suurema sündivuse propageerimine tulevaste raskustega toimetuleku nimel Euroopa meetmete keskmes. Jään kindlaks põhimõttele, et edendada tuleb vastutustundlikku seksuaalkultuuri.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (FR) Naised on Euroopa Liidu uusliberaalse poliitika põhjustatud majandus- ja sotsiaalkriisi peamised ohvrid. Kriisi tagajärjel suureneb ebakindlate töökohtade

ja kohustuslikus korras kehtestatud osalise tööajaga ametikohtade arv. Meie ühiskond on endiselt valdavalt patriarhaalne. Ühiskonda kahjustab nüüd sunduslik tagasipöördumine usuliste aluste teotamise juurde ning naised on alati nende muudatuste peamised ohvrid.

Seepärast on hea näha, et Euroopa Parlament on võtnud päevakorda nii olulise teema nagu sooline võrdõiguslikkus. Häbiväärne on aga asjaolu, et tekstis ei käsitleta neoliberalismile omast ebavõrdsust. Neoliberalism on süüdi paljudes naiste probleemides, kuid soolise ebavõrdsuse suurenedes leiab see taas uue viisi levimiseks.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Eri tasanditel valitsev sooline ebavõrdsus – olenemata sellest, kas see seisneb kutsealases tegevuses, valdkonnas või erinevates stereotüüpides –, on muutunud aastate jooksul hägusamaks. Sooline võrdõiguslikkus on järjest enam saamas ELis tegelikkuseks ja kuigi diskrimineerimise juhtumeid veel esineb, näeme me juba häid suundumusi selles suhtes.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) Ehkki naistele võrdsete võimaluste tagamisel on saavutatud mitmeid edusamme, on siiski veel palju vaja teha. Üks kiireloomulisemaid küsimusi on suurema toetuse andmine töö- ja pereelu ühitamisele, mis on paljude naiste, eriti üksikemade jaoks ületamatu raskus. Asjaolu, et vastutavaid ametikohti kiputakse usaldama pigem meestele, näitab, et töökohal saab võrdõiguslikkuse saavutada vaid hoiaku muutmisega, mitte kvootide kehtestamisega, ja seda eelkõige sellepärast, et kvoodid on vastuolulised ja võivad kergesti konflikte põhjustada. Raportis ei pöörata tähelepanu võimalusele, et soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine võib tuua kaasa ka teistsuguseid suundumusi, ja seega hääletasin ma selle vastu.

Mariya Nedelcheva (PPE), kirjalikult. – (FR) Resolutsioon, mis käsitleb soolist võrdõiguslikkust Euroopa Liidus, on minu arvates täiesti tasakaalus ning ma kiidan Marc Tarabella tööd selle eesmärgi saavutamisel. Tööhõive sektoris valitseb tänapäeval ikka veel täiesti varjamatu ebavõrdsus naiste ja meeste vahel, eriti seoses palgaerinevuse või isegi töö- ja pereelu ühitamisega. Selles valdkonnas on vaja veel edusamme teha.

Mis puudutab seksuaal- ja reproduktiivõiguste kaitset, siis on rasestumisvastaste vahendite kättesaadavus ja abordi tegemisel võimalus naiste jaoks möödapääsmatud. Naistel peab olema täielik füüsiline autonoomia. Seetõttu andsin ma neid õigusi kaitsvatele meetmetele poolthääle.

Lõpetuseks, hääletasin naiste õiguste Euroopa harta koostamise vastu, sest alates Lissaboni lepingu jõustumisest on põhiõiguste harta, mis hõlmab naiste õigusi, aluslepingute lahutamatu osa. See harta on õiguslikult siduv ning võimaldab naisi kaitsta samamoodi nagu mehigi.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), kirjalikult. – (RO) 1967. aastal võeti Rumeenias vastu määrus abortide keelustamise kohta, mis tähendas, et naised kaotasid õiguse valida raseduse jätkamise või katkestamise vahel. Keelul oli Rumeenia ühiskonnale väga traumeeriv mõju, pannes meid mõistma, kui ohtlik on niisugune otsus.

Naistel peaks olema kontroll seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle. Sellepärast andsin ma poolthääle kõikidele punktidele, mis seonduvad Tarabella raportis esile toodud rasestumisvastaste vahendite kättesaadavuse ja abordi tegemise võimalusega, ning lõppkokkuvõttes ka kogu raportile.

Aldo Patriciello (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! See, kui keeruline on täna arutletav raport, oli ilmselge juba siis, kui naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon sellega töötas ning see naeruväärse enamusega – kõigest kolm häält rohkem – vastu võeti, kusjuures paljud parlamendiliikmed ei viibinud kohal.

Minu arvates on naiste kaitset käsitlevad tõhusad õigusaktid kehtinud meil 1975. aastast. Seetõttu arvan, et uute direktiivide koostamise asemel tuleb meil tagada, et valitsused kohaldaksid kehtivaid õigusakte täielikult.

Ehkki ma ei tahaks selle raporti vastu hääletada, sest sellel on kindlasti teatavaid häid külgi, eelistan ma eespool nimetatud põhjusel taanduda osast punktidest, et rõhutada oma rahulolematust teatavate osade suhtes, eriti nende suhtes, mis puudutavad aborti, mille suhtes ei ole meil, katoliiklastel mõistagi võimalik kompromissile minna.

Cristian Dan Preda (PPE), *kirjalikult*. – (RO) Ma ei ole küll abordi vastu, kuid andsin siiski lõikele 38 vastuhääle, sest seda võib tõlgendada nimetatud tegevuse julgustamisena. Pooldan ka rasestumisvastaste vahendite ja sellealase hariduse kättesaadavuse hõlbustamist, sest see on parim viis soovimatu raseduse ärahoidmiseks. Samas arvan, et osa kogukondi soovib mitmesugustel põhjustel säilitada õiguse kontrollida abortide tegemist riigi tasandil ning neil tuleks võimaldada seda teha. Kõnealuses valdkonnas tuleks kohaldada

subsidiaarsuse põhimõtet. Ma arvan, et selle teema arutamine Euroopa Liidus soolist võrdõiguslikkust käsitlevas raportis ei ole kõige parem lahendus.

Evelyn Regner (S&D), kirjalikult. – (DE) Ma andsin poolthääle raportile soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus, sest see ühtib minu veendumusega, et naistel peab olema piiramatu õigus autonoomiale, eriti seoses nende seksuaal- ja reproduktiivõiguste ning rasestumisvastaste vahendite lihtsa kättesaadavuse ja abordi tegemise võimalusega. Need õigused on kaasaegse Euroopa ühiskonna idee ja eneseteadvuse lahutamatu osa.

Alf Svensson (PPE), kirjalikult. –(SV) Eilsel hääletusel andsin ma soolist võrdõiguslikkust käsitlevale raportile vastuhääle. Seda eeskätt sellepärast, et minu arvates on paljud raporti punktid, näiteks valimiskvootide küsimus, vastuolus subsidiaarsuse põhimõttega. Ma jäin põhjenduse X ja naistele abordi tegemise võimalust käsitleva lõike 38 hääletusel erapooletuks. Minu arvates rikutakse praeguse sõnastusega subsidiaarsuse põhimõtet. Üldiselt ei peaks me ELi tasandil raiskama aega küsimustele, mille üle on igal liikmesriigil õigus riigi tasandil otsustada. Mõistagi toetan ma selles küsimuses Rootsi seisukohta, nimelt et abordi tegemise üle otsustab lõppude lõpuks naine ise, mitte seaduseandjad.

Nuno Teixeira (PPE), kirjalikult. – (PT) Euroopa Liidus valitseb praegu suur majandus-, finants- ja sotsiaalkriis, mis avaldab tõsist mõju naiste töö- ja eraelule. Kutsealane eraldatus, palgaerinevus ning raskused töö- ja pereelu ühitamisel takistavad naistel osalemast tööturul täiel määral. Hoolimata töökohal saavutatud edusammudest ja sellest, et järjest enam naisi töötab vastutavatel ametikohtadel, on vaja siiski suurendada teadlikkust võrdse kohtlemise kohta. Meil peaks selle raporti üle olema hea meel, sest see annab meile võimaluse määratleda uuesti suunised soolise ebavõrdsuse kaotamise kohta tööturul. Vaid siis on ELil võimalik saavutada majanduskasvu, tööhõive ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgid. Kahetsusväärne on aga seksuaalja reproduktiivõigustega seonduvate sätete kaasamine sellesse raportisse, mis esitati majanduskriisi kontekstis ja milles käsitleti peamiselt kriisi tagajärgi naiste töötingimustele ja naiste kohale ühiskonnas. Eespool nimetatud põhjustel ja sellepärast, et lõike 38 kohta esitatud muudatusettepanekuid, mida ma toetasin ja mida ma pidasin dokumendi vaimsuse jaoks oluliseks, vastu ei võetud, andsin ma raportile soolise võrdõiguslikkuse kohta Euroopa Liidus vastuhääle.

Thomas Ulmer (PPE), *kirjalikult.* – (*DE*) Hääletasin raporti vastu, sest minu tõekspidamised ei luba mul heaks kiita abordi tegemise piiramatut õigust ja täielikku reproduktiivtervisega seotud vabadust. Minu jaoks on õigus elule põhiõigus, mida tuleb igakülgselt kaitsta ja austada. Raporti teised osad on täiesti vastuvõetavad ning näitavad, et Euroopa on saavutanud naiste võrdse kohtlemise suhtes edusamme. Veel üks hea külg selles on asjaolu, et kohustusi pere ees on palju rohkem tähtsustatud.

Marina Yannakoudakis (ECR), kirjalikult. – Fraktsioon ECR on suurim soolise võrdõiguslikkuse, eriti töökohal võrdse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte toetaja. Fraktsioon ECR otsustas hääletada nende lõigete poolt, mis seda võrdõiguslikkust sellisel viisil toetavad. Fraktsioon hääletas aga resolutsiooni vastu kahel konkreetsel põhjusel. Esiteks oleme igasuguse õigusakti vastu, milles eeldatakse, et naiste tervise, hariduse ja reproduktiivõiguste üle ei otsusta mitte liikmesriigid, vaid EL. Teiseks, ehkki fraktsioon ECR toetab täielikult vajadust emaduse ja isadusega seotud sätete järele, otsustasime selles raportis tehtud viidete suhtes jääda erapooletuks, sest me ei kiida heaks seda, et mis tahes perepoliitika meetmeid otsustataks ELi tasandil. See on liikmesriikide ainupädevuses.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Hääletasin selle resolutsiooni vastu. See pigem lahutab mehi ja naisi kui liidab neid. Lõike 38 sõnastuses ei ole midagi ohutut: "naistel peab olema kontroll seksuaal- ja reproduktiivõiguste üle, eelkõige tänu rasestumisvastaste vahendite lihtsale kättesaadavusele ja abordi tegemise võimalusele". Raportöör nõuab ka, et naistel peab olema võimalus saada abordi teemal tasuta nõustamist. Abordi küsimus on aga liikmesriikide ainupädevuses. Kuna sellel resolutsioonil ei ole siduvat jõudu, ei saa seda kasutada surve avaldamiseks abordi liberaliseerimise kohta. Veel nõuab parlament, et võideldaks sooliste stereotüüpide vastu, eriti seoses kodutöödega, mida teevad naised ja mida teevad mehed. Resolutsioonis rõhutatakse eelkooliealiste laste hoiuteenuste ning laste, eakate ja teiste ülalpeetavate hooldamise teenuste olulisust. Seega püüab parlament lõhkuda loomulikku perekeskkonda, mis on sotsialiseerimise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse asukoht. Selle resolutsiooniga ei tekitata mitte mingisugust lisandväärtust naistele, meestele ega liidule. Sellest on kahju, sest teistsuguste inimeste austamine ning võrdsete võimaluste edendamine meeste ja naiste jaoks on tõeline ühiskondlik katsumus.

Artur Zasada (PPE), *kirjalikult.* – (*PL*) Hääletasin selle resolutsiooni vastu. Raportöör Marc Tarabella ei ole võtnud arvesse riiklikku tasandit. Kõlbelisus on osa maailmavaatest, millel põhineb riigi õigussüsteem. Katse kehtestada Poola õigusaktis piiramatu võimalus teha aborti on midagi ebaloomulikku ning ilmselgelt tekitab

see suurt vastuseisu. Tegutsedes oma südametunnistuse järgi ja võttes arvesse Poolas kehtivaid õigusakte, hääletasin ma resolutsiooni vastu. Sellega andsin ma selgelt märku, et vastavalt subsidiaarsuse põhimõttele on niisuguses tundlikus küsimuses ainsad seaduseandjad kõik 27 liikmesriiki ise.

Resolutsiooni ettepanek B7-0069/2010

Luís Paulo Alves (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Kokkuvõttes andsin ma poolthääle resolutsiooni ettepanekule ELi strateegiliste eesmärkide kohta ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 15. kohtumiseks. Toetasin ka muudatusettepanekuid kanda harilik tuun CITESi II lisasse vastavalt ÜRO toidu- ja põllumajandusorganisatsiooni ajutise komitee hiljuti esitatud soovitustele, milles toetati ka teavitamist hariliku tuuni kandmisest CITESi II lisasse. Pärast seda otsustas Rahvusvaheline Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjon oma aastakoosolekul vähendada hariliku tuuni püüki märkimisväärselt – 13 500 tonni võrra – ning Euroopa Komisjon avaldas taas muret tuunivarude vähenemise pärast ja võttis endale ülesandeks viia läbi usaldusväärsemad teadusuuringud selle kohta.

Ma mõistan, et bioloogilise mitmekesisuse kadumine on kogu maailma jaoks tõsine probleem, ning usun, et ka teiste loomade kohta tuleks esitada liigi säilitamist käsitlevaid ettepanekuid. Minu arvates on see konverents väga tähtis paljude liikide püsimajäämise ja jätkusuutlikkuse jaoks. Lõpetuseks: usun, et tuuniga rahvusvahelise kauplemise täielik keelamine, s.o liigi kandmine I lisasse, oleks enneaegne, sest see tekitaks asjaomases sektoris kriisi ning ei põhineks konkreetsetel faktidel.

John Attard-Montalto (S&D), kirjalikult. – Seoses resolutsiooniga, mis käsitleb ELi peamisi eesmärke ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi kohtumiseks, hääletasin ma hariliku tuuni püügi keelamise vastu. Põhjuseks on asjaolu, et see kahjustaks oluliselt Malta kalurite elatise teenimist. Enamik Malta kalureid ei saa traditsiooniliste kalapüügiviiside tõttu püüda teisi liike või minna teistesse püügipiirkondadesse. Lisaks sellele olen ma seisukohal, et hariliku tuuni puhul ei täideta liigi CITESisse kandmise kriteeriume.

Liam Aylward (ALDE), *kirjalikult.* – (*GA*) Hääletasin CITESi konventsiooni käsitleva raporti poolt. Loomaja taimeliigid surevad välja tuhat korda kiiremini kui on väljasuremise loomulik määr. Inimtegevus kiirendab väljasuremise määra ning ohustab bioloogilist mitmekesisust. CITES on keskne vahend rahvusvahelistes püüdlustes võidelda bioloogilise mitmekesisuse peamiste ohtude ja ebaseadusliku kaubanduse vastu ning kehtestada sobiv eeskiri looduslike liikidega kauplemiseks.

Ma toetan neid, kelle arvates peaks rahvusvahelised õiguskaitseorganid olema rohkem kaasatud looduslike liikidega seotud kuritegevuse lõpetamisse ning käsitlema e-kaubandusest tulenevaid võimalikke ohte. Seega toetan ma ka soovitust tõhustada nimetatud organite keskkonnavastaste kuritegude üksusi.

Soovin juhtida tähelepanu sellele, millist mõju avaldavad CITESi meetmed vaestele maapiirkondadele ja neile, kelle elatis sõltub teatavate liikide kaubandusest. Me peame jätkuvalt abistama nimetatud riike CITESi nimekirja kohaldamisel, et saaksime teha koostööd nendega, kes sõltuvad oma piirkonna looduslikest liikidest.

Christine De Veyrac (PPE), kirjalikult. – (FR) Euroopa Parlament nõuab, et hariliku tuuniga rahvusvaheline kauplemine keelataks täielikult. Sète vesikonda hõlmava piirkonna valitud esindajana ei hääletanud ma selle meetme poolt sellepärast, et praeguseni ei ole selle keelu suhtes üksmeelt saavutatud ei teadlaste, ja ma võin öelda, et ega ka keskkonnaühenduste seas. Kui aga niisugune äärmuslik keeld otsustatakse märtsis toimuval rahvusvahelisel konverentsil Dohas kehtestada, kutsun ma Euroopa Komisjoni üles lubama liikmesriikidel vajaduse korral maksta kaluritele sellega seoses rahalist toetust. Viimastel aastatel on kalurid teinud märkimisväärseid jõupingutusi, et järgida järjest rangemaid kvoote, ajakohastada laevastikku ja nii edasi. Seega ei oleks sobilik sundida neid tulevikus vahetama eriala, andmata neile sealjuures märkimisväärset rahalist toetust.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Mina andsin poolthääle resolutsioonile peamiste eesmärkide kohta CITESi osaliste konverentsi kohtumisel, sest bioloogilise mitmekesisuse kaitset tuleb järgmise ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni osaliste konverentsi kohtumise raames tõhustada. Bioloogiline mitmekesisus on inimkonna heaolu ja püsimajäämise jaoks hädavajalik. Me peame vaatama tulevikku ja nõudma kõikide väljasuremisohus olevate liikide kaitsmist.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioon (CITES) on suurim ülemaailmne looduslike liikide säilitamise kokkulepe. Sellega tahetakse

tõkestada nende liikide rahvusvahelisest kaubandusest tulenevat ülemäärast kasutust. Seetõttu on oluline, et Euroopa Liidu osalemine märtsis toimuval osaliste konverentsi 15. kohtumisel oleks tulemuslik.

Ma mõistan, kui oluline on säilitada ohustatud liike, et tagada Maa bioloogiline mitmekesisus ja looduslik tasakaal, ja tean, et säästev areng eeldab loodusvarade arukat kasutamist, takistamata arenguks vajalikku tegevust.

Seega mõistan ma ka, et ajal, mil arutatakse CITESi lisade muudatusi, on oluline teha nii, et looduslike liikide piisava kaitse tagamisel ei ohustataks ega jäetaks tähelepanuta paljude kogukondade majandusliku ja sotsiaalse elujõulisuse jaoks vajalikku tegevust.

João Ferreira (GUE/NGL), kirjalikult. – (PT) Ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioon on olnud oluline vahend selleks, et säilitada ohustatud looma- ja taimeliike, eriti neid, kes pakuvad kaubanduslikku huvi ja keda tuleb seetõttu kaitsta ja kelle varusid suurendada. Mõistame, et selle konventsiooni, sealhulgas selle lisade muutmine on oluline, sest see võimaldab meil teadvustada liikide säilimise tingimustes aset leidnud tõestatud muutusi ja neid arvesse võtta. Muutmise aluseks peavad olema tõendavad andmed ja põhjendatud teaduslikud arvamused. Me oleme seisukohal, et ettepanek kanda harilik tuun (*Thunnus thynnus*) CITESi I lisasse ei ole olemasolevate andmete alusel põhjendatud. Me peaksime meelde tuletama, et viimasel Rahvusvahelise Atlandi Tuunikala Kaitse Komisjoni kohtumisel 2009. aasta novembris avaldasid asjatundjad arvamust, et seda liiki on liiga palju püütud, kuid sellega ei viidatud nimetatud liigi püügi täielikule keelustamisele. Soovitustes tehti ettepanek vähendada püüki märkimisväärselt – 8000 kuni 15 000 tonnini – ning lõpuks jäädi 13 500 tonni suuruse piirangu juurde. Seda arvesse võttes arvame, et peaksime ootama ära asjatundjate hinnangu ja soovituse pärast olukorra tähelepanelikku uurimist 2010. aastal.

Françoise Grossetête (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Ma hääletasin resolutsiooni poolt. Sellega tahetakse muu hulgas kaitsta harilikku tuuni, mis on merekeskkonna bioloogilise mitmekesisuse tasakaalustamises oluline osa.

Hariliku tuuniga rahvusvahelise kauplemise keeld võimaldab meil säilitada meie hariliku tuuni varusid, mida ohustab ülepüük.

Siiski peab Euroopa kontrollima ka kolmandate riikide võetud meetmeid, sest kuidas me selgitame oma kaluritele seda, et Jaapani, Liibüa või Tuneesia traalerilt kala püüdvad kalurid riisuvad üsna seaduslikult meie hariliku tuuni varusid?

Me peame samuti keskenduma püüdlustele luua ainuõiguslik majandusvöönd, et võimaldada jätkata väikesemahulist püüki, sest see ei ohusta varusid.

Sylvie Guillaume (S&D), kirjalikult. – (FR) Ma andsin poolthääle hariliku tuuniga kauplemise keelule ja sellest tulenevale toetuse maksmisele tuunitööstusele. See nähti ette ühes muudatusettepanekus, mille üks allkirjastaja ma olin ja mis osaliselt vastu võeti. Seega tuleks harilik tuun kanda ohustatud looduslike loomaja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni I lisasse – konventsiooni, millega kehtestatakse üldine erand sisekaubandusele, nii et lubatakse jätkata väikesemahulist rannapüüki, ning rangem kontroll ebaseaduslikule püügile. Me ei peaks käsitlema vaid seda ohustatud liiki, mille varud on viimase kümne aasta jooksul vähenenud 60%, vaid tagama ka olulise abi kaluritele ja laevaomanikele, keda see meede puudutab. See on möödapääsmatu.

Danuta Jazłowiecka (PPE), *kirjalikult.* – Ma andsin poolthääle hariliku tuuni kandmise kohta CITESi I lisasse, sest enamik FAO ajutise ekspertide nõuandekomisjoni liikmetest oli seisukohal, et olemasolevad tõendid toetasid ettepanekut liik sellesse lisasse kanda. Nimetatud liik on ohus selle arvukuse märkimisväärse vähenemise tõttu, seda on püütud liiga palju ning seda ohustab ülemäärane kasutamine rahvusvahelises kaubanduses. Seega vastab kõnealune liik kriteeriumidele tema kandmiseks CITESi I lisasse.

Oriol Junqueras Vies (Verts/ALE), kirjalikult. – (ES) Hariliku tuuni praegune olukord ei ole jätkusuutlik ja tema püsimajäämise saab tagada vaid kvootide vähendamisega. Soovin lisada, et need kvoodid on alati olnud suuremad kui teadlaste soovitatud piirmäär. Hariliku tuuni kandmine ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni I lisasse ja sellest tulenev liigiga rahvusvahelise kauplemise keeld on lahendus, mis aitab kõige paremini tagada liigi taastumise. Sellest hoolimata tuleb esile tuua, et kalandussektori asjaosalised on toiminud vastutustundlikult, pidanud kvootidest kinni ja järginud kõiki viimastel aastatel kehtestatud nõudeid. Sellepärast toetasin ma hariliku tuuni kandmist CITESi I lisasse, kui täidetakse teatud tingimused, mis ka lõpuks vastu võeti: muudetakse nõukogu määrust (EÜ) nr 338/97,

kehtestades sisekaubanduse suhtes üldise erandi; sellest otsusest mõjutatud laevaomanikele antakse ELi rahalist toetust ning tugevdatakse kontrolli ja karistusi, et võidelda ebaseadusliku ja reguleerimata kalapüügiga. Samuti toetasin ma seda, et hariliku tuuni kandmine I lisasse lükatakse edasi 18 kuu võrra, et oodata ära sõltumatu teaduslik aruanne. Seda ettepanekut vastu ei võetud.

Erminia Mazzoni (PPE), kirjalikult. – (IT) Euroopa Parlamenti on kutsutud üles väljendama täna, 10. veebruaril 2010 oma arvamust ELi strateegiliste eesmärkide kohta ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 15. kohtumiseks 13.–25. märtsil 2010. aastal Dohas Kataris. Ehkki parlament on vaid nõuandja rollis, pidasin ma siiski oluliseks allkirjastada muudatusettepanek, millega tahetakse takistada punakoralli kandmist konventsiooni II lisasse, mis oleks vähendanud punakoralli kui ohustatud liigi püüki ja kaubandust märkimisväärselt, ja anda sellele muudatusettepanekule oma hääl. Corallium spp kandmine II lisasse näib tõepoolest liigse ettevaatlikkusena ning seda ei toeta ka teaduslikud andmed. Lisaks sellele tekitas minus suurt muret see, millist mõju avaldaks selle liigi kandmine nimetatud lisasse Itaalia majandusele ja ühiskonnale, eriti mõningatele Itaalia lõunaosa piirkondadele, ning seepärast hääletasin ma muudatusettepaneku poolt. Minu arvates oleks tegelikult sobivam anda meie kõnealuse sektori ettevõtetele rohkem aega selleks, et nad saaksid oma tootmise ümber korraldada, et seega ka edaspidi turul konkurentsivõimelised olla.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Harilik tuun on liigi varude ülepüügi kontrollimatuse tagajärjel väljasuremisohus. Sellega kauplemise keelustamine näib nüüd paratamatu. Keelustamisega tahetakse seda liiki kaitsta. Olles probleemist teadlikud, on paljud kalurid, eriti Prantsusmaal, viimaste aastate jooksul teinud kõik selleks, et nende laevad vastaksid nõuetele, ja pidanud kinni kvootidest, millega tagatakse hariliku tuuni püsimajäämine. Need kalurid, kellele kriis on juba niigi rängalt mõjunud, on meetme, mille võtmise on tinginud ebaseaduslik kalapüük ja sektorisisesed salajased võrgustikud, peamised ohvrid. Nende kalurite tehtud jõupingutused ei saa jääda vaid nende kanda.

Me ei saa paluda neil ennast ohverdada Maa huvides, samal ajal kui Kopenhaagenis kokku saanud liidrid näitasid, et hiilivad sellest küsimusest kõrvale. Seega tuleb kohaldada ÜRO põhimõtet, et keskkonnaprobleemide eest vastutatakse ühiselt, ning Euroopa Liidul tuleb maksta kaluritele nende jõupingutuste eest rahalist toetust. Lisaks sellele võimaldaks tõelise ainuõigusliku majandusvööndi loomine Vahemeres Prantsusmaa poolt tagada varudele kaitseala ning hoida elus väikesemahulist püüki, mille puhul arvestatakse loodusliku tasakaaluga.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult. – (PT)* EL peab osalema ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni osaliste konverentsi 15. kohtumisel selgelt määratletud eesmärkidega kaitset vajavate väljasuremisohus olevate liikide kohta. CITES on looduslike liikide säilimise jaoks väga oluline ning selle eesmärk on rahvusvahelisest kaubandusest tuleneva looduslike looma- ja taimeliikide liigkasutuse ärahoidmine.

Willy Meyer (GUE/NGL), kirjalikult. – (ES) Jäin erapooletuks hääletusel resolutsiooni B7-0069/2010 üle, mis käsitleb ELi strateegilisi eesmärke ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni (CITES) osaliste konverentsi 15. kohtumiseks, sest arvan, et harilikku tuuni ei tohiks kanda CITESi I lisasse. See tähendaks traditsiooniliste, säästvate kalapüügiviiside lõppu, ehkki varude ülepüügis on tegelikult süüdi tööstuslikud seinerid. Ma palun tungivalt, et tunnistataks, millist osa on täitnud iga püügimeetod hariliku tuuni muret tekitava olukorra põhjustamises, jagataks välja uued, õiglasemad kvoodid ja kehtestataks rangemad meetmed.

Sellepärast tuleks julgustada traditsioonilisi kalapüügimeetodeid. Need kindlustavad tuhandetele inimestele elatise ja on palju selektiivsemad. Me peame olema õiglased: tööstusliku ja traditsioonilise kalapüügiviisi vahel on tohutu erinevus. Soovin rõhutada, et hariliku tuuni kaitsmine on oluline, kuid samas tuleb meil leida tasakaal, millega tagatakse liikide püsimajäämine, karistamata sealjuures niisuguseid Vahemere kalapüügimeetodeid nagu almadraba meetod.

Frédérique Ries (ALDE), kirjalikult. – (FR) Selle ohustatud looduslike looma- ja taimeliikide konventsiooni käsitleva resolutsiooni põhieesmärk on kõikehõlmav: saavutada Euroopas üksmeel hariliku tuuniga rahvusvahelise kauplemise keelu kohta. Ühest küljest on meil selle keelu suhtes vaenulikult meelestatud kalurid, kuid teisest küljest on meil häirekella löövad teadlased ja keskkonnaeksperdid. Praeguses tempos võib harilik tuun hoolimata viimastel aastatel tehtud suurtest jõupingutustest kolme aasta jooksul lihtsalt kaduda. Itaalia astus juba vajaliku sammu moratooriumi kehtestamisega alates 2010. aastast. Ka Prantsusmaa tegi seda, ehkki palju vähem otsustavalt, sest ta räägib 18kuulisest perioodist varude olukorra hindamiseks. Mis puudutab Hispaaniat ja Maltat, siis nende vaikimine on laiduväärt. Tegemist on kiireloomulise küsimusega

ning vaid äärmuslikud meetmed võimaldavad varudel taastuda. See on ka ainus võimalik viis, kuidas kaitsta kalurite elatist keskpikas ja pikaajalises plaanis.

Selle resolutsiooniga ei keelustata hariliku tuuni püüki täielikult ning samamoodi ei kao see meie taldrikutelt kuhugi. Väikesemahuline ja harrastuspüük on endiselt lubatud. Rahvusvahelise kaubanduse keelustamisest peaks liigi kaitsmiseks piisama, kui arvestada, et 80% Vahemeres püütud harilikust tuunist eksporditakse otse Jaapanisse.

Bart Staes (Verts/ALE), kirjalikult. – (NL) Ma hääletasin resolutsiooni poolt, hoolimata asjaolust, et minu arvates oli keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni algtekst parem, eriti mis puudutab harilikku tuuni käsitlevat osa. Oluline on aga see, et nõukogu ja komisjon saaksid parlamendilt sõnumi, et me toetame hariliku tuuni kandmist CITESi I lisasse. Oleksin soovinud, et täiskogus väljapakutud kolme tingimust ei oleks resolutsiooni lisatud, kuid ma toetasin muudatusettepanekut anda rahalist toetust sellest otsusest mõjutatud kalandusega tegelevatele kogukondadele.

Me toetame komisjoni ja liikmesriike ka nende püüdlustes kanda jääkaru CITESi II lisast üle I lisasse.

Väga oluline on ka see, et komisjon ja liikmesriigid takistaksid Tansaania ja Sambia katseid kanda kauplemise eesmärgil Aafrika elevant CITESi I lisast üle II lisasse. Parlament soovib ka, et kõik ettepanekud, mis käsitlevad Aafrika elevandi kandmist vähem kaitset pakkuvasse lisasse, lükatakse tagasi vähemalt ajani, mil on võimalik tõeliselt hinnata 2008. aasta novembris toimunud Botswanast, Namiibiast, Lõuna-Aafrika Vabariigist ja Zimbabwest pärit elevandiluu ühekordse müügi mõju, kuna üha rohkem esineb tõendeid suureneva ebaseadusliku ja organiseeritud kauplemise kohta kogu Aafrikas.

Dominique Vlasto (PPE), kirjalikult. – (FR) Teaduslikud aruanded hariliku tuuni praeguse biomassi kohta on muret tekitavad: kontrollimata tööstuslik kalapüük on varusid tõsiselt kahjustanud. Niisugune tööstuslik ja rahvusvaheline kalapüük ohustab Vahemere traditsioonilist rannapüüki. Keskkonnakatastroofi ärahoidmiseks kalandussektoris, millele on majanduskriis juba ränka mõju avaldanud, on hädavajalik kehtestada meetmed, et keelata üle maailma hariliku tuuni tööstuslik püük. Ma nõuan kahe olulise küsimuse ühitamist: hariliku tuuni tõhus kaitse selle püsimajäämise tagamiseks ja turule toomiseks tulevikus ning toetuse andmine Euroopa rannakaluritele, kelle elatis osaliselt sellest kaubandusest sõltub. Eespool nimetatud põhjusel ja selleks, et ära hoida selle liigi ülemäärast kasutamist ja väljasuremist, toetasin ma hariliku tuuni kandmist CITESi I lisasse, kuid seda teatud tingimustel: jätkuvalt tuleb läbi viia teaduslikke analüüse, et selgitada välja selle liigi biomassi täpne olukord; Euroopa kalandussektori asjaosalistele tuleb anda majanduslikku ja sotsiaalset toetust ja eelkõige tuleb kehtestada erand hariliku tuuni sisekaubandusele, et abistada väikesemahulist tööstust ja seega hoida ära Vahemere riikide traditsioonilise tegevuse – väikesemahulise rannapüügi väljasuretamine.

Anna Záborská (PPE), kirjalikult. – (FR) Washingtoni konventsioon, mis käsitleb ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelist kauplemist ja on tuntud lühendi CITES all, on riikide vahel sõlmitud rahvusvaheline leping. Selles osalevad kõik liikmesriigid. Selle eesmärk on tagada, et ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvaheline kauplemine ei ohustaks nende liikide püsimajäämist. Ohustatud liikidega rahvusvaheline kauplemine ulatub hinnanguliselt miljarditesse dollaritesse aastas ja hõlmab sadu miljoneid taime- ja loomaliike. Kahjuks on EL üks looduslike liikidega ebaseadusliku kauplemise peamine turg. Jätkusuutlikku kaubandust tagava lepingu olemasolu on oluline, kui me soovime hoida neid varusid ka tulevastele põlvkondadele. Riiklikud õigusaktid on ELi igas liikmesriigis erinevad. Looduslike liikide parema kaitse tagamiseks tuleb tõhustada liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide töö kooskõlastamist selleks, et tagada ELi looduslike liikidega kauplemist käsitlevate õigusaktide järgimine. Liit kehtestab ennast ka CITESi teiste osaliste suhtes. Sellepärast hääletasin ma resolutsiooni poolt.

Resolutsiooni ettepanek B7-0067/2010

Elena Băsescu (PPE), kirjalikult. — (RO) Ma hääletasin Horvaatiat käsitleva 2009. aasta eduaruande vastuvõtmise poolt. Minu arvates on see tasakaalustatud raport, milles on kirjeldatud Horvaatia edusamme Euroopa Liiduga ühinemise kriteeriumide täitmisel. Ühinemisläbirääkimised jätkusid pärast rohkem kui üheksa kuud kestnud seisakut 2009. aasta oktoobris. Horvaatia peab jätkama reformide elluviimist ja Euroopa õigusaktide vastuvõtmist, et viia läbirääkimised käesoleval aastal lõpule. Raportis tuuakse esile mitmesuguseid probleeme, mis takistavad Horvaatia integreerumist Euroopa Liiduga. Euroopa Parlament julgustab Horvaatia ametivõime neid takistusi ületama ja tõhustama püüdlusi, et lahendada kõik piiriküsimused naaberriikidega. Euroopa Parlamendi täiskogu vastu võetud raport hõlmab ka minu esitatud muudatusettepanekuid. Nendes julgustatakse Horvaatiat jätkama oma jõupingutusi kultuurilise mitmekesisuse edendamiseks. Minu

muudatusettepanekute seas oli üks, milles julgustatakse Horvaatiat arendama piiriüleseid koostööprojekte, mille eesmärk on saavutada sotsiaalne, majanduslik ja territoriaalne ühtekuuluvus ning tõsta piirialadel elavate inimeste elatustaset.

Philip Claeys (NI), *kirjalikult.* – (*NL*) Kas siinne parlament ei ole tõesti midagi oma vigadest õppinud? Bulgaariat ja Rumeeniat käsitlevates aruannetes oli samuti korduvalt öeldud, et korruptsioon on levinud ning et politsei ja kohtusüsteemi töö on täiesti puudulik. Sellest hoolimata hääletati nende riikide ühinemise poolt ning me kõik teame selle tagajärgi. ELi liikmesus ja sellest tulenevad suured toetused on seal valitsevat korruptsiooni veelgi süvendanud.

Ma arvan, et Horvaatial võib küll lubada ühineda, kuid üksnes siis, kui ta selleks valmis on ja kui korruptsioon ei hoia enam ühiskonda oma haardes. Kui Horvaatia on ühinenud – ja nagu te kuulsite, ei tohiks see toimuda niipea – tuleb laienemine lõpetada. Kõikide Lääne-Balkani riikide ühinemine, mis on ettenähtud ka selles raportis, on minu jaoks vastuvõetamatu.

Mário David (PPE), *kirjalikult*. – (*PT*) Demokraatia elluviimine on pikk protsess ning see eeldab valitsuse ja kodanikuühiskonna innukat kaastööd. See on konarlik tee, mis on täis mitmesuguseid takistusi – meie, portugallased, teame seda väga hästi. Kui sinna juurde lisada selle riigi kokkuvarisemine – tegemist oli küll föderaalse, kuid sellest hoolimata üsna tsentraliseeritud riigiga, kus valitses diktatuur, mille koostlagunemine põhjustas kohutava sõja, mida tulevastel põlvkondadel ei ole lihtne unustada – võime olla väga rõõmsad – nagu mina olin –, et saame hääletada selle resolutsiooni poolt, mis toob meile häid sõnumeid Horvaatia edusammude kohta. Ma tean siiski, et teha on veel palju, ja mõistan, et vaba ja sõltumatu kohtusüsteemita ei saa tagada ei õigusriiki ega inimõigusi, sest puuduvad välisinvesteeringud või edasiminek.

See peab paika nii Horvaatia kui ka ükskõik millise teise võimaliku kandidaatriigi puhul. Ma mõistan samuti, et see, kui kiiresti Horvaatia ELile läheneb, oleneb Horvaatiast endast, sest liikmesuse eeskirjad on läbipaistvad ja hästi teada. Ma tean, et Horvaatia suudab oma eesmärgid täita. Me loodame, et läbirääkimised saab käesoleval aastal lõpule viia. Horvaatia võib loota meie täielikule toetusele.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Ma andsin poolthääle resolutsiooni ettepanekule Horvaatiat käsitleva 2009. aasta eduaruande kohta, sest olen seisukohal, et Horvaatia suudab ees seisvad probleemid lahendada ning viia riigi Euroopa Liiduga ühinemise läbirääkimised lõpule 2010. aastal. Selleks on oluline jätkata ühenduse õigustiku erinevate valdkondade reformide elluviimist ja koostööd endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Horvaatia on saavutanud märkimisväärset edu paljudes valdkondades ning tänu sellele ei ole ta Euroopa Liidu jaoks mitte ainult usaldusväärne partner, vaid ka tugev kandidaatriik. Hoolimata isiklikest tragöödiatest ja ainelisest hävingust, mis laastas riiki endise Jugoslaavia kokkuvarisemise tagajärjel tekkinud verise konflikti ajal, on riigi ülesehituspüüdlused ja tema pidev rühkimine ELile lähemale olnud silmapaistev.

Ehkki teha on veel palju, eriti mitmesugustes sektorites, on selge, et Horvaatia on teinud piisavalt selleks, et teenida välja koht liikmesriikide kõrval, ning ma loodan, et ta saab ühineda ELiga pigem varem kui hiljem.

Loodan samuti, et Horvaatia võimalik ühinemine Euroopa Liiduga on Balkani riikide jaoks lootuse märk ning et piirkonna teised riigid, eriti Serbia, mõistavad, milliseid riiklikke ja rahvusvahelisi eeliseid ning kasu annab Euroopa Liidu kasuks otsustamine.

Ma loodan ka seda, et piiriküsimused Sloveeniaga lahendatakse kiiremas korras, sest need rikuvad kõnealust protsessi, ning et seejuures tegutsetakse täie tõsidusega, põhjalikult ja heas usus.

Lívia Járóka (PPE), *kirjalikult.* – Juhin teie tähelepanu kõnealuste riikide edusammude hindamises harva esile toodud küsimusele: romide olukorrale. Mõistes, kui oluline oli kehtestada 2004. aastaks diskrimineerimisevastane õigusraamistik, õnnestus ELil saavutada mõningast tõelist edu uutele liikmesriikidele esitatavate ühinemistingimuste karmistamise kaudu. Mul on hea meel, et eduaruanded on kõnealuse kolme riigi saavutuste suhtes kriitilised, tuues esile, et vaid Horvaatial õnnestus saavutada teatav edu romide sotsiaalse kaasatuse edendamises.

Kandidaatriigid peavad osalema võimalikult varases etapis romide integreerimise püüdlustes Euroopa tasandil, sest ühinemisläbirääkimised annavad erakordse võimaluse tekitada oluline muutus valitsuse hoiakus ja anda romidele võrdsed võimalused tööhõives, hariduses, eluasemeküsimustes ja tervishoius, edendades poliitilist osalemist ja tugevdades romide kodanikuliikumist. Kõik Euroopa riigid – Euroopa Liidu praegused ja tulevased liikmed – peavad osalema kooskõlastatud püüdlustes, et aidata kaotada mandri suurima rahvusvähemuse

ajalooline sotsiaalne tõrjutus, ning võtma vastu ühenduse tegevuskava, millega tekitatakse piisav õiguslik hoob, mis sunnib asjaosalisi oma lubadustest kinni pidama.

Monica Luisa Macovei (PPE), *kirjalikult.* – Hääletasin muudatusettepaneku 6 poolt, sest olen nõus, et Horvaatia valitsusel tuleb teha täiendavaid jõupingutusi selle nimel, et vähendada eelarvamusi ja võidelda mis tahes diskrimineerimise vastu, sealhulgas seksuaalse sättumuse alusel, mis on üks ELi põhiõiguste harta artiklis 21 esile toodud mittediskrimineerimise aluseid.

Minu hoiak diskrimineerimise suhtes seksuaalse sättumuse põhjal ning mis tahes vähemuste diskrimineerimise suhtes on kooskõlas ELi ja inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õigusega ning paljude minu Rumeenia valijate seisukoha ja minu isikliku veendumusega.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Selle eduaruande vastu hääletamisega ei ole ma Horvaatia vastu. Horvaatia inimesed ei ole mitte mingil viisil ära teeninud seda, et neid seltskonnast välja tõugatakse. Ma pean aga taunimisväärseks euroliberaalseid ettekirjutusi, mida nii ELi liikmesriigid kui ka kandidaatriigid peavad järgima. Kopenhaageni kriteeriumide majanduslik külg ja sellega nõutav turgude liberaliseerimine ohustab kandidaatriikide sotsiaalseid õigusi. Toetan uute riikide ühinemist vaid siis, kui EL teeb nii, et piirkondlik integratsioon toimib kõikide selle aluseks olevate kodanike huvides, mitte kapitali huvides, mis on praegu ülekaalus ja mille jaoks on koostatud integratsiooni raamistik, kuid mille üle kodanikel kontroll puudub.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Hoolimata üheksa kuu pikkusest seisakust, mis tekkis läbirääkimistes pärast piirivaidlust Sloveeniaga, on Horvaatia teinud märkimisväärseid edusamme ELi liikmesuse saavutamiseks. Mis puudutab poliitilise, majandusliku ja piirkondliku koostöö kriteeriume, siis on Horvaatia näidanud, et suudab pidada kinni vajalikest ja eelnevalt kindlaks määratud tingimustest. Ehkki meil on veel palju teha selleks, et viia see keeruline laienemine lõpule, on mul hea meel Horvaatia ühinemise edusammude üle ja seda kas või sellepärast, et sellega tuuakse Balkani riikide piirkonda stabiilsust.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult.* – (*DE*) Horvaatia on kandidaatriikidest kahtlemata seni kõige rohkem edu saavutanud. Seepärast oleks õiglane kiirendada läbirääkimiste tempot, et oleks võimalik need käesoleval aastal lõpule viia. Ühenduse õigustiku rakendamine on selles suhtes mõistagi möödapääsmatu. Raportis toetatakse Horvaatia eesmärke ning sellepärast hääletasin ma selle poolt.

Franz Obermayr (NI), *kirjalikult.* – (*DE*) Horvaatia on teinud suuri edusamme mitmes sise- ja välispoliitika valdkonnas. Sellepärast hääletasin ma resolutsiooni ettepaneku poolt ja toetan Horvaatia kiiret ühinemist ELiga.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Võtsime vastu olulise resolutsiooni, milles hinnatakse Horvaatiaga läbiviidavate ühinemisläbirääkimiste seisu. Oluline on see, et resolutsioonis näidatakse, milliseid meetmeid tuleks võtta, et ühinemiskõnelusi kiirendada ja et tehnilised üksikasjad saaks lõpule viia 2010. aastal. Horvaatia ametivõimud peaksid püüdma anda ühiskonnale rohkem teavet ELi liikmesuse headest külgedest. Horvaatia tegutsemine ühtsel, ühisel Euroopa turul aitab kaasa väliskaubanduse arengule, investeeringute meelitamisele riiki ja üldisele majanduskasvule.

Horvaatia majanduse ajakohastamiseks, infrastruktuuri rajamiseks ja põllumajanduse ümberkorraldamiseks antud ELi toetus on samuti sisulise tähtsusega. Siinkohal võib tuua palju näiteid selle kohta, millist kasu on saanud riigid, kes kahe viimase laienemise käigus ühinesid. Oluline on kindlasti ka ainuüksi fakt, et kuulutakse ühendatud Euroopasse. Kalandus-, keskkonna- ning ühise välis- ja julgeolekupoliitika alaseid läbirääkimisi tuleb samuti alustada niipea kui võimalik.

Ma ootan, et eesistujariik ja komisjon võtaksid selles suhtes konkreetseid meetmeid. Seni rääkisime sellest, et edasine laienemine saab toimuda alles pärast Lissaboni lepingu vastuvõtmist. Leping kehtib nüüd ja me peaksime kiirendama Horvaatia liikmeks saamise kõnelusi ja koos sellega ka ettevalmistusi liidu laienemiseks, et kaasata ka teised Balkani riigid sellesse. See on piirkonna stabiliseerimise jaoks väga oluline.

Thomas Ulmer (PPE), *kirjalikult.* – (*DE*) Mina jäin Horvaatiat käsitleva raporti hääletusel erapooletuks, sest minu arvates on ajaline surve, millele raportis viidati ja mis olevat vajalik selleks, et Horvaatia oleks ühinemiseks valmis 2010. aasta esimesel poolel, tarbetu. Kiirustamiseks ei ole põhjust ning seda ei õigusta mitte mingisugune ajaline surve.

Anna Záborská (PPE), *kirjalikult.* – (FR) Horvaatiat käsitleval resolutsioonil puudub õiguslikult siduv jõud. Ma hääletasin selle poolt, sest Horvaatiast peaks saama liikmesriik juba lähiajal. Kui Balkani sõda ei oleks

olnud, oleks riik ühinenud 2004. aastal. Lõige 21, mis käsitleb lesbide, geide, biseksuaalide ja transseksuaalide vähemusi Horvaatias, lisati täiskogus. Ma hääletasin selle lõike vastu. Horvaatia on nii inimõiguste ülddeklaratsiooni kui ka Euroopa Nõukogu Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni osaline. Seetõttu ei ole põhjust kahtlustada, nagu oleks Horvaatia nimetatud vähemuste suhtes vaenulik. Hoolimata kogu sümboolsest survest säilitab Horvaatia täielikud riiklikud volitused mittediskrimineerimisega seotud valdkondades. Seepärast kutsusin ma Horvaatia perede ühendusi, kellega ma hiljuti nende kodumaad külastades kohtusin, jätkama suurepärast tööd riigi ühise heaolu ja kõigi Euroopa inimeste parema tuleviku nimel. Horvaatia võime täita liiduga ühinemisest tulenevaid kohustusi ja järgida ühenduse õigustikku ei tohiks kahjustada tulevase liikmesriigi traditsioonilist rahvuslikku kultuuri.

Resolutsiooni ettepanek B7-0065/2010

Elena Băsescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Hääletasin endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi 2009. aasta eduaruannet käsitleva raporti poolt, sest usun, et see on oluline raport, mis avaldab riigi ühinemisprotsessile head mõju. Euroopa Liiduga ühinemise väljavaade on peamine tegur, mis tagab Lääne-Balkani riikide, sealhulgas endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi stabiilsuse ja reformide jätkumise. Raportis märgitakse ära riigi senised edusammud Euroopa Liiduga ühinemiseks vajalike õigusaktide vastuvõtmisel. Ma usun, et järgmise perioodi ajal tuleb endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ametivõimudel keskenduda eeskätt vastu võetud normide rakendamisele. Lisaks sellele tuleb teha jõupingutusi nii rahvustevaheliste suhete parandamiseks ja dialoogi edendamiseks naaberriikidega kui ka õigusaktide kooskõlla viimiseks keskkonnakaitsega. Täna vastu võetud raport sisaldab ka minu esitatud muudatusettepanekuid, milles soovitatakse edendada riigi võimet hallata Euroopa Liidu antud ühinemiseelseid rahalisi vahendeid ja toetada ühinemiseks vajalike reformide elluviimist.

Göran Färm, Anna Hedh, Olle Ludvigsson, Marita Ulvskog ja Åsa Westlund (S&D), kirjalikult. – (SV) Rootsi sotsiaaldemokraadid andsid suurema kompromissi eesmärgil muudatusettepanekule 4 vastuhääle. Meie jaoks oli olulisem näidata ulatuslikku üksmeelt endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi liikmesuse toetamise suhtes kui rõhutada taas meie seisukohta, et meie arvates ei peaks erimeelsused nimetatud riigi ja tema naabrite vahel mõjutama riigi võimalusi ühineda Euroopa Liiduga.

Diogo Feio (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik on hea näide Balkani piirkonda iseloomustava huvide ja rahvuste kirevuse kohta, kusjuures need huvid ja rahvused ei ole alati rahu- ja üksmeelsed.

Kõik poliitilised liidrid nõustuvad, et Euroopa Liidu suunas liikumine on riigi jaoks parim viis edasiminekuks, kuid liikmesuse saavutamisel on palju takistusi.

Mõned neist on ainelist, teised jälle ajaloolist või poliitilist laadi. Viimased neist takistustest – nende seas ka uue riigi tegelik nimi – on tekitanud pingeid naabritega, eriti Kreekaga, seega on nendest tõketest ülesaamiseks vaja tõsist ja järjepidevat ühist jõupingutust.

Õigusriigi stabiliseerimine, korrapäraste vabade ja õiglaste valimiste ning demokraatia kehtestamine kõikides valdkondades, sealhulgas subsidiaarsuse põhimõtte elluviimine ja detsentraliseerimine, on probleemid, mis endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil ees seisavad, kui ta soovib jääda kindlaks püüdele saada Euroopa Liidu osaks. Ma loodan siiralt, et ta seda soovib.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. – (RO) Minu arvates on endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi valitsus teinud 2009. aastal silmapaistvaid edusamme ja seda tuuakse esile ka 2009. aasta tegevusaruannet käsitlevas resolutsioonis. Raporti poolt hääletades valmistasid mulle heameelt iseäranis järgmised aspektid: viisanõudest loobumine, osalemine ELi tsiviil- ja sõjalistel missioonidel, riigi ametiasutuste akrediteerimine seoses ühinemiseelse abi rahastamisvahendi (IPA) regionaalarengut ja maaelu arendamist käsitlevate elementidega ning IPA rahaliste vahendite halduse ülevõtmise ettevalmistamisel tehtud edusammud. Ma loodan, et ühinemisläbirääkimised algavad lähiajal ja et Euroopa Ülemkogu kinnitab märtsi tippkohtumise raames, et nõustub komisjoni soovitusega läbirääkimiste alustamiseks. Mis puudutab nimeküsimust, siis ma nõustun raportööri seisukohaga, et Kreekal ja endisel Jugoslaavia Makedoonia Vabariigil tuleb suurendada jõupingutusi kõige kõrgemal tasandil, et leida ÜRO egiidi all sellele küsimusele mõlemaid pooli rahuldav lahendus. Usun samuti, et Euroopa Liit peab läbirääkimiste protsessi raames andma toetust.

Monica Luisa Macovei (PPE), kirjalikult. – Mina andsin muudatusettepanekule 18 poolthääle sellepärast, et seksuaalse sättumuse alusel mittediskrimineerimist käsitlevate sätete vastuvõtmine on ELiga ühinemise üks nõue ja et suurema õiguskaitse kehtestamisega diskrimineerimise eest saadab valitsus sõnumi kogu ühiskonnale kõigi ühiskonnaliikmete väärtustamise kohta. Seksuaalne sättumus on sätestatud ELi põhiõiguste

harta artiklis 21 ühe mittediskrimineerimise alusena. Minu hoiak diskrimineerimise suhtes seksuaalse sättumuse põhjal ning mis tahes vähemuste diskrimineerimise suhtes on kooskõlas ELi ja inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õigusega ning paljude minu Rumeenia valijate seisukoha ja minu isikliku veendumusega.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), kirjalikult. – (FR) Selle eduaruande vastu hääletamisega ei ole ma endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi vastu. Endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi inimesed ei ole mitte mingil viisil ära teeninud seda, et neid seltskonnast välja tõugatakse. Ma pean aga taunimisväärseks euroliberaalseid ettekirjutusi, mida nii ELi liikmesriigid kui ka kandidaatriigid peavad järgima. Kopenhaageni kriteeriumide majanduslik külg ja sellega nõutav turgude liberaliseerimine ohustab kandidaatriikide sotsiaalseid õigusi. Toetan uute riikide ühinemist vaid siis, kui EL teeb nii, et piirkondlik integratsioon toimib kõikide selle aluseks olevate kodanike huvides, mitte kapitali huvides, mis on praegu ülekaalus ja mille jaoks on koostatud integratsiooni raamistik, kuid mille üle kodanikel kontroll puudub.

Nuno Melo (PPE), *kirjalikult.* – (*PT*) Pärast viimast eduaruannet on endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik teinud märkimisväärseid edusamme. Oluline on tuua esile, et võimalus saada ELi liikmeks oli Balkani piirkonna riikide arengu ja reformide üks tõukejõud. Kui endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik soovib lähiajal saada ELi liikmeks, tuleb tal nõustuda ELi kehtestatud liikmesuse kriteeriumide ning poliitilise, majandusliku ja piirkondliku koostöö küsimustega ning samuti täita nendest tulenevaid nõudeid.

Andreas Mölzer (NI), *kirjalikult*. – (*DE*) Minu arvates peaksime toetama endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi ühinemisega seotud püüdlusi, sest riik kuulub kahtlemata Euroopa ja Lääne kultuuri ning viimastel kuudel ja aastatel on ta teinud edusamme paljudes valdkondades. Raportis tuuakse hästi esile, millised peavad olema järgmised sammud. Makedoonial tuleb kahtlemata parandada suhteid oma naabritega veelgi ning eriti oluline on teha kõik selleks, et lahendada nimeprobleem Kreekaga. Ma hääletasin raporti poolt, sest selles esitatakse kõiki asjaomaseid tegureid tasakaalustatult.

Franz Obermayr (NI), *kirjalikult.* – (*DE*) Makedoonia on teinud ilmselgelt edusamme ning seega hääletasin ma resolutsiooni ettepaneku poolt.

Justas Vincas Paleckis (S&D), kirjalikult. – (LT) Parlamendi eelmise koosseisu ametiajal töötasin ma endise Jugoslaavia Vabariigi Makedooniaga suhtlemise delegatsioonis ja külastasin seda riiki. Seetõttu olen ma väga rahul riigi saavutustega. 2009. aasta oli Makedoonia jaoks edukas. EL kehtestas riigiga viisavabaduse. See edendab iseäranis inimestevaheliste sidemete arengut. Eelmisel aastal lahendas Makedoonia piiriküsimuse Kosovoga ja parandas suhteid Kreekaga. Resolutsioonis, mis käsitleb Makedoonia 2009. aasta edusamme ELi liikmesuse kriteeriumide suunas, pöörasime tähelepanu asjaolule, et riigi valitsus peaks etnilisi vähemusi puudutavates küsimustes olema ettevaatlikum ja püüdma muuta meedia läbipaistvamaks. Kutsusime ELi institutsioone üles, et nad aitaksid lahendada Makedoonia kui riigi nime puudutava vaidluse Makedoonia ja Kreeka vahel.

Samuti kutsusime ELi ministrite nõukogu üles nõustuma Makedoonia ühinemisläbirääkimiste alustamisega märtsis. Makedoonia 2009. aasta edusammudele aitas kaasa ka ELi ligitõmbavus. Väljavaade saada ELi liikmeks ergutab Makedooniat muutma riigikorraldust paremaks. Riik viib ellu märkimisväärseid reforme. Seetõttu hääletasin ma selle resolutsiooni poolt, milles Makedooniat küll selle eest kiidetakse, kuid samas tuuakse esile ka edasised vajalikud meetmed.

Alfredo Pallone (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Toetasin resolutsiooni ettepanekut endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigi eduaruande kohta.

Nõustun täielikult resolutsiooni hoiakuga, sest selles nõustutakse komisjoni soovitusega ja toetatakse läbirääkimiste alustamist endise Jugoslaavia Makedoonia Vabariigiga, olles samas veendunud, et see on riigi arenguks ja selle Euroopa Liidu huvidest lähtuvalt olulise piirkonna stabiilsuse jaoks vajalik samm.

Resolutsiooni ettepanekud B7-0067/2010, B7-0065/2010

Andrew Henry William Brons (NI), kirjalikult. – Jäin Horvaatia ja Makedoonia eduaruandeid käsitlevatel hääletustel erapooletuks. Ma ei teinud seda sellepärast, et kumbki neist riikidest oleks minu arvates Euroopa Liidu jaoks sobimatu. Õigem oleks öelda, et minu arvates ei ole EL sobiv organisatsioon nende riikide jaoks. Euroopa Liidu liikmesus toob kaasa suurest osast suveräänsusest loobumise ja liidu õigusaktide ebasoovitava sekkumise igapäevaellu. Järjest enam kahjustab liit sõna-, kirjutamis- ja isegi mõttevabadust. Mõlemad riigid saavutasid oma iseseisvuse, eraldudes Jugoslaavia föderatsioonist, ning valmistuvad nüüd selleks, et loovutada oma suveräänsus Euroopa Liidule.

Resolutsiooni ettepanek B7-0068/2010

Elena Băsescu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Hääletasin Türgit käsitleva 2009. aasta eduaruande vastuvõtmise poolt. Türgi ühinemisläbirääkimised algasid küll 3. oktoobril 2005, kuid riik on seni saavutanud vaid väheseid edusamme. Euroopa Parlament on seisukohal, et Türgi ei täida ikka veel Kopenhaageni poliitilisi kriteeriume. Inimõiguste ja põhivabaduste austamise tagamiseks on vaja põhjalikku põhiseaduse reformi. Euroopa Komisjon märkis, et 2009. aastal oli Türgil konkreetseid edusamme poliitiliste reformide vallas napilt. Türgis on olukord paranenud vähemuste keelte sõnavabaduse valdkonnas.

Ma usun, et Euroopa Liidul tuleb jätkata dialoogi Türgiga ja näidata selle riigi suhtes üles avatust. Türgi on Euroopa jaoks äärmiselt oluline ja seda nii majanduslike ja poliitiliste sidemete kui ka Euroopa Liidu energiajulgeoleku pärast. Minu kodumaa soovib Türgiga arendada koostöösidemeid nii Musta mere sünergia kui ka Euroopa Liidu naabruspoliitika programmide raames.

Philip Claeys (NI), *kirjalikult.* – (*NL*) Lõppkokkuvõttes hääletasin ma selle resolutsiooni vastu, sest pärast selle muutmist väliskomisjonis ja täiskogus saavutasime me teksti, milles eeldatakse, et Türgi saab Euroopa Liidu liikmeks. Parem oleks olnud rõhutada, et läbirääkimised ei kujuta endast lõputult kestvat protsessi, sest siis oleks saanud minna edasi realistlikumate võimalustega, näiteks hea partnerlusega. Lõppude lõpuks on päevselge, et Türgi ei täida ELiga ühinemise tingimusi ei 10, 15 ega 20 aasta pärast.

Lara Comi (PPE), *kirjalikult.* – (*IT*) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Ma otsustasin jääda Türgi 2009. aasta eduaruannet käsitleva resolutsiooni lõpphääletusel erapooletuks.

Ehkki selles tekstis on kritiseeritud riigi võimet täita Euroopa Liiduga ühinemiseks vajalikke kohustusi, väljendan ma erapooletuks jäämisega veelgi kaalutlevamat seisukohta.

Türgi praegune olukord on demokraatia, õigusriigi põhimõtete ning inimõiguste ja vähemuste kaitsega seoses väga kaugel Euroopa standarditest. Ma pean siinjuures silmas eeskätt Türgi valimissüsteemi, milles ei austata pluralismi, erakondade tegevuse lõpetamist käsitlevat õigusakti, sõjaväe sekkumist poliitikasse, kurdide küsimust ja vähemuste õiguste, usu- ja ajakirjandusvabaduse jätkuvat piiramist. Need on meie jaoks olulised väärtused ja põhimõtted, mis tähistavad Euroopa integratsiooniprotsessi nurgakivi.

See on tõsi, et riigi liitumine Euroopa Liiduga võib tuua sisulisi majanduslikke eeliseid, eriti meie ettevõtetele, kuid ma usun, et Kopenhaageni kriteeriumide järgimine on esmane tingimus, mida liit peab rangelt jälgima.

Mário David (PPE), kirjalikult. – (PT) See, et Türgi poliitiline, majandus- ja kultuurieliit püüdleb ELi liikmesuse poole, on täiesti mõistetav. Väärtused, tavad ja eeskirjad, mille järgi me tegutseme, on aga üldtunnustatud ning me ei saa neid muuta lihtsalt selleks, et igaüks, kes soovi avaldab, saaks ühineda. Kandidaatriigil tuleb nende eeskirjadega nõustuda ja lõpuks, kui ta on saanud liikmeks, siis püüda neid muuta, kuid seda alles pärast ühinemist. Pika läbirääkimiste protsessi jooksul Türgi ja ELi vahel on Türgi inimesed tundnud, et nende tavasid ja kombeid – mida, tuleb tunnistada, ei ole arvessegi võetud – kuritarvitatakse, selleks et jätta nad hiljem, isegi kui poliitikud nende liikmeks saamisega nõustuvad, sellest staatusest ilma rahvahääletustel, mis liikmesriikides kindlasti aset leiavad.

Türgi on aga sõbralik riik, kelle ajalugu ja kultuur on väga mitmekesine. Ta on meie partner NATOs ja väärib seda, et teda sellisena koheldaks. Seda arvesse võttes soovitan ma, et kas või nüüd, pärast pikka protsessi, võiks korraldada Türgis rahvahääletuse, kus inimestelt küsitaks, kas nad tunnustavad meie põhimõtteid ja väärtusi ning kas nad soovivad need omaks võtta või eelistavad alustada hoopis läbirääkimisi uue ja sügavama eripartnerluse sõlmimiseks ELiga.

Edite Estrela (S&D), *kirjalikult.* – (*PT*) Ma andsin poolthääle resolutsiooni ettepanekule Türgi 2009. aasta eduaruande kohta, sest usun, et liikmesuse saavutamise meetmetega jätkamine on nii ELi kui ka Türgi huvides. Ma arvan, et EL peab täitma Türgile antud lubadusi. Türgi omakorda peab panustama rohkem käimasolevasse reformiprotsessi.

Diogo Feio (PPE), kirjalikult. - (PT) Türgil on vaja veel palju teha, et täita Kopenhaageni kriteeriume, mille ta Kopenhaageni tippkohtumisel endale eesmärgiks seadis. Samas näib, et ta mitte ainult ei tegutse selle nimel vähem, vaid et ta on ka nende täitmisest vähem huvitatud.

Selles suhtes oli 2009. aasta raske, sest sai selgeks, et Türgit lahutab Euroopa Liidu liikmesriikidest veel tohutu lõhe seoses poliitika, õiguse, inimõiguste, ühinemis-, sõna- ja teabevabaduse ning paljude teiste valdkondadega.

Olenemata sellest, millised on ELi ja Türgi suhted tulevikus, loodan ma, et nad lähenevad üksteisele ning liiguvad edasi dialoogi ja tõhusa koostöö kursil ning et Türgi jätkab enda heaolu pärast läänelike vabaduse ja demokraatia põhimõtete poole püüdlemist.

José Manuel Fernandes (PPE), kirjalikult. – (PT) Lisaks sellele, et Türgi saamine ELi liikmeks on oluline majanduslikult, poliitiliselt ja sotsiaalselt, on selle saavutamine mõlema poole jaoks keeruline; samas on sellel suur sümboolne tähendus, kujutades endast ida ja lääne võimalikku ühendamist. Rahvusvaheliselt nähakse Euroopa Liitu majandusliku arengu eeskujuna ning mitmekultuurilise piirkonnana, mis julgustab vähemuste austamist ja võrdsete õiguste tagamist kõikidele inimestele, hoolimata nende soost, rassist, rahvusest või usulistest veendumustest. Need on Euroopa integratsiooniprojekti võõrandamatud väärtused ning kujutavad endast Türgi inimeste jaoks head võimalust ja aitavad rahumeelselt väärtustada nende rahvuslikku ja kultuurilist mitmekesisust. Siiski edeneb ELi liikmesuse poole püüdlemine vaevaliselt ilma konkreetsete edusammudeta, tuues sellega esile, kui pikk on olnud see teekond alates ametlikust taotlusest 1987. aastal, mille tulemusel alustati 2005. aastal ühinemisläbirääkimisi.

Seepärast – võttes arvesse selle protsessi tulemuslikkust – usun ma, et eeskätt oleks vaja propageerida rahvahääletuse korraldamist Türgis, et inimesed saaksid öelda selgelt välja, kas nad soovivad saada ELi täisliikmeks ja on nõus sellega, millist mõju avaldab see ühiskondlikele ja kultuurilistele põhimõtetele ja väärtustele, või eelistaksid nad selle asemel tihedamat partnerlust ELiga.

Jean-Luc Mélenchon (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*FR*) Selle eduaruande vastu hääletamisega ei ole ma Türgi vastu. Türgi inimesed ei ole mitte mingil viisil ära teeninud seda, et neid seltskonnast välja tõugatakse. Ma pean aga taunimisväärseks euroliberaalseid ettekirjutusi, mida nii ELi liikmesriigid kui ka kandidaatriigid peavad järgima. Kopenhaageni kriteeriumide majanduslik külg ja sellega nõutav turgude liberaliseerimine ohustab kandidaatriikide sotsiaalseid õigusi. Toetan uute riikide ühinemist vaid siis, kui EL teeb nii, et piirkondlik integratsioon toimib kõikide selle aluseks olevate kodanike huvides, mitte kapitali huvides, mis on praegu ülekaalus ja mille jaoks on koostatud integratsiooni raamistik, kuid mille üle kodanikel kontroll puudub.

Nuno Melo (PPE), kirjalikult. – (PT) Mul on teatavaid kõhklusi seoses Türgi saamisega ELi liikmeks. Selle põhjenduseks võib tuua mõned näited: Küprose jätkuv osaline okupeerimine Türgi poolt, sadamate ja lennujaamade avamisest keeldumine, poliitiliste, usu- ja etniliste vähemuste õiguste rikkumine, naiste diskrimineerimine, erakondade tõrjumine ja sõjaväekohtute jurisdiktsiooni piiravate õigusnormide tühistamine. On veel kaks olulist küsimust. Enamik Türgist ei ole geograafiliselt Euroopa osa. Türgis on valdav islamiusk, mis on väga erinev enamikus Euroopa riikides järgitavast judaismist ja kristlusest. Strateegilisest seisukohast oleks ELi jaoks problemaatiline omada piiri Iraagi Kurdistaniga. Riigi ilmalikkuse tagab vaid sõjaväeline jõud. Ja lõpetuseks, Türgist saaks suurima rahvaarvuga riik ELis ning tema kodanike vaba liikumine võib töörutul tuua kaasa suuri probleeme. Mitte miski eespool toodust ei takista tunnustamast Türgi viimaste aastate edusamme ELi nõutud teatavate kriteeriumide täitmisel ning EL tunnustab ka tema väärtuslikku rolli NATOs. Võib-olla oleks parem tagada Türgile ELi eripartnerluse staatus, mitte tekitada valesid ootusi ja tühje lootusi liikmeks saamise suhtes, mida oleks teadaolevaid fakte ja olusid arvesse võttes raske saavutada.

Willy Meyer (GUE/NGL), *kirjalikult.* – (*ES*) Mina jäin Türgi 2009. aasta eduaruannet käsitleva resolutsiooni B7-0068/2010 hääletusel erapooletuks, sest olen seisukohal, et Türgi ei aita kaasa läbirääkimistele, mis toimuvad Küprose Vabariigi presidendi ja Küprose türklaste kogukonna esindaja vahel. Türgi ei pea kinni ÜRO resolutsioonidest ning rikub rahvusvahelist õigust: ta hoiab 40 000 sõdurit Küprose põhjaosas, Famagusta linn on jätkuvalt suletud ja sõjaväe poolt okupeeritud ning Türgi saadab saare põhjaossa ikka veel asunikke juurde.

Minu arvates tuleb Euroopa Liidul jälgida Küprose kreeka ja türgi liidrite vahelisi läbirääkimisi ja saata Türgile ühemõtteline sõnum: kui ta säilitab oma praeguse positsiooni, ei saa ta kunagi ELiga ühineda, sest ta jätkab ühe Euroopa Liidu liikmesriigi – Küprose territooriumi okupeerimist. Seetõttu on Türgi vägede väljatoomine Küprose Vabariigist ja Famagusta linna tagastamine *sine qua non* tingimused Türgi ühinemiseks Euroopa Liiduga.

Czesław Adam Siekierski (PPE), kirjalikult. – (PL) Türgi on pingutanud kõvasti, et täita Kopenhaageni kriteeriume. Silmapaistvat edu on saavutatud turumajanduse standardite järgimises. Kui me aga räägime muutustest poliitikas, demokraatias või inimõiguste valdkonnas, siis ehkki asjaomaste õigusaktide väljatöötamine on olnud tulemuslik, on nende rakendamine olnud puudulik. Selles suhtes tuleb aga olla mõistev, sest õigusaktide rakendamine eeldab muutusi ühiskonna teadvuses, muutused aga toimuvad

ET

aeglaselt. Inimõigusi, naiste õigusi ning vangide ja rahvus- ja usuvähemuste kohtlemist käsitlevatest Euroopa õigusnormidest tuleb siiski kinni pidada.

Mõned Türgi integreerimise vastased juhinduvad põhjustest, mis ei ole asja tuumaga üldse seotud, kuid teised kardavad, et kuna Türgi on suur riik, hakkab ta oluliselt mõjutama ELi otsuseid, sest vastavalt Lissaboni lepingule sõltub iga liikmesriigi hääletusõigus riigi rahvaarvust. Türgi liikmesus on ELi eelarvele kahtlemata suureks koormuseks, kuid samas tuleb silmas pidada, et Türgi on ka liidu jaoks oluline suur turg. Türgi on silmapaistev NATO liige ning ta on ka USA ja paljude ELi liikmesriikide oluline partner. Lisaks sellele on tegemist territooriumiga, mis on Euroopasse suunduvate energiakanalite transiidiriigiks.

Lisaks pidagem meeles, et Türgist võib saada eri religioonide ja kultuuride vahelise ning isegi makropiirkondliku dialoogi ühenduskohaks. Türgi saamine liidu liikmeks võib aidata stabiliseerida seda suurt ja olulist piirkonda maailmas. Türgi peab mõistma, et ei saa oma minevikku muuta. Tehtud vigu tuleb tunnistada, sest siis on lihtsam hakkama saada ja luua häid suhteid oma naabritega.

Renate Sommer (PPE), kirjalikult. – (DE) Vastupidiselt Euroopa Komisjonile ja nõukogule on Euroopa Parlament suutnud kirjeldada paljusid Türgi ja Türgiga seotud probleeme väga täpselt. Kurdimeelse Demokraatliku Ühiskonna Partei keelustamine on rünnak alles lapsekingades oleva demokraatia ja eeskätt kurdi vähemuse vastu, mis moodustab 20% elanikkonnast. Asjaolu, et see on viimase kümne aasta jooksul 27. kord, kui erakond keelustatakse, annab selge pildi Türgi arusaamast demokraatiast. Sõjaväekohtute jurisdiktsiooni piiravate õigusnormide tühistamine on veel üks näide riigi ebaühtsuse kohta. Niipea kui Türgi valitsus kavandab väikesi järeleandmisi ELile, põrkub ta rahvusliku opositsiooni vastuseisule.

Peaaegu kõikides valdkondades on jõutud ummikseisu või tehakse vähikäiku. Türgi valitsus püüab valitsusevastaste ajakirjanike ja meediaorganisatsioonide represseerimisega kriitika juba eos lämmatada. Usuvabaduse suhtes kohaldatakse topeltstandardeid. Peaminister soovib kaotada pearättide kandmise keelu ja vanusepiirangud koraani õpetamise koolides, kuid samas diskrimineeritakse ja kiusatakse pidevalt taga usuvähemusi. Sündmuste niisugune areng on väga hirmutav. Seda arvesse võttes on igati arusaadav, miks Türgi peamine läbirääkija Bağış ei võta tõsiselt meie resolutsiooni ega seega ka meie demokraatlikke otsusetegemise struktuure. Türgi on näidanud väga ilmekalt, et ei ole veel mitme põlvkonna vältel valmis ELiga ühinema.

Ernst Strasser (PPE), *kirjalikult.* – (*DE*) Selleks et läbirääkimised Türgiga saaksid jätkuda, tuleb tal kõigepealt rakendada täielikult Ankara protokolli ja tunnustada ELi liikmesriiki Küprost.

Nuno Teixeira (PPE), kirjalikult. – (PT) Türgi saamine ELi liikmeks on muutunud pikaleveninud protsessiks, mille lõpptulemus on veel ebaselge. Türgi võttis endale kohustuse viia ellu reforme, säilitada head suhted naabritega ja kohaldada järk-järgult ühenduse õigustikku. Kopenhaageni tippkohtumisel kindlaksmääratud kriteeriumide täielikuks täitmiseks ning kohtu- ja valimissüsteemi ja õigusaktide kehtestamiseks tuleb aga teha suuremaid jõupingutusi.

Konkreetsete reformide elluviimine peatus 2009. aastal ning niisugused teemad nagu Küprose sadamate ja lennujaamade avamine mõjutavad tõenäoliselt läbirääkimiste protsessi. Samamoodi takistavad edasiminekut Türgi põhiseaduskohtu otsus lõpetada kurdimeelse Demokraatliku Ühiskonna Partei tegevus ja sõjaväekohtute jurisdiktsiooni piiravate õigusnormide tühistamine.

Tegelikult on reformid vajalikud ja kiireloomulised, mida on esile toodud ka parlamendi resolutsioonis. Kui aga võtta arvesse, et ELi liikmeks saamise kriteeriumide täitmiseks on vaja teha suuremaid jõupingutusi, on asjakohane soovitada rahvahääletuse korraldamist. Rahvahääletusel küsitaks Türgi inimestelt, kas nad tõepoolest tunnustavad Euroopa põhimõtteid ja väärtusi ning soovivad need omaks võtta või eelistaksid nad uut ja sügavamat eripartnerlust ELiga.

11. Hääletuse parandused ja hääletuskavatsused (vt protokoll)

(Istung katkestati kell 14.50 ja seda jätkati kell 15.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: JERZY BUZEK

president

12. Eelmise istungi protokolli kinnitamine (vt protokoll)

13. ELi ja Ameerika Ühendriikide vaheline leping, mis käsitleb rahaülekannetega seotud andmete töötlemist ja edastamist EList USAsse terroristide rahastamise jälgimisprogrammi raames (arutelu)

President. – Järgmine päevakorrapunkt on raport, mille esitas kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni nimel Jeanine Hennis-Plasschaert soovituse kohta, mis puudutab ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus, millega sõlmitakse Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vaheline leping, mis käsitleb rahaülekannetega seotud andmete töötlemist ja nende edastamist Euroopa Liidust Ameerika Ühendriikidesse terroristide rahastamise jälgimisprogrammi raames (05305/2010 – C70004/2010 – 2009/0190(NLE)) (A70013/2010).

Nagu teate, on Euroopa Parlament olnud selles küsimuses väga tegus. Meie parlament koosneb Euroopa kodanike poolt otse valitud liikmetest. Meie peamine ülesanne on kaitsta oma kodanike õigusi ja me peame seda tegema. Oleme sellest täiesti teadlikud. See on meie esmane ja suurim ülesanne. Samas saame aru, kui oluline on SWIFT-leping – täiesti teistsugustel põhjustel. Seepärast on väga tähtis leida õige kesktee. Viimaste kuude sündmuste ajal on jõustunud ka Lissaboni leping.

Eelmise aasta novembris kirjutasin härra Reinfeldtile, kes oli sel ajal Euroopa Ülemkogu eesistuja, ning palusin otsuse tegemine edasi lükata ja arvestada Euroopa Parlamendi otsust kooskõlas Lissaboni lepinguga. Nagu teate, seda ei juhtunud, ning 30. novembril langetas ülemkogu selles küsimuses otsuse ja võttis SWIFT-lepingu vastu. Saatsin 21. detsembril härra Reinfeldtile uue kirja. Parlament väljendas selles kirjas kaht ootust: lisada meie seisukoht alalise lepingu läbirääkimisvolitustesse ja anda edasiste läbirääkimiste käigus parlamendile kogu teave. Kirjutasin 21. jaanuaril samasuguse kirja härra Zapaterole, kes on praegu eesistuja, ja saatsin selle kirja veel kord 8. veebruaril. Olen saatnud kirja, milles kordan samu asju, ka härra Barrosole. Samuti olen ühendust võtnud Ameerika Ühendriikide valitsuse esindajatega ja proua Clintoniga. Olen ka saanud selles küsimuses kirja, milles esitatakse Ameerika Ühendriikide valitsuse seisukoht SWIFT-lepingu suhtes.

Arvatavasti teate seda kõike, sest kõik need dokumendid on kättesaadavad – olen saatnud kõik dokumendid fraktsioonidele, et saaksite neid igal ajal kasutada. See on tähtis. Meil peab olema igakülgne teave, et saaksime selles küsimuses vastutustundlikke otsuseid teha. Meie võetud meetmetele on abiks ka tänane arutelu. Sellepärast ongi see SWIFTi käsitlev arutelu nii oluline. Mul on väga hea meel, et kohal on nõukogu ja Euroopa Komisjoni esindajad, kes saavad sõna võtta, ning siis läheme arutelu juurde ja räägime oma vastutusest selles küsimuses tehtava otsuse eest.

Jeanine Hennis-Plasschaert, raportöör. – Lugupeetud president! Alustuseks ütlen, et ka mina toetan tugevat, näoga maailma poole pööratud Euroopa Liitu, mis on suuteline tegutsema Ameerika Ühendriikidega õlg õla kõrval nagu tõeline partner. Ma arvan, et selles raamistikus on väga tähtis olla avatud, õiglane ja läbipaistev, kui me tegeleme küsimusega, kuidas Euroopa peaks Ameerika Ühendriikidega terrorismivastases võitluses koostööd tegema, sealhulgas andma õiguskaitseorganite kasutusse ärilistel eesmärkidel kogutud andmeid.

Andmete sihtotstarbeline vahetus ja kasutamine terrorismivastasel eesmärgil on kahtlemata praegu vajalik ja jääb selleks ka edaspidi, kuid lubage mul selgelt välja öelda: Euroopa kodanikud peavad saama usaldada nii julgeolekut kui ka andmenõudeid. Tuleks seada eesmärgiks see asi korda ajada, kuid kogu lugupidamise juures pean ütlema, et nõukogu ei ole selle tegemiseks piisavalt tugev olnud.

Tõepoolest, kavandatav vaheleping kaldub märkimisväärselt kõrvale Euroopa õigusest selles osas, kuidas õiguskaitseorganid tohivad hankida eraisikute finantsandmeid – nimelt tohivad nad seda teha kohtumääruste või korralduste kaudu konkreetsete tehingute uurimiseks. Kuid kavandatava vahelepingu järgi hakkame selle asemel miljonite Euroopa kodanike andmete uurimisel tuginema laialdastele halduskorraldustele.

SWIFTi enda olemuse pärast ei ole võimalik rääkida niinimetatud piiratud taotlustest. Tehnilistel põhjustel peab SWIFT edastama terve andmeploki, rikkudes sellega ELi andmekaitsealaste õigusaktide peamisi põhimõtteid, näiteks vajalikkuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Seda ei saa järelevalve- ja kontrollimehhanismidega tagantjärele parandada.

Alati olgu selge, et Euroopa Parlament pole loodud selleks, et nõukogu ja komisjoni tegevus lihtsalt passiivselt teadmiseks võtta. Tegelikult on parlamendile alati lubatud homme kommi anda, et me vaid kannatlikud oleksime. Kuid me ei saa jääda edasi uskuma võltse lubadusi homsest kommist. Meil on tarvis selgeid kohustusi kohe praegu ja pall oli nõukogu väljakupoolel. Tegin selle selgeks eelmisel nädalal, kuid nõukogu pole senini vastavalt käitunud.

ET

Nõukogu kinnitab, et tahab tagada äärmise austuse eraelu puutumatuse ja andmekaitse vastu, kuid tal ei õnnestu lahendada eelkõige küsimust õigustest andmetega tutvuda ja neid parandada ega küsimust andmesubjektide õigusest hüvitisele ja heastamisele väljaspool Euroopa Liitu. Nõukogu teatab, et jagab parlamendi muret, ja kutsub seetõttu komisjoni üles võtma vastu läbirääkimisjuhiste eelnõu.

Milleks ennast komisjoni taha peita? Nõukogu on ju see, kes läbirääkimisjuhised viimaks vastu võtab. Miks ei ole läbirääkimisjuhiseid juba esitatud? Nõukogu teatab siiski veel kord, et tahab tagada TFTP jätkumise. Kuid tal ei õnnestu lahendada probleemi, et sel viisil allutab Euroopa Liit oma finantsluureteenistuse ka edaspidi Ameerika Ühendriikidele. Vastastikkuse puudumist ei ole üldse arutatud. Tõeline vastastikkus võimaldaks ELi ametivõimudel saada samasuguseid USAs hoitud andmeid ja pikemas plaanis kaaluda, kas oleks vaja panna alus meie enda suutlikkusele sellega ELis tegelda.

Nõukogu ei näita üles erilist tahet täita kehtivaid õigusakte, näiteks telekommunikatsiooniteenuste osutajate kohta kehtivat andmete säilitamise direktiivi, mis puudutab eriteavet ja sihtotstarbelist teavet. Nõukogul ei ole õnnestunud riigiasutuste täpset rolli selgitada. "Tõukesüsteem" ei loe midagi, kui SWIFT peab tegelikkuses edastama andmeploki. Teisisõnu on edastamine ja säilitamine vahelepingu tingimuste kohaselt juba määratluse poolest ebaproportsionaalsed ja nõukogu ei otsi Euroopa lahendust andmevahetuse järelevalveks.

Nõukogu eesistuja, öelge mulle, kuidas ometi saan ma rääkida viiesajale miljonile Euroopa kodanikule, et me müüme oma tähtsat julgeolekut ja põhimõtteid ainult sellepärast, et ei suuda endale jalgu alla saada, sest nõukogu pole lihtsalt võimeline koostööd tegema. Öelge mulle, ma olen üksainus suur kõrv.

(Aplaus)

Alfredo Pérez Rubalcaba, *nõukogu eesistuja.* – (*ES*) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Tahaksin oma sõnavõttu alustada ühemõttelise avaldusega: Hispaania on üles näidanud selget ja piiramatut toetust Lissaboni lepingule ning ta on seda teinud päris algusest peale. Me olime seda tehes kindlad, et uue lepingu rakendamine tähendab muu hulgas Euroopa institutsioonide toomist meie kodanikele lähemale.

See on ülesanne, mis Lissaboni lepingus usaldatakse suuresti Euroopa Parlamendile. Parlamendile suurema rolli andmine ja laialdasema osaluse võimaldamine sellistes küsimustes nagu vabadusel, õigusel ja turvalisusel rajanev ala on viis, kuidas leping püüab kodanikke ja institutsioone teineteisele lähendada.

Lubage mul siis alustuseks kinnitada kõigile austatud parlamendiliikmetele, et nõukogu kohustub parlamendiga tihedat ja ausat koostööd tegema. Eesistujariigi Hispaania jaoks on niisugune järeldus Lissaboni lepingule ja selle eesmärkidele pühendumise tulemus.

Nõukogu jagab ka parlamendi muret kõigi Euroopa kodanike julgeoleku tagamise pärast, sest julgeolek tähendab, et nad võivad oma vabadust täielikult kasutada. Selline on kontekst, milles me kõik üheskoos võitleme terrorismi vastu – terrorismi kõikide vormide vastu.

Nagu siin istungisaalis 17. septembril vastu võetud resolutsioonis on sätestatud, rõhutab Euroopa Parlament taas "oma otsusekindlust võidelda terrorismi vastu ja oma kindlat usku vajadusse leida õige tasakaal julgeolekumeetmete ning kodanikuvabaduste ja põhiõiguste kaitse vahel". Olen selle avaldusega kogu südamest nõus.

See on raamistik, milles tahaksin näha selle arutelu toimumist. See on Lissaboni lepingule vastav uus raamistik ja see põhineb institutsioonidevahelisel ausal koostööl ja ühisel soovil – ja see pole mingi uus soov – võita terrorism, kuid austada samas proportsionaalsuse ja vajalikkuse põhimõtteid, mis on samuti otsustavad, kui tahame terrorismiga tõhusalt võidelda.

Lugupeetud president! On laialdaselt teada, et rahvusvaheline terrorism on toonud meie ühiskondadele uusi raskusi. See terrorismi suhteliselt uus vorm, millel puudub selge organisatsioon, on äärmiselt hukutav ja toimib üle kogu maailma. Sellepärast on ka tema hävitamiseks tarvis tegutseda üle maailma. Sellel puudub jäik hierarhiline struktuur ja seepärast saab selle vastu võidelda üksnes luureteenistuse erakordsete jõupingutustega. See on nii hukutav, et peame olema ülimalt valvsad kohtades, kuhu koguneb palju inimesi.

Ennetamine, koordineerimine ja luuretegevus on kolm sõna, mis võtavad kokku meie strateegia selle suure ohu ohjamisel.

Kõik riigid on püüdnud parandada sisemist ja välist koordineerimist, hankida rohkem infot ja viimaks ka teha koostööd teiste samas võitluses osalejatega. Euroopa Liit on suurendanud ka oma ühiste juurdlusasutuste ja -rühmade arvu, teabevahetust ja ühist analüüsi.

Niisugune taust on täna käsitletaval Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide vahelisel lepingul rahaülekannetega seotud andmete edastamise kohta. Lepinguta andmevahetus on toiminud katkematult juba palju aastaid.

Kui ma kaks nädalat tagasi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ette astusin, esitas mitu parlamendiliiget selle andmevahetuse tulemuste kohta mulle küsimusi. See on asjakohane teema, mis minu teada tõstatati ja millele vastati kohtunik Bruguière'i teises aruandes. Siin Euroopa Parlamendis on sellele viidatud ja ma tsiteerin nüüd seda: "TFTP on 2009. aasta jooksul olnud ülimalt väärtuslik vahend, mida luureteenistus ja õiguskaitseorganid on kasutanud selleks, et aidata kaardistada terroristlikke võrgustikke, leida juurdluste puuduvaid lülisid, tuvastada kahtlusaluste isikut, kindlaks määrata kahtlusaluste asukohta, välja selgitada uusi kahtlusaluseid ning samuti nurjata kavandatavaid terroriakte." Lisaksin veel, et seda ei kohaldatud üksnes 2009. aastal, vaid ka varasemal ajal Ameerika Ühendriikides, Euroopas ja terves maailmas: Barcelonas 2008. aasta jaanuaris, Saksamaal 2007. aasta suvel, Londonis pärast 7. juuli rünnakuid ja Madridi 11. märtsi rünnaku juurdluses, Bangkoki tapmiste puhul 2005. aasta aprillis ja Balis pärast 2002. aasta pomme. Need on kõigest mõned näited, mida kohtunik Bruguière oma aruandes nimetab.

Niisiis on andmevahetus andnud häid tulemusi. See on võimaldanud meil rünnakuid uurida ja neid ära hoida. See on võimaldanud meil terroriste vahistada pärast seda, kui nad on rünnaku toime pannud, ja mis veelgi tähtsam – enne kui neil on õnnestunud see toime panna.

Kuigi SWIFT teatas 2007. aastal, et on otsustanud oma andmebaase vahetama hakata, ei teinud ta seda tegelikult enne kui kõigest mõni kuu tagasi. See tähendas, et pidime läbi vaatama protokollid, mis kuni selle ajani olid võimaldanud meil finantsandmeid vahetada. See pidi tehtud saama väga lühikese ajaga. Nõukogu kiitis volitused heaks 2009. aasta suvel, kui Lissaboni lepingu jõustumise suhtes valitses ikka veel ebakindlus.

Vastuvõetud otsus on hästi teada. Kirjutasime alla üheksa kuu pikkusele vahelepingule, mis tuleks Euroopa Parlamendis ratifitseerida. See vaheleping kehtib üheksa kuud, mille jooksul parlament, nõukogu ja komisjon peaksid algatama uued läbirääkimised lõpliku lepingu sõlmimiseks. Selline oli vastuvõetud otsus.

Võib-olla ei olnud see parim otsus. Siiski on oluline Euroopa Parlamendile selgelt välja öelda, et eraelu puutumatuse kaitse mõttes on allkirjastatud *ad referendum* leping, mida me täna siin arutame, märgatav edasiminek enne seda lepingut kehtinud protokollidest.

See on edasiminek sellepärast, et ses vahelepingus on muu hulgas lisatagatised, mida parlament on soovitanud ja raportöör meile täna esitatud raportis rõhutanud.

Siinkohal tahaksin öelda, et nõukogu eesistujariik Hispaania on igati arvestanud parlamendis vastu võetud resolutsioone ja parlamendi presidendi saadetud kirju, samuti raportit, mille koostas proua Hennis-Plasschaert ja mida kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonis 4. veebruaril hääletati. Seepärast kiitis nõukogu heaks avalduse, mis saadeti parlamendile eile ja mille põhipunktid ma teie jaoks nüüd kokku võtan.

Esiteks on nõukogu kohustunud lisama lõplikku lepingusse usaldusväärsed tagatised, mis tugevdaksid nõuetekohast kaitset, muudaksid kindlaks andmete kustutamise ja suurendaksid täpsust nende andmete vahetamisel, mille riigiasutused ja kolmandad riigid on TFTP kaudu saanud.

Me oleme muidugi kohustunud tugevdama ka praeguses lepingus sisalduvaid tagatisi. Lõplikus lepingus tuleks need alles jätta ja neid tugevdada, samuti tuleks karmistada andmete lõppkasutuse piiranguid ning täielikult keelata andmete kopeerimine ja profiilide kasutamine.

Lõpetuseks ütlen, nõukogu on Lissaboni lepingu jõustumisega tekkinud uuele olukorrale reageerinud ja kohustunud pidama läbirääkimisi institutsioonidevahelise kokkuleppe üle, et võimaldada hõlpsamat juurdepääsu rahvusvaheliste lepingutega seotud salastatud dokumentidele.

Soovin veel kord võimalikult selgesti rõhutada, et eesistujariik Hispaania on täielikult pühendunud Lissaboni lepingule ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartale, eriti selle artiklile 8, ning tunnistab igati parlamendi õigustatud muret.

Me teame nüüd, et pühendumus, mida ma just rõhutasin, on võimalik. Kirjas, mille Ameerika Ühendriikide välisminister Hillary Clinton ja rahandusminister Timothy Geithner Euroopa Parlamendi presidendile saatsid, kohustus USA valitsus lisama lepingusse nõutavad tagatised, mis vastavad Euroopa Parlamendi seisukohale.

Daamid ja härrad! Võimalik, et nõukogu oleks võinud täna arutatava lepingu heakskiitmise protsessiga paremini hakkama saada. Kindel on igatahes see, et nõukogu on sellest protsessist õppinud ja parlamendi

muret asjakohaselt arvesse võtnud. Samuti on kindel, et leping, mida me täna arutame, on aidanud kaasa – ja ma loodan, et aitab veelgi – kodanike julgeoleku suurendamisele kõikjal maailmas ja muidugi ka Euroopas.

President. Tänan, härra Rubalcaba. Tahaksin tuletada kõigile meelde, et nagu ma enne juba ütlesin, olen oma kirjadele nõukogult vastuse saanud. Need on fraktsioonidel olemas, et saaksite nendega igal ajal tutvuda. Oma vastuses täitis nõukogu meie ootused, parlamendi ootused. Tänan teid, härra Rubalcaba, selle avalduse eest ja nõukogu seisukoha seletamise eest. See on meie jaoks väga tähtis.

Cecilia Malmström, *komisjoni liige.* – Lugupeetud president! Lubage mul alustuseks tänada kõiki selle eest, et andsite eile meile ja mulle oma usalduse, hääletades komisjoni uue koosseisu poolt.

Täna on mul esimene huvitav tööpäev ja ma olen tänulik, et saan teiega koos arutada nii tähtsat küsimust nagu teabe jagamine USAga terrorismivastasel eesmärgil, sedapuhku seoses terroristide rahastamise jälgimisprogrammiga (TFTPga).

Euroopa Parlament on selle küsimuse vastu muidugi suurt huvi üles näidanud. See on väga õige, sest TFTP seab meid taas silmitsi probleemiga, kuidas sobitada andmete jagamist andmekaitsega, ja kui me selle probleemi lahendame, aitab see meil võimaldada kodanikele julgeoleku, eraelu puutumatuse ja andmekaitse.

Üks vahelepingu eesmärke on olnud tagada Euroopa Parlamendi 2009. aasta septembri resolutsiooni tingimuste rakendamine. Meil on kindel kavatsus pöörata pikaajalise lepingu läbirääkimistel veel rohkem tähelepanu andmekaitsele, eelkõige seoses õigusega saada teavet selle kohta, kas kodanike õigusi on lepingu kohaselt austatud, ning tugevamini tagada tõhus hüvitamine, õiguspärane andmetöötlus ja andmete kustutamine.

Bruguière'i teine aruanne tehti parlamendiliikmetele kättesaadavaks eelmise nädala esmaspäeval ning see näitab TFTP tähendust ja väärtust terrorismi tõkestamisel ja sellega seotud juurdlustel, sealhulgas Euroopa Liidus. Aruanne kinnitab, et TFTPd on kasutatud nende isikute kindlakstegemisel ja vahistamisel, kes seejärel on meie liikmesriikides terrorismis süüdi mõistetud. Samuti on aruandes rõhutatud, et TFTP on väärtuslik usaldusväärse teabe allikas, mida me vajame terrorismi vastu võitlemiseks. Selle kohta on konkreetseid näiteid ja nõukogu esindaja nimetas neist mõnda.

Me teame, et terrorismioht mõnes meie liikmesriigis on jätkuvalt väga suur, ja ma olen kindel, et te saate aru, et vahelepingu tagasilükkamine Euroopa Parlamendis kujutaks endast tõsist lööki Euroopa Liidu julgeolekule.

Osa meie liikmesriike on väga selgelt teatanud, et tahavad TFTP jätkumist, sest nad on varem sellest kasu saanud ja tahavad veelgi saada. Nad on meile öelnud, et usaldusväärne teave, mida TFTP teadaoleva ja kahtlustatava terrorismi kohta pakub, on tähtis õiguspärane luureteave, mida on tarvis toimetulemiseks keeruka ohuga, eelkõige Al Qaeda õhutatud terrorismiga. Vaheleping pole mitte üksnes teene Ameerika Ühendriikidele, see on meie ühistes huvides.

Palju on räägitud andmekaitse tasemest vahelepingus ja see on muidugi keskne probleem. Ma julgustan parlamendiliikmeid vahelepinguga hoolikalt tutvuma ja olen kindel, et enamik teist ongi seda juba teinud. Te näete, et see sisaldab olulisi ja üksikasjalikke õiguslikult siduvaid kohustusi selle kohta, mismoodi Ameerika Ühendriikide rahandusministeerium võib andmeid lepingu alusel töödelda. Need hõlmavad näiteks karmi piirangut andmetöötluse eesmärgi kohta, mis peab piirduma terrorismiga seotud juurdluse, avastamise ja jälitamisega. See sisaldab andmeotsingu täielikku keeldu – otsinguid andmebaasist tohib teha üksnes siis, kui suudetakse tõendada alust arvata, et otsingusubjekt on terrorismiga seotud.

See tähendab, et TFTP andmebaasis sisalduvad andmed on tõeliselt anonüümsed. Ainult siis, kui on põhjust arvata, et üks kindel isik on terrorist, võib selle isiku andmeid vaadata ja andmebaasist välja võtta. See on oluline. Vaheleping kohustab rahandusministeeriumi andmed kustutama, kui nende saamisest on möödunud viis aastat – see ajavahemik on kooskõlas andmete säilitamise ajaga, mis on sätestatud ELi õigusaktides terrorismi rahastamise kohta. Lepingus on ette nähtud ka üksikasjalik ELi-poolne kontroll, milles hakkavad osalema mõned meie andmekaitseasutused, tagamaks nende ja paljude muude andmekaitsekohustuste täitmist.

Leping ei tähenda, et peaaegu kõik SWIFTi andmed edastatakse Ameerika Ühendriikide rahandusministeeriumile. Võin teile kinnitada, et vahelepingu kohaselt edastatakse ainult väga väike osa SWIFTi andmetest. See ei kahjusta mingil moel andmekaitseasutuste volitusi seoses SWIFTi või finantsinstitutsioonide töötlemistegevusega ELis.

Nõusoleku andmisest keeldumine lõpetab vahelepingu kehtivuse, sealhulgas selles sisalduva ulatusliku andmekaitse. Kui Ameerika Ühendriigid suudavad hankida andmeid muudmoodi – näiteks kahepoolsete suhete kaudu Hollandiga –, siis neid kaitseabinõusid enam ei kohaldata. Kui vaheleping kukub läbi, läheb tõenäoliselt tublisti aega, enne kui saab mõne alternatiivi kasutusele võtta. Seega tekib oht, et nõusoleku andmisest keeldumine põhjustab lünga nii andmekaitses kui ka julgeolekus.

Ütlen lõpetuseks, et vaheleping on üksnes vaheleping. Võib-olla pole see maailma parim leping. Seda saab parandada ja seda peabki parandama. Komisjon on praegu lõpule viimas pikaajalise lepingu volituste ja juhiste koostamist ning me võtame need kiiresti vastu.

Võtan endale teie ees isikliku kohustuse tagada, et Euroopa Parlamendi murega tegeldakse ning et me püüame uues lepingus eraelu puutumatust ja isikuandmeid tugevalt kaitsta. Euroopa Parlamenti hoitakse kogu selle menetluse käigus igati kursis. Loodan, et saite sellega vastuse mõnele oma küsimusele.

President. Tänan selgituste eest, proua Malmström. Need olid meie jaoks tõepoolest väga olulised. Nõukogu ja komisjon tegid just mõningad avaldused, mis on seotud meie ootustega läbirääkimisvolituste ja parlamendi kursishoidmise suhtes.

Selles, mida me teeme, on veel üks tähtis asjaolu: Euroopa Parlament on nüüd saanud ühisvastutuse Euroopa õigusaktide eest. Me vastutame ka selliste rahvusvaheliste lepingute sõlmimise eest nagu SWIFT-leping ja me anname kindlalt märku, et nüüd, mil Lissaboni leping on jõustunud, on olukord muutunud. See on oluline. Minu arvates näitavad Ameerika Ühendriikide valitsuse hiljutised reageeringud mõistmist, et Euroopa Parlamendil on nüüd täielik vastutus õigusloome eest. Tahtsime, et see oleks tugev märguanne. Igatahes teame, et vastutame oma kodanike ees. Me oleme otse valitud Euroopa Parlamendi liikmed. Meie kohustus kodanike õigusi kaitsta on põhjapaneva tähtsusega ja me rõhutame seda alati.

Ernst Strasser, *fraktsiooni PPE nimel.* – (*DE*) Lugupeetud president, daamid ja härrad! Tahaksin teid kõigepealt teie esimesel tööpäeval tervitada ja kinnitada, et meie fraktsioon teeb teiega igati koostööd. Tahaksime selle arutelu alguses öelda, et soovime head partnerlust ameeriklastega, eriti kui tegemist on terrorismivastase võitlusega. Teiseks toetame kindlalt oma kodanike julgeolekut, samuti kodanike õigusi ja andmekaitset. Kolmandaks oleme kõvasti tööd teinud, et läbirääkimisjuhised ja meie seisukoht oleksid otsustatud juba septembri keskpaigaks, ja nüüd me tahame näha nende rakendamist. Neljandaks, proua Malmström, tahaksin kogu lugupidamise juures öelda, et pole õige, nagu poleks parlamendil suurt huvi selle valdkonna vastu, vaid pigem peame end õigusloomeprotsessi eest vastutavaks, nagu president ütles, ning me tahame olla sellesse protsessi kaasatud nõukogu ja komisjoniga võrdsetel alustel.

Läbirääkimistekstile vastuseks esitame kaks väga selget mõtet. Esiteks ei saa me nõustuda sellega, kuidas see tekst koostati. Teiseks, kuigi nõukogu kinnitab, et parlamendi resolutsiooni punkte on täielikult arvesse võetud, ei ole tegelikult mõningaid punkte üldse arvestatud. See puudutab eelkõige õigust võtta õiguslikke meetmeid, andmete kustutamist ja muud. Need on peamised põhjused, miks me ütlesime julgeoleku ja kaitse allkomisjonis, et meile on see vastuvõetamatu. Samuti sai selgeks, et alles pärast seda hakkasid asjad liikuma. Ameerika Ühendriikide välisminister polnud millegagi nõus, kui just nõukogu pole saanud teistsugust teavet, kui parlamendile anti. Seda on väidetavasti mõnel puhul juhtunud. Nõukogust on sel nädalal tulnud julgustavaid märke, kuid ta pole andnud ühtki tagatist. Tahaksin selle väga selgeks teha. Sellepärast ütlemegi, et tahame seda veel arutada, et tahame head lepingut ja et pooldame väga arutelude jätkamist, kui on kindel, et saame selle tulemusel hea lepingu.

Martin Schulz, fraktsiooni S&D nimel. – (DE) Lugupeetud president! Iiri kirjanik Jonathan Swift saadab oma kuulsa raamatu "Gulliveri reisid" kangelase Gulliveri liliputtide maale, mille elanikud on kõigest kuue tolli pikkused. Siiski uskus Gulliver, et on jõudnud hiiglaste maale. Mulle tundub väga sedamoodi, nagu usuks Ameerika diplomaatia Gulliveri kombel, et võib kohelda Euroopa Parlamenti, nagu oleks see tillukeste inimeste organisatsioon. See on viga.

Proua Malmström, tahaksin teid õnnitleda ametissevalimise ja ühelt ametipostilt teisele ülemineku puhul. Kuid te peaksite teadma, et see polnud üksnes Ameerika diplomaatide viga, vaid ka Euroopa Liidu valitsuste eksitus, sest nemad arvasid, et sedalaadi lepingu võiks parlamendis läbi suruda, ega mõistnud, et me ei saa nii puuduliku lepingu poolt hääletada. Selles lepingus on kehastunud Ameerika Ühendriikide julgeolekuideoloogia vaim, kuid puudub põhiõiguste kaitse, mille me Euroopa Parlamendi liikmetena peame Euroopa kodanikele tagama.

Võimalus, et edastatakse suurt hulka andmeid neid täpsemalt määratlemata ja üksikjuhtudel täpsustamata, on põhimõtteliselt vastuolus andmekaitsealaste õigusaktidega, mille me oleme Euroopas vastu võtnud kõigis

oma parlamentides, sealhulgas riikide parlamentides. Tõsistele andmekaitseprobleemidele on juba viidatud. Olete ise seda teinud. Kui kaua andmeid säilitatakse? Kes neid säilitab? Kes kellele edastab? Mis võimalusi on mul teada saada, mis minu andmetega toimub, kes neile ligi pääseb ja kas need on õiged? Milline õiguskaitse on mul selleks, et minu kohta ei saaks valeandmeid koguda ja neid kolmandatele isikutele edastada, olgu need kes tahes? Kui minu andmeid on kogutud ja säilitatud, siis millal need kustutatakse? Sisejulgeolekuseaduse kohaselt võib andmeid säilitada kuni 90 aastat. Kui sellega tagatakse, et ma võin elada 90 aasta vanuseks, siis arutan seda heameelega. Tasub korrata, et neid andmeid võib säilitada kuni 90 aastat! Kõik need tegurid näitavad selle lepingu tõsiseid puudusi.

Sel põhjusel, härra Rubalcaba, pean teile ütlema, et see on üks halb leping ja me ei saa selle poolt hääletada. Kui me lükkame selle tagasi, on teie töö pidada Ameerika Ühendriikidega läbirääkimisi uue ja parema lepingu üle, mis vastaks julgeolekuhuvidele, kuid milles samal ajal peetaks lugu ka kodanike julgeolekuhuvidest, arvestades nende vabadust. Kui te sellega hakkama saate, siis toetame uut lepingut. Uue läbirääkimisvooru eesmärk peab olema leida kompromiss nende kahe vahel.

Ma ei saa hetkel soovitada oma fraktsiooni liikmetel hääletada praegusel kujul lepingu poolt. Täna õhtul soovitan oma fraktsioonil hääletada selle lepingu vastu.

Sophia in 't Veld, *fraktsiooni ALDE nimel.* – Lugupeetud president! Tahaksin tervitada oma endist kolleegi ja head sõpra Cecilia Malmströmi. On väga meeldiv teid siin näha.

See on Euroopa Parlamendi esimene tähtis otsus, mis tuleb teha Lissaboni lepingul põhinevate uute volituste kohaselt, ja ootused on suured, kuid me peame pea selgena hoidma. Võlgneme seda oma kodanikele, et teha kaalutletud otsus, mis ei sõltuks välisest survest või sellisest hirmutamistaktikast nagu valeväited julgeolekulünga kohta, sest me teame, et Ameerika Ühendriigid saavad andmed hankida ka meie nõusolekuta. Ärgem unustagem, et ka liikmesriigid ei olnud selle lepingu suhtes üksmeelel. Saame anda oma nõusoleku ainult lepingule, mis on sisu ja menetluse poolest igati demokraatlikult õiguspärane. Asi pole nõukogu ja Euroopa Parlamendi omavahelises võitluses selle pärast, kelle tahtmine peale jääb, ega ka mitte Atlandi-ülestes suhetes. Asi on Euroopa kodanike õiguses nõuetekohasele demokraatlikule ja läbipaistvale menetlusele.

Nõukogu vastused on siiani olnud täiesti küündimatud. Euroopa kodanike demokraatlikke õigusi ei saa vahetada lubaduste vastu Ameerika Ühendriikidesse reisida ega nõukogu ebamääraste lubaduste vastu tulevikus uued lepingud sõlmida. Nõukogul on 2007. aastast saadik olnud lugematuid võimalusi tegelda sellega nõuetekohasel viisil ja tagada julgeolek, samuti isikuandmete kaitse ja kodanikuõigused, või siis võimaldada riikide parlamentidele või 1. detsembrist alates Euroopa Parlamendile demokraatlikku kontrolli, ent nõukogu on olnud uskumatult paindumatu. Euroopa Parlament ei saa otsust langetada ega tohikski seda teha, kui ta ei saa tutvuda kogu asjakohase teabe ja kõigi dokumentidega. Meie valijatel on õigus teada, et me kaalume kõiki tegureid väga hoolikalt ega kiida nõukogu otsuseid lihtsalt pimesi heaks.

Lõpetuseks ütlen, et Euroopa Parlament on juba aastaid oma muresid ja ootusi väga selgelt väljendanud, ning nõukogu võiks selle asemel, et veel rohkem ähmaseid lubadusi jagada, esitada meile viimaks oma õigustalituse arvamuse ja nõutud teabe, mis näitab, kuidas andmeid terrorismivastaseks võitluseks kasutatakse. Ma ei arva, et Bruguière'i teisest aruandest piisab. Niisiis, kui nõukogu tahab saada Euroopa Parlamendi nõusolekut, peab ta täitma meie nõudmised. See on ainus võimalus, lugupeetud nõukogu esindaja.

(Aplaus)

Rebecca Harms, fraktsiooni Verts/ALE nimel. – (DE) Lugupeetud president! Tahaksin kõigepealt kommenteerida kohtumisi ekspertide ja USA suursaadikuga. Kahel kohtumisel, mida ma juhatasin, polnud mul sugugi tunnet, nagu peetaks mind Euroopa tillukeseks inimeseks. Otse vastupidi. Nende kohtumiste ajal USA ekspertidega sain ma väga palju teada mitmesugustest õigussüsteemidest, mis puudutavad põhiõiguste kaitset Ameerika Ühendriikides ja Euroopas. Olen ameeriklastele tänulik, et nad sellest põhjalikust dialoogist osa võtsid. Meie ees seisva ülesande olemus sai mulle selgeks. Nõukogu seda ülesannet korralikult ei täitnud. Samuti sai mulle selgeks, milline ülesanne seisab eurooplaste ees, kui me tahame tõhusa terrorismivastase võitluse ja tõhusa põhiõiguste kaitse samas lepingus ühendada.

Tegelikult pean ma seda piinlikuks, et inimesed pidid üle lombi kohale tulema ja meile selle vastuolulise valdkonna ära seletama ning et nõukogu pole siiani suutnud parlamendiga samasugust ausat arutelu pidada. Raportöör on teinud täiesti selgeks, millises valdkonnas rikutakse põhiõigusi, mida Euroopas kaitstakse kõige kõrgemal tasemel. Tahaksin teha lisamärkuse punkti kohta, mida pean õiguslikust ja poliitilisest seisukohast põhiprobleemiks, kui uurida seda teemat üksikasjalikumalt. Ameerika Ühendriikides ja Euroopas on täiesti erinev terrorismi määratlus ning see on lepingu läbiv probleem.

Nagu siin õigusega öeldud, vastutavad Euroopa Parlamendi liikmed Euroopa kodanike õiguste kaitsmise eest. Minu arvates ei peaks me andma poolthäält lepingule, mis rikub kehtivat õigust, nagu paljud meist, sealhulgas härra Weber, härra Langen, keda praegu kohal pole, ja härra Schulz on korduvalt avalikult öelnud. Peame nüüd tegutsema hakkama. Oleme avalike arutelude käigus Euroopa kodanikele lubanud, et teeme seda. Peame vahelepingu vastu hääletama ega tohi hääletust edasi lükata.

Parlament ei tohi oma vastutusest jälle kõrvale hiilida, nagu ta tegi novembris. Siis oli meil võimalus kõike peatada, ent enamus ei tahtnud seda teha. Nüüd peame tegutsema ning pärast arupidamist ameeriklastega arvan, et see seab meid läbirääkimistel paremasse olukorda ja annab võrdse aluse, mis võimaldab meil tugevdada julgeolekut ja kodanike õigusi Euroopa Liidus ja võib-olla isegi Ameerika Ühendriikides.

Timothy Kirkhope, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud president! Nagu kolleegid, olin minagi väga pettunud ja vihane selle pärast, kuidas nõukogu kõnealuse lepingu puhul Euroopa Parlamenti kohtles ja kui ebarahuldavalt toimusid arutelud. Parlamendiga konsulteerimine ja tema nõusolek ei tohiks olla tagantjärele kasutatav vahend. Andmekaitse vastastikkus ei peaks olema küsimuse all ning see, kuidas lepingu üle läbirääkimisi peeti ja see sõlmiti, ei tohi enam kunagi korduda.

Kuid mind on rahustanud vähemalt Ameerika Ühendriikide võimud, samuti mitmekihilised andmekaitsesüsteemid ja õiguskaitsemeetmed, mis selles vahelepingus on paika pandud. Seega ei tohiks asjaolu, et nõukogu kohtles meid viletsalt, seada ohtu Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide lepingut või mis tahes muud tulevast lepingut, mis puudutab Euroopa julgeolekut. Saame praegu nõukogult ja komisjonilt tohutul hulgal kinnitusi ja lubadusi. Ma ei oska veel otsustada, kas need vastavad kõigile mõistlikele nõudmistele, mille me oleme esitanud, nii et minu arvates on meil nüüd tarvis natuke aega, enne kui selle eluliselt tähtsa meetme kaalutlemisega edasi minna.

Lothar Bisky, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (*DE*) Lugupeetud president, daamid ja härrad! SWIFT-lepingu läbirääkimised peeti kahtlase menetluse alusel ja suruti kiiresti läbi kõigest üks päev enne Lissaboni lepingu jõustumist, et parlamendist mööda minna. Tahaksin siiski keskenduda eelkõige selle lepingu sisule. Suure venna väike õde ootab meie heakskiitu. Proua Clinton arvab, et suudab Euroopa Parlamendi liikmeid veenda tegema midagi, millega me oma valitsuste puhul nõus ei oleks.

Minu seisukohast on põhimõtteliselt vale, et väidetavad terrorismiuurijad saavad nii ulatusliku juurdepääsu andmebaasidele, sest see õõnestab inimeste enesemääramisõigust nende endi andmete suhtes. Isikuandmeid säilitatakse aastakümneid ja keegi ei saa kontrollida, mismoodi neid kasutatakse. Pealegi võidakse andmeid säilitada ikkagi ka pärast seda, kui lepingu kehtivus on lõppenud. Pole võimalik võtta õiguslikke meetmeid andmete asukoha kindlakstegemiseks ega nõuda kahjutasu nende ebaseadusliku kasutamise eest kolmandate riikide poolt. See annab riigile ülimuslikkuse oma kodanike ees, kes kõik taandatakse kahtlusaluste objektide seisundisse. Liikmesriigid lubavad muudel valitsustel kaudselt Euroopa Liidu kaudu oma kodanike järel spioneerida.

Kui tuua mõni näide Saksamaalt, siis kas Deutsche Telekom, Deutsche Bahn või Schleckeri apteegikett peaksid ikka veel muretsema selle pärast, et nende töötajate kohta kogutakse teavet? Kas nüüd on Saksamaa valitsuse jaoks saanud normiks osta maksuameti uurijatelt andmeid, mis on omandatud ebaseaduslikul teel? Leiame end olukorras, kus Euroopa Parlament peab oma tõekspidamisi kaitsma hakkama ja otsuse langetama. Miks peaks Google suutma edaspidi andmetele künniseid seada? Terrorismi ja eriti selle põhjuste vastu peab võitlema ning ma usun, et me kõik oleme sellega nõus, kuid selle hinnaks ei tohi olla põhiõigused. Sellega seoses olen kuulnud palju sõnavõtte, milles ELi nimetatakse väärtuste ühenduseks. Oleme parajasti üht neist väärtustest kalevi alla pistmas ja minu fraktsioon ei saa selle poolt hääletada.

Simon Busuttil (PPE). - (MT) Lubage mul selgelt öelda, et Euroopa Rahvapartei on selle lepingu poolt. Ta toetab SWIFT-lepingut täielikult ja hääletab homme selle poolt. Ma selgitan, miks. Euroopa Rahvapartei kavatseb anda oma toetuse, sest tema esmane mure on inimeste turvalisus, meie kodanike julgeolek.

Selle lepingu tulemusel paraneb meie kodanike julgeolek ja sellepärast me seda toetamegi. See pole ainult minu arvamus, vaid nende ekspertide arvamus, kelle eriülesanne oli uurida ja hinnata, kas see leping suurendab või ei suurenda nende kodanike julgeolekut, keda me kõik siin parlamendis esindame.

Julgeolek paraneb kogu Euroopas ja see puudutab kogu maailma, sealhulgas Ameerika Ühendriikide kodanike julgeolekut. Ma nõustun nüüd nendega, kes kinnitasid, et nõukogu ei käitunud Euroopa Parlamendiga kohaselt, kuid usun, et kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni eelmise nädala sõnum andis nõukogule õppetunni, selgelt arusaadava õppetunni. Ma mõistan ka kolleegide muret eraelu puutumatuse

pärast, kuid siinkohal peame jälle meelde tuletama, et see leping on esialgne. See tähendab, et tuleb koostada uus leping, mis pakub julgeoleku jaoks paremaid tagatisi.

Lugupeetud president, te nimetasite oma sissejuhatuses vastutust. Pöördun kolleegide poole üleskutsega kasutada täie vastutustundega Euroopa Parlamendi võimu, uut võimu, mis meil on, et võiksime tõepoolest astuda viiesaja miljoni kodaniku ette ja öelda neile, et kaitseme nende julgeolekut. Kui võimalik, tuleks parlamendi suurema ühtsuse alalhoidmise huvides homne hääletus edasi lükata. Oleme valmis kaaluma hääletuse edasilükkamist, aga kui seda ei saa teha, siis peaksime hääletama poolt.

Claude Moraes (S&D). – Lugupeetud president! Ka meie, sotsiaaldemokraadid ja demokraadid, tahame võidelda Euroopa kodanike eest ja tahame võidelda terrorismi vastu. Sellepärast soovitamegi, nagu meie liider ütles, öelda homsel hääletusel "ei", et hääletaksime siin parlamendis esmakordses Lissaboni lepingule vastavas nõusolekumenetluses kogu meie parlamendile kahjuliku lepingu vastu.

See pole meie jaoks lahkulöömise küsimus, vaid sisuline küsimus. See on küsimus, kas halvasti koostatud leping ikka teenib julgeoleku ja terrorismivastase võitluse huvisid. Nagu ütles kord üks mu nõuandjatest – ja ta on jurist, nagu minagi varem olin ja nagu oli ka härra Kirkhope – Benjamin Franklinit tsiteerides: see, kes seab julgeoleku vabadusest nii palju tähtsamaks, ei vääri neist kumbagi.

Niisiis oleme kõik nõus, et tahame ELi kodanike jaoks head lepingut. Niiüd on COREPERis täiesti õige, et nõukogu tuli välja kõigi küsimustega, mida meie fraktsioon on tähtsateks pidanud. Ka proua Clinton tunnistas oma kirjas, et parlamendi avaldustes on mõtet, kuid ükski neist dokumentidest ei läinud kaugemale ega andnud meile selle probleemi lahendamiseks plaani, ning sellepärast võikski "ei" meie arvates avaldada survet kogu parlamendi jaoks parema lepingu saavutamiseks.

Seepärast taotlebki meie fraktsioon, et terve Euroopa Parlament, mitte ainult meie fraktsioon, toetaks raportööri tema püüdes saavutada parem terrorismivastast võitlust käsitlev leping. Mitte kellelgi pole siin moraalset üleolekut. Me tahame tõhusamat terrorismivastast võitlust, see tähendab paremat lepingut, ning just seda me täna õhtul oma fraktsioonis sotsiaaldemokraatidele ja demokraatidele soovitamegi.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). - (ES) Lugupeetud president! Ma olen selle lepingu puhul kasutatud meetodite ja ajastuse vastu. Parlamendi roll on Lissaboni lepingu tähtis osa ja kõik asjaosalised peaksid sellega arvestama.

Läheme edasi selle küsimuse sisu juurde. Demokraatlik ühiskond saab terrorismi kõige rohkem kahjustada siis, kui lõikab ära selle rahastamisallikad. Sellepärast peakski vaheleping kehtima jääma, kuni lõpliku lepingu üle kiiresti läbirääkimisi peetakse. Vähemalt üheksal tõendatud juhul on SWIFT ja TFTP seoses vahelepingu teksti ja andmekaitsega näidanud oma tõhusust ja väärtust terroritegevuse ärahoidmisel ja mahasurumisel Euroopas, Aasias, Aafrikas ja Ameerikas.

Daamid ja härrad, milline aruanne peaks olema esmatähtis? Kas Euroopa andmekaitseinspektori või erikohtuniku oma? Mõlemad on hästi põhjendatud, kuigi omavahel vastuolus. Ei, daamid ja härrad, me ei ole seda küsimust arutanud ega sellele ka lahendust leidnud. Vahelepingu sõnastusega tagatakse õigused. Selles sedastatakse, et esitatud andmeid töödeldakse ainuüksi terrorismi või selle rahastamise vältimiseks, et esitatud andmeid ei kopeerita, et esitatud andmed ei satu vastastikusesse seosesse ühegi muu andmebaasiga ja et andmetele pääsevad ligi üksnes avaliku julgeoleku asutused.

Ma usaldan Ameerika Ühendriikide valitsust ja üldist demokraatiat, millele toetudes see on loodud. Meil on kohustus tugevdada oma sidemeid selle riigiga, sest oleme loomupärased üksteist usaldavad partnerid.

Kõigil neil põhjustel toetan ma seda, et Euroopa Parlament hääletaks vahelepingu poolt, ning tunnustan parlamendi väga positiivseid samme oma õiguste tugevdamiseks ja asjaolu, et proua Clinton ja härra Geithner on tunnistanud need õigused asendamatuteks nii praegu kui ka edaspidi.

Lugupeetud president! Lõpetuseks ütlen, et nõukogu ja komisjon teavad, mida neilt oodatakse. Institutsioonidevahelist kokkulepet on väga vaja.

Stavros Lambrinidis (S&D). – Lugupeetud president! Piisaks lihtsast nõukogu kirjast, et läbirääkimisjuhised käsitlevad kõiki parlamendi muresid, et läbirääkimised Ameerika Ühendriikidega algavad kohe, mitte ebamäärases tulevikus, ning et parlament on neisse läbirääkimistesse täielikult kaasatud. Poleks ju kuigi raske leevendada parlamendi muret selle pärast, kuidas teda varem on koheldud, temaga arvestamata jäetud ja mängitud.

Kuid praegu seda enam teha ei saa. Andmeploki edastamine pole mingi probleem, ütles volinik. Edastatakse ainult osa andmetest. SWIFT ütleb meile, et see pole nii. Ameerika Ühendriikide administratsioon ütleb meile, et see pole nii. Miski ei tõenda seda, mida te oma avalduses ütlete.

Te nimetasite läbirääkimisjuhiseid, millega olete peaaegu valmis saanud. Kus need on? Miks ei saa te praegust survet arvesse võttes meile täpselt öelda, milles te parlamendiga nõustute ja milles mitte, selle asemel et teha üldsõnalisi avaldusi?

Ma saan aru, et on väga oluline koos Ameerika Ühendriikidega terrorismi vastu võidelda. Ma nõuan tungivalt, et Ameerika Ühendriigid ja nõukogu teeksid pärast homset hääletust meiega väga tihedat koostööd, et nad ei valiks kahepoolseid võimalusi ega unistaks solidaarsuse rikkumisest, vaid teeksid koostööd põhiõiguste kaitsmiseks, samas kui meie kaitseme julgeolekut.

Birgit Sippel (S&D). – (*DE*) Lugupeetud president! Kõigil, kes on viimastel nädalatel SWIFTi üle peetud arvukaid arutelusid jälginud, võiks jääda mulje, et ilma SWIFTita tekiks kaos ja et lepingu tagasilükkamine võiks põhjustada Atlandi-üleste suhete katkemise ja ühise terrorismivastase sõja lõpetamise. Neid katseid meid ähvardada saab kirjeldada ainult ühe sõnaga: naeruväärne. USA ja nõukogu ei ürita päästa tähtsat vahendit. Nad säilitavad lihtsalt välisilmet.

Terrorismivastaseks võitluseks on palju lepinguid ja meetmeid. SWIFT võiks olla neile kasulik lisandus. Luhtunud rünnak 25. detsembril näitas selgelt, et meil ei jää puudu mitte andmetest, vaid suutlikkusest kasutada tõhusalt andmeid, mis meil juba on. Eesmärk on tähelepanu sellelt faktilt kõrvale juhtida. Vaheleping ei saakski enam viletsam olla. See on täis vasturääkivusi ja järjekindlusetust. Selle asemel et võtta kasutusele asjakohased ettevaatusabinõud, mis tagaksid, et edastatakse üksnes tegelikult kahtluse all olevate isikutega seotud andmed, saadetakse USAsse iga kuu tohutu hulk teavet. See leping kujutab endast kodanikuõiguste, andmekaitse ja õigusriigi põhimõtete skandaalset rikkumist. Kui nõukogu ja USA on tõepoolest valmis selle kriitikaga arvestama ja need punktid uude lepingusse lisama, siis poleks meil tarviski praegust kohutavat lepingut heaks kiita. Kodanike huvides peame vahelepingu tagasi lükkama ja alustama viivitamata uusi läbirääkimisi, et saaksime koostada tõesti hea lepingu, mis toimib tõhusa lisavahendina terrorismivastases võitluses ja hoiab alles meie põhiõigused.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). - (ES) Lugupeetud president! Lissaboni leping on avanud uue peatüki Euroopa Parlamendile, aga ka nõukogule ja komisjonile.

Oma sõnavõtus ütles nõukogu eesistuja, et Euroopa Parlamenti tuleks kuulata ning tema muresid ja nõudmisi arvesse võtta.

Ta märkis ka, et selle lepingu läbirääkimisi ei juhitud väga hästi või siis piisavalt hästi. Eelkõige rõhutas ta siiski edaspidist kohustust: alustada kohe läbirääkimisi lõpliku lepingu üle, mis vastab raportööri raportis esitatud nõuetele ja hõlmab nõudmist tagada õigus edasikaebamisele, teavitamisele ja eraandmete hilisemale muutmisele või kustutamisele.

Sellepärast peame saavutama uue tasakaalu eraelu puutumatuse, kodanikuvabaduste ja julgeoleku vahel, mis on ka nende kodanike põhiõigus, keda me siin parlamendis esindame.

Seega innustab parlament arutelu tulemustest olenemata ministrit alustama neid läbirääkimisi niipea kui võimalik ning täitma seega nõuded, mis on Lissaboni lepingus, Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja viiesajal miljonil kodanikul, keda parlament esindab ja kellel on põhiõigus julgeolekule.

Axel Voss (PPE). – (*DE*) Lugupeetud president! Liikuvuse ajastul ei saa meil olla julgeolekut ilma tõhusa ja kiire andmevahetuseta ning meie töö on kaitsta oma kodanikke terroristlike rünnakute eest. Sellepärast peame leidma tasakaalu julgeoleku ja eraelu puutumatuse vahel. See tasakaal peab peegelduma lepingus, mida me parajasti arutame.

Kõnealuse küsimuse tähtsust silmas pidades on nõukogu praegusel juhul võtnud tõesti amatöörliku hoiaku. Seetõttu tahaksin näha, et raportöörile tehtaks rohkem järeleandmisi, sealhulgas osutataks mõningast konkreetset abi, nii et me võiksime ehk parlamendis enamuse saavutada.

Kui me seda ei suuda, jääb terroristide rahastamise jälgimisprogramm üheks keskseks programmiks ja meil on tähtis tagada, et SWIFT edastaks ainult üksikuid teabeühikuid. Kui me seda ei suuda, on kogu leping õige asi ja praegune leping jääb endiselt tähtsaks. Seepärast arvan, et peaksime eesmärgiks võtma edasilükkamise ja siis lõpuks...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

President. – Kolleegid, see on väga oluline arutelu. Ma ei taha teid katkestada, kuid kõik te räägite pool minutit kauem, kui peaks. Nimekirjas on üksteist inimest. Kui te kõik nii pikalt räägite, ei saa ma ülejäänutele sõna anda.

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Lugupeetud president! Kellelgi pole tõsiseid kahtlusi, et terrorismi vastu on vaja võidelda. Kuid õigusriigi põhimõtetel rajanevate arenenud demokraatiaga riikide jaoks seisneb küsimus alati selles, mida tuleks teha ja kuidas seda teha. Antud juhul on sellele küsimusele lihtne vastata. Me ei tohi tegutseda nii, et viitsada miljonit inimest hakatakse kahtlustama ja rikutakse ulatuslikult nende õigusi, andmata neile võimalust õiguskaitselt abi otsida. Eelkõige ei tohi neid meetmeid kehtestada nii, et kehtivad demokraatlikud eeskirjad põlatakse täielikult ära.

Euroopa Parlament on nüüd olukorras, kus tal tuleb upsaka eesistujariigi Rootsi tegude eest pea pakule panna. Me ei pea seda tegema. Sellepärast arvan, et peame homme hääletama selle lepingu vastu.

Carl Schlyter (Verts/ALE). – (SV) Lugupeetud president! Tahan öelda, et selle ettepanekuga ei peatata mitte midagi – mitte ühtegi terroriakti. Ühtki nõukogu eesistuja nimetatud neljast rünnakust poleks peatatud, kuigi neile järgnenud uurimised oleksid ehk olnud hõlpsamad. See leping vähendab julgeolekut samamoodi, nagu vähendab julgeolekut ükskõik milline üldise järelevalve eeskiri Internetis, sest kui on olemas üldine järelevalve, siis püüavad inimesed sellest kõrvale hiilida – isegi ausad kodanikud. Siis luuakse võrgus anonüümsust tagavad teenused, just nagu praegu pangandussektoris. Kui terroristid saavad ennast tavaliste inimeste sekka peita, väheneb julgeolek. See on vilets leping.

Kutsun selle asemel üles kõik need terrorismivastased õigusaktid läbi vaatama. Mida need maksma lähevad ja milline on nende ühine mõju eraelu puutumatusele ja vabadusele? Alles siis hakkan ma üldse mõtlema, kas hääletada terrorismivastaste õigusaktide lisamise poolt. Näidake meile, kui tõhusad need meetmed on, kasutades avalikke dokumente, mitte salajasi.

Janusz Władysław Zemke (S&D). – (*PL*) Lugupeetud president! Tahaksin juhtida tähelepanu kahele küsimusele, mis on minu arvates väga olulised. Vaieldamatult peaksime me terrorismi vastu võitlema, kuid tuleks läbi arutada, mismoodi seda teha ja milliseid lepinguid ameeriklastega selles vallas alla kirjutada. Tahaksin tõstatada kaks küsimust. Esimene on see, et leping mõjutab ainult üht poolt – see on ühepoolne leping. Kas me oleme mõelnud, et ka Euroopa riikide asjaomased teenistused peaksid USAst andmeid saama ja et see võiks hõlbustada terrorismivastast võitlust siin Euroopas? Teine küsimus – põhiline vastuväide on seotud faktiga, et võimaldatakse hankida kõiki finantsandmeid. Rõhutan eriti sõna "kõiki". Minu arvates peaksime tegutsema selles suunas, et lubada Ameerika ja Euroopa eriteenistustel saada andmeid ainult kahtlusaluste subjektide kohta.

Marian-Jean Marinescu (PPE). – (RO) Nõukogu saatis lepingu Euroopa Parlamendile väga hilja. See on ebaharilik. Loodan, et sedalaadi juhtumid rohkem ei kordu. Teisest küljest on mind väga meeldivalt üllatanud USA võimude ja Euroopa Parlamendi tihe koostöö. Täiesti ootamatult on nad meie institutsiooni kuulda võtnud ja ma loodan, et see kordub ka tulevikus.

Ootan USA võimudelt sama suurt huvi ja ka liikmesriikide võrdset kohtlemist seoses viisanõudest loobumise programmiga. Ameerika Ühendriigid peavad kehtestama veel selged läbipaistvad kriteeriumid viisanõudest loobumiseks teatud liikmesriikides. Usun sellest hoolimata, et ajutist lepingut tuleb toetada, sest see aitaks kaasa Euroopa kodanike julgeoleku tugevdamisele. Selle lepingu heakskiitmine ei tohi siiski peatada Ameerika Ühendriikidega peetavaid läbirääkimisi pikaajalise lepingu üle, milles võetakse arvesse kõiki Euroopa Parlamendi vastuväiteid.

Eva Lichtenberger (Verts/ALE). – (*DE*) Lugupeetud president! Nõukogu tunnistas täna, et võib-olla pole läbirääkimiste tulemused nii head, kui oleksid võinud olla. Peaksime sellest õppima ja kasutama võimalust leping paremaks muuta. Lihtsalt edasilükkamine siiski ei aita, sest edasilükkamisprotsessi pole mingite tingimustega reguleeritud. Seetõttu võime end järgmisel täiskogu istungjärgul leida täpselt samast olukorrast. Ma ei usu, et see midagi muudaks.

Teiseks tahaksin öelda, et oleme kuulnud juba küllalt lubadusi, et asjad lähevad läbirääkimiste järgmise vooru ajal paremaks ka parlamenti kaasamata. Meile lubati juba enne seda lepingut, et seekord on asjad hoopis teistmoodi. Ütlen veel kord, et edasilükkamine ei aita. Ainus asi, mis praegusel juhul aitab, on selge signaal.

Kolmandaks – julgeolekulünkasid, mida pidevalt väidetakse tekkivat, kui me vahelepingu poolt ei hääleta, ei ole lihtsalt olemas. Meil on õigusalased aruanded, mis seda tõendavad, ja meil on lepingud vastastikuse õigusabi kohta.

Sajjad Karim (ECR). – Lugupeetud president! Meie kodanike julgeolek on meie kõigi jaoks ülimalt tähtis ning kui me seisame ja palume, et meie kodanike kodanikuvabadusi kaitstaks, on väga lihtne sattuda olukorda, kus meid süüdistatakse liigses pehmuses terrorismi vastu võitlemisel. Olen näinud paljusid riikide parlamentide liikmeid seda ikka ja jälle tegemas, kui asi jõuab Euroopa Parlamendi võetavate meetmeteni.

SWIFTil on muidugi saavutatud edu kohta palju näiteid ja me toetame kõiki neid näiteid, kuid sama oluline on pöörata tähelepanu ka neile juhtumitele, mil SWIFT on läbi kukkunud või meid alt vedanud. Euroopa Liidus on toimunud palju ebaõnnestunud või halbu juurdlusi. Üksnes minu valimisringkonnas vahistati kaksteist süütut inimest, kellele ei suudetud süüdistust esitada. Sel ajal, kui neid kinni peeti, teatati meile, et finantstehingud on osa nendevastastest olulistest tõenditest.

Mida me võime neist halbadest juhtumitest õppida? Nõukogu, astume sammu tagasi. Meil on aega. Me ei ole seljaga vastu seina surutud. Edasiliikumiseks on tee olemas. Mööngem seda. Nõukogu, mine tagasi. Tee seda korralikult – mitte Euroopa Parlamendi pärast, vaid meie kodanike pärast.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Lugupeetud president! Kui minu riigis tahab politseinik mõnele pangakontole ligi pääseda, peab tal selleks olema kohtumäärus. Ma ei saa lubada lepingut, mille kohaselt tuhanded või miljonid pangaandmed edastatakse Ameerika politseinikule kohtult luba küsimata. Vahelepingus, mille üle läbirääkimisi peeti, puudub andmekaitse. Andmekaitse pole mingi luksus, see on meie vabaduse eeldus. Puudub vastastikkus ja puudub proportsionaalsus. Me ei saa seda lubada.

Muidugi loodame, et lõplik leping räägitakse läbi korralikult. Kuidas saab seda läbi rääkida? Kas viletsal alusel või mõistlikul alusel? Usun, et see, kui meil ei ole halba vahelepingut, on meile parem, kui et meil on lihtsalt mingisugune leping. Kui me vahelepingu tagasi lükkame, tähendab see, et meil on hea alus läbirääkimisteks lõpliku lepingu üle.

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Öeldakse, et häid lepinguid sõlmivad võrdväärsed partnerid. Praegu kavandatav leping ei näita siiski, nagu oleksime võrdväärsed partnerid, vaid näitab pigem seda, et Ameerika Ühendriigid esitavad meile nõudmisi ja ootavad, et nõustuksime nende arvamustega.

Pärast Lissaboni lepingu jõustumist on Euroopa Parlamendil siiski palju rohkem võimu ja ülesandeid, sest siin istuvad parlamendiliikmed kaitsevad tõepoolest ELi liikmesriikide viiesaja miljoni kodaniku huvisid ja õigusi, põhiõigusi. Seepärast toetan samuti ettepanekut see leping uuesti läbi töötada ja lisada sellesse ettepanekud, mida meie, Euroopa Parlamendi liikmed, kes on ainsad otse valitud esindajad ELi institutsioonides üldse, eeldame selles lepingus sisalduvat.

Ma tean, et Euroopa Liidus on riike, millel on terrorismiga tohutuid probleeme. Ütlen lõpetuseks, et Hispaania on üks nendest riikidest, kes on pikka aega terrorismi vastu võidelnud, ja arvan, et antud juhul peaks nõukogu olema partner siiski Euroopa Parlamendile, mitte Ameerika Ühendriikidele.

Alfredo Pérez Rubalcaba, *nõukogu eesistuja.* – (ES) Lugupeetud president! Tahaksin kõigepealt öelda, et kuulasin suure huvi ja lugupidamisega kõiki austatud parlamendiliikmete sõnavõtte, nii toetavaid kui ka kriitilisi, ning kuigi tuleb tunnistada, et viimased olid ülekaalus, võtan ma kõik need rõõmuga vastu.

Tahaksin esiteks öelda, et mul on väga hea meel saada siin istungisaalis toimunud arutelu käigus taas kinnitust, et Euroopa Parlament, komisjon ja nõukogu on täiesti ühel meelel, kui tegemist on meie ühiste väärtuste kaitsmisega ja nagu ma oma sõnavõtus ütlesin, igasuguse terrorismi vastu otsustava hoiaku võtmisega. Minu arvates on see üksmeel ülimalt oluline ja me ei tohiks seda meelest lasta.

Ma tahan teha selget vahet kaht liiki kriitikal, mis erinevad teineteisest põhjalikult. Kuulsime neid siin seoses SWIFT-lepinguga, mida me täna pärastlõunal uurime: need on kriitika menetluse kohta ja kriitika sisu kohta.

On tõsi, et siin on pidevalt kritiseeritud selle lepingu sisu ja seda on teinud isegi need parlamendiliikmed, kes lepingut iseenesest selgelt toetasid. Kordan seda, mida ütlesin juba oma eelmises sõnavõtus: arvatavasti oleks saanud neid asju paremini teha. Tegelikult oleks neid kindlasti saanud paremini teha. Kuid ma ütlesin veel – ja ma kordan ka seda –, et nagu austatud parlamendiliikmed hästi teavad, olid tähtajad sellised, nagu need olid, nii et nõukogu ja komisjon pidid tegutsema väga lühikese aja jooksul. Igatahes lubage mul väga selgelt öelda, et nagu ma täna pärastlõunal juba rääkisin, soovib nõukogu nüüdsest peale asju teistmoodi teha, mitte nii, nagu neid varem on tehtud.

Mõned parlamendiliikmed ütlesid – arvatavasti oma kogemuste põhjal –, et see on lubadus, kohustus, mida siin täiskogu ees on korduvalt rikutud. Tahaksin nõukogu toetuseks öelda, et see kohustus on sündinud Lissaboni lepingus sisalduvast põhikohustusest, sest seal on seatud keskseks eesmärgiks Euroopa Parlamendi järjest tähtsam roll Euroopa institutsioonilises elus, nii et kodanikud tunneksid end paremini esindatutena.

See minu riigi võetud kohustus, mis on Lissaboni lepingus sisalduv põhikohustus, on põhjus, miks ma tahan siin kindlalt väita, et Hispaania eesistumisperioodil teeb nõukogu asju teistmoodi.

Juhul kui mõned inimesed nõukogu sõnu ei usalda – ja neil on õigus seda mitte teha –, peaksid nad meeles pidama, et Lissaboni leping sunnib meid tegema asju teistmoodi. Kui siis nõukogu poliitilisest tahtest ei piisa, on meil olemas Lissaboni leping, mille abil tagatakse, et tulevikus tehakse asju teistmoodi. See sõltub Euroopa Parlamendi koostööst komisjoniga ning loomulikult sõltub see ühisest vaimsusest, mida parlamendiliikmed siin üles näitasid, vaimsusest, mis otsib tasakaalu julgeoleku kaitsmise ja meie põhiväärtuste säilitamise vahel. See on üleeuroopaline vaimsus, millega nõukogu ühtib täielikult.

Tahaksin selle küsimuse enda kohta teha kolm märkust. Ma ei hakka käsitlema mõningaid konkreetsemaid küsimusi, mis said samuti kriitika osaliseks, mõni neist minu arvates põhjendamatult. Nii näiteks öeldi mitmel puhul, et SWIFT-leping lubab sellisena, nagu see praegu siin parlamendi ees on, edastada andmeplokke. Aga ei öeldud, kuigi oleks pidanud siiski selgelt ütlema, et selline asi ei tulene loogiliselt lepingust tervikuna, vaid et andmeploki edastamine on SWIFT-lepingu kohaselt lubatud üksnes erandjuhtudel ja ainult siis, kui on tekkinud õigustatud kahtlused (lepingu artikli 4 lõige 6). See on kõigest üks näide. Lepingu sisu kohta esitati veel muidki mõnevõrra pealiskaudseid süüdistusi, mida minu arvates oleks hea kontrollida, kuid ma ei hakka nendega praegu tegelema.

Tahaksin selle küsimuse kohta teha veel kaks märkust. Esiteks soovin koos komisjoni ja mõne Euroopa Parlamendi liikmega rõhutada, et lepingust on terrorismivastases võitluses kasu olnud. Ma tõin mõned näited ja neid oli veelgi kohtunik Bruguière'i aruandes, mis on antud parlamendiliikmete käsutusse. Võin tuua veel ühe näite või veel parem, isegi kaks, millele ma enne juba seoses oma kodumaaga viitasin.

Tõsi on see, et SWIFT-lepingut kasutati 11. märtsi Madridi rünnakute uurimiseks ja sellel olid head tulemused. Tasub meeles pidada ka seda, et SWIFT-lepingut kasutati rünnaku ärahoidmiseks Barcelona linnas kõigest üle aasta tagasi. Kõik nende rünnakute toimepanijad kannavad praegu karistust Hispaania vanglates.

Sellepärast võime öelda: jah, see toimis, jah, see võimaldas meil tulemusi saavutada. Sel juhul on austatud parlamendiliikmed minuga kindlasti nõus, et lepingu peatamine tähendab tegelikult Euroopa kodanike julgeoleku standardite vähemalt väikest alanemist. Peate kindlasti tunnistama, et kui lepingust on kasu olnud ja kui sellest on meie jaoks kasu olnud, siis võiks selle peatamine jätta meid mõnevõrra vähem turvalisse olukorda, ja ma valin sõnu väga hoolikalt, et keegi ei saaks nõukogu süüdistada olukorra liigses dramatiseerimises. Kindlasti oleksime natuke vähem turvalises olukorras. Nii lihtne see ongi.

Seepärast tahangi nõukogu nimel rõhutada – ja arvan, et sellega nõustub ka komisjon –, et on ülitähtis seda lepingut mitte peatada. Võib ju olla, et leping väärib kriitikat, ja ma tahan veel kord rõhutada, et me peame täna pärastlõunal kuuldud karmi kriitikat õigeks. Siiski on austatud parlamendiliikmed kindlasti minuga nõus, kui ütlen, et see leping on palju parem kui teabevahetuse protokoll, mille nõudeid Ameerika Ühendriigid ja Euroopa Liit on aastaid pidanud täitma.

Täna arutatav leping pole ilmselt täiuslik. Kindlasti saab seda parandada ja ma võin teatud fraktsioonide kriitikaga isegi nõustuda, kuid ma palun teil tunnistada, nagu tegin ka ise, et võrreldes sellega, mis meil enne oli, on asi paranenud. Euroopa Liit, nõukogu ja komisjon on esitanud mitu muutmisettepanekut selle lepingu kohta, mis tekitab mõnes parlamendiliikmes muret ja mille puhul nad püüavad õigustatult tagada eelkõige seda, et julgeoleku hind poleks inimõigused ja põhivabadused.

Seepärast tahangi korrata voliniku sõnu: on oluline lepingut mitte peatada. Tahan parlamendile korrata ka seda, et nõukogu soovib siiralt alustada läbirääkimisi uue lepingu üle, millest saab lõplik leping – lepingu üle, millesse lisatakse paljud siin täna pärastlõunal nimetatud küsimused, mida nõukogu heaks kiidab ja mida ta tahaks avalikult toetada. Nõukogu kohustub seda tegema. On tõsi, et nõukogu eesistuja on oma kirjas parlamendi presidendile selle kohustuse juba võtnud, kuid me hoiame seda meeles seni, kuni saabub aeg läbirääkimisteks.

Niisiis arutame täna vahelepingut, mis parandab praegust olukorda. Arutame lepingut, mis kehtib üheksa kuud. See on aeg, mida komisjon, nõukogu ja parlament uue lepingu sõlmimiseks vajavad – ja see on lõplik leping, milles kindlasti käsitletakse kõiki väga põhjendatud ettevaatusabinõusid, mida täna pärastlõunal siin parlamendis arutati.

Nõukogu ei saa tänase pärastlõuna arutelu eirata. Me ei saa eirata tõsiasja, et see leping pälvis väga palju kriitikat. Nagu ma juba ütlesin, on osa kriitikast kindlasti rohkem põhjendatud kui ülejäänu, aga kriitikat on siin tehtud ja minu arvates väärib see tõsist tähelepanu. Ma palun nõukogu nimel, et parlament annaks meile järelemõtlemiseks aega.

Aega on vaja loomulikult selleks, et seda arutelu koos mu kolleegidega nõukogus analüüsida ja selle üle mõtteid vahetada, selleks, et arutada seda komisjoniga, ja eelkõige selleks, et uurida võimalust sõlmida USAga parem leping. Minu arvates on see reaalne võimalus. Daamid ja härrad, lugupeetud president, me palume aega, et võiksime tulla tagasi parlamenti mõne nädala või mõne kuu pärast. See võimaldaks luua meil aluse selleks, et allkirjastada lõplik leping, milles käsitletakse asjakohaselt muresid, mida mõned auväärt parlamendiliikmed täna väljendasid. Ma kordan: need mured peegeldavad paljudel juhtudel nõukogu enda muresid.

Cecilia Malmström, *komisjoni liige.* – Lugupeetud president! See oli ülimalt tähtis arutelu. See on täpselt nõnda, sest me räägime niisugustest olulistest asjadest nagu küsimus, kuidas me saame säilitada oma kodanike julgeoleku ja samas hoida alles ka head teabevahetussüsteemid koos kõrgetasemelise andmekaitsega.

Ma arvan, et nagu nõukogu eesistuja ütles, on siin olnud mõned küsimused ja mõned vääritimõistmised. Mõnele neist on vastatud Bruguière'i aruandes, nii et ma tõesti julgustan teid seda lugema. Kuid ma mõtlen, et meil on tarvis aru saada ja meeles pidada, miks meil vaheleping on. Miks see meil on? Aga sellepärast, et SWIFT arenes ja me leidsime end olukorrast, kus meil polnud eeskirju andmete edastamise kohta. Niisiis pidid nõukogu ja komisjon kiiresti tegutsema, et midagi korraldada. Saime Ameerika Ühendriikidelt teatud järeleandmisi ja mõned väga head andmekaitsemehhanismid. Ka kaks asjaomast liikmesriiki palusid komisjonil tegutseda, et meil oleks antud asjas Euroopa seisukoht ja võiks vältida kahepoolseid lepinguid. Seda on tähtis meelde tuletada.

Nüüd siis on see vaheleping. Nagu ma ütlesin, saab seda parandada ja peabki parandama. Komisjon ja nõukogu kavatsevad Lissaboni lepingu kohaselt kaasata Euroopa Parlamendi alalise lepingu koostamisse. Meil on tarvis rohkem selgust seoses hüvitamise, õiguspärase andmetöötluse ja andmete kustutamisega. Alaline leping hõlmab ka tagatisi parandamise ja andmetele juurdepääsemise kohta.

Härra Lambrinidis küsis, miks komisjonil neid ei ole. Härra Lambrinidis, komisjon on olnud ametis 16 tundi ja 20 minutit. Need läbirääkimisvolitused on ülimalt olulised. On tarvis, et saaksime neid arutada komisjoni uue koosseisuga, enne kui sõnastame täielikud läbirääkimisvolitused, mida arutada Euroopa Parlamendiga. Astusime alles äsja ametisse, nii et te ei saa eeldada, et oleksime seda juba teinud. Kuid tahame kinnitada – ja härra Barroso väljendas seda väga selgelt oma kirjas härra Buzekile –, et töötame nende läbirääkimisvolitustega. Esitame need Euroopa Parlamendile niipea kui võimalik ja hoolitseme kindlasti selle eest, et oleksite kõigest täiesti teadlikud.

Oleks väga hea mõte hääletamine edasi lükata ja anda meile rohkem aega volituste läbiarutamiseks. Te võiksite läbirääkimisvolitusi näha, teil oleks aega uurida pabereid, aruandeid ja muud. Ning komisjon tahab, nagu ma ütlesin, teie ja nõukoguga koostööd teha, et koostada hea ja palju parem alaline leping.

President. – Head kolleegid, sinise kaardi reegel nõukogu ja komisjoni sõnavõttude ajal ei kehti, kuid see on äärmiselt oluline arutelu. Me peame homme otsuse tegema.

See pole küll kodukorraga kooskõlas, aga kas ma võiksin paluda, lugupeetud eesistuja, et te vastaksite härra Schulzi ja härra Lambrinidise kahele lühikesele – ma rõhutan, lühikesele – küsimusele; ei midagi muud, sest muidu võime siin veel kaks tundi arutada.

Martin Schulz (S&D). – (*DE*) Aitäh, president! Härra Rubalcaba, kuulasin koos teiste parlamendiliikmetega tähelepanelikult, mida te rääkisite. Kasutasite järgmisi sõnu: "Andke mulle rohkem aega, et seda teiste nõukogu liikmetega arutada. Andke mulle rohkem aega, et parema lepinguga teie juurde tagasi tulla." Seepärast tahaksin küsida teilt väga konkreetselt: kas see tähendab, et nõukogu ei käi rohkem selle lepinguga ja selle lepingu hääletamisega peale, ning kas te tahate saada aega selleks, et USAga uue ja parandatud lepingu üle läbirääkimisi pidada? Kas ma olen sellest, mida te ütlesite, õigesti aru saanud?

Stavros Lambrinidis (S&D). – Aitäh, president! Kas nõukogu on teadlik asjaolust, et viimastel aastatel ei ole SWIFT kordagi saatnud konkreetseid andmeid, sest ta ei suuda neid eraldada, vaid edastab alati andmeploki?

Kas nõukogu on teadlik asjaolust, et just selle pärast on USA ja SWIFTi vahel kokkulepe, mille alusel on SWIFTi personal pandud rahandusministeeriumi alluvusse, tagamaks, et ministeeriumi saadud andmeplokke ei uuritaks läbi tervikuna?

Kas nõukogu on teadlik asjaolust, et vaheleping ei sisalda vähimaidki järeleandmisi Euroopa Parlamendile? Kui mul on õigus – ja ma loodan, et on –, siis kas nõukogu ja komisjon lubavad võtta läbirääkimisvolitustes andmeploki küsimust väga tõsiselt?

Alfredo Pérez Rubalcaba, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Lugupeetud president! Nõukogu tahaks veel korrata, kui oluline see on, et me ei katkestaks finantsandmete vahetamist Euroopa ja Ameerika Ühendriikide vahel.

Nõukogu peab siiski meeles ka asjaolu, et ettevaatusabinõude, kriitika ja austatud parlamendiliikmete soovituste üle tuleb tõsiselt järele mõelda.

Seepärast palusingi aega juurde, et teha koostööd kõigi Euroopa Liidu riikidega, kõigi liikmesriikidega, veendumaks, kas on tarvis sedalaadi kaalutlused uude lepingusse lisada. Mis veel tähtsam – palusin aega, et pidada nõu Ameerika Ühendriikidega. Usun, et USA tahab uude lepingusse lisada paljud ettevaatusabinõud, tingimused ja piirangud, mida Euroopa Parlament siin täna esitas. Lühidalt öeldes taotleb ta lõplikus lepingus julgeoleku ja vabaduse vahel suuremat tasakaalu, mis põhimõtteliselt on seesama, millest meie täna räägime.

Tahaksin saada aega selle võimaluse uurimiseks, et võiksin tulla parlamenti tagasi ja öelda niisugusel istungil nagu praegu, enne hääletamist, et komisjon ja nõukogu on saanud Ameerika Ühendriikidelt lubaduse need Euroopa Parlamendi soovitused uude lepingusse lisada.

Arvan, et neil tingimustel võiksime pidada väga erineva arutelu sellest, mis meil oli täna pärastlõunal.

Manfred Weber (PPE). – (*DE*) Sellest on palju abi, president. Tänan teid väga selle võimaluse eest. Kui ma olen asjast õigesti aru saanud – sest me arutame tundlikku küsimust –, siis ei saa härra Rubalcaba meile kinnitada, et olemasolev leping ei jõustu. Teisisõnu, kui lükkame otsustamise edasi ja võtame endale rohkem aega, siis see jõustub.

Seetõttu on mul järgmine küsimus: kas härra Rubalcaba saab meile näiteks kinnitada, et pikaajaline leping valmib kuu aja jooksul ja sisaldab rangemaid norme, või kas nõukogu ütleb, et peame ikkagi üheksa kuud ootama, kuni vahelepingu kehtivusaeg lõpeb? Parlamendil on väga raske tingimusteta kinnitust tunnistada. Seepärast peavad meil seoses nõukogu kinnitusega olema selged tingimused, et saaksime homme otsustada võimaliku edasilükkamise.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (*ES*) Lugupeetud president! Aitäh, et kohaldasite kodukorda suuremeelselt ja lubasite kõnelda kahel esindajal, esiteks Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonist Euroopa Parlamendis ja teiseks Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonist.

Härra Rubalcaba, te osutasite väga õigesti. Enamik Euroopa Parlamendis arutamiseks esitatud argumente on olnud õiglased. Suhtun kõigesse öeldusse suure austusega. Siiski oleks neis sõnades pidanud leiduma dokumentaalne ja informatiivne osis, mis sisaldanuks täit teadmist faktidest, ning ausalt öeldes olen väga üllatunud, kui kuulen avaldusi, mis soovitavad midagi muud. Sellised avaldused jätavad mulje, et väga vähesed on tegelikult lugenud lepingut, mida nad kritiseerivad, sest kui nad oleksid seda lugenud, siis poleks nad mõne argumendiga mingil juhul välja tulnud.

Seepärast, härra Rubalcaba, tahangi esitada teile küsimuse probleemi kohta, mida nimetasid kolleeg Manfred Weber ja oma kirjas ka Jeanine Hennis-Plasschaert (nagu te juba teate, olen ma selle poolt, et vaheleping uue lepingu läbirääkimiste ajaks alles jätta). Oma kirjas esitab Jeanine Hennis-Plasschaert sama küsimuse kui Manfred Weber. Kas nõukogu tagab Euroopa Parlamendile, et esitab parlamendi osalusel uue lepingu lõpliku teksti juunis parlamendikomisjonile ja juulis täiskogule?

Alfredo Pérez Rubalcaba, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Lugupeetud president! Mõned auväärt parlamendiliikmed toetavad vahelepingut, teised aga alalist lepingut.

Ajakavast rääkides on selge, et see, kui parlamendile esitatakse lõpliku lepingu alused või teisisõnu saadakse Ameerika Ühendriikidelt lubadus lisada lepingusse mõned siin välja pakutud ettevaatusabinõud ja soovitused, ning see, kui antakse üle uue lepingu ettepanek, ei ole üks ja sama.

Kui austatud parlamendiliige küsib minult, kas me saame esitada uue lepingu Euroopa Parlamendile kuu aja jooksul, siis vastus on "ei". Aga kui te küsite, kas saame mõne kuu pärast tuua Euroopa Parlamendile Ameerika Ühendriikide ja parlamendi (kelle osalus on nii oluline) dialoogi tulemused, et saaksime arutada, kas meil on õigus arvata, et lõplik leping saab palju parem kui praegune, siis on mu vastus "jah". Minu arvates suudame seda.

Täpselt seda minult palutigi. Seepärast ei viita ma eriliselt raportööri ettepanekule, mida – tunnistan – ma pole täna pärastlõunal eriti tõsiselt kaalunud, pärast seda kui nägin siin valitsevat üldist meeleolu ning kuulsin arvukaid mõtteavaldusi ja sõnavõtte vahelepingu sõlmimise vastu. Lubage mul korrata oma arvamust, et kui asjad on nii, nagu need on, siis on palju realistlikum võimalus paluda Euroopa Parlamendilt tähtajaks näiteks kolm kuud, et anda meile aega esitada Ameerika Ühendriikidega sõlmitava lepingu alused parlamendile arutamiseks. Teisisõnu peaks see leping sisaldama elemente, mis tuleks Euroopa Liidu (komisjoni, nõukogu ja parlamendi) ning Ameerika Ühendriikide arvates lisada lõplikku lepingusse, mille üle seejärel läbirääkimisi pidada.

Usun, et sellisel juhul oleks tänane arutelu olnud täiesti erinev.

Jeanine Hennis-Plasschaert, raportöör. – Härra president! Siin on öeldud paljutki. Lubage mul rõhutada eelkõige härra Busuttilile ja nõukogu eesistujale, et kui me lükkame vahelepingule nõusoleku andmise edasi, ei ohusta see Euroopa kodanike julgeolekut. Arvan, et on väga ebaaus seda argumendina kasutada. Muud õiguslikud vahendid jäävad sihtotstarbelise Atlandi-ülese andmevahetuse jaoks alles ja nagu nentis Claude Moraes, ei ole kellelgi siin moraalset üleolekut.

Mis puudutab USA kirja, siis seda on nähtavasti kõrgelt hinnatud, selles pole mingit kahtlust. Kuid sedastada, et parlamendi seisukohti on kuulda võetud, need läbi kaalutud ja neile vastatud, on küll pisut kahtlane, eks ole? See ei ütle mitte midagi. Samuti on siin kuulutatud, et kõik toimub üksnes siis, kui vaheleping jääb jõusse. Mina pean seda selgeks väljapressimiseks. Ma hakkan vihaseks saama ja mul on selle pärast kahju, kuid see arutelu hakkab mulle tasapisi närvidele käima.

TFTP ei ole kooskõlas Euroopa kodanikuvabaduste tugevaimate traditsioonidega ega saagi eeldada, et ta seda oleks. Seda peab nägema, ja ma tahan, et see tunnistataks taganemiseks Euroopa õigusest ja tavadest. Ütlesin seda juba enne ja tahan, et seda oleks jälle selgelt kuulda. Samuti soovin öelda, et keegi ei kahtle vajaduses teha USA ja ELi vahel kestvat ja tihedamat koostööd, kuigi EL ja selle liikmesriigid peavad eelkõige nõukogus oma eesmärkide nimel kindlalt tegutsema. Selles mõttes ei ole Euroopa Parlament ja nõukogu veel samal lainel.

Lubage mul lõpetuseks rõhutada, et kõik see on seotud Euroopa vastutusega ja seetõttu tuleb leida Euroopa lahendus. Holland ja Belgia ei tohiks lõppkokkuvõttes lasta end haneks tõmmata. Kuulasin tähelepanelikult teie seisukohavõtte, palvet rohkem aega saada, ning ma tahan edastada selle palve esimeeste konverentsile, kuid te ei andnud mulle kinnitust, mida ma ootasin. See oli liiga ähmane. Tahan siiski esitada teie taotluse esimeeste konverentsile, mis toimub hiljem täna pärastlõunal.

President. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub neljapäeval, 10. veebruaril 2010.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Bruno Gollnisch (NI), kirjalikult. – (FR) Koostöö Ameerika Ühendriikidega terrorismivastases võitluses on küll tähtis, aga see ei pea toimuma iga hinna eest. Finantsandmete edastamise leping Ameerika Ühendriikidega taandub pigem kõigi Euroopa kodanike isiklike kirjade avamiseks ja lugemiseks või kogu nende elektroonilise kirjavahetuse jälgimiseks ettekäändel, et tõenäoliselt saadavad terroristid üksteisele kirju või elektroonilisi sõnumeid. Lepingus, millest me räägime, ei austata isikuandmeid ja veel vähem arvestatakse seal seda, milleks neid võidakse kasutada. Oht, et juhtkonna käsul sekkutakse lihtsalt miljonite süütute kodanike eraellu või Euroopa äriühingute täiesti õiguspärastesse finantstehingutesse, on vastuvõetamatu. Mul on ikka veel meeles Echeloni afäär, see pealtkuulamissüsteem, mis oli väidetavalt mõeldud sõjaliseks ja julgeoleku otstarbeks ning mis osutus liitlaste vastu suunatud ärevusttekitavaks potentsiaalseks kaubandusliku ja poliitilise luure süsteemiks. Võime aga nõustuda nii-öelda vastastikust kasu toovate andmete, kohtuasutuse poolt konkreetses olukorras nõutud sihtotstarbeliste andmete vahetamisega. Muidugi tahame aidata SWIFTil jagu saada tehnilisest ummikseisust, mis takistab tal andmete edastamist teisiti kui hulgakaupa. Aga seda lepingut me siiski heaks kiita ei saa.

Indrek Tarand (Verts/ALE), kirjalikult. – (FR) Lugupeetud president! Soovitame kolleegidel raporti vastu hääletada selleks, et anda nõukogu liikmetele ja komisjonile võimalus teha mõningaid kohandusi ja seega muuta oma seisukohti. Loodame väga, et nad haaravad sellest võimalusest kinni. Mis puutub ülejäänusse, siis Prantsusmaa otsustas just müüa Venemaale ühe Mistrali tüüpi sõjalaeva. Arvame, et ta kahetseb seda tegu hiljem siiralt.

Zbigniew Ziobro (ECR), *kirjalikult.* – (PL) Terrorismioht ei vähene. Enesetapuründaja hiljutine katse lasta õhku Euroopast USAsse suundunud lennukit näitab, et on isikuid, kes fanaatiliste veendumuste nimel on valmis tapma sadu süütuid inimesi. Siiski oleks viga vaadelda terroriakte üksnes meeleheitel inimeste tegudena. Sest kõigi terroristide taga on organisatsioon, mis õpetab neid välja, varustab neid lõhkeainetega ja rahastab neid. Terrorism peab olema väga hästi organiseeritud, et ellu jääda, ja selleks on põhimõtteliselt tarvis raha. Me ei tohi peatuda oma püüetes jälgida raha liikumist ja välja selgitada rahastamisallikas, mida on kasutatud terrorismi toetamiseks. Tõhus teabevahetus valitsuste vahel ja vastastikune abi kahtlusaluste isikute ja organisatsioonide tuvastamisel on meie kodanike julgeoleku tagamiseks ülimalt tähtis. Peaksime tegema kõik võimaliku, et lõplik leping tagaks isikuandmete vajaliku kaitse.

Me ei tohi siiski unustada, et meie peamine eesmärk peaks olema terrorismi piiramine, sest terrorism on siiani reaalne oht, muu hulgas Euroopas. Kui kõneleme julgeolekust, tuleks poliitilised mängud kõrvale jätta. Euroopa Parlament ei tohiks teha näitemängu oma võimust ja lükata tagasi USAga sõlmitavat vahelepingut rahaülekannetega seotud andmete töötlemise kohta, sest see leping suurendab meie maailmajao julgeolekut.

ISTUNGI JUHATAJA: STAVROS LAMBRINIDIS

asepresident

14. Kehaskannerid – Luureteenistuste tegevus terrorismivastase võitluse strateegiate raames (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on ühendatud arutelu terrorismivastase võitluse teemal ning nõukogu ja komisjoni avaldused kehaskannerite ja luureteenistuste tegevuse kohta terrorismivastase võitluse strateegiate raames

Alfredo Pérez Rubalcaba, nõukogu eesistuja. – (ES) Lugupeetud juhataja, daamid ja härrad! Tahan kõigepealt tänada Euroopa Parlamenti võimaluse eest viia läbi kaalutletud arutelu terrorismivastase poliitika, eelkõige selle teatud tahkude teemal. Kiidan ka antud arutelu ajastust, sest piisavalt palju aega on möödunud ülemaailmsest segadusest, mille põhjustas ebaõnnestunud rünnak Detroidis möödunud aasta detsembris.

Kui midagi sellist juhtub, kui tuleb võidelda sellise ohuga nagu terrorism, siis loomulikult pooldan ma vastusammude astumist, aga hoopis enam toetan töötamist tasahilju ja järjepidevalt ehk aeglaselt, aga kindlalt, nagu minu kodumaal öeldakse. Rõhutan Euroopa Parlamendile, et terrorismioht on kõigis ELi riikides sama suur nagu enne.

Me teame, et terroristid jälgivad meid, teame, et nad on leidlikud ja püüavad muuta oma meetodeid, et hoiduda meie terrorismivastase võitluse strateegia võrku langemast. Ka meie strateegia peab olema seetõttu uuenduslik ja eriilmeline. See peab muutuma paremaks ja, mis kõige tähtsam, me peame õppima oma vigadest, sest kahtlemata me teeme neid.

Samas teame kõik, et kui detsembris ei oleks Detroidis ebaõnnestunud rünnakut toimunud, ei arutaks me seda küsimust tõenäoliselt siin parlamendis sellises võtmes. Teisisõnu, praegune arutelu tuleneb vajadusest ettevaatusabinõude järele ja eelkõige järeldustest, mis me kõik oleme teinud juba mainitud Detroidi juhtumi edu analüüsimisel.

Tänase arutluse keskmes on ühtlasi analüüs selle kohta, mis meil väidetava rünnakuga tegeledes valesti läks, ning meetmed, mida erinevad riigid kehtestavad, et edaspidi sarnastest vigadest hoiduda. Seega räägime andmete analüüsimisest, terrorismivastastest teenustest, teabevahetusest ja kehaskanneritest. Räägime õnneks toimumata jäänud rünnakus leitud vigadest.

Arvestades meie arutelu teemat, tahan mainida mõnda minu meelest kõige ilmsemat järeldust, mis võib Detroidi ebaõnnestunud rünnaku põhjal teha. Neid on viis.

Esiteks, Detroidi juhtum rõhutas tõsiasja, et terroristide esmane siht on endiselt tsiviillennundus.

Teiseks, Detroidi juhtum näitab, kui oluline on andmete kogumine, aga ka nende liitmine ja analüüsimine.

Kolmandaks, Detroidi juhtum näitab, et Al Qaidaga seotud isikutel on võimalik viia rünnakuid läbi väljaspool territooriumit, mida me mõistame nende omana. See käib meid kõiki ohustava Araabia poolsaare Al Qaida (Detroidi ebaõnnestunud rünnakus kahtlustatava terroriorganisatsiooni) või Magribi islamiriikides tegutseva Al Qaida kohta.

Minu neljas järeldus on, et Detroidi sündmused peaks tuletama meile meelde, kui oluline on teha tööd äärmuslusse kaldumise tagasipööramiseks. Minu arvates on kahtlustatavate terroristide isiksus antud teema puhul väga oluline tegur.

Viimase asjana kutsub Detroidi juhtum meid üles pöörama suurt tähelepanu ebaõnnestunud riikidele või mis tahes riikidele, millest võivad oma olukorra tõttu saada ebaõnnestunud riigid.

Esimene ja teine järeldus puudutavad jätkuvat ohtu tsiviillennundusele ning vajadust liita kogu meil olemasolev teave. Need järeldused toovad meid otsejoones täna pärastlõunal toimuva andmete, andmekasutuse ja kehaskannerite teemalise arutelu või toimuvate arutelude juurde.

Peaksin ütlema, et tegemist ei ole uue aruteluga ega ka mitte esimese korraga, kui me seda teemat siin parlamendis käsitleme. Terrorismivastase tegevuse koordinaator Gilles de Kerchove kõneles teabehaldusest ja isikuandmete kaitsest oma huvitavas ja selges ettekandes, mille ta tegi Euroopa Parlamendis 26. novembril peetud vastavasisulise arutelu käigus. Teave ja selle analüüs on täna pärastlõunase arutelu aineks oleva terrorismi ennetamise ja sellega võitlemise püüetes peamise tähtsusega.

Me peame terroristid tuvastama, peame teadma, kus nad kavatsevad rünnata ja kes varustab neid relvadega, me peame tundma neid toetavat füüsilist infrastruktuuri ja nende sidesüsteeme ning kõik selle saame me välja uurida andmebaaside ja eriallikate kaudu. Meil on vaja kogu olemasoleva teabe hankimiseks andmevahetust ja me peame seda andmevahetust nõuetekohaselt juhtima.

Tahan kohe lisada, et mõnda minevikus üleelatud rünnakut oleks saanud ära hoida, kui terrorismivastaste meetmete rakendamise eest vastutavatele isikutele oleks info õigeaegselt kättesaadavaks tehtud ehk kui teavet oleks hallatud ühtsel ja, vabandage väljenduse eest, targal moel, mida alati ei tehta. Nüüd jõuame teabehaldust käsitleva aruteluni.

Meil on Euroopa Liit, mille piires saame teavet nõuetekohaselt vahetada. Meie hiljuti vastuvõetud strateegia moodustas osa nõukogu möödunud aasta novembris tehtud järeldustest. Selle eesmärk on tagada julgeolekujõududele ja luureteenistustele vajalik teave, et muuta terrorismivastane strateegia kasulikumaks ja tõhusamaks. Jutt käib ainult vajalikest andmetest, mitte millestki rohkemast, sest liigne teave vähendab mõnikord andmete väärtust ja kasulikkust.

Nagu kõnealuses strateegias on märgitud, peaksid andmevahetuse kohta tehtavad otsused olema sidusad, professionaalsed, tõhusad, toimivad ning arusaadavad kõikidele kodanikele ja andmevahetusega tegelevatele spetsialistidele. Suuniste kohaselt tuleb strateegias arvestada siin parlamendis tehtud avaldusi ja käsitletud mureküsimusi, vajadust võidelda terrorismiga, samuti inimõigusi ning õigust eraelu puutumatusele ja isikuandmete kaitsele.

Nagu ma arutelu alguses ütlesin, võime Detroidi väidetavast ründamisest teha veel ühe järelduse – kommertslennud on endiselt terroristide peamised sihtmärgid. Ilmselt õnnestus väidetavatel terroristidel pääseda lennuki pardale selle õhus plahvatama panemiseks piisava koguse lõhkeainega, s.t nad kavaldasid üle kõik meie jälgimissüsteemid ning lennujaamade turvasüsteemid ja -meetmed. Teisisõnu, meil tuleb nähtavasti nimetatud turvameetmed üle vaadata, sest need olid ilmselgelt ebapiisavad, et ennetada säärast sündmust nagu väidetav Detroidi rünnak, mis jäi õnneks toimumata.

Ühesõnaga, meil tuleb oma turvateenuste täiustamisega edasi tegeleda, et püüda takistada terroristide või terrorismis kahtlustatavate pääsemist kommertslendudele. Me peame tõkestama lennukile saamise mis tahes isikule, kellel on kaasas relvad, lõhkeained või nende keemilised koostisosad. Kui need kaks turvameedet ei ole piisavad, tuleb meil oma lennukite kaitsmiseks ja lennuaegsete vahejuhtumite ärahoidmiseks rohkem ära teha.

Just säärane ongi raamistik Euroopa Parlamendis ja nõukogus peetava arutelu teemale, s.o kehaskannerite küsimusele.

Nagu auväärsed parlamendiliikmed teavad, kuulub lennuohutuse vallas eesmärkide seadmine ja õigusaktide koostamine komisjoni pädevusse. Antud temaatikat arutatakse transpordiministrite nõukogu ametlikel ja mitteametlikel kohtumistel. Tahan siiski märkida, et lennuohutus oli aruteluteemaks ka mõni nädal tagasi Toledos toimunud ministrite nõukogu mitteametlikul kohtumisel.

Sellel ministrite nõukogu kohtumisel leppisime kokku mitmes küsimuses: esiteks, et korrektne ja kohane oleks, kui ELil oleks kehaskannerite ja üldse kõikide meie lennujaamade kaitsemeetmete osas ühine seisukoht. Ebaloogiline on, et mõni lennujaam on teistest vähem kaitstud, sest põhimõtteliselt tähendab see, et me kõik

ET

oleme vähem kaitstud. Seega oleks meil hea meel, kui Euroopa Liit jõuaks kokkuleppele ja sõnastaks antud arutelu käigus ühise seisukoha.

Teiseks leppisime keerulisemas ja delikaatsemas ning erinevate aspektide kaalumist nõudvas küsimuses kokku, et kõigepealt tuleb loomulikult teha selgeks, kui tõhusalt saab sedalaadi kehaskanneriga takistada terroristidel lõhkeainete või nende keemiliste koostisosadega lennukile pääsemist. Seejärel tuleb uurida ja analüüsida, kas need skannerid vastavad inimeste õigusele eraelu ja kehalisele puutumatusele, mille pärast nõukogu, komisjon ja Euroopa Parlament muret tunnevad. Kolmandaks olime kõik nõus sellega, et tuleb teha kindlaks, kas skannerid kujutavad mingit ohtu nende tervisele, kes on aparaadid läbinud selleks, et kommertslendudele pääseda.

Mainitud kolme küsimusega seoses töötab komisjon kolme uuringu kallal, mis käsitlevad kehaskannerite tõhusust, nende mõju tervisele ning vastavust inimõigustele ja põhivabadustele. Nimetatud uuringud tehakse nõukogule ja siinsele parlamendile lähitulevikus kättesaadavaks.

Eeltoodust tulenevalt lepiti Toledos toimunud mitteametlikul kohtumisel kokku vastavasisulise teabe uurimises ja edastamises selleks, et me saaks antud küsimust põhjalikult arutada ning loodetavasti jõuda üksmeelsele seisukohale, mis oleks ülimalt soovitav.

Ühise seisukoha kujundamisel arvestame igati resolutsiooniga, mille Euroopa Parlament võttis vastu 23. oktoobril 2008 pärast kehaskannerite teemal peetud arutelu. Mainitud arutelu käigus käsitlesime vajadust hinnata skannerite mõju inimõigustele ja majandusele ning nendega kaasnevat ohtu tervisele, samuti tarvidust konsulteerida Euroopa andmekaitseinspektoriga. Neid kaalutlusi tuleb arvestada ka meie järgmises arutelus.

Tahan Euroopa Parlamenti veelkord tänada võimaluse eest kõnealuseid küsimusi arutada ning edastada tänusõnad parlamendi presidendile tema paindliku suhtumise eest arutelu ajastamisse.

Siim Kallas, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Me oleme siin selleks, et esitleda ühist arusaama terrorismivastase võitluse teatud tahkudest. Minu kui transpordiküsimuste eest vastutava voliniku jaoks on reisijate ohutus ja turvalisus kahtlemata esmatähtis. See on meie ühise transpordipoliitika põhieesmärk, mis jääb alati ülimalt oluliseks.

25. detsembril toimunud katse rünnata lennuettevõtja Northwest Airlines Detroiti suundunud lendu nr 253 on taaskord kinnitanud, et oht tsiviillennundusele on tegelik. Tahan rõhutada, et 25. detsembril rakendati ELi kehtivaid lennundusjulgestuse standardeid Amsterdami Schipholi lennujaamas õigesti.

Juhtum tõi eelkõige esile luuretegevuse vajakajäämised, võimetuse näha seoseid. Lennundus jääb terroristide sihtmärgiks. Me ei saa seda tõsiasja eirata. Lennundusjulgestus tuleb seega tagada kõikide asjakohaste vahenditega ja täielikus kooskõlas põhiõigustega.

Reisijad, ajakirjandus ja lennundusega seotud sidusrühmad küsivad kõik meilt õigustatult, kas olemasolevad turvameetmed on piisavalt head või tuleb veel midagi ette võtta. Sellega seoses on praegu kõikjal kõneaineks uued kontrollseadmed ehk niinimetatud kehaskannerid.

Mis puudutab kehaskannerite kasutust lennujaamades, siis lennundusjulgestuse spetsialistid arvavad, et nendel aparaatidel on parem avastamisvõime kui praegustel kontrollseadmetel. Mõned leiavad, et need on tunduvalt paremad. Mõnede arvates ei ole tegu väga suure edasiminekuga, kuid praegu ei ole täiesti selge, milline on nendest aparaatidest tulenev lisaväärtus lennujaama turvalisusele ning millised on tagajärjed tervisele ja eraelu puutumatusele.

Nagu Euroopa Parlament 2008. aastal märkis, tekitab kehakujutustehnika kasutamine hulga küsimusi, eelkõige seoses eraelu puutumatuse, andmekaitse ja tervisega. Aprillis kavatsen esitada teile aruande kujutustehnika ja selle kasutamise kohta ELi lennujaamades. Nimetatud aruandes käsitletakse Euroopa Parlamendi 2008. aasta resolutsioonis tõstatatud küsimusi.

Sellesse temaatikasse tuleb suhtuda tõsiselt. Meil tuleb otsustada ka, kas vastava problemaatikaga oleks parem tegeleda riiklikul või Euroopa tasandil. Minu meelest oleks ELi õigusraamistik parem. Väidan nii 2001. aasta 9. septembri sündmustele järgnenud ühise tegutsemise kogemuse põhjal ja pidades silmas ühtse lennundusturu tõhusust. ELi õigusraamistik tagab ühetaolised nõuded nii julgeolekule kui ka üksikute õiguste järgimisele.

Lõpetuseks tahan toonitada, et turvalisus lennujaamas on küsimus, mis hõlmab palju rohkemat kui uue kontrolltehnika kasutuselevõttu. Tsiviillennundust ohustava terrorismiga võitlemiseks on meil vaja erinevaid ühtseid ja kooskõlastatud meetmeid – luuretegevust, profiili koostamist, mitmesuguseid otsimismeetodeid

ja rahvusvahelist koostööd. Nagu lugupeetud minister äsja mainis – terroristid arenevad edasi. Ka meie peame edasi arenema ja kehaskannerid on vaid üks valik.

Ootan huviga teie seisukohti ja tänan tähelepanu eest.

Cecilia Malmström, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Tegemist on komisjoni uue, kahetise käsitlusviisiga. Nagu varasem arutelu näitas, jõuab ELi tasandil tehtav töö nüüd, mil Lissaboni leping on jõustunud, uude etappi. Mul on väga hea meel ja suur au teha terrorismivastases võitluses ja teistes julgeolekuküsimustes teiega koostööd. Me teeme seda, mõistes loomulikult täielikult, et liikmesriigid on need, kellel lasub lõplik vastutus igasuguse operatiiv- ja luuretegevuse eest antud valdkonnas.

Tahan tuletada teile meelde – mõned teist viibisid minu kuulamisel mõni nädal tagasi –, et ma lubasin hinnata kõiki terrorismivastase poliitika valdkondi. Esimese asjana palusin oma talitustel koostada ülevaade ja anda hinnang kõige kohta, mis on siiani saavutatud. Selle põhjal otsustan ma, kuidas edasi liikuda. Me peame tegema kindlaks, mis meil olemas on, millised on selle mõjud, mis võib olla puudu ja mis kattuda, ning seda kõike korralikult mõistma, et olla võimelised tegema ettepanekuid uute ja enam läbimõeldud meetmete kohta. Ootan väga hetke, mil saan selle hinnangu teieni tuua ja seda teiega arutada.

Kuid taoline inventuur ei tähenda minu täielikku teadmatust sellest, et terrorismioht ei ole vähenenud. Nagu kolleeg Siim Kallas ja nõukogu eesistuja märkisid, me teame, et terrorism on endiselt üks meie väärtuste ja demokraatia suuremaid ohustajaid. Hiljuti näitas seda Denveri lend.

Meil on Europoli statistilised andmed, mille kohaselt andsid ELi liikmesriigid 2008. aastal teada kokku 515 ebaõnnestunud või edukalt korda saadetud terrorirünnakust Euroopas. Terrorismisüüdistus esitati 359 isikule, menetlusi oli kokku 187. 50% neist olid seotud Al Qaida või islami terrorismiga ning 39% separatistliku terrorismiga, näiteks ETA tegevusega Hispaanias. Me teame ka, et 2008. aastal toimusid Mumbais traagilised sündmused ja kohutavad pommiplahvatused, mis olid suunatud ka Euroopa kodanike, sealhulgas Euroopa Parlamendi liikmete vastu. Need juhtumid ja Europoli arvud räägivad selget keelt. Terrorism on endiselt olemas ning oluline on mitte oma valvsust kaotada ja võtta terrorismivastases võitluses kasutusele kõik vahendid, austades mõistagi alati ja täielikult põhiõigusi.

Kui vaatame hetkel olemasolevaid akte, siis meil on ELi terrorismivastase võitluse strateegia, mis töötati välja pärast Madridis ja Londonis toimunud rünnakuid. Kõnealune strateegia toonitab ELi võetud kohustust tegeleda üleilmse terrorismivastase võitlusega, mille käigus austatakse inimõigusi ja muudetakse Euroopa turvalisemaks, et võimaldada inimestel elada vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneval alal. See kohustus kehtib mõistagi aina edasi.

Ilma turvalisuseta ei saa olla vabadust ning ilma vabaduseta ei saa olla turvalisust. Seetõttu ei ole põhiõiguste austamine terrorismivastases võitluses mitte üksnes iga demokraatliku ühiskonna nõue, vaid hädavajalik selleks, et tagada meie poliitika usaldusväärsus, õiguspärasus ja jätkusuutlikkus. Seda arvestades teeb komisjon ettepanekuid üksnes sääraste meetmete kohta, mille suhtes teostatakse endiselt kontrolli ELi õigusaktide alusel, eriti seoses põhiõiguste ning rangete mõjuhinnangutega, sealhulgas hinnangutega isikuandmetele ja üksikisikutele avalduva mõju kohta.

Teadaolevalt on terrorism üleilmne nähtus ning sellest tulenevalt pühendume jätkuvalt koostööle oma liitlaste, partnerite ja rahvusvaheliste organisatsioonidega kogu maailmas.

Mis puudutab terrorismivastase võitluse ja terrorismi ennetamise sisemõõdet, siis meie terrorismivastases strateegias sisalduvad mõned põhieesmärgid, mis käsitlevad liidu osa terrorismivastases võitluses. Olen igati nõus nende eesmärkidega, eriti sellega, et tuleb peatada vägivaldne äärmuslusse kaldumine, kaitsta meie kriitilise tähtsusega infrastruktuuri, abistada ohvreid, vahetada teavet riigiasutuste vahel ja teha koostööd kõigi asjaomaste sidusrühmadega. Me peame reageerima ebatavalistele ohtudele ja parandama nende avastamist. Me peame jätma terroristid ilma rahalistest vahenditest ning investeerima rohkem teadustegevusse ja tehnoloogia arengusse.

Taolist muutust kõnealuses poliitikas on komisjon koostöös liikmesriikidega loomulikult igati toetanud. Viimase aasta jooksul on komisjon selle töö käigus aidanud palju kaasa liikmesriikide õigusraamistike ühtlustamisele. Näiteks on meil olemas Euroopa vahistamismäärus, millega loodi üleeuroopaline ühtne arusaam terrorikuriteost ja lihtsustati ELi liikmesriikide väljaandmismenetlusi. Me oleme ühtlasi astunud olulisi samme, et takistada Interneti kuritarvitamist terroristide poolt, pööranud tähelepanu terroristide äärmuslusse kaldumist soodustavatele oludele, algatanud Euroopa programmi kriitilise tähtsusega infrastruktuuri kaitsmiseks ning piiranud terroristide juurdepääsu nende tegevuseks vajalikele vahenditele – rahale ja lõhkeainetele.

ET

ELi tegevuskavas lõhkeainete julgeoleku tõhustamise kohta nähakse ette vajalikud meetmed, et muuta rünnakuks lõhkeaineid kasutada soovivate terroristide tegevus raskemaks. Minu ettepanek on koostada õigusraamistik, milles käsitletakse ise väljamõeldud lõhkekehade valmistamiseks kasutatavate koostisosadega kaasnevaid ohte. Teen vastava ettepaneku käesoleval aastal.

Meil on olemas ka keemilise, bioloogilise, radioloogilise ja tuumajulgeoleku (KBRT) tegevuskava, mille komisjon möödunud aasta juunis välja pakkus ja nõukogu heaks kiitis. See tegevuskava sisaldab 130 meedet. Komisjon on tegevuskava rakendamise hõlbustamiseks näinud ette kuni 100 miljonit eurot, mille saab eraldada praeguste finantsprogrammide raames.

Võtan endale kohustuse tagada, et eelolevatel aastatel tõhustab komisjon jätkuvalt oma rolli lihtsustada ja soodustada koostööd, spetsialistide võrgustikke, parimate tavade vahetamist, vahendite koondamist, teadustegevuse parandamist ja rahvusvahelistele katsumustele vastu astumiseks vajaliku ühise tegevuse arendamist. Me peame uuesti läbi vaatama ka selle, kuidas me oma raha kasutame. Võimalik, et tuleks luua sisejulgeoleku fond, mis on ette nähtud Stockholmi programmis.

Üldiselt tuleb tuhandete isikute andmete kogumist ja säilitamist puudutavas rahvusvahelises teabevahetuses võtta arvesse – ja see tuli väga selgesti esile ka meie eelmises arutelus – väga rangeid andmekaitsenõudeid, et ennetada andmete kuritarvitamist ja väärkasutust. Nagu volinik Kallas ütles, peame veenduma ka selles, et me näeme õigeid seoseid. Koos kolleeg Viviane Redingiga esitan lähiajal ühtse andmekaitsekorra, mis hõlmab ka politsei- ja õigusalast koostööd.

Kõike eelnevat kaalutakse hindamise käigus ja see koondatakse sisejulgeoleku strateegiasse, mis esitatakse teile mõne aja pärast.

Lõpetuseks lubage mul toonitada, et kaugemas perspektiivis on meie terrorismivastane võitlus edukas vaid juhul, kui suudame jätkuvalt levitada oma väärtusi ja austada põhiõigusi. Me peame vältima seda, et meie poliitikas nähakse kahemõttelisust või kaksikmoraali järgimist. Me saame kaitsta rangeid eetikanorme ning välistada võõrandumist meie ühiskonnast ja eluviisist vaid juhul, kui jääme truuks oma demokraatlikele väärtustele ja õigusriigi põhimõtetele.

Juhataja. – Te andsite meile suurt lootust. Võib-olla ühel päeval esindate teie, Siim Kallas ja Viviane Reding komisjoni üheaegselt.

Manfred Weber, *fraktsiooni PPE nimel.* – (*DE*) Lugupeetud juhataja, härra Rubalcaba ja volinikud! Mul on hea meel, et me ei räägi täna ainult SWIFTist ja kehaskanneritest, vaid arutame üldiselt sõja ja terrorismi üle, sest see on teema, mis puudutab meid kõiki. Tagasi vaadates peab ütlema, et terrorism on eurooplastele tõeline oht. Me võtame rõõmustavaid meetmeid ja ma tahan edastada oma siira tänu riikide ametiasutustele. Julgeoleku eest vastutavad isikud on viimastel aastatel teinud tublit tööd. Tahan tänada ka meie partnereid.

Nüüd peame vaatama tulevikku. Mis seisab meil ees järgmisel paaril aastal? Sellega seoses on mul kolm konkreetset palvet või ettepanekut. Esimene puudutab Euroopa ametiasutuste vahelist koostööd. Iga dokumendi pealkirjas rõhutatakse koostöö ja selle tihendamise tähtsust. Need on ilusad sõnad, aga tegelikult ei ole midagi toimunud. Ka Toledos ei astutud taas kord ühtegi sammu seoses tegeliku koostööga. Puudu ei jää tegevusest – seda tõestas ka Detroidi juhtum. Soovida jätab hoopis ametiasutustevaheline koostöö. Selles seisneb probleem. Seetõttu tahan paluda, et nõukogu teeks lõpuks ometi kõnealuses valdkonnas oma tööd, ja kutsuda üles komisjoni, et see esitaks mõned asjakohased ettepanekud.

Teiseks tahan öelda, et me peaksime üle vaatama oma kehtivad õigusaktid, mis reguleerivad teabe ja näiteks mobiiltelefonide andmete kogumist nende säilitamise eesmärgil. Seetõttu toetab Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioon selleks vajaliku hindamise läbiviimist. Mõneaastaste vaheaegade tagant tuleb nende õigusaktide toimimist kontrollida.

Kolmandaks, me arutasime just SWIFTi teemat. Tahan küsida Euroopa Parlamendilt, miks peab koostööd Ameerika Ühendriikidega sel moel korraldama. Seda tuleb teha nii sellepärast, et meie eurooplastena ei saa andmeid ise hinnata. Seega tekib küsimus, kas me oleme piisavalt enesekindlad, et seda ise teha. Seegi on mõtteaine tulevikuks.

Saïd El Khadraoui, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*NL*) Minule eraldatud lühikese aja jooksul tahan sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni nimel seada kolm tähtsat põhitingimust, mida meie meelest on oluline arvestada võimaliku ja alles hiljuti n-ö imerohuna pealesurutud kehaskannerite kasutuselevõtu küsimuse hindamisel.

Esiteks peame Euroopas kujundama kooskõlastatud ja ühtlustatud arusaama. Seega, meil peavad olema üleeuroopalised eeskirjad, sest vastasel korral ilmneb julgeolekuprobleem lihtsalt teises kohas ja tekitatakse kaos. Nõukogu eesistuja viitas samuti sellele, aga ma tahan juhtida eesistujariigi Hispaania tähelepanu tõsiasjale, et mitu nõukogu liiget on vahepeal asunud üksi tegutsema, ja palun teil see sõnaselgelt hukka mõista.

Teiseks, julgeolekualane ja terrorismivastane tegevus peab olema üleilmne ning see tähendab, et meil tuleb hoiduda rutakatest järeldustest ja lõpetada avalduste tegemise poliitika. Samuti ei saa käsitleda kehaskannerite võimalikku kasutuselevõttu, arvestamata laiemalt muid olemasolevaid või potentsiaalseid meetmeid, ning ilmselgelt peame kõnealust küsimust analüüsima koos teiste, näiteks rahvatervise ja eelarvemõjudega seonduvate teemadega.

Kolmandaks tahan märkida, et me peame lõpetama sellise mulje jätmise nagu kehaskannerid tagaksid 100% turvalisuse. Te teate, näiteks, et kõnealused seadmed suudavad avastada lõhkeaineid keha küljest, aga mitte keha seest.

Kokkuvõtteks, lugupeetud juhataja, tahan öelda, et toodud põhjustel toetan ka mina komisjoni seisukohta viia enne ettepaneku esitamist läbi katsetused.

Gesine Meissner, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (*DE*) Austatud juhataja! Minister Pérez Rubalcaba ütles õigesti, et hetkel ei ole meil lennukiga reisimiseks turvalist süsteemi. Meil on vaja, et see valdkond oleks ohutum. Detroidi ja Müncheni sündmused näitasid, et turvalisuses on vajakajäämisi. Seetõttu on asutud kehaskannereid palavikulise rutuga kasutusele võtma, nagu oleks tegemist mingi imevahendiga. Skannerid on olemas juba Ameerika Ühendriikides, Hollandis ja teistes riikides.

Kuid probleem on selles, kas kehaskannerid muudavad lennukiga reisimise tõesti ohutumaks. See on üks peamisi küsimusi, mille peame endale esitama. Tegelikult tekib kehaskanneritega seoses terve hulk küsimusi. Millist tehnoloogiat kasutatakse? Mis laadi kiirgust skannerid tekitavad? Kas see võib olla tervisele kahjulik? Mida on skannerite abil võimalik näha? Kas lihtsalt mõnda rohelist või punast täppi või vaadatakse kogu inimene läbi? Lõpetuseks, kas me suudame tagada vastavate andmete kaitse? Pealegi on kõnealused skannerid kallid. Kui me need paigaldame, siis kes selle eest maksab?

Vastused tuleb leida paljudele küsimustele ja neid me otsimegi. Ka teie peaksite sellega tegelema ja pakkuma meile lahenduse. Mis ka ei juhtuks, meil on vaja lahendust kogu Euroopa jaoks. Me peame arvestama ka Tel Avivi juhtumit ning kaaluma muu meetodi rakendamise võimalust. Meil tuleb otsida pommipanijaid, mitte pomme. Me ei saa kõnealust vahendit valimatult rakendada, sest sellega kaasneks diskrimineerimine, vaid meil tuleb uurida kõiki võimalusi ja kaitsta samas oma põhiõigusi.

Judith Sargentini, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*NL*) Mõni aeg tagasi kehtestas Euroopa Parlament nõuded, millele kehaskannerid peavad vastama, juhul kui need kasutusele võetakse. Need nõuded hõlmasid privaatsuse, andmekaitse, inimväärikuse, terviseohutuse ja valikuvabaduse tagamist.

On olemas tehnoloogiad, mis vastavad kõikidele nendele tingimustele, see tähendab, et röntgen, radiograaf ja alasti inimeste kujutised on ajast ja arust ning just siin teeme me hetkel vea. Londoni Heathrow lennujaamas kasutatakse mainitud seadmeid valikuvabadust jätmata. Uued aparaadid võetakse kasutusele Itaalias. Hollandi justiitsminister nõuab sääraste seadmete kasutuselevõttu kõikides Euroopa lennujaamades, mitte üksnes Ameerika Ühendriikidesse suunduvate, vaid kõikide lendude puhul.

Kui me lihtsalt jätkame sama vana arutelu kõnealuse tehnika üle, väldime ikkagi tegeliku ja tõsise küsimuse esitamist. Nimelt, kas skanneritest on tõepoolest abi ja kas me tahame sellist ühiskonda? Nõustun kolleegiga sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonist, kes need küsimused tõesti tõstataski. Me peame mõtlema, millises Euroopas me tahame elada, sest täielikku turvalisust pole olemas.

Peter van Dalen, *fraktsiooni ECR nimel.* – (*NL*) Viimase põlvkonna skannerid vastavad Euroopa Parlamendi kehtestatud nõuetele. Turvameeskond näeb ekraanil inimese kontuure ja laike kohas, kus inimene kannab vedelikke, relvi või muid keelatud esemeid. Kui neid laike märgatakse, kontrollitakse vastavaid reisijaid kohapeal eraldi.

Uusimatel skanneritel ei ole ka mingit mõju tervisele. Neist eralduv kiirgus on väiksem kui see, mis tuleb mobiiltelefonidest. Peale selle on need skannerid ka kasutajasõbralikud. Järjekorrad turvakontrollis on lühemad, sest igas tunnis suudetakse läbi vaadata rohkem reisijaid. Seetõttu kaasneb skanneritega ka hinnavahe lennureisijate jaoks.

Kuid, austatud juhataja, uusimad skannerid on vaid täiendavad turvameetmed. Väga on vaja ka profiilide koostamist ja luureandmete tõhusat vahetust. Minu arvates aga võime asuda kiiresti kõnealuste vahendite kui lisaabinõude rakendamise juurde.

Rui Tavares, *fraktsiooni GUE/NGL nimel*. – (*PT*) Mõned päevad tagasi sain ma e-kirja kehaskannereid müüvalt lobistilt. Selles kirjas räägiti nn Detroidi-järgsest ajastust. See pole mingi üllatus. Iga aparaat maksab 250 000 eurot. Kehaskannerite müümisega teenib terve varanduse, aga lugedes seda e-kirja ja mõeldes mainitud Detroidi-järgsele ajastule pärast oskamatut rünnakukatset, mille sooritas üks teiste lennureisijate poolt mahasurutud terrorist, küsisin ma endalt, kas see rünnak tõesti väärib seda, et tema järgi nimetatakse ajaloos üks ajajärk.

Ei vääri, kui ei viidata just lausjultumuse ajajärgule. Päris kõike ei saa kasutada ettekäändena selleks, et suurendada inimeste eraellu sekkumise ulatust. Euroopa kodanikud peavad teadma ka seda, et meil siin Euroopa Parlamendis lasub vastutus. Jah, me peame uurima terrorismi. On tõsi, et politsei ja lennujaamad vajavad alati rohkem teavet, aga oluline on ka see, et uuringud põhineksid selgetel oletustel. Nõukogu ja komisjon teevad praegu palju oletusi, kahjuks pean ütlema, et need ei ole õiged.

Väide, et terrorismioht ei ole vähenenud, on vaieldav ja seda tuleks siin arutada. Õige on, et terrorism areneb ja ka meie peaksime arenema, aga esimese asjana tuleb meil oma tööd hästi teha, sest Detroidi rünnaku või pigem rünnakukatse oleks väga kergesti saanud ära hoida. Nüüd leiame end aga väitlemas andmebaaside ja politsei tulevase tegevuse üle.

Kui avastatakse, et terroristid saavad pommide valmistamiseks vajalikke materjale alla neelata, kas siis hakatakse lennujaamades endoskoopiaid tegema? Kas me tahame selleni välja jõuda? Ühel hetkel tuleb aeg, mil Euroopa Parlament peab istuma maha ja arutama seda küsimust põhjalikult, võttes arvesse üldsuse õigusi.

Rolandas Paksas, fraktsiooni EFD nimel. -(LT) Euroopa Parlament peab tegema kõik endast oleneva tagamaks, et luureagentuurid ei kasuta terrorismivastast sõda, et õigustada piinamist, salajasi vanglaid või vastuseisu korral isegi riigipööret.

Lugupeetud juhataja, lubage ma tsiteerin teile Usbekistanis resideeriva Suurbritannia suursaadiku Graig Murray Euroopa Parlamendi ajutisele komisjonile antud tunnistust. Ta ütles nii: "Olen näinud piisavalt tõendeid piinamise kohta Usbekistanis. Leidsin juhuslikult ühe sellise kinnipeetava toimiku, kes suri ülekuulamisel, sest waterboarding'uks nimetatava uputamisvõtte puhul kasutati keevat vett." Ütluste andmisel väitis teine ametnik Sir Michael Wood, et ÜRO piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni järgi ei ole luureandmete saamine piinamise teel ebaseaduslik, kui me ise ei ole piinajad.

Kas inimõigusi on üldse võimalik rohkem naeruvääristada?

Lugupeetud juhataja, palun teil alustada uuesti parlamentaarset juurdlust ning kutsuda taas kokku LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise uurimise ajutine komisjon.

Philip Claeys (NI). – (*NL*) Me peame hoolitsema selle eest, et terrorismiteemaline arutelu ei piirduks väitlusega kehaskannerite või andmekaitse üle. Mind rabas, et ei nõukogu ega ka komisjon maininud oma avaldustes islamiäärmuslust, mis on endiselt rahvusvahelise terrorismi kasvu- ja taimelava. Kuna poliitilise korrektsuse tõttu ei lasta meil tõde enam näha, siis on igasugune tegevus juba enne selle alustamist määratud läbikukkumisele.

Komisjon ja Euroopa Parlament rõhutavad kodanikuõiguste austamist. See on õige ja vajalik, aga me võime ennast formaalsustesse ära kaotada, mida võis just täheldada terroristide rahastamise jälgimisprogrammi üle peetud arutelu käigus. Teatud ringkondadel lasub süü selles, et nad meelestavad üldsust igasuguse terrorismiga võitlemiseks vajaliku tegevuse vastu ja nii me Euroopa kodanikke teenida ei saa.

Werner Kuhn (**PPE**). – (*DE*) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni meelest on terrorismivastane sõda 21. sajandi suurim katsumus. Me astume sellele katsumusele vastu nii tehnilisel kui ka parlamentaarsel tasandil.

Transpordi- ja turismikomisjonis oleme rakendanud õigusakte vedelike keelustamiseks käsipagasis ning uurime põhjalikult ka kehaskannereid. Kõigepealt tahan öelda ühte asja. Meil ei ole praegu täielikku turvalisust, nagu mitmed teised kõnelejad on juba toonitanud, ja me ei saavuta seda ka tulevikus. Kuid loomulikult saame me välja töötada meetodid, mis võimaldavad meil täielikule turvalisusele asümptootiliselt lähedale jõuda.

Me peame nii parlamendiväliselt kui ka -siseselt võtma arvesse teatud põhireegleid. Kõik fraktsioonid on juba jõudnud kokkuleppele selles, et mõju reisijate tervisele peab olema võimalikult väike. Seega tuleb meil kasutusele võtta uuemad ja kindlal põhimõttel töötavad kehaskannerid. Mõistagi on selge, et isiklikke õigusi tuleb kaitsta. Samuti ei tohi me rakendatava kontrolli kohta näiteid tuues viidata üksnes alasti keha uurivatele kehaskanneritele.

Transpordi- ja turismikomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni vahel on saavutatud kokkulepe selle kohta, et Euroopa Komisjon esitab meile kehaskannereid käsitleva õigusakti ettepaneku märtsi lõpuks või aprilli alguseks, kuid igal juhul enne suvevaheaega. Kõnealuses valdkonnas tuleb arvestada paljude teguritega. Nende hulka kuulub tihe koostöö juhtrolli täitva transpordi- ja turismikomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni vahel, seadmete usaldusväärsus, Euroopa sertifikaat ja ühtsete tingimuste kehtestamine kogu Euroopas, et me saaks tagada turvalisuse siinses maailmajaos.

Claude Moraes (S&D). – Lugupeetud juhataja! Te ütlesite, et antud valdkonna eest vastutab kolm volinikku. See teeb meile suurt rõõmu. Lubage mul tsiteerida seda, kes neist ainsana puudub. Möödunud nädalal ütles volinik Reding nii: "Me teame, et kehaskanneritega võidakse inimeste eraelu puutumatust märkimisväärselt rikkuda ja seetõttu peame nende mõju põhjalikult kaaluma."

Just sedalaadi avaldusi peaksimegi praeguses varajases etapis tegema. Meie sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsioonis usume, et tehnika abil saab terrorismi vastu võidelda, ning volinik Malmström sidus selle õigesti võimaliku ulatuslikuma õigusraamistikuga, millele ta oma kõnes viitas.

Tegemist on tõsise võitlusega. Mind on lennujaamades palju kordi peatatud. Kui tehnika abil saab minu liikumist kiirendada nii, et mind ei aeta segamini kellegi teisega, siis on see suurepärane. Kuid paljud minu valimisringkonna inimesed, keda ma esindan ja keda turvakontrollis halvasti koheldakse või kes valitakse seal teiste hulgast välja, soovivad ohutust. Me tagame selle, võttes transpordikomisjonis kasulikke ja ühiseid meetmeid, aga nemad tahavad, et nende kodanikuvabadusi kaitstaks terrorismimõjude eest ja et üheski lennujaamas ei oleks ainsatki nõrka kohta. Skaneerimist alustanud liikmesriigid peaksid teadma, et vaja oleks üleeuroopalist, tulemuslikku ja turvalist tegevust.

Sarah Ludford (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Tahan rääkida õigusriigi põhimõtete järgimisest luureteenistuste poolt. Tänane Ühendkuningriigi apellatsioonikohtu otsus on toonud hoobilt esile Suurbritannia valitsuse salatsemispüüded. Otsusega leidis kinnitust šokeeriv tõde, et Suurbritannia elaniku ja üleviimise ohvri Binyam Mohamedi piinamine oli tõepoolest Ühendkuningriigi salateenistuste vahelise kokkumängu tagajärg, nagu Euroopa Parlament kolm aastat tagasi väitis.

Mida arvab nõukogu taolisest ELi lepingu artikli 6 ja ÜRO piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni jõhkrast rikkumisest? 2006. aastal juhtisin ma Euroopa Parlamendi LKA poolt kinnipeetavate transpordiks ja ebaseaduslikuks kinnipidamiseks Euroopa riikide väidetava kasutamise uurimise ajutise komisjoni liikmete delegatsiooni Londonis. Tollane Ühendkuningriigi kaitseminister Geoffrey Hoon raiskas poole kohtumiseks ettenähtud ajast ära mulle peapesu tegemiseks selle eest, et ma ütlesin, et me uurime Ühendkuningriigi kaassüüd. Ta peab minu ning, mis veelgi tähtsam, Suurbritannia ja Euroopa üldsuse ees vabandama.

Nüüd tuleb Ühendkuningriigis teha nelja asja. Tuleb uurida põhjalikult ja sõltumatult Ühendkuningriigi kaassüüd terrorismivastases sõjas aset leidnud kuritarvitustes aastatel, mil Ühendkuningriigi leiboristlik valitsus käitus nagu George Bushi truualamlik teenija. Läbi tuleb viia kiire politseijuurdlus ja vajaduse korral peab esitama süüdistused ÜRO piinamise vastase konventsiooni rikkumise eest. Avaldada tuleb Ühendkuningriigi luureametnikele antud juhised ja teave selle kohta, kas neil kästi piinamise korral vaikida. Samuti tuleb anda üksikasjalikult aru parlamendi ees, mida meil Ühendkuningriigis luureteenistused ei tee.

Philip Bradbourn (ECR). – Lugupeetud juhataja! Tuleme tagasi kehaskannerite juurde. Jään endiselt seisukohale, et rõõmustada tuleb igasuguste meetmete üle, mis suurendavad reisijate turvalisust.

Kuid meetmed peavad olema ka proportsionaalsed ja nendega tuleb kohelda lugupidavalt süütuid reisijaid, keda on suurem osa ja kes seda väärivad. Pärast esimesel jõulupühal Ameerika Ühendriikides sooritatud lennuki õhkimise katset oleme näinud, kuidas sellele läbimõtlematult reageeritakse eesmärgiga kehtestada kõikvõimalikud meetmed turvalisuse parandamiseks. Mõnes liikmesriigis, eeskätt minu kodumaal, on kõnealuste aparaatide kasutamine nüüd kohustuslik, kusjuures muud, näiteks inimese läbikompamise valikut ei ole, s.t rakendatakse taktikat, mille puhul ilma skaneerimiseta lennata ei saa.

Olen säärasele poliitikale kategooriliselt vastu. Seoses eraelu puutumatusega pean ütlema, et Ühendkuningriigi valitsuse otsus tühistada lastekaitsealased õigusaktid selleks, et võtta kasutusele kehaskannerid, on täiesti skandaalne. Me peame arvestama tõsiasja, et esimesel jõulupühal – tookord juhtunu on põhjus, miks antud arutelu uuesti alustati – ei olnud asi lennujaamade puudulikus turvakontrollis. Asi oli "süsteemi võimetuses tagada nõuetekohane luureandmete vahetus", nagu ütles Ameerika Ühendriikide president.

Mõned spetsialistid on juba märkinud, et säärased skannerid ei oleks kasutatud lõhkeaineid avastanud.

Lõpetuseks pean kahetsusega märkima, et minu meelest on meil nüüd vaja asjakohast reisijate profiilide koostamise süsteemi.

Mario Borghezio (EFD). -(IT) Austatud juhataja, lugupeetud kolleegid! Terrorism areneb pidevalt edasi ja me peame muutuvate sündmustega kaasas käima.

Üksikuid terroriste on raske tuvastada, aga meie oleme siin ning arutame eraelu puutumatust käsitlevaid õigusakte ja seda, kas võtta tehniliselt uuemaid meetmeid. Minu meelest peaksime selle asemel muretsema rohkem Luksemburgis asuva Euroopa Kohtu teatud otsuste pärast, mis teevad võimalikuks lääneriikide ühtse terrorismivastase või – õige nimega – islamiterrorismivastase rinde lõhkumise. Meil tuleks väga ettevaatlikult suhtuda õigusalasesse poliitilisse korrektsusesse.

Õigusalane poliitiline korrektsus ei ole kellelegi kasulik, see ei vii meid mitte kuskile, vaid nõrgestab meid ajal, mil meie rinne peaks olema väga tugev, sest oht püsib ja on veelgi tõsisem nüüd, mil terroriste on nii keeruline tuvastada. Nii palju kehaskanneritest. Terroristid pääsevad igale poole. Homme hommikul võivad nad olla lennukis, millega me kavatseme reisida.

Kui Euroopa jätkab visalt kodanikuvabaduste liigset kaitsmist, tekitame me riikide sisejulgeolekusse ülimalt ohtliku lünga ja just selle üle peaks lugupeetud volinik muret tundma. Selle asemel näen ma teda kõnelemas väga üldistest asjadest, julgemata nimetada islamiterrorismi õige nimega ja rääkida sellest tulenevast ohust.

Martin Ehrenhauser (NI). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Kogu maailmas hukkus 2000. aastal terrorirünnakute tagajärjel 1200 inimest. Kaheksa aastat hiljem, 2008. aastal oli see arv tõusnud 16 000 inimeseni. Võrdluseks – iga päev sureb 6000 inimest AIDSi.

Mida need arvud meile ütlevad? Esiteks, terrorism tekitab hüsteeriat, mille tagajärjel piiratakse kodanike õigusi põhjendamatult, näiteks kehaskannerite või kehtiva SWIFT-lepinguga. Teiseks, terrorismivastane sõda on kaotatud. Sellega õnnestus probleemi ainult süvendada. Julgeolekuteenistustevahelise koostöö kohta Euroopa Liidus tahan öelda, et Euroopa Parlamendil on hädasti vaja demokraatlikku õigust antud valdkonda kontrollida, nagu on tavaks igas demokraatlikus liikmesriigis. Lisaks tahan soovitada komisjonil toetada ühise standarditud kasutajaliidese (CSUI) kasutuselevõttu. Me peame selle kasutajaliidese väljatöötamisega edasi liikuma ja komisjon peab seda rahastama.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (*ES*) Austatud juhataja! Nii tõsise asja puhul nagu terrorism ei tohiks me tegutseda alles siis, kui sündmused on juba toimunud. Me peaksime sündmusi ennetama, aga ei tee seda. Kahjuks teeme muudatusi ainult vastuseks igale rünnakule. Näiteks Detroidis toimunud ebaõnnestunud rünnak sunnib meid praegu langetama otsuseid lennuliikluse ohutuse tagamiseks.

Otsustamine selle üle, kas võtta kehaskannerid lennujaamades kasutusele, on kohustus, millest me ei pääse, lugupeetud daamid ja härrad. Me ei saa enam oodata, sest terroristid ei oota.

Seetõttu peab komisjon esimesel võimalusel tagama inimeste väärikuse ja eraelu puutumatuse kaitse, samuti ohutuse inimeste tervisele.

Kui see on kindlustatud, peame võtma vastu otsused kogu Euroopa Liidu kohta. Neile, kes muretsevad põhiõiguste rikkumise pärast, ütlen, et pole suuremat õigust kui õigus elule ning et need meie hulgast, kes peavad vabadust kallimaks kõigest muust, peavad saama elada turvaliselt, et tunda end tõeliselt vabana.

Juan Fernando López Aguilar (S&D). – (*ES*) Lugupeetud juhataja! Terrorism on üleilmne oht ja sellega võitlemine on meie kõigi kohus. Ka siin on Lissaboni lepinguga kehtestatud aluspõhimõtted, mis võimaldavad meil lõpuks ometi välja töötada Euroopa Liidu ühise terrorismivastase poliitika.

Ma nõustun täielikult nõukogu eesistuja märkustega ja tahan toonitada mõningaid alustalasid, millele kõnealune ühine poliitika tuleb rajada.

Kõigepealt tuleb täiustada teabevahetust, eeskätt eesmärgiga püüda ennetada terrorirünnakuid ja uurida rahastamisviise.

Teiseks tuleb võtta terrorismivastases võitluses kasutusele kõik teaduslikud ja tehnoloogilised uuendused, austades vajalikul määral isikute põhiõigusi.

Kolmandaks tuleb teha koostööd kolmandate riikide, eriti Afganistani, Pakistani ja Somaali poolsaare riikidega.

Neljandaks, lennuohutuseteemalise arutelu käigus tuleb meil tagada, et tehniliste uuendustega ehk kehaskanneritega ei rikuta inimeste tervist ega eraelu puutumatust, ning eelkõige see, et nende kasutamine ei mõjuta lennujaamade läbimise aega või reisijate mugavust.

Kuid on ka kolm institutsioonilist alust. Esimene on COSI ehk sisejulgeoleku komitee. Teine on avaldus, mis tehti terrorismivastaste meetmete kohta Euroopa Liidu justiits- ja siseküsimuste (JSK) nõukogu viimasel mitteametlikul kohtumisel Toledos. Kolmas on transatlantiline turvalisusel rajanev ala, mis peab tagama tiheda koostöö kujunemise Ameerika Ühendriikidega kõnealuse ühise ohuga võitlemisel.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Üks terrorismi ennetamise vahend on teave. Teave peab ka ringlema. Kas see praegu tõesti nii on? Miski pole ebakindlam. Kas Ameerika Ühendriikide luureteenistused hoiavad oma Euroopa kolleege asjadega kursis? Igal juhul on seoses Amsterdami-Detroidi lennul kinni peetud väidetava terroristiga endiselt põhjust selles kahelda.

Lisaks sellele juhtumile tuleb välja selgitada, kas terrorismivastase võitlusega seotud andmete vahetamise süsteem üldiselt on ikka kooskõlas vastastikkuse põhimõttega. Hädasti on vaja vastavat parlamentaarset järelevalveorganit.

Tegelikult pole tarvis paluda Euroopa Parlamendilt toetust järjest suurema hulga meie kodanike isikuandmete edastamisele, kui vastukaaluks jätavad Ameerika Ühendriikide ametiasutused meie teenistused olulisest terrorismivastase võitlusega seotud teabest ilma. Sellega seoses tuleb Euroopa Parlamendis luua järelevalvekomisjon.

Mara Bizzotto (EFD). – (*IT*) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Pean tunnistama, et kui me räägime terrorismivastasest võitlusest ainult luuretegevust ja tehnikat silmas pidades, siis mul tekib alati tunne, et me ei ole ikka veel asja tuumani jõudnud ning püüame ravida ainult haiguse sümptomeid ja mitte selle põhjuseid.

Kas poleks aeg tegeleda terrorismiprobleemiga, keskendudes asja sisule, mitte piirdudes ainult selle väliste mõjudega? Probleemi sisuga tegelemine tähendab näiteks selle mõistmist, et terrorism näitab ühtlasi otseselt rahvusrühmade suutmatust või soovimatust lõimuda Euroopa ühiskonna struktuuridega.

Ma tahan teada ja küsin Euroopa Parlamendilt, kas me soovime terrorismiteemalist arutelu. Kas Euroopa Parlament julgeb viia läbi poliitilise arutelu, milles käsitletakse moslemite Euroopasse lõimimist ning nende tahet jagada lääneriikide väärtusi, õigusi ja vabadusi? Sellega seoses esitasin komisjonile küsimuse burka kohta, et ärgitada siinset parlamenti antud teemaga avalikult tegelema. Tundub, et keegi ei ole nõus seda küsimust käsitlema.

Tahan teada ja küsin teilt, lugupeetud kolleegid kõikidest fraktsioonidest, et kui eurooplaste poliitiline esindus ei suuda avaldada arvamust nende teemade kohta, siis mille kohta ta suudab arvamust avaldada?

Diane Dodds (NI). – Lugupeetud juhataja! Põhja-Iirimaa esindajana tean liigagi hästi, kui kohutav on terrorismi mõju süütutele tsiviilisikutele. Tapmine ja kaos, mis tekitati Shankhilli tänaval Belfastis ajal, mil inimesed tegid oma laupäevaseid sisseoste, ning Enniskillenis maailmasõdades hukkunute mälestusüritusel õhitud vanad ja noored – need on Iiri vabariikluse nimel toime pandud teod. Me räägime siin koostööst julgeolekujõudude vahel. Põhja-Iirimaa kogemus näitab, et nende kaastöö hoidis ära paljude inimeste surma. Selles ma üldse ei kahtlegi. Me peame toetama oma julgeolekujõude seadmetega, mida nad vajavad terrorismi ennetamiseks.

Need, kes vastandasid täna ohutuse ja turvalisuse valikuvabaduse ja andmekaitsega, peavad mõtlema sellele, kus nad asuvad. Uskuge mind, terrorism hävitab elusid ja vapustab kogukondi. Kuulsin täna siin istungisaalis isegi seda, et terrorism on hüsteeria. Milline lauslollus! Uskuge mind, kui püssimees üritab tappa, siis on tegemist külma ja surmatoova tegelikkusega – see on midagi, millest minu valijad palju teavad.

Carlos Coelho (PPE). – (*PT*) Austatud juhataja! Usun, et me kõik oleme nõus sellega, et inimesi ja vara on vaja kaitsta ning tagada tuleb ühistranspordi turvalisus. Kehaskannerite suhtes on õigustatud kahtlusi. Loodan, et järgnevale kolmele mureküsimusele annavad komisjoni läbiviidavad uuringud vastuse. Palun, et komisjon

teostaks uuringud kiiresti ja edastaks tulemused Euroopa Parlamendile. Esiteks, kas skannerid on vajalikud ja tõhusad? Teiseks, kas skannerid on tervisele kahjulikud? Kolmandaks, kas nendega rikutakse inimväärikust ja inimeste õigust eraelu puutumatusele?

Kuid on ka teisi probleeme. Alguses öeldi meile, et skannerite läbimine on vabatahtlik. Inimesed võivad valida, kas nad lähevad läbi skanneri või lasevad oma isiku endist moodi läbi otsida. Paistab aga, et teatud liikmesriigid rakendavad taolise lennueelse kontrolli põhimõtet kohustuslikuna.

Tahan tunnustada volinik Cecilia Malmströmi kõikehõlmava hinnangu eest, mida ta Euroopa Parlamendiga edaspidi arutab, ning tahan rõhutada, et meil lasub kohustus leida turvalisust suurendavad lahendused ilma inimeste õigusi ohvriks toomata.

Nathalie Griesbeck (ALDE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Me kõik tahame võidelda terrorismi ja sellest tuleneva ohuga demokraatiale. Usun, et selles küsimuses valitseb Euroopa Parlamendis üksmeel. Kuigi ütlus, et rahvas, kes on mõningase turvalisuse nimel nõus ohverdama pisut oma vabadusest, kaotab mõlemad, tundub minu jaoks täiesti ülepaisutatuna, olen sellegipoolest veendunud, et meil tuleb teha kõik võimalik selleks, et saavutada vabaduse ja turvalisuse vahel tasakaal, sest see on demokraatia alus ja ilma taolise tasakaaluta on terroristid võitnud, kui neil õnnestub meid kõiki terroriseerida.

Mul on kehaskannerite kohta kaks küsimust. Turvalisusega seoses – kas need skannerid võimaldavad praegu tõesti tagada turvalisuseks vajalikud tingimused? Mis puudutab vabadust, siis kodanikuvabaduste, justiitsja siseasjade komisjoni liikmena tahan teada, kas pole ohtu tervisele, ning mõistagi tahan teada ohte, mis seonduvad inimeste eraelu puutumatuse ja seega põhiõiguste rikkumise ning nende kujutiste kasutamisega. Oodakem kannatlikult ära komisjoni töö tulemus, et me saaksime teha edusamme ühtse Euroopa Liiduna, eesmärgiga tagada turvalisus Euroopa alal, mis rajaneb demokraatial.

Juhataja. – Aja puuduse tõttu ei saa ma enam anda kõneaega ei sinise kaardi küsimusteks ega registreerimata sõnavõttudeks.

Gerard Batten (EFD). – Lugupeetud juhataja! Terrorismi määratletakse kui vägivalla kasutamist ja hirmutamist poliitiliste sihtide saavutamiseks.

Need meie hulgast, kes väärtustavad rahu, vabadust ja demokraatiat, peaksid terrorismi pärast muret tundma, sest see toimib. Sinn Féin / IRA on nüüdseks hõivanud kohad Põhja-Iirimaa valitsuses. Nad tagasid oma edu valimistel pommitamiste, tulistamiste ja tapmistega.

Kas on veel paremat näidet õnnestunud terrorismi kohta kui Venemaa, Ida-Euroopa ja Aasia kommunism?

Pärast 61 aasta pikkust võimulolekut terroriseerib Hiinat endiselt sealne kommunistlik partei. Enam paremat näidet terrorismi edu kohta ei ole olemas.

Komisjonis, kelle Euroopa Parlament eile ametisse nimetas, on kommuniste, endiseid Ida-Euroopa jõhkra kommunistliku režiimi ametnikke ja nende kaasajooksikuid. Ja loomulikult on komisjoni president José Manuel Barroso endine mauist. Kahtlemata on see kõik tulevastele terroristidele ülimalt julgustav.

Carlo Fidanza (PPE). – (*IT*) Austatud juhataja, kallid kolleegid! Meie ühiskondade turvalisus on väärtus, mille üle läbirääkimisi ei peeta ja mille poole me peame otsustavalt püüdlema.

On täiesti selge, et tõhusamate turvakontrollidega peab kaasas käima tihedam koostöö luureteenistuste vahel ja kõrgtehnoloogiliste seadmete kasutamine. Euroopa ministrid on käitunud õigesti, laskmata tunnetel ennast kaasa haarata ja keskendudes sellele, kuidas taolist tegevust kooskõlastada.

Mõned valitsused on õigustatult alustanud kehaskannerite katsetamist haavatavamate marsruutide puhul. Kui me ei taha, et tekiks erinevaid nõudeid järgiv Euroopa, siis peame esimesel võimalusel saama kätte pooleliolevate uuringute tulemused. Loomulikult tuleb kaitsta isiklikke õigusi, kuid seda ilma inimestes hirmu tekitamata.

Rääkigem tervisest, kinnitagem uuesti, et tegu on ettevaatusabinõuga, küsigem andmeid võimaliku ohu kohta, mis tuleneb kokkupuutest raadiolainete või röntgenkiirtega, kuid lõpetagem see hala eraelu puutumatuse rikkumise teemal lihtsalt mõne ähmase ja näota kehakujutise pärast, mis kohe kustutatakse. Niikuinii on GPS-seadmed, mobiiltelefonid ja telekaamerad juba aastaid meie elu osaks.

Seni, kuni rahvusvahelise terrorismi keskused ei ole hävitatud, tuleb meil õppida sääraste ohvritega elama ning pakkuda kodanikele usaldusväärseid vastuseid ja tõhusaid lahendusi, lähtudes vaid ühest piirangust – üksikisiku kehalisest puutumatusest.

Juhataja. – Lugupeetud kolleegid! Nüüd asume registreerimata sõnavõttude juurde. See käib isikute kohta, kellele ma sõna annan. Ühe minuti möödumisel lülitan lihtsalt mikrofoni välja. Ma ei hakka oma haamriga koputama ega anuma ja ma ei taha, et mind valesti mõistetaks.

Nimetan kõnelejad alljärgnevas järjestuses:

Artur Zasada,

Salvatore Iacolino,

Iosif Matula,

Jörg Leichtfried,

Ioan Enciu,

Monika Flašíková Beňová,

Charles Tannock,

Cornelia Ernst,

Michèle Rivasi

ja Andreas Mölzer.

Igaüks saab ühe minuti ja kõik. Palun vabandust üle jäänutelt.

Artur Zasada (PPE). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Tänane arutelu teemal, mis puudutab kehaskannerite kasutuselevõttu lennujaamades, jätab ikkagi paljud küsimused vastuseta. Loomulikult on reisijate ohutus peamise tähtsusega, aga me ei tohi unustada võetavate kaitsemeetmete proportsionaalsuse põhimõtet. Sedalaadi seadmete kasutamine tõstatab endiselt hulga vastuseta küsimusi. Milline on skannerite mõju läbivaadatud reisijate tervisele? Kuidas tagatakse läbivaadatud inimeste kujutiste kaitse? Kas poleks parem kindlustada olemasolevat süsteemi selle asemel, et kulutada miljardeid eurosid seadmetele, mille kohta on teada, et need ei avasta inimkeha sisemusse peidetud lõhkeaineid? Me ei tohiks toetada skannerite kohustuslikku kasutuselevõttu Euroopa lennujaamades enne nimetatud küsimustele vastuste saamist.

Lõpetuseks on mul üks märkus – mul on tunne, et me oleme leidnud lahenduse ja nüüd otsime me probleemi, mida sellega lahendada. Võimalik, et skannerid on vastuseks, aga kindlasti mitte lennujaamade turvalisuse probleemile.

Salvatore Iacolino (PPE). - (IT) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Põhimõtteliselt tahtsin märkida järgmist: ükski probleem ei ole tõsisem kui probleem, mis tekib siis, kui isiklikke õigusi ja eraelu puutumatust piisavalt ei kaitsta.

Me võtsime siinsamas Euroopa Parlamendis mõni nädal tagasi vastu resolutsiooni Stockholmi programmi kohta just selleks, et saavutada tasakaal eri vajaduste, s.o esiteks üksikisiku vabaduse, teiseks eraelu puutumatuse ja kolmandaks turvalisuse vahel.

Kui me praegu tahame tagada, et Euroopa Liit mainitud ühise probleemiga tegeleks, sest liikmesriigid on edasi liikunud, siis tõenäoliselt peitub põhjus tõsiasjas, et tegelikkuses ei pruugita raske katsumuse, näiteks piiriületuspunktide kaitse või ka muude küsimustega hakkama saada.

Seetõttu kutsun eesistujariiki Hispaaniat ja volinikke üles tegema omavahel tõhusat ja teabevahetusel põhinevat koostööd.

Iosif Matula (PPE). – (RO) Tahan kohe oma kõne alguses selgitada, et antud arutelu käigus ei kinnita me mitte üksnes terrorismiohu olemasolu, vaid toonitame ka vajadust olla selle nähtuse vastu võitlemisel terroristidest ühe sammu võrra ees.

Kuid arutelul kehaskannerite kasutuselevõtu üle kõikide Euroopa Liidu liikmesriikide lennujaamades on ulatuslikumad tagajärjed. Nimetatud meetme tõhusus on vaieldav, sest see tehnika ei suuda avastada ei

allaneelatud aineid ega pulbrilist lõhkeainet. Lisaks tekib meil probleem seoses ohutusega reisijate tervisele, eriti nende omale, kes läbivad kõnealuseid kontrollseadmeid sageli.

Seni, kuni skannerid tekitavad inimkehast üksikasjaliku kujutise, ei saa me eirata ka kodanike põhiõiguste, eraelu puutumatuse ja inimväärikuse küsimust. Minu meelest tuleb läbi viia sõltumatud uuringud selleks, et teha kindlaks mitte üksnes kasutatava tehnika ohutus, vaid ka tõhusus ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Jörg Leichtfried (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! Üheks lennuliikluse turvalisuse suhtes kehtivaks põhimõtteks on Euroopa vastutuse pidev suurenemine. Üksikutel liikmesriikidel ei ole enam võimalik teha seda, mida nad tahavad. See kehtib eelkõige kehaskannerite kohta. Me kohaldame ühekordse julgestuskontrolli põhimõtet, mis tähendab, et kehaskannereid peab käsitlema kas üleeuroopaline õigusakt või ei kehti ühtki vastavat õigusakti ega kasutata kehaskannereid. Vastasel juhul teevad kõik seda, mida ise tahavad, ja mitte keegi ei tee seda, mida peaks, aga kõik teevad midagi.

Kui taoline meede kehtestatakse, peame arutama, kes selle eest tasub ja kuidas seda rahastatakse, sest nii vedelike kui ka kehaskannerid maksavad tohutult palju raha. Olen juhtumisi kõnealuse valdkonna raportöör ja mulle valmistaks rõõmu see, kui nõukogu hakkaks antud küsimusega vähehaaval edasi liikuma, sest oluline on kehtestada põhimõte, mille kohaselt on avalik julgeolek avalik asi ja seda peaks vähemalt osaliselt rahastama avalikest vahenditest.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Tahan juhtida komisjoni, nõukogu ja kolleegide tähelepanu kõrvalmõjudele ning suurenenud vähktõve ja geenimutatsioonide ohule, mida tekitab sage kokkupuude gamma-, röntgeni- ja teraherts- ehk T-kiirgusega.

Meditsiinis on röntgenikiirguse mõjud ja ohud hästi teada ning korduvat kokkupuudet sedalaadi kiirgusega ei soovitata. Üldsus on vähem teadlik terahertskiirguse toimest. Lisaks sellele, et T-kiirgusskanneritega saab luua täpse kolmedimensioonilise inimkeha kujutise, millega rikutakse isiku õigust eraelu puutumatusele, võib korduv kokkupuude säärase kiirgusega tekitada kahjustusi DNA-ahelas ja põhjustada hiljem geneetilisi hälbeid.

Tahan rõhutada, et ohud ja kahjud, mis võivad kaasneda kehaskannerite võimaliku ulatusliku kasutamisega, ning kahtlused skannerite tõhususe kohta ei õigusta sellist lahendust ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Monika Flašíková Beňová (S&D). – (*SK*) Terrorismil pole väärtusi ega ka mingit sügavamat mõtet. Terrorismi ainus eesmärk on surm – tsiviilisikute surm võimalikult väheste kulutustega. Ehk on see eri enesetaputerroristide lugu. Nimetatud eesmärgiga seondub kurb tõsiasi, et terrorismi tõttu oleme võtnud mitmeid meetmeid, et kaitsta tsiviilelanikkonda viisil, mis teatud määral kärbib sellesama tsiviilelanikkonna õigusi.

Seetõttu oleks väga tore, kui siinne täiskogu kiidaks kehaskannerid ühel päeval heaks ning me saaks hakata mõtlema õigusaktide kehtestamisele ja ühtlustamisele justiits- ja siseküsimuste valdkondades, sest ainult uute tehniliste vahendite kasutuselevõtt aitab meil tegelikult terrorismiga võidelda.

Charles Tannock (ECR). – Lugupeetud juhataja! Minu meelest on täiesti kohutav peaminister Gordon Browni hiljutine avaldus röntgentehnoloogial põhinevate, kogu keha kontrollivate skannerite kohustusliku kasutuselevõtu kohta Suurbritannia lennujaamades.

Tegemist on esimese korraga, kui ioniseerivat kiirgust sunnitakse inimestele, sealhulgas lastele ja rasedatele naistele, peale ning rakendatakse ulatuslikult tervete inimeste suhtes ilma meditsiinilise näidustuseta.

Väikese energiaga röntgenkiired neelduvad tegelikult paremini kui suurema energiaga kosmilised kiired, millega lendamisel kokku puututakse, ning seetõttu on need nahale ja pehmetele kudedele ohtlikumad, mitte ohutumad. Veelgi enam – kui meditsiinis kasutatakse diagnostikaks röntgenkiirgust, võimaldatakse kasutajal ja patsiendil kaitsta suguelundeid tinapõllega, vähendamaks ohtu, et kogu rahva saadud kiirgusdoos kahjustab DNA-d või tekitab tulevikus geenimutatsioone. Ka see ei ole kõnealuste aparaatide puhul võimalik.

Arsti ja sagedase lennureisijana olen sellele julmale meetmele tervislikel põhjustel, rääkimata eraelu puutumatuse ja puuduliku tõhususega seonduvast, kategooriliselt vastu ning ma loodan, et EL keeldub sääraste kohustuslike meetmete kehtestamisest kogu Euroopas. Ma leian, et selle asemel peaksime Iisraeli eeskujul hakkama koostama reisijate profiile.

Cornelia Ernst (GUE/NGL). – (*DE*) Austatud juhataja! Täiesti vaieldamatult rikutakse kehaskannerite kasutamisega ilmselgelt inimeste eraelu puutumatust ja seda väga tõsiselt. Me peame esitama endale kaks küsimust. Esimene neist puudutab seda, kui suures ulatuses on taoline vastukäik proportsionaalne ja kuivõrd saab meid tõesti aidata terrorismiga võitlemise eesmärgi saavutamisel. Hetkel ei ole meil sellele küsimusele ühest vastust. Seetõttu toetan ma volinik Malmströmi, kes ütles, et tuleb hinnata kõiki skanneritüüpe. Ma tahaks, et see hindamine viidaks lõpule enne mis tahes muude sammude astumist.

Teine küsimus käib terviseriskide kohta. Kõik siinviibijad ja ka need parlamendiliikmed, kes on praegu mujal, peavad hakkama läbima kehaskannereid igal nädalal mitu korda. Mina peaksin seda tegema vähemalt kaks korda nädalas. Tegemist on alalise meetmega ja ma tahan teada, kui palju see mu tervist kahjustab. Nimetatud valdkonnas ei ole tehtud mingeid tegelikke uuringuid. Tahan päris avalikult öelda, et mina ei ole valmis kehaskannereid läbima enne, kui vastavad uuringud on läbi viidud. Seetõttu kutsun teid üles andma selgeid vastuseid ja hoiduma rutakast reageerimisest.

Michèle Rivasi (Verts/ALE). – (FR) Lugupeetud juhataja! Tahan skanneri, tervise ja terrorismi teemad omavahel ühendada. Mida ütleb Euroopa Komisjoni, IAEAd ehk Rahvusvahelist Aatomienergiaagentuuri ja Tuumaenergiaagentuuri liitev agentuuridevaheline kiirguskaitse komisjon? Ta ütleb, et rasedate naiste ja laste suhtes ei tohi kehaskannereid kasutada, isegi kui kiirgusdoos on väga väike.

Tõepoolest, me peaksime teadma, et sage kokkupuude väikeste kiirgusdoosidega võib põhjustada vähktõbe ja väärarenguid. Seega puudutab minu küsimus ohtude õigustamist. Kuna on muid tehnoloogiaid, mis võimaldavad saavutada samu sihte, peab kõnealuste skannerite kasutamist antud eesmärgi täitmiseks tõesti põhjendama ning me peame teadma ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Andreas Mölzer (NI). – (DE) Lugupeetud juhataja! Me ei tohi unustada, et USA salateenistuse edastatud valeteated ja tehtud väärotsused on korduvalt võimaldanud panna toime rahvusvahelisi terroriakte. Sellele vaatamata ei ole kunagi seatud küsimuse alla erinevate terrorismivastaste meetmete kasulikkust. Vastupidi, igale rünnakule järgnevad uued kodanikuõiguste ja -vabaduste piirangud. Euroopa Parlament ärkab alles nüüd, mil ELi kodanikud peavad end nii otseses kui ka rahalises mõttes Ameerika Ühendriikide ees paljaks koorima. N-ö läbipaistev kodanik on saamas üha tõelisemaks ning seda salateenistuste kogutud andmete ja teabe tõttu, kusjuures nimetatud teenistuste roll ja usaldusväärsus on muutunud ülimalt vaieldavaks, eriti pärast Afganistani ja Iraagi sõdu.

Lisaks kahtlustele kehaskanneritest tuleneva kasu ning nende kasutamisvõimalikkuse ja isiklikele õigustele vastavuse kohta, on väga ebatõenäoline, et need panevad islamiäärmuslasi oma terroristlikest kavatsustest loobuma. Me peame islamiterrorismiga võitlemiseks võtma ühtseid meetmeid, aga lõpetama ELi kodanike pideva ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Alfredo Pérez Rubalcaba, *nõukogu eesistuja*. – (*ES*) Lugupeetud juhataja! Kuulasin hoolega kõikide fraktsioonide ja parlamendiliikmete kõnesid, mis antud teemat käsitlesid. Kuulda sai mitut ülimalt huvitavat arvamust ja mul on nende üle hea meel.

Nii nagu oma esimeses kõneski, tahan teile meelde tuletada, et ma kindlasti ei poolda säärases keerulises ja delikaatses küsimuses nagu terrorismivastane võitlus arutelude pidamist pärast rünnakuid või väidetavaid rünnakuid.

Ilmselgelt on meil neid rünnakuid või väidetavaid rünnakuid vaja uurida, et teha kindlaks, mis meie turvasüsteemides ei toiminud, aga nagu täna pärastlõunal on korduvalt öeldud, peab terrorismivastane poliitika kahtlemata olema hoolikalt läbimõeldud, rahulik ja kaalutletud ning seda tuleb rakendada proportsionaalselt.

Kui me kehtestame oma põhimõtteid kahjustavad meetmed, teeme tõenäoliselt raske vea. Seetõttu tuleb meil analüüsida näiteks seda, mis juhtus Detroidis, et püüda vigu ära hoida, kuid me ei tohi reageerida igale rünnakule läbimõtlematult, sest siis me ilmselt võtaksime mõnel juhul lausa põhjendamatuid meetmeid.

Euroopal on olemas terrorismivastase poliitika strateegia. Meil on hea strateegia, et võidelda terrorismiga Euroopa Liidus, ja see on viimastel aastatel osutunud tulemuslikuks. Vaadakem kas või erinevate riikide julgeolekujõudude astutud samme ja me näeme, kui suurel määral ja tihti põhinevad need mitu aastat tagasi kehtestatud ühise strateegia kohaldamisel.

Meil on olemas oluline ametiisik – terrorismivastase tegevuse koordinaator –, kelle kõned on väga huvitavad. Jällegi soovitan ma teil tutvuda üksikasjalikult tema viimase siin istungisaalis peetud kõnega, mis minu arvates on suurepärane ja milles tuuakse välja meie strateegia ulatus. Tõepoolest, viimasel ajal oleme püüdnud kõnealust strateegiat kohaldada ennetamise kaudu, erinevalt varasematest aastatest, mil hoopis suurem rõhk oli asetatud uurimistegevusele.

Loomulikult on terrorismivastase võitluse kõige tähtsam osa terrorismi ärahoidmine ehk teisisõnu rünnakute takistamine. Seetõttu, nagu öeldud, keskendume oma ühistes jõupingutustes ennetustegevusele. Samal põhjusel pöörame peatähelepanu sellistele valdkondadele nagu äärmuslus, mida ma oma kõnes mainisin ja mida mainis ka lugupeetud volinik. Me tahame analüüsida igas riigis rakendatavat poliitikat, et äärmuslust vältida, sest kahtlemata on see paljude viimastel aastatel üleelatud terrorirünnakute peamine põhjus.

Me tahame tagada ka kohase teabevahetuse. Seda on Euroopa Parlamendis mitmel korral rõhutatud. Oluline on edastada mitte kogu olemasolevat teavet, vaid sellist, mis on saajale asjakohane. Just sellist teavet tuleb anda. Eesmärgiks on ennast andmetega mitte üle koormata, vaid omada teabehaldusvahendeid, mis tagavad võimalikult tõhusa teabevahetuse.

Selles vallas on Euroopa Liidus viimasel ajal tehtud märkimisväärseid edusamme. Meil on olemas strateegia, mille rakendamisel paraneb näiteks meie teabevahetussüsteemide toimimine. Teabevahetusest rääkides pean silmas Europoli, Eurojusti, sisejulgeoleku komiteed, mida mõned parlamendiliikmed on siin maininud, ja viimasena ka teabevahetuse tõhusamaks muutmise viise.

Lõpetuseks: jah, vaidlusalused kehaskannerid on nüüd päevakorras ning nagu ma oma esimeses kõnes ütlesin ja nagu märkisid ka lugupeetud volinikud, ma leian, et see on küsimus, millega me peame tegelema. Ideaalis suudame teha Euroopa tasandil otsuse ühise lahenduse kohta. Kui me seda ei suuda, siis saab mõistagi iga riik rakendada oma poliitikat ning isegi kui me jõuame ühise lahenduseni, siis leidub tõenäoliselt riike, kes otsustavad jätkata oma poliitika elluviimist oma õigusaktide alusel. Kuid kahtlemata oleks ühine seisukoht antud küsimuses ülimalt kasulik.

Nimetatud seisukoha kehtestamiseks ning arvestades minu esimeses kõnes öeldut, peame asja rahulikult ja kaalutletult arutama, keskendudes kolmele komisjonis praegu uuritavale küsimusele, milleks on esiteks skannerite tõhusus (kas nad on tõhusad, milline on nende suutlikkus ja kas nad suudavad teha seda, mida me tahame), teiseks skannerite vastavus põhiõigustele ja isikute vabadustele ning kolmandaks nende ohutus skannereid läbivate inimeste tervisele.

Leian, et neid kolme teemat peame uurima. Kui aruanded on valmis, võtame vastu ühise seisukoha, mis minu arvates on vajalik.

Lugupeetud juhataja, tahan veel kord öelda, et mul on hea meel täna siin istungisaalis peetud kõnede üle. Leian, et need on nõukogu tööks ülimalt kasulikud.

Sarah Ludford (ALDE). – Austatud juhataja! Mina küsisin nõukogult selge küsimuse ja ma tahan kuulda vastust. Ma küsisin, mida arvab nõukogu ELi lepingu artikli 6 – põhiõiguste sätte – räigest rikkumisest, arvestades Ühendkuningriigi apellatsioonikohtu otsust, millega leidis kinnitust, et Ühendkuningriik on süüdi ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Siim Kallas, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Suur tänu teile arvamuste eest, aga ma pean ütlema, et me ei ole praegu teinud ettepanekut võtta kõikides liikmesriikides ja lennujaamades kohustuslikus korras kasutusele mingid uued aparaadid. Asi ei ole nii. Me lihtsalt uurime hoolikalt seda uut tehnikat ning naaseme teie ette pärast aprilli, kui oleme saanud põhjaliku aruande, milles käsitletakse kõike kõnealuse uue tehnikaga seonduvat.

Minul isiklikult on teatud kahtlusi, eriti uue tehnika tõhususe ja, nagu keegi siin ütles, selle kasutamise proportsionaalsuse suhtes, aga me ei peaks uut tehnikat täielikult tagasi lükkama. Terrorism areneb edasi ja ka meie peaks kasutama kõiki uusi tehnilisi saavutusi, et oma kodanikke ja reisijaid kaitsta. Seega ärge halvustage uut tehnikat. Koos kolleegide Cecilia Malmströmi ja Viviane Redingiga esitame tulevikus Euroopa ühise seisukoha ettepaneku ühes kõikide vajalike nõuetega, mis puudutavad igasuguseid tehnilisi, õiguslikke ning põhiõiguste ja eraelu puutumatusega seonduvaid küsimusi ja valdkondi. Me kindlasti teeme ettepaneku mingi Euroopa ühise seisukoha kohta, mille suhtes, ma usun, on olemas üksmeel ning mida eelistatakse nii siin kui ka, nagu ma aru saan, paljudes liikmesriikides.

Niisiis, need on meie lähitulevikus astutavad sammud. Me tuleme tagasi aruandega ja jätkame siis praegust arutelu. Uskuge mind, me ei sepista mingit vandenõud teatud uute aparaatide viivitamatuks kasutuselevõtuks. Pole olemas täiesti veatut tehnilist lahendust, mis tagab 100% turvalisuse, ning lennundusjulgestus on eriti keeruline valdkond, kus meil on vaja suurt hulka erinevaid, omavahel seotud meetmeid ja ka väga tihedat rahvusvahelist koostööd.

Nii et pärast aruande valmimist naaseme me konkreetsete ettepanekutega ning kindlasti pakume välja Euroopa ühise seisukoha selle kohta, millised peaksid olema standardid ja nõuded juhul, kui liikmesriigid otsustavad uue kontrolltehnika kasutusele võtta.

Cecilia Malmström, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Tegemist on tõesti ülimalt olulise aruteluga. Terrorismivastane tegevus on tähtis terrorismiga võitlemise vahend. Me oleme terrorismi mõjusid Euroopa Liidus valusalt tunda saanud ja tunnetanud sellest tulenevat ohtu mitte üksnes üksikisikutele, vaid ühiskonnale, demokraatiale ja meie põhiväärtustele.

Loomulikult vastutavad operatiiv- ja luuretegevuse eest liikmesriigid, aga ma olen veendunud, et olemasolevate vahendite kooskõlastamiseks ja n-ö timmimiseks saame Euroopa Liidu tasandil palju rohkem ära teha. Seetõttu palusin ma oma talitustel väga kiiresti analüüsida meil juba olemasolevaid poliitikavaldkondi, tegevusraamistikke ja vahendeid, et teha kindlaks, mida tuleb veel täiustada, ja leida viis, kuidas me nimetatut veel arukamalt saaksime rakendada. Nõustun parlamendiliikmetega, kes seda ütlesid. Olen kindel ka selles, et Europol, Eurojust ja liikmesriikide ametiasutused saavad oma tööd teha palju paremini ja kooskõlastatumalt. Selle saavutamiseks on kahtlemata olemas vastavad meetmed.

Sellised sündmused nagu Detroidis juhtunu on olulised, sest need on justkui häirekellad, mis juhivad meie tähelepanu tõsiasjale, et terrorism on endiselt olemas ja kujutab endast ikka veel suurt ohtu. Meilt, poliitikutelt nõutakse, et me tegutseks kiiresti, kehtestaks parandusi ja asuks kodanikke viivitamatult kaitsma ning meile avaldatakse selleks survet. See on täiesti loomulik. Meil lasub kohustus tagada turvalisus, aga ka kohustus tegutseda alles pärast põhjalikku analüüsi, hindamist ja arutelu, et teha ettepanekuid asjakohaste ja proportsionaalsete meetmete kohta, nagu volinik Siim Kallas ja nõukogu eesistuja juba mainisid. Me teemegi seda. Me peame täielikult arvestama ka põhiöiguste austamise vajadust.

Nii hakkab komisjon tööle. Me tuleme teie ette tagasi üksikasjalikumate ettepanekutega pärast seda, kui hindamine on lõpule viidud, ja arutame küsimust teiega põhjalikumalt. Suur tänu teile olulise ja väga kaasahaarava arutelu eest.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Inés Ayala Sender (S&D). – (*ES*) Lugupeetud juhataja! Enne, kui me lõpetame, tahan lihtsalt teha kodukorda puudutava märkuse ja väljendada oma üllatust, sest kui algasid registreerimata sõnavõtud, tõstsin ma käe arvates, et siis alustataksegi, aga teil oli juba valmisnimekiri. Mul on ainult palve, et registreerimata sõnavõttude tingimused oleksid ühtsed, et me kõik saaksime kõnelda, sest tundus, et ka teised parlamendiliikmed said kõneaega, kuigi te ütlesite, et teil on lõplik nimekiri.

Seega tahan ma lihtsalt väljendada oma imestust ja paluda, et järgmisel korral teavitataks meid kõiki sellest, mida me peame tegema sõna saamiseks.

(Juhataja selgitas registreerimata sõnavõttude korda ja põhjust, miks kõnelejale sõna ei antud.)

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Oana Antonescu (PPE), kirjalikult. – (RO) Terrorism on Euroopa Liidus jätkuvalt suur oht. Seetõttu on kõik liikmesriigid süvendanud oma jõupingutusi, et terrorismi ennetamiseks ja sellega võitlemiseks kasutatavaid vahendeid täiustada. Lissaboni lepingu vastuvõtmine annab võimaluse anda palju tõhusam vastus igas terrorismivastase võitlusega otseselt või kaudselt seotud valdkonnas. Kehaskannerite kasutamine on delikaatne küsimus. Leian, et on olulisi tegureid, mida tuleb enne vastava otsuse tegemist hoolikalt uurida. Need puudutavad skannerite tõhusust, eraelu puutumatuse õiguse austamist, skannerite kasutamisega kaasnevaid rahalisi tagajärgi, arvestades skannerite eriti kõrget ostuhinda ning, mis kõige tähtsam, seda, kuidas kõnealused aparaadid mõjutavad kontrollitavate inimeste tervist. Komisjon esitab peagi kolm uurimust kehaskannerite kasutamise ja mõjude kohta. Seetõttu leian ma, et on oluline oodata ära spetsialistide järeldused, analüüsida neid põhjalikult ja alles siis langetada antud küsimuses otsus ühise seisukoha kohta.

John Attard-Montalto (S&D), *kirjalikult.* – Kui kerkib terrorismivastaste meetmete küsimus, keskendutakse arutelus alati sellele, kuidas see mõjutab kodanikuvabadusi. Mina olen ikka arvanud, et küsimus on eelistustes.

Küsimus on selles, kas reisijad on valmis ohverdama oma mugavuse ohutuse nimel. Kodanikuvabaduste eest seisvatel rühmitustel on kohustus kaaluda kõiki propageeritavaid uusi meetmeid. Need, kes pakuvad välja uusi vahendeid, näiteks kehaskannereid, peavad tõendama nende vajalikkust. Kuigi tavaliselt on lahenduste aluseks kompromiss, siis antud juhul ei pruugi see olla võimalik. On ilmne, et praegune kord, eriti läbiotsimine, ei ole piisav. Tuvastatud on, et kehaskannerid on tõhusamad. Probleem on selles, et need võivad riivata reisijate inimväärikust. Nii et selle küsimusega tuleb tegeleda. Võimalusi on mitu.

Näiteks võib eri soost inimeste puhul kasutada eraldi skannereid, mida käsitsevad samast soost töötajad.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D), kirjalikult. – (LT) Lennuliikluse turvalisuse tagamine terrorismivastase võitluse käigus on kahtlemata oluline, kuid me peame tegema kindlaks, kuidas mõjutavad selle turvalisuse saavutamiseks võetud meetmed meie tervist, põhiõigusi ja -vabadusi, eraelu puutumatust ja inimväärikust. Ühe võimaliku tehnilise lahendusena on kehaskannerite kasutuselevõtt väga tõsine küsimus, mis puudutab uue tehnoloogia rakendamist kodanike turvalisuse tagamiseks, ning seetõttu ma loodan, et komisjon esitab lõpuks hinnangu kehaskannerite mõju kohta isikute tervisele ning põhilistele inimõigustele ja vabadustele. Tahan juhtida tähelepanu tõsiasjale, et uute tehniliste meetmete võtmisel eesmärgiga saavutada lennujaamades kõrge turvalisuse tase, on ühtlasi väga oluline tõmmata piir inimõiguste ja turvalisuse vahele, sest nimetatud meetmed ei ole seotud ainult kodanike kaitsega, vaid mõjutavad ka nende õigusi ja vabadusi. Komisjon ei ole veel esitanud mõjuhinnangut, milles kinnitataks, et just kehaskannerid tagavad lennukiga reisivate inimeste tõhusa kaitse, ning seetõttu on endiselt kahtlane, kas need tehnilised turvameetmed on tõesti ohutud, tulemuslikud ja usaldusväärsed. Sellest tulenevalt peame oma tööd kõnealuses delikaatses valdkonnas jätkama siis, kui oleme andnud hinnangu praegusele olukorrale.

Nessa Childers (S&D), kirjalikult. – Kehaskannerite, mis on sisuliselt teatud laadi röntgenaparaadid, kasutuselevõtuga ei saa Euroopa Parlament nõustuda enne, kui Euroopa ametiasutused on nõuetekohaselt vastanud praegustele skanneritest tulenevatele tervise ja eraelu puutumatusega seotud kahtlustele. Ma tean, et sageli lendavad reisijad on mures ning mind paneb muretsema teiste reisijate, näiteks rasedate naiste ja laste läbivaatamine kehaskannerites. Palju ärevust tekitab ka kujutiste intiimne olemus ning enne, kui me nõustume kõnealuste, käsitsemise osas aeganõudvate ja kallite aparaatide laialdase kasutuselevõtuga, peame tagama Euroopa kodanike eraelu puutumatuse kaitse. Kuna Ameerika ametiasutused on möönnud, et hiljutise Detroidi terrorismiohu põhjustas nende julgeolekuagentuuride puudulik tegevus, mitte vajakajäämised lennujaama tehnikas, siis ma leian, et enne kõnealusesse vastuolulisse tehnikasse investeerimist tuleks uurida erinevaid odavamaid võimalusi, näiteks luuretegevuse tõhustamist, mitmesuguseid otsingumeetodeid ja rahvusvahelise koostöö tihendamist. Ameerika Ühendriikide looja Benjamin Franklin ütles kord, et see, kes peab julgeolekut vabadusest oluliselt tähtsamaks, ei vääri kumbagi, ning mina arvan, et Euroopal oleks kasulik seda nõuannet eelolevate kuude jooksul kuulda võtta.

Proinsias De Rossa (S&D), kirjalikult. – Rahvusvaheline Ajakirjanike Föderatsioon, mis esindab 125 riigi 600 000 ajakirjanikku, on kutsunud Iisraeli võime üles tühistama otsust ajakirjanik Jared Malsini väljasaatmise kohta, mis tehti sellepärast, et Jared Malsini lood olukorrast Jordani Läänekaldal ja Gaza tsoonis olid Iisraeli valitsuse suhtes kriitilised. Föderatsioon mõistis tema väljasaatmise hukka kui ajakirjandusvabaduse lubamatu rikkumise. Peale selle on 13 Iisraeli inimõiguste organisatsiooni esitanud Iisraeli Knessetile ja peaminister Netanyahule protesti seoses järjest süstemaatilisema Iisraeli inimõiguste organisatsioonide vastase tegevusega. Teadete kohaselt nõuab Iisrael nüüd, et Euroopa Liit lõpetaks Iisraelis ja Palestiina okupeeritud aladel tegutsevate inimõiguste organisatsioonide rahalise toetamise. Tahan paluda teilt, lugupeetud president, et võtaksite ühendust peaminister Netanyahuga ja selgitaksite talle, et EL põhineb austusel sõnavabaduse, oma valitsuse kritiseerimise õiguse, vaba ajakirjanduse ja rahumeelse protestimise õiguse vastu, mis on demokraatliku riigi aluseks. Ühtlasi peab peaminister Netanyahule tuletama meelde seda, et ELi kaubanduslepingute järgi peavad ka kaubanduspartnerid nimetatud õigusi järgima.

Christine De Veyrac (PPE), kirjalikult. – (FR) Peaaegu kümme aastat pärast 11. septembri sündmusi on terrorismioht endiselt olemas ning õhusõidukid on üks vahend, mida terroristid eelistavad meie riikide vastastes rünnakutes kasutada. Me peame leidma mooduse, kuidas kaitsta oma kodanikke, et neist ei saaks terrorirünnakute ohvreid. Kehaskannerid võivad olla üheks võimaluseks suurendada turvalisust lennujaamades ja lennukite pardal. Kuid enne otsuse langetamist tuleb meil veenduda selles, et nimetatud aparaatidega ei rikuta üksikisikute vabadusi ning et need ei ole kahjulikud reisijate ja lennujaamade töötajate tervisele. Ootan suure huviga vastavasisulist uurimust, mille komisjon esitab meile märtsis. Skannerite kasutamisega seotud kõigi küsimuste käsitlemise käigus peaks aruandes jäetama võimalus skannerite sertifitseerimiseks Euroopa tasandil. Nii kindlustatakse kodanikuõiguste ja tervisekaitse ning suurendatakse samal ajal turvalisust. Loodan, et pärast seda, kui komisjon on kõnealuse uurimuse esitanud, püüame me kõikidele kodanikele ühesuguse kaitse tagamiseks edendada liikmesriikide vahel vastavasisulise kokkuleppe sõlmimist.

Kinga Gál (PPE), kirjalikult. – (HU) Lugupeetud juhataja, kallid kolleegid! Rahvusvahelistes lennujaamades rakendatavate turvameetmete hulka suurendatakse pidevalt, sest lennundusjulgestuse – meie turvalisuse – valdkonnas seistakse silmitsi üha rohkemate katsumustega. Samas on mitmed lennundusjulgestuse parandamise eesmärgil juba võetud, kavandatavad või katsetatavad meetmed niigi karmimad kui olemasolevad lennuliikluse või lennundusjulgestuse nõuded. Seetõttu tuleks vastavat temaatikat uurida, võttes arvesse kõiki aspekte. Ohutus on meie elus peamise tähtsusega – see on kõige olulisem. Kuid me tunneme ennast turvaliselt ainult siis, kui turvameetmetega ei piirata meie õigusi ebaproportsionaalselt, ei rikuta meie isiklikke õigusi ega kahjustata ühelgi juhul meie tervist ning kui meie ohutuse tagamiseks võetud meetmed oma kogumis on proportsionaalsed, vältimatud ja piisavalt tõhusad. Meil on vaja seadmeid, näiteks kehaskannereid, millega saab reisijaid põhjalikult kontrollida ja mida kasutatakse vabatahtlikkuse alusel, võttes muu hulgas arvesse reisijaid, kellel on hädavajalikud meditsiinilised implantaadid (elektroonilised südamestimulaatorid või metallist implantaadid). Samuti ei tohi seadmed olla kahjulikud tervisele, ei lastele, rasedatele naistele ega sagedastele reisijatele, ning lisaks ei tohi need salvestada kujutise andmeid ja neid võidakse kasutatakse ainult selleks, et saada ohu olemasolu kohta kohane hoiatus. Seetõttu on igasugune edasine arutelu prooviskannerite kasutuselevõtu üle mõttekas ainult juhul, kui eespool mainitud tingimuste kohta on antud piisavalt üksikasjalikud mõjuhinnangud. Ainult sellistele nõuetele vastavate seadmete kasutamine on meile vastuvõetav.

Jim Higgins (PPE), kirjalikult. – Me ei tohi venitada lennureisijate kaitsmisega järgmise katastroofi toimumiseni. Ettevõtja Dublin Airport Authority (DAA) on avaldanud pakkumisteate lepingu sõlmimiseks kahe miljoni euro suuruses summas, et paigaldada kehaskannerid Dublini lennujaama. DAA on öelnud, et kui transpordiamet annab vastava loa, mis on väga tõenäoline, ja seadmed osutuvad kasulikuks, võidakse skannerid võtta kasutusele ka Corcaigh ja An tSionainni lennujaamades. Kuid andmekaitsevolinik kahtleb, kas Iiri võimude sammud skannerite kasutuselevõtuks on põhjalikult läbi kaalutud ning kas turvavajadused ja üksikisiku eraelu puutumatusega seotud õigused on tasakaalus. Manchesteri lennujaam, kus ühte skannerit katsetatakse, kinnitab, et must-valged kujutised ei ole pornograafilised ega erootilised, neid vaatab üks eemalasuv ametnik ning need hävitatakse kohe pärast läbivaatamist. Kehaskannerid ei ole eksimatud, aga nad on parimad hetkel olemasolevad tehnikaseadmed ning terrorismiohu vähendamiseks peame kasutama kõiki saadaolevaid vahendeid. Skannerite küsimuses vajame üleeuroopalist seisukohta – lennujaamade turvalisus peab olema ühtne. Ootan väga komisjoni kehaskannerite mõju käsitleva aruande valmimist.

Danuta Jazłowiecka (PPE), kirjalikult. – (PL) Lugupeetud daamid ja härrad! Tänast arutelu kuulates võis tekkida mulje, et peamine praegu Euroopa riikide ees seisev probleem on selles, kas laiendada kehaskannerite kasutust lennujaamades või piirata nende kasutuselevõtmise võimalusi. Kuid mulle tundub, et see ei ole õige arusaam antud teemast. Sellest vaatenurgast ei ole ka inimõiguste kaitse tagamine kuigi tähtis probleem. Peamine küsimus peaks olema see, kas uusi, eriteenistuste väljapakutud meetodeid ja vahendeid hakatakse tõhusalt kasutama. Kui me loobume turvalisuse nimel osaliselt oma vabadusest, kas siis meie turvalisus ka tõesti tagatakse? Meieni jõudev teave paneb meid sügavalt kahtlema. Kui asjakohased teenistused ei suuda kindlustada isegi tõhusat passikontrolli ega oska kasutada nende käsutuses olevat teavet – mis ilmnes nii selgelt seoses Detroidi lennul juhtunuga –, siis kuidas garanteeritakse meile, et nad on võimelised uusi vahendeid tõhusalt kasutama? Ajalugu on näidanud, et kriisiolukordades tahavad eriteenistused minna lihtsaimat teed mööda. Nad nõuavad uusi volitusi, rohkem raha ja paremaid vahendeid, kuid juba olemasolevaid võimalusi ei suuda nad täielikult ära kasutada. Keegi peaks seisma terve mõistuse ja kasuliku skepsise eest ning minu meelest ei ole Euroopa Parlamendi roll siin mitte vähetähtis.

Elżbieta Katarzyna Łukacijewska (PPE), kirjalikult. – (PL) Viimaste aastate sündmused on sundinud meid otsima uusi lahendusi, millega tagada võimalikult suur reisijate turvalisus. Terrorismiohu tõttu oleme kergemini valmis nõustuma oma vabaduse piiramisega. Loodan, et enne kui tehakse otsus kehaskannerite üldise kasutuselevõtu kohta lennujaamades, analüüsitakse põhjalikult nende tõhusust ja ohutust, samuti kulusid, mis tuleb kanda. Me ei taha, et korduks uuesti see, mis juhtus A(H1N1) tüvega gripi vastase vaktsiini massilisel hankimisel, kui paanikas valitsused ostsid kalli raha eest kokku vaktsiinivarud, saamata tootjatelt garantiid vaktsiini ohutuse kohta, ning nüüd seisavad need varud kasutamata. Vahest oleks iisraellaste väljatöötatud lahenduste kasutamine tulemuslikum. Seal asetatakse rõhk reisijate käitumise jälgimisele ja põhjalikult kontrollitakse kõige enam kahtlust äratavaid isikuid, mitte kõiki. Taoline süsteem on oma tõhusust paljude aastate jooksul tõestanud.

Petru Constantin Luhan (PPE), kirjalikult. –(RO) Meie kui Euroopa Parlamendi liikmete kohus on sekkuda kehaskannerite teema käsitlemisel nii terrorismivastase võitluse kui ka eurooplaste kodaniku- ja isiklike õigustega seoses tõstatatud küsimuste lahendamisse.

Olen igati nõus sellega, et meie kodanike turvalisuse suurendamiseks tuleb leida toimivad lahendused. Kuid meil on kohustus tagada mis tahes Euroopa Liidu nurgas asuvate kaaskodanike kõikide õiguste kaitse. Need hõlmavad õigust eraelu puutumatusele ja põhiõigust inimväärikusele, mis peavad olema tasakaalus lennujaamaseadmete kasutamisel järgitava turvakontseptsiooniga. Sellega seoses tekib küsimus, kas kõnealused kehaskannerid on kõige parem lahendus lennujaamade turvaprobleemidele.

Arvan, et Euroopa peab ütlema jah lahenduste otsimisele terrorismi ja organiseeritud kuritegevusega võitlemiseks ning ei sellele, et rikutakse õigust eraelu puutumatusele ja inimväärikusele, sest see õigus on demokraatia aluspõhimõte.

Ioan Mircea Paşcu (S&D), *kirjalikult.* – Iga kord, kui tegelik või tulevane terrorist astub lennuki pardale, vedades ninapidi meie vapraid turvakontrolle ja nende imelisi aparaate, muutub miljonite reisijate elu paljudeks aastateks veelgi nukramaks. 2001. aasta 11. septembri rünnaku läbiviinud terroristid olid uskumatult edukad – neil õnnestus muuta meie elu halvemuse poole igaveseks! Meie Ida-Euroopas tahtsime saada lahti oma Suurest Vennast, aga saime vastu selle nö lääne variandi, kes on väljapeetum, aga sama hirmus. Mõnedes lennujaamades käituvad paljud turvakontrollid kohatult. Nad leiavad, et nende kohta seadused ei kehti, ning peavad iga reisijat kahtlaseks, võttes endale õiguse uurida läbi viimanegi pagasinurk, andmata ühtegi selgitust ja – mõistagi – vabandamata, kui kahtlused osutuvad põhjendamatuks. Kui julgetakse protesteerida, naerdakse inimesele näkku. Te ju nõustute, et tegemist on ahistamisega. Seega on komisjonil viimane aeg uurida sääraste ettevõtjate tegevust ja kehtestada teatud nõuded selle kohta, kuidas tuleb käituda suure hulga ausate kodanikega. Meil on ju olemas Euroopa Liidu põhiõiguste harta, mida peavad ühtmoodi täitma kõik eurooplased, ka need, kes vastutavad meie lennujaamades turvalisuse eest.

Joanna Senyszyn (S&D), kirjalikult. – (PL) Et terrorismiga tulemuslikult võidelda, on meil vaja kooskõlastatud meetmeid, sealhulgas ELi eeskirju skannerite kohta. Vastuvõetavad põhimõtted peavad hõlmama põhiõiguste ja isikuandmete ning sama tähtsana ka kodanike tervise kaitset. Tuleb teha otsus skaneerimisseadmete kohustusliku kasutamise kohta. Pole mingit mõtet antud teemat üldse arutada, kui skaneerimine on vabatahtlik, sest raske on uskuda, et terroristid sellega nõustuvad. Loomulikult on väga oluline küsimus skannerite ohutus tervisele. Seisukohad on siin erinevad, alates Tšehhi tuumaohutuse ameti arvamusest, milles on näidatud, et skaneerimisseadmetest eraldub kiirgus ja see on inimese tervisele kahjulik, kuni Prantsuse tsiviillennunduse peadirektoraadi omani, mille järgi on kõnealused seadmed täiesti ohutud. Hädavajalikud on täiendavad katsetused, et selgitada välja, millist tüüpi skannerid on tervisele ohutud ja millised on nende kasutamise võimalikud kõrvalmõjud. Vastavat uurimust peaks kooskõlastama komisjon igakülgses koostöös liikmesriikidega. Kasutatavatel skanneritel peab olema turvasertifikaat, mille kohaselt on lubatud nende kasutamine kõikides liikmesriikides. Nii väldime seda, et üksikud liikmesriigid kannavad teadusuuringutega seoses topeltkulusid, ning saame olla kindlad, et kodanike tervis on kaitstud kõikides liikmesriikides ühtemoodi.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (**PPE**), *kirjalikult.* – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Mõnedes Euroopa lennujaamades on kehtestatud uued reisijate läbiotsimise meetodid. Lisaks praegustele turvasüsteemidele on võetud kasutusele kehaskannerid. Enamus lennureisijaid seisavad sellele otsustavalt vastu, sest nende arvates rikutakse taolise läbiotsimisviisiga põhilisi inimõigusi, sealhulgas õigust kehalisele puutumatusele ja inimväärikuse kaitsele. Peale selle – ja see on väga oluline – on nimetatud vastumeelsust süvendanud vähesed teadmised selle kohta, milline on skannerite mõju skaneeritute tervisele.

Puudub selge regulatsioon skaneerimisega kogutud andmete säilitamise ja kaitse kohta. Väidetakse ka, et skannerid ei ole kaugeltki nii tõhusad, nagu kinnitavad nende tootjad. Loodetavasti ei ole nende tõhususega lood sellised, nagu seagripivastaste vaktsiinidega, mis lõppkokkuvõttes osutusid tõhusaks vaid ravimikontsernide sissetuleku kasvatamisel. Kõiki neid põhjendatud kahtlusi arvestades leian ma, et komisjon peaks sätestama reisijate õiguste kaitseks põhimõtted, millega samal ajal tagatakse ka nende ohutus.

15. Olukord Ukrainas (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning komisjoni asepresidendi avaldus olukorra kohta Ukrainas.

Štefan Füle, komisjoni liige. – Austatud juhataja! Kõrge esindaja ja komisjoni asepresident Catherine Ashton palus mul öelda järgmist.

Lubage mul tänada teid nii õigesti ajastatud kutse eest rääkida teile Ukrainast, mis on üks Euroopa Liidu põhipartnereid.

Nagu teate, toimus Ukrainas pühapäeval presidendivalimiste teine voor. See oli oluline sündmus nii riigi enda kui ka kogu laiema piirkonna jaoks. Oluline on see põhjusel, et demokraatlik Ukraina on oma naabritele tähtis eeskuju.

Meil on hea meel OSCE demokraatlike institutsioonide ja inimõiguste büroo juhitud rahvusvahelise valimiste vaatlemise missiooni positiivse hinnangu üle selle kohta, et valimised toimusid kooskõlas rahvusvaheliste normidega ja et juba niigi headest saavutustest, mida Ukrainal on valimiste vallas ette näidata 2004. aastast, on astutud veel üks samm paremuse poole.

Seda arvamust väljendas kõrge esindaja oma esmaspäeval tehtud avalduses. Samuti kiitis ta Ukraina rahvast selle eest, et nad aitavad jätkuvalt kaasa demokraatia arengule. Eriti rõõmustav oli suur valimisaktiivsus mõlemal valimispäeval.

On selge, et Ukraina demokraatia tugevneb edasi. Selle riigi rahvas käib valimas, teeb oma valiku vabalt ja ootab, et teda võetaks kuulda. See on suur saavutus. Mis peamine – see näitab Ukraina pühendumust Euroopa väärtustele.

Valimistel on võitjad ja kaotajad. Otsuse teeb valijaskond. Täna, mil me kohtume siin Strasbourgis, ei ole keskvalimiskomisjon veel ametlikke valimistulemusi kinnitanud.

Esialgsete valimistulemuste järgi on kahe kandidaadi saadud häälte vahe väga väike. Oleme juba kuulnud tulemuste võimalikust vaidlustamisest kohtutes. Kohalikul tasandil on mõned kohtuasjad juba algatatud.

On loogiline ja õiguspärane, et võimalikke probleeme uuritakse. Samas on valimisprotsessi kui terviku sujuvus ülimalt tähtis, sest sellega väljendatakse Ukraina küpse demokraatia paindlikkust ja põhjalikkust ning kandidaatide endi ühist soovi riiki arendada.

Kõik valimised peegeldavad rahva tahet. Samuti pakuvad need võimalust uueks alguseks. Ukraina jaoks on nüüd eluliselt tähtis edasi liikuda. Arvestades Ukraina geograafilist ja strateegilist tähtsust, on Ukraina valimiste edukus oluline nii ELi jaoks kui ka Euroopa jaoks tervikuna.

Viimastel aastatel oleme näinud poliitilist ebastabiilsust, mida iseloomustab presidendi ja peaministri omavaheline võistlemine ning raskendab selguse puudumine põhiseaduses. Ukraina on korraldanud järjest häid valimisi ning riigis on elujõuline kodanikuühiskond ja vaba meedia. Kahetsusväärne on aga see, et üldine reformimine, mis on Ukraina jaoks ülimalt tähtis, on märgatavalt aeglustunud. Viimaste aastate jooksul oleks tulnud teha palju rohkem.

Valimiseelne poliitika takistas ka Rahvusvahelise Valuutafondi reservkrediidi lepingu rakendamist, sest Ukraina ei täitnud nõutud tingimusi. Sellele on kaasa aidanud ka Ukraina põhiseadusliku raamistiku nõrkus.

Olen veendunud, et räägin meie kõigi eest, kui ütlen, et me ootame Ukraina uutelt juhtidelt reformipingutusteks uut hoogu. Esmajärjekorras peab Ukraina saama viivitamata Rahvusvahelise Valuutafondi programmiga uuesti järje peale, et tulla toime üleilmse finantskriisi mõjuga ja tagada tulevane majanduslik stabiilsus. See on ühtlasi ELi võimaliku makromajandusliku finantsabi väljamaksmise eeltingimus.

Eelseisvatel nädalatel ja kuudel moodustatakse Kiievis uus valitsus. ELi sõnum Ukraina juhtidele on järjepidev ja selge: käes on aeg tegutseda. Me loodame näha konkreetset edasiminekut. Reform on Ukraina enda pikaajaliseks heaoluks ja julgeolekuks hädavajalik. See on Ukraina enda huvides, mitte vaid selleks, et rahvusvahelisele üldsusele meeldida. See sõnum öeldi edasi ka ELi ja Ukraina tippkohtumisel 4. detsembril 2009.

Tegutseda on vaja mitmel tasandil. Majandusvaldkonnas peab Ukraina võtma kiireloomulisi meetmeid, et asuda lahendama korruptsiooniprobleeme ning parandada äri- ja investeerimiskliimat. See hõlmab jõupingutusi kohtusüsteemi sõltumatuse tugevdamiseks, majanduse avamiseks ning õiglase ja läbipaistva konkurentsi tagamiseks. Seda võib teha näiteks riigihankeid käsitlevate õigusaktide vastuvõtmise teel kooskõlas rahvusvaheliste normide ja Euroopa Liidu õigustikuga.

Samal ajal tuleb sellistes sektorites nagu energia – eriti gaasisektor –, transport ja keskkond algatada hädavajalikke valdkondlikke reforme ja neid ellu viia. Samuti oleme järjekindlalt innustanud Ukrainat uuesti käsile võtma põhiseadusliku reformi, tagama stabiilsuse ja kehtestama toimivad poliitikaelu põhireeglid. Põhiseadus peab ajaproovile vastu panema ja selle reformimine ei tohiks olla seotud lühiajaliste poliitiliste kaalutlustega. Ukraina ise otsustab, millist mudelit ta soovib kasutada. Siiski peaks riik tagama tulemusliku võimude lahususe süsteemi, mis hoiab ära poliitilise seisaku, mida Ukraina on minevikus kogenud. Veneetsia

komisjoni abi ja nõuanded on olulised, et tagada eeltoodu elluviimine kooskõlas Euroopa normidega ja parimate kogemuste ärakasutamine.

Lisaks esmatähtsatele reformieesmärkidele peab Ukraina jätkama suure ülesandega, mille raames tuleb õigusaktid ühtlustada Euroopa Liidu normidega. See on eeltingimus, mis võimaldaks Ukrainal kasutada täielikult ära hüved, mis tulenevad ELi ja Ukraina uuest ja kaugeleulatuvast assotsieerimislepingust. Selle lepinguga, mille üle me peame praegu Ukrainaga läbirääkimisi, kaasneb ka põhjalik ja laiaulatuslik vabakaubanduspiirkond.

Meie ülesanne on julgustada Ukrainat edasiliikumisel ning pakkuda Kiievi juhtidele toetust põhjalikul reformimisel ja ajakohastamisel. Meil on selleks palju vahendeid. Meil on Euroopa naabruspoliitika raames olemas vahendid, et toetada Ukraina enda reformipingutusi. Juba praegu on ELi ja Ukraina vahel käimas oleva ja kavandatava tehnilise ja finantskoostöö maht umbes 435 miljonit eurot, kusjuures see arv ei sisalda võimalikku makromajanduslikku finantsabi. Idapartnerlus on vahendeid juurde toonud. Hea näide on idapartnerluse raames kavandatud laiahaardeline institutsioonide rajamise kava, sest see on suunatud just Ukraina valitsuse institutsioonidele, mida on vaja reformi läbiviimiseks tugevdada.

Üldisemas plaanis oleme ELi ja Ukraina uue kaugeleulatuva assotsieerimislepingu läbirääkimistel Ukrainaga seadnud endale selged eesmärgid: Euroopa Liidu ja Ukraina poliitiline seotus ja majanduslik lõimumine. See on väga oluline ettevõtmine ning sellega kaasneb põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduspiirkonna loomine, mis toob kaasa suuremahulise õigusaktide ühtlustamise Euroopa Liidu õigustikuga.

Kuid meie pakkumine Ukrainale ei ole ühepoolne. Tempo, millega Ukraina ja EL üksteisele tulevikus lähenevad, sõltub sellest, kui korralikke ja põhjalikke jõupingutusi Ukraina ise reformimiseks teeb. Me ootame koostööd Ukraina uue juhtkonnaga, et saavutada ühised eesmärgid.

Me suhtlesime täna oma kabinettide kaudu kõrge esindaja ja minu komisjoniliikmest kolleegiga ning selle põhjal lubage mul võtta oma jutt kokku järgmise kolme sõnumiga: esiteks oleme ühel meelel, et need valimised kinnitasid Ukraina demokraatia elujõulisust, teiseks soovime tihendada oma sidemeid Ukrainaga ja toetada teda reformikava elluviimisel ning kolmandaks ootame pikisilmi, et edasiviiv koostöö ametisseastuva presidendiga algaks kohe, kui ametlikud tulemused on välja kuulutatud.

ISTUNGI JUHATAJA: DIANA WALLIS

asepresident

Elmar Brok, fraktsiooni PPE nimel. – (DE) Aitäh, juhataja! Lugupeetud volinik, me oleme üsna pettunud. Mina olen üks neist, kes oli oranži revolutsiooni ajal Kiievis telklinnakus. Kui ma vaatan, mida on viimase viie aasta jooksul tehtud, tahaksin öelda president Juštšenkole, et ta ei ole oma riiki stabiilsust toonud, ta ei ole loonud parlamentaarseid võimalusi ning ta on peatanud õigusloomeprotsessi. Oranži revolutsiooni ebaõnnestumise eest vastutab just tema. Loodetavasti toovad seekordsed valimised Ukrainasse uue stabiilsuse. Vaatamata sellele, et valimised toimuvad näiliselt kooskõlas rahvusvaheliste normidega, valmistab mulle muret, et tegemist ei ole stabiilse ja enesekindla demokraatiaga. Kui õigusakte muudetakse kolm päeva enne teist hääletamisvooru, otse keset valimisi – olgu põhjus milline tahes –, siis ei näita see, et asjade käigust on aru saadud. See paneb meid Ukraina poole hoopis väga mureliku pilguga vaatama. Arvan, et peame põhjalikult sekkuma Ukraina demokraatia ja õigusriigi põhimõtete arendamise küsimusse, mis on seotud stabiilsuse teemaga – see pole vastuolu, vaid tagajärg.

Lugupeetud volinik! Te vastutate otseselt naabruspoliitika eest. Kuid naabruspoliitika ei tähenda lihtsalt seda, et jätkatakse samamoodi nagu varem. Naabruspoliitika tähendab hoopis seda, et me ei kasuta oma vahendeid mitte üksnes kahepoolsete suhete arendamiseks sellise riigiga nagu Ukraina või teiste selle piirkonna riikidega, vaid rakendame ka mitmepoolset lähenemist nendele riikidele, mille tulemusel muutuvad nad üksteisele lähedasemaks ja stabiilsemaks. Peame andma neile tulevikuväljavaated. See ei tähenda igapäevast viitamist Euroopa Liidu laienemisele, vaid hoopis kohest viisarežiimi lihtsustamist ja vabakaubanduspiirkonna võimaluse kaalumist. Ehk võiks pakkuda neile isegi ideed saada Euroopa Majanduspiirkonnas Norraga samasugune staatus. See ei kahjusta kedagi ega tähenda agressiivset käitumist kellegi suhtes, kuid see annab sellistele riikidele Euroopa väljavaate ja aitab luua stabiilsust. Loodetavasti tõestab uus valitsus, et on väärt sellises projektis osalema.

Kristian Vigenin, *fraktsiooni S&D nimel.* – (*BG*) Tänan, juhataja! Lugupeetud volinik, te vastutate nii laienemise kui ka naabruspoliitika eest ning üks selle asjaolu tagajärgi on see, et te hakkate siin istungisaalis rohkem aega veetma. Kuid pöördun nüüd praeguse teema juurde.

Tuleb tunnistada, et rahvusvahelised vaatlejad andsid Ukraina valimistele väga hea hinnangu hoolimata sellest, et valimisi endid ümbritsevad õigusaktid olid ebakindlal alusel. Võib öelda, et muudatuste tegemine viimasel minutil nende valimiste tulemust otseselt ei mõjutanud. Tegelikult saame öelda, et sellest võitis peamiselt Ukraina demokraatia, sest kui praegune president kandideerib uuesti ja saab vaid 5% häältest, siis on see minu jaoks väga selge märk sellest, et demokraatia toimib.

Üks demokraatia reegleid on valimistulemusega nõustumine. Samuti tuleb tunnistada oma rivaali võitu, kui valimised ise hinnatakse positiivseteks. Seepärast peab meie sõnum kaotanud kandidaadile olema ühene: Ukraina vajab poliitilist stabiilsust ja talle tuleb anda võimalus alustada lõpuks reforme, millega on kaua viivitatud. Lisaks nendele sõnumitele peame Euroopa Parlamendis selgelt välja ütlema, et me aitame Ukrainal hakata taas edasi liikuma, kasutades selleks oma poliitikat, naabruspoliitikat ja idapartnerlust.

Siiri Oviir, *fraktsiooni ALDE nimel.* – (*ET*) Lugupeetud proua president, volinik, head kolleegid! Hiljutised presidendivalimised Ukrainas märgivad viieaastase perioodi lõppu, kus apelsinivärv kandis endas poliitilist sõnumit. Hiljutisi presidendivalimisi saab lugeda järjekordseks sammuks demokraatia konsolideerimise suunas.

On öeldud, et revolutsioon sööb oma lapsi. Tõsi, aga Ukraina jääb riigina alles ka pärast käesolevaid valimisi. Ukrainale jääb endiselt tema mitmeparteisüsteem ning seda enamjaolt tänu oranžile revolutsioonile. Sõnavabaduse ja vaba meedia olemasolu võib samuti kirjutada viie aasta taguste sündmuste arvele, mil suund vabadusele ja inimõiguste austamisele sai võetud. Ja see kõik pole sugugi vähetähtis.

Siinjuures tulebki tunnustada Ukraina edasiliikumist demokraatia ja õigusriigi tugevdamise suunas, mis muudab majandusintegratsiooni põhjalikumaks ning aitab edendada suhteid Euroopa Liiduga. Usun, et sõltumata lähipäevil valimiste võitja ametlikust väljakuulutamisest, püsib Ukraina oma senisel kursil – säilitades toetuse Euroopa Liidu integratsiooniprotsessile ning muutes riigi valitsemist efektiivsemaks ja poliitilist süsteemi tasakaalustatumaks – ning jätkab põhiseaduslikku reformi.

Ukraina sisepoliitiline stabiilsus ning keskendumine sisereformidele on eelduseks Euroopa Liidu ja Ukraina suhete edasisele arendamisele. Kahe- ja mitmepoolse koostöö hoogustamise vaieldamatuks eelduseks on Ukraina riigisisene järjepidevus eesmärkide rakendamisel. Me peame jätkama kõnelusi Ukraina – Euroopa Liidu assotsieerumislepingu üle. Viimasel ajal on see tempo aeglustunud, seda tuleb taas tõsta ja sisustada.

Konkreetsemat sisu vajab ka energia- ja keskkonnaalane koostöö. Tehtust ei saa esile tõstmata jätta liitumist Maailma Kaubandusorganisatsiooniga, mis on ühtlasi kaalukaks eelduseks meie ja Ukraina sügava vabakaubanduspiirkonna loomisel. Muidugi on ka vajakajäämisi, korruptsioonist siin räägiti, kindlalt on kanda kinnitanud huvirühmad ja onupojapoliitika. Me loodame, et Ukraina pöörab need vajakajäämised...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Rebecca Harms, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*DE*) Austatud juhataja! Kõigepealt tahaksin peatuda sellel, mida ütles kolleeg Brok. On tõsi, et 2004. aasta kangelase Viktor Juštšenko jaoks oli kaotus juba esimeses hääletusvoorus väga kurb tulemus. Minu arvates on Juštšenko ainuke, kes maksab lõivu Ukraina parteide või blokkide kõikide juhtide läbikukkumise eest.

Üks tähtis asjaolu, mida meil tuleb käsitleda, on see, et Ukraina rahvas ei usalda tegelikult ühtegi Ukraina parteiliidrit juhtima riiki kõikide kodanike hüvanguks. Kui valimiste vaatlejate kohalviibimisega üldse midagi saavutati – peale selle, et valimised toimusid nõuetekohaselt, mis on enesestmõistetav –, siis on see paljude arutelude käigus tehtud avastus, et enamik inimesi hääletas vähem halva kandidaadi poolt. Ühelgi kodanikul, keda ma kohtasin, ei olnud nende valimiste suhtes suuri ootusi. See tekitab suurt muret nii noore demokraatia puhul, mis on endisest nõukogude süsteemist eemaldunud rohkem kui ükski teine Ida-Euroopa riik.

Lugupeetud härra Füle! Loodetavasti ei tähenda teie tänane kohalolek ja Cathy Ashtoni puudumine seda, et Ukraina on nüüd jälle teisejärguline ja et ta kaob teiste välis- ja julgeolekupoliitika eesmärkide sekka ära. See peab olema üks peamisi eelisvaldkondi, sest see ei ole viimase viie aasta jooksul nii olnud.

Ukraina-sisesed ebaõnnestumised kajastavad Euroopa strateegia puudusi. Me ei tohi sellesse enam kergemeelselt suhtuda. Peame Ukraina sihti lääne suunas tingimusteta toetama, sest meil on palju kaotada. Gaas on üks teema, mis põhjustab alati palju ärevust. Mul tasub vaid mainida Sevastopolit ja me oleme kohe silmitsi tõsise konfliktiga. Me ei saa lasta olukorral jätkuda nii nagu varem. Te olete selles valdkonnas võtnud suure vastutuse.

Andreas Mölzer (NI). – (*DE*) Lugupeetud juhataja, austatud volinik! Loomulikult on Julija Tõmošenkol õigus presidendivalimiste tulemused vaidlustada. Arvestades 2004. aastal aset leidnud intriige ja salasepitsusi, ei saa me teda süüdistada, kuigi seekord on rahvusvahelised valimiste vaatlejad tulemused kinnitanud. Tal on õigus oma eeldatavate õiguste eest seista. See ei ole siiski poliitilises mõttes tark tegu, sest niisugune vaidlus põhjustab riigis poliitilise ja majandusliku ebakindluse jätkumist.

Tasavägised valimistulemused näitavad, et riik on jagatud kahte leeri. Tegelikult aga ei ole Janukovitšil võimalik aastaid tagasi kukutatud autoritaarset korda taastada, isegi kui ta seda tahaks, kuigi poliitilise ja majandusliku süsteemi oligarhilist struktuuri on presidendivalimised kahtlemata tugevdanud.

Et tulemused olid tasavägised, peavad mõlemad leerid tegema kompromisse. Inimeste huvides on väga oluline saada riigis üle kultuurilisest ja sotsiaalsest lõhest ida ja lääne vahel. Palju sõltub sellest, kas Janukovitš määrab ametisse peaministri, kellega suudavad leppida nii ida- kui ka lääneukrainlased, ja kas Tõmošenko on demokraatlikult piisavalt küps, et tunnistada oma kaotust ja ühineda opositsiooniga.

Paweł Robert Kowal, *fraktsiooni ECR nimel*. – (*PL*) Austatud juhataja, lugupeetud volinik! Viis aastat tagasi toimus ka siin istungisaalis teatud mõttes oranž revolutsioon. Kuid mõne nädala eest tõstatati muu hulgas proua Ashtoni sõnavõtus küsimusi selle kohta, kas ukrainlased olid oranžiks revolutsiooniks valmis ja kas nad on ka kõik ellu viinud. Nagu Rebecca Harmsil, on ka minul kahju, et proua Ashtonit täna siin ei ole. Vastus sellele küsimusele on järgmine: 70% valimisaktiivsus on Euroopas tõeliselt haruldane ja seda esineb ka meie riikides väga harva. Selles mõttes ei ole Elmar Brokil õigus, kui ta ütleb, et oranži revolutsiooniga kaotati. Sellega võideti, sest see tähendas kõigile kasulike reeglite kehtestamist. Oleme ka Poolas kokku puutunud olukordadega, kus demokraatlikest reeglitest saab kasu keegi, kes on varem demokraatia vastu olnud. Kuid see on hea. Just nii see peabki olema.

Nüüd on meil aeg vastuseid anda. Kas me oleme teinud kõike, mida oleksime pidanud tegema pärast oranži revolutsiooni? Kas oleme sellele küsimusele vastanud? Kui mitte arvestada kõiki neid vahendeid, millest volinik rääkis ja mille loomine on loomulikult väga kasulik, siis kas me oleme vastanud, et Ukraina jaoks on uks avatud? Kas ühes postkommunistlikus riigis on võimalik põhjalikke reforme läbi viia ilma selle lubaduseta? Kas me saame julgustada inimesi tegema ohverdusi, kui ütleme neile, et nad jäävad alatiseks ukse taha ootama? Kas me ei peaks selle asemel ütlema neile hoopis nii: Euroopas on teie jaoks koht olemas – mitte küll täna ega homme, aga see on olemas.

Selle väljaütlemine on uue voliniku Štefan Füle jaoks hea võimalus. Proua Ashton ei tulnud täna siia. Lugupeetud volinik! Olge julge ja olge esimene, kes ütleb, et koht on olemas. Mitte küll täna ega homme, aga see on olemas. See oleks ukrainlastele suureks abiks. Praegu võib olla viimane hetk, mil seda saab öelda. Seepärast peavad kõik ukrainlased olema kindlad, et lõimumine, koostöö Euroopaga ja õigusaktide muudatused on nende endi isiklik võimalus.

Seda ei tule öelda vaid eliidile, ettevõtjatele või tudengitele. Seda tuleb öelda nii, et igaüks mõistab, et see on ka pärast kommunismiaastaid väärt ohverdusi, et see on veel väärt millegi tegemist. Lugupeetud volinik, see on ka teie jaoks hea võimalus. Öelge see selgelt välja ja te lähete ajalukku. Te ei aita mitte ainult Ukrainat, vaid aitate kogu Kesk-Euroopat, sest Ukraina heaolu ja julgeolek tähendab võimalust kogu Kesk-Euroopa jaoks. Igaüks peab tundma, et tal on võimalus. Seepärast peame lisaks väga olulisele assotsieerimislepingule leevendama ukrainlastele esitatavat viisanõuet ja tulevikus selle tühistama. Me peame täiesti selgelt ütlema: uks Euroopasse on Ukraina jaoks avatud. Keegi peab ometi kord pärast neid viit aastat selle välja ütlema.

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – Austatud juhataja! Ukraina hiljutised valimised näitasid, et riigis on toimiv demokraatia.

Uus president seisab valitsema hakates silmitsi jõulise opositsiooni ja vaba meediaga. Tuleb loota, et opositsioon on edasiviiv ja et riigi valitsemisnormid paranevad.

Valimiskampaania kinnitas, et Ukraina poliitiline eliit tahab jätkata Euroopa Liiduga lõimumist ja säilitada Venemaaga heanaaberlikud suhted. Euroopa Liit peab vastama selgete sõnumitega, milles avaldatakse tunnustust mõlemale suundumusele. Samal ajal peab Ukraina oma reforme kiirendama.

Kui edusamme tehakse, peab EL kaaluma Ukraina liikmesuse kohta antud lubaduse laiendamist. Vahepeal peaksime soodustama lõimumist lihtrahva tasandil. Selleks tuleks teha märksa enam.

Vahetusprogrammid, noorte- ja koolikülastused, stipendiumid, linnade ja piirkondade mestimistegevus ja ärilepingud on parim viis levitada sõnumit, et reformid on ainuke võimalus paremaks tulevikuks.

Praegu on kõige olulisem, et EL leiaks mooduse sissesõiduviisa nõude kaotamiseks. Peame tagama võimalikult suure inimvoo üle piiride, mida me Ukrainaga jagame.

Üks minu valija kirjutas mulle hiljuti: aidake 1000 inimesel reisida Ida-Ukrainast Euroopa Liitu ja kui nad naasevad, kuulevad nende headest muljetest 100 000 inimest.

Niimoodi saame toetada reforme, mille elluviimist tahame oma väärtuslikus ja demokraatlikus naaberriigis näha.

Marek Siwiec (S&D). – (PL) Austatud juhataja! Endises Nõukogude Liidus on vähemalt üks riik, kus valimistulemused ei ole ette teada. See riik on Ukraina ja meil peaks selle üle hea meel olema, sest ka meil on olnud selles oma osa. Pärast valimisi Ukrainas asjad muutuvad. Riik saab uue presidendi ja see uus president peaks saama Euroopa Liidus ja Euroopa Parlamendis sõbraliku vastuvõtu osaliseks, sest Ukraina meelestatus Euroopa suhtes ei ole mööduv nähtus, vaid suur ülesanne ja miljonite ukrainlaste ülim eesmärk. Euroopa Liit peab ennast Ukraina jaoks uutmoodi avama. Ärgem võtkem motivatsiooniks isiklikke eesmärke. Mõistan, et Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsioonil on veidi kahju, et valimisi ei võitnud naine, kelle võitu nad soovisid. Kuid me ei tohiks tõugata Ukraina uut presidenti Moskva haardesse. Ukrainast saab partner, kellelt oodatakse palju. Ukrainast saab partner, kellele antakse palju teha. Ukrainast saab partner, keda tuleks kohelda heatahtlikult. Seepärast ütlen veel kord, et on vaja uut tõuget Euroopalt, sest Ukraina on osa Euroopast ja me peame rakendama seda põhimõtet oma huvides.

Traian Ungureanu (PPE). – (RO) Loodetavasti suurendavad Ukraina võimud oma jõupingutusi, et teha Euroopa Liiduga väliskoostööd ja viia sisenormid Euroopa normidega kooskõlla. Idapartnerlus ja algatus Euronest pakuvad selleks sobivat raamistikku.

Hoolimata uue valitsuse poliitilisest värvingust ei ole küsimus selles, kas Ukraina peaks jääma idameelseks või muutuma läänemeelseks. Küsimus on selles, kas Ukraina suudab riigis tugevdada demokraatiat. See tähendab demokraatlike normide kehtestamist ja inimõiguste kaitsmist. Üks tundlik valdkond on näiteks rumeenia keelt kõneleva vähemuse olukord Ukrainas ja nende õigus saada emakeelset haridust.

Välispoliitikas tuleb Ukrainat julgustada tegema koostööd Euroopa Liiduga. Seda saab ta teha nii, et arendab heanaaberlikke suhteid ELi liikmesriikidega. Kuid sama oluline on kaasata Ukraina Euroopa projektidesse, et teha koostööd Musta mere piirkonnas. Lisaks võib sidemete tugevdamine Moldova Vabariigi Euroopa-meelse valitsusega osutuda kiireks ja kasulikuks sammuks heanaaberliku poliitika poole.

Mário David (PPE). – (*PT*) Tundub, et viis aastat pärast oranži revolutsiooni peavad ukrainlased seda aega käest lastud võimaluseks. See ei ole üksnes nende poliitilise eliidi süü. On tõsi, et nad olid liiga hõivatud konfliktidega võimu ja mõjukuse pärast. Paljud reformid jäeti ellu viimata ja paljud ei jõudnud kavandamisjärgust kaugemale.

Demokraatias on mõeldamatu, et valimisseadust muudetakse kahe valimisvooru vahel. See ei tee au neile, kes muudatused välja pakkusid, neile, kes nende poolt hääletasid, ega neile, kes need vastu võtsid. See näitab, et säärase teguviisi taga olid vääritud ja sobimatud kavatsused. Kohtuasutuste sõltumatuse puudumine nõuab palju muutusi, sest neile avaldavad liiga suurt mõju nii poliitiline võim kui ka ettevõtjad. Vaba ja sõltumatu kohtusüsteemita ei saa olla õigust ega tagada inimõigusi, teha välisinvesteeringuid ega saavutada edu.

Kuid selles pettumuses saab süüdi pidada ka Euroopa Parlamenti ja eriti mõnda liikmesriiki. Soovin, et me suudaksime ennast mõneks hetkeks panna ühe sellise Euroopa riigi kodaniku olukorda, mis ajaloo keerdkäikude tõttu ei ole ikka veel Euroopa Liidu liige. Mida me ELilt ootaksime? Solidaarsust. Ometi on paljud välisministrid, kelle ainuke mure on mitte tüüdata või pahandada Moskvat, kasutanud ja kuritarvitanud Kiievi kestvaid sisevastuolusid selleks, et hoiduda Ukraina iseseisvust ja suveräänsust ühemõtteliselt tunnistamast.

Niisiis, kui enamik Ukraina elanikest näitab vabatahtlikult oma pooldavat hoiakut ja kui riik vastab kehtestatud kriteeriumidele, võib ta pürgida selle poole, et saada tulevikus Euroopa Liidu liikmeks.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – (*LT*) Kuigi see valmistab pettumust, peame tunnistama, et kuus aastat kestnud romantiline ajastu Ukraina poliitilises elus on läbi. Ukraina presidendivalimiste tulemus ei ole juhus ega ukrainlaste ekslik valik. Pigem kajastab see sügavamaid poliitilisi probleeme ja asjaolu, et oranži revolutsiooni lootused ei täitunud.

Lugupeetud volinik! Te ütlesite, et me ootame Ukraina uuelt presidendilt ja uuelt valitsuselt energilist ja sihikindlat tegutsemist. Selles riigis on vaja läbi viia põhjalikud struktuurireformid.

ET

Kuid midagi tuleks öelda ka Euroopa Liidule. Kui me tahame praeguses olukorras avaldada mõju postsovetlikule piirkonnale ning tugevdada seal demokraatiat ja inimõigusi, peame Ukrainaga tööd tegema aktiivsemalt kui kunagi varem. Euroopa Liit peab esitama Ukrainale alternatiivina Euroopa väljavaate. Selleks peaksime kõigepealt seadma eesmärgiks niinimetatud pehmed meetmed, mille mõju on pikaajaline. Pean siin silmas majandusliku lõimumise edendamist, aktiivsemat inimestevaheliste sidemete loomist ja poliitilise dialoogi edendamist Ukraina valitsusasutustega.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Arutelus Ukraina praeguse olukorra üle palun komisjonil kasutada oma sidemeid või sidemevõrgustikku Ukrainaga selleks, et nõuda muude valdkondade kõrval tõendeid sihikindlast ja selgest soovist kaitsta rahvusvähemuste õigusi, sest see, mida oleme täna kuulnud Ukraina äsjasest tagasilangusest, mis mõjutab väga paljusid valdkondi, kehtib just vähemuste kohta, vähemuskeelse hariduse saamise kohta ja nende emakeele kasutamise kohta. Meie poolt on aga vaja täpsust ja järjepidevust, sest Euroopa Liit suudab naabruspoliitika raamistikku kuuluvat ja kohe piiri taga asuvat Ukrainat mõjutada, sealhulgas mõjutada rahvusvähemusi käsitlevaid õigusakte. Oleme näinud, et meie järjekindlatest seisukohtadest ja sõnumitest on kasu, ning loodetavasti aitab see leida niisugustes küsimustes sobivaid õiguskaitsevahendeid. Teen ettepaneku, et edaspidi koostatavates lepingutes Ukrainaga käsitletaks konkreetselt neid teemasid, sealhulgas õigust emakeelsele haridusele, sest see on rahvusvähemuste püsimajäämise olulisim eeltingimus.

Vilija Blinkevičiūtė (S&D). – (*LT*) Pragu ei valitse Ukrainas mitte ainult majanduslik, vaid mõnes mõttes ka poliitiline kriis. Ehk aitavad need presidendivalimised riigi poliitilisest ummikseisust välja ja toovad suurema stabiilsuse. Ukraina on alles otsustamas, millise tsivilisatsioonimudeli ta kasutusele võtab. Kas riik peaks tegema koostööd idaga või valima lõimumise Euroopaga? Seda valikut ei ole lihtne teha, eriti kui poliitikaelus valitsev ideoloogiline lõhestumine on levinud ka ühiskonda. Euroopa uks tuleb Ukraina jaoks lahti jätta ja läbipaistvad valimised on suur samm demokraatliku riigi põhimõtete tugevdamisel. Ukrainlased on väljendanud soovi valida oma riigile juht. Ukraina on Euroopa riik, millel peab olema õigus võtta vastu otsuseid Euroopa kohta. Seepärast peab Euroopa Liit Ukrainaga tihedat koostööd tegema, et tugevdada selles riigis demokraatiat ja kiirendada selle lõimumist Euroopa Liitu.

Ivo Vajgl (ALDE). – (*SL*) Lugupeetud volinik! Teie tänane sõnum Ukrainale oli täiesti selge. Ukrainal on võimalus ühineda ELiga ja meil on vahendid selle võimaluse usaldusväärsuse tagamiseks.

Valimised olid tasavägised, kuid need olid demokraatlikud ja see on meie jaoks parim uudis. Põhimõtteliselt on tihe võistlus näidanud, kui keeruline on see riik. Ukraina on paljurahvuseline riik, kus järgitakse eri usutunnistusi. Tema ajalugu on väga kirev ja me peame sellega arvestama. Minu arvates peaks nii Euroopa Parlament kui ka Euroopa tervikuna kasutama kõiki vahendeid, et edendada Ukrainas mingitki tulemuslikku dialoogi, mis tugevdaks Ukraina riiki ja ühiskonda seestpoolt.

Siltide kleepimine sellele riigile või eelarvamuste levitamine tema kohta oleks inetu. Minu arvates ei ole me seda minevikus teinud ja loodetavasti ei tee ka tulevikus.

Charles Tannock (ECR). – Lugupeetud juhataja! Pühapäeval oli mul võimalus viibida Euroopa Konservatiivide ja Reformistide fraktsiooni vaatlejana Kiievis. Kõik, mida ma nägin, oli rahulik ja läbipaistev. Huvitaval kombel oli mitmes mõttes olukord isegi kindlam kui minu kodumaal Ühendkuningriigis, sest valimiskastid olid läbipaistvad ja hääletamiseks oli vaja isikut tõendavat dokumenti, millel on ka foto.

Tulemustes olin ma loomulikult pettunud, sest president Janukovitš ei ole läänemeelne demokraat. Ta loobub ametlikult kõikidest NATOga seotud püüdlustest ning räägib vaid silmakirjalikult oma riigi liikmesusest ELis, mille vastu on nüüd muidugi ametlikult ka tema hea sõber ja naaber Venemaa. Selle asemel piirdub ta vabakaubanduslepinguga ja viisanõude kaotamisega. Minu arvates haarab Julija Tõmošenko kinni õlekõrrest, kui ta vaidlustab kohtutes oma napi kaotuse, ja ma kahtlen sügavalt, et ta mingit edu saavutab.

Praegu aga on mul üks tõsine mure selle pärast, mida ma kuulsin õhtusel arutelul: uued lahkulöömise suundumused sooviga eralduda Ukraina läänemeelsetest, kes on Janukovitši vastu ja Tõmošenko poolt, et ühineda Poolaga või rajada uus läänemeelne riik. Ilmselt seda ei juhtu, aga kui juhtub, siis peab see toimuma rahulikult ja üksmeeles. Meie siin Euroopa Liidus peame toetama oranži revolutsiooni pärandit ja Ukrainaga jagatavaid ühiseid demokraatlikke väärtusi.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Austatud juhataja! Lahing on läbi ja vähemalt järgmisel valitsemisperioodil on Viktor Janukovitš Ukraina president. On paljutõotav, et see oli õiglaste valimiste tulemus. See näitab ka, et valijad ei tahtnud näha kinnistumas konkreetseid seisukohti, millest üks oli näiteks ühinemine NATOga ja teine orienteeritus Moskvale. Janukovitšil on mõistlik jätkata demokraatlikku protsessi, mitte keskenduda

üksnes idale, ning parandada märkimisväärselt Ukraina rahva elutingimusi. Vastasel korral on järgmiste valimiste tulemused juba ära otsustatud.

EL peab pakkuma olukorra stabiliseerumiseks põhjalikku toetust ja abi. Hiljemalt 2012. aasta jalgpalli Euroopa meistrivõistlusteks on selge, kas riigis on välja arenenud ühine Ukraina teadvus või kas riik kannatab jätkuvalt keelelise ja geograafilise lõhestumise all.

Juhataja. – Ma vabandan veel kord kõigi nende ees, kellele ma ei saanud sõna anda. Olen kindel, et me pöördume selle teema juurde veel tagasi.

Štefan Füle, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Lubage mul avaldada veel kord tänu võimaluse eest täna teie ees kõnelda. Arvan, et tegemist oli kasuliku arvamustevahetusega, ning soovin mõne konkreetse soovituse ja märkuse üle veel mõtiskleda.

Nagu ma alguses ütlesin, on Ukraina tähtis. See riik jääb Euroopa Liidu strateegiliselt tähtsaks partneriks ja oma piirkonna liidriks. ELi ja Ukraina suhted on viimastel aastatel märgatavalt tihedamaks muutunud. Usun kindlalt, et tulevikus tuleb sama suundumusega jätkata.

Tempo ja põhjalikkus, millega Ukraina Euroopa Liidule läheneb, sõltub reformi elluviimisest. See julgustab mind veelgi. EL on valmis Ukrainat selles ülesandes toetama ja pakub selleks mitmesuguseid vahendeid. Sellegipoolest ootame uutelt juhtidelt, et nad näitaksid Ukraina tulevase stabiilsuse ja heaolu huvides üles poliitilist tahet reformid ellu viia.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Hääletus toimub veebruari teisel osaistungjärgul.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Elena Băsescu (PPE), *kirjalikult.* – (RO) Ukraina on Euroopa Liidu jaoks eriti oluline just idapartnerluses ja Musta mere sünergia algatuses osalemise ning ELi energiajulgeoleku seisukohalt.

Viitan oma tänases sõnavõtus aspektile, mida ei ole väga sageli nimetatud, kuid mis teeb mulle Ukrainast rääkides suurt muret. Selles riigis elab enam kui pool miljonit etnilist rumeenlast. Kiievi võimud on siiani näidanud vähest huvi nende põhiõigusi tagada. Siiski nägime esimest korda, et selle Rumeenia naaberriigi valimiskampaania ajal propageeriti uut valitsemismeetodit. Üks kandidaat lubas selle riigi rumeenlastele, et ta toetab rumeenia keele kasutuselevõttu piirkondliku keelena aladel, kus rumeenlased on enamuses.

Ukraina ees on praegu kaks väärtussüsteemi. Osa kodanikke tahaks Euroopa Liidule lähemale liikuda ja soovib, et meie väärtused, näiteks vabadus ja rahu, oleksid tagatud. Teine osa kodanikest suhtub Euroopaga lõimumisse umbusuga. Ukraina vajab ELi toetust ja solidaarsust, et jätkata käimasolevate reformidega, mille tulemusena kaotatakse lõhe ida ja lääne vahel.

András Gyürk (PPE), kirjalikult. – (HU) Pärast presidendivalimisi keeratakse ELi ja Ukraina suhetes uus lehekülg. Üheks olulisemaks koostöövaldkonnaks saab energiavarustus. See ei ole kokkusattumus, sest Euroopa Liit, kelle energiasõltuvus on järjest suurem, saab märkimisväärse osa sissetoodavast energiast oma idanaabri kaudu. Minu arvates on energiaimpordi kindluse huvides põhjendatud, et Euroopa Liit aitab Ukrainat energiavõrgu, eelkõige aga ülitähtsa gaasivõrgu hoidmisel ja ajakohastamisel kõigi võimalike vahenditega. Samas leian, et kooskõlas juunis toimunud ELi tippkohtumise järeldustega on rahalise toetuse saamiseks üks oluline eeltingimus: Ukraina peaks hakkama oma tööstust reformima ja muutma oma gaasitööstuse läbipaistvamaks. Vahendusfirmade süsteemi läbipaistmatuse tagajärg on ebasoodsamad tingimused Ukraina kodanike jaoks. Ühtlasi raskendab see ELi liikmesriikide energiavarustuse kindluse loomist. Tasub toetada ka jõupingutusi, mille eesmärk on suurendada ladustusmahtu. Tegelikult on reservide moodustamine üks põhilisi viise, kuidas tagada Euroopas külmal talvel sujuv gaasitransiit.

Euroopa Parlamendilt oodatakse kevadel ELi uue gaasitarneid käsitleva määruse vastuvõtmist. Selle määruse alusel peavad liikmesriigid kinnitama kooskõlastatud tegevuskavad juhuks, kui esineb gaasitarnehäireid. Minu arvates ei pea liikmesriigid tegevuskavasid kooskõlastama ainult omavahel, vaid kaasama aruteludesse ka Ukraina. Ka tulevikus ei ole impordihäirete küsimuse lahendamine mõeldav jõuliste läbirääkimisteta Kiievi juhtidega.

Cătălin Sorin Ivan (S&D), *kirjalikult.* – (RO) Viktor Janukovitši valimine presidendiks tähendab, et Ukraina on astumas uude ajajärku, mis toob ta ELile lähemale. ELi ja Ukraina parlamentaarse koostöökomisjoni

ET

liikme ja Euroopa kodanikuna usun, et Euroopa Liit on suuteline ja peab kallutama oma idanaabri puhul vaekaussi Euroopa ja demokraatia poole. Euroopa Parlamendi valimiste vaatlemise missioon väljendas heameelt, et hääletusvoor toimus seaduslikult ja vahejuhtumiteta. Sellega tagati uue presidendi õiguspärasus. Samuti olid need valimised täielikuks vastandiks aastatel 2004–2005 toimunud valimistele. Poliitilise värvingu muutumine ei tohi mõjutada meie suhtumist Ukrainasse. See peab jääma sama sihikindlaks ja muutuma isegi tulemuslikumaks. Kuigi on hästi teada, et president Janukovitš ei hakka sidemeid Venemaaga nõrgendama, ei tähenda see, et ta eemaldub EList. Et hoiduda siiski sellisest ohust – ükskõik, kui väike see ka ei ole –, peame suhetes Ukrainaga olema ettenägevad, sest Ukraina on ainuke riik, mis suudab oma piirkonnas stabiilsust tagada. Peame olema avatud, pidama dialoogi ja võtma kindlaid kohustusi, et anda Ukrainale vajalik tõuge Euroopa-meelseks arenguks. Olen kindel Ukraina suutlikkuses jätkata reformidega ja näidata, et ta on ELi jaoks usaldusväärne partner.

Tunne Kelam (PPE), *kirjalikult.* – Ukraina on Euroopa stabiilsuse ja demokraatliku arengu seisukohast jätkuvalt oluline riik. Kuigi oranž revolutsioon, millele Euroopa Parlament nii tõhusalt kaasa aitas, on enamikku ootuseid petnud, loodetakse, et Juštšenko presidendiaja pärand – vabad ja õiglased valimised, inimesed, kes on üle saanud hirmust oma arvamuste väljendamisel, ja põhimõtteliselt sõltumatu meedia – jääb kestma. On tõsi, et nii suur riik nagu Ukraina, mis oli pikka aega teise riigi võimu all ning on kannatanud tõelise genotsiidi – holodomori – all, vajab aega, et oma Euroopa identiteeti ja strateegilisi tulevikueesmärke paremini määratleda. Kuid me ei saa vaadata mööda vastutusest, mis kaasneb 2004. aastast saati aetud Euroopa Liidu Ukraina-poliitikaga. EL ei ole just eriti innukalt Ukrainale ELi liikmesuse väljavaadet pakkunud. ELi toetus Ukrainale on olnud sageli mitmetähenduslik ja ukrainlaste jaoks ei ole see veenev olnud, sest sageli on ülekaalus hirm ärritada Venemaad. Peame aru saama, et peamine ühenduslüli tõeliselt demokraatliku ja heanaaberliku Venemaaga ongi sõltumatu ja Euroopaga lõimitud Ukraina. See jääb ELi ülesandeks. Nüüd peame võimalikult palju idapartnerlust ära kasutama.

Krzysztof Lisek (PPE), kirjalikult. – (PL) Austatud juhataja! Olen võtnud teadmiseks info, mis on edastatud Viktor Janukovitši valimise kohta Ukraina presidendiks. Kuigi Ukraina on väga keerulises olukorras, on seaduste austamisel näha muutusi paremuse poole, võrreldes ajaga alates eelmistest valimistest. Loodetavasti lahendatakse õigusvaidlus valimistulemuste üle kiiresti ja mõlemad pooled saavad keskenduda tööle, et aidata Ukrainal majanduskriisist väljuda ja tema kohta maailmas tugevdada. Eriti oluline on aga aidata Ukrainal tugevdada suhteid Euroopa Liiduga. Pidades silmas äsjavalitud presidendi lubadusi edendada demokratiseerimist ja tagada rahvusvaheline stabiilsus, samuti asjaolu, et ta paneb Ukraina ühinemisele Euroopa Liiduga suurt rõhku, olen veendunud, et praegust head koostööd Ukraina ja Euroopa Liidu vahel tuleb jätkata ja kindlasti laiendada. Kõikide ELi riikide esindajad loodavad, et Ukraina astub lõpuks ometi poliitilise stabiilsuse ja üksmeelse majanduspoliitika ajajärku.

Mina arvan, et Ukraina uus juht pöördub ka Euroopa Liidu poole abipalvega tuua Ukraina kiiremini välja sügavast kriisist, mille tagajärjel on riigis tohutu majanduslangus ja 12% eelarvepuudujääk. Euroopa peaks kaaluma konkreetse ettepaneku tegemist Ukraina kaasamiseks Euroopa struktuuridesse.

Marian-Jean Marinescu (PPE), *kirjalikult.* –(RO) Loodan, et uus president võtab arvesse Euroopa-meelsust, mida pooldab enamik ukrainlastest.

Assotsieerimislepingu üle käivad läbirääkimised ja ma usun, et selle võimalikult kiire sõlmimine on kasulik mõlemale poolele. Valimislubadusi tuleb täita. Üks neist lubadustest on austada vähemuste õigusi ning loobuda etniliste vähemuste rahvusliku omapära kaotamise ja nende assimileerimise poliitikast.

Rumeenia võib olla Ukrainale eeskujuks Euroopa normide kohaldamisel vähemuste olukorra suhtes. Selles valdkonnas saab head nõu anda Rumeenia parlamendi liige, kes esindab ukraina kogukonda Rumeenias. Soovitan teda Ukraina tulevasele presidendile.

Iosif Matula (PPE), *kirjalikult.* – (*RO*) Ukraina on Euroopa riik ja jagab kõiki Euroopa kultuurilisi väärtusi. Ukraina peab ausalt ja tõhusalt ellu viima poliitilise programmi, millega tagatakse rahvusvähemuste, näiteks venelaste, tatarlaste, rumeenlaste, poolakate, ungarlaste, kreeklaste ja teiste vähemuste õigused. Ukraina peab rakendama Euroopa piirkondlike ja vähemuskeelte hartat, mille alusel omistatakse nendele keeltele piirkondlike keelte staatus. Usun, et EL peab toetama selliste meetmete kohaldamist ja rõhutama, et ühestki vähemusest ei tohi mööda vaadata.

Ukrainas on näiteks rumeenia keelt kõnelev vähemus, keda on enam kui 410 000 inimest. See on sügavate ajalooliste juurtega traditsiooniline rahvuslik kogukond, mis elab harmooniliselt koos enamusrahvusega ja teiste vähemustega eelkõige Tšernivtsi (Põhja-Bukoviina, Põhja-Bessaraabia ja Hertsa piirkond), Odessa (Lõuna-Bessaraabia piirkonnad) ja Taga-Karpaatia (ajalooline Maramureşi piirkond) piirkondades. Minu

arvates peab EL innustama Ukraina võime looma osakondi, mille kaudu pakutakse eelnimetatud piirkondade linnades praegu tegutsevates kutse- ja keskkoolides rumeeniakeelset õpet emakeelena. Lisaks peaks EL tegema koostööd Kiieviga, et Tšernivtsi riiklik ülikool asutaks osakonnad, kus pakutaks kõikides praegustes harudes ja praegustel erialadel rumeeniakeelset õpet emakeelena.

Cristian Dan Preda (PPE), kirjalikult. – (RO) Mul on hea meel, et Ukraina valimised läksid eelmisel pühapäeval hästi. Valimistulemusi peavad tunnistama kõik asjaosalised, sest demokraatiat ei saa rajada püsivale usaldamatusele ja vaidlemisele. Mul on kahju, et Julija Tõmošenko valimised kaotas. Veel rohkem on mul aga kahju nende arvukate avalduste pärast, mida ta tegi kampaania lõpuosas ja milles vaidlustati Rahvusvahelise Kohtu otsus Musta mere mandrilava kohta. Loodetavasti nõustub Ukraina valitsus, et otsus on lõplik, ükskõik, kas valitsust hakkab juhtima Tõmošenko või keegi teine.

Csaba Sógor (PPE), kirjalikult. – (HU) Viktor Janukovitš lubas Ukrainas elavale ungari vähemusele valimisvõidu korral järgmisi meetmeid: ungari haridussüsteemi ning ungari põhikooli õpilasi ja abituriente puudutavate piirangute viivitamatu tühistamine; emakeele piiranguteta kasutamine hariduses, õiguses, avalikus halduses, meedias ja muudes valdkondades; rahvussümbolite piiranguteta kasutamine, takistamatud sidemed emamaaga ning kogukonna esindajate kaasamine avalikku haldusesse kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil. Presidendivalimiste tulemused piirkondades, kus ungari elanikke on rohkem, ja lõpptulemuste napp vahe osutab sellele, et ungari kogukonna hääled aitasid Janukovitši võidule palju kaasa. Kampaania kõrgpunktis lubas ka Julija Tõmošenko tühistada emakeelset haridust mõjutavad diskrimineerivad meetmed. See ei kõlanud siiski usaldusväärselt, sest seda ütles poliitik, kes on viis aastat peaminister olnud ja kes pole selle aja jooksul näidanud mingit huvi vähemuste probleeme lahendada. Niisiis loodavad ungari ja ruteeni vähemus nüüd Janukovitši peale, oodates, et ta tunnistab vähemuste piirkonna staatust ja loob uue pinnase suheteks enamusrahvuse ja vähemusrahvuste vahel. Kui aga uus Ukraina president ei täida oma lubadusi, näiteks vastutasuna Ukraina rahvuslaste toetuse eest, ei kaota ta mitte ainult vähemuskogukondade toetust, vaid ka valjult välja kuulutatud Euroopa Ukraina loomine võib aastaid viibida.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D), kirjalikult. – (HU) Euroopa Liit peaks olema Ukrainas aktiivsem. Me peaksime lõpetama Euroopa Liidus viimastel aastatel valdavaks saanud käitumise, millega on üht suuremat Euroopa riiki koheldud ebakindluse ja ükskõiksusega. Ukraina on Euroopa Liidu naabruspoliitika idamõõtme tähtsaim partner ja samuti kõige olulisem transiidiriik, arvestades sidemeid Venemaaga. Kui Viktor Janukovitš on valitud presidendiks, on Ukrainal tugev ja pingevaba juht, kes on avatud ühtmoodi nii Euroopale kui ka Venemaale. Uue presidendi kõige tähtsam ülesanne on saada üle sügavast poliitilisest lõhest, et oleks võimalik luua stabiilne valitsus ja viia ellu pikka aega viibinud ulatuslikud sotsiaalsed ja majanduslikud reformid. Euroopa Liidu jaoks on nüüd ülimalt oluline muuta oma kohalolek Ukrainas tuntavaks tugevamalt kui kunagi varem ja rajada koostööks uus pinnas. Idapartnerlus pakub selleks suurepärast raamistikku ning Lissaboni lepingu alusel loodud välisteenistus tagab asjakohased vahendid. Tahan rõhutada, et Ungari, kellele Ukraina on suurim naaber, on eriti huvitatud poliitilise ja majandusliku stabiilsuse loomisest Ukrainas. Meie huvides on ka Ukraina ja Venemaa suhete tugevdamine. Samuti loodame väga, et Ukraina loobub oma vähemustevaenulikust poliitikast, mis puudutavad vähemuste, sealhulgas ungarlaste õigusi Alam-Karpaatia piirkonnas.

16. Infotund (küsimused nõukogule)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on infotund (B70006/2010).

Nõukogule on esitatud järgmised küsimused.

Küsimus nr 1, mille esitas Zigmantas Balčytis (H-0008/10)

Teema: energia siseturu loomine

140

ET

Ühtse energia siseturu loomisele osutatakse Hispaania, Belgia ja Ungari kolmiku kokkuleppes ja pikaajalises strateegias kui poliitilisele prioriteedile. Selle eesmärgi saavutamiseks tuleb ühenduse kõige eraldatumad piirkonnad, näiteks Läänemere piirkond, integreerida paremini Euroopa energiaturuga. Läänemere strateegia sisaldab mitmeid elektri- ja gaasivõrkude ühendamise projekte, mis nende rakendamisel võimaldavad Balti riikidel vabastada end sõltuvusest ühest energiaallikast. Võttes arvesse nende projektide piiriülest olemust, sõltub nende edukas rakendamine nii rahalistest vahenditest kui ka asjaomaste liikmesriikide poliitilisest tahtest ja kavatsustest. Energia siseturu loomisel on ühendus võtnud endale kohuseks rääkida ühel häälel.

Kas Hispaania, kes on praegu nõukogu eesistuja, võtab endale juhtiva rolli ja julgustab liikmesriike, et need räägiksid ühe häälena energiaprojektide, näiteks AmberLitPol, Swedlink jt rakendamisel Läänemere piirkonnas, mille tulemusel suureneks energiajulgeolek nii piirkondlikul kui ka ühenduse tasandil?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (*ES*) Austatud juhataja! Energia siseturg ja energiavarustuse kindlus on lahutamatult seotud. Oleme hakanud sellest Euroopa Liidus vähehaaval aru saama ning seetõttu on energiajulgeolek muutunud ELi üheks strateegiliseks prioriteediks. Tõepoolest muutus see teema kriitiliseks kõigest aasta tagasi seoses Venemaa ja Ukraina vahelise gaasikriisiga.

Mõistsime tol hetkel, et energia siseturg – hästi toimiv, seotud ja tõhus turg – on Euroopas energiavarustuse kindluse eeltingimuseks.

Varustuskindlus on seega peamine strateegiline element, mida tuleb parendada seeläbi, et tagatakse suurem energiatõhusus, mitmekesistatakse energiatarnijaid, -allikaid ja levitamiskanaleid, toetatakse Euroopa Liidu energiaalaseid huve suhetes kolmandate riikidega ning lõpuks seeläbi, et luuakse tõeline ühine energiaturg, mida veel ei ole. Selle saavutamiseks on meil Lissaboni lepingu toetus, milles viidatakse esimest korda selgelt Euroopa Liidu pädevustele esmase õiguse tasandil.

Seetõttu peab liit olema suhetes kolmandate riikidega veenvam ja rääkima nendes suhetes ühel häälel. Hispaania tööstus-, turismi- ja kaubandusminister väljendas seda selgelt, kui tutvustas 27. jaanuaril 2010 Hispaania kui eesistujariigi prioriteete Euroopa Parlamendi asjaomasele komisjonile.

Sellest tulenevalt on teise strateegilise energiaülevaate raames muutunud energiasaarte liitmine Euroopa Liidu siseturuga üheks liidu põhieesmärgiks.

Kui komisjon tutvustas 2009. aasta juulis Balti energiaturu sidumise tegevuskava, algatust, mille eesmärk on edendada energiaturu integreerimist ja energia infrastruktuuri arengut Läänemere piirkonnas, tervitas Euroopa Ülemkogu seda tegevuskava kui suurt panust liidu energiajulgeoleku suurendamisse ning ma võtan seda sõna-sõnalt.

Balti energiaturu algatus kuulub nüüd liidu Läänemere strateegia, mis oli eesistujariigi Rootsi üks peamistest prioriteetidest, laiemasse raamistikku. 2009. aasta oktoobris kokku tulnud Euroopa Ülemkogu võttis algatuse vastu ja tervitas energia infrastruktuuri ja Läänemere piirkonna sidumise osas tehtud edusamme, kiites seeläbi heaks komisjoni aruandes esitatud teabe.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (*LT*) Austatud minister! Sooviksin teid tänada teie mõtete ja vastuse eest. Sellegipoolest oli minu küsimuse üks aspektidest seotud mitte ainult kolmandate riikidega, vaid Euroopa Liidu endaga. Nimelt sellega, et mõnedel Euroopa Liidu liikmesriikidel puudub nii majanduslik kui ka poliitiline huvi panustada ühel või teisel moel ühisprojektidesse. Seega seisnes mu küsimus pigem selles, kas Hispaania võtab eesistumise ajal endale poliitilise rolli rääkida Euroopa Liidu nimel, et tagada nende tulevaste projektide rakendamine?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. –(ES) Austatud juhataja! Usume, et see moodustab kahtlemata osa ühisest energiapoliitikast ning täpselt samamoodi, nagu me ei soovi energiasaari tehnilisest seisukohast, ei soovi me neid ka poliitilisest seisukohast.

Kahtlemata ei ole see seisukoht, mida võiks kutsuda Euroopa-meelseks ning tegelikult ei ole see reaalsuses seda ka olnud. Mulle meenub, et arutelu käigus energiavarustuse kindluse tagamise meetmeid käsitleva määruse üle jõuti kokkuleppele Euroopa sellekohases vastutuses. Täpsemalt viitan energiaprojektidele, mis kiideti heaks möödunud aastal Tšehhi eesistumise ajal osana majanduse elavdamise abikavast. Läänemere piirkonnas eraldati kokku 425 miljonit eurot kolmele võrkude ühendamise projektile: Skanled/Balti gaasijuhe, Estlink-2 elektrivõrgu ühendamine ning Rootsi ja Balti riikide võrkude ühendamine.

Seetõttu nõuab eesistujariik Hispaania tungivalt, et liikmesriigid toetaksid energiainfrastruktuuri projekte Läänemere piirkonnas, ehkki konkreetsete projektide rakendamise üle otsustavad ikkagi liikmesriigid ise kooskõlas sisemaiste õigusaktidega ja kohalduvate Euroopa õigusaktidega. Asjaomased liikmesriigid peaksid ka selles küsimuses käituma üksmeelselt.

Juhataja. – Enne kui jätkame, soovin kõigile istungisaalis viibijatele selgitada, et minister on valmis jääma kuni kella 19.20, mistõttu tuleks lisaküsimused esitada enne kella 19.00.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Austatud minister! Soovin juhtida tähelepanu sellele, et on oluline integreerida taastuvad energiaallikad riikliku elektrivõrguga, sest Euroopa elektrivõrk koosneb liikmesriikide elektrivõrkudest.

Balti riigid annavad eeskuju taastuvate energiaallikate kasutamise ja hoonete energiatõhususe heade tavade valdkonnas. Energia siseturu jaoks on riikide elektrivõrgud vaja paremini ühendada.

Soovin teilt küsida, kas teil ja liikmesriikidel on olemas tegevuskava, mille eesmärk on taastuvate energiaallikate kasutamine.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Elektrituru integreerimine Balti riikides peaks hõlmama eraklientide turu ja ühise energiabörsi piiramatut liberaliseerimist. Majanduskriis on Balti riike väga rängalt tabanud.

Seetõttu soovin teada, kuidas on sellises väga hapras majandusolukorras võimalik realistlikult saavutada energiaturu täielik liberaliseerimine. Eelkõige pean silmas hinnakõikumisi. Millised plaanid on seotud Balti riikide infrastruktuuriga ning mis juhtub energiatransporditeede ja energiaallikate mitmekesistamise vallas?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (*ES*) Austatud juhataja! Nõustume seisukohtadega, mida on väljendatud taastuvate energiaallikate ja nende integreerimise teemal Euroopa energiavõrguga. Oleme samuti veendunud, et see on kliimamuutusega võitlemise ELi strateegia üks peamistest eesmärkidest, mida toetasime Kopenhaageni tippkohtumisel. Loodame, et 2020. aastaks moodustab taastuvenergia 20% kõigist Euroopa energialiikidest ning soovime, et see lähenemisviis lisatakse teise energiakavasse (2010–2014) ja võetakse vastu Hispaania eesistumise ajal.

Tegevuskava eesmärk on seetõttu selgelt Hispaania eesistumise päevakorras ning kuna see on strateegiline eesmärk, toetavad seda ka kolmiku ülejäänud liikmed Belgia ja Ungari.

Võttes arvesse seda, mida ütles härra Obermayr, oleme samuti veendunud, et ressursside mitmekesistamine on kahtlemata üks strateegilistest eesmärkidest, nagu ma enne ütlesin.

Euroopa Liit ja selle institutsioonid on olnud väga ennetavad ning on andnud kogu oma poliitilise toetuse sellistele projektidele nagu Nabucco, Nord Stream ja South Stream. Kõigil nendel projektidel on väga selge eesmärk: mitmekesistada energiaallikaid, mitmekesistada energiatarnijaid ning mitmekesistada eri kanaleid, mille kaudu energiat jaotatakse. Kõik need on loomulikult osa meie strateegiast muutuda tõeliselt ühtse energiaturuga Euroopaks, mida praegu sellisel kujul ei eksisteeri. See kõik on vajalik nimetatud turu loomiseks ning sellise energiajulgeoleku saavutamiseks, millele kõik tugineb.

Juhataja. – Küsimus nr 2, mille esitas Silvia-Adriana Țicău (H-0009/10)

Teema: arengualane lähenemine, eesmärgid ja meetmed ELi 2020. aasta säästva arengu strateegias

Majanduskriis, kliimamuutus ja demograafilised muutused avaldavad suurt mõju Euroopa kodanike elule. Tervishoid, haridus, põllumajandus, transpordi ja energiainfrastruktuuri areng, investeeringud teadus- ja uuendustegevusse ning avalike teenuste ajakohastamine peavad olema nii liikmesriikide kui ka ELi prioriteedid. Ühiselt ollakse kohustatud tagama Euroopa kodanikele nende põhiõigused ja -vabadused, sealhulgas töötajate vaba liikumine. Euroopa sotsiaalmudel tagab vajaliku toetuse töövõtjatele, kes on kaotanud oma töökoha, eakatele ja noortele, samuti võõrtöötajatele. ELi 2020. aasta säästva arengu strateegiat tutvustatakse Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel 2010. aasta veebruaris.

Kas eesistujariik Hispaania oskab öelda, millised on selle strateegia peamised arengualased lähenemised, eesmärgid ja meetmed ning kui palju rahalisi vahendeid on tema arvates vaja nende edukaks rakendamiseks?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Austatud juhataja! Kahtlemata on 2020. aasta strateegia tõenäoliselt üks kõige sihiteadlikumaid ja olulisemaid lähitulevikuga seotud eesmärke ning see saab olema homme Brüsselis Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel toimuvate arutelude keskmes, mis leiavad aset kõrgeimal poliitilisel tasandil Hispaania eesistumise ajal.

Eesmärk on esitada ettepanek ja kiita heaks selline programm, mis edendab majanduskasvu ja kvaliteetsete töökohtade loomist, asendab Lissaboni strateegia ja keskendub ühest küljest teatavate paratamatute aspektide tugevdamisele, mis on vajalikud Euroopa tulevase majanduse konkurentsivõime ja tootlikkuse jaoks: infotehnoloogiatesse investeerimine, Euroopa muutmine infoühiskonnaks ja sotsiaalsete aspektide rõhutamine, mille kohaselt peab tööhõive põhinema spetsialiseerumisel ja kutseõppel. Samuti toetame keskkonnahoidlikku, vähem CO₂-heiteid tekitavat majandust, millele on osutatud meie varasemates aruteludes.

Teiseks põhielemendiks – selliseks, mis mingil juhul ei anna erilist suunitlust homsetele aruteludele Brüsselis – on juhtimise küsimus. Euroopa Ülemkogu mitteametlikul kohtumisel on Euroopa Ülemkogu presidendil kavas tutvustada esialgset ettepanekut, et arutada juhtimise teemal, teisisõnu liikuda Euroopas lisaks rahaliidule ka majandusliidu suunas ning pöörata tähelepanu sellele, nagu on sätestatud Lissaboni lepingus, et meie majandus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitika oleks ühtne üle kogu Euroopa Liidu.

See säästva arengu strateegia ja kvaliteetsete töökohtade loomise element on seetõttu keskse tähtsusega nii eesistujariigile Hispaaniale kui ka tervele Euroopale. Seda tõestab kasvõi asjaolu, et oleme juba teinud algust probleemi lahendamisega kõrgeimal tasandil seeläbi, et korraldame homme Brüsselis ülemkogu mitteametliku kohtumise.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Nüüd mõned märkused, mille on esitanud sidusrühmad. Avalik arutelu komisjoni veebilehel ELi 2020. aasta strateegia üle on lõppenud. Siiski on töötuse määr Euroopa Liidus 10% ning Hispaanias ja Lätis isegi 20%. Seetõttu soovin teile öelda, et meie meetmed peavad olema Euroopa Liidu kodanike huvides, need peavad säilitama ja looma töökohti ning ennekõike parandama kodanike elukvaliteeti.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (*ES*) Olen seisukohal, et tulevase, 2020. aasta strateegia keskmes peavad olema just need punktid, mis te välja tõite, ning kui olla täpne, proua Ţicău, siis töökohad ei peaks olema nii ebakindlad, muutlikud ja ebastabiilsed, nagu need on Euroopa Liidus. Te mainisite Hispaaniat, mis on tõepoolest kandnud kinnisvarasektoris suurt kahju.

Seetõttu peame seadma eesmärgiks tootmismudeli, mis juba iseenesest loob tugevamaid, kindlamaid ja stabiilsemaid töökohti, mis põhinevad spetsialiseerumisel.

Seetõttu peame töötama selles vallas meetmete suunas, mis aitavad suurendada spetsialiseeritust ja personalikoolituste hulka, et paigutada töötajaid teadmusühiskonna, infotehnoloogia ja spetsialiseerunud töökohtadele, millel põhinevad tulevaste töökohtade loomiseks vajalikud tootmis- ja arengumudelid.

Oleme veendunud, et seda ideed peaks ellu viima kõik riigid, kuid sellegipoolest peame koordineerima seda protsessi kõikides Euroopa riikides. Lisaks peab Euroopa Liit pakkuma omapoolset toetust näiteks ajendite ja muude stiimulite näol, nagu konkreetsete struktuurifondide, näiteks Euroopa Sotsiaalfondi kasutamine, ergutades seeläbi neid riike, kes tõepoolest investeerivad sellesse tootmismudelisse, et luua kvaliteetseid töökohti.

Olen seisukohal, et see suund peaks olema meie strateegia keskmes, mis omavahel öeldes tuleb ellu viia juba järgmise paari kuu jooksul, enne kui Euroopa Ülemkogu vahetab juunis välja ebapiisava Lissaboni strateegia.

Juhataja. – Küsimus nr 3, mille esitas **Bernd Posselt** (H-0011/10)

Teema: usuvabadus Hiinas

Milliseid meetmeid kavatseb nõukogu võtta, et parandada usukogukondade, eelkõige kristlike kirikute olukorda ja rakendada usuvabaduse õigust Hiinas?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (ES) Austatud juhataja, härra Posselt! Küllap teate väga hästi, et meie suhetes Hiinaga on üks peamistest vahenditest kaks korda aastas toimuv inimõiguste dialoog, mis käsitleb inimõiguste olukorda Hiinas ja millega alustati enam kui 15 aastat tagasi. Seetõttu on struktureeritud dialoog see, mis annab meile võimaluse vahetada seisukohti meile murettekitavates küsimustes.

Möödunud aasta novembris võttis nõukogu vastu järeldused usuvabaduse kohta, mis andis meile veel kord võimaluse korrata Euroopa Liidu seisukohta sellel teemal ja teha seda selgelt. Usuvabaduste austamine, nagu on määratletud rahvusvahelistes inimõigustealastes dokumentides, moodustab osa inimõiguste klauslist, mis on lisatud Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel sõlmitud lepingutesse.

Viimase viie aasta jooksul on Euroopa Liit tõstatanud korrapäraselt usu- ja veendumuste vabaduse teema inimõigusi käsitlevates dialoogides ning konsulteerimistel kolmandate riikidega. Euroopa Liit on võtnud sel teemal mitmel korral sõna ning pidanud läbirääkimisi inimestega, keda ähvardatakse nende veendumuste tõttu. Euroopa Liit on mänginud maailmas väga aktiivset rolli usuvabaduse toetamisel rahvusvahelistes foorumites, nagu ÜRO Peaassamblee ja Inimõiguste Nõukogu.

Hiinaga toimuva inimõigusi käsitleva dialoogiga seoses määras nõukogu 2001. aastal kindlaks teatavad võrdluskriteeriumid. Ma võin teile, härra Posselt, kinnitada, et usuvabadus on nende kriteeriumide lahutamatu osa. Arutasime seda küsimust Hiina kolleegidega hiljuti mitmel korral, kohtusime pädevate asutustega

Pekingis ning dialoogi eesmärki silmas pidades külastasid usuküsimuste eest vastutavad asutused Euroopat, et tõsta oma teadlikkust mitmetest ELi liikmesriikides olemasolevatest tavadest.

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Härra Garrido! Suur tänu teile põhjaliku vastuse eest. Mul on kaks lühikest lisaküsimust. Esiteks soovin teada, millal on teil järgmine kord võimalik arutada neid küsimusi Hiinaga? Teiseks soovin teada, et kas saaksite nõuda vahistatud preestrite, nunnade ja piiskoppide nimekirja koostamist?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. –(ES) Ütlesin juba, et loodud on struktureeritud dialoog ning seega toimuvad selleteemalised kõnelused Hiinaga korrapäraselt.

Meie nõukogus teame, et Hiinas on teatav hulk inimesi, kes järgivad mingit usku ning keda on seetõttu ähvardatud või kelle suhtes on rakendatud meetmeid, mis on Hiinas võrdväärsed tagakiusamisega. Nõnda on näiteks juhtunud mõnede Tiibeti budistidega, kes järgivad Falun Gongi, samuti kristlaste, preestrite ja usklikega, nagu ka nende advokaatidega, kes on neid mõnel juhul kaitsnud. Nõukogu on neid juhtumeid uurinud ning juhtinud neile Hiina ametiasutuste tähelepanu.

Kõigil nimetatud juhtudel oleme öelnud, et usu rahumeelne järgimine on õigus ning seda ei tohiks kunagi pidada riigile ohtlikuks.

Loomulikult pean teile, austatud parlamendiliikmed, kinnitama, et seoses usuvabaduse elluviimisega Hiinas ning inimõigusi käsitleva dialoogi hindamisega uurime kõiki võimalusi, mis suurendavad meie võimalusi positiivseteks muutusteks kõnealuses valdkonnas.

Jim Higgins (PPE). – Tänan nõukogu esindajat vastuse eest. Palju on juba korda saadetud, veel rohkem ootab aga ees. Tegelikkus on selline, et usuelu Hiinas on väga täpselt sätestatud Hiina Rahvavabariigi põhiseaduse artiklis 36. See on sõnastatud väga ettevaatlikult. Põhiseadusega on usuvabadus küll tagatud, ent milline on tegelik olukord? Mida kujutab endast "tavaline usuline tegevus"? Ja kas "võõrvõimu domineerimisega" seoses peetakse väljastpoolt Hiinat pärit jutlustajat "võõrvõimu domineerimiseks"? Ja religioonid, millele vaadatakse tõeliselt viltu, on budism, katoliiklus, deism, islam ja protestantism.

Palju on juba korda saadetud, aga hoopis rohkem ootab veel ees. Seetõttu jätkakem senist head tööd.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Härra Garrido! Tänan teid täpsete vastuste eest. Sellegipoolest paluksin veelgi üksikasjalikumat teavet. Kas praeguses kahepoolses kokkuleppes Hiinaga on olemas klausel, mille eesmärk on pakkuda erikaitset ristiusukirikutele, või kas nõukogul on kavas sellise klausli lisamine?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Auväärt parlamendiliikmed! Loomulikult ootab meid ees palju tööd, kuid kahtlemata peame panema oma lootused dialoogile ja sellele, millele võiksime osutada kui dialoogi mõjule ja tagajärgedele. Nagu ütles paruness Ashton Euroopa Parlamendis mõni aeg tagasi: inimõigusi käsitlev dialoog avaldab kahtlemata mõju ning loomulikult võime seda pidada erinevates kohtades. Me võime seda pidada konkreetsete inimestega, näiteks tuntud inimõiguste aktivisti Liu Xiaoboga, ning me võime seda pidada muudel tasanditel, näiteks poliitilisel tasandil poliitilise dialoogina. Igal juhul peame jätkama dialoogi pidamist otsusekindlalt, et kaitsta kõiki inimõiguseid ning igat üksikut õigust. Me ei peaks ühtesid inimõiguseid toetama teistest rohkem, sest inimõigused on jagamatud ning me püüdleme selle poole, et tugevdada ja parandada inimõigustega seotud olukorda Hiinas.

Dialoog on oluline ja loomulikult on oluline ka näha, kuidas toimuvad selles valdkonnas muutused, ning me oleme veendunud, et Hiina ametiasutused, meie kolleegid, hindavad selle dialoogi tähtsust.

Juhataja. – Küsimus nr 5, mille esitas **Ilda Figueiredo** (H-0015/10)

Teema: LKA – salavanglad ja -lennud

Hiljutised teadaanded ajakirjanduses on avalikustanud salavangla olemasolu Leedus endises ratsakoolis, mida LKA kasutab juba 2004. aastast ning kus on piinatud mitmeid "terrorismis kahtlustatavaid".

Itaalia kohus mõistis rohkem kui 20 Ameerika agenti ja kaks Itaalia ametnikku süüdi Milanos toime pandud Abu Omari inimröövis, keda seejärel piinati Egiptuses. Mitmed teised kohtuistungid on hetkel pooleli, eelkõige Poolas ja Ühendkuningriigis.

On tõendeid selle kohta, et teised valitsused ja eelkõige Portugal olid teadlikud (NATO salajase leppe kontekstis) oma õhuruumi ja lennujaamade kasutamisest kinnipidamise, inimröövi ja piinamise võrgustiku alalhoidmiseks, mida juhtis ja organiseeris USA.

Mida arvab nõukogu selle uue teabe ja nende kohtuistungite kohta ning milliseid selgitusi on tal võimalik anda?

Milliseid meetmeid on tal kavas võtta selle tagamiseks, et need asjaolud tulevikus ei korduks?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (ES) Soovin kõigepealt kinnitada Euroopa Liidu toetust ÜRO ülemaailmsele terrorismi vastu võitlemise strateegiale, millega tunnistatakse, et areng, rahu, julgeolek ja inimõigused on omavahel seotud ja tugevdavad üksteist.

USA või väidetavalt LKA niinimetatud salajase kinnipidamise ja transportimise programmi raames Euroopa riikide kasutamine selleks, et transportida või pidada ebaseaduslikult kinni vange, valmistab muret kahtlemata paljudele parlamendiliikmetele. See on hiljuti, kõigest mõne päeva eest toimunud arutelu teemaks ning, nagu ütles juba eesistujariik, jagab nõukogu selgelt Euroopa Parlamendi seisukohta. Selles pole mingit kahtlust, et nende salajaste kinnipidamiskeskuste võimalik olemasolu on vastuolus rahvusvahelise õigusega. Oleme jätkuvalt sellel seisukohal.

Sel põhjusel pidasime asjakohaseks, et president Obama muudaks Ameerika Ühendriikide poliitikat seoses teatavate kinnipidamistega ja selliste vanglate olemasoluga nagu Guantánamo. Pealegi usume, et tegelikkuses on see muutus juba toimunud ja Ameerika poliitikas on tehtud kannapööre. Oleme alati kasutanud võimalust väljendada selle teemaga seotud muret Ameerika Ühendriikidele Euroopa Liidu seisukohast.

Peame tundma rõõmu sellest, et see muutus on toimunud, ja sellest, et Euroopa Liit ja Ameerika Ühendriigid avalikustasid teemakohase ühisdeklaratsiooni möödunud aasta 15. juunil. Seetõttu oleme veendunud, et jääme selle poliitika piiresse ning et oleme alati väga läbipaistvad, vähemalt seni, kuni oleme teadlikud ja meil on ümberlükkamatud asitõendid selliste juhtumite kohta.

Teatavatel juhtudel ei ole meil neid asitõendeid olnud, kuigi nendest on räägitud, või on neile konkreetselt viidatud massiteabevahendites. Sellegipoolest ei ole mõnel juhul olnud piisavalt tõestatud ja põhjalikke teadmisi nende juhtumite olemasolu kohta.

Siiski pole mingit kahtlust, et Euroopa Liit on end selles küsimuses väga selgelt väljendanud ning on alati olnud kinnipidamiskeskuste vastu, olenemata sellest, kas oleme nendest kinnipidamiskeskustest, nagu Guantánamo, teadlikud või on need väidetavalt salajased. Me oleme Euroopa Liidus olnud alati väga avatud selleks, et uurida fakte viimaste olemasolu kohta.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (*PT*) Austatud juhataja, lugupeetud minister! Tänan teid vastuse eest. Tegelikult on, isegi pärast seda seisukohavõttu juulis, tehtud uusi avastusi. Me teame, et möödunud aasta novembris mõistis Itaalia kohus 23 Ameerika agenti ja kaks Itaalia ametnikku süüdi Abu Omari inimröövis Milanos ning üks süüdimõistetud LKA agentidest tunnistas ajakirjanikele, et on rikkunud seaduseid, ning et otsused olid tehtud Washingtonis. Obama valitsus teatas üksnes seda, et on pettunud Itaalia kohtu otsuses.

Teised, samuti LKA lendudega seotud juhtumid on alles pooleli, näiteks Poolas ja Ühendkuningriigis. Leedu parlament kinnitas, et Leedus oli salajane vangla olemas ning et paljud LKA lennud varjasid selle tegevust, mis loomulikult viis selleni, et inimesi hoiti vangis ebaseaduslikult. Küsimus on selles, et kas mõistame avalikult hukka sellega seoses toime pandud inimõiguste rikkumised?

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja*. – (ES) Me oleme inimõiguste kaitsjad ning ma olen kindel, et võime seda öelda selgelt ja enesekindlalt. Seetõttu ei ole meil mitte ainult õigus, vaid ka kohustus mõista avalikult hukka inimõiguste rikkumised, olenemata sellest, kus need aset leiavad. Samuti vastab tõele, et Euroopa Liit peab austama liikmesriikide pädevusi ning et nii eriomaseid valdkondi peavad uurima liikmesriigid, neid ei saa uurida Euroopa Liit. Näiteks Lissaboni lepingus on väga selgelt öeldud, et järelevalve luureteenistuste üle liikmesriigi territooriumil kuulub liikmesriigi pädevusvaldkonda.

Seoses millegagi, mida samuti mainiti küsimuses, ei ole me kindlasti teadlikud väidetavatest salajastest NATO kokkulepetest. Igal juhul ei takista sellise lepingu võimalik olemasolu, millest me oleme täiesti mitteteadlikud, liikmesriikidel täitmast nende kohustusi vastavalt rahvusvahelisele ja humanitaarõigusele. Proua Figueiredo! Kahtlemata oleme veendunud selles, et Euroopa Liit on üks piirkondi maailmas, kus austatakse inimõiguseid, ning Euroopa Liit on kohustatud – austades samal ajal seda, kuidas iga riik end ise valitseb – ja on ilmselt alati kohustatud mõistma avalikult hukka inimõiguste rikkumised, sest me vastutame kogu inimkonna ja mitte ainult iga pädeva riigi ees. Me jätkame tegutsemist ja arenemist sellega kooskõlas. Pealegi on meil nüüd uus, palju olulisem lähtepunkt ja selleks on Euroopa kodanike põhiõiguste harta.

Justas Vincas Paleckis (S&D). – (*LT*) Austatud minister! Küsimuses mainiti ajakirjandust ja selle allikaid, sest just nimelt ajakirjandus oli see, kes teatas salajase vangla rajamisest Leedus ja mujalgi. Kuidas hindate ajakirjanduse rolli sellistes küsimustes üldiselt ning kas oleks võimalik mobiliseerida avalikku arvamust, et sellised sündmused ei korduks?

Bogusław Sonik (PPE). – (*PL*) Austatud juhataja! Ma soovin teha avalduse ja tänada härra López Garridot öeldu eest, kuid ta ei öelnud midagi uut. Kolm aastat tagasi nimetati ametisse parlamendi erikomisjon, mis hakkas tegelema Guantánamo küsimusega. Ka Euroopa Ülemkogu töötas kunagi selle küsimusega ning on nüüd hakanud selle juurde tagasi tulema. Tõepoolest on sellest olulisemaid küsimusi ning härra López Garridol õigus, öeldes, et liikmesriigid on need, kes on kohustatud teostama järelevalvet inimõiguste üle. Veel üks asi, härra López Garrido! Hiinast rääkides ütlesite, et sealsed inimõigused on teistsugused ning me peaksime neid kõiki toetama. Sellegipoolest on diktatuurides põhivabaduseks vabadus ise ning ma olen seisukohal, et ennekõike peaksime toetama õigust vabadusele.

Diego López Garrido, *nõukogu eesistuja.* – (*ES*) Ma nõustun punktidega, millele viimased kõnelejad juhtisid tähelepanu. Usun, et inimõiguste kaitsmine on üks olulistest eesmärkidest, mida peavad järgima kõik demokraatlikud riigid ja demokraatlikud organisatsioonid, nagu Euroopa Liit.

Loomulikult on Euroopa Parlamendil oma tavad inimõiguste kaitsmisel, mille üle oleme uhked ning selles tähenduses oleme uhked ka Euroopa integratsiooni üle, sest Euroopa kui ehitis tugineb inimõigustele. Euroopa olemus ja see, mis ühendab eri keeli rääkivaid ja eri traditsioone järgivaid eurooplasi, on just asjaolu, et jagame samasuguseid väärtuseid inimõiguste kaitsmisel.

Sellega seoses usun, et ajakirjanduse roll on väga oluline. Ajakirjandus on demokraatia keskne element ning kahtlemata vajalik ja asendamatu vahend inimõiguste kaitsmisel ja inimõiguste rikkumiste avalikul hukkamõistmisel, kui sellised juhtumid peaks aset leidma.

Kui sellised rikkumised leiavad aset, kuid nendest ei teata mujal kui isiklikul tasandil, siis on meil sama hästi kui võimatu neid üles leida.

Seetõttu mängib ajakirjandus väga olulist rolli ning ma olen samuti veendunud, et kõige tõelisem ja autentsem ajakirjanduskultuur peab olema eriti tundlik inimõiguste kaitsmise ja kõigi vabaduste kaitsmise suhtes. See on see, mis tagab, et elu on elamist väärt, ja mis mõtestab lõppkokkuvõttes inimeste kooseksisteerimise.

Inimõiguste rikkujate otsimine ning ohvrite kaitsmine on kahtlemata üks Euroopa integratsiooni ja Euroopa Liidu telgedest ning ma olen väga uhke selle üle, et kuulun piirkonda, kus neid väärtuseid hinnatakse ning kus on loodud juriidilise, riigiülese ja kohtuvõimu sõltumatuse mehhanismid, näiteks Euroopa Inimõiguste Kohus, mis asub siinsamas Strasbourgis. Ma olen väga uhke selle üle, et Euroopa säilitab just need eesmärgid ja tõed oma traditsioonides, kultuuris ja ajaloos.

Juhataja. –Küsimustele, millele ajapuuduse tõttu ei jõutud vastata, vastatakse kirjalikult (vt lisa).

Infotund on lõppenud.

146

(Istung katkestati kell 19.25 ja seda jätkati kell 21.00.)

ISTUNGI JUHATAJA: SILVANA KOCH-MEHRIN

asepresident

17. Parlamendi koosseis (vt protokoll)

18. Majanduskriisi mõju maailmakaubandusele (arutelu)

Juhataja. – Järgmine arutelu punkt on suuline küsimus komisjonile majanduskriisi mõju kohta maailmakaubandusele, mille esitas Vital Moreira rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel (O-0005/2010 – B7-0005/2010).

Vital Moreira, *esitaja.* – Austatud juhataja! Esitan selle küsimuse enda komisjoni, rahvusvahelise kaubanduse komisjoni nimel selle komisjoni esimehena.

Maailmakaubandust tabanud kriisi mõjud osutavad, et 2009. aastal võis kaubandus väheneda 10%. See tähendab suurimat ülemaailmse nõudluse kokkuvajumise tagajärjel tekkinud langust pärast Teist maailmasõda.

Rahvusvahelise kaubanduse käigushoidmine on ELi ja muude ekspordile orienteeritud riikide jaoks eluliselt tähtis. Vaatamata G-20 kohtumisel võetud kohustustele on nii G-20 riikides kui ka kogu maailmas suurenenud kriisile reageerimiseks mõeldud kaubandust piiravate ja moonutavate meetmete arv.

Esimene alaküsimus on: milliseid samme on komisjon selliste meetmete ohjeldamiseks teinud ning, teisest küljest, kas kolmandad riigid on teinud samme ELi majanduskasvu elavdamiseks võetud muude meetmete vastu?

Teine alaküsimus: eksisteerib märke, mille kohaselt mõned areneva majandusega riigid, keda kriis on vähem mõjutanud, on muutumas rahvusvahelise kaubanduse kasvu taganttõukajateks. Sellisel juhul peab ELi tööstus oma eesmärgid eksporditurgude ja võib-olla ka ühenduse tooteid puudutava tuleviku osas üle vaatama. Milline on komisjoni kavandatav strateegia ELi tööstuse konkurentsivõimelisemaks muutmiseks?

Kolmas alaküsimus: ülemaailmne kriis ja sellele järgnenud maailmakaubanduse langus avaldavad mitmesugust mõju arenguriikidele, kuhu on kontsentreerunud kõige enam tööpuudust. Milliseid kohandavaid meetmeid kavatseb komisjon võtta kaubandussuhetes, eriti maailma vaeseimate riikidega?

Neljandaks, kui ühest küljest põhjustavad mõnede liikmesriikide, sealhulgas Ameerika Ühendriikide ülemäärased kulutused ja laenukoormused suurt kaubandusbilansi puudujääki, siis teisest küljest kogevad mõned areneva majandusega riigid kaubandusbilansi ülejääki. Nende riikide kaubandusbilansi puudujääk on süvendanud ülemaailmset tasakaalustamatust, mis on ülemaailmse majanduskriisi peamiseks põhjuseks. Milline on komisjoni kavandatav strateegia, et leevendada kaubanduspoliitika ülemaailmset tasakaalustamatust?

Viies ja viimane alaküsimus: majanduskriisi sotsiaalne mõju ning sellest tingitud maailmakaubanduse langus jätkuvad ka majanduse taastumise tingimustes. Näiteks näeme me praegu märke majanduse taastumisest, kuid töötuse tase on endiselt väga kõrge. Millal kavatseb komisjon läbi viia mõjuhinnangu kriisi mõju kohta Euroopa ja arenguriikide töökohtadele? Milline on komisjoni kavandatav strateegia kaubanduse sotsiaalse ja keskkonnaalase mõõtme kaasamiseks WTO rahvusvahelisse reeglistikku?

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon esitab need viis küsimust uuele kaubandusvolinikule De Guchtile, keda ma tahaksin tervitada esimesele avalikule arvamustevahetusele Euroopa Parlamendiga ning sealhulgas INTA komisjoniga. Tänan teid ette vastuste eest, mida te olete meie esitatud küsimustele kindlasti võimeline andma.

Karel De Gucht, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Esitatud küsimused on üsna laiaulatuslikud ning vääriksid tegelikult märksa rohkem aega kui mul on.

Keskendun oma esmases vastuses kaubanduspoliitika rollile majanduse taastumises. Esiteks, kriisi poolt kaubandusele avaldatud mõju osas peaksime tundma kergendust, et maailmakaubandus vähenes üksnes 10% võrra. See ei juhtunud kogemata, vaid erinevatel G-20 tippkohtumistel väljendatud jõulise poliitilise tahte tulemusena. Samuti oli selle eelduseks kaubandust piiravate meetmete süstemaatiline seire WTO, OECD ja komisjoni poolt.

Üldjoontes valisid kaubandusliku protektsionismi tee üksnes vähesed riigid. Seega vältis rahvusvaheline üldsus protektsionistlikku allakäigutreppi, mille sarnast võis kogeda suure depressiooni aastatel. Sellise olukorra säilitamiseks tuleb jääda erakordselt valvsaks. Protektsionistlike või kaubandust piiravate meetmete tuvastamise korral kasutame nende vastu kõiki olemasolevaid kaubandusmehhanisme, nagu meie turulepääsu strateegia või isegi WTO vaidluste lahendamise mehhanismi.

Välised kasvuallikad on ELi majanduskasvu taastumiseks hädavajalikud. Seetõttu nõustun teie arvamusega, et Euroopa tööstus peaks suunama tähelepanu uutele ja kiirelt areneva majandusega riikidele.

Oma kaubanduspoliitika abil saame me neid selle juures aidata, avades neid turge veelgi ning vähendades kõikvõimalikke takistusi kaubandusele ja investeeringutele.

Selle saavutamiseks kasutatakse vabakaubanduslepinguid, mille üle me praegu läbirääkimisi peame, ning kaubandus- ja majandussuhete süvendamist võtmetähtsusega kaubanduspartneritega, nagu näiteks USA ja Hiina, kus on juba praegu neile suhetele Atlandi-ülese majandusnõukogu ning kõrgetasemelise dialoogi abil tugev vundament pandud. Sellest saab minu kui kaubandusvoliniku jaoks prioriteet.

Lähinädalatel koostab komisjon ELi 2020. aasta strateegia raames ELi uue ühise säästva arengu ja taastumise tegevuskava. Sellel strateegial on tõhus välismõõde, kus kaubanduspoliitika mängib võtmerolli.

ELi 2020. aasta strateegia peaks olema üleilmastunud maailmas avatuse edendamise ja konstruktiivse rahvusvahelise majandusliku kaasamise teetähiseks. See on ühtlasi kaubanduspoliitika tulevasi prioriteete käsitleva teatise põhiteemaks, mida ma plaanin selle aasta jooksul tutvustada.

Ent kaubanduspoliitika tähendab enamat kui lihtsalt konkurentsivõimet ja majandusarengut. See tähendab ka meie väärtuste ülemaailmset levitamist ning kaubandus peab õigeaegselt kaasama ka arengupoliitikaga seotud mõõdet.

Jõuline kaasaaitamine arengueesmärkide elluviimisele on juba praegu ELi kaubanduspoliitika oluline osa. Praegu kestab mitmepoolsetel rääkimistel arenguvoor. Me peame arenguriikidega kahepoolseid ja piirkondlikke läbirääkimisi ning teeme nende riikide kasuks teistest riikidest sõltumatuid soodustusi. Me aitame neil globaalsesse majandusse panustada ja seda ühtlasi ära kasutada elatustaseme tõstmiseks viisil, mis suurendab nii poliitilist stabiilsust kui ka sotsiaalset arengut.

Sotsiaalsete küsimuste osas olen ma päri, et kaubandust tuleb kasutada selleks, et aidata meie ühiskonna neid liikmeid, kes kannatasid majanduskriisis kõige enam, eriti neid, kes oma töö kaotasid. Siinkohal leian ma, et Euroopa sotsiaalkaitsesüsteemi säilitamiseks vajame me kaubandust ja rohkem kaubandust.

Euroopa ühiskonnamudelit, mis kombineerib vabakaubandust ja kõrget sotsiaalkaitse taset, tuleb jätkusuutlikul viisil alal hoida ning selleks on vaja majanduskasvu.

Kokkuvõttes toetab komisjoni ettevalmistatav ELi 2020. aasta strateegia kriisist täielikku taastumist, kiirendades samal ajal liikumist nutikama ja rohelisema majanduse suunas. Oluliseks osiseks on avatud kaubanduspoliitika, mis aitab niihästi kaasa Euroopa majanduskasvu taastumisele kui ka levitab väljapoole meie põhimõtteid: avatus, sotsiaal- ja keskkonnakaitse ning säästev areng ja konstruktiivne osalemine maailmaareenil.

Õige strateegia väljatöötamine tähendab loomulikult tihedat koostööd Euroopa Parlamendi, nõukogu ja teiste pooltega ning ma ootan võimalust teiega koos ühine tegevuskava välja töötada.

Christofer Fjellner, *fraktsiooni PPE nimel.* – (SV) Austatud juhataja! Ka mina tahan alustada voliniku tervitamisest. Mul on hea meel teid siin näha. Me ootame ja loodame teilt palju. Teil tuleb täita tähtis ülesanne.

Aasta tagasi olin ma erakordselt murelik. Kui kaubandus kokku varises ja me eeldasime, et maailmakaubandus areneb suunas, mida pole nähtud Teisest maailmasõjast alates, oli olukord tõepoolest väga tõsine. Maailmapanga kinnitusel oli 17-s G-20 riigis kehtestatud 47 uut kaubanduspiirangut ja tariifi. Venemaa kehtestas tariifid autodele, Hiina piiras toidu importi, India keelustas mänguasjade impordi ning Argentiina kehtestas impordilitsentsid tekstiili- ja nahatoodetele. See oli peaaegu nagu protektsionistlik relvastusvõidujooks – 1930ndatest tuttav muster, mis tekitas muret.

Ometi kaubandussõda ei puhkenud. Ma leian, et tuleks peatuda ja mõtiskleda, miks seda ei juhtunud. Minu arvates oli peamiseks põhjuseks WTO, ülemaailmset kaubandust reguleeriv võim, mis sunnib riike korralikult käituma ja hoiduma protektsionismist ja populismist. Ma väidan, et kriisi lõppenuks kuulutada on vara. Kriis ei ole lõppenud. Me kõik teame, et tööpuudus on majandustsükli lõpus kõrgeim – ning just tööpuudus on protektsionismi ja populismi mootoriks. Kui me praegu ringi vaatame, näeme mitmeid riike, kes ei ole veel kriisist välja tulnud; võib-olla isegi on kõige hullem nende jaoks alles ees. Seetõttu olen mõnevõrra murelik, kuulates mõne Euroopa Liidu Nõukogu liikme sõnavõtte, kes ei räägi kuigi palju uutest turgudest ja vabakaubandusest, vaid kritiseerivad pigem üleilmastumist ning räägivad Euroopa ettevõtete ja Euroopa töökohtade kaitsest. See ei tähenda tingimata protektsionismi, ent mõnikord jääb sellest üksnes juuksekarva võrra puudu. Igal juhul väljendab see merkantilismi, mis on minu arvates kahjulik.

Selle asemel tuleks meil koostööd teha ja mõelda, kuidas me saaksime Euroopat avatuse suurendamise kaudu konkurentsivõimelisemaks muuta. Sellisel juhul saaks rääkida meiepoolsest tegevusest ja juhtimisest. Me peame mõtlema, kuidas me saaksime tagada, et kaubandustõkete arv väheneks, mitte suureneks – eriti Koread ning kohustusliku päritolumärgistuse nõuet puudutavate otsuste osas ning ajal, mil nõuded kliimamaksude kehtestamiseks suurenevad. Meie, Euroopa Parlamendi liikmed, peame ka selle üle mõtlema.

Kader Arif, *fraktsiooni S&D nimel.* − (FR) Austatud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Euroopa on praegu pretsedenditus kriisis, mis ei ole üksnes majanduslik ja rahanduslik kriis, vaid tähendab eelkõige süsteemi kriisi.

Enne kui käsitleda majanduskriisi mõjusid maailmakaubandusele, mis on meie arutelu teemaks, tahan teha ühe täpsustuse: kaubandus ei ole kriisi ohver, see on ka üks kriisile kaasa aidanud tegureid.

Praegu elame me tõesti tohutu ülemaailmse tasakaalustamatuse ajajärgul, mida toidab ühelt poolt mõnede riikide ülemäärane kaubandusbilansi puudujääk, mis tuleb kasvava sisemaise võlakoormuse arvelt, ja teiselt poolt kaubandusbilansi ülejääk, mis on tingitud mõnede peamiselt areneva vajadusega riikide ekspordist, kusjuures nende riikide sisetarbimine ei kasva samasuguse kiirusega.

Lisaks on seni ellu viidud kaubanduse liberaliseerimise poliitika seda tasakaalustamatust üksnes suurendanud, nõrgendades muu hulgas planeedi vaeseimate riikide majandust. Seetõttu on need riigid, keda julgustati spetsialiseeruma monokultuuride ekspordile, kannatanud puudust toorainehindade erakordsete kõikumiste tõttu ning see volatiilsus on rahvusvahelise spekuleerimise tulemusel suurenenud.

Maailm on kummaline, kui aastatuhande esimeseks arengueesmärgiks seatakse vaesuse ja nälja likvideerimine, ent samal ajal spekuleeritakse nisuhindade tõusuga.

Ometi leiavad praegu ennast keerulises olukorras ka needsamad inimesed, kes kaitsesid 1990ndatel iga hinna eest liberaliseerimist ja turu vabastamist. Kaotatud töökohtade arvu pidev suurenemine, seiskunud ja mõnikord isegi negatiivne majanduskasv ning hoogustuv sotsiaalne kriis on teguriteks, mis näitavad, et me ei saa enam lubada töökohtadel selle kultuse nimel kaduda. Kuidas me seletame kriisi ajal töötajatele, kes on oma töökohti kaotamas, et peamine küsimus on vabastatud turu säilitamine, isegi äkiliste ja mõnikord traagiliste ümberpaigutamiste hinnaga?

Seetõttu on kriis, mida me praegu kogeme, selgelt süsteemikriis, millele me peame reageerima uue arengumudeliga. Komisjoni praeguses "Globaalse Euroopa strateegias" arendatud nägemus toetub peamiselt turule juurdepääsule ja kõigi sektorite liberaliseerimisele.

Austatud volinik, minu arvates peame me selle valesuunalise ja mõnikord tagasilöökideni viinud strateegia uuesti määratlema. Me ei elavda oma tööstuseksporti sellega, et sunnime arenguriike oma majandust veelgi enam avama. See üksnes halvendaks olukorda neis riikides, kus juba praegu elab 70% kogu maailma 59 miljonist 2009. aastal töö kaotanud inimesest.

Vastupidi, on hädavajalik kaaluda uut strateegiat, mis looks õige tasakaalu avatuse, kaitse ja toetuse vahel. Soovin naasta nende ideede juurde. Me ei saa ignoreerida neid arenguid, mis sundisid Ameerika Ühendriike täiendavalt kasutama oma kaubanduse kaitsemehhanismi või Hiinat Euroopa dumpinguvastaste meetmete asjus WTO poole pöörduma.

Kui me seisame vastamisi ebaõiglase kaubanduspraktikaga, siis on tõesti selge, et kaitse on vajalik, ent selle aluspõhimõtet tuleb rahvusvaheliselt tunnustada ja kaitsta ning mõnikord tuleb ebaõiglased süüdistused protektsionismis lõplikult tagasi lükata.

Lisaks muutub vajadus kaubanduspoliitika toetamise järele iga päevaga üha ilmsemaks ning see toetus sõltub muu hulgas sellest, kas ühenduse rakendatav poliitika on tegelikkuses järjepidev. Poliitika järjepidevus ei ole intellektuaalne arutlusteema, vaid absoluutne vajadus, juhul kui me tahame uut arengumudelit uuesti määratleda.

Metin Kazak, *fraktsiooni ALDE nimel*. – (*BG*) Austatud juhataja, austatud volinik, head kolleegid! Finantskriis on Euroopa Liidu liikmesriikide kaubandust tõepoolest kahjulikult mõjutanud. Näiteks sellistes riikides nagu Bulgaaria vähenes eksport eelmise aasta esimese 11 kuu jooksul eelmise aastaga võrreldes tervelt 24% ning import 35%. Eriti rängalt on see mõjutanud kinnisvara- ja turismisektorit. Eriti tugevalt mõjutab see tööhõivet. Arvesse tuleb võtta ettevõtetevaheliste võlgnevuste kiiret tõusu, üleriigiliste ja kohalike riigihangetega tegelevate organisatsioonide maksevõlgnevusi jne.

Eelviidatud probleemid iseloomustavad ka teisi riike. Nende lahendamiseks on vaja kõikehõlmavat lahendust ELi tasandil, mis nõuab tihedat koostööd ka Euroopa Komisjoni erinevate peadirektoraatidega. Volinik De Gucht rõhutab, et oluline on toetada laienevate Euroopa ettevõtete tegevusala ja võimalusi, võtta kasutusele selgepiirilised ennetavad kaubandusmehhanismid, lõpetada edukalt Doha läbirääkimised, kasutada uusi meetmeid otseste välisinvesteeringute toetamiseks ja kaitseks ning kaitsta uut investeerimispoliitikat finantskriisi taustamõjude eest.

Nende eesmärkide saavutamine ning majanduskoostöölepingute edukas sõlmimine Aafrika, Kariibi mere piirkonna ja Vaikse ookeani piirkonna riikidega on samuti finantskriisist toibumisega tihedalt seotud.

Ometi jääb päevakorda rida probleeme, millest mõnda on juba mainitud. Kas me kasutame Euroopa vahendeid suure tööpuuduse määraga võitlemiseks tõhusalt? Mida saab Euroopa Liit teha, seistes vastamisi praeguse puudujäägiga, raha devalveerimise ja kõrge inflatsiooniga, mis kaubandust otseselt mõjutavad? Milliseid

kaubanduspoliitika instrumente omab Euroopa Liit finantskriisi ja selle tagajärgedega toimetulemiseks? Milliseid meetmeid tuleb võtta, et vältida selliste mõõtmetega kriisi kordumist ja aidata kaubandusel jätkuvalt laieneda? Milline on meie strateegia selliste riikide vastu nagu India ja Hiina, kes ähvardavad muuta kogu finantssüsteemi? Nende vastuste leidmisel loodan ma üksnes Euroopa 2020. aasta strateegia peale.

Yannick Jadot, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (FR) Austatud juhataja, austatud volinik! Tänan teid, et asetasite fantaasia kriisiga seotud protektsionismist õigesse konteksti. Ma arvan, et arutelu raames on teist tark osutada, et puhkemas ei ole protektsionismi elustamisega seotud maailmasõda.

Nüüd tahaksin ma teema peaaegu pea peale pöörata. Minu jaoks ei ole küsimus kokkuvõtlikult selles, kuidas majanduskriis kaubandust mõjutab, vaid selles, mis mõju on kaubandusel ja konkreetsemalt 20 aasta jooksul ellu viidud kaubanduspoliitikal praegusele kriisile.

Mõnes mõttes saabus kahe ja poole aasta eest kogetud toidukriis enne finantskriisi ning tegu oli maailma põllumajandusturgude kriisiga. Samamoodi öeldakse meile jätkuvalt, et kaubanduse liberaliseerimine Hiinaga on meile kasulik. Ma usun, et kui me ei ühenda omavahel sotsiaalseid küsimusi, rahapoliitilisi küsimusi, eelarveküsimusi ja muidugi keskkonnaküsimusi, ei ole Hiinal ühel hetkel Euroopa ees mitte suhteline eelis, vaid absoluutne eelis.

Sellest tulenevalt avastavad kõik poliitilised parteid kõigis sisemaistes debattides – ning Belgia poliitika võtmeisikuna teate te seda –, et üleilmastunud maailmas on võimatu tulla toime sotsiaalpoliitilise dumpinguga, keskkonnapoliitilise dumpinguga, rahapoliitilise dumpinguga ja eelarvepoliitilise dumpinguga.

Samamoodi võiksime me kaaluda, et strateegia, mida meie kui eurooplased pärast Berliini müüri langemist eeldasime, see tähendab kujutlust, et "sotsiaaldemokraatia saabub kaubanduse kaudu", ei tööta, nagu me Hiina näitel näeme.

Austatud volinik, te viitasite Lissaboni strateegiale, innovatsioonile ja rohelisele majandusele ning te teate, et see Euroopa strateegia on praeguseks läbi kukkunud. Tõepoolest, kui me ei vii Lissaboni strateegiat ellu enne "Globaalse Euroopa strateegiat", võime küsida, millised tööstussektorid Euroopale alles jäävad. Kuhu jääb kogu Euroopas langetatavate tööstuspoliitiliste valikute, põllumajanduspoliitiliste valikute, majanduspoliitiliste valikute ning muidugi sotsiaal- ja keskkonnapoliitiliste valikute määratlemine, nii et me saaksime teada, kuidas kaubandus ülejäänud maailmaga koos toimib? Kuni me neid valikuid ei määratle, viime ellu läbi kukkunud strateegiat.

Mul on üks konkreetsem küsimus: 4. veebruaril 2010. aastal toimus WTO finantsteenustega kauplemise komitee kohtumine, mis keskendus konkreetselt finantskriisist tulenevatele ülesannetele ning finantsteenuste liberaliseerimisele. Kas te saaksite meile öelda, millised olid kohtumise tulemused ja milline on teie sellekohane arvamus, juhul kui te olete jõudnud ennast kurssi viia?

Jacek Włosowicz, fraktsiooni ECR nimel. – (PL) Austatud juhataja! Praeguses globaalses majanduses võimaldab enamik riigipiire inimeste, kapitali ja teenuste tõhusamat liikumist. Selle eesmärk on mõistagi parema elukvaliteedi saavutamine. See kõik on väga hea, kuni enamik riike suudab saavutada positiivse kaubandusbilansi ning SKP kasvu. Probleemid algavad siis, kui majandus aeglustub, aktsiaindeksid langevad järsult ning tekivad probleemid seoses tööpuudusega. Riigipiiride avamine pole parandanud üksnes elukvaliteeti, vaid on ka muutnud eri riikide majandused üksteisest vastastikku sõltuvaks. See on medali teine külg. Seda võib praeguses olukorras selgelt näha. Näiteks Saksamaa majanduse aeglustumine mõjutab negatiivselt Poola majandust, kuna Saksamaa on üks Poola peamisi ekspordipartnereid. Õnneks näitab Poola SKP positiivset kasvu, mis on Euroopas erandlik, seejuures mõjub murettekitavalt, et tööpuuduse määr on mitmete kuude vältel tõusnud. See näide osutab väga selgelt, et valitsused ei peaks üksnes mõtlema, kuidas lahendada majandusprobleeme kitsalt enda koduriikides, vaid nad peaksid ka jõudma kokkuleppele, kuidas töötada välja ühiseid kaitsemehhanisme, et olla tulevikus sarnaste olukordade eest kaitstud.

Ma arvan, et praegune kriis on meile kõigile testiks. Ma pean siin peamiselt silmas Euroopa Liitu kuuluvaid riike. Me ei saa lubada olukorda, kus mõned riigid püüavad endapoolset riiklikku sekkumist varjata, samal ajal kui teistele ei võimaldata vaba konkurentsi ettekäändel riigiabi. Ma saan muidugi aru, et teatud valitused võivad mõnes mõttes olla oma valijaskonna pantvangid, ent kui me soovime ehitada kõigile kasutoovat Euroopa Ühendust, tuleb meil välja töötada kindlad reeglid ja neist kinni pidada. Me peame kasutama ka oma tugevaid külgi – arenenud tehnoloogiat ja inimkapitali. Ainult sellisel viisil saab meie riikide vahelise koostöö edasine tugevdamine olla tõhus ja meie kui Euroopa Liidu kodanikud oleme võimelised tulevikule lootusrikkamalt mõtlema ning lootma, et meie (...).

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Joe Higgins, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – Austatud juhataja! Ülemaailmne kapitalism elab läbi rängimat kriisi pärast suurt depressiooni. Just nagu siis, on ka praegu nendeks, kes peavad selle kriisi eest kallilt maksma ning selle tagajärgede tõttu kannatama, töölisklass ja vaesed, elagu nad Euroopas või maailma vaeseimates riikides.

Maailmapanga teadlased ennustavad, et ainuüksi 2010. aastal paiskab kriis 64 miljonit inimest äärmisse vaesusse ning kriisi tõttu suri juba 2009. aastal 30 000 kuni 50 000 Aafrika last alatoitlusesse. Praegusel kriisil on maailmakaubandusele laastav mõju, ent näiteks läinud aastal toimunud ÜRO finantsküsimusi puudutanud tippkohtumisel esitatud väide, et lahenduseks on kaubandusläbirääkimiste Doha vooru lõpetamine, on täiesti vale. Maineka valitsusvälise organisatsiooni War on Want andmetel tekitaks see ohu, et veel 7,5 miljonit töötajat kaotab töö, sealhulgas vaeseimates riikides.

Maailmaturgudel tegutsevate finantsspekulantide tegevus süvendab ülemaailmse kapitalismi kriisi tohutul määral. Neid parasiite ei rahulda nende põhjustatud kriis, vaid nad soovivad seda nüüd ära kasutada, et järjekordseid miljardeid kokku kühveldada. Kas Euroopa Komisjon nägi eilset Financial Timesi juhtkirja "Traders in record bet against the euro" – "Kauplejate rekordpakkumine euro vastu"? Aga mida teeb komisjon? Komisjon langeb spekulantide ees põlvili ja nõuab, et kriisist kõige rängemini tabatud riigid, nagu Kreeka, teeksid töötajate palkade, pensionide ja avalike teenuste osas jõhkraid kärpeid.

Kuidas selline range kärpeprogramm teie arvates kaubandust mõjutab, olgu Euroopas või maailmas? Kui te kärbite töölisklassi võimalusi kaupu ja teenuseid osta, siis kärbite te nõudlust nende kaupade ja teenuste järele, mis tähendab, et te kaotate veel miljoneid töökohti, mis kuuluvad töölistele, kes neid pakuksid. Selline ongi konkreetselt öeldes komisjoni retsept. Seega oli kümnetel tuhandetel eile marssinud Kreeka töölistel absoluutselt õigus. Kapitalism saab tuua vaid rohkem kannatusi ja kriise. Me peame selle asendama inimliku solidaarsuse süsteemiga, mis tugineks demokraatliku sotsialismi väärtustele.

William (The Earl of) Dartmouth, fraktsiooni EFD nimel. – Austatud juhataja! Suurinvestor Warren Buffet on kunagi öelnud: "Kui laine vajub, siis on näha, kes supelkostüümi ei kanna." Eelmisel aastal kahanes Ühendkuningriigi majandus 4,8%. Sama juhtus Itaalias. Saksamaa majandus kahanes 5% ja ELi kaubandus märksa rohkem.

Ma keskendun kolmandale küsimusele: milline on komisjoni plaanitav strateegia ELi tööstuse konkurentsivõimelisemaks muutmiseks?

Noh, varem oli Lissaboni leping ja oli Lissaboni strateegia ning Lissaboni strateegias kavatses EL "saada maailma kõige konkurentsivõimelisemaks ja dünaamilisemaks teadmistepõhiseks majandusjõuks". Üks konkurentsivõimeliseks ja dünaamiliseks teadmistepõhiseks majandusjõuks saamise eeldusi on paindliku tööjõu olemasolu. Niisiis, mida on EL selle saavutamiseks teinud?

Hästi, 2008. aastal tulid nad välja renditöö direktiiviga, mis mõjus, nagu tööturu kõige paindlikumale osale oleks liimi valatud. Renditöö direktiiv on järjekordne halvasti läbi mõeldud ja sobimatu ELi direktiiv, mis on taas kord ebaproportsionaalsel määral ja ebasoodsalt mõjutanud Ühendkuningriiki, kus töötab kolmandik kõigist ELi renditöötajatest. Ning juhuslikult aitab inimesi vaesusest välja tuua just paindliku tööjõu olemasolu.

ELi halvasti läbi mõeldud direktiivide seeria takistab liikmesriikides konkurentsivõimelise ja dünaamilise teadmistepõhise majandusjõu esilekerkimist.

ELi majanduskriis paljastab, et ELil pole, nagu varemgi, supelkostüümi.

Béla Glattfelder (PPE). – (*HU*) Tahan rääkida kahel teemal: kaubandusbilansi puudujääk ja CO₂ heitmed. Dokumendis öeldakse õigesti, et Euroopa Liidu ja Ameerika Ühendriikide kaubandusbilansi defitsiidi suurenemine on aidanud rahvusvahelisele majanduskriisile suures ulatuses kaasa. Euroopa Liidu kaubandusbilansi defitsiit kasvas 2004. aasta 75 miljardilt eurolt 2008. aastaks 243 miljardi euroni. See tähendab nelja aasta jooksul kolmekordset suurenemist. See tähendab, et iga Euroopa kodaniku tarbimine ületas tema poolt toodetud väärtust 500 euro võrra. Niivõrd suur kaubandusbilansi puudujääk ja sellisel määral tootmist ületav tarbimine ei ole jätkusuutlikud. Vaja on meetmeid kaubandusbilansi puudujäägi vähendamiseks, sest kui me seda sihilikult ei tee, sunnivad majandusseadused selle muutuse spontaanselt peale. Sellel oleks aga märksa kõrgem sotsiaalne hind. Praegused sündmused Kreekas on selle illustratsiooniks.

Mis puudutab energiat, siis ei moonuta maailmakaubandust üksnes protektsionism, vaid ka energiahindade toetusmehhanismid. Mitmetes arenguriikides doteeritakse nafta kasutamist, nii et nafta on saadaval

10-02-2010

maailmaturust odavamate hindadega, samal ajal kui eelarveressursse kasutatakse ka elektri kasutamise toetamiseks. Samal ajal peavad Euroopa tarbijad maksma makse, süsinikdioksiidi kvoote, kui nad tahavad energiat tootmises kasutada. Kopenhaageni kohtumine tegi selgeks, et arenguriigid tahavad kliimakaitselepingu sõlmimist takistada, kuna nad ei soovi kärbetega seotud sanktsioonidega leppida. Vaja on meetmeid selle vältimiseks, kuna mitmed majandusteadlased on nüüd osutanud, et odav süsinikdioksiid annab Hiinale suurema konkurentsivõime kui odav tööjõud. Kui me energiatarbimist ei vähenda, eksisteerib oht, et jälle ja jälle ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

ET

152

David Martin (S&D). – Austatud juhataja! Nagu teised kõnelejad juba ütlesid, on finantskriisi täielik mõju praegu selgumas. Kui uskuda komisjoni, langes kaubandus 2009. aastal 10%. Kui uskuda Rahvusvahelist Valuutafondi, langes kaubandus 2009. aastal 12,3%.

Rahvusvahelise Tööbüroo enda arvutuste kohaselt oli 2009. aastal kogu maailmas tööta 212 miljonit inimest, s.o 34 miljoni võrra rohkem kui 2007. aastal.

Sahara-taguses Aafrikas, mille eelarve ülejääk oli 2008. aastal 0,3% SKPst, oli 2009. aastal 6,4% suurune puudujääk. Teisisõnu pöördus kolme miljardi suurune ülejääk 64 miljardi suuruseks puudujäägiks, võttes Sahara-taguse Aafrika maksujõust 67 miljardit.

Kriisi tõttu on kannatanud kõik maailma osad, ent Kolmas Maailm, arengumaad on kannatanud kõige rohkem. Ning seetõttu tegi Oxfam täna üleskutse kehtestada maks, mida nad nimetavad Robin Hoodi maksuks.

See on üks variatsioone Tobini maksust, mis oli mõeldud finantstoodete, aktsiate, võlakirjade, toormete ja valuutaga spekuleeriva kaubanduse maksustamiseks. Robin Hoodi maks moodustab tehingusummast kaduvväikese 0,05%, ent selle abil võiks koguda miljardeid, mida saaks kasutada Kolmanda Maailma arenguprojektide toetamiseks.

Aastatuhande arengueesmärkide saavutamiseks on vaja 34 miljardit kuni 45 miljardit ning pankadele anti triljoni dollari suurune lunatasu. Pangad peaksid tegema enamat kui lihtsalt selle raha tagasimaksmine: nad peaksid parandama enda poolt laiemale ühiskonnale tehtud kahju.

Nii et see Robin Hoodi maks oleks hea meetod vaesuse leevendamiseks ja tagamiseks, et pangad annaksid ühiskonnale kasuliku panuse.

Kas volinik kaalub tõsiselt Oxfami ettepanekut, mille toetamisest on märku andnud Suurbritannia peaminister, ja toetab seda oma Euroopa kaubandusvoliniku autoriteediga?

Olle Schmidt (ALDE). – (*SV*) Austatud juhataja! Meie kontinent on rikas kontinent. EL peab võtma erilise vastutuse vaba ja õiglase kaubanduse säilitamise eest. Finantskriis põhjustab ülemaailmset majanduslangust, mis, nagu juba öeldud, vähendas 2009. aastal kaubandust 10%, nii et kaubandus on praegu 2005. aastaga samal tasemel. Eriti haavatavad on arengumaad, kui nende eksport väheneb ja neil on probleeme pankadelt rahastamise saamisega. Näiteks AKV riikide kaubandusest moodustab kaupadega kaubitsemine 50%. Seega on need riigid kriiside suhtes erakordselt tundlikud. Majanduskasvu langus 1% võrra toob kaasa 20 miljoni inimese vaesusse sattumise.

Siinkohal peab EL täitma oma kohust rikka maailmajaona ning tagama, et finantskriis ei sunniks veel rohkem inimesi vaesusse ja tõrjutusse. EL peab töötama, tagamaks, et vaeseimad riigid saaksid suuremal määral tõhusat abi ja asjakohasel juhul võlgade kergendamist. Kallid sõbrad! Selles kontekstis usun ma, et mitmed riigid, kust te pärit olete, suudaksid teha rohkem, et teie päritoluriikide pakutav abi suurendataks, täiustataks ja muudetaks tõhusamaks. Me ei peaks alati ELi poole pöörduma, on asju, mida me saame kodumaal teha.

Ühenduse jaoks on olulisim prioriteet, et Doha voor lõpule viidaks ning et ELi põllumajanduspoliitikalt lihtsalt kärbitaks. Ei ole mõistlik, et rikas EL surub Aafrika vaesed talumajapidamised konkurentsist välja. Uus vabakaubanduslepe oleks parim viis maailma finantskriisist väljatoomiseks ja protektsionismi vältimiseks.

EL saab ja peab tegutsema maailmakaubanduse liberaliseerimise majakana. Üleilmastumine ja rahvusvaheline kaubandus on olemuslikult positiivsed nähtused. Protektsionism on halb ning on alati halb olnud. Need teie seast, kes usuvad, et protektsionism maailma kuidagiviisi õpetaks ja aitaks, peaksid ajaloost õppima.

Janusz Wojciechowski (ECR). – (*PL*) Austatud juhataja! Üks valdkond, kus me võiksime uurida võimalusi kriisiga võitlemiseks, on põllumajandustoodetega kauplemine. Viimastel aastatel oleme me Maailma

Kaubandusorganisatsiooni survel kehtestanud Euroopa Liidus mitmeid vabatahtlikke piiranguid põllumajandustoodete tootmisele ja ekspordile. Näiteks korraldasime me hiiglasliku reformi suhkruturul, mis vähendas Euroopa suhkrutootmist kolmandiku võrra ja sulges mitu suhkru rafineerimistehast. Paljud põllumajandusettevõtted lõpetasid suhkrupeedi kasvatamise, me suurendasime tööpuudust ning ei saavutanud ühtki sotsiaalset ega majanduslikku eelist. See oli kingitus suurtele suhkrukontsernidele, kes viisid oma tootmise Euroopast välja, ning täna impordime me neilt suhkrut.

Ma leian, et kriisi ajal peaksime me oma majandust ja oma tootjaid jõuliselt kaitsma. Ma ei räägi siinkohal protektsionismist, vaid poliitikast, mis looks võrdsed võimalused, mida meie tootjatel praegu pole. Euroopa Liidus kehtib mitmeid kõrgetasemelisi standardeid, näiteks põllumajanduses kehtivad loomade heaolu standardid. Selliste standardite edendamine on õige, ent me peaksime samadest standarditest kinnipidamist nõudma ka neilt, kes oma tooteid Euroopa Liitu ekspordivad. Kui me näiteks keelustame puurikanade pidamise, ei tohiks me samal ajal importida mune riikidest, kus seda meetodit kasutatakse. Samamoodi peaksime me käituma ka mitmete muude küsimuste osas. Me peaksime kinni pidama lihtsast reeglist – eksportijatele kehtigu samad nõuded, mis meie oma tootjatele, sest ilma selleta ning isegi majanduskriisi arvestamata (...).

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Jaroslav Paška (EFD). – (*SK*) USA finantssektori põhjustatud finantskriis paisus väga kiiresti majanduskriisiks, mis mõjutas otsekohe kõiki majanduselu valdkondi. Selle vältimatuteks tagajärgedeks oli tarbijate ostujõu kiire langus, toodangu langus, tööpuuduse kasv, väiksemad eelarvetulud ning vähem raha riikide eelarvete rahastamiseks.

Et toodang langes mõistagi kõikjal maailmas, pidi koos tootmise vähenemisega vältimatult vähenema kaubeldavate kaupade hind. Head kolleegid! Seega, kui me küsime nüüd, kuidas maailmakaubanduse mahtu stabiliseerida või isegi kasvama panna, siis saab seda teha üksnes majandusliku kokkuvarisemise peatamiseks mõeldud tõhusate meetmete kaudu, majandust stabiliseerivate meetmete kaudu ning majanduskasvu järkjärgulise käivitamise kaudu.

Praegune majandussüsteem on vastastikuselt niivõrd seotud ning üleilmastunud, et minu arvates on asjatu illusioon toetuda piiratud mõjuga kunstlikule sekkumisele, mis on suunatu konkreetsetele sektoritele ega loo mingit lisaväärtust.

Iliana Ivanova (PPE). – (*BG*) Head kolleegid! Kriis on vältimatult põhjustanud üleilmsete kaubandusmahtude olulist vähenemist. See peegeldub ka tootmise ning investeerimise languses ning piiratud kasvuvõimalustes. Samal ajal seisab riikide valitsuste ees tugev kiusatus kehtestada oma kodumaise tootmisvõimsuse kaitseks kaubandustõkkeid.

2009. aastal täheldasime me riikliku kaitse eri vormide kasutuselevõtu murettekitavat tõusu, seda nii üksikutes Euroopa Liidu liikmesriikides kui ka uutes arenevates majandustes. Selline protektsionism takistab Euroopa majanduse selgroogu moodustavate väikeste ja keskmise suurusega ettevõtete juurdepääsu rahvusvahelistele turgudele, tekitades lisakoormisi ja piiranguid.

Selliste probleemidega toimetulekuks ja ettevõtluse ning kaubanduse elavdamiseks on Euroopal minu arvates eelkõige vaja tugevat siseturgu. Selle saavutamine on võimalik, kui Euroopa majandus on piisavalt konkurentsivõimeline, uuenduslik ja toetub kõrgetele kvaliteedistandarditele. Nagu on märkinud ka Euroopa Komisjon, peame me vaatamata tehtud edusammudele jätkama jõupingutusi, et suurendada haridussüsteemide võimekust aidata kaasa uuendusliku, dünaamilise teadmispõhise ühiskonna rajamisele.

Minu arvates on Euroopa Liidu stabiilne rahandus, mis tagab riikide majanduste ja Euroopa valuuta jätkusuutlikkuse, kaubanduse tasakaalustamise oluline eeldus. Euro stabiilsus on meie kaubanduspartnerite usalduse seisukohast määrava tähtsusega. Kasvule uute stabiilsete aluste panemiseks vajalike struktuurireformide õigeaegne elluviimine annab kaubanduse ja investeeringute elavdamisele täiendava tõuke

Viimase, kuid mitte vähim olulisema punktina usun ma, et siseturgu tugevdaks ka euroala mõistlik ja kiire laienemine, mis tooks kaasa Euroopa riikide majandusliku lõimumise ning muudaks Euroopa majanduse rahvusvaheliste partnerite jaoks veelgi mõjuvõimsamaks.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (*ES*) Austatud juhataja! Nagu näitab 2009. aasta statistika ja nagu on juba viidatud, on 2008. aasta alguses puhkenud finantskriis kaubandusnäitajaid oluliselt vähendanud.

Igal juhul tundub, et meil on õnnestunud vältida tõsist kiusatust asuda protektsionismi teele, nagu juhtus 1930ndate kriisi ajal, ning tundub, et suundumus kohaldada uusi piiravaid meetmeid kadus eelmise aasta lõpus. Seda näitab komisjoni poolt eelmise aasta lõpus vastu võetud viies raport potentsiaalselt kaubandust piiravate meetmete kohta.

Ometi on selliseid piiravaid meetmeid rakendanud mitmed erineva majandusliku baasiga riigid, nagu Ameerika Ühendriigid, Hiina, Argentina, Venemaa ja Indoneesia, aga ka mitmed arenguriigid. Ning just need riigid, arenguriigid vajavad avatud turge, mis nende tooteid vastu saaksid võtta.

Seetõttu kutsun volinik De Guchti töötama arenguvolinikuna maailma kaubanduse laiendamise ja vabamaks muutmise nimel, selle nimel, et Euroopa Liit võtaks arenguriikide protektsionistlike tõkete vähendamisel juhtrolli, ning selle nimel, et kaubandusläbirääkimistel pühendataks rohkem tähelepanu arenguküsimustele.

Georgios Papastamkos (PPE). – (*EL*) Austatud juhataja, head kolleegid! Ma leian, et maailmakaubanduse langus on juba ületanud majanduslanguse enda piirid. Uuringud on näidanud, et kaubanduse aeglustumine on suures osas tingitud sellest, et pangad ei rahasta kaubandust piisavalt.

Tahan esitada kaks küsimust: esiteks, mis on saanud rahvusvahelistest kokkulepetest kaubanduse mitmepoolse rahastamise osas? Ning teiseks, milliseid tulemusi on toonud finantsraamistiku paindlikumaks muutmine, et lihtsustada ettevõtete juurdepääsu Euroopa tasandil rahastamisele?

Ülemaailmsest kaubandusest rääkides tahan osutada, et Maailma Kaubandusorganisatsiooni reeglid, põhimõtted ja kohustused on suurel määral takistanud kaubandust piiravate meetmete kohaldamist, võimaldades samal ajal majanduse taastumisele suunatud poliitika elluviimiseks vajalikku paindlikkust.

Sellest hoolimata kutsume me komisjoni üles tähelepanelikult jälgima meie kaubanduspartnerite kohaldatavaid meetmeid ning nende mõju Euroopa ekspordile, sealhulgas ELi oluliste kaubanduspartnerite kohaldatava poliitikaga "osta kodumaist". Samal ajal ei tohi me mööda vaadata mõnede areneva majandusega riikide ekspordi kiirest suurenemisest.

Siinkohal tahaksin rõhutada eeskätt probleemi, mis on seotud Euroopa toodete konkurentsivõimega maailmaturul; see probleem eksisteeris enne majanduskriisi ja eksisteerib sellest sõltumatult.

Viimaks on meil muude asjade kõrval vaja leida üksmeel kaubanduspartneritega turule juurdepääsu osas, taastada rahvusvahelistel turgudel õiglase konkurentsi tingimused ning tagada, et imporditud kaubale kehtiksid samasugused reeglid nagu ELis toodetud kaupadele.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – Austatud juhataja! (*kuuldamatu*) on juba praegu ülemaailmse majanduslanguse ning mitmeid tooteid puudutava nõudluse ülemaailmse languse tõttu väga raskes olukorras. Ometi kahjustab protektsionism otseselt rahvusvahelist kaubandust ja ELi huvisid.

Üks rahvusvahelise kaubanduse osalisi, kes on kehtestanud täiendavaid ning eesmärgile jõudmist takistavaid kaubanduspiiranguid, on Venemaa. Finantskriisi algusest peale on Venemaa kehtestanud mitme kauba impordile, näiteks liha- ja piimatoodetele, mööblile ja samuti mõnedele terasetoodetele rea niinimetatud ajutisi kriisivastaseid tariife. Veel üks juhtum, mida võib meenutada, on Venemaa poolt ELi eksportijatele kehtestatud ajutine tariif ravimitele.

Veel enam tekitab muret, et 1. jaanuaril 2010. aastal loodi Venemaa, Valgevene ja Kasahstani vahel tolliliit. Sellest tulenevalt puudutab tariifide tõus 30% ELi tootesarjadest. Põhiprobleem on muidugi selles, et Venemaa, nagu ka Valgevene ja Kasahstan, ei ole WTO liikmed ega ole seetõttu kohustatud täitma WTO reegleid, mis piiravad imporditariifide ja muude kaubandust piiravate meetmete ühepoolset suurendamist. Et Venemaa ei ole WTO liige, puudub meil omavaheliste vaidluste lahendamise mehhanism.

Austatud volinik, mul on teile kaks küsimust. Kuidas hindab komisjon ELi praeguseid kaubandusprobleeme Venemaaga ning kas meil on kindel strateegia Venemaa WTO-liikmelisusega seotud probleemi lahendamiseks?

Daniel Caspary (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja, head kolleegid! Me oleme mitu korda kuulnud, et maailmakaubandus on viimasel kolmel kuul dramaatiliselt vähenenud, vaatamata Maailma Kaubandusorganisatsiooni mitmete liikmete õnnestunud katsetele säilitada turgude avatust nii palju kui võimalik. Ühtlasi olen ma väga tänulik, et Euroopa Liit on siinkohal väga tõhusat rolli mänginud ega ole rakendanud peaaegu ühtki protektsionistlikku meedet.

Minu kodumaal öeldakse, et parim kaitse on rünnak. Tahaksin arendada edasi kolleeg Andrikienė mõtet Venemaa rakendatud erimeetmete kohta. Meil tuleb küsida, milliseid tõhusaid võimalusi meil on, et minna rünnakule nende kaubanduspartnerite vastu, kes ei ole G-20 kohtumisel tehtud kokkulepetest kinni pidanud, kes on kohaldanud protektsionistlikke meetmeid, kes on sulgenud oma turud ning kes aitasid ülemaailmse majanduse langusele veelgi enam kaasa, kui see muidu oleks juhtunud.

Kas me ei peaks oma "Globaalse Euroopa strateegiat" proaktiivsemalt kasutama ning selle punkte jõuliselt ellu viima? Kas praegu ei oleks õige aeg meie huvisid proaktiivselt ellu viia, selle asemel, et lihtsalt protektsionismiga võidelda? Mulle tuli pähe võimalik uus algatus, mis aitaks meil viimaks ometi WTO raames edusamme teha. Ma arvan, et me peaksime astuma loogilise sammu ning lõpetama kiiresti vabakaubandusläbirääkimised. Meil on üks tulemus seoses Lõuna-Koreaga. Ent mis juhtus India, Kanada, Columbia ja Peruu osas? Kas me ei saadaks välja väga positiivset signaali, kui me suudaksime praegu nende vabakaubanduslepingute osas edusamme teha?

Mitmed kolleegid on viidanud arenguriikidele. Kas see ei oleks ideaalne võimalus majanduspartnerluslepingute osas viimaks ometi edusamme teha, et arenguriike ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani (AKV) riike paremini maailmakaubandusse lõimida ja et majanduskasvu taastamiseks ning vaesusega võitlemiseks oleks võimalik tõhusaid meetmeid võtta? Viimastel kümnenditel on saanud selgeks, et maailmakaubandusest osa võtnud riikide majanduskasv on olnud kõrgeim. Ootan huviga teie vastust, volinik De Gucht.

Theodoros Skylakakis (PPE). – (*EL*) Austatud juhataja! Minu esimene märkus on, et meie ning kiirelt areneva majandusega riikide kaubandussuhete vastastikmõju iseloom ei ole muutumatu. Ajal, kui näiteks ühenduse ja Hiina kasvumäär on täiesti erinev, toovad mittetariifsed kaubandustõkked, millele me omistasime väiksemat tähtsust siis, kui Hiina majandus oli väiksem, meie jaoks kaasa järjest rängemaid tagajärgi, kuna Hiina suhteline tähtsus suureneb ja meie oma väheneb.

Samaaegselt meie suhtelise suuruse vähenemisega, väheneb ka meie läbirääkimisvõime. Seega eksisteerib ühenduse jaoks praegu ajaliselt piiratud võimalus oma poliitikat läbi suruda, tõhusalt vähendada tõkkeid meie poolt kiiresti areneva majandusega riikidesse suunatud ekspordile ning ohjeldada sotsiaal- ja keskonnapoliitilist dumpingut. Aeg töötab meie vastu, kriisi tõttu varasemast isegi rohkem.

Minu teine märkus on, et samal ajal, kui muutub vastastikuse mõju iseloom, muutuvad tähtsamaks Atlandi-ülesed kaubandussuhted ning Ameerika turu toimimise tõhusamaks muutmine, mis suurendaks Atlandi-ülest kaubandust ning suurendaks Atlandi ookeani kallastel asuvate osaliste läbirääkimisvõimet.

Ka see võimalus on ajaliselt piiratud, kuna Atlandi-ülese turu ülesehitamine on keerukas protsess, mis võtab aega. Kui oluliseks USA neid suhteid peab? Kahjuks ei mõju asjaolu, et president Obama tulevasel Madridi tippkohtumisel ei osale, julgustava märgina.

Küsimus on selles, kas komisjon tajub vajadust kiiresti tegutseda, kuni me veel omame vajalikku läbirääkimisvõimet?

Tokia Saïfi (PPE). – (FR) Austatud juhataja! Äsja läbisime majandus- ja finantskeerise, mis põhjustas palju kahju. Meie riikide majandused on kaotanud orientiiri ning me teeme siiamaani jõupingutusi, jõudmaks uuesti võrdsele võistluspositsioonile sihikindlate, arenevate majandusjõududega.

Austatud volinik! Praegu on teil aeg asuda juhtima edasipüüdlikku ja tähendusrikast Euroopa kaubanduspoliitikat, mis oleks häbenematult suunatud meie kaubanduslike huvide kaitsele ning põhineks turgude vastastikusele avatusele ning meie konkurentsieeliste ärakasutamisele.

Euroopa Liit peab esmalt leidma hea kesktee äärmusliku vabakaubanduse ja protektsionismi vahel. Minu arvates peaks see kolmas tee väljenduma ausa kaubanduse raamistiku loomises. Euroopa Liidu relvadeks on teatud väärtused: austus intellektuaalomandi kaitse suhtes, õiglane juurdepääs investeeringutele ja turgudele, võitlus mittetariifsete kaubandustõkete vastu ning austus sotsiaalsete ja keskkonnaalaste standardite suhtes. Sellest tulenevalt on ühenduse kohuseks tagada, et neid väärtusi tunnustaks oma põhimõtetena India ja Hiina, areneva majandusega riigid, mis ei ole üksnes meie kliendid ja konkurendid, vaid ka meie partnerid.

Austatud volinik! Lisaks kaubanduse tasakaalustamisele peate te ka aitama suurendada meie, Euroopa ettevõtete konkurentsivõimet. Kuidas seda eesmärki saavutada? Innovatsioon, investeeringud teadus- ja arendustegevusse ning konkurentsivõimeliste klastrite rahvusvaheline mõjujõud tunduvad kuuluvat võtmetähtsusega tegurite hulka, mis meid kriisist välja toovad.

Samuti peame keskenduma uuenduslikele äriühingutele, eriti keskmise suurusega ja väikestele ettevõtetele, vabastades nad kõigist ülemäärastest halduslikest ja eelarvelistest koormistest, ning rohelistele tehnoloogiatele ja teenustele.

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Krisztina Morvai (NI).—(HU) Me peame vaatama näkku fundamentaalsele küsimusele, kas vabakaubandus, praegune WTO kontrollitav süsteem on inimeste jaoks kasulik või peaksime me kaaluma uut juhtpõhimõtet, mida ma ei nimetaks protektsionismiks, vaid pigem isemajandamiseks? Teen ettepaneku vaadelda nende kahe juhtpõhimõtte erinevusi kolmes valdkonnas. Milline on üleilmse maailmamajanduse tähendus selle praegusel kujul ja mahus Euroopa töökohtade loomise ja säilitamise seisukohast, eriti kui mõelda Euroopa riikide väikekauplejatele, pereettevõtetele ja väiketaludele, mis on jäetud triivima ning on praeguse ülemaailmse, liberaliseeritud maailmakaubanduse tõttu kaotanud võimalused edasi liikuda? Kui mõelda solidaarsusele, siis kas vaestele, areneva majandusega riikidele on kasulik, kui nad on selle asemel, et omaenda põllumajandust ja tööstust arendada, kohustatud oma turud avama? Kas keskkonnale on hea, kui kaupu suurte vahemaade tagant kohale tuuakse?

Tahan teha ettepaneku, et esimese sammuna võiksime me vähemalt põllumajanduse ja toidu osas kaaluda toiduainetööstuse isemajandamise põhimõtte sisseseadmist, mis tähendaks, et omavalitsustel ja riikidel oleks õigus otsustada, mida ja kuidas nad soovivad toota, ning seejärel, kuidas nad soovivad toodangut müüa. Tarbijatel on õigus kvaliteedile ning tervislikule ja toitvale toidule ning me teame, et selline toit ei ole mitte tuhandete kilomeetrite kauguselt kohale transporditud, vaid kohalikult toodetud, kohalikult töödeldud ja kohalikult müüdud toit.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE). – (RO) Soovin õnnitleda uut volinikku tema ametisse nimetamise puhul. Kas volinik võiks võimalusel rääkida detailsemalt majanduskriisi mõjust maailma põllumajandustoodete kaubandusele? Kolleeg Andrikienė mainis juba Vene Föderatsiooniga seotud juhtumit, kus nimetatud riik teatas, et on valmis keelustama 2015. aastani linnuliha ekspordi, kuna kodumaine tootmine katab selles osas riigi vajadused.

Arvestades, et komisjoni president seadis uue põllumajandusvoliniku ülesandeks ülemaailmses avatud kaubanduskeskkonnas konkurentsivõimelisema põllumajandussüsteemi edendamise, kasutan voliniku saalisviibimist, et küsida, millisena näeb ta koostööd põllumajanduse eest vastutava kolleegiga Doha vooru raames peetavate läbirääkimiste lõpetamise osas.

Seán Kelly (PPE). – Austatud juhataja! Esmalt tahan öelda, et komisjonile tuleb avaldada tunnustust selle eest, et ta lükkas tagasi WHO poolt meile hiljuti tehtud ettepaneku keelustada tollimaksuvaba alkoholi ja piirituse müük. Kui ettepanek oleks vastu võetud, oleks see läinud Euroopa majandusele maksma 2 miljardit eurot ning ühenduse elanikud oleksid kaotanud sadu töökohti. WHO ettepanek põhines pigem moraalilugemisel kui teaduslikel tõenditel ning õnneks lükkas komisjon selle tagasi.

Teise märkusena tahan öelda, et praeguste hädade eest vastutasid peamiselt pangad, ent mis juhtus? Tekkis uus teooria – nad olid pankrotistumiseks liiga suured. Ma arvan, et nad võtsid pigem liiga suure suutäie, kui olid liiga suured, et pankrotistuda. Seda on näha ebaeetilistest palkadest, mida mõned pankurid teenivad, ning groteskse suurusega preemiatest, mida nad samuti pälvivad. Ükski pankur ei tohiks teenida rohkem kui tema koduriigi peaminister ning me peaksime töötama selle nimel, et ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Austatud juhataja! Rahvusvaheline kaubandus on finantssektori kõrval majanduskriisi tulemusel kõige rohkem kannatanud maailmamajanduse valdkond. Hinnanguliselt langes maailmakaubanduse käive möödunud aastal kriisi tulemusel umbes 10%. Lisaks mõjutab kaubandust ebasoodsalt mitmete riikide poolt majanduslanguse vastase põhitööriistana kasutusele võetud protektsionismipoliitika. Vabakaubanduse eeliseid ei peaks ülemaailmse majanduse tingimustes kellelegi lahti seletama. Võib ohutult väita, et vabaturuga riikides 20. sajandi teisel poolel saavutatud jõukus oli suures osas tingitud vabakaubanduse dünaamilisest arengust sel perioodil. Maailmakaubanduse langus, tööpuuduse suurenemine – eriti arenguriikides –, ning sellega kaasnev vaesuse ning sotsiaalse tõrjutuse kasv moodustavad ebasoodsa suundumuse, mida saaks peatada, taastades dünaamilise kaubanduse, mis põhineb vabadel ja õiglastel (...).

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Michael Theurer (ALDE). – (*DE*) Austatud juhataja, austatud volinik! Esmalt soovin õnnitleda volinikku ametisse nimetamise puhul. Meil on hea meel näha komisjonis sedavõrd nutikat ja edukat poliitikut ning tuntud liberaali. Te vajate ELi rahvusvahelise kaubanduse poliitikale uue hoo andmiseks kogu oma

veenmisjõudu. Me peame võitlema protektsionistlike suundumuste vastu. Ajalugu näitab selgelt, et maailmakaubanduses osalenud riikides on olnud suurem majanduskasv kui teistes riikides.

Ühtlasi seisame vastamisi uue maailmakorraga. Mõned pooled, nagu näiteks Hiina, kasutavad riigikapitalistlikke süsteeme, ent võivad sellel areenil üsna erinevaid meetodeid kasutada. Seetõttu kutsun komisjoni üles töötama välja uue maailmakaubanduse strateegia. On selge, et me peame Doha arenguvooruga edasi liikuma, sest mitmepoolne lähenemine on õige lähenemine. Samas peame me kogu jõust pingutama, et suhetes Hiinaga edusamme teha.

Daniel Caspary (PPE). – (*DE*) Austatud juhataja! Tahaksin jätkata teemal, mida kaks eelkõnelejat juba puudutasid. Volinik De Gucht, õnneks vastutate te ka Atlandi-ülese majandusnõukogu eest. Oleksin väga tänulik, kui seaksite Atlandi-ülese majandusnõukogu oma tegevuskava prioriteediks, eesmärgiga lahendada kõik probleemid, millele me viidanud oleme.

Euroopa ja USA vastutavad endiselt peaaegu 60% maailmamajanduse eest. Kui meil õnnestuks eemaldada kasvõi murdosa Atlandi-ülesel turul kehtivatest kaubandustõketest, saaksime oma kodanike heaks ning muidugi töötajate heaks teha palju rohkem kui mitmete muude meetmete abil, mille elluviimisse me viimase viie aasta jooksul palju suuremaid jõupingutusi oleme teinud. Oleksin väga tänulik, kui saaksite oma tähelepanu Atlandi-ülesele majandusnõukogule pöörata.

Karel De Gucht, *komisjoni liige.* – Austatud juhataja! Kui ma üritaksin kõigile esitatud küsimustele ja tõstatatud teemadele tasakaalustatult vastata, läheks mul arvatavasti vaja vähemalt pool tundi. Kui ma õigesti aru saan, on mul ainult kaks või kolm minutit.

Pärast seda tõdemust lubage mul alustada üldise märkusega. Ma ei usu tõesti, et protektsionism oleks lahendus. Sõltumatult sellest, kas te sellesse usute või mitte, võib ajalukku vaadates näha, et meie riigid said jõukaks tänu rahvusvahelisele kaubandusele.

Teiseks, Euroopal on transformatiivne majandus, mis tähendab, et me peame tegelema impordiga, et olla ekspordivõimelised. Arusaam, et me võiksime eksportida ilma importimata, on täiesti väär ja faktidega vastuolus.

Seega usun ma vankumatult, et me peaksime sõlmima suuremate majanduspartneritega vabakaubanduslepingud, et me peaksime Doha voorus edu saavutama ning et me peaksime rahvusvahelist kaubandust veelgi liberaliseerima. Kuid see ei tähenda, et me ei peaks võtma arvesse asjaolu, et rahvusvaheline kaubandus peab ühtlasi olema õiglane ja et meil on õigus oma huvisid kaitsta. Komisjon teeb seda vajadusel kindlasti, ning me kasutame olemasolevaid kaubanduse kaitsemeetmeid, et vältida kaubanduse meie arvates ebaõiglast moonutamist.

Esitati ka väga spetsiifilisi küsimusi, näiteks Yannick Jadot' küsimus WTO 4. veebruari kohtumise ja selle tulemuste kohta. Kohtumise peamine sõnum oli, et teenustekaubanduse üldlepingu (GATS) eeskirjad ei piira riikide õigust tagada tõhus finantsjuhtimine. Põhjuseks on, et GATSi rahandusalaste usaldusmeetmete kohaldamisala on väga lai, nii et finantsjuhtimine ei lähe liikmesriigi ega Euroopa tasandil GATSi eeskirjadega vastuollu.

Sellega seoses jõudsin ma praeguse kriisi põhjuste juurde. Loodetavasti on suurem osa sellest möödas. Ma olen veendunud, et kriis mõjutas kaubandust oluliselt, ent kriisi algpõhjus on seotud finantsalase tasakaalustamatusega, mis tulenes finantsinstitutsioonide langetatud täiesti valedest otsustest. Finantskriis ei alanud Euroopas; see jõudis Euroopasse ja mujale maailma Ameerika Ühendriikidest.

Olen nõus, et paari aasta tagune toidukriis, mida ei ole siiani jõutud täielikult lahendada ja, kui lubate, seedida, on suurendanud tasakaalustamatust, eriti arenguriikides. Arenguriike võib paljus kritiseerida, heade valitsemistavade ja muu osas, ent kindlasti ei saa arenguriike süüdistada finantskriisi põhjustamises. See on ilmne ning kriis tabas arenguriike väga rängalt, nii et me peame seda asjakohaselt arvesse võtma.

Ühtlasi on küsitud – viimati tegi seda Daniel Caspary ja korra ka Yannick Jadot –, mida me kavatseme teha Atlandi-ülest majandusnõukogu ja Hiinat puudutava strateegilise algatuse asjus?

Minu isiklik arvamus on, et ainuke õige reaktsioon Hiina majanduslikule arengule – mida me ei suudaks muide peatada – on ise tugevamaks muutuda. Minu arvates on see ainuke õige lahendus.

Kui läheneda küsimusele kaubandusbilansi puudujäägi seisukohast, on tõsi, et Hiinaga seotud kaubandusbilansi puudujääk on oluliselt suurenenud, ent kui vaadata Aasiaga seotud ülemaailmset kaubandusbilansi puudujääki,

ei suurenenud see sama palju. Ka Aasias seisavad teised Aasia riigid silmitsi Hiinast tuleneva väga ränga konkurentsiga.

Nii et me peaksime ise tugevamaks muutuma. Ma usun, et näiteks Atlandi-ülese turu rajamine on üks paremaid lahendusi, mida me saame pakkuda.

Meil on üks Euroopa Parlamendi palvel hiljuti koostatud raport, mis näitab, et kui Euroopa ja Ameerika Ühendriikide vahel õnnestuks mittetariifseid kaubandustõkkeid vähendada 50% võrra, oleks sellel palju suurem mõju kui Doha voorul. Me peame selle nimel pingutama, aga see ei ole sugugi lihtne.

Doha voorust rääkides on mu vankumatu veendumus, et me peaksime püüdma seda läbirääkimisvooru lõpule viia, sest sellega kaasneb mitmeid olulisi elemente, nende hulgas nõue, et olemasolevad tariifid ei saa enam tõusta, ning me oleksime võimelised neid kõrvaldama. Teiseks on Doha vooruga seotud tugev arengupoliitiline lähenemine, muidugi tingimusel, et me suudame praegust olukorda hoida ning see peaks olema Euroopa Komisjoni eesmärk.

Samuti esitas David Martin küsimuse Robin Hoodi maksu kohta. Esiteks pean ütlema, et nimi Robin Hood meeldib mulle märksa rohkem kui Tobin. Ent seda kõrvale jättes kardan ma, et Robin Hoodi maksu puudutavad samad probleemid, mis Tobini maksu – seda saab rakendada üksnes juhul, kui seda tehakse ülemaailmselt. Samuti tuleks meeles pidada, et isegi ülemaailmselt tähendaks selle maksu kehtestamine väga kulukat rakendusmehhanismi. President Barroso on Tobini maksu kohta öelnud, et me oleme seda valmis toetama juhul, kui kõik teised teevad sama, ning see on muidugi peamine takistus.

Viimane märkus puudutab küsimust, mille teiste seas esitas Joe Higgins, nimelt spekulatsiooni ning selle tagajärgi, samuti Kreekat.

Praegune arutelu ei puuduta Kreekat ning ma ei lasku üksikasjadesse, ent ma arvan ausalt öeldes, et osa süüst lasub ka Kreekal endal. Globaalses majanduses ning ka Euroopa Liidus ei saa lubada moraalset ohtu. Euroopa Liidu liikmesriigiks olekuga kaasnevad ka mõned kohustused. Nii et raskesse olukorda sattunud liikmesriigid – keda me oleme kindlasti valmis toetama ja võimalusel alati aitama – peaksid samuti mõistma, et nad peavad reeglitest kinni pidama ning kui nad reeglitest kinni peavad, ei satu nad sellisesse raskesse olukorda, kus nad praegu asuvad.

Juhataja. – Arutelu on lõppenud.

Kirjalikud avaldused (kodukorra artikkel 149)

Edit Herczog (S&D), kirjalikult. – (HU) Maailmakaubanduse kokkutõmbumine on eriti rängalt kahjustanud Kesk- ja Ida-Euroopa riike, kuna nõudluse langus puudutas peamiselt ekspordis olulist rolli mänginud tooteid, nagu autod, olmeelektroonikaseadmed ja nii edasi. Samal ajal on neid riike rängalt kahjustanud krediidikriis. Ekspordi hoogustamine oleks äärmiselt oluline, et aidata neil riikidel toime tulla sellest kahekordsest survest tulenevate raskustega ning sotsiaalprobleemidega, nagu tööpuuduse kasv. Peamine takistus tundub selles valdkonnas olevat eksportijate rahastamine, kuna makseperioodid on pikenenud ja krediidile juurdepääs on muutunud kallimaks ja keerulisemaks, samal ajal kui krediidikindlustuse tingimused on samuti halvenenud. Sellepärast tuleks välja töötada programmid kõnealuste riikide, eriti ELi liikmesriikide abistamiseks nende raskustega toimetulemisel.

Andreas Mölzer (NI), kirjalikult. – (DE) 1990ndate suundumus kasutada allhankeid põhjustas maailmamajanduse tingimustes kapitali ning ka oskuste väljavoolu. Asjaolu, et väikeste palkadega riikides on loodud ning luuakse töökohti, on toonud kaasa keskmise palga languse Kesk- ja Lääne-Euroopas, mis omakorda on põhjustanud tarbimise vähenemise. Selle tulemuseks on, et Euroopa äriühingud ei teeni enam enamikku oma kasumist kaupade tootmiselt, mis on nende peamiseks äritegevuseks. Oma tulemusi üritavad nad parandada finantstehingute ja spekuleerimise abil. Meil tuleb alustada sellest punktist. Peame kehtestama kvoodi sellele, kui palju lihtaktsiakapitali tohivad äriühingud aktsiatesse ning osakutesse investeerida ning kui suure osa oma reservidest tohivad nad hoiustada kolmandates riikides asuvatesse finantspakmetesse. Teiseks tuleb meil kehtestada eeskirjad seoses nende äriühingutega, mis on kriisi tõttu kannatanud. Kolmandaks, majandus ei vaja üksnes pankadele mõeldud värsket kapitali, mis oli üks kriisi peamiseid põhjuseid, vaid ühtlasi ning veelgi enam rahaülekandeid reguleerivaid uusi eeskirju, rangeid suuniseid seoses krediidipakmete müügiga ning sõltumatut järelevalveorganit, kes tegeleks uue ja õitsva kaubandustegevuse kontrolliga, sealjuures valdkondadega, nagu väärtpaberite katteta eelmüük, mis tuleks keelustada.

Artur Zasada (PPE), *kirjalikult.* – (*PL*) Kui kolleeg Moreira poolt äsja esitatud prognoosid on tõesed, siis on maailmakaubanduse prognoositud langus suurim pärast Teist maailmasõda. On enesestmõistetav, et nii

Euroopa Liidu liikmesriigid kui ka ühendusse mittekuuluvad riigid võtavad meetmeid konkurentsivõime suurendamiseks ja kriisi mõjudega toimetulemiseks. Analüüsikeskuse Centre of Economic Policy Research korraldatud uuring näitas, et pärast G-20 esimest kriisikohtumist on kriisi tagajärgedega võitlemiseks tehtud 425 seadusandlikku algatust. Mõned riigid on valinud protektsionistlikud meetodid, samal ajal kui teised püüavad kaubandust liberaliseerida. Kas Euroopa Komisjon jälgib nii Euroopa Liidus kui ka kogu maailmas elluviidavaid seadusandlikke algatusi, arvestades, et majandus on ühendatud anumate süsteem? Kas Euroopa Komisjon võtab neid algatusi kriisivastaste meetmete elluviimisel arvesse? Protektsionistlike ja liberaliseerivate meetmete kuhjumisel tekib olukord, kus nad on üksteist tühistavad ega mõjuta maailmakaubandust.

19. ELi ja Lõuna-Korea vabakaubandusleping (arutelu)

Juhataja. – Järgmine päevakorrapunkt on arutelu suuliselt vastatava küsimuse üle, mille on komisjonile esitanud Daniel Caspary, Peter Šťastný, Paweł Zalewski, David Martin, Gianluca Susta, Kader Arif, Michael Theurer, Niccolò Rinaldi, Metin Kazak, Marielle De Sarnez ja Jan Zahradil Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni, Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide ja demokraatide fraktsiooni, Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsiooni ning Euroopa Konservatiivide ja Reformistide nimel ELi ja Lõuna-Korea vabakaubanduslepingu kohta (O-0171/2009 – B7-0001/2010)

Daniel Caspary, *esitaja.* – (*DE*) Lugupeetud juhataja, volinik! Läbirääkimised Lõuna-Koreaga sõlmitava lepingu üle on lõpule jõudnud ning on alustatud dokumentide koostamist. See on väga positiivne. Kui lepingut aga üksikasjalikult vaadelda, siis näib, et kiirus on muutunud tähtsamaks kui põhjalikkus. Mul on tunne, et teie eelkäija soovis iga hinna eest lepingu allkirjastamist ja sõlmimist, et ta saavutaks oma ametiaja jooksul vähemalt ühe eduka tulemuse.

Oleme tutvunud mitme eksperdihinnanguga, mis koostati enne läbirääkimiste algust ja mis näitavad selgelt lepingu sõlmimise mitmeid võimalikke eeliseid Euroopa tööstusele ja majandusele. See avaldab tõenäoliselt positiivset mõju masinaehitus-, keemia-, farmaatsia- ja toiduainetööstusele ning teenindussektorile. Kõik nimetatud ja ka paljud teised sektorid loodavad lepingust suurt kasu saada. Vastuväiteid esitab eelkõige aga autotööstus. Probleeme tekitab tollimaksu tagastamise süsteem, välismaistelt tarnijatelt saadud ja Lõuna-Korea autode puhul kasutamiseks sobivate autoosade hulga küsimus ning keskkonnanormide küsimus, mis on endiselt lahendamata.

Sooviksin, et selle kriitikaga mitte üksnes ei tegeldaks, vaid paljud probleemid ka lahendataks järgmiste kuude jooksul, kasutades kaitsemehhanisme ja kaitsemeetmete määrust. Parlamendiliikmed saavad hääletada vabakaubanduslepingu poolt üksnes siis, kui oleme tegelenud autotööstuse põhjendatud mureküsimustega ning võime ka kaitsemehhanismidesse lisada tõeliselt tõhusad lahendused.

Kaitsemeetmete tekst avaldati internetis täna, kuid kahjuks ei ole mul veel olnud võimalust seda lugeda. Tahaksin pakkuda teile oma fraktsiooni nimel võimalust meiega koostööd teha, et töötada välja Euroopa tasandil asjakohane määrus, mille abil tagatakse vabakaubanduslepingus autotööstuse huvide arvessevõtmine.

Gianluca Susta, *esitaja*. – (*IT*) Lugupeetud juhataja, volinik, head kolleegid! Maailma areenile on ilmunud mõjukad uued tegutsejad, kellest mõnda peeti hiljuti veel arenguriigiks.

See peab muutma nii meie kultuurilist kui ka üldist seisukohta vabakaubanduse ning Euroopa Liidu ja tema tähtsamate konkurentide vaheliste suhete konkreetsete põhimõtete suhtes. Praegu korraldatakse neid suhteid teatavate maagiliste teriminite abil, mis ei ole veel Euroopa Komisjoni sõnavarasse jõudnud. Need on vastastikkus, Euroopa huvi, dumpinguvastane võitlus ja tariifsete tõkete vastane võitlus.

Niisugune on Koreaga sõlmitava vabakaubanduslepingu taust, millega seoses tekkisid muu hulgas kahtlused kahel volinikul – siseturu ja teenuste volinikul ning tööhõive volinikul – ning mõnel valitsusel.

Millised on kahepoolse lepingu tegelikud eelised, kui 50% Euroopa Liidu ja Korea vahelisest kaubandusest on seotud autotööstusega ning kui Euroopasse eksporditud 700 000 Korea auto ja Koreasse imporditud 27 000 Euroopa auto vaheline arvuline erinevus on silmanähtav? Milleks anda ligi 1600 euro suurust kaudset abi igale Euroopas müüdavale Korea autole, kui mõned Euroopa valitsused leiavad, et raske on stimuleerida nende autode ostmist ja müümist tarbimise edendamiseks? Kuidas on võimalik, et me ei võta arvesse ka tekstiili- ja elektroonikatööstuse tõsiseid kahtlusi?

Volinik, meid ei rahulda see, et kuuleme juba kes teab kui mitmendat korda, nagu ka Catherin Ashton enne ütles, et lepingu sõlmimine toob kasu meie keemia-, farmaatsia- ja toiduainetööstusele, kuna kasu jääb märkamatuks võrreldes selle tagajärgedega tekstiili-, elektroonika- ja eelkõige autotööstusele või

finantsteenuste sektorile. Kas on võimalik, et isegi praeguses kriisi olukorras valib Euroopa arengu saavutamiseks finantsilise võimaluse?

Me kõik tervitame lootusrikkalt Lissaboni lepinguga sündinud uut Euroopat. Siiski peab Euroopa võtma vastutuse Euroopa huvide tagamise eest maailmas, eriti praegu. Ameerika Ühendriigid üritavad kõikvõimalike vahenditega kaitsta Boeingut Airbusi eest ning Argentiina valitsus ähvardab Telecomi sundvõõrandada.

Lepingu sõlmimine Koreaga muudab seaduslikuks Hiinaga toimuva kolmeetapilise kaubanduse, mis seni oli ebaseaduslik. Niisuguse stsenaariumiga on sunnitud tegutsema meie suuremad ettevõtjad. Nende taga on sajad tuhanded töötajad, perekonnad, kes näevad oma tulevikku haihtumas, mitte seepärast, et nad pakuvad halva kvaliteediga teenuseid või kaupu, vaid kuna halvasti määratletud huvid seatakse tähtsamale kohale kui ilmsemad ja objektiivsemad huvid.

Volinik, me usaldame teie tundlikkust, lootuses, et te väldite rutakat ratifitseerimist, millega võivad kaasneda vastuvõetamatud otsused ratifitseerimisel oleva lepingu kaubandusliku poole esialgse kohaldamise kohta või otsused, mis ei ole vastuvõetavad, kuni on selgelt määratletud kahepoolset kaitseklauslit käsitlev määrus. Kõnealuse klausli vastuvõtmine toimub seadusandliku tavamenetluse alusel, mis peaks olema soovitatavuse hindamisel esimene samm ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Michael Theurer, *esitaja*. – (*DE*) Lugupeetud juhataja, volinik, head kolleegid! Lissaboni leping avab komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendi vahelises koostöös uue peatüki. Euroopa kodanike otse valitud Euroopa Parlamendi kaasotsustamisõigus annab meile võimaluse demokraatia kaubandupoliitika valdkonnas tehtavatesse otsustesse tagasi tuua. See on õige tegu, kuna mõjutab nii liikmesriikide töötajaid kui ka tarbijaid.

Vaba ja õiglane kaubandus on Euroopa õitsengu alus. Seepärast peame protektsionistlikele suundumustele kindlalt vastu seisma. Vabakaubanduslepingud, nagu ka Lõuna-Koreaga sõlmitav leping, võivad anda olulise panuse ülemaailmse kaubanduse, kasvu ja tööhõive edendamisse. Siiski on niisuguste lepingute omaduseks, et sõltuvalt nende eriomasest struktuurist toovad nad teatavatele tööstussektoritele rohkem kasu kui teistele. Meie töö parlamendis on kaaluda hoolikalt eri tööstusharude ja sektorite mõju ELis. Selleks on meil vaja vastavaid andmeid ja mõjuhinnanguid, mille peab esitama komisjon. Hoolimata parlamendikomisjoni ja täiskogu istungil tehtud mitmetest taotlustest ei ole me veel rahuldavaid andmeid saanud. Seepärast ühines Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon teiste fraktsioonidega, et esitada käesolev küsimus.

Siiani saadud teabe kohaselt pakub leping Euroopa majanduse kontekstis võimalusi teenindussektorile ning masinaehitus-, seadmeehitus-, keemia- ja põllumajandustööstusele. Probleem seisneb siiski selles, et lepingul on negatiivne mõju autotööstusele ning tekstiili- ja elektroonikasektorile.

Vabakaubandusleping Lõuna-Koreaga on ainus arenguriigiga sõlmitud leping, milles ei keelata tollimaksu tagastamist. See võib tuua Lõuna-Korea tööstusele kaasa ühepoolse tulukuse. Nagu komisjon korduvalt kinnitas, hõlmavad tollimaksu tagastamist käsitlevad sätteid kaitseklauslit, mis annab teatavate kriteeriumide alusel võimaluse loobumiseks. Siiski peame need sätted endale tingimata selgeks tegema, et kaitsta kaasatud ettevõtete huve. Süsteem peab olema praktikas kohaldatav. Ei tohi juhtuda, et kaitseklauslid on kasutud, kuna ettevõtetel ei ole võimalik esitada vajalikke tõendeid. Et leping paistab sisaldavat ühepoolseid eeskirju ja loob tulevaste lepingute – näiteks India või Kagu-Aasia Rahvaste Assotsiatsiooniga sõlmitava lepingu – jaoks pretsedendi, leiame, et kaitseklauslite konkreetne sõnastus, vaidluste lahendamise menetlus ja teised lepingu kohaldamise eeskirjad on keskse tähtsusega.

Seetõttu kutsume komisjoni üles esitama koos vabakaubanduslepinguga parlamendile heakskiitmiseks ka selle kohaldamist käsitlevad sätted. Me soovime, et otsus langetataks kiiresti. Seepärast ei tohi lepingu esialgne version jõustuda. Ettevõtjatega peetavatest aruteludest tean, kui oluline mõju on rakendamisel. Sellest tulenevalt on minu küsimus komisjonile järgmine: Kas Euroopa välisteenistuse arendamine toob kaasa tugevama rolli kaubanduspoliitikas? Vähemalt meie arvates tuleks see tagada.

Robert Sturdy, *esitaja.* – Lugupeetud juhataja! Majanduslanguse ajal võime oma tööstuse üles ehitada, töökohti luua ja arengut kiirendada üksnes turgude avamise ja tõkete kõrvaldamise abil. Tänan teid, volinik, eelneva arutelu kohta avaldatud seisukohtade eest.

ELi tarbekaupade, elektroonika, farmaatsiatoodete, kemikaalide ja meditsiiniseadmete eksportijad on vaid mõned neist, kes mittetariifsete tõkete kaotamisest tohutut kasu saavad. Sertifitseerimismenetluste lihtsustamine, läbipaistvus ja hindade ennustatavus toovad tarbijale kasu. Korea tarbijaturg omakorda soovib

juurdepääsu Euroopa kvaliteetsetele traditsioonilistele põllumajandustoodetele, nagu vein, piiritus, liha, juust, mis kõik on kaitstud geograafilise tähisega.

Siiski oleks vale kõnealune vabakaubandusleping puhta kullana heaks kiita – kuulsime paljusid sellest rääkimas – ning on valdkondi, mida komisjon peab täiendavalt selgitama. Nagu ma mainisin, on tollimaksu tagastamise klauslite lisamine paljude jaoks murettekitav.

Kõik vabakaubanduslepingud peavad põhinema vastastikkuse või vastastiku kasu põhimõttel, kuid potentsiaalne koormus Euroopa autotootjatele on endiselt ebaselge ning tekitab meile suurt muret. Komisjon kinnitas meile, et Korea tegeleb aktiivselt oma impordi korra liberaliseerimisega. Tollimaksude hulka, mida Korea võib tollimaksude tagastamise süsteemi alusel tagasi nõuda, vähendatakse järk-järgult. Läbirääkijad on veendunud, et tollimaksude tagastamise majanduslik tähtsus aja jooksul väheneb. Milliseid tõendeid on komisjonil kõnealuse argumendi toetamiseks? Kui komisjonil tuleb kaitsemehhanismi korduvalt või pidevalt kasutada, kas ta kaalub uusi läbirääkimisi, et üleminekuperioodi pikendada?

Volinik, jään ootama tihedat koostööd teiega uue lepingu osas.

Karel De Gucht, *komisjoni liige*. – Lugupeetud juhataja! Tahaksin tänada austatud parlamendiliikmeid suuliselt vastatava küsimuse eest, mis kinnitab Euroopa Parlamendi huvi ELi ja Lõuna-Korea vabakaubanduslepingu vastu

Et see on esimene oluline kaubandusleping, millele palutakse Euroopa Parlamendil anda Lissaboni lepingu alusel oma heakskiit, tervitan ma väga võimalust vastata suuliselt vastatavas küsimuses tõstatatud mitmetele vabakaubanduslepingu aspektidele. Võib-olla ma ei suuda anda üksikasjalikke vastuseid kõigile küsimuse aspektidele, kuid käsitlen neid hea meelega võimalikule järelküsimusele vastates.

ELi ja Lõuna-Korea leping ei ole üksnes esimene vabakaubandusleping, mille üle EL peab Aasia riigiga läbirääkimisi, vaid on ka kõige ambitsioonikam ja laiaulatuslikum vabakaubandusleping, mille üle EL on kunagi läbirääkimisi pidanud. Vabakaubandusleping algatati eelmise aasta 15. oktoobril pärast rohkem kui kaks aastat kestnud läbirääkimisi.

Läbirääkimisprotsessi ajal tegi komisjon tihedat koostööd parlamendiga. Seoses sellega tervitab komisjon parlamendis 2007. aasta detsembris hääletatud resolutsiooni Korea kohta. Mitmeid resolutsioonis tõstatatud probleeme vabakaubanduslepingus ka käsitleti.

Kogu protsessi vältel toimus ka pidev dialoog kodanikuühiskonnaga ning ulatuslik kaubanduse jätkusuutlikkuse mõju hindamine. Vabakaubandusleping on praegu tõlkimisel. Märtsi lõpuks kavatseb komisjon esitada nõukogule otsused, et võimaldada vabakaubanduslepingu allkirjastamist ja sõlmimist. Eesmärk on allkirjastada leping aprillis.

Praegu on komisjon lõpetamas analüüsi selle kohta, kas leping kuulub ka liikmesriikide pädevusse. Niisugusel juhul peaksid enne vabakaubanduslepingu jõustumist selle ratifitseerima kõik liikmesriigid. Et see võib olla aeganõudev, peab komisjon võib-olla tegema ettepaneku kaubanduslepingu esialgse kohaldamise kohta kuni selle jõustumiseni. Esialgse kohaldamise kohta teeb otsuse nõukogu komisjoni ettepanekul.

Komisjon soovib väga, et parlament saaks oma seisukoha vabakaubanduslepingu kohta esitada enne selle esialgset kohaldamist. Komisjon jätkab parimate vahendite otsimist koos nõukogu ja parlamendiga, et see ei tekitaks tarbetut viivitust. On väga oluline, et me kohaldaksime lepingu niipea, kui see on teostatav.

Seoses kaitsemeetmete määrusega kavatseb komison esitada ettepaneku määruse kohta nõukogule ja parlamendile tulevate nädalate jooksul ning loodab, et see õigusakt on võimalik kiiresti vastu võtta, et selle kohaldamine toimuks võimalikult lähedal vabakaubanduslepingu kohaldamise ajale.

Vabakaubanduslepingu majanduslik kasu on enamasti ELi huvides. See vabastab ELi eksportijate tööstus- ja põllumajanduskaubad Korea tariifidest, säästes igal aastal tollimaksude pealt 1,6 miljardit eurot, millest poole otse alates lepingu jõustumise kuupäevast. Ilmselt on tollimaksude kokkuhoiu võimalik kasu isegi suurem, kuna ELi ja Korea vahelist kaubandust loodetakse aja jooksul laiendada.

Ühe uurimuse kohaselt loob vabakaubandusleping ELi jaoks olulise uue kaubavahetuse ja teenuskaubanduse mahus 19,1 miljardit eurot, võrreldes 12,8 miljardi euroga Korea puhul. Praegused uurimused ei ole tuvastanud ühtegi sektorit, mida vabakaubandusleping negatiivselt mõjutaks, kuid tõsise kahju või selle tekkimise ohu korral algatab komisjon kindlasti lepingusse lisatud kaitsemenetlused. Lubage samuti meelde tuletada, et niisuguse vajaduse tekkimisel on meil võimalus võtta Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi raames kasutusele tugimeetmed.

Seoses intellektuaalomandiõigustega sisaldab vabakaubandusleping eesmärgikindlaid kohustusi, mis ulatuvad kaugemale WTO eeskirjadest. Lisaks on komisjon hoolikalt taganud, et ükski vabakaubanduslepingu element ei oleks vastuolus ELi ühenduse õigustikuga.

Mis puudutab kultuurikoostöö protokolli mõjusid, siis kehtestatakse vabakaubanduslepingus strateegilise dialoogi ja koostöö raamistik, et lihtsustada kultuuritegevuse vahetust. See näitab eelkõige ELi pühendumist 2005. aasta UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni aktiivsele edendamisele.

Päritolureeglite suhtes olid Lõuna-Koreaga peetavate läbirääkimiste tulemuseks mitmed muudatused, mis on kooskõlas niisuguste reeglite käimasoleva reformiprotsessiga. Neid muudatusi lihtsustatakse ja seega rahuldatakse Euroopa Parlamendi konkreetset taotlust. Samal ajal on säilitatud ranged eeskirjad kõigis tundlikes valdkondades.

Komisjon on pööranud erilist tähelepanu Euroopa puu- ja köögiviljadele uue turujuurdepääsu võimaluse loomisele Koreas. Et ergutada Koread oma turgu avama, kõrvaldati Euroopa Liidu piiril kehtivad hinnad, v.a kolme kõige tundlikuma toote puhul: tomatid, apelsinid ja Korea tsitrusviljad.

Ilmselgelt avab vabakaubandusleping ka ELi turu Korea toodetele. Et kaitsta meie tööstust impordi suurenemise vastu, mis põhjustab või ähvardab põhjustada kahju, on vabakaubanduslepingus kehtestatud tõhus kaitsemehhanism.

Kaitseklauslit võib kasutada alates vabakaubanduslepingu jõustumisest. Komisjon jälgib ELi turgu ja Korea importi, et hinnata kaitseklausli kasutuselevõtu vajadust, ning võtab kohustuseks selle kasutamise, kui vastavad tingimused on täidetud.

Sama kehtib tollimaksu tagastamist käsitleva eriklausli kohta, mida on võimalik kasutada Koreasse toimuvat importi ja sealt toimuvat eksporti käsitleva avalikult kättesaadava kaubandusstatistika alusel.

Olen teadlik väljendatud murest vabakaubanduslepingus sisalduvate tollimaksu tagastamise sätete pärast, eriti mis puudutab ELi autotööstust, kuid pean rõhutama, et tollimaksu tagastamine on praegu lubatud ning seda kasutavad nii Korea kui ka ELi eksportijad. Seega ei kaasne selle säilitamisega vabakaubanduslepingus uut kasu. Tollimaksu tagastamise praegune majanduslik mõju on väga väike, ligikaudu üks kaheksandik Korea tollisoodustuste väärtusest.

Autode puhul näitavad olemasolevad uurimused, et keskmiselt on Korea autode välismaine sisu 10–15%. Kui välismaine hankimine suureneks märkimisväärselt, tagaks konkreetne tollimaksu tagastamist käsitlev klausel selle tõhusa heastamise.

Ei saa välistada, et vabakaubandusleping võib tekitada poolte vahel eri arvamusi ja tõlgendusi. Niisuguste olukordade lahendamiseks sisaldab vabakaubandusleping tõhusat ja kiiret vaidluste lahendamise mehhanismi. Komisjon jälgib hoolikalt Korea kohustuste täitmist ning algatab kindlasti vaidluste lahendamise menetluse, kui see on põhjendatud.

Vabakaubanduslepinguga luuakse ka uus alus keskkonnakaitse edendamisele ja töötajate õiguste austamisele, kuna see sisaldab mitmete sotsiaal- ja keskkonnanormidega seotud ulatuslikke kohustusi. Nende kohustuste kohaldamisala on laiem kui mis tahes muu võrreldava lepingu puhul. Kohustuse täitmise tagamiseks on vabakaubanduslepingus kehtestatud nende täitmise järelevalve tugev raamistik, kuhu on kaasatud kodanikuühiskond, ettevõtted, ametiühingud ja VKOd.

Lisaks tahaksin teatada, et Korea ja EL on arutlenud tollimaksu määra võimaliku kohandamise üle. Kohandamisega kaasneks muu hulgas ka see, et kolme ja viie aasta alla klassifitseeritud toodete tariife kärbitakse vastavalt nelja ja kuue aasta möödumisel, nii et tollimaksud kaotatakse esialgu sätestatust üks aasta hiljem.

Et sellega kaasneb meie aktiivsete huvide väga väike ohvriks toomine, leidsime, et niisugune kohandamine oleks asjakohane, võttes arvesse teatavate sektorite tundlikkust. Korea on näidanud valmisolekut nende muudatustega nõustumiseks, tingimusel et mõlema poole tundlikke sektoreid võetakse võrdselt arvesse.

ISTUNGI JUHATAJA: MIGUEL ANGEL MARTÍNEZ MARTÍNEZ

asepresident

Ivo Belet, fraktsiooni PPE nimel. – (NL) Volinik, kõigepealt tahaksin soovida teile uues ametis palju edu. Praegu on küll majanduslikult keerukad ajad, kuid me teame, et teie ei karda neid.

Lõuna-Koreaga sõlmitaval vabakaubanduslepingul – nagu te ütlesite – on Euroopa jaoks kahtlemata palju positiivseid külgi, kuid meie autotööstuse jaoks on ja jääb see katastroofiliseks lepinguks. Seda märkis ka Daniel Caspary. Vaadake vaid arve, volinik. Iga auto kohta, mille me Euroopast Lõuna-Koreasse ekspordime, imporditakse 15 autot siia. Praegu on suhe 15:1, mis on tingitud eelkõige mittetariifsetest kaubandustõketest Lõuna-Koreas.

Samuti ei ole kokkusattumus, et tootja, näiteks General Motors, peab muutma oma otsust toota Euroopas uus väikemaastur, eriti Antwerpeni tehases, ning selle asemel viima kogu projekti Lõuna-Koreasse. See otsus on tingitud just uuest Lõuna-Koreaga sõlmitavast vabakaubanduslepingust. Volinik, ma ei arva, et me saame sellega nõustuda ja seda lihtsalt varjata, väites, et paljud teised Euroopa sektorid saavad lepingust kasu.

Usun, et meil on veel piisavalt aega, et lepingut meie autotööstuse vajadustega kohandada, ning te viitasite põhjendatult kaitseklauslile. Olen nõus, et kaitsemeetmed on olemas, kuid meie palume eelkõige, et lepingu mõju autotööstusele vaadataks põhjalikult läbi. Arvud ja suundumused on liiga muret tegevad. Igal juhul on tegelikkus – mida teate teie minust paremini – see, et USA valitsus peab praegu Lõuna-Koreaga läbirääkimisi kahe riigi vahelisse samasugusesse lepingusse kohanduste tegemiseks.

Ärge unustage, härra De Gucht, et autotööstus on endiselt kõige tähtsam Euroopa tööstussektor. Me räägime tohutust hulgast töökohtadest, millele praegu tõsist survet avaldatakse. Minu arvates ei tohiks me lubada rohkemate töökohtade ohtuseadmist ning seepärast nõuame teilt tungivalt täiendavate tagatiste lisamist lepingusse.

David Martin, fraktsiooni S&D nimel. – Lugupeetud juhataja! Usun, et Koreaga sõlmitav vabakaubandusleping on oluline kolmel põhjusel. Esiteks, nagu te märkisite, on see tehing, millest võidab nii Korea kui ka Euroopa Liidu majandus. See toob kasu tarbijatele, töökohtadele ja, nagu te õigusega ütlesite, see võib lisada 19 miljardit meie kaubavoogudele Koreaga.

Teiseks, võttes arvesse just toimunud arutelu, on see praeguse ülemaailmse finantskriisi taustal väga hea näide. Kui kaks suurt majandusruumi, nagu Euroopa Liit ja Korea, suudavad leppida kokku vabakaubanduslepingus, annab see tõuke ka teistele partneritele. Näiteks Jaapan näitab majandussuhete vastu Euroopa Liiduga üles palju rohkem huvi kui mõni aasta tagasi, ja seda osaliselt tänu tehingule Koreaga.

Ühtäkki näevad korealased, et USA tuleb tagasi, koputades nende uksele ja soovides, et KORUSi leping taas käima lükataks.

Kolmas põhjus – mis on rohkem parlamendi seisukohast lähtuv, kuid ma loodan, et kolleegid võtavad selle teadmiseks – on see, et leping on tähtis ka parlamendile, kuna komisjon rahuldas paljud minu raportis sisaldunud taotlused. Mul ei ole aega nendel pikemalt peatuda, kuid toon kolm-neli näidet.

Esiteks ütlesime raportis, et vajame paremat juurdepääsu Korea põllumajandusturule. Korea põllumajandustariifid langevad lepingu esimese seitsme kehtivusaasta jooksul 75%. Soovisime, et kaitstaks meie geograafilisi tähiseid. Lepinguga kaitstakse Koreas meie viskit, šampust, veini, sinki jne. Ja need tooted ei ole tähtsusetud, nagu üks minu kolleegidest märkis. Juba praegu müüb Ühendkuningriik Šoti viskit Korea turule aastas 137 miljoni Inglise naela väärtuses. Kõnealuse lepinguga võib müük oluliselt suureneda.

Nõudsime mittetariifsete tõkete probleemiga tegelemist, mis toob kasu eelkõige autotööstusele. Tahtsime, et paraneks keskkonnasõbralike kaupadega kauplemine. Lepingu alusel on kolme aasta pärast meie keskkonnasõbralikel kaupadel ja teenustel praktiliselt tollimaksuvaba juurdepääs Korea turule, samuti Korea keskkonnasõbralikel kaupadel ja teenustel meie turule.

Palusime parlamendina sotsiaalsete ja keskkonnastandardite parandamist. Alates läbirääkimiste algatamisest on Korea allkirjastanud neli ILO konventsiooni ning lepingu alusel luuakse Korea kaubanduse ja jätkusuutliku arengu foorum, mis võimaldab Korea kodanikuühiskonna esindajatel tagada, et suurema turu avamisega kaasneb ka töö- ja keskkonnastandardite parandamine.

Seda kõike parlament palus. Oleks naeruväärne ja ebaloomulik nüüd selg pöörata, olles oma tahtmise saavutanud.

Kas see on täiuslik tehing? Loomulikult mitte. Kas see sisaldab midagi, mida ma ei tahaks? Loomulikult sisaldab, kuid läbirääkimised tähendavad, et on vaja esitada nõudmisi ja teha järeleandmisi. Kas kokkuvõttes on see Euroopa jaoks hea tehing? Jah. On see hea tehing Koreale? Jah. Kas see võib olla hea tehing kogu maailma majanduse jaoks? Jah. Seega ei tohiks me kahevahel olla: peaksime edasi liikuma ja lepingu allkirjastama.

Niccolò Rinaldi, *fraktsiooni* ALDE *nimel.* – (*IT*) Lugupeetud juhataja, volinik, head kolleegid! See on klassikaline teema, milles Euroopa Liidu institutsioonid panevad mängu oma maine tootjate, töötajate ja Euroopa tarbijate silmis.

Vabakaubandusleping on alati hea uudis, stabiilsuse ja planeedi õitsengu nurgakivi. Seda enam, et kui see on Euroopa Liidule esimene edukas kahepoolne kaubanduspoliitika pärast mitmeid pettumusaastaid. Võib-olla just sel põhjusel kiirustati lepingu sõlmimisega. Tundub, otsekui oleks komisjonil kiusatus leping iga hinna eest sõlmida.

Euroopa Demokraatide ja Liberaalide Liidu fraktsioon leiab, et isegi kui tollimaksu tagastamise süsteem on WTO jaoks vastuvõetav ja isegi kui seda juba kasutatakse, on see tegelikult eksporditoetus, ning päritolureeglite kahjustamine tähendab läbipaistvust silmas pidades sammu tagasi. Nendest kahest põhimõttest saab meie teiste kaubanduspartnerite jaoks peagi pretsedent. Me teame, et komisjon on pidanud häid läbirääkimisi, kuid nagu ütleb Korea vanasõna, "isegi parimad teevad vigu".

Oleme sageli kuulnud, et komisjon on kaotamas oma võimet tagada tootjate, töötajate ja tarbijate seaduslikud huvid. Suhtluses mõlema poolega läks midagi kindlasti valesti, kuna läbirääkimisi kritiseeriti mõnikord läbipaistvuse puudumise tõttu.

Iga Euroopa kodanik ootab, et me kõik, komisjon ja parlament, näitaksime üles poliitilist tundlikkust. Euroopa tööstusel ei lähe hästi ning mõne liikmesriigi jaoks on mõttetu anda toetusi autotööstusele, millele olen ka mina täiesti vastu. Teisest küljest ähvardab meid kõnealuse lepinguga oht anda toetusi Korea eksportijatele.

Me kõik teame, et need lepingud on keerulised ja pakuvad ka palju tervitatavaid eeliseid: Korea tollimaksude kaotamine, Euroopa sertifikaatide tunnustamine, Euroopa teenustele antavad uued võimalused, geograafiliste tähiste kaitsmine. Osaliselt selle pärast ei soovi ma käia sama teed Ameerika Ühendriikidega, kus Koreaga sõlmitav leping ootab aastaid ratifitseerimist ja mõned soovivad isegi autotööstuse peatüki taasavamist.

Komisjoni nõue on, et lepingu tekst oleks osa üldisest paketist, mis koosneb kolmest dokumendist: ratifitseerimisele esitatavast vabakaubanduslepingust, rakendusmeetmetest, eelkõige mis puudutab tollimaksu tagastamise süsteemi, ning kaitseklauslit käsitlevast määrusest. Kui see on võimalik, lisaksin ma juurde ka võimaluse pääseda juurde globaliseerumisega kohanemise fondile valdkondades, mida leping võib mõjutada.

Volinik, me sooviksime näha kõiki dokumente koos ning oleme Lissaboni lepinguga kehtestatud seadusandliku tavamenetluse alusel seisukohal, et peaksime välistama igasuguse vahelepingu, millele me oleme vastu, kuna soovime koostööd teha.

Yannick Jadot, *fraktsiooni Verts/ALE nimel.* – (*FR*) Lugupeetud juhataja! Nagu te ütlesite, loob kõnealune leping uue aluse. See loob küll uue aluse, kuid mitte tingimata sel viisil, nagu meie räägime. Me näeme võib-olla esimest korda, et läbirääkimiste tulemustel tekivad kaotajad, mida me ka tunnistame, kuid seda kolmandate pooltega toimuvate kaubandusläbirääkimiste kontekstis. Seda, kes Euroopas avatud kaubandussuhetest kaotab, ei otsustatud Lissaboni strateegia kontekstis ega tööstuspoliitika kontekstis.

Teiseks loob leping uue aluse ka seetõttu, et tavaliselt kohtab kaubandusläbirääkimiste puhul vastuseisu põllumajandustootjatelt ning rahul on tööstussektorid. Käesoleval juhul näeme vastupidist. Esimest korda kaebavad Euroopa Liidu otsuste üle just suuremad tööstussektorid.

Kolmandaks loob leping uue aluse, kuna te viitate tollimaksude vähendamisest tulenevale 1,6 miljardi euro suurusele kasule, mille me Korea turul saame. Kuid mida need arvud siiski tähendavad? Ma olen ühe Lääne-Prantsusmaa piirkonna, nimelt Bretagne'i valitud esindaja. Härra De Gucht, kui te olete Bretagne'i piirkonda külastanud, teate, et seakasvatuse laiendamisega kaasnevad rohevetikad ja põhjavee reostus on seal praegu suur probleem.

Nüüd öeldi meile, et teenime tänu Lõuna-Koreaga toimuvale kaubavahetusele sigade pealt veidi raha. Aga piirkonnas, mida ma esindan, on tegelikkus see, et seakasvatuse laiendamine toob kaasa töökohtade kadumise, lisandväärtuse kaotamise, turismi kaotamise ja seega minu piirkond kaotab kõnealusest lepingust. Võib-olla üldiste arvutuste järgi inimesed võidavad sellest, kuid niisuguses piirkonnas nagu minu oma kaotatakse.

Lisaks loob leping uue aluse ka seetõttu, et esimest korda nõutakse keskkonnaerandi tegemist. Meile on pidevalt öeldud, et Euroopa on ülemaailmsete kliimamuutuste vastases võitlustes vaieldamatu liider. Tegelikult aga peame Lõuna-Koreaga läbirääkimisi erandite kehtestamise üle autode süsinikdioksiidi heite osas, kuna Euroopa autotööstus on teinud väga mõjukat lobitööd seoses süsinikdioksiidi heitele piirangute kehtestamise tähtaegade edasilükkamisega ning nüüd on ta kohustatud saavutama erandite tegemise ka välismaal.

Seetõttu näeme veel kord selgelt, et pidades silmas tööstusstrateegiat, strateegiat meie ettevõtete jaoks ja majanduse valikut, on Euroopa selle lepingu puhul pigem kannataja kui lepingu kujundaja. Te rääkisite Lissaboni strateegiast, keskkonnasõbralikust majandusest ja innovatsioonist. Ma ei loe lepingust välja, kuidas seda ergutatakse.

Lisaks, teie viis küsimusi arutada on sageli väga tasakaalukas, kuid niipea, kui inimesed hakkavad rääkima maksudest, te järsku ... Seoses teie kuulamise ajal mainitud piiridel kehtestatava süsinikumaksu ja nüüd mainitud Tobini maksuga vean ma kihla, härra De Gucht, et enne ametiaja lõppu peab komisjon Tobini maksu suhtes jõulise seisukoha võtma, kuna praegu on see finantsturugude reguleerimisel oluline vahend.

James Nicholson, *fraktsiooni ECR nimel.* – Lugupeetud juhataja! Lubage mul kõigepealt teid, volinik, tervitada uuel ametikohal ning soovida teile palju edu. Tahan öelda, kui hea on, et me täna õhtul seda arutelu peame ja mõned asjad selgeks teeme.

On tõsi, et läbirääkimised on kestnud kaua ja veninud liiga pikale. Tervitan kindlasti voliniku avaldust, et ta loodab need peagi lõpule viia.

Tehingu sõlmimisest saaks tohutult kasu nii Euroopa kui ka Korea. Ma tean, et mõned asjad tekitavad muret, ning ma kuulasin neid mureküsimusi. Täna õhtul kuulsime autotööstuse probleemidest. Kuid ma leian, et kui me sõltume autotööstusest – ja kaitseme seda täiel määral –, valime vale valdkonna, ning mis mind puudutab, siis General Motors ei ole minu vastutusala puhul kindlasti kõige olulisem.

Ma toetan väljendatud muret ja eelkõige paljude tegelikke mureküsimusi ning mõistan neid. Kuid usun, et võimalus kaalub mureküsimused üles ning kui me oleme alati tõrjuvad, ei usu ma, et me midagi saavutame.

Seega peame vaatama positiivseid, mitte negatiivseid külgi. Ei saa unustada, et sellel tehingul on ka poliitiline tähendus, sest Lõuna-Koreast põhjas asub väga agressiivne vaenlane ja nii saadame välja sõnumi selle kohta, keda me toetame.

Seega peame tegema kõik, et kaotada selles piirkonnas tõkked. Leping näitab meie toetust progressile.

Mul on olnud võimalus seda piirkonda külastada ning ma tean, et sealsed inimesed soovivad väga edasi minna ja on edumeelsed. Põhja ja lõuna vahel on näha selge ja märgatav üksteise toetamine, kui kui külastada niisugust piirkonda nagu Kaesŏng. Ma usun, et see on meie jaoks suurepärane võimalus edasi liikuda.

Kas tohin komisjonilt küsida esiteks, kuidas ta kommenteerib vaidluste lahendamise mehhanismi käsitlevat sätet ning kuidas see praktikas toimib? Eelkõige, kui kiiresti me tõsise turuhäire korral seda kasutada saaksime?

João Ferreira, *fraktsiooni GUE/NGL nimel.* – (*PT*) Lugupeetud juhataja, volinik, oleme mõistnud hukka ülemaailmse majanduse liberaliseerimise kohutavad tagajärjed teatavatele majandustegevuse sektoritele, eriti mõnes liikmesriigis ja piirkonnas, mis neist sektoritest kõige enam sõltuvad. Me peame silmas tootmistegevuse ja töökohtade hävitamist, tõsist mõju suutlikkusele luua ja jagada jõukust, üha suuremat välisturgudest sõltumist, kaubanduse kroonilist ja üha suuremat tasakaalustamatust – lühidalt, majaduslikku ja sotsiaalset kokkuvarisemist.

Peame samuti silmas töötajate õiguste rikkumist, sotsiaalset dumpingut, miljonite väiketootjate ning paljude väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate hävitamist. Need on rahvusvahelise kaubanduse järkjärgulise liberaliseerimise tagajärjed, mida selle toetajad ei saa eirata. Ma tuletan meelde rõiva- ja tekstiilitööstust, mis on kõnealuse lepingu puhul eriti asjakohane näide, ning tööhõive peadirektoraadi ja Eurofundi uuringut, milles esitatakse stsenaarium, et 2020. aastaks väheneb ühenduse töökohtade arv 20–25% ning kõnealuses sektoris kaotatakse 50% töökohtadest. Tuletan samuti meelde niisuguseid sektoreid nagu elektroonikasektor ning autotööstussektori tarnimissektor, mida siin juba mainiti. Need kaebused tõstatavad küsimuse, mis on endiselt vastuseta.

Milliseid meetmeid võetakse, et neid sektoreid kaitsta, tehes rohkem kui lihtsalt töökohtade hävitamise mõjude leevendamine? Millised on agressiivse ekspordi vastased kaitsemehhanismid ja -meetmed? Millal ja kuidas on meil võimalik ettevõtete ümberpaigutamise probleemiga tõhusalt tegeleda? Minu fraktsiooni

ettepaneku kohaselt lisatakse 2010. aasta eelarvesse uus rubriik tekstiili- ja jalanõutööstuses meetmete võtmiseks ning sektori jaoks ühenduse programmi loomiseks. Millised on selle programme võtmeelemendid?

Volinik, kiiremas korras tuleb luua õiglased majandussuhted. Need peavad teenima inimesi ja nende riike, mitte teatavaid majandusrühmi või neid, kes rahastavad Euroopa Liitu. Kaitsta iga riigi õigust toota jätkusuutlikult on olnud tuleviku jaoks vajalik uue majandusliku, sotsiaalse, energiale suunatud ja keskkonnaalase mõistlikkuse nimel, mida neoliberaalne mudel mitte üksnes ei välista, vaid muudab selle isegi võimatuks.

Anna Rosbach, *fraktsiooni EFD nimel*. – (*DA*) Lugupeetud juhataja! Ma ei näe asju nii nagu eelnev sõnavõtja. Ma tervitan Lõuna-Koreaga sõlmitavat vabakaubanduslepingut. Minu arusaamist mööda on selgelt ELi huvides edendada võimalikult tihedaid suhteid Euroopa ja Aasia demokraatlike riikide, sh Lõuna-Koreaga.

Euroopa ja Lõuna-Korea vaheline kaubavahetus on olnud protektsionismi tõttu tasakaalustamatu, pidades silmas ELi vabakaubandust ja Lõuna-Korea protektsionismi. Mõnikümmend aastat tagasi oli Lõuna-Korea põllumajanduslik ühiskond. Ta on arenenud kiiresti tööstuslikuks ühiskonnas, kus 81% elanikkonnast elab nüüd linnapiirkondades. Riik on praegu majanduse ulatuselt maailmas üheteistkümnendal kohal ning ELi neljas suurim kaubanduspartner.

Lõuna-Korea on oluline liitlane strateegiliselt tähtsas piirkonnas. Prognooside kohaselt on riigil umbes kümne aasta pärast kõrgtehnoloogia sektoris veelgi domineerivam positsioon.

Lõuna-Korea peab võitlema põhja pool asuva majandusliku ja sõjalise gigandi Hiinaga, kes on samal ajal riigi peamine kaubanduspartner. Konkurentsivõime seisukohast on Hiinal peaaegu ammendamatud odava tööjõu varud. Seetõttu on Hiina ka riigi peamine kaubanduslik konkurent. Kehtestades Lõuna-Koreale kvaliteedinõudeid, võib EL muuta riigi kaubad USAsse ja Euroopasse eksportimise jaoks sobivamaks – palju paremaks kui Hiina omad – ning ma leian, et sellest oleme kõik huvitatud.

Nagu mainiti, kaotatakse selle vabakaubanduslepinguga aastas tariife 1,6 miljardi euro väärtuses. See võib olla üldiselt väga hea, kuid minul tekib küsimus, kas Lõuna-Korea kaubandus ja tööstus on piisavalt liberaliseeritud ning kas vabakaubanduslepingu tegevuskava on võimalik täita, võttes arvesse, et Lõuna-Korea annab teatavatele tööstussektoritele, näiteks farmaatsia- ja elektroonikatööstusele, endiselt erakorralisi toetusi.

Peter Šťastný (PPE). – Lugupeetud juhataja! Viimaste kuude jooksul on ELis toimunud mitmeid muutusi ja üleminekuid. Meil on olnud kolm rahvusvahelise kaubanduse volinikku, kaks Euroopa Liidu Nõukogu eesistujat ning Lissaboni leping.

Selle aja jooksul olen arutlenud kõigi tippametnikega vajaduse üle viimistleda Lõuna-Korea ja ELi vabakaubanduslepingut, et võtta arvesse väga rahulolematute tööstusharude, eriti ELi autotööstuse huve.

Kõige tugevamad argumendid puudutasid peamiselt tollimaksude tagastamise süsteemi kaitseklausleid ja mittetariifseid tõkkeid. Olin optimistlik, kui uus volinik väitis kuulamiste ajal vastuseks minu küsimusele, et tollimaksude tagastamine tuleb põhjalikult läbi vaadata. Isegi USA peatas osaliselt oma vabakaubanduslepingu Lõuna-Koreaga, kuna autotööstus esitas samasuguseid vastuväiteid.

Tegemist on esimese olulise vabakaubanduslepinguga. Sellest saab mudel. Peame selle lepingu õigesti koostama. Mõlemale poolele tuleb tagada võrdsed võimalused. Palun ärge saage minust valesti aru. Ma olen vabakaubanduslepingute tugev vastane. Ma mõistan nende positiivset mõju SKP-le ja tööhõivele. Samas peaksime aru saama, et kui konkurentsieelis on ühepoolne, siis lepingust saadav kasu väheneb või muutub isegi negatiivseks.

ELi töötajad väärivad paremat. Võib-olla peaksime pöörduma oma atlandiülese partneri poole ja nõudma koos temaga väikseid kohandusi, mis rahuldaksid vähemalt osaliselt seda hiiglaslikku tööstusharu ja paneksid uued vabakaubanduslepingud võimalikult kiiresti toimima. Teatavad ebarahuldavad tingimused jäävad alles, kuid lõppkokkuvõttes peavad vabakaubanduslepingud tooma kasu mõlema lepinguosalise elanikele. Minu ülesanne on olukorda jälgida ja tagada oma valijatele ja ELi kodanikele õiglane tehing.

Kader Arif (S&D). – (FR) Lugupeetud juhataja, volinik, head kolleegid! Septembris me juba arutlesime täiskogu istungil Euroopa Liidu ja Korea vahelise vabakaubanduslepingu üle. Paljud meist juba väljendasid kartust lepingu negatiivsete tagajärgede pärast, eriti autotööstusele. Me ei uskunud, et sündmused meile seda nii kiiresti tõestavad.

ET

21. jaanuaril teatas Opel, et sulgeb oma Antwerpeni tehase, mille tootmistegevus viiakse üle Lõuna-Koreasse. Kas peame uskuma, et sellel otsusel ei olnud vähimatki pistmist äsja läbiräägitud vabakaubanduslepinguga? Lubage ma selgitan seost. Majanduskriisi ajal, mil töötajad tasuvad esimesena rahandustegelaste vigade eest, on komisjon kohustatud kaaluma rohkem kui kunagi varem, milliseid tagajärgi toovad läbiräägitavad lepingud töökohtadele.

Enam ei ole võimalik anda lihtsakoelisi vastuseid neile töötajatele, kelle puhul me teame hästi, et uue töökoha leidmine on väga raske. Me ei saa neile öelda, et rahvusvaheline kaubandus on mäng, kus on nii võitjad kui ka kaotajad, ning kahjuks tuuakse just nemad ohvriks ja me ei saa midagi ette võtta.

Täna ootame teilt vastuseid, volinik. Esiteks tahame teada, kas teie peadirektoraat on hinnanud lepingu mõju Euroopa tööhõivele. Pean teile ütlema, et meid ei veena maialt teatatud arv, mille kohaselt teenivad Euroopa eksportijad eeldatavasti 19 miljardit eurot kasumit. Kust see arv saadud on? Millisel uuringul see põhineb? Kui jätta kõrvale oodatav positiivne mõju, siis kas negatiivseid mõjusid on ikka arvesse võetud?

Komisjon on koostanud määruse eelnõu kaitsemeetmete rakendamise meetodite kohta kõnealuse lepingu kontekstis. Need meetodid on seotud eelkõige tollimaksude tagastamise süsteemiga, millest tulenevat eelist ei ole kunagi varem loovutatud, isegi mitte meie arenguriikidest kaubanduspartneritele. Ettepanekutega nähti ette keerulised kaitseklauslite kohaldamise ja jõustamise menetlused.

Ma olen siiski rahulik, sest esimest korda on parlamendil peagi võimalus väljendada teksti kohta oma arvamust seadusandliku tavamenetluse alusel. Sellest hoolimata tahaksin mainida, et Euroopa tööhõive probleemi ei saa lahendada üksikjuhtumite puhul võetavate leevendavate meetmetega. Seepärast kutsun ma koos oma fraktsiooniga üles koostama viimaks tegelikku Euroopa tööstuspoliitikat, mis sisaldab meie tööstuse tuleviku jaoks tõelist strateegiat.

Majanduskriisi ja tugevnenud ülemaailmse konkurentsi taustal tuleb tööstuspoliitika kooskõlastada tõhusalt ühise kaubanduspoliitikaga, et meie sõlmitavad vabakaubanduslepingud ei tooks kaasa töökohtade kaotamist Euroopas.

Teine teema, mille kohta ootame selgitusi, on lepingusse lisatud kultuurikoostöö protokoll. Mitmed liikmesriigid on reageerinud väga karmilt Koreaga alustatud läbirääkimistele, kuna tegemist on riigiga, kes ei ole ratifitseerinud UNESCO kultuuri väljendusvormide mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsiooni.

Ma mõistan hukka põhimõtte alustada kõnealusel teemal läbirääkimisi ning usun, et kultuuriküsimusi tuleks käsitleda kaubandusläbirääkimistest eraldi ja sellega peaks tegelema kultuurivolinik. Tuleb vältida, et kultuuriküsimuste üle peetakse läbirääkimisi tavapäraseid kaupu või teenuseid käsitleva peatüki all.

Lõpetuseks, volinik, te teate, kui oluline on parlamendiliikmete jaoks, et neid teavitatakse täielikult käimasolevatest läbirääkimistest ning neid kaasataks läbirääkimiste kõigisse etappidesse, alates läbirääkimisvolituste määratlemisest. Lisaks meie erimeelsustele lähenemisviisi osas tahaksin rõhutada, et parem konsulteerimine parlamendiga juba algusest peale oleks muutnud meie jaoks strateegia mõistmise lihtsamaks.

Seepärast loodan, et saan arvestada sellega, et teie ja komisjon meid toetate tulevases töös, kus igaühel on oma ülesanded, kuid kõik tegutsevad kaubanduspoliitika nimel, mis keskendub rohkem Euroopale, kuid on lõppkokkuvõttes õiglasem.

Juhataja. – Tänan teid, kolleeg Arif, kuid suulistel tõlkidel on endiselt probleeme teile järele jõudmisega. Nad annavad mulle pidevalt märku, et ma teile ütleksin, et nad ei suuda teiega sammu pidada. On väga hea teha palju pikem kõne, kui sõnavõtuaeg seda lubab, kuid seda ei tõlgita.

Seetõttu mõistavad parlamendis teie öeldut ainult teie ise ja prantsuse keelt kõnelevad sõnavõtjad.

Ramon Tremosa i Balcells (ALDE). – Lugupeetud juhataja! Euroopa Liidu ja Lõuna-Korea vahelise vabakaubanduslepingu ettepanekut pidasid ebaõiglaseks ja tasakaalustamatuks Kataloonia ja Euroopa autotööstus.

Autotööstus ja Euroopa tekstiilitööstus on väljendanud muret konkreetsetel teemadel, nagu tollimaksude tagastamise süsteem ja kaitseklausel. Vabakaubanduslepingut kritiseeris ka Euroopa Ametiühingute Liit. Lõuna-Korea ei ole ratifitseerinud ühtegi ILO põhikonventsiooni. Lõuna-Korea surub jätkuvalt maha ametiühingute õigusi.

Lisaks oleme teadlikud sellest, et kõnealuse Lõuna-Koreaga sõlmitava vabakaubanduslepingu puhul oli tollimaksude tagastamise süsteemi puhul selge arvamuste lahknevus Euroopa Komisjoni kolleegiumis ja ka Euroopa Komisjoni talituste vahel, eelkõige maksunduse ja tolliliidu peadirektoraadi ja kaubanduse peadirektoraadi vahel.

Mis puudutab maksunduse ja tolliliidu peadirektoraati, siis tekitab tollimaksude tagastamine majanduslikku moonutust, kuna see kujutab endast tegelikult eksporditoetust. See peaks looma Korea tööstusele Euroopa Liidus konkurentsieelise Euroopa tööstuse ees.

Samuti on see eelis Korea kaubandusinvesteeringute edendamise ameti arvutuste kohaselt vähemalt 1300 eurot auto kohta. Seetõttu, kas uue komisjoni arvates on see vabakaubandusleping õiglane leping? Kas uus komisjon esitab parlamendile tollimaksude tagastamise süsteemi käsitleva täieliku ja ajakohastatud mõjuhinnangu ning analüüsid?

Paweł Zalewski (PPE). – (*PL*) Lugupeetud juhataja! Me arutame täna väga olulise lepingu üle, millest saab mudel teiste Kaug-Ida riikidega sõlmitavate lepingute jaoks. Seepärast tuleb seda lepingut hoolikalt kaaluda ja analüüsida. Me ei tohiks olla sunnitud liiga kiirelt tegutsema. Ma toetan vaba konkurentsi ja leian, et selle mõju poliitilise olukorra stabiliseerimisele ja majandusarengule on vaieldamatu. Siiski peab olema tegemist tasakaalustatud konkurentsiga, mis põhineb tehnoloogia või toodete tootmiskulude vahelisel konkurentsil, mitte sellistel vahenditel nagu tollimaksude tagastamine, mis on lisatud lepingusse ja teenivad avameelselt öeldes vaid ühe poole huve.

Meil on majanduskriis ja me peame praegu Euroopa olukorda eriti arvesse võtma. Peame võtma erilise vastutuse Euroopa tööstuse tuleviku eest. Tegemist ei ole üksnes autotööstuse, vaid ka elektroonika- ja tekstiilitööstuse probleemiga. Mitmed tööstusharud, sh paljud Poola tööstusharud, kaebavad selle lepingu üle. Seetõttu olen veendunud, et peaksime tegutsema järgmiselt. Esiteks peame tegema kindlaks lepingu mõjud. Selleks peaksime tegema koostööd ka nende tööstusharudega, kes on andnud teada lepingu puudustest, mitte üksnes nendega, kes arvavad, et nad võidavad lepingust. Ma loodan, et komisjon koostab lepingu jõustamise tagajärgede väga põhjaliku analüüsi. Teiseks peame kaaluma hoolikalt kaitsemeetmeid ja seda, kuidas luua need nii, et leping oleks soodne mõlemale poolele, mitte üksnes Lõuna-Koreale. Kolmandaks ei saa me lepingut ajutiselt kohaldada enne, kui parlament on kindel, et see on soodne kõigile Euroopa Liidu riikidele ega tekita ebaõiglast eelist Korea tööstusele.

Vital Moreira (S&D). – (*PT*) Lugupeetud juhataja! Tahaksin esitada kaubandusvolinikule kaks küsimust seoses lepingu tähtsusega ELi kaubanduspoliitika jaoks. Alates globaalse Euroopa strateegia algatamisest 2006. aastal, mille eesmärk on tugevdada rahvusvahelise kaubanduse rolli Euroopa Liidu majandusstrateegias, on see esimene ja ainuke vabakaubandusleping, mille üle on läbirääkimisi peetud ja mis on veel ratifitseerimata ning mis hõlmab olulise mõõtmega kaubanduspartnerlust.

Millisena näeb komisjon oma rolli ja kasinaid tulemusi, mis on globaalse Euroopa strateegia raames saavutatud? Seega, kas komisjon ei leia, et kõnealune leping seab ohtu tema kaubanduspoliitika usaldusväärsuse, ning kas usaldusväärsus sõltub ka lepingu ratifitseerimisest ja parlamendi poolt heaks kiitmisest?

Teiseks, lepingusse on kaasatud vaid üks riik, seega on see kahepoolne leping. Me teame, et WTO raames sõlmitav ambitsioonikas mitmepoolne kaubandusleping on pigem ajaraiskamine, kuna sellel puuduvad kohesed väljavaated. Mitmed Euroopa Liidu kavandatud piirkondlikud lepingud on ebaõnnestunud peaaegu kõikjal või siis puuduvad neil selgelt tegelikud väljavaated. Kokkuvõtteks, kas see tähendab, et kõnealune kahepoolne leping on tõend ELi ebaõnnestumisest investeerida mitmepoolsetesse ja piirkondlikesse lepingutesse ning et seetõttu oleme sunnitud sõlmima kahepoolseid lepinguid?

Pablo Zalba Bidegain (PPE). – (ES) Lugupeetud juhataja, volinik! Seoses Euroopa Liidu kaubanduspoliitikaga on Euroopa Rahvapartei (kristlike demokraatide) fraktsiooni seisukoht väga selge. Toetame kindlalt vabakaubandust. Loomulikult on väga oluline, et Euroopa jätkaks teiste riikidega läbirääkimisi vabakaubanduslepingute üle. Nendega luuakse Euroopa ettevõtete jaoks uued võimalused, s.t uued töökohad, mis on praeguse tõsise majanduskriisi kontekstis väga vajalikud.

Mulle väga meeldis teie sõnavõtt, volinik, kuna ka mina usun, et väga tähtis on lisada nendesse lepingutesse piisavad tagatised, et ära hoida niisuguste klauslite allkirjastamist, mis on tasakaalustamata ja Euroopa tööstuse jaoks ebaõiglased.

Komisjon esitas lepingu Lõuna-Koreaga kui Euroopa esimese uue põlvkonna eesmärgikindlama kaubanduslepingu. Sellest tuleneb ka kõnealuse lepingu olulisus. Küsimus pole selles, kas tegemist on väikse

riigiga või mitte. Küsimus seisneb selles, et ei nõrgendataks meie suutlikkust pidada tulevikus läbirääkimisi palju suuremate riikidega.

Seetõttu me ei ole Lõuna-Koreaga sõlmitava vabakaubanduslepingu vastu. Siiski tahame, et teatavaid peatükke uuritaks hoolikamalt, kuna usume, et need loovad mõne Euroopa tööstussektori jaoks ebaõiglase ja ebasoodsa konkurentsiolukorra ning annavad Korea tootjatele ebaõiglase eelise.

Volinik, palun selgitage, miks jõustub tollimaksude tagastamise süsteemi kaitseklausel alles viie aasta pärast. Viimasel korral, kui mul oli võimalus teiega rääkida, tõite põhjuseks asjaolu, et ka sõidukite tariifid kaotatakse viie aasta pärast.

Lepingus sätestatakse, et viie aasta pärast kaotatakse tariifid üle viie tonni kaaluvate sõidukite puhul. Kuid sõidukite puhul, mis kaaluvad vähem kui viis tonni, kuid mis on kõik standardsõidukid, kaotatakse 10% tariif kolme aasta pärast. Milline on selle kaheaastase vahe põhjus?

Samuti sooviksin saada rohkem üksikasjalikku ajakohastatud teavet selle aspekti kohta, mida mainisite. Milleks lahendada neid probleeme tagantjärele, kui kaitseklausli mõte on võimalikke negatiivseid tagajärgi ennetada?

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Lugupeetud juhataja! EL peaks sõlmima vabakaubanduslepingu üksnes riikidega, kes austavad täielikult inimõigusi. Minu arvates on peamine ILO tähtsaimate tööstandardite rakendamine ja täitmine. Lepingus sisalduvad tööklauslid on head, kuid nende ulatus ei ole piisav. Koreas on olnud juhtumeid, eriti viimaste kuude jooksul, kus on rikutud oluliselt ametiühingute õigusi, näiteks õigust pidada kollektiivläbirääkimisi ja organiseerumisõigust. Kogu läbirääkimiste protsessi ajal rõhutasid Euroopa ametiühingud ja eelkõige metallitööstuse ametiühingud neid juhtumeid, pidades eriti silmas autotööstuses oodatavaid probleeme.

Korduvalt mainiti Antwerpenis asuva Opeli tehase juhtumit. Kordan, et teenindust ei paigutatud ümber üksnes ülekoormatuse tõttu, nagu juhatus korduvalt väitis, vaid eelkõige tootmise Lõuna-Koreasse üleviimiseks. Kes sellest kasu saab? Kas see ei ole mitte vabakaubanduslepingu oodatav mõju?

Probleemid kaasnevad ka ühes teises sektoris, millele ei ole nii palju tähelepanu pööratud, nimelt laevaehitsussektoris. Kümneaastases kavas, mis moodustab osa riiklikust õigusaktist, on Korea püstitanud eesmärgi, et rohkem kui 90% laevaehitustööstuse tarneettevõtetest peavad asuma Koreas. See muudab olukorra Euroopa konkurentide ja eelkõige kõnealuse tööstuse töötajate jaoks väga keeruliseks.

(Küsimus kodukorra artikli 149 lõike 8 alusel)

Daniel Caspary (PPE). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Proua Regner, tänan teid selle võimaluse eest. Te viitasite Antwerpeni Opeli tehase olukorrale. Tahaksin teilt küsida, kas olete minuga nõus, et Opeli tehas on olnud mitu kuud tõsistes finantsraskustes. Ettevõte suutis varem toota palju rohkem autosid kui praegu. Seega ei saa Opeli vilets majanduslik olukord tuleneda vabakaubanduslepingust, mis ei ole veel jõustunud.

Evelyn Regner (S&D). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Muidugi on tõsi, et ettevõttel on tõsised majanduslikud probleemid. See on vägagi selge. Siiski rikkusid ettevõtte juhatus ja eriti Nick Reilly ühte kokkulepet. Kõnealuse kokkuleppe alusel kinnitati Opeli Antwerpeni tehasele, et väikemaastureid hakatakse tootma seal. Kuid autosid ei toodeta nüüd mitte Antwerpenis, vaid Lõuna-Koreas. Minu arvates on see lihtsalt öeldes juhtum, mille puhul viiakse tegevus Antwerpeni Opeli tehasest üle Lõuna-Koreasse.

Bernd Lange (S&D). – (*DE*) Lugupeetud juhataja! Volinik, mul on teile kolm küsimust. Esimene küsimus käsitleb vajadust õiglaste konkurentsitingimuste järele. Töötajate õiguste piiramine Lõuna-Koreas tähendab ebaõiglasi konkurentsitingimusi, mis on seotud ka kollektiivlepingute sõlmimise küsimusega. Lõuna-Korea kriminaalkoodeksi lõikes 314 viidatakse tegevuse katkestamise kuriteole. Seda kasutatakse streikide ennetamiseks ja ametiühingute õiguste piiramiseks, näiteks Ssangyongi juhtumi puhul. Tahaksin lisaks teada, miks me sõlmime vabakaubanduslepinguid selliste riikidega nagu Lõuna-Korea ja Colombia, kus on Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni standardite järgimisega kõige rohkem probleeme? Sellest tuleneb ka minu esimene küsimus. Kuidas te soovitate kasutada vabakaubanduslepingut nii, et vältida Lõuna-Koreas töötajate õiguste piiramisest tulenevaid ebaõiglasi konkurentsitingimusi?

Minu teine küsimus on seotud autotööstuse probleemidega, millele paljud sõnavõtjad juba ka viitasid. Siinkohal on kõikehõlmavate kaitseklauslite olemasolu väga tähtis. Praegu on olemas üldised kaitseklauslid suuremate turumoonutuste ja tollimaksude tagastamise süsteemi jaoks. Ma ei mõista seda täielikult. Volinik,

võib-olla selgitaksite mulle kaitseklausleid lihtsate terminitega. Tahaksin eelkõige teada, kes neid kasutada saab ja millal.

Minu kolmas küsimus on seotud Lissaboni lepinguga kehtestatud koostöö uue lepingulise alusega. See hõlmab kaitseklauslite heakskiitmist ja rakendamist ühe osana kaasotsustamismenetlusest. Kas võite tagada, et vabakaubanduslepingut ei jõustata enne, kui parlament on selle menetluse heaks kiitnud, ja pärast seda, kui parlament on kasutanud oma õigusi ja võtnud kaitseklauslid vastu?

Kathleen Van Brempt (S&D). – (*NL*) Volinik, kindlasti nõustute minuga, et vabakaubanduslepinguid ei sõlmita ideoloogilistel põhjustel, vaid seepärast, et oleme teadlikud nende mõjust ühiskonnale, seda nii sotsiaalses kui ka majanduslikus tähenduses. Te viitasite mitmele mõjuhinnangule, kuid ma ei ole lugenud ühtegi mõjuhinnangut, milles sätestatakse, milline on vabakaubanduslepingu mõju tööhõivele sektorite kaupa.

Paljud sõnavõtjad juba rääkisid autotööstusest. Nii mina kui ka piirkond, kust pärit olen, aga ka teatavas ulatuses teie piirkond, volinik, on saanud seda mõju vahepeal tunda. Antwerpeni Opeli tehas suletakse ning sealsed ametiühingud – ja inimesed, kes tehases aastaid on töötanud – on täiesti veendunud, et kõnealune vabakaubandusleping on väga oluline osa Opeli paljuräägitud ärikavast. Kuid seda kava me ei näe ja see põhineb otsusel mitte ehitada väikemaastureid Antwerpenis.

Mul on teile seoses sellega kaks küsimust. Kas te teate, milline on kõnealuse lepingu mõju tööhõivele igas majandussektoris? Kui ei, kas kavandate – siinkohal tahaksin teile survet avaldada – sellekohase mõjuhinnangu koostamist, et meil parlamendis oleks vajalik teave, kui peame lõpuks oma nõusoleku andma? Minu teine küsimus on, kas te kavatsete tulevikus – kuna praegu teie ametiaeg alles algab – viia niisuguseid mõjuhinnanguid järjekindlalt läbi sotsiaalsel tasandil?

Seán Kelly (PPE). – (*GA*) Lugupeetud juhataja! Mul on Euroopa Liidu ja Lõuna-Korea vahelise kaubanduslepingu üle hea meel.

Ma ütleksin, et kõigi niisuguste lepingute puhul on nii võitjaid kui ka kaotajaid. Kahjuks näib, et käesoleval juhul on kaotaja autotööstus. Tahaksin siiski öelda, et kui järgmise 20 või 30 aasta jooksul kasvab nõudlus autode järele tõenäoliselt vähemalt neli korda, võib see tähendada võimalust.

Kuid 19,1 miljardi euro suurune kasum Euroopa Liidule ja 12,5 miljardi euro suurune kasum Lõuna-Koreale, millele volinik viitas, on minu arvates hea tehing. Kui see oleks vastupidi, oleks meil põhjust muretseda. Me ei saa ka alahinnata Lõuna-Korea poliitilist tähtsust käe sirutamisel üle ookeani Aasiasse, mis on tema jaoks väga tähtis. Samuti tema soovi taastada oma positsioon maailmas, mis puudutab ka meid ja mida Kopenhaagenis mõnevõrra alahinnati.

Harlem Désir (S&D). – (*FR*) Lugupeetud juhataja! Volinik, leping Koreaga on esimene leping, mille kui olulise lepingu abil rakendatakse tegelikult globaalset Euroopa strateegiat. Järelikult peaks kõnealune leping olema eriline näide, kuna sellega luuakse pretsedent.

Esiteks seisneb probleem selles, et parlamenti ei teavitata piisavalt, eelkõige kaitseklauslite kohta. Teiseks on tegemist kasutatava meetodiga seotud probleemiga, kuna meile juba teatatakse, et võiks rakendada ajutisi sätteid või rakendada ajutiselt lepingut ilma parlamendi nõusolekut ära ootamata. Kolmandaks on tegemist kaubandusraamistiku selguse ja läbipaistvuse probleemiga – mida märkis ka kolleeg Rinaldi –, kuna tollimaksude tagastamise süsteemi kaudu me võime tegelikult kaudselt sõlmida lepingu Hiinaga. Ma usun, et peame vabakaubanduslepingute puhul väga selgesõnalised olema.

Lisaks valmistab probleeme sotsiaalsete ja keskkonnaalaste standardite arendamise eesmärgi täitmine. Kui tegemist on sotsiaalsete standardite küsimusega, oleme näiteks väga kaugel maas standarditest, mille üle pidasid Koreaga läbirääkimisi Ameerika Ühendriigid.

Kui olla aus ja kui vaadata meie majanduslikku olukorda, kus autotööstus ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Lugupeetud juhataja, head kolleegid! Tahaksin esitada volinikule veel ühe küsimuse. Me mõistame, et puudub selge raamistik liikmesriikide parlamentide ratifitseerimismenetluse jaoks, kuid millise häälteenamusega tuleb lepingu üle nõukogus hääletada? Kas kvalifitseeritud häälteenamusega või enamusega konsensuse alusel? See on veel üks asi, millest ma ei ole aru saanud. Minu arvates on oluline mõista niisugust õigusliku aluse aspekti.

Lisaksin ka, et käesoleva arutelu toon valmistas mulle üllatuse. Kuulsin paljusid muret avaldamas ning seetõttu kutsun komisjoni veel kord üles koostööd tegema. Volinik, oleme kindlad, et te teete oivalist tööd, kuid veel ühte Korea vanasõna kasutades – "küsige teed isegi siis, kui te seda juba teate".

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (PL) Lugupeetud juhataja! Vabakaubandusleping Lõuna-Koreaga näib väga hea areng. Vabakaubanduspiirkonda käsitlev leping toob kaasa vastastikuse kaubanduse märkimisväärse kasvu. Tänu sellele, et Korea imporditollimaksud kõrvaldatakse ligikaudu 1,6 miljardi euro ulatuses ja ELi imporditollimaksud ligikaudu 1,1 miljardi euro ulatuses, toimub oluline kaubanduse liberaliseerimine tähtsates tööstussektorites ja teenindussektoris. See puudutab peamiselt telekommunikatsiooni, keskkonnakaitset, transporti, rahandust ja õigusteenuseid. Lisaks aitab vabakaubandusleping suurendada intellektuaalomandi kaitse ja riigihangete läbipaistvust. Tänu lepingule austab Korea ka ELi sertifikaate ja kvaliteedistandardeid. Leping on eriti tähtis praeguses majanduslikus olukorras, kuna see võimaldab ELi riikidel kiiremini areneda. Siiski me mõistame ...

(Juhataja katkestas kõneleja.)

Karel De Gucht, komisjoni liige. – Lugupeetud juhataja! Kõigepealt, vastan menetluse kohta, kuna paljud küsimused käsitlesid just seda teemat. Ilmselgelt on see esimene kord, kui parlament peab andma oma heakskiidu lepingule kui sellisele, ning esimene kord, mil kaitseklauslid tuleb vastu võtta kaasotsustamismenetluse alusel. Minu arvates mõjutab see nõukogu, komisjoni ja parlamendi vahelisi suhteid.

Kaitseklauslid on ettepanek. Komisjon võttis oma ettepaneku vastu eile ning see esitatakse varsti nõukogule ja parlamendile. Seejärel toimub kaasotsustamismenetlus. Seega ei mõista ma neid arvukaid märkusi, milles te tõstatate kaitseklauslite kohta küsimusi ja väljendate nende suhtes kahtlusi. Vastu võetakse vaid need kaitseklauslid, mille te heaks kiidate, sest tegemist on kaasotsustamismenetlusega. Nii lihtne see ongi. Seega ei peaks te muretsema ei menetluse ega parlamendi ratifitseerimise pärast.

See tähendab loomulikult, et teie parlamendikomisjonis toimub arutelu. Kuulamise ajal ma juba ütlesin, et ma ei tee ettepanekut varasema ajutise kohaldamise kohta, kuni parlament on lepingu kohta oma arvamuse öelnud kas ametliku ratifitseerimise kaudu parlamendis või mõne muu menetluse teel, mida võime siseturuja tarbijakaitsekomisjoni ja Euroopa Komisjoni vahel kasutada. See jääb avatuks ja seda on võimalik arutada, kuid igal juhul on parlamendil võimalus anda lepingu kohta oma poliitiline hinnang, enne kui esitatakse ettepanekud varasema kohaldamise kohta.

Teine küsimus seisneb selles, kas tegemist on segalepinguga või lepinguga, mis kuulub üksnes ühenduse pädevusse. Õigustalitus valmistab endiselt ette sellekohast arvamust, kuid me ei saa välistada võimalust, et lõpuks peame kaaluma segalepingut. See tähendab, et ka kõik liikmesriikide parlamendid peavad lepingu ratifitseerima. Vastates Niccolò Rinaldi küsimusele, siis see võib mõjutada ka hääletust nõukogus.

Nii palju menetlusest. Teil on võimalus oma arvamust avaldada ja me austame seda täiel määral. Usun, et satuksime hätta, kui me seda ei teeks!

Member of the Commission. – (NL) I will now deal with the issue of Opel. I understand that it is not just in Belgium, but also in other Member States, that the Opel issue arises. What I do not understand, however, is when people say 'look, there is a direct link between the free trade agreement with South Korea and the fact that there are plans to make closures at Opel in Europe'.

Opel announced back at the beginning of 2009 that it intended to cut capacity in Europe by 20%. It is true that this can be done in such a way that, ultimately, all the factories remain open, on condition, of course, that Opel also views it as possible, from a business point of view.

It is also the case, however, that the decision to actually produce the SUVs in South Korea came, at any event, after the agreement with Magna had been reached but before the conclusion of the negotiations over a free trade agreement between the European Union and South Korea. The assertion made by both Mr Belet and Mrs Van Brempt thus does not fit in with the timeline. The agreement with South Korea was only concluded afterwards.

It is possible, in fact, to argue the opposite case, I would have thought, in other words, that some Member States only agreed to a free trade agreement with South Korea on condition that they knew what was going to happen with Opel. I think, in fact, that you have to go with this opposite case if you look at the correct timeline as it developed in practice.

Incidentally, I would like to add, for Mr Belet's benefit, that there is a small mathematical error in the comparison he quoted, where he stated that South Korea exports 15 times as many cars to Europe as Europe exports to South Korea. This may be related to policies that I was recently involved in in Belgium. The present figures are that 37 000 cars are being exported to South Korea and approximately 440 000 imported from there.

What is more, your line of reasoning is also faulty, as you are presuming that the two markets are the same size. If you compare the two markets, you have to observe that the South Korean market, of course, is much smaller than the European one, and that means that you are comparing apples with oranges.

When it comes to market penetration, we actually send the same percentage from Europe to South Korea as comes the other way: approximately 3 to 4%. This is what really matters.

Something that I think is actually far more important in estimating the market situation is the fact that South Korean manufacturers have recently opened major factories in Europe, namely in the Czech Republic and in Slovakia, which will be capable of producing around half a million cars between them on an annual basis, so the reality is perhaps that, in future, Korean cars produced in Europe will largely, in effect, be the cars that reach the market here. What you have there is a clear shift, and so what you actually see across the car market as a whole is that there is a displacement taking place towards the major markets where, in the end, cars can be bought and sold.

As a final thought about what is, in any event, a particularly regrettable situation at Opel – for which, in my view, a solution is ultimately on the way – I think that one must not overlook the fact that the manufacturers follow the customers, and not the other way around, and that that is one of the most important reasons for specific policy decisions in a shrinking European car market also faced with a number of car makers who have found themselves in a difficult financial situation.

I will, perhaps, make one last comment about the tension between bilateral and multilateral negotiations, an issue also raised by Mr Moreira. Negotiations based on the Doha Round have been taking place since 2001, which is now nine years, and there is still no solution to the impasse. I am a great supporter of multilateralism, and I think that we do also need to bring a positive conclusion to Doha, specifically retaining the development elements that it contains. I believe this also because its multilateral framework also provides the greatest legal certainty for international trade. I do think, however, that while we await the conclusion of the Doha Round – which I hope will be in 2010 or at the latest in early 2011 – we cannot sit on our hands in relation to the bilateral front.

What I think is very important is that, when it comes to bilateral arrangements, we only conclude agreements that go further than Doha, so as not to undermine what is decided in the Doha Round, insofar as we are setting higher criteria. That, too, explains the drawing up of the free trade agreement with South Korea. It is not, in my opinion, of such a nature that it undermines multilateralism. If we were to undercut the multilateral track, then that would indeed be the effect, but that is not the intention, nor will it be in the forthcoming negotiations.

President. – The debate is closed.

The next session will take place tomorrow, Thursday, 11 February 2010, from 09.00 to 13.00 and from 15.00 to 17.00.

The agenda is published in the session document which contains the same name and also on the European Parliament's website.

20. Agenda for next sitting: see Minutes

21. Closure of the sitting

(The sitting was closed at 23.30)